

Ἡλία Πετρόπουλου

Καλιαρντά

Κοιλιακόντι

Καλιαρντά

Ἦτοι, τό γλωσσικόν ἰδίωμα τῶν κιναιδῶν,
ὅπερ παρ' αὐτοῖς εἶναι γνωστόν
καί ὡς καλιαρντή ἢ καλιάρντω,
καί ὡς τζιναδωτά,
καί ὡς λιάρντω ἢ ντούρα λιάρντα,
καί ὡς λατινικά ἢ βαθιά λατινικά,
ἢ, ἀπλῶς, ἐτροῦσκα,
καί ὡς λουμπινίστικα ἢ φραγκολουμπινίστικα.

**Ἑρασιτεχνική γλωσσολογική ἔρευνα
τοῦ Ἡλία Πετρόπουλου.**

Ἑρμηνευτικόν, καί, ἐν πολλοῖς,
ἐτυμολογικόν λεξικόν,
συγγραφέν πρός χρῆσιν
παρά τῶν φιλολόγων, ἀστυνομικῶν,
λαογράφων, ψυχιάτρων, εὐζώνων,
γλωσσολόγων, πυροσβεστῶν,
λογοτεχνῶν, φιланθρώπων,
κοινωνιολόγων, σνομπάκηδων,
θεολόγων, ναυτῶν, ἀργοσχόλων,
πληροφοριοδοτῶν, ἀκαδημαϊκῶν, περιέργων,
καί, γενικώτερον,
ἀλλοκότων ἀνθρώπων·
ἐκδοθέν τό πρῶτον παρά τοῦ ἀτυχοῦς συγγραφέως
Ἀθήνησιν, ἐν σωτηρίῳ ἔτει 1971.

Elias Petropoulos KALIARDA,
an Etymological Dictionary of Greek Homosexuals' Slang.
Copyright © 1971, 1974, 1980, 1993 by *Elias Petropoulos, Paris/France.*
ISBN 960-211-159-3
NEFELI Press, Asclepiu 6, 106 80 Athens/Greece.

ΝΕΦΕΛΗ, Ἀσκληπιοῦ 6, 106 80 Ἀθήνα.
Τηλ. 363 99 62 ☐ 360 77 44.

Ἄν κάποιος τάταρος σκοτώσει ἕναν πούστη, τότε κανείς δὲν πρέπει νὰ ξανασκοτώσει τάταρο.

Saadi

Οἱ διαστροφές ἐκφράζουν ἀνταρσία ἐνάντια στὴν ἐποταγή τοῦ σεξουαλισμοῦ κάτω ἀπὸ τὴν τάξη τῆς ἀναπαραγωγῆς, καί, ἐνάντια στοὺς θεσμούς ποὺ ἐγγυῶνται αὐτὴν τὴν τάξη.

Marcuse

Οἱ τελευταῖες ἀληθινές κατακτήσεις τῆς λαογραφίας μας ἐσημειώθησαν πρὸ πενήντα ἐτῶν. Ἄφοροῦσαν δὲ εἰς ἀντικείμενα μεταβυζαντινὰ δημῶδη, βιωμένα ὡς τὸ 1830, τὸ ἀργότερον. Ἐκτοτε οἱ Ἕλληνες λαογράφοι μηρυκάζουν τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ Νικολάου Πολίτη. Οἱ φιλόλογοι ἐκατάντησαν νεκροτόμοι. Ἡ λαογραφία, γιὰ μιὰν ἀκόμη φορά, ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήσει τὸν δρόμο τῆς καρδιάς. Τέτιες σκέψεις μὲ ὀδηγήσανε στὴν καταγραφή τῶν ρεμπέτικων τραγουδιῶν. Μὰ τὸ πρόβλημα δὲν ἐπιλύεται μὲ ἕνα βιβλίο. Οἱ συγγραφεῖς, τώρα πιά, δὲν πρέπει νὰ γράφουν ὁμορφα, ἀλλὰ σκληρά. Δυστυχῶς οἱ μικροαστοὶ χαράσσουν τὴν μοίρα τῆς Ἑλλάδος. Αὐτὰ τὰ ἀήτητα κνώδαλα ἦταν, εἶναι, καὶ θὰ εἶναι ἀνεπίδεκτα αἰσθητικῆς διαπαιδαγωγήσεως. Κι ἔτσι στὴν ἀλλοπρόσαλλη χώρα μας, ὡν Ἕλλην, πρέπει διαρκῶς νὰ πείθεις ὅτι εἶσαι ὄντως Ἕλλην. Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ ἐπίχρυσα μανικετόκουμπα ὠθοῦν τοὺς συγγραφεῖς στὴν αὐτοκτονία. Τῶν μικροαστῶν τὸ πνεῦμα διέβρωσε τὴν πατρίδα. Ἡ φύτρα καὶ ἡ φύση τοῦ Ἕλληνοσ ἀπέβη ὀλοκληρωτικῆ. Φασίστριες πρωταρχικῆς οἱ μανάδες μας. Οἱ Ἕλληνες ἀγνο-

οὖν τὴν κριτικὴν ἄρα τὸν διάλογο. Ἄνεκαθεν ὁ λαὸς ὑφίσταται γιὰ νὰ χρησιμοποιεῖται. Ὁ κυνισμὸς δὲν ἀποκλείει τὴν ἀγάπην. Ἐπιζεῖς στὴν Ἑλλάδα μόνον ἂν σὲ κατέχει ὁ διάβολος. Οἱ συμπατριῶτες μου καθεύδουν ὅταν ἡ χώρα δημοπρατεῖται. Ἐπαγγελματίες Ἕλληνες ὑπεραμύνονται τῆς ἰδέας τοῦ ἑλληνισμοῦ. Λησμονοῦν πῶς ὁ ἑλληνισμὸς εἶναι ἐδρύτερη ἔννοια τῆς Ἑλλάδος, ἐδῶ καὶ αἰῶνες. Στὸν καιρὸ μας, περισσότερο ἀπὸ ποτέ, εἶναι χρήσιμα τὰ πλήγματα κατὰ τῶν ἑλλήνων, ὅπου μόνον βρίζουν ἢ χειροκροτοῦν, καὶ ποτέ δὲν σκέφτονται. Ἡ αἰτιολογία τοῦ γεγονότος τῆς 21-4-67 ἀρχίζει νὰ διαφαίνεται. Δέξου αὐτὸ τὸ γεγονὸς καὶ ἤδη ἔκανες ἓνα βῆμα. Ὅποιος μαχαιρώνει τοὺς ρομιοὺς ἐκδήλωσεν τοὺς εὐεργετεῖ. Πάντως, ἐπὶ τοῦ παρόντος, προτιμῶ νὰ μένω φιλέλληνα, παρὰ Ἕλληνα.

Σὲ λίγο συμπληρώνουμε ἑκατὸν πενήτηντα ἔτη ἐλεύθερης ζωῆς. Παραγνωρίζουμε, ὥστόσο, τὴν ἱστορίαν μας. Στὰ σχολεῖα δὲν διδάσκεται τὸ βυζαντινορωμαϊκὸν δίκαιον. Οἱ νεοἝλληνες ἀγνοοῦν τὸ νομικὸ πλέγμα, βάσει τοῦ ὁποῦ διαβιοῦν. Ἐμεῖς, ὅλοι μας, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, ὑφίσταμεθα ἓναν ἀσταμάτητο καὶ ἐντεινόμενον πνευματικὸν βιασμόν. Ἡ γνώση σώζει. Ἀλλὰ ἀκόμη δὲν ἐγράφη ἡ ἱστορία τῆς νεοελληνικῆς τέχνης. Οὔτε τῆς νεοελληνικῆς μουσικῆς. Ἡ δὲ τιμὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη ἐπιμόνως διασύρεται. Εὐλογητὴ ἡ ἱερὴ ἀλήθεια. Οἱ Ἕλληνες, σὰν λαὸς γνησίων χατζαϊβάτηδων, εἴθισται νὰ πρεσβεύουν ἀλλότριες ἰδέες. Παιδιόθεν, συμπιέζουν στὴν κεφαλὴν μας τοὺς ἐνὰριθμους Λουδοβίκους καὶ Ἐρίκους καὶ Ναπολέοντες. Τίποτα, ὅμως, δὲν μᾶς ἐδίδαξαν γιὰ τοὺς σουλτάνους, πού, χθὲς ἀκόμη, τύποις καὶ οὐσίαι, ἐβασίλευαν στὸν τόπον μας. Καὶ τίποτα δὲν μάθαμε γιὰ τὸν μαγικὸν περσικὸν πολιτισμὸν καὶ γιὰ τὸν ἰσάξιόν του πολιτισμὸν τῶν ἀράβων. Ἡ λεγομένη ἐθνικὴ παιδεία εἶναι πλέον ἀναγκασμένη νὰ καθιερώσῃ τὴν ἐνδελεχὴν διδασκαλίαν τῆς τουρκικῆς ἱστορίας. Ἄν, φυσικὰ, ἐπιθυμοῦμε νὰ ἐφαρμόσουμε τὸ δελφικὸν *γνώθι σεαυτόν*. Ἡ, τουλάχιστον, νὰ μάθουμε νὰ ξεχωρίζουμε ἓναν ἀναρχικὸν ἀπὸ ἓναν χαφιέ.

Σήμερα Ἑλλὰς δὲν εἶναι πιά τ' Ἄγραφα, μὰ ἡ Ἀθήνα μὲ τὸν Πειραιᾶ μαζί. Μὲ μιὰ σειρὰ μονογραφῶν φιλοδοξῶ νὰ ἀντιστρέψω, ἐκ διαμέτρου, τὴν φορὰ τῆς νεοελληνικῆς λαογραφικῆς ἐπιστήμης. Ἡ λαογραφία τοῦ χωριοῦ ἀπέθανε, καί, τώρα, κυριαρχεῖ τὸ ἄστυ. Ἐμαράθησαν τὰ ἔθιμα καὶ τὰ ἤθη τὰ παμπάλαια. Ὁ ἀστικὸς πληθυσμὸς ἔγινε

φορεὺς νέων ἡθῶν, νέων μορφῶν λαϊκῆς τέχνης. Αὐτὴν τὴν πραγματικότητα οὐδόλως τὴν ἀντελήφθησαν οἱ λαογράφοι μας. Ὡς καὶ οἱ ἐπιστήμονες τῆς, σχετικώτατα προοδευτικῆς, φιλοσοφικῆς σχολῆς τῆς Θεσσαλονίκης δὲν φαίνεται νὰ προσέξανε τὴν ριζικὴ ἀλλαγὴ, τὴν ἐντελῆ καὶ ὀριστικὴ καὶ παντοτινὴ. Γιὰ τὴν λαογραφία τοῦ ἄστεως ἤδη ὑφίσταται λαμπρὸν ἀναπτύξεως πεδίου.

* Ἀρκετοὶ δημόσιοι ἄνδρες, ἐνίοτε ἰσχυρᾶς πυγμῆς, διεκλήρυσαν ὅτι ξεκαθάρισαν τὴν Ἀθήνα ἀπὸ τοὺς κίναιδους. Τοῦτο οὐδαμῶθεν ἐπιβεβαιοῦται. Ὅλως ἀντιθέτως, σήμερα, σχεδὸν καὶ τὰ τριακόσια ἡμινόμιμα μπορντέλα τῆς πρωτεύουσας ἔχουνε ὡς ὑπηρετές κίναιδους. Ἐξάλλου, καθημερινῶς, μετὰ τὰ μεσάνυχτα, κίναιδοὶ ντυμένοι γυναικεῖα περιφέρονται πίσω ἀπὸ τὸ Χίλτον, καθὼς καὶ στὸ Μεταξουργεῖο, στὸν Κολωνό, ἢ ἄλλου. Μὲ λίγα λόγια, οἱ πλανόδιοι κίναιδοὶ, κοινῶς *φτωχομπινέδες*, ἀποτελοῦν μιὰν ἀδυσώπητη, καὶ συχνὰ δυσβάσταχτη, πραγματικότητα. Καὶ κάτι περισσότερο· ἀποτελοῦν σχεδὸν ἓνα ὑπολανθάνον νυκτόβιον (ὄξον;) καθεστῶς. Βάση τοῦ καθεστῶτος αὐτοῦ ἡ ἀνοχή, καὶ ἐν ταυτῷ ἡ ἐνοχὴ, ὑμῶν τῶν ἄλλων. Μεγάλου σφάλμα τὸ νὰ ζοῦμε μὲ αὐταπάτες. Οἱ κίναιδοὶ εἶναι μία διηνεκῶς πληττομένη κοινωνικὴ ὁμάς. Ὅθεν, οἱ κίναιδοὶ γιὰ νὰ ἐπιβιώσουν ἀκολουθοῦν ἀπὸ χιλιετιῶν, περίπου τὴν τακτικὴ τῶν ἔβραίων· ὑποδύονται τὸν εὐαίσθητο, τὸν καλλιτέχνη, τὸν εὐχάριστο, τὸν πανέξυπνο, τὸν παντογνώστη. Καὶ πολὺ συχνὰ εἶναι. Συνήθως ὁμοῦς, κάθε θηλυπρεπῆς, ἔξω ἀπὸ τὰ προαναφερθέντα, μπορεῖ νὰ εἶναι καὶ θρασύδειλος, χυδαῖος, ἐπιτορκος, ψεύτης, φιλάργυρος, μπαμπέσης, φαντασιολόγος. Ἴσως κάθε κίναιδος νὰ εἶναι σίχαμα· μὰ ποιὸς δικαιούται νὰ τὸν καταδικάσει; Δὲν θέλω νὰ κρίνω. Διὰ τοῦ ἀμοραλισμοῦ κατέκτησα τὴν ἐλευθερίαν μου. Σημειῶνω τὰ συμβαίνοντα. Προσπαθῶ νὰ περισώσω λαογραφικὰ στοιχεῖα τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ περιβάλλοντός μου. Τὸ μίσος εἶναι ὁ χειρότερος δρόμος γιὰ τὴν κατανόηση τοῦ προβλήματος τῶν ὁμοφυλοφίλων. Ἀληθῶς· μέγιστοι καλλιτέχνες καὶ πάμπολλοι εὐγενικοὶ ἄνθρωποι ὑπῆρξαν κίναιδοὶ. Δικαιούται νὰ ἐπαναπαύεται ὁ Λίνος Πολίτης, μὰ δὲν εἶναι λίγες οἱ ὑπόνοιες καὶ οἱ ἐνδείξεις πὼς αὐτὸς τοῦτος ὁ Διονύσιος Σολωμὸς ἦτο θηλυπρεπῆς. Δὲν κρύβουν τίς πληγές. Προσωπικῶς ἀδιαφορῶ γιὰ τοὺς κίναιδους. Μὰ ἀργὰ τίς νύχτες σὰν τοὺς ἀντικρύζω, στὰ μέρη ὅπου συχνάζουν, ἡ ψυχὴ μου μαυρίζει. Τὸ βιβλιαράκι αὐτό, ἐνδεχομένως, πολλῶν τὴν

εδαισθησία και την ήθική θά θίξει. Τώρα, ιδίως τώρα, να
 είμαστε ευπλαχνικοί πρέπει. Δεν επιτελείται κατόρθωμα
 δια της κτήσεως της ιδιότητος του θηλυπρεπούς. Πολύ πέ-
 ραν της ήθικης, οι κίναιδιοι ποδοπατούν την αισθητική
 σας. Ός γνωστόν, οι λέξεις *αισχρός* και *ασημος* συνάπτον-
 ται. Η παλαιά αντίληψη, πώς, τάχα, παρόμοια βιβλία κα-
 λύτερα να μη βλέπουν το φώς της ημέρας, κατέπεσε. Στόν
 καιρό μας πιά πιστεύουν ότι όλα γράφονται, αφού όσο
 καθαρότερα βλέπουμε τόσο άγνότερα ζούμε. Οι μετριοπα-
 θείς είναι ψεύτες. Οι ριζοσπαστικές ιδέες οι μόνες ιδέες.
 Κατέχω σημαίνει ψυχορραγώ. Εκείνοι, που λόγω άρμοδιό-
 τητος, διώκουν τους συγγραφείς ως μάθουν, επιτέλους, να
 τους βλέπουν με προοπτική μερικῶν δεκαετιῶν. Εξάλλου,
 ποιός συγγραφεὺς δέχεται ἄλλην ἐξουσίαν ἐξω ἀπὸ τὴν
 τὴν ἐξουσία τῆς καρδιάς του; Οι συγγραφείς γνωρίζουν
 κάλλιστα πώς θεωροῦνται περιττοί. Ακριβῶς γιαντὸ ταυ-
 τίζουν τὰ ἰδεώδη μὲ τὰ πεπρωμένα τους. Εκὰς οἱ ἠθικολόγοι.
 Οι κίναιδιοι ἔχουν τὴν ἰδιαίτερη γλώσσα τους, ὅπως ἀκριβῶς
 οἱ μάγκες ἔχουν τὰ *κουτσαβάκικα*. Τὸ ἰδίωμα τῶν κιναιδῶν
 ὀνομάζεται *καλιαρνή*, ἢ *καλιάρνω*, ἢ *καλιαρντᾶ*, ἢ *λουμπι-
 νίστικα*, ἢ *φραγκολουμπινίστικα*, ἢ *τζιναβοτᾶ*, ἢ *λατινικά*,
 ἢ *βαθιά λατινικά*, ἢ *ετροῦσκα*, ἢ *λιάρνω*, ἢ *ντούρα λιάρντα*.

Η καλιαρνή, ἂν καὶ εἶναι κάτι σὰν τεχνητὴ γλώσσα, δὲν
 ἐποιήθη σὲ μιὰ στιγμή. Πρόκειται σχεδὸν γιὰ μιὰ διάλεκτο,
 πὸ μετατρέπει τὴν τάξη τῶν κιναιδῶν σὲ ἔρμητικὴ κάστα.
 Καὶ πρόκειται γιὰ ἕνα ἀπολύτως ἀμυντικὸ κλοιὸν ἐκφρά-
 σεως· μὲ δικό του λεξιλόγιο, ἰδιάζουσαν ὀρθοφωνία καὶ
 προφορά, καί, ἐπιπλέον (σὰν τριπλοτετράδιπλη ἀσφάλιση),
 ταχύτατην ὀμιλία. Σήμερα ἡ καλιαρνή δὲν ἔχει μιὰν ἐνιαίαν
 ὄψη, ἀλλὰ ἐμφανίζεται σὰν ἕνα σύνολον σὲ δύο ἐπίπεδα:
 τὴν ἁπλὴ καλιαρνή καὶ τὴν λιάρνω (ἢ ντούρα λιάρντα).

Η πρώτη ὀμιλεῖται, λίγο-πολύ, ἀπ' ὄλους τοὺς κίναιδους.
 Η δεύτερη εἶναι ἢ οἶονεὶ καθαρεύουσα καὶ τὴν χειρίζονται
 οἱ πολὺ μπασμένοι, οἱ ἐλάχιστοι. Τοῦτο ὀφείλεται στὴν
 διαρκῆ ὑποχωρητικὴν τάση τῶν λέξεων τῆς καλιαρνής σὲ
 νέες ἀπόκρυφες μορφές τῶν ἐννοιῶν. Ἔτσι· τὰ ρήματα *δικέλω*
 καὶ *ἀβέλω* ἀντιστοιχῶς τρέπονται σὲ *κουέλω* καὶ *βουέλω*,
 ἐνῶ ἡ λέξις *γερακίλι* ὑποκαθιστᾶ τὴν ταυτόσημη *γκρίφι*. Η
 ντούρα λιάρντα εἶναι δημιούργημα τῶν προσφάτων ἐτών.
 Παρὰ τὴν ἀγαθὴν στάση τοῦ λαοῦ μας ἐναντι τῶν κιναιδῶν
 αὐτοὶ οἱ ἴδιοι προφανῶς ἔχουν ἄρκετους λόγους γιὰ νὰ ἐκ-
 φράζονται μὲ ἐπιφυλακτικότητα. Η καλιαρνή εἶχε ἀρχί-

σει νά γίνεται, μεταξύ ὀρισμένων κύκλων, τὸ γλωσσικὸν ἴδιωμα τοῦ συρμοῦ. Φαίνεται πῶς οἱ ἠθοποιοὶ πρωτοστάτησαν σ' αὐτό. Κάτι παρόμοιο συνέβη πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν μὲ τοὺς ἀστούς, πού ἐνιωθάν ἐξόχως κολακευμένοι ὅταν ἐφέλιζαν κάμποσες ρεμπέτικες λέξεις. Σιγά-σιγά τὰ κουτσαβάκιχα διαφοροποιήθηκαν, καί, τώρα, ἴσως, ἐξαφανίζονται. Εἶναι ἄγνωστον ἂν θά συμβεῖ τὸ ἴδιο μὲ τὰ καλιαρντά.

Ἔτσι ἡ καλιαρντὴ εἶναι μία συνθηματικὴ διάλεκτος, διεπομένη ἀπὸ τοὺς εἰδικούς κανόνες ὄλων τῶν συνθηματικῶν διαλέκτων. Φυσικά, ἡ καλιαρντὴ ἀκολουθεῖ τὴν γραμματικὴ καὶ τὸ συντακτικὸ τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς. Αὐτὸ διόλου δὲν ἐμποδίζει τὴν καλιαρντὴ ἀπὸ τὸ νὰ εἶναι μία ἀδιακόπως ἐξυπνὴ καὶ ἰδιαίτατα πλαστικὴ γλῶσσα. Ἡ καλιαρντὴ ἔχει ἓνα χαρακτηριστικὸ θέλημα: εἶναι μία γλῶσσα πού σὲ κάνει νὰ χαμογελάς ἄθελά σου. Κι αὐτὸς εἶναι ὁ στόχος τῶν κιναιδῶν: ἐπιζητοῦν νὰ ἀφοπλίσουν τὸν συνομιλητὴ, γυρίζοντας τὴν κουβέντα στὸ εὐτράπελο. Ἡ καλιαρντὴ, ἐξ ἀπόψεως λογοτεχνικῆς καταξίωσης καὶ φιλολογικῆς διερευνήσεως, εἶναι γλῶσσα παντελῶς ἄγνωστη καὶ παρθένα. Ἡ διαβόητη λογοτεχνικὴ γενιὰ τοῦ '30 συνεβάδιζε μὲ τὸ ρεμπέτικο τραγούδι καὶ οὐδὲν ἀντελήφθη περὶ αὐτοῦ. Ἡ μουγκαμάρα συνεχίζεται καὶ πρὸς τὴν πλευρὰ τῶν κιναιδῶν. Στὴν Ἑλλάδα οὐδεὶς διακινδυνεύει τὸ κύρος του διερευνῶν ἀντικείμενα πού στεροῦνται κύρους· ἴσως διότι, πᾶς ἀποκτῶν κύρος θνήσκει.

Ἡ λέξη ὑπόκοσμος θεωρεῖται κακιὰ λέξη. Ἀλλὰ αὐτὸ οὐδόλως μὲ κωλύει νὰ προσανατολιζομαι σταθερὰ στὴν διαπίστωση πῶς ὁ ἀποκαλούμενος ὑπόκοσμος, ὄχι μόνον εἶναι ὁ κύριος φορεὺς τῶν ἐλληνικῶν παραδόσεων, μὰ καὶ συνεχίζει τὴν δημιουργία νέων παραδόσεων. Ὁ ὑπόκοσμος ἀποτελεῖ ἐνεργὸ τμῆμα τοῦ κοινωνικοῦ σώματος. Ἀκόμη καὶ οἱ δολοφόνοι (δὲν ἀνήκουν στὸν ὑπόκοσμο) εἶναι ἀναγκαῖοι καὶ ἀναγκαίως ἀποδεκτοί. Οἱ κιναιδοὶ ἀνήκουν, ἔστω ἐν περιθωρίῳ, στὸν ὑπόκοσμο. Μὰ ὁ ὑπόκοσμος τοὺς ξερνάει. Οἱ κιναιδοὶ βαδίζουν παράλληλα, καὶ ἐν ἐπαφῇ, μὲ τὸν ὑπόκοσμο. Οἱ κιναιδοὶ ἀνήκουν στὸν ὑπόκοσμο ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅπου ἀνήκουν σ' αὐτὸν οἱ ἀπατεῶνες ἢ ὅσοι ἐκμαυλίζουν παιδιὰ. Χωρὶς νὰ ἀποκλείονται οἱ μοναχικὲς ἐξαιρέσεις, οἱ κιναιδοὶ ἀποτελοῦν ἓνα σῶμα. Σ' αὐτὸ τὸ σῶμα ὑπάγονται οἱ θηλυπρεπεῖς πού γυρίζουν τὶς νύχτες στὰ κατασκότεινα πάρκα ἢ συναγελάζονται μὲ ἐπιβήτορες στὰ ἐπὶ τούτω φτωχικὰ κέντρα διασκεδάσεως, καὶ

πού ὅλοι γνωρίζονται ἄρκετὰ καλὰ μεταξύ τους. Ἐκριβῶς αὐτὸ τὸ σῶμα ὀμιλεῖ τὰ καλιαρντά. Καλιαρντά δὲ σημαίνει ἄσχημα λόγια, κακὰ λόγια, περίεργα λόγια.

Ὁ νεοελληνικὸς μικροαστικὸς πολιτισμὸς πάσχει ἀπὸ προϋ-
οῦσα κακοήθη κοκεταρία, πού δὲν τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἰδεῖ
τοὺς κίναιδους καὶ νὰ ἀκούσει τὴ γλώσσα τους. Μὰ καὶ οἱ
κίναιδοι καὶ τὸ γλωσσικὸ τους ἰδίωμα (κόντρα στὸ πείσμα
σας) ὑφίστανται. Τὰ γλωσσικὰ ἰδιώματα, πού ἀναπτύσσουν
ὀρισμένες ξεκομμένες κοινωνικὲς ὁμάδες, δὲν εἶναι κάτι τὸ
ἄγνωστο στὴν ἱστορία. Ἐδῶ, στὴν Ἑλλάδα, παλαιότερα,
εἶχανε τὴ δικιά τους γλώσσα οἱ κομπογιανίτες καὶ οἱ χτί-
στες. Στὰ χρόνια μας ἔχουμε τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν ρεμ-
πέτηδων, ὅπου στηρίζονται (μὲ σχεδὸν ἐλάχιστες διαφο-
ρὲς) οἱ γλωσσικὲς παραφυάδες τῶν διαρρηκτῶν, τῶν πα-
πατζήδων, τῶν χασικλήδων, τῶν πρεζάκηδων, τῶν κατα-
δίκων. Τὰ καλιαρντά εἶναι τὸ πιὸ στεγανὸ καὶ τὸ πιὸ ἐνδια-
φέρον γλωσσικὸν ἰδίωμά μας. Τὰ καλιαρντά εἶναι μιὰ γλώσ-
σα τοῦ δρόμου. Ἦρθε ἡ στιγμή νὰ τονίσω, λίαν ἐπιμόνως,
τὴν συμβολὴ τοῦ δ ρ ὀ μ ο υ στὴν δημιουργία, ὄλο καὶ νέων,
ἠθολογικῶν-λαογραφικῶν μορφῶν. Τὰ καλιαρντά εἶναι ἕνα
γλωσσικὸ φαινόμενο μὲ σαφῶς λαογραφικὸ ὑπόβαθρο —
τὰ καλιαρντά εἶναι ἕνα κοινωνικὸ φαινόμενο. Τὸ σπῆτι καὶ
ἡ οἰκογένεια δὲν δίνουν τὸν ἄξονα τῶν συγχρόνων λαογρα-
φικῶν δεδομένων.

Τὰ καλιαρντά εἶναι μία προφορικὴ γλώσσα μὲ χιλιάδες λέ-
ξεις. Δὲν διαθέτουμε μνημεῖα γραπτοῦ λόγου στὴν καλιαρν-
τή. Ὑπάρχουν κίναιδοι πού ὀμιλοῦν θαυμάσια τὰ καλιαρντά.
Ἡ μάζα ὁμῶς τῶν κιναιδῶν χρησιμοποιεῖ μόνο τρεῖς-τέσ-
σερεις ἑκατοντάδες λέξεις (ἔτσι ἀκριβῶς ὅπου ἕνας καλλι-
εργημένος ἄνθρωπος μεταχειρίζεται πέντε χιλιάδες λέξεις
τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἐνῶ γιὰ ἕναν ἄξεστον ὀρεσίβιο
ἐπαρκοῦν πεντακόσιες λέξεις). Ὁ κίναιδος πού ὀμιλεῖ τὰ
καλιαρντά ἔχει πλήρη ἐποπτεία τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας.
Τὰ καλιαρντά ἀκαταπαύστως ἐξελίσσονται. Ὁ κίναιδος, ὁ
ὀμιλῶν τὴν γλώσσα τῶν κιναιδῶν, εἶναι ἕνας εὐστροφος
ἄνθρωπος, πού κατέχει τὸ λαϊκὸ λεξιλόγιό τῶν νεοελλήνων,
καί, συνάμα, γνωρίζει ἄρκετὲς τουρκικὲς λέξεις, καὶ ἰταλι-
κὲς, καὶ γαλλικὲς, καὶ ἀγγλικὲς. Ἡ γερμανικὴ εἶναι μιὰ ἄγνω-
στη γλώσσα γιὰ τοὺς κίναιδους καὶ ἡ ρωσικὴ. Ἐπ' εὐκαιρία
θὰ ἀναφέρω ὅτι οἱ μάγκες, ὅσο μπόρεσα νὰ ἐξακριβώσω,
μόνο μιὰ γερμανικὴ λέξη ἐδανείσθησαν (sprechen > σπρε-
χάρω = ὀμιλῶ), ἐνῶ τὸ γλωσσικὸ τους ἰδίωμα βρῆθει τουρ-

κικῶν καὶ ἰταλικῶν λέξεων, στὸ ἴδιο, πάνω-κάτω, ποσοστὸ πού τις βρίσκουμε στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ. Κι ἓνας ἄλλος συσχετισμὸς: τὰ κουτσαβάκικα δὲν συγγενεύουν, οὔτε κἀν ἐπικοινωνοῦν, μὲ τὰ καλιαρντά. Μέχρι τοῦδε στὸ λεξιλόγιο τῶν ρεμπέτηδων ἐντόπισα μόνο δώδεκα λέξεις τῆς καλιαρντῆς (κι αὐτὲς εὐρείας λαϊκῆς χρήσεως)· καὶ ἀντιστρόφως, οἱ κίναϊδοι πήρανε καὶ χρησιμοποιοῦν κάπου δέκα μάγκικες λέξεις. Ἐν τῷ μεταξύ, τὸ μάγκικο γλωσσικὸν ἴδιωμα ὄλο καὶ διαρρέει πρὸς τὴν ἐργατικὴ τάξη. Συνήθως οἱ λέξεις τῆς καλιαρντῆς εἶναι μεταμφιεσμένες λέξεις κυρίως τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας (π.χ. *ντούμα* ἀπὸ τὸ *ντουμάνι*) ἢ εἶναι καμωμένες μὲ τέτοιον τρόπον ὥστε ἡ συνειρμικὴ ἀναγωγὴ τους νὰ ὀδηγεῖ κατ' εὐθεῖαν στὴν κρυμμένην ἔννοια (π.χ. *ταψί*). Ἐπίσης, συνήθως, οἱ λέξεις τῆς καλιαρντῆς εἶναι σπονδυλωτές. Ὑπάρχουν λεκτικοὶ σπόνδυλοι-κλειδιά, πού δίνουν, μὲ κάθε καινούργια διάταξή τους, καὶ μιὰν ἄλλην ἀρθρωτὴ λέξη μὲ κάθε φορὰ νέο ἐννοιολογικὸ φορτίο. Ἡ ἀνίχνευση τῆς ἐτυμολογίας τῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς εἶναι ἐξαιρετικῶς δύσκολη, καί, κάποτε-κάποτε, ἀδύνατη. Ἀπὸ παράδειγμα τὸ ἐπίρρημα *μπαξ-και-λατσή* (ἀκούγεται: *μπαξκελατσι*). Τὸ ξανατονίζω· ἡ καλιαρντὴ ὀμιλεῖται τάχιστα — οὐσιαστικῶς ἂν δὲν εἶσαι κίναϊδος ἀδυνατεῖς νὰ προφέρεις σωστὰ τις λέξεις τῆς καλιαρντῆς, πού, πάντα, συνοδεύονται ἀπὸ κατάλληλες εὐγλωττες χειρονομίες καὶ μορφασμοὺς καὶ καμώματα καὶ ἀκκισμοὺς καὶ γυναικωτὲς στάσεις τοῦ κορμιοῦ. Εἶναι τόσο δύσκολο νὰ προφέρεις ὀρθὰ τὰ καλιαρντά, ὥστε στὸ σῆνηθες ἐρώτημα «μπενάβεις τὰ καλιαρντά;» ὅσοι τὰ ὀμιλοῦν ἀπαντοῦν μὲ κομπασμὸ: «καὶ τὰ τζινάβω καὶ τὰ μπενάβω». Τέλος, ὁ ἀναγνώστης τοῦ, ἐν συνεχείᾳ, λεξικοῦ θὰ ἰδεῖ νὰ ξεπηδᾷ, μέσα ἀπὸ τὴν δομὴ καὶ τὸ πνεῦμα τῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς, τὸ πανόραμα τοῦ εἰδωλολατρικοῦ καὶ φιλήδονου καὶ συσπειρωμένου καὶ ἀναρχικοῦ καὶ ἀ-πολιτικοῦ καὶ ἀμιγῶς ἀστικοῦ κόσμου τῶν κιναιδῶν, ὅπου ἡ ἀσέβεια πρὸς τὰ θεῖα ἀμιλλᾶται τὴν περιφρόνηση γιὰ τὰ γυναικεῖα σεξουαλικά δῶρα, καί, ὅπου διάφορα εὐστοχα καυστικὰ κοσμητικὰ ἐπίθετα γελοιοποιοῦν τοὺς ἐπαρχιώτες, μὰ καὶ τοὺς ἀστυνομικούς.

Ἴσως, πιθανόν, ἡ ὁμοφυλοφιλία νὰ εἶναι ἢ νὰ μοιάζει μιὰ πληγὴ, μέσα στὶς τόσες κοινωνικὲς πληγές. Μὰ οἱ πληγὲς δὲν κρίνονται, οὔτε τιμωροῦνται.

Η.Π.

Ἀθῆναι, Μάιος 1969.

Λεξικόν

*Όσες λέξεις έχουν άστερίσκο ανήκουν στην ντούρα λιάρντα.

A

ἀ- στερητικό πρὶν ἀπὸ ἀρχικὸ γράμμα· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.

ἄ! ἐπιφώνημα· ἐκφράζει ἑκπληξὴ ἢ ψευτο-ἑκπληξὴ.

ἄβακουλομπούριαστος, ἐπίθετο· ἄψαλτος κι ἀδιάβαστος· σύνθετο ἀπὸ τὸ στερητικὸ ἀ+*βακουλῆ*+*μπουριάρι* (βλ. λήμματα *βακουλῆ* καὶ *μπουριάρι*).

ἄβελε ἀποκατέ (!)· ἔλα δῶ (!)· προστακτικὴ τοῦ *ἄβέλω* (βλ. λήμματα *ἄβέλω* καὶ *ἀποκατέ*).

ἄβέλει γκοντορελιά· φυσάει ἄνεμος· ἀπαντᾶται στὸ τρίτο ἐνικὸ πρόσωπο, κυρίως τοῦ ἐνεστώτος (βλ. λήμματα *ἄβέλω* καὶ *γκοντορελιά*).

ἄβέλω· δίνω, παίρνω, κάνω, βάζω, βγάζω, ἐπιθυμῶ, ἔχω, θέλω· ρῆμα-κλειδί, ποὺ πάντα συσχετίζεται μὲ τὰ συμφραζόμενα (βλ. ἐπόμενα σχετικὰ λήμματα), καί, ποὺ πιθανώτατα ἔλκει τὴν καταγωγὴ τοῦ ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *θέλω* ταυτόσημο τὸ *βουέλω*· ἀνάλογο τὸ ρεμπέτικο *κουσουμάρω*.

ἄβέλω αἴτνα· βγάζω σπυρὶ (βλ. λήμματα *ἄβέλω* καὶ *αἴτνα*)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω τνάρα*.

ἄβέλω ἀχαλιά· κάνω δίαιτα (βλ. λήμματα *ἄβέλω* καὶ *ἀχαλιά*).

ἀβέλω βακουλοξεκολλοῦψες: ζητῶ διαζύγιο, παίρνω διαζύγιο (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *βακουλοξεκολλοῦψες*): τὸ σκέτο *ἀβέλω* *ξεκολλοῦψες* σημαίνει χωρίζω, λέω ἀντίο γιὰ παντοτινά.
ἀβέλω βιολετά: δίνω λεφτά, πληρώνω· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω* καὶ τὸ *βιολετέρα* (βλ. λήμματα): ταυτόσημα: *ἀβέλω* *μπερντέ*, *βουέλω* *ὄποια*.

ἀβέλω γκαζόζα: κάνω κλύσμα (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *γκαζόζα*): ταυτόσημο τὸ *βουέλω* *γκάζα*.

ἀβέλω γκοντορελιά: βλ. τὸ λήμμα *ἀβέλει* *γκοντορελιά*.

ἀβέλω γοργόρι: χαστουκίζω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *γοργόρι*).

ἀβέλω δαντέλα: δένω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *δαντέλα*): συνώνυμο τὸ *δαντελιάζω*.

ἀβέλω διακόνα στὸν μπερντέ: ζητιανεύω, ζητῶ δανεικὰ (βλ. λήμματα *ἀβέλω*, *διακόνα*, *μπερντέ*).

ἀβέλω ἐτροῦσκα: γνωρίζω τὴν καλιαρνή, καταλαβαίνω τὰ περὶ τζιναβοσύνης, ἀντιλαμβάνομαι τὸ γλωσσικὸν ἴδιωμα τῶν κιναιδῶν (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ἐτροῦσκα*).

ἀβέλω κανικό: πηγαίνω, παίρνω δρόμο, φεύγω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κανικό*): ταυτόσημα: *ἀβέλω* *σπασίμπες*, *ἀβέλω* *τζαστικό*, *βουέλω* *τζά*, *τζάζω*, *τζασάρω*, *τζασέρω*, *τζάω*.

ἀβέλω κάπι: βάζω χέρι, κάνω ἐρωτική χειρονομία· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω* καὶ τὸ *κάπι*: ταυτόσημα: *ἀβέλω* *μπιισμάν*, *ἀβέλω* *μπρατέλο*, *βουέλω* *μπράτες*, *κουταλιάζω* (βλ. λήμματα).

ἀβέλω κατόλια: κλαίω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κατόλια*): τὸ ἴδιο σημαίνουν τὰ ῥήματα: *βουέλω* *κελορόσολα*, *κουελοφλοκιάζω*, *λακράρω*.

ἀβέλω κλόζ: κλείνω· τὸ *κλόζ* βεβαίως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *close* (=κλείνω): συνώνυμα: *ἀπολιάζω*, *βιρτζινιάζω* (βλ. *λέξεις*).

ἀβέλω κοντιερή: χαϊδεύω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κοντιερή*): συνώνυμο τὸ *βουέλω* *κονταντέρ*.

ἀβέλω κόντρα-τέμπο: πιέζω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κόντρα-τέμπο*): συνώνυμα: *βουέλω* *φόρια*, *κοντρατεμπάρω*.

ἀβέλω κοντροσόλ: φιλῶ (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κοντροσόλ*): ταυτόσημα: *ἀβέλω* *ροντοσόλ*, *βουέλω* *σάλιαγκο*, *βουέλω* *τζόκα*, *κοντροσολάρω*.

ἀβέλω κουλά: ἀφοδεύω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κουλό*): συνώνυμα: *βουέλω* *κούλ-κούλ*, *κουλάρω*, *μουτιάζω*, *πουλοπυργώνω*, *πυργώνω*.

ἀβέλω κουσέλια: προδίδω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *κουσέλια*): ταυτόσημο τὸ *βουέλω* *σιλανσιόλες*.

ἀβέλω κουσοῦμια: κακολογῶ, κουτσομπολεύω (βλ. *ἀβέλω* καὶ *κουσοῦμι*): ταυτόσημα τὰ: *ἀνοίγω* *βιβλίο* *συγχαρητηρίων*,

καζῆνιαζῶ, κουσουμιάζω, μεπνάβω ἀνθυγιεινά κ.ἄ.

ἀβέλω κράκρα· διψῶ (βλ. λέξεις ἀβέλω καὶ κράκρα)· ταυτόσημο τὸ βουέλω μπλούκρου.

ἀβέλω λατσοκαζαντιά· ἔχω τύχη, φέρνω τύχη, εἶμαι γουρλής (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ λατσοκαζάντω).

ἀβέλω λατσό παγκρό· χτενίζομαι (βλ. λήμματα ἀβέλω, λατσός, παγκρό)· ταυτόσημο τὸ βουέλω τσόπαγκρα.

ἀβέλω λούνι· κολυμπῶ (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ λούνι).

ἀβέλω μαρμαρού· περιμένω· ἀπὸ τὸ κοινὸ μαρμαρώνω.

ἀβέλω μούσι· ἔχω νεύρα· ἴσως ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ κί-
ναιδοὶ συνήθως κάνουν ἀποτρίχωση, καί, συνεπῶς, ὅταν
ἔχουν γένια νιώθουν ἐκτὸς ἑαυτοῦ, νιώθουν νευρικότητα.

ἀβέλω μπακαλούμω· παρακαλῶ (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ
μπακαλούμω).

ἀβέλω μπαλόμπα· ὑπερσιτίζομαι (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ
μπαλόμπα).

ἀβέλω μπαλτατζού· δικάζομαι (βλ. λήμματα ἀβέλω, μπαλτα-
τζού, καθὼς καὶ τὸ ταυτόσημο βουέλω μπάλτες).

ἀβέλω μπερντέ· πληρώνω (βλ. λέξεις ἀβέλω καὶ μπερντέ)·
ταυτόσημα : ἀβέλω βιολέτα, βουέλω ὅποια.

ἀβέλω μπερχαμά· καβγαδίζω (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ μπερ-
χαμάς).

ἀβέλω μπισμάν· κάνω ἐρωτικὲς χειρονομίες, βάζω χέρι
(βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ μπισμάν, καθὼς καὶ τὰ συνώνυμα
ἀβέλω μπισμαντό, ἀβέλω μπρατέλο, ἀβέλω κάπι, βουέλω
μπράτες, κουταλιάζω).

ἀβέλω μπισμαντό· ἄλλος τύπος τοῦ ἀβέλω μπισμάν.

ἀβέλω μπλάντο· ἔχω περίοδο, ἔχω αἷμα, ἔχω τὰ ἔμμηνά μου
(βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ μπλάντι)· ταυτόσημα : ἀβέλω νισε-
στέ, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω μοννόπασχα, βουέλω ρου-
ζόσκελο.

ἀβέλω μπούα· κορνάρω· τὸ μπούα, ἐδῶ, ἠχομιμητικὸ [βλ.
λήμματα ἀβέλω καὶ μπούα (=λουλούδι)].

ἀβέλω μπούτ Μπαϊρακτάρη· τιμωρῶ σκληρὰ (ἐπὶ λέξει : γί-
νομαι πολὺ Μπαϊρακτάρης)· ὁ Μπαϊρακτάρης ὑπῆρξεν ἁ-
στυνομικὸς διευθυντὴς Ἀθηνῶν κατὰ τὴν περίοδο 1893-1897
(βλ. λήμματα ἀβέλω, μπούτ, μπαϊρακταρίζω).

ἀβέλω μπούτ μπόν· ἐπεξηγῶ (καὶ ἐπὶ λέξει : τὰ λέω πολὺ
καλά)· συνώνυμα : βουέλω ζπλίκα, ἐξπλικάρω (βλ. λέξεις).

ἀβέλω μποχίκος· βρωμάω, ζέχνω (βλ. ἀβέλω καὶ μποχίκος).

ἀβέλω μπρατέλο· βάζω χέρι· ἀπὸ τὸ ἀβέλω+μπρατέλο (βλ.
λήμματα)· ταυτόσημα : ἀβέλω μπισμάν, ἀβέλω κάπι, βουέλω

μπράτες, κουταλιάζω.

ἀβέλω μπροστομπερντέ: προκαταβάλλω, δίνω προκαταβολή (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *μπροστομπερντέ*).

ἀβέλω νάψες: λέω, φλυαρῶ, κουτσομπολεύω· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω* + *νάψες* < κοινὸ *ἀναψες*· εἶναι γνωστὴ ἢ σχετικὴ λαϊκὴ ἔκφραση *ἀνάβω φωτιές*· τὰ ρήματα *λακιράρω, μπενάβω, μπουάβω* σημαίνουν λέω (βλ. λήμματα).

ἀβέλω νισεστέ: ἔχω τὰ ροῦχα μου, ἔχω περίοδο (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *νισεστέ*, καθὼς καὶ τὰ συνώνυμα *ἀβέλω μπλάντο, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω μουνόπασχα, βουέλω ρουζόσκελο*).

ἀβέλω νορμάλ: πέφτω μπρούμυτα (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *νορμάλ*)· *ἡρακλωτὰ* σημαίνει ἀνάσκελα.

ἀβέλω ντανιά: κάνω νάζια (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *ντανιά*)· σχετικὸ τὸ *βουέλω κουροῦνες*.

ἀβέλω ντέζι: διεγείρομαι σεξουαλικῶς, καυλώνω, ἔχω καῦλες (βλ. λήμματα *ἀβέλω, ντέζι, ντεζάρω, ντεζιράρω, βουέλω φακιροπίτζα, φακιροπιπιάζω* καὶ *χορχοριάζω*).

ἀβέλω ντούπ: δέρνω, δίνω *ξύλο* (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ντούπ*)· συνώνυμα : *βουέλω χαλάστρα, μπιζάρω, ντουπάρω*

ἀβέλω ντουρανάσαμα: κάνω κουράγιο, ὑπομένω (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ντουρανάσαμα*).

ἀβέλω ντρέσες: ντύνομαι (βλ. *ἀβέλω* καὶ *ντρέσα*).

ἀβέλω ξεκολλοῦψες: χωρίζω, λέω ἀντίο γιὰ παντοτινά (βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *ξεκολλούψα*)· σημειωτέον ὅτι *ἀβέλω βακουλοξεκολλοῦψες* σημαίνει ζητῶ (ἢ παίρνω) διαζύγιο.

ἀβέλω ὀψιὸν μπερντέ: διαθέτω μετρητά, ἔχω ρευστὸ χρήμα· ἢ περιφραση μᾶλλον ἀπὸ τὶς γνωστὲς *καταθέσεις ὄψεως* (βλ. *ἀβέλω* καὶ *μπερντέ*).

ἀβέλω πακέτο: κάτω ἀπὸ τὸ παντελόνι δείχνω ὄγκο στὸ ὑπογάστριό μου, πίσω ἀπὸ τὰ ροῦχα διαφαίνονται τὰ γεννητικά μου ὄργανα (βλ. λήμματα *ἀβέλω, πακέτο*, καὶ τὸ ταυτόσημο *βουέλω μπαγκάζι*).

ἀβέλω πούφ: τραβάω ρουφηξιὰ ἀπὸ τσιγάρο, φουμάρω βλ. λήμματα *ἀβέλω* καὶ *πούφ*)· ταυτόσημα : *βουέλω φούμα, βινάρω τῆ ντούμα*.

ἀβέλω ρέλο: πέρδομαι (βλ. λέξεις *ἀβέλω* καὶ *ρέλο*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω ρέτα, ἀεραντερίζω, βουέλω μπουμποῦνι*.

ἀβέλω ρέτα: πέρδομαι· τὸ *ρέτα* ἴσως ἀπὸ τὸ *ρετάρω*, ὁπότε τὸ ρῆμα μας σημαίνει : ἔχω διαφυγές· ταυτόσημα : *ἀβέλω ρέλο, ἀεραντερίζω, βουέλω μπουμποῦνι* (βλ. λήμματα).

ἀβέλω ρετάλι: ἐνῶ δύναμαι βοηθῶ ἐλάχιστα, ἐνισχύω χωρὶς

κέφι (βλ. ἀβέλω, ρετάλι, ρεταλόκαπα).

ἀβέλω ροντοσόλ: φιλω, λείχω (βλ. λήμματα ἀβέλω, ροντοσόλ, ροντοσολάρω, ἀβέλω κοντροσόλ, βουέλω σάλιαγκο, βουέλω τζόκα, κοντροσολάρω).

ἀβέλω σκρίβα: γράφω συνώνυμο τὸ σκριβάρω (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ σκρίβα).

ἀβέλω σπασίμπες: φεύγω, ξεγλιστρῶ (βλ. λήμματα ἀβέλω, σπασίμπα) ταυτόσημα : ἀβέλω κανικό, ἀβέλω τζαστικό, βουέλω τζά, τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω.

ἀβέλω σφήνα: κατηγοροῦμαι (βλ. λέξεις ἀβέλω καὶ σφήνα).

ἀβέλω τζαστικό: φεύγω, παίρνω δρόμο (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ τζαστικό, καθὼς καὶ τὰ συνώνυμα ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, βουέλω τζά, τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω).

ἀβέλω τζαστιραχοσεκέρι: δηλητηριάζω· κατὰ τὸ ἀβέλω τζαστιραχόσολο· ἄλλο συνώνυμο τὸ ψακιάζω (βλ. λήμματα).

ἀβέλω τζαστιραχόσολο: φαρμακῶνω, δηλητηριάζω (βλ. ἀβέλω καὶ τζαστιραχόσολο) ταυτόσημα : ἀβέλω τζαστιραχοσεκέρι, ψακιάζω.

ἀβέλω τζασχάλεμα: ἀναγουλιάζω, κάνω ἔμετό (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ τζασχάλεμα).

ἀβέλω τζόκα: παίζω (βλ. τὸ ἀβέλω+τζόκα)· ὥστόσο βουέλω τζόκα σημαίνει φιλω.

ἀβέλω τζουρό: οὐρῶ (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ τζουρό, καθὼς καὶ τὸ ταυτόσημο βουέλω σεμελόπηγη).

ἀβέλω τζοὺς-λέσι: πλένομαι συνώνυμο τὸ βουέλω τζάλεπια (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ τζοὺς-λέσι).

ἀβέλω τούλα: σιωπῶ (βλ. λέξεις ἀβέλω καὶ τούλα).

ἀβέλω τοῦφες: κοιμᾶμαι βαθιὰ (βλ. λήμματα ἀβέλω καὶ τοῦφες) ταυτόσημα : κουελοσφαλάω, μπισέλω καὶ πισέλω.

ἀβέλω τρόμπα: κάνω ἔνεση μὲ ναρκωτικό (βλ. λήμματα : ἀβέλω, τρόμπα, βουέλω χτύπες, καρφιάζομαι, νταμιρόκλυσμα, τζέκσα, χτύπα).

ἀβέλω τσαρδοσπασίμπα: κάνω ἔξωση (βλ. σχετικὰ λήμματα : ἀβέλω, τσαρδοσπασίμπα).

ἀβέλω φασαμέντα: φορῶ ματογιάλια (βλ. λέξεις ἀβέλω καὶ φασαμέντα)· τὸ ἴδιο σημαίνει τὸ βουέλω γλασσόνια.

ἀβέλω φιόγκο: συνουσιάζομαι μὲ κίναϊδο ποῦ ἐνόμιζα πῶς εἶναι ἐπιβήτωρ (βλ. τὰ ταυτόσημα δαντελιάζω φιόγκο καὶ δένω φιόγκο, καθὼς καὶ τὸ σχετικὸ φιόγκος).

ἀβέλω φλόκια: ἐκσπερματώνω (βλ. λήμματα : ἀβέλω φλόκι, φλοκάρω, βουέλω λαχανιαζοζούμι, βουέλω τρεμόζουμο, μπουλκουμάρω, τζασάρω φλόκια).

ἀβέλω φρομάζ Ὑμηττοῦ· ἔχω βρώμικο πέος· τὸ γαλλικὸ *fro-mage* σημαίνει τυρί, καί, ὡς γνωστόν, ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τυρί* τὸ σμῆγμα τοῦ πέους (ὁ *ποῦτσος μου ἐπιασε τυρί*, εἶναι μιὰ συνήθης ἔκφραση)· ταυτόσημο τὸ *βουέλω γοργότζες* (βλ. λῆμμα). **ἀβέλω χούς**· κρύβω (βλ. *ἀβέλω καὶ χούς*)· συνώνυμο τὸ *χουσάρω*.

ἀβρακιάζομαι· μαίνομαι, γίνομαι ἔξω φρενῶν· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *βρακί* (λατινικὰ *braca*)· εἶναι γνωστὴ ἡ σχετικὴ λαϊκὴ ἔκφραση *σχίζω τὰ ροῦχα μου ἀπ' τὸ κακό μου*, καθὼς καὶ ἡ παροιμιώδης ρῆσις *θύμωσε ὁ καλόγερος κι ἔσχισε τὸ βρακί του*.

ἀγαθόκλα, ἡ· ψωροφантаσμένη· μὲ ἐνδεχόμενη ἐπίδραση τῶν σχετικῶν *ἀγαθός*, *ἀγάθω*, *ἀγαθοκλῆς* καὶ *ἀγαθολουλούδης* τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῶν ρεμπέτηδων.

ἀγιοσαββιάτικο, τό· καβούρι· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ ἀντικαρκινικὸ νοσοκομεῖο "Ἅγιος Σάββας" (συνειρμικὴ παρετυμολογία, ἀφοῦ καρκίνος=κάβουρας).

ἀγλαρογκόμενα, ἡ· ξενύχτης κίναιδος· προφανῶς ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *γλαρώνω*+μάγκικο *γκόμενα* (βλ. καὶ λήμματα *ἀγλαρόκεντρο*, *ἀγλαροπούρος*, *ἀγλαρότεκνο*).

ἀγλαρόκεντρο, τό· ταβέρνα ποῦ διανυκτερεύει, ξενυχτάδικο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*γλαρώνω*+*κέντρο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ἀγλαροπούρος, ὁ· γερο-ξενύχτης· σύνθετο ἐπίθετο, προφανῶς ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*γλαρώνω*+*πούρος* (τοῦ τρίτου συνθετικοῦ βλ. σχετικὸ λῆμμα), κατὰ τὸ *ἀγλαρογκόμενα* καὶ *ἀγλαρότεκνο*.

ἀγλαρότεκνο, τό· νεαρὸς ξενύχτης· προφανῶς ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+κοινὸ *γλαρώνω*+*τεκνο* (βλ. λῆμμα), κατὰ τὸ *ἀγλαρογκόμενα* καὶ *ἀγλαροπούρος*.

ἀγριογουγούλφης, ὁ· μπουλντόγκ· σύνθετο ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀγριος*+*γουγούλφης* (βλ. λῆμμα).

ἀδελφάτο, τό· ὁ κόσμος τῶν κιναιδῶν· ἀπὸ τὸ *ἀδελφή*, (βλ. λέξη).

ἀδελφή, ἡ· κίναιδος· ἄλλα 40 συνώνυμα γιὰ τοὺς κάθε λογῆς κιναιδούς.

ἀδελφούλα, ἡ· γάτα· ἐκ τῆς ὁμοιότητος τοῦ οἰκιακοῦ αὐτοῦ ζώου μὲ τοὺς κιναιδούς, ὡς πρὸς τὸν ἔντονον ἐρωτισμὸν καὶ τὴν νοχέλεια, τὰ νάζια καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὰ χᾶδια.

ἀδερφάρα, ἡ· μεγάλη *ἀδελφή*, ξακουστὸς κίναιδος (βλ. *ἀδερφή*)· τουλάχιστον 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς πάσης φύσεως κιναιδούς.

ἀδερφή, ἡ· κίμαιδος· παραλλαγή τοῦ *ἀδελφή* (βλ. λήμμα).
ἀδερφοκράζω· νιαουρίζω· ἀπὸ τὸ *ἀδελφούλα*+κοινὸ *κράζω*
 (=φωνάζω σὰν γάτα).

ἀδερφοτροφή, ἡ· ποντίκι· ἀφοῦ τὰ ποντίκια ἀποτελοῦν ἐκ-
 λεκτὴ τροφή γιὰ κάθε *ἀδελφούλα* (=γάτα).

* **Ἀδερφοχώρι**, τό· τὸ Λονδίνο· προφανῶς λόγῳ τοῦ φημολο-
 γουμένου πλήθους τῶν κιναιδῶν του· συνώνυμο τὸ *Τζιναβό-
 τοπος*· ἀνάλογο τὸ *Μουτζότοπος* (βλ. λήμματα).

ἀδικοκουτί, τό· φέρετρο· ἀπὸ τὸ *ἀδικοκουτιάζομαι*, δίχως νὰ
 ἀποκλείεται ἡ ἀντίστροφη παραγωγή· συνώνυμα : *ντουβντέ-
 ζα*, *τζαστιραχόκουτο*, *τιραχοτζαστόκουτο*, *τουρμπανόκουτο* (βλ.
 σχετικὰ λήμματα).

* **ἀδικοκουτιάζομαι**· πεθαίνω· ἐνδεχομένως, γιὰ τὸν πεθαμέ-
 νο τὸν βάνουν *ἀδिका* στὸ *κουτί* (εἶναι γνωστὴ ἡ ἄποψη πὼς
 ὁ θάνατος εἶναι μεγάλη *ἀδικία* κ.τ.λ.)· συνώνυμα : *κοκκαλο-
 βιβιάζομαι*, *μορτάρω*, *μπισελογουσιάζω* (βλ. λήμματα).

* **ἀδρεφή**, ἡ· κίμαιδος· λαϊκίζουσα παραλλαγή τῆς λέξεως
ἀδελφή > *ἀδερφή* (βλ. λήμμα)· ἄφθονα συνώνυμα.

ἀδρέφω, ἡ· ἀδελφὸς ἢ ἀδελφή (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ συγγε-
 νοῦς)· ἀπὸ τὸ λαϊκὸ *ἀδρεφή*· συνώνυμα : *ἄφακος*, *κουτζίνος*
 (βλ. λήμματα).

ἀεραγκίστρω, ἡ· μαγνήτης· γιὰ τὴν *ἀγκιστρώνει* στὸν *ἀέρα* (βλ.
 λήμμα *ἀεραγκιστρώνω*).

ἀεραγκιστρώνω· μαγνητίζω· ἐπειδὴ ὁ μαγνήτης *ἀγκιστρώνει*
 στὸν *ἀέρα* (βλ. καὶ λήμμα *ἀεραγκίστρω*).

* **ἀεραντερίζω**· πέρδομαι, (καὶ μεταφορικῶς) ἀδιαφορῶ (βλ.
 λήμμα *ἀεραντέρω*)· πέρδομαι σημαίνουν καὶ τὰ ρήματα : *ἀ-
 βέλω* *ρέλο*, *ἀβέλω* *ρέτα*, *βουέλω* *μουμποῦνι*.

* **ἀεραντέρω**, ἡ· πορδὴ· γιὰ τὴν εἶναι *ἀέρας* τῶν *ἐντέρων*· συνώ-
 νυμα : *μουμποῦνι*, *ρέλο* (βλ. λέξεις).

ἀερόκαρο, τό· ἀεροπλάνο· γιὰ τὴν εἶναι *κάρο* τοῦ *ἀέρος*.

ἀθλόπατσια, ἡ· γήπεδο· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ἄθλο*+*πιάτσα* (μὲ ἀνα-
 γραμματισμό), ἦτοι : *πιάτσα* τῶν *ἀθλητῶν*.

ἀθοριτιάζω· διαπράττω βλακίαν, ἐνεργῶ παρακινδυνευμένα·
 ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

ἀθοριτιάζω *κάρτες*· χαρτοπαίζω· ἀπὸ τὸ *ἀθοριτιάζω* (βλ. λήμ-
 μα)+κοινὸ *κάρτα* (ἰταλικὰ *carta*).

ἀθοριτιάζω τὰ *χόρσια*· παίζω στὸν ἵππόδρομο· ἀπὸ τὸ *ἀθο-
 ριτιάζω*+*χόρσι* (βλ. λήμματα).

ἀθοριτιανή, ἡ· χαρτοπαίξια, χαρτοπαίγνιο (βλ. τὸ *ἀθοριτιά-
 ζω* *κάρτες*).

ἀθοριτιαστῆς, ὁ· χαρτοπαίχτης (βλ. τὸ *ἀθοριτιανή*).

ἀθόριτος, επίθετο· παράλογος· ἄγνωστης ἐτυμολογίας (βλ. καὶ τὸ ἀθοριτιάζω)· βεβαίως ἀκούγεται ὡς ἀθώρητος.

ἀϊστανοταμπλέτες, οἱ· λογάριθμοι, πίνακες λογαρίθμων· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Einstein*+κοινὸ *ταμπλέτα* (γαλλικὰ *tablette*).

αἰσωποκοὺς-κοὺς, τὸ· αἶνιγμα, ἀνέκδοτο· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Αἰσωπος*+*κουσκούσι* (βλ. λήμμα).

αἶτνα, ἡ· σπυρί, βουζούνι, *καλόγερος*· ἀπὸ τὸ ἠφαίστειο *Αἶτνα*, ἀφοῦ κάθε ἠφαίστειο μοιάζει μὲ μεγάλο σπυρί τῆς Γῆς, καὶ κάθε σπυρί μὲ μικρὸ ἠφαίστειο.

αἰτνοχορχόρα, ἡ· ἰλαρά, ἄλλεργία· ἀπὸ τὸ *αἶτνα*+*χορχόρα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

ἀκαγκούρωτη, ἡ· ἀμύριστη, ἀνέγγιχτη, (καὶ μεταφορικῶς) παρθένα· ἀπὸ τὸ στερητικὸ ἀ+*καγκουρή* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

-ακης· κατάληξη ἀρσενικῶν ὀνομάτων, δανεισμένη ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.

ἀκίορης, ὁ· κουφός· ἀπὸ τὸ στερητικὸ ἀ+*ἄκιο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *γκόλος*.

ἀκουμπότσαρδος, επίθετο· γείτονας· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀκουμπῶ* (λατινικὰ *accumbō*)+*τσαρδί* (βλ. λήμμα).

ἀλαμπρατσάρω· πιάνω ἀγκαζέ, μαγγώνω, ἀρπάζω· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ἀλαμπρατσέτα* (ιταλικὰ *a bracceto*).

ἀλεγκραρία, ἡ· κέφι, εὐθυμία· ἀπὸ τὸ *ἀλέγκρος* (ιταλικὰ *allegro*).

ἀλλαξοτοπιάζω· μεταναστεύω· ἀπὸ τὸ *ἀλλάζω*+*τόπος* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, κατὰ τὸ πασίγνωστο *ἀλλαξοπιστεύω*.

* **ἀλλαξοχροουχρού**, ἡ· χροῶμα· τὸ πρῶτο συνθετικὸ ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀλλάζω*.

* **ἀλληλοκαυλοσίχαμα**, τὸ· ἀμοιβαία ταυτόχρονη αἰδοιολεϊχία· ἀπὸ τὸ *ἀλληλο*+*καυλο*+*σίχαμα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ἄλμα, ἡ· ψυχὴ· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *alma*· συνώνυμο τὸ *ἀνεμοβίβα* (βλ. λήμμα).

ἄλμομπαριασμένος, επίθετο· ψυχοπαθής· ἀπὸ τὸ *ἄλμα*+*μπαριασμένος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

ἄλμομπισελιάζω· ὑπνωτίζω, (ἐπὶ λέξει) κοιμίζω τὴν ψυχὴ· ἀπὸ τὸ *ἄλμα*+*μπισέλω* (βλ. λήμματα).

ἄλμομπισελού, ἡ· μέντιουμ· ἀπὸ τὸ ρῆμα *ἄλμομπισελιάζω* (βλ. λήμμα, καθὼς καὶ τὸ συνώνυμο *ἀνεμοσελογκουγκού*).

ἄλμοντοτόρης, ὁ· ψυχίατρος· ἀπὸ τὸ *ἄλμα*+*ντοτόρης* (βλ. λήμματα).

ἄλτρος, ἀντωνυμία· ἄλλος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *altro* (=ἄλλος)· συνώνυμο τὸ *ἄτρος* (βλ. λήμμα).

ἀμιγιάρης, άντωνυμία· ἴδιος· ένδεχομένως από τὸ κοινὸ ἀμιγής.

ἀμιγιάρικα, ἐπίρρημα· αὐτοπροσώπως· από τὸ ἀμιγιάρης (βλ. λήμμα).

ἀμιτσιόζα, ἡ· φιλία, γνωριμία· από τὸ ἀμιτσιόζος (βλ. λήμμα).

ἀμιτσιόζα λέτρα, ἡ· φιλικὴ ἐπιστολὴ (βλ. ἀμιτσιόζος καὶ λέτρα).

ἀμιτσιόζος, ἐπίθετο· φίλος, φιλικός· από τὰ ἰταλικά *amico*, *amicizia* (=φίλος, φιλία).

***Ἀμιτσοπουρού**, ἡ· ὁ λόφος τοῦ Φιλοπάππου· από τὸ ἀμιτσιόζος + *πουρος* (βλ. λήμματα).

ἀμορόζα λέτρα, ἡ· ἐρωτικὴ ἐπιστολὴ (βλ. ἀμορόζος καὶ λέτρα).

ἀμορόζος, ὁ· ἐραστής· από τὸ ἰταλικὸ ἐπίθετο *amorozo* (= ἐρωτικός, περιπαθής).

ἀμπελομπομίτισες, οἱ· ντολμαδάκια· ἀπαντᾶται, συνήθως, στὸν πληθυντικὸ· από τὸ ἀμπέλι + *μπομίτσα* (ὑποκοριστικὸ τοῦ *μόμπα*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὰ ντολμαδάκια, ὡς γνωστόν, εἶναι τυλιγμένα μὲ ἀμπελόφυλλα· ἀνάλογο τὸ *καρνόμπομπα*· συνώνυμο τὸ *σβουροσπυρόμολο*.

ἀμπενάβωτος, ἐπίθετο· βουβός (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ δὲν ὀμιλεῖ)· από τὸ στερητικὸ ἀ + *μπενάβω* (βλ. λήμματα).

ἀναιμιάρης, ἐπίθετο· ζαλισμένος· μᾶλλον από τὸ κοινὸ ἀναιμικός.

ἀναμνημάρι, τό· ἐνθύμιον· από τὸ κοινὸ ἀναμνηστικόν.

ἀνέμη, ἡ· λικνιστὸς κίναιδος· από τὴν γνωστὴν ἀνέμη, ποὺ μὲ τὴν κίνηση τοῦ *ροδανιοῦ* στριφογυρίζει, μαζὶ μὲ τὸ νῆμα· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ ἀνεμόμυλος καὶ τὸ τζαζκαραμπαζού, ὥστόσο ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς πάσης φύσεως θηλυπρεπεῖς.

* **ἀνεμοβίβα**, ἡ· ψυχὴ· από τὸ κοινὸ ἀνεμος + *βίβα* (βλ. λήμμα), ἀφοῦ ἡ ψυχὴ εἶναι ἡ πνοὴ τῆς ζωῆς· συνώνυμο τὸ ἄλμα.

* **ἀνεμοβιβάρης**, ὁ· ψυχίατρος· από τὸ ἀνεμοβίβα (βλ. λήμμα).

ἀνεμομαντοσπουρού, ἡ· ἀνεμόμυλος· από τὸ κοινὸ ἀνεμος + *μαντο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *σπούρα*.

ἀνεμόμυλος, ὁ· πολὺ λικνιστὸς κίναιδος· γιατί κουνιέται σὰν ἀνεμόμυλος· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ ἀνέμη καὶ τὸ τζαζκαραμπαζού, ὁμως ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε λογῆς ὁμοφυλόφιλους.

* **ἀνεμοσελογκουγκού**, ἡ· μέντιουμ· από τὸ κοινὸ ἀνεμος + *πισέλω* + *γκουγκού* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ ἀλμομπισελού.

ἀνεμοζασάρω· θυσιάζω (ἀκριβέστερον : διώχνω στοὺς ἀνέμους)· από τὸ κοινὸ ἀνεμος + *ζασάρω* (βλ. λήμμα).

ἀνεμοτζάσιμο, τό· θυσία, δουλιὰ στὸν βρόντο, ματαιοπονία (βλ. καὶ τὸ *ἀνεμοτζασάρω*).

ἀνιμάλι, τό· ζῶον· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *animale* (γαλλικὰ καὶ ἀγγλικά *animal*).

ἀνιμαλόνιονιες, οἱ μυαλὰ (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *ἀνιμάλι*+*νιονιό* (βλ. λήμματα)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικὸ.

ἀνιμαλόσκινο, τό· δέρμα, προβιά, τομάρι· ἀπὸ τὸ *ἀνιμάλι*+*σκίνοι* (βλ. λήμματα).

***Ἀνιματσούρνος**, ὁ Χάρος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *anima* (=ψυχή) +*τσουρνό* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *Μαυρονταβάς*.

ἀνοίγω βιβλίον συγχαρητηρίων· κουτσομπολεύω ἢ ἐτυμολογία περιττῆ· συνώνυμο : *ἀβέλω κουσούμια, καζεϊνιάζω, κουσουμάζω, μπενάβω ἀνθυγιεινά* (βλ. λήμματα).

ἀνταμαρία, ἡ μαγκιά (βλ. τὸ *ἀντάμης*).

ἀντάμης, ὁ μάγκας· ἀπὸ τὸ ρεμπέτικο *ἀντάμης* (βαρὺς, σέρτικος ἄντρας).

ἀντέρ, τὸ· σπλάχνα, σωθικά, τζιγέρια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄντερο* < *ἔντερο*.

ἀντεροσβουρού, ἡ· κοκορέτσι· ἀπὸ τὸ *ἄντερο*+*σβούρα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἀφοῦ τὸ κοκορέτσι δὲν εἶναι παρὰ *ἄντερα*, πού γιὰ νὰ ψηθοῦνε τὰ γυρίζουν σὰν *σβούρα*· ἢ, πού γιὰ νὰ τὰ τυλίξουν στὴν σούβλα τὴν γυρίζουν σὰν *σβούρα*.

* **ἀντίκοτη προύφα**, ἡ· ἐπιστολὴ ἐξωτερικοῦ· κατὰ τὸ *ντικοτή προύφα*· συνώνυμο τὸ *ἄχατη λέτρα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

* **ἀντίκοτο**, τό· ἐξωτερικὸ, ἄλλοδαπῆ· ἀπὸ τὸ ἐπίθετο *ἀντίκοτος* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *λουχατόζο*.

* **ἀντίκοτος**, ἐπίθετο· μακρινὸς (ἀκριβέστερον: ἀόρατος)· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*ντικοτός* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *ἄχατος*.

ἀντίκρω, ἡ· δέκτης τηλεοράσεως· πού γιὰ νὰ παρακολουθήσεις τὴν ἐκπομπὴ του κάθεσαι (ἢ τὸν τοποθετεῖς) *ἀντίκρως*· συνώνυμο τὸ *κρυσταλλοσινὸν* (βλ. λέξη).

ἄντουλος, ἐπίθετο· ἀδέκαρος, ἄφραγκος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*ντουλό* (βλ. λήμματα *ντουλό* καὶ *τουλά*).

ἀντρέρα, ἡ· εἴσοδος· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *entrée* (=εἴσοδος).

ἄπαγκρος, ἐπίθετο· ἄτριχος, φαλακρός· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ*+*παγκρὸ* (βλ. λήμμα).

* **ἄπιαστος**, ἐπίθετο· ἀποκρουστικὸς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄπιαστος*, γιὰ τὸν ἀποκρουστικὸ κανεὶς δὲν θέλει νὰ τὸν *πιάσει*· συνώνυμο : *ἄχαλος, βοῦρλο, λοιμόρος* (βλ. λέξεις).

ἀπίσελτος, ἐπίθετο· ἄγρυπνος· ἀπὸ τὸ ρῆμα *πισέλω* ἢ *μισέλω* (βλ. λήμματα), προτασσομένου τοῦ στερητικοῦ *ἀ*.

ἀποκατέ, ἀντωνυμία· αὐτοί, αὐτές, αὐτά· ἀπὸ τὴν πρόθεση

ἀπό+κατέ (βλ. λήμμα).

ἀποκατέ, ἐπίρρημα· ἀπό ἐκεῖ, ἀποδῶ, ἐκεῖ, ἐδῶ· ἀπό τὴν πρόθεση ἀπό+κατέ (βλ. λήμμα).

* **ἀπολιάζω**· κλείνω· ἀπό τὴν πρόθεση ἀπό + κοινὸ ἠλιάζω > λιάζω· συνώνυμα : ἀβέλω κλόζ, βιρτζινιάζω (βλ. λήμματα).

* **ἀπολιάζω** **στά μπό**· κλείνω ἐρμητικά· ἀπὸ τὸ ἀπολιάζω+γαλλικὸ *bon*.

* **ἀπολιασμένος**, μετοχή· φυλακισμένος· ἀπὸ τὸ ἀπολιάζω (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *χομσιασμένος*.

ἀποπράνς, τό· ναρκωτικὸ· ἄκλιτο· ἴσως ἀπὸ τὴν πρόθεση ἀπό+πράνς (βλ. λήμμα).

ἀράπικη τζιναβουσύνη, ἡ· ἄλγεβρα (ἐπὶ λέξει : ἀράπικη ἐξυπνάδα)· ἡ ἐτυμολογία περιττεύει.

ἀρλεκίνι, τό· μπιχλιμπίδι, κρεματζούλι, διακοσμητικὸ ἐξάρτημα· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *arlecchino*.

ἀρτίστ, ἄκλιτο διγενές· καλλιτέχνης, πανέξυπνος· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *artist* ἢ τὸ γαλλικὸ *artiste* (=καλλιτέχνης).

ἀρτίστα, ἡ· καλλιτέχνις, ἔξυπνη, ἔμπειρη· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἀρτίστα (ἰταλικά *artista*).

ἀρτίστα τοῦ βωβοῦ, ἡ· παλαιὸς καὶ ἔμπειρος κίναιδος· λέγεται εἰρωνικῶς πῶς· ὀλοκληρωμένος ὁ χαρακτηρισμὸς θὰ ἦταν : *ἀρτίστα τῆς ἐποχῆς τοῦ βωβοῦ κινηματογράφου* (βλ. καὶ λήμμα *ἀρτίστ*)· στὴν καλιαρνητὴ ὑπάρχουν ἀκόμη 40 λέξεις ποὺ χαρακτηρίζουν τοὺς διάφορους κίναιδους.

ἀσιγούρω, ἡ· γνωριμία· ἀπὸ τὸ στερητικὸ ἀ+κοινὸ *σιγουριά*, γιὰτὶ οἱ νέες γνωριμίες δὲν παρέχουν, εὐθὺς ἐξαρχῆς, ἀσφάλεια καὶ βεβαιότητα.

ἀσούξης, ὁ· λεβέντης· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ μάγικο *ἀσίκης* (τουρκικὰ *ásik*=ἐραστής).

ἀσούξω, ἡ· λεβέντισσα (βλ. λήμμα *ἀσούξης*).

ἀσπροκαγκέλα, ἡ· πλατίνα· οὐσιαστικῶς πρόκειται γιὰ παράφραση τῆς λέξεως *λευκόχρυσος*, ἀφοῦ ἡ λέξη μας εἶναι σύνθετη ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἄσπρος+καγκέλα* (βλ. λήμμα).

* **Ἀσπρόκωλη**, ἡ· ἡ Ἀκρόπολις· λέξη παρωδία (μὲ ἴσον ἀριθμὸ συλλαβῶν, ὀλόιδια φωνήεντα καὶ ὅμοια κατάληξη), πού, συνάμα, δίνει τὸ ὑπόλευκο χρῶμα τῶν κίωνων· συνώνυμο τὸ *Τουριστόφακα* (βλ. λήμμα).

ἀστακωμένο, τό· θωρακισμένο ὄχημα· προφανῶς ἀπὸ τὸ *ἀστακός* (ὀπλισμένος σὰν ἀστακός, συνηθίζουμε νὰ λέμε)· σχεδὸν ταυτόσημα τὸ *καγκελόκαρο* καὶ τὸ *γκρόσο-καγκελόκαρο* (βλ. λέξεις).

- * **ἀστεντούπουρος**, ὁ· διευθυντής· ἴσως γιατί θέλει ὄλα νὰ γίνονται στὸ *ἄστε ντούα*: ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *ἄστε ντούα+πουρος* (βλ. λήμμα)· τὸ *ἄστε ντούα* σημαίνει ἔτσι θέλω.
ἀστεφανότεκνο, τὸ· νόθος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+στεφάνι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὡς γνωστὸν ἡ λέξη *στεφάνι* εἶναι, σχεδόν, συνώνυμη μὲ τὴν λέξη *γάμος*: *Τὸ τρίτο στεφάνι* τιτλοφορεῖται ἓνα μυθιστόρημα τοῦ Κώστα Ταχτσῆ, ὅπου περιγράφεται κάποιος τρίτος γάμος.
ἀστραπόπετρα, ἡ· μπριγιάντι· γιατί εἶναι μιὰ *πέτρα* ποὺ βγάνει *ἀστραπές*.
ἀτζινάβωτος, ἐπίθετο· ἀπονήρευτος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+τζινάβω* (βλ. λήμμα).
ἀτζινάβωτο φέγι, τὸ· τὸ ἄγνωστο φύλο, δηλαδὴ τὸ λεγόμενο *τρίτο φύλο* (βλ. λήμματα *ἀτζινάβωτος+φέγι*).
ἀτζινάρης, ὁ· ἀθῶος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+τζινάβω* (βλ. λήμματα).
ἀτζινάρω, ἡ· ἀθῶα (βλ. τὸ *ἀτζινάρης*).
- * **ἀτζινάτος**, ἐπίθετο· ἀφελῆς, ἀπονήρευτος· κατὰ τὸ *ἀτζινάρης* (βλ. λήμματα *ἀτζινάβωτος*, *ἀτζινάρης*, *τζινάβω*, *τζιναβωτός*).
- * **ἀτμοκάζανο**, τὸ· σιδηρόδρομος· ἀπὸ τὸ *ἀτμός+καζάνι* (τουρκικὰ *kazan*=λέβητας) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ταυτόσημα: *καγκελοφῶδες-φῶδες*, *σιδερόκαρο*, *σιδερομόλ*, *σιδερομόλ τοῦ Λούη*, *φαστοσιδερόκαρο*, *φῶδες-φῶδες* (βλ. λήμματα).
- * **ἀτμοκαυλού**, ἡ· χαμάμ· ἐπειδὴ, ὡς γνωστὸν, οἱ κίναιδοι συχνάζουν στὰ τουρκικὰ λουτρά (βλ. καὶ *κλιναρότσαρδο*).
- * **ἀτσάρδω**, ἡ· ἐξοχή (ἀκριβέστερον : τόπος δίχως σπίτια)· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+τσαρδί* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *καμπάνια*, *καμπόνια*.
- * **ἄφακος**, ὁ· ἀδελφός· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+ἀγλικὸ fuck*, ἀφοῦ ὁ κίναιδος ἀδυνατεῖ νὰ συνάψει ἐρωτικὲς σχέσεις μὲ τὸν ἀδελφὸ του· συνώνυμο τὸ *ἀδρέφω* καὶ τὸ *κουτζίνος* (βλ. λήμματα).
ἀφάμπρικος, ἐπίθετο· ὁ ἄνευ ἐπαγγέλματος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ἀ+κοινὸ φάμπρικα* [ἰταλικὰ *fabbrica* (=ἐργοστάσιο)]· ὁ ἐπαγγελματίας λέγεται *φάμπρικατζής* (βλ. λήμμα).
ἄφαντος, ὁ· θεός· προφανῶς γιατί δὲν φαίνεται· συνώνυμο τὸ *γκόντης* (βλ. λέξη).
ἄφριζω· ζηλεύω φοβερά, ταράζομαι ἀπὸ μοχθηρία, φθονῶ· *ἄφρισε ἀπ' τὸ κακό του*, λέει ὁ λαός.
ἄφρικανοκούλι, τὸ· κακάο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *Ἀφρικὴ+κούλι* < *κούλο* (βλ. λήμμα).
ἄφρογουγουλιφιά, ἡ· λύσσα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀφρός+γουγουλί*

φης (βλ. λήμμα).

- * **ἀφροδίτω**, ἢ πόρνη· βεβαίως ἀπὸ τὰ κοινὰ *Ἀφροδίτη*, *ἀφροδίσια* κ.τ.λ. (βλ. συνώνυμα : *ἀχαρνο-ελένη*, *καραμουτζού*, *καραφροδίτω*, *σαρμούτα*).

ἀχαλιά, ἢ δίαιτα· ἀπὸ τὸ στερητικὸ ἀ+χάλω (βλ. λήμματα).

ἀχαλοεθνοκηφήνας, ὁ· αὐτοκράτωρ· γιατί εἶναι ὁ *ἄχαλος κηφήνας* τῶν ἐθνῶν.

ἀχαλοκουλουμπουριάρης, ἐπίθετο· λαίμαργος· ἴσως σχετίζεται μὲ τὰ *ἀχαλοσύνη*, *ἀχαλού*, *κουλουμπουριάζω* πάντως σκέτα *κουλουμπουριάρης* σημαίνει καβγατζής (βλ. λήμματα).

ἄχαλος, ἐπίθετο· ἀποκρουστικός, αὐτὸς ποῦ δὲν τρώγεται ἀπὸ τὸ στερητικὸ ἀ+χάλω (βλ. λήμματα)· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ γνωστότατο *ἀχώνευτος*· ἡ λέξη μας ἔχει τὰ ἐξῆς συνώνυμα : *ἄπιαστος*, *βοῦρλο*, *λοιμόρος*.

ἀχάλοσύνη, ἢ λαιμαργία (βλ. τὸ *ἀχαλού*).

ἀχαλού, ἢ πείνα, μζέρια· ἀπὸ τὸ στερητικὸ ἀ+χάλω (βλ. λήμματα).

ἀχαρνο-ελένη, ἢ γριά πόρνη· προφανῶς ἀπὸ τὰ ὀνόματα *Ἀχαρνῶν*+*Ἑλένη* (ἦτοι : ἡ *Ἑλένη* τῆς ὁδοῦ *Ἀχαρνῶν*)· συνώνυμα : *ἀφροδίτω*, *καραμουτζού*, *καραφροδίτω*, *σαρμούτα* (βλ. λήμματα).

ἄχατη λέτρα, ἢ ἐπιστολὴ ἐσωτερικοῦ· συνώνυμο τὸ ἀντίκοτη *προύφα* (βλ. λήμματα *ἄχατος* καὶ *λέτρα*).

ἄχατη χώρα, ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος (βλ. λήμματα *ἄχατος* καὶ *λουάχατος*).

ἄχατόζο, τό· ἐσωτερικό, ἡμεδαπή, Ἑλλάς (βλ. λήμματα *ἄχατος*, *ἀντίκοτο*, *λουαχατόζο*, *ντικοτό*).

ἄχατομπέναμα, τό· νεῦμα, σινιάλο· ἀπὸ τὸ *ἄχατο*+*μπέναμα* (βλ. λήμματα).

ἄχατος, ἀντωνυμία· ἐκεῖνος, αὐτὸς ἐδῶ (βλ. καὶ τὸ *λουάχατος*).

ἄχου! ἐπιφώνημα· ἄ! (ἐκφράζει ἐκπληξη ἢ χαρά).

B

βαβελιάζω· ὀμιλῶ ξένες γλῶσσες (βλ. *βαβέλω*).

βαβέλω, ἢ γλωσσομαθής· καταφανῶς ἀπὸ τὸν γνωστὸ πύργο τῆς *Βαβέλ*.

βαθιά λατινικά, τά· τὸ γλωσσικὸν ἴδιωμα τῶν κιναιδῶν· συνώνυμα: *καλιαρντά*, *καλιαρντή*, *καλιάρντω*, *λιάρντα*, *λιάρντω*, *ντούρα* *λιάρντα*, *λατινικά*, *ἐτροῦσκα*, *λουμπινίστικα*, *φραγκο-*

λουμπινίστικα (βλ. σχετικά λήμματα και πρόλογο).

βαΐζω, ἡ· μαύρη· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *baize* (=κορίτσι)· στὰ χαρέμια τὰ κορίτσια συχνὰ ἦτανε ἀραπίνες· ταυτόσημα : *μπλάβος*, *μπλάκης*, *νέρος*, *πλερέζα* (βλ. λήμματα).

βαΐζώνω· μαυρίζω (βλ. *βαΐζω*).

βάκολο, τό· βαπόρι· ἴσως ἀπὸ τὰ ἰταλικά *barca* (=βάρκα, πλοιάριο) ἢ *vascello* (=πλοῖο)· λέγεται καὶ *μπάκολο* (βλ. λήμμα).

βακουλαγλαρίζω· μετέχω σὲ ὄλονυκτία σὲ ἐκκλησία· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + στερητικὸ *ἀ* + *γλαρώνω* (βλ. ἀνάλογα λήμματα *ἀγλαρότεκνο*, *ἀγλαρόκεντρο* κ.τ.λ.).

βακουλαγλάρισμα, τό· ὄλονυκτία, ξαγρύπνια (βλ. λήμμα *βακουλαγλαρίζω*).

βακουλή, ἡ· ἐκκλησία· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ *ἀβακουλή*, ποῦ προήλθε ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ἀβάς* (γαλλικὰ *abbé*) + *κουλές* (τουρκικὰ *kule*), ἤτοι : πύργος τοῦ παπά· συνώνυμο τὸ *τραγοπουρότσαρδο* (βλ. λήμμα).

βακουλο, συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει ἐκκλησία, ἐκκλησιαστικός, παπαδίστικος (βλ. λήμμα *βακουλή*).

βακουλογκάστρωμα, τό· τροῦλος, θόλος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *γκάστρωμα*.

βακουλοκαζεϊνιάζω· καλογερεῦω, ἀσκητεῦω· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *καζεϊνιάζω* (βλ. λήμματα).

βακουλοκαραγκιόζες, οἱ· ἄμφια· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + γνωστὸ *Καραγκιόζης* (ἢ *καραγκιοζιλίκια*)· τὸ ράσο λέγεται *βακουλονισσεστέ* (βλ. λήμμα).

βακουλοκέρασμα, τό· μεταλαβιά· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + κοινὸ *κέρασμα*.

βακουλοκερνιέμαι· μεταλαβαίνω (ἐπὶ λέξει : κερνιέμαι στὴν ἐκκλησία)· κατὰ τὸ *βακουλοκέρασμα* (βλ. λήμμα).

βακουλοκιάμα, τό· ὄνομαστικὴ ἑορτὴ· ἀπὸ τὸ *βακουλοκιαμάρω* (βλ. λήμμα), ἢ, εὐθέως, ἀπὸ τὸ *βακουλο* + ἰταλικὸ *chia-ma* (=ἐκφώνηση ὀνομάτων, προσκλητήριον)· τὰ γενέθλια λέγονται *μπέρθα*.

βακουλοκιαμάρω· γιορτάζω· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + ἰταλικὸ *chiama-re* (=καλῶ, ὀνομάζω).

βακουλοκρεμάλα, ἡ· τελετὴ γάμου· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + κοινὸ *κρεμάλα*· ὁ λαὸς συχνὰ ἀποκαλεῖ τὴν παντριά *κρεμάλα*.

βακουλοκρεμιέμαι· παντρεύομαι· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + κοινὸ *κρεμιέμαι*.

βακουλολουτσοπουρός, ὁ· καντηλανάφτης· σύνθετη λέξη

ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *λούτσι* + *πούρος* (βλ. λήμματα).

βακουλομαστούρα, ἡ· θυμιατό· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *μαστούρα* (κατὰ τὸ ἰδίωμα τῶν ρεμπέτηδων *μαστούρα* εἶναι ἡ μέθη μὲ χασίσι· σημειωτέον ὅτι τὸ χασίσι, ὅταν καίγεται, μυρίζει σὰν λιβάνι· τὸ λιβάνι, καὶ τὸ λιβάνισμα λέγεται *βακουλοντουμάνι* (βλ. λήμμα).

βακουλομιράκλι, τό· θαῦμα· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + γαλλικὸ *miracle* [ἢ τὸ ἰταλικὸ *miracolo* (=θαῦμα)].

βακουλομολιάζω· κάνω ἁγιασμό (βλ. λήμματα *βακουλο* + *μόλ*)· ταυτόσημο τὸ *τραγοπουροζουμάζω* καὶ τὸ *βουέλω τραγοπουρόζουμο*.

βακουλομολιασμένος, μετοχή· ὁ ποὺ τὸν ἐράντισαν μὲ ἁγιασμό (βλ. λήμμα *βακουλομολιάζω*)· ταυτόσημο τὸ *τραγοπουροζουμιασμένος*.

βακουλόμολο, τό· ἁγιασμός (βλ. λήμματα *βακουλή*, *μόλ*, *βακουλομολιάζω*)· συνώνυμο τὸ *τραγοπουροζουμο*.

βακουλομπούκι, τό· εὐαγγέλιο, βιβλίον τῆς ἐκκλησίας (βλ. λήμματα *βακουλο* καὶ *μπούκι*).

βακουλομπουριάρης, ὁ· ψάλτης· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *μπουριάρι* (=τραγουδιστῆς τῆς ἐκκλησίας).

βακουλονισεστέ, τὰ· ράσο· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *νισεστε* (βλ. λήμματα)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν· τὰ χρυσοποίκιλτα ἄμφια, καὶ τὰ ἐξαρτήματά τους, λέγονται *βακουλοσέα*.

βακουλονταβατζής, ὁ· ἀρχιεπίσκοπος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* τῆς καλιαρντῆς + *νταβατζής* τῆς ρεμπέτικης γλώσσας· ὁ πατριάρχης λέγεται *γκράν-βακουλονταβατζής* (βλ. λήμμα).

βακουλοντουμάνι, τό· λιβάνι, λιβάνισμα· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *ντουμάνι* (τουρκικὸ *duman* = καπνός)· τὸ θυμιατό λέγεται *βακουλομαστούρα*.

βακουλοντουμανιάζω· θυμιάζω, λιβανίζω (βλ. λήμμα *βακουλοντουμάνι*).

βακουλοξεκολλοῦψες, οἱ· διαζύγιο· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *ξεκολλοῦψες* (βλ. λήμματα *ἀβέλω βακουλοξεκολλοῦψες*, *ξεκολλοῦψες*, *οὔψα*)· συνώνυμο τὸ *ντιβόρσα*.

βακουλοπουροκάπακο, τό· καλιμαύκι (ἐπὶ λέξει· τὸ καπέλο τοῦ παπᾶ)· ἀπὸ τὸ *βακουλοπούρος* + *καπάκι* (βλ. λήμματα).

βακουλοπούρος, ὁ· παπάς· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *πούρος*· ὁ δεσπότης λέγεται *γκράν-βακουλοπούρος* (βλ. σχετικὰ λήμματα)· ἐξάλλου ὁ παπάς εἶναι γνωστός καὶ ὡς *τραγοπούρος*.

βακουλοπούρος στο σόλο, ὁ· καλόγερος (ἐπὶ λέξει· παπάς στὴ μοναξιά)· συνώνυμο· *κηφήνας*, *τραγόμουχλος* (βλ. λήμματα).

βακουλοσέα, τά· χρυσοποίκιλτα ἄμφια, σάκκος, ἔξαρτήματα καὶ στολίδια ἁμφίων (πετραχήλι, μίτρα, ἐπιγονάτιον, ἐγκόλιον)· τὰ ἅπλα ράσα ὀνομάζονται *βακουλονισεστὲ* (βλ. λῆμμα).

βακουλόσταμπα, ἡ· βαφτίσια· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + κοινὸ *στάμπα* (ἰταλικά *stampa*)· συνώνυμο τὸ *τραγοπουροσφράγισμα* (βλ. λέξη).

βακουλοσταμπάρω· βαφτίζω· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + γνωστὸ *σταμπάρω* (=σφραγίζω)· ἢ, κατευθεῖαν ἀπὸ τὸ *βακουλόσταμπα* (βλ. λῆμμα)· ταυτόσημο τὸ *τραγοπουροσφραγίζω*.

βακουλοτζάντζαλα, τά· ἱερὰ σκευή· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + γνωστὸ *τζάντζαλο*· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν, ὅπως τὸ λαϊκὸ *τζάντζαλα - μάντζαλα*.

βακουλοτούρλωμα, τό· προσκύνημα· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ. λῆμμα) + *τούρλωμα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

βακουλοτσόλι, τό· διάκος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* (βλ. λῆμμα) + κοινὸ *τσόλι* < *τσούλι* (τουρκικά *çul*), μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τῶν γνωστῶν *τσουλι* < *τσούλα* < ἰταλικά *ciulla* (βλ. καὶ *τσόλι*).

βακουλοφαλλός, ὁ· ποιμαντορικὴ ράβδος· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *φαλλού*· συνώνυμο τὸ *φιδομπαστούνα* (βλ. λῆμμα).

βακουλοφερόφουστα, ἡ· καμπάνα (ἐκκλησίας)· ἀπὸ τὸ *βακουλο* + *φερο* + κοινὸ *φούστα* [=σιδερένια φούστα τῆς ἐκκλησίας (προφανῶς ὡς ἐκ τοῦ σχήματος)].

βαραβότεκνο, τό· κάθαρμα, φονιάς, ἐγκληματικὴ μορφή, παλιοτόμαρο· ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ γνωστοῦ ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιο *Βαραβᾶ* + *τεκνο*· ἀνάλογο τὸ *κατελάνος* (βλ. λῆμμα).

βαρονολαιμάρι, τό· γραβάτα· ἀπὸ τὸν τίτλο *βαρόνος* (ἀγγλικὰ καὶ γαλλικὰ *baron*) + κοινὸ *λαιμάρι* ἢ *λαιμαριά*· τὸ παπιγιὸν λέγεται *μουσαντοπαίγια* (βλ. λῆμμα).

βατικανό, τό· οἶκος ἀνοχῆς γιὰ ὁμοφυλόφιλους, κωλοχανεῖο· ἀπὸ τὸ *Βατικανό*.

βέκια ἢ παλαιά, ἀρχαία (βλ. τὸ *βέκος*).

βεκογκρεκιώτικη παρτουζα, ἡ· ἀμοιβαῖος ἔρωσ ὁμοφυλοφίλων, ἀλλαξοκωλιά (βλ. λήμματα *βεκογκρέκος* καὶ *παρτουζα*).

βεκογκρέκος, ὁ· ἀρχαῖος ἔλληνας (βλ. λήμματα *βέκος* καὶ *γκρέκος*).

βέκος, ἐπίθετο· παλαιός, ἀρχαῖος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vecchio* (=γέρος, παλαιός).

βελανίδι, τό· βάλανος πέους· ἡ ἔτυμολογία περιττή.

Βενιζελοδοσμένη, ἡ· Κωνσταντινούπολη· ἡ ἔτυμολογία περιττεῖται.

βεργονιάζομαι· ντρέπομαι (βλ. *βεργονιάρης*).

βεργονιάρης, ἐπίθετο· ντροπαλός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vergogna*

(=ντροπή).

βεργονού, ἡ· ντροπή (βλ. *βεργονιάρης*).

βεργός, ἐπίθετο διγενές καὶ μονοκατάληκτο· ρουφιάνος· ἀγνώστου ἐτύμου.

βεργοσύνη, ἡ· μεσιτεία, ρουφιανιά (βλ. *βεργός*).

βεριτά, ἡ· ἀλήθεια· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *verità* (=ἀλήθεια).

βεστιτοσέντουκο, τό· μπουῦλο· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vestito* (=ἔνδυμα)+κοινὸ *σεντούκι* (τουρκικὰ *sandık*).

βίβα, ἡ· ζωή· ἀπὸ τὰ ἰταλικά *vina* (=ζήτω) καὶ *vita* (=ζωή).

βιβάτσα, ἡ· ἀνάσταση (βλ. λήμματα *βίβα*, *βιβάτσος*).

βιβάτσος, ἐπίθετο· ζωντανός· ἀπὸ τὸ *βίβα* (βλ. λέξιη)· τὸ ἴδιο σημαίνει καὶ τὸ *καρσουστής*.

βιβο-· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴν σημασία βλ. λῆμμα *βίβα*.

βιβόκαρνο, τό· ζωντανὸ μοσχάρι· ἀπὸ τὸ *βιβο*+*καρνο* (βλ. λήμματα)· ὁ ταῦρος ὀνομάζεται *σεμελόκαρνος* καὶ ἡ ἀγελάδα *γαλοκάρνα*.

βιβοκοκόρα, ἡ· φρούτο· ἀπὸ τὸ *βιβο*+*κοκόρι* (βλ. λήμματα), γιὰ τὴν φρούτα ζωντανεύουν τὴν διάθεση.

βιβοπαλάμαρο, τό· χταπόδι (ἀκριβέστερον : ζωντανὴ παλάμη)· ἀπὸ τὸ *βιβο*+*παλαμάρι* (βλ. λήμματα).

βιβοπαλάμαρο-λακρίμια, τό· χταπόδι-στιφάδο (βλ. λήμματα *βιβοπαλάμαρο* καὶ *λακρίμι*).

βιβοσέρμελο, τὸ· φίδι (ἀκριβέστερον : ζωντανὸ πέος)· συνώνυμο τὸ *καρφήγκρο*· ἀπὸ τὸ *βιβο*+*σερμελιά* (βλ. λήμματα)· ἡ νεροφίδα λέγεται *μολοβιβοσέρμελο*.

βιβοσέρμελο μπούτ πιασμάν, τό· βόας (ἐπὶ λέξει : φίδι ποὺ πιάνει δυνατά)· ἀπὸ τὰ *βιβοσέρμελο*, *μπούτ* καὶ *πιασμάν*>*πιασμαντίζω*.

βιβόστοχος, ὁ· βιοθεωρία, ἰδανικά, ἰδεώδη· ἀπὸ τὸ *βιβο* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *στόχος*.

βιδάρω· μένω· ἴσως ἀπὸ τὰ κοινὰ *βίδα*>*βιδώνω* (ἐπὶ τόπου).

βιδομπλαντορούφα, ἡ· βδέλα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βίδα* (βενετικὸ *vida*)+*μπλάντι*+κοινὸ *ρουφῶ*, ἤτοι : αὐτὴ ποὺ *βιδώνει* καὶ *ρουφάει αἷμα*· ἀπλῶς *μπλαντορούφα* σημαίνει βεντουζα (βλ. λῆμμα).

βίζιτα, ἡ· ἐπίσκεψη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βίζιτα*<ἰταλικὸ *visita* (=ἐπίσκεψη).

βιζιτάρης, ἐπίθετο· ἐπισκέπτης· ἀπὸ τὸ *βίζιτα* (βλ. λῆμμα), παρὰ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *visitare* (=ἐπισκέπτομαι).

βιναρόκλινα, ἡ· γαργάρα· ἀπὸ τὸ *βινάρω*+*κλινάρης* (βλ. λήμματα).

βινάρω, πίνω· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *vino* (=κρασί).

βινάρω τή ντούμα: καταπίνω τόν καπνόν (βλ. λήμματα *βινάρω* καί *ντούμα*)· σχετικώτατα τά : *ἀβέλω πούφ*, *βουέλω φούμα*.
βιολετέρα, ἡ· χρήμα· μᾶλλον ἀπό τὸ κοινὸν *βιολέτα* (ἰταλικὸν *viioletta*), ἢ, ἀπὸ τὸ γνωστὸ τραγοῦδι τῆς *Βιολετέρας*· ἀνάλογο τὸ *πανσές*· συνώνυμα : *μπερντέ*, *ντουλό*, *ὄποια*, *τουλά* (βλ. λήμματα).

βιργινία, ἡ· παρθενία· ἴσως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸν *virgin* (=παρθένος), μὲ ἐπίδραση τοῦ ὀνόματος *Βιργινία*· τὸ κορίτσι λέγεται *βιρτζίνω* (βλ. λήμμα).

βιρτζινιάζω· κλεινῶ· ἀπὸ τὸ *βιρτζίνω* (βλ. λήμμα), γιὰτὶ μιὰ παρθένος εἶναι πάντα *κλειστή*· συνώνυμα : *ἀβέλω κλόζ*, *ἀπολιάζω*.

βιρτζινοσκρίβα, ἡ· στενογραφία· ἀπὸ τὸ *βιρτζίνω* + *σκρίβα* (βλ. λήμματα).

βιρτζινοσκριβότεκνο, τό· στενογράφος· ἀπὸ τὸ *βιρτζινοσκρίβα* + *τεκνο* (βλ. λήμματα).

βιρτζίνω, ἡ· κορίτσι, παρθένος· ἀγγλικά *virgin*· ἡ παρθενία λέγεται *βιργινία* (βλ. λήμμα).

βιτσιόζος, ἐπίθετο· ὁ ποῦ ἔχει βίτσιο· ἀπὸ τὸ κοινὸν *βίτσιο* < ἰταλικὸν *vizio* (=διαστροφή), ἢ, κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸ ἐπίθετο *vizioso* (=διεφθαρμένος, ἐλαττωματικός).

βλακοψαλιδού, ἡ· λογοκρισία (ἀκριβέστερον : *βλακώδης ψαλίδα*)· βεβαίως ἡ ἔτυμολογία περιττεύει.

βλαχο- σύνθητες πρῶτο συνθετικῶς, ποῦ προσδίδει στήν σύνθετη λέξη τὴν ἔννοια τοῦ χωριάτικου, τοῦ ἐξ ἐπαρχίας, ὅπως ἀκριβῶς καί στήν κοινὴ νεοελληνικὴ (ὅπου: *βλαχοδήμαρχος*, *βλαχόμαγκας* κ.ἄ.).

βλαχοκαρνιώτης, ὁ· χοντρὸς ἐπαρχιώτης, ἀρχοντοχωριάτης· ἀπὸ τὸ *βλαχο* καί *καρνο* (βλ. λήμματα).

- * **βλαχοντάνα**, ἡ· ἐπαρχιώτης κίναιδος· ἀπὸ τὸ *βλαχο* καί τὸ *ντάνα* (βλ. λέξεις)· ὁ ἐπαρχιώτης ὁμοφυλόφιλος λέγεται ἐπίσης *γυδοτεκνοσυντήρητη* ἢ *ὕψομετροῦ*· ὁμως στήν καλιαρνητὴ διαθέτουμε ἄλλες 40 λέξεις γιὰ τοὺς κάθε εἶδους κίναιδους.
βλαχοφρομάζι, τό· μυτζήθρα· ἀπὸ τὸ *βλαχο* καί τὸ *φρομάζι* (βλ. λήμματα).

βλαχοχίλαρι, ὁ· ρουμελιώτης· ἄκλιτο, σύνθετο ἀπὸ τὸ *βλαχο* καί τὸ ὄνομα τοῦ γνωστοῦ κατακτητοῦ τοῦ Ἑβερεστ *Hillary*· ἡ Ρούμελη λέγεται *Τερογκαμήλα*, ἐνῶ ὁ ρουμελιώτης ὀνομάζεται καί *κατσικαδερός* (βλ. λήμματα).

βόκιο, τό· παραθυράκι· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ ἰταλικὸν *bocca* (=στόμα)· κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν ἀπὸ τὸ ἐπίσης ἰταλικὸν *vosio* (=ξεφωνητό), ἀφοῦ ἀπὸ τὰ παράθυρα κραυγάζουν οἱ

γυναίκες.

βομβομπενάβω· μουρμουρίζω, ψιθυρίζω· από τὸ κοινὸ *βόμβος*+*μπενάβω* (βλ. λήμμα).

βομβομπέναμα, τό· μουρμούρα, μουρμουρητό, ψίθυρος· από τὸ κοινὸ *βόμβος*+*μπέναμα* (βλ. *μπενάβω*, *μπέναμα*, *βομβομπενάβω*).

- * **βοσκόχαλα**, τά· χορταρικά· ἀπαντᾶται, συνήθως, στὸν πληθυντικό· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βόσκω*+*χάλ* ἢ *χάλω* (βλ. λήμματα).
βότσα, ἡ· φωνή· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *voce*.
- * **βουέλω**· δίνω, παίρνω, κάνω, βάζω, βγάζω, ἔχω, θέλω, ἐπιθυμῶ· ρῆμα-κλειδί τῆς ντούρας λιάρντας· πάντα συσχετίζεται μὲ τὰ συμφραζόμενα· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *ἀβέλω*· παρομοίως, ἔχουμε τὶς μετατροπὲς *δικέλω* > *κουέλω* καὶ *μπενάβω* > *μπουάβω* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
- * **βουέλω γκάζα**· κάνω κλύσμα· κατὰ τὸ ταυτόσημο *ἀβέλω γκαζόζα* (βλ. λήμμα).
- * **βουέλω γλασόνια**· φορῶ ματογιάλια· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *γλασόνια* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *ἀβέλω φασαμέντα*.
- * **βουέλω γοργότζες**· ἔχω ἀκάθαρτο πέος· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *γοργότζα*· συνώνυμο τὸ *ἀβέλω φρομάζ* Ἰμμητοῦ (βλ. λήμμα).
- * **βουέλω κάνξερο**· πηγαίνω· πιθανώτατα κατὰ τὸ *ἀβέλω κανικό* (βλ. λήμμα)· τὸ *κάνξερο*, ἄγνωστον ἄλλοθεν, ἴσως ἀποτελεῖ συγχώνευση τῶν κοινῶν λέξεων *κανί* καὶ *ξερό* (*μάσε τὸ ξερό σου*, συνηθίζουμε νὰ λέμε).
- * **βουέλω κελορόσολα**· κλαίω (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κελορόσολα*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κατόλια*, *κουελοφλοκιάζω*, *λακράρω*.
- * **βουέλω κονταντέρ**· χαϊδεύω· κατὰ τὸ *ἀβέλω κοντιερῆ* (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κονταντέρ*).
- * **βουέλω κοῦλ-κοῦλ**· ἀφοδεύω (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κοῦλ-κοῦλ*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουλά*, *κουλάρω*, *μουτιάζω*, *πουλοπυργώνω*, *πυργώνω*.
- * **βουέλω κουμουνόσκελη**· ἔχω ἔμμηνα (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *κουμουνόσκελη*)· ταυτόσημα τὰ *ἀβέλω μπλάντο*, *ἀβέλω νισεστέ*, *βουέλω μουνόπασχα*, *βουέλω ρουζόσκελο*.
- * **βουέλω κουροῦνες**· κάνω πουτανιά, φέρομαι ἀνάγωγα· ἀπὸ τὸ *βουέλω* (βλ. λήμμα)+κοινὸ *κουρούνα* (πουλι γνωστὸ γιὰ τὸ θράσος του)· σχετικὸ τὸ *ἀβέλω ντανιά*.
- * **βουέλω λαχανιαζοζούμι**· ἐκσπερματώνω (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *λαχανιαζοζούμι*)· ταυτόσημα τὰ *ἀβέλω φλόκια*, *βουέλω τρεμόζουμο*, *μπουλκουμάρω*, *τζασάρω φλόκια*, *φλοκάρω*.
- * **βουέλω μουνόπασχα**· ἔχω ἔμμηνο ρύση (βλ. λέξεις *βουέλω* καὶ *μουνόπασχα*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω μπλάντο*, *ἀβέλω νισε-*

στέ, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω ρουζόσκελο.

- * βουέλω μπαγκάζι· κάτω από τὸ παντελόσι διαφαίνονται ἡ ἐπιδεικνύω τὰ αἰδοῖα μου· κατὰ τὸ ἀβέλω πακέτο· ἀπὸ τὸ βουέλω καὶ τὸ μπαγκάζι (βλ. λήμματα).
- * βουέλω μπάλτες· δικάζομαι· ἀπὸ τὸ βουέλω καὶ τὸ μπάλτες, κατὰ τὸ ἀβέλω μπαλτατζοῦ (βλ. σχετικὰ λήμματα).
- * βουέλω μπλούκρου· διψῶ (βλ. λήμματα βουέλω καὶ μπλούκρου)· ταυτόσημο τὸ ἀβέλω κράκρα.
- * βουέλω μπουμποῦνι· πέρδομαι· ἀπὸ τὸ βουέλω καὶ τὸ μπουμποῦνι· ταυτόσημο: ἀβέλω ρέλο, ἀβέλω ρέτα, ἀεραντερίζω (βλ. σχετικὰ λήμματα).
- * βουέλω μπράτες· βάζω χέρι· ἀπὸ τὸ ἀβέλω μπρατέλο (βλ. λήμματα)· ἄλλο συνώνυμο τὸ ἀβέλω μπιισμάν.
- * βουέλω ξπλίκα· ἐξηγῶ (βλ. λήμματα βουέλω, ξπλίκα, ἀβέλω μπουτ μπόν, ἐξπλικάρω, ἐξπλικατσιόνα).
- * βουέλω ὄποια· πληρώνω· ἀπὸ τὸ βουέλω + ὄποια (βλ. λήμματα)· ταυτόσημο: ἀβέλω βιολέτα, ἀβέλω μπερντέ.
- * βουέλω ρουζόσκελο· ἔχω ἔμμηνο ρύση (βλ. λέξεις βουέλω καὶ ρουζόσκελο)· ταυτόσημο: ἀβέλω μπλάντο, ἀβέλω νισεστέ, βουέλω κουμουνόσκελη, βουέλω μουνόπασχα.
- * βουέλω σάλιαγκο· φιλῶ· ἴσως ἡ διαδοχὴ ἐννοιῶν νὰ εἶναι γίνομαι σάλιαγκος > σαλιώνω > λείχω > φιλῶ· ταυτόσημο: ἀβέλω κοντροσόλ, ἀβέλω ροντοσόλ, βουέλω τζόκα, κοντροσολάρω (βλ. λήμματα).
- * βουέλω σεμελόπηγη· οὐρῶ· τὸ σεμελόπηγη δὲν ἀπαντᾶται μόνο, καί, ἴσως εἶναι σύνθετο ἀπὸ τὸ σεμελιά + κοινὸ πηγὴ (ὥστε, σεμελόπηγη = πέος-πηγὴ)· ταυτόσημο τὸ ἀβέλω τζουρὸ (βλ. λήμματα).
- * βουέλω σιλανσιόλες· προδίνω· τὸ σιλανσιόλες δὲν ἀπαντᾶται μόνο, καί, ἴσως προέρχεται ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *silapcieux* (= σιωπηλός)· ταυτόσημο τὸ ἀβέλω κουσέλια (βλ. λήμματα).
- * βουέλω σουζμαν· ἔχω νεῦρα· τὸ σουζμαν δὲν ἀπαντᾶται μόνο καὶ μᾶλλον σχετίζεται μὲ τὸ σουστα (βλ. λήμματα).
- * βουέλω τζά· παίρνω δρόμο, φεύγω· κατὰ τὸ ἀβέλω τζαστικό (βλ. λήμματα βουέλω καὶ τζάς)· ταυτόσημο: ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό, τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω.
- * βουέλω τζάλεπια· πλένομαι· ἀπὸ τὸ βουέλω καὶ τζάλεπι (βλ. λήμματα), κατὰ τὸ ἀβέλω τζοῦς-λέσι.
- * βουέλω τζόκα· φιλῶ (κατὰ λέξιν: κάνω παιχνίδια)· ἀπὸ τὸ βουέλω καὶ τζόκα· ταυτόσημο: ἀβέλω κοντροσόλ, ἀβέλω ροντοσόλ, βουέλω σάλιαγκο, κοντροσολάρω (βλ. λήμματα).
- * βουέλω τνάρα· βγάζω σπυρί· ἀπὸ τὸ βουέλω καὶ τὸ τνάρα,

κατὰ τὸ ἀβέλω αἴτνα (βλ. λήμματα).

- * **βουέλω τραγοπουρόζουμο**: κάνω ἀγίασμό (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *τραγοπουρόζουμο*): ταυτόσημο τὸ *βακουλομολιάζω* καὶ τὸ *τραγοπουροζουμιάζω*.
- * **βουέλω τρεμόζουμο**: ἐκσπερματώνω· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *τρεμόζουμο*: ταυτόσημα: *ἀβέλω φλόκια*, *βουέλω λαχανιαζούμι*, *μπουλκουμάρω*, *τζασάρω φλόκια*, *φλοκάρω* (βλ. λήμματα).
- * **βουέλω τσόπαγκρα**: χτενίζομαι· ἀπὸ τὸ *ἀβέλω* *λατσὸ παγκρὸ* (βλ. λήμμα): *κουραντάρω* θὰ πεῖ χτενίζω.
- * **βουέλω φακιροπίπιζα**: διεγείρομαι σεξουαλικῶς, καυλώνω (λέγεται ἐπὶ ἀνδρός): ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *φακιροπίπιζα* (βλ. λήμματα): ταυτόσημα: *ἀβέλω ντέζι*, *ντεζάρω*, *φακιροπιπιιάζω*, *χορχοριάζω*.
- * **βουέλω φόρια**: πιέζω· τὸ *φόρια* δὲν χρησιμοποιεῖται μόνο, ἢ δὲ ἐτυμολογία του εἶναι ἄγνωστη· ταυτόσημα: *ἀβέλω κόντρα-τέμπο*, *κοντρατεμπάρω* (βλ. λήμματα).
- * **βουέλω φούμα**: τραβάω ρουφηξιά τσιγάρου· ἀπὸ τὸ *βουέλω* καὶ τὸ *φούμα*, κατὰ τὸ *ἀβέλω πούφ* (βλ. λήμματα): ἄλλο ταυτόσημο: *βινάρω τὴ ντούμα*.
- * **βουέλω χαλάστρα**: δέρνω βάνουσα· ἀπὸ τὸ *βουέλω*+γνωστὸ *χαλάστρα*: συνώνυμα: *ἀβέλω ντούπ*, *μιζάρω*, *ντουπάρω* (βλ. λήμματα).
- * **βουέλω χτύπες**: κάνω ἐνέσεις μὲ ναρκωτικά (βλ. λήμματα *βουέλω* καὶ *χτύπα*): ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω τρόμπα* καὶ τὸ *καρφιιάζομαι* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὰ *βουέλω*, *νταμιρόκλυσμα*, *τζέκσα*, *τρόμπα*, *χτύπα*).

βουκουλοξεκολλούσα, ἢ *διαζύγιο*: παραλλαγή τοῦ *βακουλοξεκολλούσες* (βλ. λήμμα).

βουλώνω: ψεύδομαι· ἴσως γιατί λέγοντας ψέματα *βουλώνεις* τὰ στόματα (καὶ τίς ἀντιρρήσεις) τῶν ἄλλων.

- * **βουρβουλακισμένος**, *μετοχή*: νεάζων· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ κοινὸ *βρικολακισμένος*.

βουῦρλο, τό· ἄσχημος, ἀποκρουστικός, ἄχαρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *βουῦρλο* ποῦ θεωρεῖται ἄσχημο φυτὸ· συνώνυμα: *ἄπιαστος*, *ἄχαλος*, *λοιμόρος* (βλ. λήμματα).

βουτρά, τά· βυζιά· ἀγνώστου ἐτύμου· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· συνώνυμα: *γαλοφουσκού*, *κατσικανό*, *καυλοπιπίλω*, *μουτζαντίβαρο*, *σταμνόστερνο* (βλ. λέξεις).

βρακοκοπέλι, τό· κρητικὸς· καταφανῶς σύνθετο ἀπὸ τὸ κοινὸ *βράκα*+*κοπέλι* τῆς κρητικῆς ντοπιολαλιάς· συνώνυμα: *μουσαντοπαλικαρότεκνο*, *φαπλατοθαλασσοσκατάς*· ἢ Κρήτη

λέγεται *μουσαντοπαλικαροῦ* (βλ. λήμματα).

- * **βρωμαφρόδω**, ἢ βλεννόρροια· ἀπὸ τὰ κοινὰ *βρώμα* (ἢ *βρωμιά*) + *Ἀφροδίτη* [ἢ *ἀφροδίσιον* (νόσημα)]· γιὰ τὰ ἀφροδίσια νοσήματα βλ. τὰ λήμματα : *ἐλκο-αφρόδω*, *καραφροδιτόμπαρο*, *μπαρόσημο*, *σκουλαμέντο*, *συκαφρά*.

Γ

γαλατοπομπόν, τό· μπιπερό· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γάλα* + *πὸν-πὸν*.
γαλετομαντούλα, ἢ· μπισκότο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γαλέτα* (βενετικὰ *galeta*, ἰταλικὰ *galletta*) + ὑποκοριστικὸ τοῦ *μαντό* (βλ. λήμμα).

γάλισα, ἢ· ἄμυαλη· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *γαλιάντρα*.

γαλοκάρνα, ἢ· ἀγελάδα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γάλα* + *καρνο*· ὁ ταῦρος ὀνομάζεται *σεμελόκαρνος* καὶ τὸ μοσχάρι *βιβόκαρνο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

- * **γαλοφουσκού**, ἢ· γυναικεῖο βυζί· ἀπὸ τὸ *γάλα* + *φούσκα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμα : *βουτρά*, *κατσικανό*, *καυλοπιπίλω*, *μουτζαντίβαρο*, *σταμόστερνο* (βλ. λήμματα).

- * **γαμιάς τῆς πείνας**, ὁ· νταβατζῆς πόρνης· ἡ ἐτυμολογία περριτεῦει.

γαργαρέτα, ἢ· θάλασσα· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *γάργαρος* > *γάργαρα* (νερά)· εἶναι χαρακτηριστικὴ ἢ ἀπόλυτη ἀκουστικὴ ὁμοιότης τῆς λέξεώς μας μὲ τὸ ὄνομα γνωστῆς συνοικίας τῶν Ἀθηνῶν· συνώνυμα: *λούτσια*, *μάρα* (βλ. λήμματα).

γαργαρογκλασόνι, τό· παγωμένο ἀναψυκτικὸ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γάργαρος* + *γκλασόνι* (βλ. λήμμα)· τὸ παγωμένο νερὸ λέγεται μὸλ *γαργαρογκλασόν*.

- * **γαργαρότεκνο**, τό· ναύτης· ἴσως ἀπὸ τὰ γνωστὰ *γάργαρα* (νερά) + *τεκνο* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *θαλασσινό*· σημειωτέον ὅτι ἡ θάλασσα στὴν καλιαρντὴ ὀνομάζεται *γαργαρέτα*.

γατάκια-λάλης, ὁ· τρυφερός καὶ πιστὸς φίλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γατάκι* + *λάλης* (βλ. λήμμα).

γατουλογαμούλης, ὁ· τρυφερός ἔραστής· ἀπὸ τὰ κοινὰ *χαϊδευτικὰ γατούλης* + *γαμούλης*.

γενάπαγκρος, ὁ· σπανός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γένι* + *ἄπαγκρος* (βλ. λήμμα).

γενίστρα, ἢ· ἀλάτι· ἀγνώστου ἐτύμου.

- * **γερακίλι**, τό· νύχι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *γεράκι*, ποῦ ἔχει νύχια *γαμψά*· συνώνυμο τὸ *γκρίφι* (βλ. λέξη).
- * **γερακιλιάζω**· γρατσουνάω· ἀπὸ τὸ *γερακίλι*· συνώνυμο τὸ

- γκριφοψιψίζω (βλ. λήμματα).
- * **γερακιού**, ή· νυχιά, γρατσουνιά· από τὸ *γερακίλι* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *γκριφιόζα*.
  - * **γεράκω**, ή· βραχιόλι· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν ἀπὸ τὴν *Γερακίνα* τοῦ γνωστοῦ ὁμωνύμου τραγουδιοῦ (συνειρμικὴ παρετυμολογία)· ἐξάλλου, οἱ κίναιδοὶ ἀποκαλοῦν τὶς χειροπέδες *φτηνογερακίνες*, ἐνῶ τὸ βραχιόλι λέγεται καὶ *κρόταλο*.
Γερμανόγκρεκα, ή· πλατεία Συντάγματος· προφανῶς, ἐπειδὴ συχνάζουν ἐκεῖ πολλοὶ τουρίστες.
  - γῆ ἑλληνική**, ή· στρατιώτης· πιθανὸν ἀπὸ τὴν νοερὴ διαδοχὴ *στρατιώτης* > *φαντάρος* > *πεζικάριος* > *πεζικὸ* > *γῆ* (ἑλληνική)· ὁ φαντάρος λέγεται καὶ *μπισκοτότεκνο*, *σολντάτης*, *καπάκι-πλερέζα* (=μαυροσκούφης), *κηπί-καπάκι* (=πρασινοσκούφης), *παρτιζανότεκνο* (=λοκατζής).
  - γῆπεδο**, τό· κολλητήρι· ἀφοῦ ἐκεῖ, καθὼς στὶς παρελάσεις καὶ στοὺς κινηματογράφους, δίνεται ἡ εὐκαιρία στοὺς κολλητηριτζήδες νὰ δράσουν.
  - γιάνκης**, ὁ· ἀμερικάνος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γιάνκης* (ἀγγλικὸ *yankee*).
  - * **γιδάρου**, ή· πλανόδια πωλήτρια χορταρικῶν· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γίδα*, ποὺ τρώει χόρτα καὶ βλαστάρια.
  - * **γιδοτεκνοσυντηρήτη**, ή· ἐπαρχιώτης κίναιδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γίδα* + *τεκνὸ* (βλ. λήμμα) + κοινὸ ρῆμα *συντηρῶ*· λέγεται καὶ *βλαχοντάνα* ἢ *ὕψομετρού*· ἡ καλιαρνητὴ διαθέτει ἄλλες 40 λέξεις γιὰ τὸν κατάλληλο χαρακτηρισμὸ τοῦ κάθε λογῆς κίναιδου.
  - * **γιουδάδικο**, τό· ὑπουργεῖον δημοσίας τάξεως· ἀπὸ τὸ *γιούδας* (βλ. λήμμα).
  - * **γιουδάρω**· προδίδω (βλ. τὸ *γιούδας*).
  - * **γιούδας**, ὁ· ἀστυνομικός, χαφίης, σπιουῆνος, ρουφιάνος· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Ἰούδας*· ἀρκετὰ συνώνυμα.
  - * **γιουδοῦ**, ή· ἀστυνομία· ἀπὸ τὸ *γιούδας* (βλ. λήμμα).
  - * **γκάζα**, ή· κλύσμα· νεότερος τύπος τοῦ *γκαζόζα* (βλ. λήμμα)· ἄλλο συνώνυμο : *πουλομουσάφιρο*.
γκαζόζα, ή· κλύσμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ὁμώνυμο ἀναψυκτικὸ· ἀντιθέτως, ἡ *γκαζόζα* λέγεται *χαους-κλύσμα*, ἐνῶ τὸ κλύσμα ὀνομάζεται καὶ *γκάζα* ἢ *πουλομουσάφιρο* (βλ. λέξεις).
  - γκαζοζοῦ**, ή· νοσοκόμα, ὑπηρέτρια οἴκου ἀνοχῆς· ἀπὸ τὸ *γκαζόζα* (βλ. λήμμα).
  - γκαζόφλοκο**, τό· ὑγραέριο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γκάζι* (γαλλικὰ *gaz*) + *φλοκο* (βλ. λήμμα).
  - γκίφτι**, τό· δῶρο· ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἀγγλικὸ *gift*.
  - γκλασο**· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρνητῆς· σημαίνει

πάγος ή γιαλί· από τὸ γαλλικὸ *glace* (=πάγος, καθρέφτης, γιαλί).

γκλασόνι, τὸ· πάγος· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *glason*· στὸν πληθυντικὸ, καὶ ὑπὸ τὸν τύπον *γλασόνια*, σημαίνει ματογιάλια.

γκλασοπρεζαντέ, ἡ· βιτρίνα· ἀπὸ τὸ *γκλασο*+γαλλικὸ *présenter* (=παρουσιάζω).

γκλομπάρω· βιδώνω· ἐνδεχομένως, ἀπὸ τὸ κοινὸ *γλόμπος* (ποὺ βιδώνεται).

γκλοριόζος, ἐπίθετο· δοξασμένος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *glorioso*.

γκλοριού, ἡ· δόξα· ἰταλικά *gloria*.

γκολιάζω· κωφεύω, δὲν ἀκούω (βλ. τὸ *γκόλος*).

* *γκόλος*, ἐπίθετο· κουφός· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμο τὸ *ἀκίωρης* (βλ. λήμμα).

* *γκολφιάρω*· καταριέμαι· ἀγνώστου ἐτύμου.

γκόντα, ἡ· θεά (βλ. λέξη *γκόντης*).

γκοντάχαλη, ἡ· νηστεία (βλ. λήμμα *γκονταχαλώνω*).

γκοντάχαλο, τὸ· νηστήσιμο (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *γκονταχαλώνω* (βλ. λήμμα).

γκονταχαλώνω· νηστεύω· ἀπὸ τὸ *γκόντης*+στερητικὸ *ἀ*+*χάλω* (βλ. λήμματα).

γκόντης, ὁ· θεός· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *god* (=θεός)· συνώνυμο τὸ *ἄφαντος* (βλ. λέξη).

γκοντο-· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ ἔννοια τοῦ θεοῦ, τοῦ θεϊκοῦ, τοῦ θρησκευτικοῦ (βλ. λήμμα *γκόντης*).

γκοντοαφιόνα, ἡ· θρησκεία· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+κοινὸ *ἀφιόνι* (τουρκικὰ *afyon*)· ἐδῶ ἔχει θέση ἡ περίφημη σχετικὴ ρήση τοῦ Marx.

γκοντοαφιονίζω· θρησκευομαι, προσηλυτίζω· ἀπὸ τὸ *γκοντοαφιόνα* (βλ. λήμμα).

γκοντοαφιονισμένος, μετοχή· θρησκός, θρησκόληπτος (βλ. τὸ *γκοντοαφιονίζω*).

γκοντοδιακονάρα, ἡ· προσευχή (βλ. *γκοντοδιακονεύω* καὶ *γκοντοζητιανεύω*).

γκοντοδιακονεύω· προσεύχομαι· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+γνωστὸ *διακονεύω*· συνώνυμο τὸ *γκοντοζητιανεύω*.

γκοντοδούλα, ἡ· ἄγγελος (ἐπὶ λέξει : δούλα τοῦ θεοῦ)· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+κοινὸ *δούλα*· ὁ ἀρχάγγελος λέγεται *μπάς-γκοντοδούλης* (βλ. λήμμα).

γκοντοζητιανεύω· προσεύχομαι· ἀπὸ τὸ *γκοντο*+γνωστὸ *ζη-*

τιανεύω.

γκοντοζητιανιά, ἡ· προσευχή (βλ. τὰ λήμματα *γκοντοδιακονάρα*, *γκοντοδιακονεύω*, *γκοντοζητιανεύω*).

Γκοντοκόντρα, ἡ· ἡ Κόλαση· ἀπὸ τὸ *γκοντο* + *κόντρα* (βλ. λήμματα).

γκοντοκοντράρω· κολάζω (βλ. τὸ *Γκοντοκόντρα*).

Γκοντοπρεζάντα, τὰ· τὰ Θεοφάνεια (ἐπὶ λέξει : ἡ παρουσία, τὸ φανέρωμα τοῦ θεοῦ)· ἀπὸ τὸ *γκοντο* + *πρεζεντασιόν* (βλ. λήμματα).

γκοντοπροφασόρος, ὁ· θεολόγος· ἀπὸ τὸ *γκοντο* + ἑπτανησιακὸ *προφασόρος* < ἰταλικὸ *professore* (=καθηγητής).

γκοντορελιά, ἡ· ἄνεμος (ἐπὶ λέξει : πορδὴ τοῦ θεοῦ)· ἀπὸ τὸ *γκοντο* + *ρέλο* (βλ. λήμματα).

- * **Γκοντότεκνο**, τὸ· ὁ Ἰησοῦς· ἀπὸ τὸ *γκοντο* + *τεκνο* (βλ. λήμματα)· οἱ κίναϊδοὶ τὸν ἀποκαλοῦν καὶ *Μοῦς-Τζουσή*.

γκουγκού, τὸ· φάντασμα· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως (μυκηθμὸς *γκού-γκού*).

γκουγκούζης, ἐπίθετο· φαντασμένος· ἀπὸ τὸ *γκουγκού* (βλ. λέξη).

γκουέρης, ὁ πόλεμος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *guerra*, παρὰ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *guerre*.

γκουνιότα, ἡ· λεσβία· ἴσως γαλλικῆς ἀρχῆς· συνώνυμο : *μαντάμ-γκού*, *σεμναδερφή*, *σιβιτζιλού*, *σιβίτζω*, *τζιβιτζιλού* (βλ. λήμματα).

γκούρμπαντος, ἐπίθετο· γοητευτικός, τραγανός· λέγεται μόνο γιὰ ἄντρες· ἀγνώστου ἐτύμου.

γκούτα-τζόρνα (χαιρετισμός)· καλημέρα· προφανῶς ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *good* (=καλὸς) + ἰταλικὸ *giorno* (=ἡμέρα).

γκουτατζορνάρω· καλημερίζω· ἀπὸ τὸ *γκούτα-τζόρνα* (βλ. λήμμα).

γκράν, ἄκλιτο ἐπίθετο· μέγας· ἐνίοτε, πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων μὲ σημασία μεγεθυντικῆ· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *grand*· ταυτόσημο τὸ *γκρόσος*.

γκράν-βακουλονταβατζής, ὁ· πατριάρχης, καὶ ἐπὶ λέξει : μέγας ἀρχιεπίσκοπος (βλ. λήμμα *βακουλονταβατζής*).

γκράν-βακουλοπούρος, ὁ· δεσπότης, καὶ ἐπὶ λέξει : μέγας ἱερεὺς (βλ. λήμμα *βακουλοπούρος*)· συνώνυμο τὸ *σκυλοτραγόπουρος*.

γκράν-ρενοκαθικιωμένος, ἐπίθετο· ἔστεμμένος· ἀπὸ τὸ *γκράν* + *ρένος* (βλ. λήμματα) + κοινὸ *καθίκι*.

γκρεκο· πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων μὲ τὴν ἔννοια τοῦ ἑλληνικοῦ ἢ τοῦ κυανοῦ (βλ. λήμματα *γκρέκο*, *γκρέκος*).

- γκρέκο, τό· μπλέ, κυανούν· από τό *γκρέκος* (βλ. λήμμα).
- γκρέκος, ό· Έλληγ· από τό ίταλικό συνώνυμο *greco*, μέ επίδραση τοῦ γνωστοῦ *γραικός*.
- γκρεκοτουρκεμένος, επίθετο· ανατολίτης, τουρκομερίτης· από τό *γκρεκο*+κοινό *τουρκεμένος*.
- γκρίφι, τό· νύχι· από τό γαλλικό *griffe* (=νύχι)· συνώνυμο τό *γερακίλι* (βλ. λήμμα).
- γκριφιόζα, ή· νυχιά, γρατσουνιά· από τό *γκρίφι*· συνώνυμο τό *γερακιλοῦ* (βλ. λήμματα).
- γκριφοῦ, ή· μανικιουρίστα· από τό *γκρίφι* (βλ. λέξη).
- γκριφοψιψίζω· γρατσουνῶ· από τό *γκρίφι*+κοινό *ψιψίνα* (=γάτα)· συνώνυμο τό *γερακιλιάζω* (βλ. λήμμα).
- γκροσο· πρώτο συνθετικό διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντής μέ σημασία μεγεθυντική (βλ. τό *γκρόσος*).
- γκρόσο-καγκελόκαρο, τό· ἄρμα μάχης, τάνκ (ἐπί λέξει : μεγάλο μεταλλικό ὄχημα)· από τό *γκροσο*+*καγκελόκαρο* (βλ. λήμματα)· τό θωρακισμένο λέγεται *ἀστακωμένο*.
- γκροσοκουάκης, ό· βάτραχος· από τό *γκροσο*+ήχομιμητικό *κουά* (*κοάξ-κοάξ*)· συνώνυμο τό *μπαλοκουάκης* (βλ. λήμμα).
- γκροσοκουάκι, τό· βατραχάκι· ὑποκοριστικό τοῦ *γκροσοκουάκης* (βλ. λήμμα).
- γκρόσος, επίθετο· μέγας· από τό ίταλικό *grosso*· ταυτόσημο τό *γκράν* (βλ. λήμμα).
- * **γλασόνια**, τά· ματογιάλια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό, ὅπως τό συνώνυμο *φασαμέντα*· από τό γαλλικό *glace* (=γιαλί)· ὁ πάγος λέγεται *γκλασόφι* (βλ. λήμμα).
- γλαῦκος, ό· καταδότης, χαφιές· νεότερος τύπος τοῦ *γλαῦξ*, μέ πιθανήν επίδραση τοῦ ὀνόματος *Γλαῦκος* (βλ. λέξη *γλαῦξ*)· συνώνυμο : *κουκουβάγια*, *σκατοφαγού*.
- γλαῦξ, ή· καταδότης, χαφιές· παραπλανητική ἀναγωγή τοῦ *κουκουβάγια* (βλ. λήμμα) στὸ ἀρχαῖο συνώνυμο.
- * **γλουγλούρω**· πίνω· ἠχομιμητικῆς προελεύσεως (*γλού-γλού*), ὅπως τό γνωστό *γαργάρα*.
- γλουτοκαρνού, ή· μηρός· από τό κοινό *γλουτός*+*καρνο* (βλ. λήμμα)· ἀνάλογο τό λαϊκό *κωλομέρι*.
- γολύμι, τό· μολύβι· από τό λαϊκό *βολόμι*>*γολύμι*.
- γοργόφι, τό· χαστούκι· γιατί δὲν ὑπάρχει χαστούκι ποῦ νὰ μὴν εἶναι *γοργό* καὶ *γρήγορο*.
- * **γοργότζα**, ή· βρωμιά· μᾶλλον ἀπὸ τό *γοργότζόλα* (βλ. λήμμα).
- γοργότζίβα, ή· σκληρόπετση, σκληρή· ἴσως ἀπὸ τό *γοργότζα* (βλ. λήμμα).
- * **γοργότζόλα**, ή· βρώμα, λίγδα, δυσωδία· ἀπὸ τό τυρί *gorgon-*

zola, πού έχει χαρακτηριστική μυρωδιά.

- * **γοργοτσολιάζω**, βρωμάω, ζέχνω· από τὸ *γοργοτσόλα* (βλ. λήμμα).

γότσι, τό· ρολοί· από τὸ ἀγγλικὸ *watch* (=ρολόι)· ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου λέγεται *γούτσα* (βλ. λήμμα)· τὸ ρολοί ὀνομάζεται καὶ *τζορνόκυκλος*.

γογουλοχάλω, δαγκώνω (ἐπακριβῶς : τρώω σάν λύκος)· ἀπὸ τὸ *γογούλφης*+*χάλω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ντιλοκολιάζω*, *ντιλοχαλώνω*.

γογουλφάκης, ὁ· σκύλος· ὑποκοριστικὸ τοῦ *γογούλφης* (βλ. λήμμα), ἀφοῦ ὁ σκύλος εἶναι ἕνας μικρὸς ἡμερὸς λύκος· συνώνυμα : *γογούμης*, *λυσσαγμάν*, *φιντέλης*.

γογούλφης, ὁ· λύκος· ἴσως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *wolf* (=λύκος)+ἦχος *γού-γού*<*γάου-γάου*· ὁ σκύλος λέγεται *γογουλφάκης* καὶ τὸ λιοντάρι *ζουγκλογογούλφης* (βλ. λήμματα).

γογούλφω, ἡ· λύκαινα (βλ. τὸ *γογούλφης*).

γογούμης, ὁ· σκύλος· ὀνοματοποιεῖται τοῦ ἦχου *γού-γού*<*γάου-γάου*· συνώνυμα : *γογουλφάκης*, *λυσσαγμάν*, *φιντέλης*.

γουλφομπενάβω, γαβγίζω (ἀκριβέστερον : μιλάω σάν σκύλος)· ἀπὸ τὸ *γογούλφης*>*γογουλφάκης*+*μπενάβω* (βλ. λήμματα).

γούντι, τό· ξύλο (ὡς ὕλη — ὄχι ὡς ξυλοδαρμός)· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *wood* (=ξύλο, δάσος)· συνώνυμο τὸ *καρυδόσφηνο* (βλ. λήμμα).

γούτσα, ἡ· χρόνος (ὄχι τὸ ἔτος, ἀλλὰ ἡ ἔννοια τοῦ χρόνου), χρονικὴ διάρκεια, ὥρα· ἀπὸ τὸ *γότσι* (βλ. λέξη).

Γραικοκάθικο, τό· ἡ Ἄττικὴ [κυριολεκτικῶς : τὸ καθίκι τῶν ἐλλήνων (ἀφοῦ ἐκεῖ ἔχει συγκεντρωθεῖ ἅπασα ἡ Ἑλλάς)].

γρασιδοπαγκρού, ἡ· μπαμπάκι (ἀκριβέστερον : χορταρένιο μαλλί)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γρασίδι*+*παγκρὸ* (βλ. λέξη).

γρασιδοσφηνάκης, ὁ· κακτοειδές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γρασίδι*+*σφήνα* (βλ. λήμμα).

γρασιδότσαρδο, τό· ἀχυροκαλύβα, καλύβι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *γρασίδι*+*τσαρδο* (βλ. λήμμα).

γυρο, συνθετικὸ (συνήθως πρῶτο) λέξεων τῆς καλιαρντῆς μὲ τὴν σημασία τοῦ κύκλου, τῆς περιστροφῆς, τοῦ περιβάλλοντος· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ (ὄπου : *γυροφέρνω*, *γυροβολιὰ* κ.λ.π.).

γυρογαλοῦ, ἡ· λιπαρὴ· ἀπὸ τὸ *γυρο*+κοινὸ *γάλα*· ὡς γνωστὸν, τὸ βούτυρο ἀποχωρίζεται ἀπὸ τὸ γάλα διὰ περιστροφῆς.

γυροδιακονίαρισμα, τό· ἔρανος· ἀπὸ τὸ *γυρο*+κοινὸ *διακο-*

νιάρισμα < διακονεύω.

γυροζαρού, ή· καζίνο· από τὸ γυρο+κοινὸ ζάρι· τὸ πρῶτο συνθετικὸ γυρο ὑπενθυμίζει τὴν ρουλέτα.

γυρομπούκης, ὁ· γενναιόδωρος γλεντζές, χουβαρντόπαιδο (βλ. τὸ γυρωμπούκης).

γυροτέρα, ή· χρόνος, ἔτος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γυρο+ἰταλικὸ *terra* (=γή)· πάντως ἡ λέξη μας ἀκουστικῶς ἐνθυμίζει ἀνύπαρκτον συγκριτικὸ βαθμὸ.

* γυροφυσιάζομαι· δροσίζομαι ἀπὸ ἀνεμιστήρα· μᾶλλον παράγωγο τοῦ γυροφυσσοῦ (βλ. λήμμα), παρὰ ἀντιστρόφως· συνώνυμο τὸ δεντουλιάζομαι.

* γυροφυσού, ή· ἀνεμιστήρας· ἀπὸ τὸ γυρο+κοινὸ φυσάω· συνώνυμο τὸ δεντουλιάστρα (βλ. λήμμα).

γυρωμπούκης, ὁ· γενναιόδωρος γλεντζές, χουβαρντόπαιδο, αὐτὸς ποὺ μπουκώνει τοὺς γύρω του (βλ. καὶ τὸ γυρομπούκης).

Δ

δαντέλα, ή· δέσιμο, κόμπος· ἀπὸ τὸ κοινὸ δαντέλα (γαλλικὰ *dentelle*), ποὺ ἔχει πολλοὺς κόμπους.

δαντελιάζω· δένω (βλ. τὸ δαντέλα)· συνώνυμο τὸ ἀβέλω δαντέλα.

δαντελιάζω φιόγκο· συνευρίσκομαι μὲ κίναϊδο, πού, ὥστόσο, ὑπέθετα ὅτι εἶναι ἐπιβήτωρ· ταυτόσημο τὸ ἀβέλω φιόγκο καὶ τὸ δένω φιόγκο (βλ. λήμματα).

δαχτύλω, ή· πιάνο· ἀσφαλῶς λόγω τῆς χρήσεως τῶν δακτύλων· οἱ μάγκες ἀποκαλοῦν πιάνο τὴν λήψη τῶν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων.

δελόγκα, ή· ἀστυνομία ἀμέσου δράσεως· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ μπιζ-καί-τζάζ (βλ. λήμμα).

δέλτα, τό· γυναικεῖον αἰδοῖον· μᾶλλον ἐκ τοῦ σχήματος τοῦ ἐφηβαίου (ἀνάποδο δέλτα, ▽).

δεντουλιάζομαι· δροσίζομαι ἀπὸ ἀνεμιστήρα· ἀπὸ τὸ δεντουλιάστρα· συνώνυμο τὸ γυροφυσιάζομαι (βλ. λήμματα).

δεντουλιάστρα, ή· ἀνεμιστήρας· ἴσως ἀπὸ τὰ γαλλικὰ *denteler*, *dentelé*· συνώνυμο τὸ γυροφυσσοῦ (βλ. λήμμα).

δένω φιόγκο· συνουσιάζομαι μὲ κίναϊδο, πού, ὥστόσο, ὑπέθετα πὼς εἶναι ἐπιβήτωρ· ἀνάλογα τὸ ἀβέλω φιόγκο καὶ τὸ δαντελιάζω φιόγκο· σχετικὸ τὸ φιόγκος (βλ. λήμματα).

δευτερόπλακα, ή· δεῦτερος ὄροφος (θὰ ρίξω κι ἄλλη πλάκα, λένε οἱ ἐργολάβοι).

διακόνα, ή· ζητιανιά (βλ. *διακονεύω*).

διακονεύω· ζητιανεύω· από τὸ *διακονεύω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

διακονιάρης, ὁ· ζητιάνος· από τὸ *διακονιάρης* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

διακονιάρόπουρος, ὁ· ζητιάνος· από τὸ *διακονιάρης*+*πουρός*.

διακοπὲς στό Πορτοφίνο, οἱ· νοσηλεία στό νοσοκομεῖο Συγγροῦ· συνθηματικὴ τυπικὴ ἔκφραση, ποὺ ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυντικὸ· ἡ ἔτυμολογία περιττὴ· πάντως τὸ *Portofino* εἶναι παραθαλάσσιο θέρετρο τῆς Ἰταλίας.

- * **διαπομπή**, ἡ· κίναϊδος συνοδευόμενος ἀπὸ νεαροῦς· ἀπὸ τὸ *διαπομπεύω*+*πομπεμένη* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *ἐπιτάφιος* (βλ. λῆμμα), ἐνῶ ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς δηλώνουν τὸν κάθε μορφῆς κίναϊδο (ἐπαρχιώτη, κρυφὸ, ψιμυθιωμένο κ.τ.λ.).

δικελογωνιάς, ὁ· ἀλλήθωρος· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *γωνία*.

δικελομαντεῖο, τὸ· παράθυρο, κινηματογράφος· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *μαντεῖο*· κατὰ μίαν (παρακινδυνευμένην) ἔκδοχὴν διότι : ὁποῖος *δικέλει* (=βλέπει) ἀπὸ τὸ *δικελομαντεῖο* (=πάρθυρο ἢ κινηματογράφο) *μαντεύει* (=καταλαβαίνει, ἐννοεῖ) τί γίνεται (ἔξω ἢ στὴν ὀθόνη)· ὁ κινηματογράφος λέγεται καὶ *σκιόραμπο* (ἢ *μουβιόνι*), ἐνῶ τὸ παραθυράκι ὀνομάζεται *βόκιο* (βλ. λήμματα).

δικελομαντοποδιά, ἡ· κουρτίνα (ἐπὶ λέξει : ἡ ποδιά τοῦ παράθρου)· ἀπὸ τὸ *δικελομαντεῖο*+κοινὸ *ποδιά*· ἀνάλογο τὸ *ραμποποδιά* (βλ. λῆμμα).

δικελόσβουρα, ἡ· ὕλιγγος, ζάλη· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *σβούρα*.

δικελόσβουριάζομαι· ζαλιζομαι (βλ. τὸ *δικελόσβουρα*).

δικελόσβουριασμένος, μετοχή· ζαλισμένος· ἀπὸ τὸ *δικελοσβουριάζομαι* (βλ. λῆμμα).

δικελόσκαλες, οἱ· κερκίδες (ἀκριβέστερον : σκάλες ἀπὸ ὅπου βλέπουν)· ἀπὸ τὸ *δικέλω*+κοινὸ *σκάλα*· μόνο στὸν πληθυντικὸν ἀπαντᾶται.

δικελτό, τό· μάτι· ἀπὸ τὸ *δικέλω* (βλ. λῆμμα)· συνήθως ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικὸ.

δικελτού, ἡ· ματιά, βλέμα· ἀπὸ τὸ *δικέλω* (βλ. λῆμμα).

δικέλω· βλέπω, κοιτάζω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ τὰ *κουέλω*, *κέλω*).

διπλοδιπλόμουτζα, ἡ· ἑκατό· γιατί $10 \times 10 = 100$ (βλ. λῆμμα *διπλόμουτζα*).

διπλομιλιόνα, ἡ· ἑκατομύριο· ἐπειδὴ $1.000 \times 1.000 = 1.000.000$

(βλ. λήμμα *μιλιόνα*).

διπλομιλιονάρης, επίθετο· έκατομμυριοϋχος· από τὸ *διπλομιλιόνα* (βλ. λήμμα).

διπλομιλιονάρω, ἡ· έκατομμυριοϋχος (βλ. τὸ *διπλομιλιονάρης*).

διπλόμουτζα, ἡ· δέκα· γιατί εἶναι *δύο μουτζες* (=δέκα δάχτυλα).

διπλό μπατιμάν(ι), τὸ· σήκωμα ποδιῶν (κατὰ τὴν συνουσία), ξεβγαλμένος κίναιδος· από τὸ κοινὸ *διπλός + battement* (χορευτικὸς ὄρος, πού σημαίνει σήκωμα τοῦ ποδιοῦ ψηλά).

διπλόροδα, ἡ· ποδήλατο· γιατί ἔχει *δύο ρόδες*· ἡ μοτοσικλέτα λέγεται *μακινοδιπλόροδα*, ἐνῶ τὸ ποδήλατο ὀνομάζεται καὶ *ντουμπλόροδα* (βλ. λέξεις, καθὼς καὶ τὸ *σκελάστρα*).

δίσκος, ὁ· ἐνεργητικὸς καὶ παθητικὸς ὀμοφυλόφιλος, μπινές· από τὸ *δίσκος* (μουσικῆς), πού ἔχει δύο ὄψεις.

* **δορκάκης**, ὁ· ἀπατημένος, κερατᾶς· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *δορκᾶς* (=ζαρκάδι), πού, βεβαίως, ἔχει κέρατα.

* **δορκακοβιδωμένος**, ὁ· κατ' ἐπανάληψιν κερατᾶς· ἀπὸ τὸ *δορκάκης + κοινὸ βιδωμένος*, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ *βιδάρω* (βλ. λήμμα) — τουτέστιν : αὐτὸς πού ἔχει *βιδωμένα* παντοτινὰ κέρατα.

* **δρακοτζάστης**, ὁ· σταυρὸς (ἀκριβέστερον : αὐτὸ πού διώχνει τοὺς *δράκους*, τοὺς βρικόλακες)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *δράκος + τζάω* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *κρόσος*.

δωρεά ἡ· πρόστιμο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *δωρεά*, μὲ ἀρκετὴ δόση εἰρωνίας· συνώνυμο τὸ *καραγιακάς* (βλ. λήμμα).

Ε

εἰδωλιάζω· παριστάνω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *εἶδωλο*.

εἶδωλο, τὸ· τρομερὸ μακιγιᾶζ· ἀνάλογη ἐξέλιξη εἶχε, ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα ἕως σήμερα, ἡ λέξη *ξόανο*.

ἔκτρωση, ἡ· πλύσιμο πρωκτοῦ κιναιδου μετὰ τὴν συνουσία· λέγεται ἔτσι διότι ὁ κίναιδος, ἂν δὲν πλυθεῖ, διήθεν κινδυνεὺει νὰ *συλλάβει* τὸ λεγόμενον *κωλόπαιδο*.

ἐλαμάνω· ἔρχομαι· ἀγνώστου ἐτύμου.

ἐλαμόμενος, μετοχή· ἐρχόμενος (βλ. τὸ *ἐλαμάνω*).

ἐλαμού, ἡ· ἀφιξη, ἐρχομός· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **έλκο-αφρόδω**, ἡ· σύφιλη· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ἔλκη* καὶ *ἀφροδίσια* (νοσήματα)· γιὰ τὰ ἀφροδίσια νοσήματα βλ. τὰ λήμματα : *βρωμαφρόδω*, *καραφροδιτόμπαρο*, *μπαρόσημο*, *σκουλαμέντο*,

συκαφρά.

ἑλόχεσμα, τό ρύζι· ἀπό τὰ κοινὰ ἔλος + χέσμα < χέζω· λέγεται ἔτσι γιατί τό ρύζι σπέρνεται σέ ἑλώδη μέρη.

ἑμάντες, ἄκλιτη ἄντωνυμία· ἐγώ· πληθυντικός *ἑμάντες* (=ἑμεῖς)· προφανῶς ἀπό τό κοινό *ἑμέ* ἢ *ἑμένα* ἢ *ἑμεῖς* (θέμα *ἑμ*)· τό ἐσύ λέγεται *ἑσάντες* (βλ. λέξη).

ἑνέμης, ἐπίθετο· ἐχθρός· ἀπό τό γαλλικό *ennemi* (=ἐχθρός).

ἑνεμιάζω· ἐχθρεύομαι, μισῶ (βλ. τό *ἑνέμης*).

ἑνέμω, ἢ· ἐχθρά (βλ. τό *ἑνέμης*).

* **ἑνζυμιάζω**· σαπίζω· ἀπό τό κοινό *ἑνζυμο*.

ἑξκιούζμι· μέ συγχωρεῖς, συγνώμην· ἀπό τό ἀγγλικό *excuse me* (=μέ συγχωρεῖς).

ἑξπλικάρω· ἐξηγῶ· ἀπό τό ἰταλικό συνώνυμο *esplicare*, μέ ἐνδεχόμενη ἐπίδραση ἀπό τὰ ἀγγλικά *explain* (=ἐξηγῶ) καί *explication* (=ἐξήγηση)· ταυτόσημα : *ἀβέλω μπουτ μπόν, βουέλω ζπλίκα* (βλ. λήμματα).

ἑξπλικατισίονα, ἢ· ἐξήγηση· ἀγγλικά *explication*· συνώνυμο τό *ζπλίκα* (βλ. λήμμα).

ἑπιτάφιος, ὁ· κίναϊδος συνοδευόμενος ἀπό ὀμάδα ὀραίων καί καλοντυμένων νεαρῶν· ἢ ἐτυμολογία περιττή· συνώνυμο τό *διαπομπού* (βλ. λέξη), ἐνῶ ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τόν κάθε λογιῆς κίναϊδο.

ἑπταζουρνού, ἢ· ἑβδομάδα· ἀπό τό ἀριθμητικό *ἑπτά* + γαλλικό *jour* (=ἡμέρα).

ἑσάντες, ἄκλιτη ἄντωνυμία· ἐσύ· πληθυντικός *ἑσάντες* (=ἑσεῖς)· μάλλον ἀπό τό κοινό *ἑσύ* ἢ *ἑσένα* ἢ *ἑσεῖς* (θέμα *ἑσ*)· τό ἐγώ ὀνομάζεται *ἑμάντες* (βλ. λέξη).

ἑσαψής, ἐπίθετο· θαυμαστός· ἀγνώστου ἐτύμου.

ἑσαψού, ἢ· θαυμαστή (βλ. *ἑσαψής*).

ἑτροῦσκα, τά· τό γλωσσικόν ἰδίωμα τῶν κιναιδῶν· νεότερος τύπος τοῦ *λατινικά* ἢ *βαθιά λατινικά*· ἄλλα συνώνυμα : *καλιαρντά* ἢ *καλιαρντή* ἢ *καλιάρντω*, *λιάρντα* ἢ *λιάρντω*, *ντούρα λιάρντα*, *λουμπινίστικα* ἢ *φραγκολουμπινίστικα*, *τζιβανωτά* (βλ. λήμματα καί πρόλογο).

ἑτροῦσκος, ὁ· κίναϊδος, μπασμένος, τζίναβωτός, ἄνθρωπος τοῦ τζίναβόκοσμου, πονηρεμένος (βλ. λήμμα *ἑτροῦσκα*).

ἑφτάζουπο μαντό, τό· ἑφτάζυμο ψωμί· ἐπὶ λέξει : *μαντό* (=ψωμί) ποῦ *ζουπήθηκε* (δηλαδή, ζυμώθηκε) *ἑφτά* φορές.

ἑφταζουρνού, ἢ· ἑβδομάδα (βλ. *ἑπταζουρνού*).

Z

ζαλίστρα, ή· ραδιόφωνο· λέγεται έτσι γιατί σὲ *ζαλίζει*· συνώνυμα : *καβγαδοκουτού, μπεναβοκουσκούσι, μπουρόκουτο* (βλ. λήμματα).

ζαλούζα, ή· ζήλια· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *jalousie* (=ζήλια).

ζαλουζάρω· ζηλεύω· ἀπὸ τὸ *ζαλούζα* (βλ. λέξη).

ζαλούζης, ἐπίθετο· ζηλιάρης· ἀπὸ τὸ *ζαλούζα* (βλ. λέξη).

ζαλούζω, ή· ζηλιάρα (βλ. *ζαλούζης*).

ζαρολαδοῦ, ή· θρούμπα (ἐλιά)· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ζάρα+λάδι*.

ζουγκλογουγούλφης, ὁ· λιοντάρι (ἀκριβέστερον : λύκος τῆς ζούγκλας)· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ζούγκλα* [ἀγγλικά *jungle* (=πυκνὸ τροπικὸ δάσος)]+*γουγούλφης* (βλ. λήμμα).

Ζουγκλογουγούλφου, ή· ή κινηματογραφικὴ ἑταιρία *Metro-Goldwyn-Mayer* ἀπὸ τὸν *ζουγκλογουγούλφη* (βλ. λέξη), ποὺ ἔχει στὸ ἔμβλημά της.

ζουγκλολουμπίνα, ή· μεγάλος κίναιδος, ἀνεπιφύλακτος ὁμοφυλόφιλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζούγκλα* (ἀγγλικά *jungle*)+*λουμπίνα* (βλ. λήμμα)· ἀνάλογο τὸ μάγκικο *ἀγριοπούστας*.

ζουζούνι, τό· ἔντομο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζουζούνι*.

ζουζουνοβάρβαρη, ή· ναφθαλίνη· λέγεται έτσι ἐπειδὴ φέρεται *βάρβαρα* στὰ *ζουζούνια*.

ζουζουνοσαίλοκ, τό· μερμήγκι· λέγεται έτσι γιατί εἶναι ὁ *Σάιλοκ* τῶν *ζουζουνιῶν* (βλ. λήμματα *σαῖλο* καὶ *σαῖλοκιάζω*).

ζουζουνοσκατού, ή· μύγα· λέγεται έτσι γιατί γεμίζει παντοῦ μυγοχέσματα· συνώνυμο τὸ *μελισσόβρωμα* (βλ. λήμμα).

ζουζουνοσόγι, τό· κερὶ· ἀπὸ τὸ *ζουζούνι+σόγι* (βλ. λέξεις).

ζουζουνόφλοκο, τό· μέλι (ἀκριβέστερον : ὑγρὸ τῶν ἐντόμων)· ἀπὸ τὸ *ζουζούνι+φλοκο* (βλ. λήμματα).

-ζουμι· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ή σημασία τοῦ ζουμεροῦ, ή, γενικώτερον, τοῦ ὑγροῦ· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ (βλ. καὶ τὸ *-ζουμο*).

-ζουμο· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς (βλ. τὸ *-ζουμι*).

ζουμοσακκούλα, ή· κουτάλι· ἀπὸ τὸ *ζουμο+κοινὸ σακκούλα* (ὑπὸ τὴν ἔννοϊαν τοῦ κοίλου).

ζούρλω, ή· παλαβιάρα, ζουρλή· ἀπὸ τὴν ἴδια καὶ ταυτόσημη λέξη τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ζυγάρω· ἰσοφαρίζω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζυγαριά*, μὲ ἐνδεχόμενη ἐπίδραση τοῦ *ζυγιάζω*· συνώνυμο τὸ *μπαλαντάρω* (βλ. λήμμα).

ζυμαρσοωληνάς, ὁ· ἰταλός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ζυμάρι+σωλῆνες*

(βλ. λήμμα). ὡς γνωστόν, ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ τοὺς ἰταλοὺς *μακαρονάδες* (ἄρα, *ζουμαροσωληνάδες*): συνώνυμο τὸ *πτεροκαπάκης*.

Η

ἠλεκτροποπιλόμπουσο, τό· τρόλεϊ· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ἠλεκτρικὸ* + *ποπιλόμπουσο* (βλ. λήμμα).

- * **ἠλιόγαζα**, ἡ· φῶς· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *ἥλιος* + *γάζα* (ὦ! τῆς αὐγῆς *κροκάτη γάζα*, εἶπεν ὁ ποιητής): συνώνυμο : *λούτσι*, *φούσι* (βλ. λήμματα).

ἠλιόγευμα, τὸ· βραδάκι, ἀπόγεμα· *λιόγευμα* τὸ λέει κι ὁ λαός.
ἠρακλιά, ἡ· γυναίκα· ἀπὸ τὸ *Ἡρακλῆς* (μὲ ἀρκετὴν εἰρωνία, ἀλλὰ καὶ φοβία): συνώνυμο τὸ *φάσα* (βλ. λέξη).

ἠρακλοβιρτζίνω, ἡ· δεσποινίς· ἀπὸ τὸ *ἠρακλιά* + *βιρτζίνω* (βλ. λήμματα).

ἠρακλομουτζού, ἡ· κόρη, θυγατέρα· ἀπὸ τὸ *ἠρακλιά* + *μουτζό* (βλ. λήμματα).

ἠρακλόπρικο, τό· μπαχαρικό· ἀπὸ τὸ *ἠρακλιά* + *κοινὸ προίκα*· λέγεται ἔτσι γιατί, κάποτε, ἔδιναν στὴ νύφη, μαζί μὲ τὴν προίκα, καὶ λίγα μπαχαρικά (ποὺ τὰ παλιὰ χρόνια ἦτανε σπάνια καὶ πανάκριβα): συνώνυμο τὸ *χορχοθότριμα* (βλ. λέξη).

ἠρακλότεκνο, τό· κοριτσάκι· ἀπὸ τὸ *ἠρακλιά* + *τεκνο* (βλ. λήμματα).

ἠράκλω, ἡ· γυναϊκάρα, νταρντανογυναίκα· ἀπὸ τὸ *ἠρακλιά* (βλ. λήμμα).

ἠρακλωτά, ἐπίρρημα· ἀνάσκελα (ἀκριβέστερον : *γυναικεῖα*): τὸ μπρούμυτα οἱ κίμαιδοι τὸ λένε *νορμάλ* (βλ. λήμμα).

ἠρακλωτό, τό· θηλυκὸ (τουτέστιν : γυναίκα)· ἀπὸ τὸ *ἠρακλιά* (βλ. λέξη).

Θ

θά· μόριο ποὺ δίνει τὸν μέλλοντα, δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.

θαλασσινό, τό· ναύτης· ἀντὶ τοῦ *θαλασσινός* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *γαργαρότεκνο* (βλ. λήμμα).

θειτσα, ἡ· θεία (μὲ τὴν σημασία τῆς συγγενοῦς).

θεο-· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, μὲ ἐπίδραση ἐπιτατικὴ καὶ μεγεθυντικὴ· δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεο-

ελληνική (όπου : *θεοπάλαβος*, *θεοσκότεινα* κ.ά.).

θεοκάλιαρνος, επίθετο· άσχημότατος (βλ. *θεο* και *καλιαρνός*).

θεοκουλικωμένος, μετοχή· φρικτά ψιμυθιωμένος (βλ. *θεο* και *κουλικωμένος*).

θεοκουραβαλμένος, μετοχή· καταγαμημένος (βλ. *θεο* και *κουραβαλμένος*).

θεόλατσος, επίθετο· ώραιότατος (βλ. *θεο* και *λατσός*).

θεομιλιονάρης, επίθετο· ζάπλουτος (βλ. *θεο* και *μιλιονάρης*)· συνώνυμα : *καραμιλιονάρης*, *καρμπονομιλιονάρης*, *μπούτ-μιλιονάρης*.

θεομιλιονάρω, ή· ζάπλουτη (βλ. τὸ *θεομιλιονάρης*).

θεόμπαρος, επίθετο· πολὺ χοντρός· ἀπὸ τὸ *θεο*+*μπαλός* (βλ. λήμματα), με τροπή τοῦ ρ σὲ λ.

- * **θεομπούκουρα**, ἐπίρρημα· ὑπέροχα, λαμπρά· ἀπὸ τὸ *θεο*+*πούκουρα* (βλ. λήμματα).

I

ιεχοβιάζω· πετάω τὸ ὄπλο· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Ἰεχοβὰ* και τὴν πρακτικὴ τῶν ὄπαδῶν τῆς γνωστῆς αἰρέσεως (*ιεχοβάδες*).

ιμάντες, ἄκλιτη ἀντωνυμία· ἐμεῖς· ἐνικός *ἐμάντες* (=ἐγώ)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ἐμεῖς*<*ἡμεῖς* (θέμα *εμ*)· τὸ ἐσεῖς λέγεται *ισάντες* (βλ. λέξη).

ιμάντες μπάκα, ή· ὁμομήτριος ἀδελφή (κατὰ λέξιν : ή κοιλιὰ μας)· ἀπὸ τὸ *ιμάντες*+*μπάκα* (βλ. λήμματα).

ινδοφιδιάζω· γοητεύω· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ινδός*+*φίδι* (ἄρα : εἶμαι σὰν *ινδός* γόης *φιδιῶν*).

ισάντες, ἄκλιτη ἀντωνυμία· ἐσεῖς· ἐνικός *ἐσάντες* (=ἐσύ)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἐσεῖς* (θέμα *ἐσ*)· τὸ ἐμεῖς λέγεται *ιμάντες* (βλ. λέξη).

ισάστακα ! προστακτικὸν ἐπιφώνημα· στάσου! Ἴσως ἀπὸ τὴν διαδοχὴ *ἐσὺ στέκα*>*ἰσὺ στάκα*>*ισάστακα*· τὸ *στάκα* (=στάσου) εἶναι γνωστὸ και ἄλλοθεν, ἀφοῦ τὸ λέγανε οἱ ὄρεσίβιοι ρουμελιῶτες και οἱ κουτσαβάκηδες.

ισμίρ-τουρκουάλ, τό· φανταχτερὸ ἀνατολίτικο κόσμημα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *Σμύρνη* (στὴν τουρκικὴ) και τὸ *τουρκουάλ* (βλ. λήμμα).

ισμίρ-πατσούλ, τό· βαρὺ φτηνὸ ἄρωμα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *Σμύρνη* (στὴν τουρκικὴ) και τὸ *πατσούλ* (βλ. λήμμα).

Κ

- * **καβγαδοκουτού**, ἡ· ραδιόφωνο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καβγὰς* (ἐδῶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ *θορύβου*) + *κουτί*· συνώνυμα : *ζαλίστρα*, *μπεναβοκουσκούσι*, *μπουρόκουτο* (βλ. λήμματα).
- καγιόρος**, ὁ· διευθυντῆς· ἀγνώστου ἐτύμου, ἂν καὶ δὲν ἀποκλείεται κάποια σχέση μετὰ τὸ τουρκικὸ *cağır* (=γρήγορα, θορυβωδῶς), ὁπότε εἶναι ἀνάλογος ἀρχῆς μετὰ τὸ συνώνυμο *ἀστεντούπουρος* (βλ. λήμμα).
- καγιός**, ὁ· διευθυντῆς (βλ. *καγιόρος*)· συνώνυμα : *ἀστεντούπουρος*, *κομαντάρης*.
- καγκελο-**· πρῶτο (ἐνίοτε, ὅμως, καὶ τελευταῖο) συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρνητῆς· ἐνέχει τὴν σημασίαν τοῦ μεταλλικοῦ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάγκελο* (λατινικὰ *cancellum*).
- καγκελοκαπρικεντέ**, τό· ἀναπτῆρας· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *καγκελο* + *καπρικεντέ*· συνώνυμα : *καγκελοκερικεντέ* καὶ *σιδεροπυροῦ* (βλ. λήμματα).
- καγκελόκαρο**, τό· θωρακισμένον ὄχημα· ἀπὸ τὸ *καγκελο* + *καρο* (βλ. λήμματα)· τὸ ἄρμα μάχης λέγεται *γκρόσο-καγκελόκαρο*, καὶ τὸ θωρακισμένον *ἀστακωμένο*.
- καγκελοκερικεντέ**, τό· ἀναπτῆρας· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ *καγκελο* + *κερικεντέ*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημον τὸ *καγκελοκαπρικεντέ*· ἄλλο συνώνυμον τὸ *σιδεροπυροῦ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
- καγκελοκονσέρβα**, ἡ· ἄλουμίνιον· ἀπὸ τὸ *καγκελο* + κοινὸ *κονσέρβα* < ἰταλικὸν *conserva*.
- καγκελόκροσος**, ὁ· σιδερένιος σταυρός· ἀπὸ τὸ *καγκελο* + *κρόσος* (βλ. λήμματα).
- καγκελοπαρτούζα**, ἡ· ἄλυσίδα· ἀπὸ τὸ *καγκελο* + *παρτούζα* (βλ. λήμματα).
- καγκελοσβωλιάζω**· πυροβολῶ (βλ. τὸ *καγκελοσβωλοῦ*).
- καγκελοσβωλοῦ**, ἡ· σφαῖρα (ὄπλου)· ἀπὸ τὸ *καγκελο* + κοινὸ *σβῶλος*.
- καγκελοτουρτουαρέ**, ἡ· γέφυρα· ἄκλιτο, πού, περίπου, σημαίνει : σιδερένιος περίπατος, σιδερένιος δρόμος· ἀπὸ τὸ *καγκελο* + *τουρτουά* (ντρέ) + *γαλλίζουσα* κατάληξις (βλ. λήμματα *τουρτουά* καὶ *τουρτουαντρέ*).
- καγκελοφούς-φούς**, τό· σιδηρόδρομος· ἀπὸ τὸ *καγκελο* + *φούς-φούς* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα : *ἀτμοκάζανο*, *σιδερόκαρο*, *σιδερομόλ*, *σιδερομόλ τοῦ Λούη*, *φαστοσιδερόκαρο*, *φούς-φούς*.
- καγκουρή**, ἡ· μύτη· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμον τὸ *φατσοφυσούνα* (βλ. λήμμα).

καγκουρόσσαλο, τό· μύξα· ἀπὸ τὸ *καγκουρή* + κοινὸ *σάλιο*· συνώνυμο : *καγκουροσόλιασμα*, *μόρζα* (βλ. λήμματα).

καγκουροσόλιασμα, τό· μύξα· ἀπὸ τὸ *καγκουρόσσαλο*, πὺ εἶναι συνώνυμο [καθὼς καὶ τὸ *μόρζα* (βλ. λήμματα)].

καγκού-σιρόπι, τό· συνάχι· ἀπὸ τὸ *καγκουρή* + κοινὸ *σιρόπι* (γαλλικὰ *sirop*, ἀγγλικὰ *syrup*)· συνώνυμο : *μουσαντοφλου-έντζα*, *σκουλαμεντόσημο*, *φυσουνόφλοκο* (βλ. λήμματα).

καδενικό, τό· ἐγκόλπιον (ἀρχιερέως)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καδένα* (βενετικὰ *cadena*).

κάδρο, τό· ἄσχημη· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κάδρο* (ἰταλικὰ *quadro*).

καζαμάκης ὁ· ὄνειροκρίτης· ἀπὸ τὸν πασίγνωστο *Καζαμία* (Cazamia, ὄνομα οὐδέποτε ὑπάρξαντος ἰταλοῦ ἀστρολόγου).

καζαμόπουρη, ἡ· μάντισσα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *Καζαμίας* + *πουρή* (βλ. λήμμα).

καζεΐνη, ἡ· ἄσχημο κουτσομπολιό, φυματίωση· ἀπὸ τὴν γνωστὴ κόλλα *καζεΐνη*, πὺ κολλάει σὰν τὶς συκοφαντίες καὶ σὰν τὴν φυματίωση.

καζεϊνιάζω· κουτσομπολεύω, χτικιάζω (βλ. τὸ *καζεΐνη*).

καζιόνα, ἡ· εὐκαιρία· ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἰταλικὸ *occasione* (γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ *occasion*).

καημοζούμι, τό· καφές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημός* + *ζουμι*· συνώνυμο : *καημοτσιφτοζούμι*, *πφέ*, *τουρκόσουπα*, *ὕγρόπρεζα* (βλ. λήμματα).

καημόκουτο, τό· μπουζούκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημός* + *κουτο*· ὁ μπαγλαμάς λέγεται *καημοχέλωνο* ἢ *χελωνόμπουρο* ἢ *χουμσοκαημού* (βλ. λήμματα).

καημοκουτοπουρός, ὁ· γερο-μπουζουκτσή· ἀπὸ τὸ *καημόκουτο* + *πουρος* (βλ. λήμματα).

καημομπούρια, τὰ· ρεμπέτικα τραγούδια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικὸ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημός* + *μπουριάρι* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *τουρκοσουσούμι*.

καημομπορού, ἡ· λαϊκὴ τραγουδίστρια (βλ. *καημομπούρια*)· συνώνυμο τὸ *σεβντοκατίνα*.

καημοτσιφτοζούμι, τό· καφές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καημός* + *μάγκικο* *τσιφτης* + *ζουμι* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο : *πφέ*, *καημοζούμι*, *τουρκόσουπα*, *ὕγρόπρεζα*.

καημοχέλωνο, τό· μπαγλαμάς· κατὰ τὸ *καημόκουτο* (βλ. λήμμα)· τὸ ἤχειο τοῦ μπαγλαμά ἔχει σχῆμα καὶ μέγεθος καύκαλου χελώνας· ἐξάλλου, κάποτε, κἀνανε μπαγλαμάδες μετέτια χελωνόκαυκα· συνώνυμο : *χελωνόμπουρο*, *χουμσοκαημού*.

καί· ὁ γνωστὸς σύνδεσμος, δανεισμένος ἀπὸ τὴν κοινὴ νεο-

ελληνική· συχνά τὸν προφέρουν ὡς τσαι (βλ. λήμμα).

- * **καιάδας**, ὁ οἶκος ἀνοχῆς· ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο *Kaiáda*· ὁ παραλληλισμὸς εἶναι ἀξιοπρόσεχτος· ἀρκετὰ συνώνυμα.

καϊβεκούτι, τό· μπρίκι· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *γκαϊβές* (τουρκικὰ *kahne*=καφές)+*κουτι* (βλ. λήμμα).

κακλαμάρω· ἐπηρέάζω· ἴσως ἔχει κάποια σχέση μὲ τὸ *λαμάρω* (βλ. λήμμα).

κάκνα, ἡ κότα· ἴσως ἠχομιμητικῆς προελεύσεως· δὲν φαίνεται νὰ σχετίζεται μὲ τὸ ἰταλικὸ *cagna* (=σκύλα).

κακνή, ἡ· κότα (βλ. τὸ *κάκνα*)· πάντως ἡ λέξη χρησιμοποιεῖται στὴ Μυτιλήνη μὲ τὴν ἴδια σημασία.

κακνό, τό· κοτόπουλο (βλ. τὸ *κάκνα*).

κακνόςπυρο, τό· καλαμπόκι· ἀπὸ τὸ *κάκνα*+κοινὸ *σπυρί*.

καλέ (!), ἄκλιτο κλητικὸν ἐπιφώνημα, δανεισμὸν ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ· ἀρχικῶς κλητικὴ ἐνικὸν τοῦ ἐπιθέτου *καλός*.

καλιαρντά, τά· ἡ γλώσσα τῶν κιναιδῶν· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός*· συνώνυμα : *καλιαρντή*, *καλιάρντω*, *λατινικά*, *ἐτροῦσκα*, *τζιναβωτά*, *λουμπινίστικα*, *φραγκολουμπινίστικα*, *ντούρα* *λιάρντα*, *λιάρντω* (βλ. λήμματα καὶ πρόλογο).

καλιαρντά χαλέματα, τά· φτηνὰ φαγητά· ἀπαντᾶται μόνον στὸν πληθυντικὸ (βλ. σχετικὰ λήμματα).

καλιαρντεῦω· βρίζω, ἀσχημονῶ· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός* (βλ. λήμμα).

καλιαρντή, ἡ· γλώσσα τῶν κιναιδῶν· συνώνυμα : *λιάρντω*, *λατινικά*, *ἐτροῦσκα*, *τζιναβωτά*, *ντούρα* *λιάρντα*, *λουμπινίστικα*, *φραγκολουμπινίστικα* (βλ. λήμματα καὶ πρόλογο).

καλιαρντοαρτίστ, ἄκλιτο τριγενές· κακότεχνος· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός*+*ἀρτίστ* (βλ. λήμματα).

καλιαρντόκαψα, ἡ· λαγνεῖα· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός* (βλ. λήμμα)+κοινὸ *κάψα*· ὁ λάγνος λέγεται *καλιαρντοκαψούρης*.

καλιαρντοκαψούρης, ἐπίθετο· λάγνος· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός*+μάγκικο *καψούρης*· ἡ λαγνεῖα λέγεται *καλιαρντόκαψα*.

καλιαρντοκιoteῦω· δειλιάζω, λιποψυχῶ· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός*+γνωστὸ *κιoteῦω* [*<* *κιoteῖς* (=φοβιτσιάρης) *<* τουρκικὰ *kötü* (=κακός)].

καλιαρντό-μόλ, τό· νερὸ (ἀκριβέστερον : ἄσχημο ὑγρό)· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός*+*μόλ* (βλ. λήμματα).

καλιαρντονίλα, ἡ· ἀπάτη (ἀκριβέστερον : ἄσχημη ζημιὰ)· ἀπὸ τὸ *καλιαρντός*+κοινὸ *νίλα*.

καλιαρντό-ντούπ, τό· ἄγριος δαρμός, ἄσχημο *ξύλο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

καλιαρντός, επίθετο· άσχημος, κακός, περίεργος· μάλλον από τὸ γαλλικὸ *gaillard* (=εὐθυμος, τολμηρός, άναιδής, παλικαράς)· ὁ ὁμώνυμος χορὸς ἦτανε δημοφιλῆς στὴν Εὐρώπη ὡς τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰῶνος.

καλιαρντοσύνη, ἡ· άσχήμια, κακία· από τὸ *καλιαρντός* (βλ. λῆμμα).

καλιάρντω, ἡ· τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναιδῶν (βλ. πρόλογο καὶ λῆμμα *καλιαρντά*).

καλιοστράω· μαγεύω· από τὸ ὄνομα τοῦ ξακουστοῦ *Καλιόστρο* (*Cagliostro*).

καлмаαλίνη, ἡ· ἡρεμη, γαλήνια· από τὸ γνωστὸ ὁμώνυμο παυσίπονο, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ κοινοῦ *κάлма* (ἰταλικὰ *calma*).

καλντερίμι τῆς χαράς, τό· ἄγρα ἐπιβήτορος ἀνά τὰς ὁδοὺς, φωνιστήρι στὸ δρόμο· από τὸ *καλντερίμι* (τουρκικὰ *kaldırım* =λιθόστρωτος δρόμος)+*χαρά* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ἀνάλογο τὸ *σωληνάκι τῆς χαράς* (βλ. λῆμμα).

καλογερόγλυκες, οἱ· σεξουαλικὴ διέγερση, καῦλες· από τὰ κοινὰ *καλόγερος*+*γλύκα*· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικὸ· συνώνυμο τὸ *ντέζι* (βλ. λῆμμα).

καλογεροκέντημα, τό· μαλακία· από τὰ κοινὰ *καλόγερος*+*κέντημα*· συνώνυμα : *ντάπ*, *ψωλοβρόντι* (βλ. λήμματα).

- * **καμελιόντονα**, ἡ· φυματίωση [ἀκριβέστερον : ἡ κυρία μὲ τὰς καμελίας (ὑπαινιγμὸς γιὰ τὴν ἀσθένεια τῆς ἡρωίδος τοῦ ὁμωνύμου ἔργου τοῦ Dumas υἱοῦ)]· από τὰ γνωστὰ *καμέλια* (γαλλικὰ *camélia*)+ἰταλικὸ *donna* (=γυναίκα).

καμπάνια, ἡ· ἐξοχή, ὑπαιθρος· από τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *campagna*· συνώνυμα : *ἀτσάρδω*, *καμπόνια* (βλ. λέξεις).

καμπάρα, ἡ· καμπαρέ· από τὸ γνωστὸ *καμπαρέ* (γαλλικὰ *cabaret*).

καμπόνια, τά· ἐξοχή, ὑπαιθρος· ἡ λέξι ἀπαντᾶται μόνον στὸν πληθυντικὸ· μάλλον από τὸ συνώνυμο *καμπάνια* (βλ. λέξι)· ἡ ἐξοχὴ λέγεται καὶ *ἀτσάρδω*.

καμπουροτερόκορνα, ἡ· κορυφή (ὄρους)· από τὸ κοινὸ *καμπούρα*+*τέρα*+*κόρνα* (βλ. λήμματα).

καναλοβιβού, ἡ· μοίρα, πεπρωμένο (ἐπὶ λέξει : τὸ κανάλι τῆς ζωῆς)· από τὸ κοινὸ *κανάλι* (ἰταλικὰ *canale*, γαλλικὰ καὶ ἀγγλικὰ *canal*)+*βίβα* (βλ. λῆμμα).

κανί, τό· πόδι· από τὸ γνωστὸ *κανί* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμα : *κανικό*, *τουρτουά* (βλ. λήμματα).

κανικό, τό· πόδι· από τὸ *κανί* (βλ. λῆμμα).

κανίφι, τό· μαχαίρι· από τὸ γαλλικὸ *canif* (=σουγιάς).

- κανιφιάζω**· μαχαιρώνω· από τὸ *κανίφι* (βλ. λέξη).
κανιφιασμένος, μετοχή· μαχαιρωμένος (βλ. ρήμα *κανιφιάζω*).
κανίφω, ἢ *μαχαίρα*, κάμα· ἀπὸ τὸ *κανίφι* (βλ. λήμμα).
κανοκυλάρω· πατινάρω· ἀπὸ τὸ *κανί*+κοινὸ *κυλῶ*+ (παρὰ-
 πλανητικῆ) κατάληξη *-αρω*.
κανοντούπ, τό· κλοτσιά· ἀπὸ τὸ *κανί*+*ντοῦπ* (βλ. λήμματα),
 ἦτοι : χτύπημα μὲ τὸ πόδι.
 * **Κανουλού**, ἢ· πλατεία Ὁμονοίας· ἀπὸ τὶς *κάνουλες* (ἐκτοξεύ-
 σεως ὕδατος), πού ἔχει ἡ διαβόητη πλατεία.
κανσαβάρω· διορθώνω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ τὸ *κόνσαβα*).
κάντο, τό· ζάχαρη· ἀπὸ τὴν γνωστὴ κρυσταλλικὴ ζάχαρη
κάντιο· συνώνυμο τὸ *σούκρα* (βλ. λήμμα).
καντομπούτ-τεκνο, τό· χορωδία· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *canito* (=
 τραγούδι)+*μποῦτ*+*τεκνο* (βλ. λήμματα)· εἶναι ἀπίθανο τὸ
 πρῶτο συνθετικὸ τῆς λέξεώς μας νὰ ταυτίζεται μὲ τὸ *κάντο*
 (=ζάχαρη).
καόλα, ἢ· πιπέρι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *καίω*· ἴσως γιὰτι κά-
 νει νὰ *καίνε ὄλα*.
καπακι· πρῶτο ἢ τελευταῖο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρν-
 τῆς· σημαίνει : καπέλο (βλ. λήμμα *καπάκι*).
καπάκι, τό· καπέλο, σκούφια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *καπάκι* (τούρκικα
karak=σκέπασμα).
καπάκι-πλερέζα, τό· μαυροσκούφης· λέγεται μόνον γιὰ στρα-
 τιῶτες μὲ μαῦρο μπερέ· ἀπὸ τὸ *καπάκι*+*πλερέζα* (βλ. λήμ-
 ματα)· ὁ πρασινοσκούφης στρατιώτης λέγεται *κηπί-καπάκι*,
 ἐνῶ γιὰ τὸ ἀπλὸ φανταράκι ἢ καλιαρντὴ διαθέτει τὰ συνώ-
 νυμα : *γῆ ἑλληνικῆ, μπισκοτότεκνο, σολντάτης*.
κάπι, τό· κουτάλι· ἴσως ἀπὸ τὸ *μαντικάπι*, ἀφοῦ καὶ τὸ κου-
 τάλι εἶναι ἓνα ἐργαλεῖο· ὥστόσο, δὲν ἀποκλείεται καταγωγὴ
 ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *cup* (=φλιτζάνι).
κάπια, ἢ· κουταλιά· ἀπὸ τὸ *κάπι* (βλ. λήμμα)· φυσικὰ ὁ ἀδαῆς
 ἀκροατῆς ἀκούει νὰ ὀμιλοῦν γιὰ *κάποια*· ἐξᾴλλου, *κουταλιά*
 στὴν καλιαρντὴ σημαίνει ἐρωτικὴ χειρονομία (ἔτσι ἀκριβῶς
 τὸ *λένε* καὶ οἱ μάγκες).
καπιάζω· κάνω ἐρωτικὴ χειρονομία, *βάζω χέρι*· ἀπὸ τὸ *κάπι*,
 κατὰ τὸ *κουταλιάζω* (βλ. λήμματα)· ὥστόσο τὸ ρῆμα μας σπά-
 νια χρησιμοποιεῖται μόνο.
καπιάζω ἀνθυγιεινά· ἀπλώνω τὸ χέρι καὶ *ψερίζω*· ἀπὸ τὸ
καπιάζω καὶ τὸ γνωστὸ *ἀνθυγιεινά*.
καπνολεκές, ὁ· μουτζούρα· ἀπὸ τὰ κοινὰ *καπνός* (ἢ *κάπνα*)+
λεκές< τουρκικὰ *leke* (=κηλίδα).
καπνολεκιάζω· μουτζουρώνω· ἀπὸ τὰ κοινὰ *καπνός* (ἢ *κάπνα*)

+λεκές < λεκιάζω, ή, από τὸ καπνολεκές (βλ. λήμμα).

καπνομπόντα, ή· ὄπτασία (ἀκριβέστερον : ὀμιχλῶδες σῶμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ καπνὸς + μπόντι (βλ. λήμμα).

καπόκαρνο, τὸ· κιμάς· ἴσως ἀπὸ τὸ κουπάρω + καρνο, κατὰ τὸ κρυπόκαρνα (βλ. λήμματα).

καπόκαρνο-σωλήνες· μακαρόνια μὲ κιμὰ (βλ. λήμματα καπόκαρνο καὶ σωλήνες).

καπολακρίμω, ή· ὀμπρέλα (κυριολεκτικῶς : κάπα γιὰ τὴν βροχή)· ἀπὸ τὸ κοινὸ κάπα + λακρίμω· τὸ ἀδιάβροχο λέγεται *κρατολακρίμω*.

κάππα, τὸ· κίναϊδος· ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ γράμμα τῆς λέξεως *κόρη* (βλ. λήμμα)· ἀνάλογο τὸ *κάππα* (=κοκαίνη) τοῦ ρεμπέτικου γλωσσικοῦ ἰδιώματος· πλεῖστα συνώνυμα.

καππακάππας, ὁ· κομμουνιστής· βεβαίως ἀπὸ τὰ ἀρχικὰ τοῦ κόμματός των· συνώνυμα: *κουμμονότεκνο*, *ροζοροβεσπάκης*.

καπρικεντέ, τὸ· σπέρτο, πυρεῖον· ἄκλιτο, ἄγνωστης ἔτυμολογίας· συνώνυμα : *κερικεντέ*, *ξυλοπυροῦ*· ὁ ἀναπτήρας λέγεται *καγκελοκαπρικεντέ* ἢ *καγκελοκερικεντέ* ἢ *σιδεροπυροῦ* (βλ. σχετικὰ λήμματα, καθὼς καὶ τὸ πιθανῶς σχετικὸ *κέντα*).

καρα-· σύνθητες πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρνητῆς, ποῦ ἔτσι ἀποκτοῦν σημασίαν ἐπιτατικὴ καὶ μεγεθυντικὴ· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *καρα* (τουρκικὰ *kara*=μαῦρος) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

* **καραγιακάς**, ὁ· πρόστιμο· ἀπὸ τὸ *καρα* + κοινὸ *γιακάς* (τουρκικὰ *yaka*)· συνώνυμο τὸ, ἐξίσου δηκτικὸ, *δωρεὰ* (βλ. λήμμα).

καραγκλασομολού, ή· νταμιτζάνα (ἀκριβέστερον : μεγάλη γιάλα γιὰ ὑγρά)· ἀπὸ τὸ *καρα* + *γκλασο* + *μὸλ* (βλ. λέξεις).

Καραγκουνότσαρδα, τὰ· ἢ Θεσσαλία· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *καραγκούνης* + *τσαρδο* (βλ. λήμμα).

καραδικελοῦ, ή· τηλεσκόπιο· ἀπὸ τὸ *καρα* + *δικέλω* (βλ. λήμματα).

καρικόρα, ή· ταχυπαλμία· ἀπὸ τὸ ἐπιτατικὸ *καρα* + *κούρα* (βλ. λέξεις).

καρακουκούνης, ἐπίθετο· φιλάργυρος· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *πεκούλης* (βλ. λήμμα).

καρακουκουνιά, ή· φιλαργυρία (βλ. τὸ *καρακουκούνης*).

καραλαφάρισμα, τὸ· γαργαλητό· ἀπὸ τὸ *καραλαφάρω* (βλ. λήμμα).

καραλαφάρω· γαργαλῶ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *καρα* (βλ. λήμμα) + ἀγγλικὸ *laughing* (=ξεκαρδίζομαι).

καραλουμποῦ, ή· κακὸς κίναϊδος· *καρα* + *λούμπα* (βλ. λήμματα)· ὁ μισητὸς κίναϊδος λέγεται *ντόβας*, ἐνῶ πλεῖστες ἄλ-

λες λέξεις υποδηλώνουν τὸν κάθε λογῆς κίναϊδο.

καραλούμπω, ἢ· κακὸς κίναϊδος· *καρα+λούμπω* (βλ. λήμματα)· σχεδὸν ταυτόσημο τὸ *ντόβας*.

Καραμαρμαρού, ἢ· τὸ Στάδιο· γιατί ὄλο εἶναι καμωμένο μὲ *μάρμαρα*· ταυτόσημο τὸ *μαρμάρω-ἀθλόπατσια* (βλ. λήμμα).

καραμιλιονάρης, ἐπίθετο· ζάπλουτος· ἀπὸ τὸ *καρα+μιλιονάρης*· συνώνυμα : *θεομιλιονάρης*, *καρμπονομιλιονάρης* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

καραμιλιονάρω, ἢ· ζάπλουτη (βλ. *καραμιλιονάρης*).

καραμουτζού, ἢ· πόρνη· ἀπὸ τὸ *καρα+μουτζο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ἀφροδίτω*, *ἀχαρνο-ελένη*, *καταφροδίτω*, *σαρμούτα*.

- * **καραμπάζω**· βιδώνω· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ *καρα+κοινό* ρῆμα *μπάζω*.

καραμποντού, ἢ· σωματάρα, κορμάρα· ἀπὸ τὸ *καρα+μπόντι*.

- * **καραντουλάδικο**, τό· ὑπουργεῖον οἰκονομικῶν· ἀπὸ τὸ *καρα+ντουλο* (βλ. λήμματα).

- * **καραπαλούκω**, ἢ· χοντρή καὶ γεροδεμένη· ἀπὸ τὸ *καρα+κοινό* *παλούκι* (λατινικὰ *paluceus*).

καραπία, ἢ· εὐλάβεια (βλ. τὸ *καραπίος*).

καραπίος, ἐπίθετο· εὐσεβής· ἀπὸ τὸ *καρα+ἰταλικὸ rio* (= εὐσεβής)· ὁ φαρισαῖος λέγεται *μουσαντοπίος* (βλ. λήμμα).

καραπλατού, ἢ· ἐσάρπα· ἀπὸ τὸ *καρα+κοινό* *πλάτη*.

καραπουρόλιγκα, ἢ· ἡ ἀρχαία ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἢ ἀρχαΐζουσα· ἀπὸ τὸ *καρα+πουρο+λίγκα* (βλ. λήμματα).

- * **καρասουστής**, ἐπίθετο· ζωντανός· *καρα+σούστα* (ἰταλικά *susta*)· συνώνυμο τὸ *βιβάτσος* (βλ. λήμμα).

καταταμπού, ἢ· μακριὰ πίπα· ἀπὸ τὸ *καρα+ταμπάκο* (βλ. λήμματα), μὲ παραπλανητικὴν ἀλλοίωση τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ (στὸ πασίγνωστο *ταμπού< tabu*).

καράτσαρδο, τό· ἔπαυλη· *καρα+τσαρδο* (βλ. λέξεις)· συνώνυμα : *τσαρδί τῆς καμπανίας*, *φλορότσαρδο*.

- * **καραφίγκρο**, τό· φίδι· ἀπὸ τὸ *καρα+φίγκρο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *βιβοσέρμελο*.

καραφλορότοπος, ὁ· δάσος· ἀπὸ τὸ *καρα+φλόρι* (βλ. λήμματα)+*κοινό τόπος*.

καραφουντάν, ἐπίρρημα-ἐπίθετο· περίξ, λαϊκοὶ συνοικισμοί, λαϊκός· μᾶλλον τουρκικῆς ἀρχῆς.

- * **καταφροδιτόμπαρο**, τό· ἀφροδίσιο νόσημα (βλ. *καταφροδίτω*, *μπαρό*)· σχετικὰ μὲ τὰ ἀφροδίσια νοσήματα εἶναι τὰ λήμματα : *βρωμαφρόδω*, *ἐλκο-αφρόδω*, *μπαρόσημο*, *σκουλαμένο* κ. ἄ.

- * **καταφροδιτόσταση**, ἢ· ἔμμηνα· ἀπὸ τὸ *καταφροδίτω+κοινό* *στάση*· συνώνυμα : *μουνόπασχα*, *κουμουνόσκελη*, *ρουζόσκελο*,

στάση τῆς *καρραφοδίτης* (βλ. λήμματα).

- * **καρραφοδιτότσαρδο**, τό· οἶκος ἀνοχῆς· ἀπό τό *καρραφοδίτω* + *τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τό *καιάδας* κ.ἄ.
- * **καρραφοδιτού**, ἡ· πορνεία (βλ. *καρραφοδίτω*).
- * **καρραφοδίτω**, ἡ· πόρνη· ἀπό τό *καρρα*+*ἀφοδίτω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ἀφοδίτω*, *ἀχαρνο-ελένη* *καραμουτζού*, *σαρμούτα*.

καρρανομακιάστρα, ἡ· καρβουνόσκονη· ἀπό τό κοινὸ *κάρβουνο* (ἰταλικά *carbone* < λατινικά *carbo*) + *μακιάστρα* (βλ. λήμμα).

καρβουνόμακο, τό· καρβουνόσκονη· παραπλανητικός τύπος τοῦ *καρρανομακιάστρα* (βλ. λήμμα).

καρικόρων διακοσμῶ· μᾶλλον ἀπό τό *καρικοτούρα* < ἰταλικὸ *caricatura* (= γελιογραφία), παρὰ ἀπό τό ἰταλικὸ ρῆμα *caricare*.

καρκάνα, ἡ· κεφάλι· ἀπό τό γνωστὸ *καρκάνι*, πού ἐπέζησε μόνον ὡς ἐπώνυμον (στά Σφακιά εἶναι ξακουστοὶ οἱ Καρκάνηδες)· συνώνυμο τό *τέστα* (βλ. λήμμα).

καρκάνα-κόχλα, ἡ· κεφαλάκι βραστὸ (βλ. *καρκάνα* καὶ *κόχλα*).

καρλιαντός, ἐπίθετο· ἄσχημος, κακός, περιεργός· ἀπό τό *καλιαρντός* (βλ. λήμμα), μὲ μετάθεση τοῦ ρῶ.

καρλιάντω, ἡ· πολὺ ἄσχημη· ἀπό τό *καλιαρντός* (βλ. λήμμα), κατὰ τό *καλιάρνω*, πού, ὡστόσο, ὑποδηλοῖ τό γλωσσικὸν ἴδιωμα τῶν κιναιδῶν.

καρμπονέ, ἐπίρρημα· μαζί, καὶ οἱ δύο· ἐνδεχομένως ἀπό τό γνωστὸ *καρμπόν* (ἰταλικά *carbone*, ἀγγλικά *carbon*), πού, συνήθως, τὸ συνοδεύουν δύο χαρτιά γραφῆς.

κάρμπονο, τό· κάρβουνο· ἀπό τό ἰταλικὸ συνώνυμο *carbone*.

καρμπονομιλιονάρης, ἐπίθετο· ζάπλουτος, δισεκατομμυριοῦχος· μᾶλλον ἀπό τό κοινὸ *καρμπόν* (γιατὶ βγάνει πολλὰ ἀντίγραφα) + *μιλιονάρης* (βλ. ἐπίρρημα *καρμπονέ* καὶ συνώνυμα *θεομιλιονάρης* καὶ *καραμιλιονάρης*).

καρμπονομιλιονάρω, ἡ· ζάπλουτη (βλ. τό *καρμπονομιλιονάρης*).

καρνο· συνθετικὸ λέξεων τῆς *καλιαρντήης*· σημαίνει κρέας (βλ. λήμμα *κάρνο*).

κάρνο, τό· κρέας, μοσχαρίσιο κρέας· ἀπό τό ταυτόσημο ἰταλικὸ *carne*.

κάρνο-κομόντι, τό· μοσχαράκι μὲ ντομάτες (φαγητό)· ἀπό τό *κάρνο*+*κομόντα* (βλ. λήμματα).

καρνομέλιδο, τό· τὰς-κεμπάπ· ἀπό τό *καρνο*+κοινὸ *μέλι* (;)· σημειωτέον ὅτι *μπουρομελίδω* (βλ. λήμμα) εἶναι ἡ νότα τῆς μουσικῆς.

κάρνο-μερκερέ, τό μοσχάρι καπαμά (φαγητό): από τό *κάρνο* + *μερκερές* (βλ. λήμματα).

καρνόμποπα, ή· μπιφτέκι, κεφτές, γιουβαρλάκι: από τό *καρνο* + κοινό *μπόμπα* (ιταλικά *bomba*): ανάλογο τό *άμπελομπομπίτσες* (βλ. λήμμα).

καρνοπλισές, ό· ρυτίδες, ζάρες: από τό *καρνο* + κοινό *πλισές* [γαλλικά *plissé* (=πτύχωμα)].

καρνοσέρμελες, οί· άλλαντικά: πάντα στον πληθυντικό: από τό *καρνο* + *σερμελιά* (βλ. λήμματα).

καρνούλα, ή· κοψίδι, μεζελίκι από κρέας: ύποκοριστικό του *κάρνο* (βλ. λήμμα).

καρνόχαλο άνιμάλι, τό· σαρκοβόρο θηρίο (βλ. *καρνόχαλος* και *άνιμάλι*).

καρνόχαλος, επίθετο· κρεοφάγος, σαρκοβόρος: από τό *κάρνο* + *χάλω* (βλ. λήμματα): ό χορτοφάγος λέγεται *κονικλόχαλος*.

καρνοχορχόρα, ή· έκζεμα, ψώρα, κνισμός, έγκαυμα: από τό *καρνο* + *χορχόρα* (βλ. λήμματα).

καρο: πρώτο ή τελευταίο συνθετικό διαφόρων λέξεων της καλιαρνητής· σημαίνει δχημα (βλ. τό λήμμα *κάρο*).

κάρο, τό· δχημα, (και μεταφορικώς) άσχημη: από τό κοινό *κάρο* (ιταλικά *carro*).

καροζούμι, τό· βενζίνη: από τό *καρο* + *ζουμι* (βλ. λέξεις).

καροντράβης, ό· όδηγός αυτοκινήτου, σοφέρ: από τό *καρο* + *ντράβης* (βλ. λήμματα): ό πιλότος άεροπλάνου λέγεται *φτεροντράβης*.

καροσούκρα, ή· βενζίνη (βλ. *καρο*, *σούκρα*, *καροζούμι*).

καρτελοπρεζεντά, ή· έπισκεπτήριο, κάρτ-βιζίτ: από τό κοινό *κάρτα* > *καρτέλα* (ιταλικά *carta* και *cartella*) + *πρεζεντασιόν* (βλ. λήμμα): συνώνυμα: *πρεσβευτού*, *τσαρδοπεργαμηνή*, *χαρτοπρεσβευτού*.

κάρτ-καλιάρντ, ή· φωτογραφία (στην κυριολεξία: κάρτα της άσχήμιας): συνώνυμο τό *λουτσόφατσα* και τό *νεκροχαρτού* (βλ. λήμματα).

* **καρυδόσφηνο**, τό· ξύλο (ώς ύλικό): ίσως γιατί συχνά είναι *σφήνες* (=κομμάτια) *καρυδιās*: συνώνυμο τό *γούντι* (βλ. λέξη).

* **καρυδόσφηνού**, ή· ξυλεία (βλ. *καρυδόσφηνο*).

* **καρφιάζομαι**: κάνω ένεση (ή ένεσεις) με ναρκωτικά: από τό *καρφι* > *καρφώνομαι* της κοινής νεοελληνικής: ταυτόσημο τό *άβέλω τρόμπα* και τό *βουέλω χτύπες* (βλ. λήμματα, καθώς και τά: *νταμιρόκλωμα*, *τζέκσα*, *τρόμπα*, *χτύπα*).

κασκαμπέρα, ή· έξυπνος: άγνώστου έτύμου.

κασκαούτι, τό· τουμπεκί, χασίσι: άγνώστου έτύμου.

κασκαουτοπουρός, ὁ· χασικλής· ἀπὸ τὸ *κασκαούτι*+*πουρος*· συνώνυμα : *νταμρατζής*, *χορτομπιγὰς* (βλ. λέξεις).

κατακουραβάλιασμα, τὸ· διαφθορά· ἀπὸ τὴν πρόθεση *κατὰ* (μὲ ἐπιτατική σημασία)+*κουραβάλιασμα* (βλ. λήμμα).

κατέ, ἀντωνυμία· αὐτή, αὐτό· ἄκλιτο (βλ. λήμμα *κατές*).

κατές, ἀντωνυμία· αὐτός· ἀγνώστου ἐτύμου· θηλυκὸ καὶ οὐδέτερο ἄκλιτα (βλ. λήμμα *κατέ*).

κατελανιάζω· ἀγριεύω· ἀπὸ τὸ *κατελάνος* (βλ. λήμμα).

κατελάνος, ὁ· σκληρὸς ἄντρας· ἀπὸ τὸ ὄνομα τῶν πασιγνώστων νταήδων, καθὼς τὸ *νταβελάκης* (βλ. λέξη).

κατέ-τζιόρνα, ἡ· σήμερα, αὐτὴ ἡ μέρα· ἀπὸ τὸ *κατέ*+*τζιόρνα*· τὸ αὐριο λέγεται *κοντροτζόρνα*, ἐνῶ τὸ σήμερα ὀνομάζεται καὶ *στατούτα-τζόρνα*· τέλος, *πασιόζα-τζόρνα* σημαίνει χθὲς (βλ. σχετικὰ λήμματα).

κατίνα, ἡ· κυράτσα· ἀπὸ τὸ κύριο ὄνομα *Κατίνα*· παρόμοιο τὸ *μαρικοῦλα*, ποὺ προσάπτει ὁ λαὸς σὲ ὄσους γυναικοφέρουν.

κατόλια, τά· δάκρυα· πάντα στὸν πληθυντικὸ· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμα : *κελορόσολα*, *κουελορόσολα*, *λάκριμο*, *λακριστό*, *κουελοφλόκι* (βλ. λήμματα).

κατολιοηρακλιά, ἡ· ἠθοποιὸς δακρυβρέκτων ταινιῶν· κυρίως μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ εἶναι γνωστὴ στὸν κιναιδόκοσμο ἡ *στάρ Μ.Β.*

κατολιοπουρῆ, ἡ· τραγωδός· τὸ ὄνομα αὐτὸ, συνήθως, προσάπτεται σὲ γνωστοτάτην ἐρμηνεύτρια τοῦ ἀρχαίου δράματος.

κατολιότεκνο, τὸ· πρωταγωνιστὴς λαϊκῶν αἰσθηματικῶν ταινιῶν· κυρίως μὲ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐξυπνοοῦν τὸν ἠθοποιὸ Ν.Ξ.

κατσικαδερό, τὸ· χωριάτης, βλάχος· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *κατσίκα*+*κατάληξη -δερο*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *βλαχαδερό* τοῦ ρεμπέτικου ἰδιώματος· ὁ ἐπαρχιώτης στὴν καλιαρντὴ λέγεται καὶ *ὕψόμετρο* (βλ. λήμμα).

κατσικαδερός, ὁ· ρουμελιώτης· ἀπὸ τὸ *κατσικαδερό*· συνώνυμο τὸ *βλαχοχίλαρι*· ἡ Στερεὰ Ἑλλάς λέγεται *Τερογκαμήλα* (βλ. λήμματα).

κατσικαδερόστρουσο, τὸ· μονοπάτι· ἀπὸ τὸ *κατσικαδερό*+*στρουσι* (βλ. λήμματα).

κατσικανὸ, τὸ· βυζί (γυναικεῖο βυζί)· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *κατσίκα*, μὲ προφανῆ διάθεση σαρκασμοῦ· συνώνυμα : *βουτρά*, *γαλοφουσκού*, *καυλοπιπίλω*, *μουτζαντίβαρο*, *σταμνόστερνο* (βλ. λήμματα).

κατσικανοθήκη, ἡ· στηθόδεσμος, σουτιέν· ἀπὸ τὸ *κατσικανὸ*+κοινὸ *θήκη*.

κατσικανοπρεσάρισμα, τό· θηλασμός· από τὸ κατσικανοπρεσάρω (βλ. λήμμα).

κατσικανοπρεσάρω· θηλάζω· από τὸ κατσικανὸ + πρεσάρω (βλ. λήμματα).

κατσικανόραμπα, ἡ· ντεκολτέ· από τὸ κατσικανὸ (βλ. λήμμα) + γνωστὸ *ράμπα* (ἰταλικά *rampa*).

κατσικανόρογα, ἡ· θηλή βυζιοῦ· από τὸ κατσικανὸ (βλ. λήμμα) + γνωστὸ *ρόγα*.

κατσικανότσαρδο, τό· μπαλκόνι (ἐπὶ λέξει : βυζι τοῦ σπιτιοῦ)· από τὸ κατσικανὸ + τσαρδο· τὸ μπαλκόνι λέγεται καὶ *ξώτσαρδο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

κατσικέ, τό· ἀριστερό· ἄκλιτο (βλ. *κατσικές*).

κατσικές, ἐπίθετο· ἀριστερός· ὁ δεξιὸς λέγεται *προβατὲς* (βλ. λήμμα)· σημειωτέον ὅτι ὁ λαὸς χρησιμοποιοεῖ σὲ ἀνάλογες περιπτώσεις τὸ περίφημο *σκόρδο-κρεμύδι*.

κατσικού, ἡ· ἀριστερὴ (βλ. *κατσικές*).

κατώπλακα, ἐπίρρημα· χάμω, καταγῆς, κάτω· από τὰ κάτω + πλάκα τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· *πρωτόπλακα* (βλ. λήμμα) σημαίνει ἐπάνω.

καυλοκουνήματα, τὰ· παλινδρομικὲς κινήσεις ἐπιβήτορος κατὰ τὴν συνουσίαν· από τὸ *καύλα* + *κούνημα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμο τὸ *τρομπιές* (βλ. λήμμα).

καυλομαγνήτης, ὁ· σεξουαλικὸ θέλγητρο· από τὸ *καύλα* + *μαγνήτης* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

καυλομαξίλαρο, τό· γυναικεῖον αἰδοῖον· από τὸ *καύλα* + *μαξιλάρι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὸ πρῶτο συνθετικὸ ἐπηρεασμένο ἀπὸ τὴν λέξη *καυλί* (=πέος) τῆς ρεμπέτικης γλώσσας, ὅποτε *καυλομαξίλαρο* σημαίνει : *μαξιλάρι* τοῦ πέους· συνώνυμα : *μουτζό*, *ψωλάραγμα* (βλ. λήμματα).

- * **καυλοπιπίλω**, ἡ· γυναικεῖο βυζι· από τὸ *καύλα* + *πιπιλίω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὡστόσο, βλ. καὶ τὰ λήμματα : *πιλίπης*, *πιπιλάκης*, *πιπίλης* καὶ *πιπιλογαμούλης*· τὸ γυναικεῖο βυζι στὴν καλιαρνήτῃ ἔχει ἀκόμη τὰ συνώνυμα : *γαλοφουσκού*, *βοτρά*, *κατσικανό*, *μουτζαντίβαρο*, *σταμνόστερνο*.

καχνούλι, τό· κοτόπουλο· ὑποκοριστικὸ τοῦ *κάκνα* (βλ. λέξη).

καψομόλ, τό· βιτριόλι (ἀκριβέστερον : ὑγρὸ ποῦ καίει)· από τὸ κοινὸ *καψο* + *μόλ* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *ντουραμόλ*.

κέκ, τό· ἄβγαλτο ἀγοράκι ποῦ τὸ γυροφέρνει ὁ κολομπαράς· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *κέκ* (ἀγγλικά *cake*), γιὰ τὸ βλέπει σὰν γλύκισμα.

- κεκάκι, τό· ἄβγαλτο ἀγοράκι πού τό γυροφέρνει ὁ κολομπάρης· ὑποκοριστικό τοῦ κέκ (βλ. λήμμα).
- * **κελαροῦ**, ἡ· βρύση· προφανῶς, ἀπό τό *κελορόσολα* (βλ. λήμμα), μέ ἐνδεχόμενη ἐπίδραση τοῦ κοινοῦ ρήματος *κελαρύζω*.
κελεμπία, ἡ· προφυλακτικό· ἀπό τήν γνωστή *κελεμπία* (ἀραβικά *kelebia*)· ἀνάλογο καί ταυτόσημο τό *καπότα* (ἰταλικά *carrotta*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς (βλ. συνώνυμο *σπανοκουκούλα*).
- κελόπαγκρο**, τό· ματοτσίνορα· μάλλον ἀπό τό (δι)κέλω + *παγκρό* (βλ. λήμματα, καθῶς καί τό *κουέλω*).
- * **κελορόσολα**, τά· δάκρυα· ἀπό τό (δι)κελορόσολα > *κουελορόσολα* (βλ. λήμμα)· συνώνυμα : *κατόλια*, *κουελορόσολα*, *λάκριμο*, *λακριστό*, *κουελοφλόκι*.
- * **κέλω**· βλέπω· παραπλανητικός τύπος τοῦ *κουέλω* ἢ *δικέλω* (βλ. λήμματα)· κατά μίαν ἐκδοχὴν τό *κέλω* προϋπήρξε πάντων, τό δὲ *δι-κέλω* σημαίνει βλέπω δῖς, βλέπω μέ δυό μάτια.
κέντα, ἡ· φωτιά· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα: *φρίντα*, *χορχόρα* (βλ. λήμματα).
- κεραυνιάζομαι**· γίνομαι φαφούτης, χάνω τὰ δόντια μου· ἀπό τό *κεραυνός* (βλ. λήμμα)· ἴσως, ὅμως, καί διότι ὁ φαφούτης μοιάζει *κεραυνιασμένος*, *κεραυνόπληκτος*.
- κεραυνός**, ὁ· ἐντελῶς ξεδοντιασμένος κίναιδος· γιατί, μέ λίγο χιοῦμορ, μοιάζει σάν *κεραυνός*, ἢ, γιατί εἶναι σὰ νά τὸν ἐχτύπησε *κεραυνός*· ὁ φαφούτης λέγεται *χάους-σπηλιά*.
- κερανού**, ἡ· φαφούτης κίναιδος· ἀπό τό *κεραυνός* (βλ. λέξη).
- κερβεροπούρος**, ὁ· ἔμπιστος· ἀπό τό *κερβεροῦ* + *πούρος* (βλ. λήμματα).
- κερβερότεκνο**, τό· ἔμπιστος νέος· ἀπό τό *κερβεροῦ* + *τεκνο*· ἀνάλογο τό *κερβεροπούρος* (βλ. λήμματα).
- κερβεροῦ**, ἡ· ἔμπιστη, ἔμπιστοσύνη· προφανῶς, ἀπό τὸν τρικέφαλο σκύλο πού ἐφύλαγε τὸν Ἄδη· σήμερα μέ τὴν λέξη *κέρβερος* χαρακτηρίζουμε τὸν ἀδιάφθορον ἄνθρωπο, τὸν ἄτεγκτο.
- κεριάζω**· λιώνω· ἀπό τό γνωστό *κερί* (*λιώνω* σάν *κερί*, συνηθίζουμε νά λέμε).
- κερικεντέ**, τό· πυρεῖον, σπέρτο· ἄκλιτο, μάλλον ἀπό τό κοινό *κερί* + *κέντα*· συνώνυμα : *καπρικεντέ*, *ξυλοπυροῦ*· ὁ ἀναπτήρας λέγεται *καγκελοκαπρικεντέ* ἢ *καγκελοκερικεντέ* ἢ *σιδεροπυροῦ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
- κερομούσαντο**, τό· ἐρωτόλογο (ἀκριβέστερον : ψέμα πού σὲ κάνει νά λιώνεις)· ἀπό τό γνωστό *κερί* + *μούσαντο* (βλ. λήμμα).

κετσεδομούρα, ή μπαμπόγρια· από τὰ γνωστὰ *κετσές* (τουρκικά *kece*) + *μούρη*· συνώνυμο τὸ *σουφροπούρη* (βλ. λήμμα).

κεφονεύρι, τό· μπρίο· από τὸ *κέφι* + *νεῦρο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κηπί, τό· πράσινο (χρῶμα)· από τὸ κοινὸ *κῆπος*· ἀνάλογη ἡ σχέσηη μεταξύ τῶν λέξεων *πράσο* καὶ *πράσινο* τῆς κοινῆς ἑλληνικῆς.

κηπιάζω· πρασινίζω· από τὸ *κηπί* (βλ. λήμμα).

κηπί-καπάκι, τό· στρατιώτης πρασινοσκούφης· από τὸ *κηπί* + *καπάκι* (βλ. λήμματα)· ὁ στρατιώτης τῶν τεθωρακισμένων (μαυροσκούφης) λέγεται *καπάκι-πλερέζα*· ἐξάλλου, γιὰ τὸν ἀπλὸ φαντάρο ἡ καλιαρντὴ ἔχει τὰ συνώνυμα : *γῆ ἑλληνική*, *μπισκοτότεκνο*, *σολντάτης* (βλ. λέξη *παρτιζανότεκνο*).

κηφήνας, ὁ· καλόγερος· καταφανῶς ἐκ συσχετισμοῦ μὲ τὸν τρόπο διαβίωσης τοῦ ὁμώνυμου ἐντόμου· συνώνυμα : *βακουλοπούρος* στὸ *σόλο*, *τραγόμουχλος* (βλ. λήμματα).

κηφηνόσβωλο, τό· κομπολόι· από τὸ *κηφήνας* + κοινὸ *σβῶλος*· συνώνυμα : *μπεγκλέ*, *σκυλόσβωλο*, *χασικλορεβίθω* (βλ. λήμματα).

κηφηνοτουρλουκούλικω, ἡ· ἀγιογραφία· από τὸ *κηφήνας* + *τουρλουκούλικω* (βλ. λήμματα).

κηφηνότσαρδο, τό· μοναστήρι· από τὸ *κηφήνας* + *τσαρδο* (βλ. λήμματα).

κιμπαροπούρος, ὁ· μερακλής· από τὸ γνωστὸ *κιμπάρης* (τουρκικά *kibar* = εὐγενής) + *πούρος* (βλ. λήμμα).

κιοτάρης, ἐπίθετο· δειλός· από τὸ *κιότης* (βλ. λήμμα).

κιότης, ὁ· δειλός, ἄνανδρος· από τὸ κοινὸ *κιότης* (τουρκικά *kötü* = κακός).

κιρκιρίσι, τό· ἐμετός· ἀγνώστου ἐτύμου· ἴσως ἠχομιμητικῆς προελεύσεως (*κίρ-κίρ*).

κλακακεμπάρω· δημιουργῶ φασαρία σὲ τὰ βέρνα ὑπὲρ ἢ εἰς βάρος τραγουδιστοῦ· ἀγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται κάποια σχέσηη μὲ τὸ κοινὸ *κλάκα* (γαλλικὰ *claque*).

κλάρα, ἡ· δεντράκι, θάμνος· από τὸ κοινὸ *κλάρα* < *κλαδί*.

κλαροζέμπιλο, τό· καλάθι· από τὸ *κλαρί* + *ζεμπίλι* (τουρκικά *zembil*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὁ ἀνελκυστήρ λέγεται *τεκνοζέμπιλο* (βλ. λέξη).

κλέβα, ἡ· ἐξυπνάδα· από τὸ *κλεβέρης* (βλ. λήμμα).

κλεβέρα, ἡ· ἐξυπνάδα· από τὸ *κλεβέρης* (βλ. λήμμα).

κλεβέρης, ἐπίθετο· ἐξυπνος (ἀγγλικά *clever*).

κλεβέρω, ἡ· ἐξυπνη (βλ. τὸ *κλεβέρης*).

κλιναρης, ἐπίθετο· καθαρός· από τὸ ἀγγλικὸ *clean*.

κλιναριστό, τό· καθαριστήριο· από τὸ κλινάρης (βλ. λήμμα).
κλιναρόλιγκα, ἡ· καθαρεύουσα· από τὸ κλινάρης + λίγκα*
(βλ. λήμματα).

κλιναρότσαρδο, τό· χαμάμ· από τὸ κλινάρω + τσαρδο (βλ.
λήμματα)· συνώνυμο τὸ ἀτμοκαυλού.

κλινάρω· πλένω· από τὸ κλινάρης (βλ. λήμμα).

κλοσόφι, τό· κουδούνι· στὰ γαλλικὰ *cloche*.

κλούβα, ἡ· κίμαιδος τοῦ δρόμου, φτωχομπινές, ξεσχισμένος,
κωλοτσιτωμένος· προφανῶς γιατί κάτι τέτοιους τοὺς μαζεύει
ἡ κλούβα τῆς ἀστυνομίας· συνώνυμα : κροτάλω, ξεσκισμένη,
ξεφωνισμένη (βλ. λήμματα).

- * κογιόνα, ἡ· κωμωδία· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ κογιον-
νάρω (ιταλικά *cogliopare*, βενετικά *cogionar*), παρὰ ἀπὸ τὸ
ἰταλικὸ *cogliope* (= ὄρχις, ἡλίθιος).

κοέν-σαπούφι, ὁ· διωγμὸς ἐβραίων, πογκρόμ· ἀπὸ τὸ κύριο
ὄνομα *Koèn* + τὸ σαπούφι, ποὺ ἔκαναν οἱ χιτλερικοὶ ἀπὸ τὸ
λίπος τῶν καμένων στὰ κρεματόρια ἐβραίων (βλ. καὶ τὸ ὄλιο-
κοέν).

κοζά-στακοζά· ἔτσι κι ἔτσι· μᾶλλον ἀπὸ τὶς ἰταλικὲς λέξεις
cosa καὶ *che*.

κόζα τέμπο ἀβέλεις; τί ὥρα ἔχεις; (ιταλικά *cosa tempo*)·
εἶναι ταυτόσημη ἢ ἔκφραση *κόζα τζορνόγουρο βουέλεις*; (βλ.
λήμμα).

- * κόζα τζορνόγουρο βουέλεις; τί ὥρα ἔχεις; ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ
cosa + τζορνόγουρος + βουέλω (βλ. λήμματα)· τὸ ἴδιο σημαίνει
ἢ φράση *κόζα τέμπο ἀβέλεις*;

κοκκάφι, τό· ζάρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόκκαλο*· συνώνυμο τὸ κυ-
βοκόκκαλο (βλ. λέξη).

κοκκαλιά, ἡ· μπαμπούτι· ἀπὸ τὸ *κοκκάφι* (βλ. λήμμα).

κοκκαλιάρα, ἡ· μπαμπουτιέρα· ἀπὸ τὸ *κοκκαλιά* (βλ. λήμμα).

κοκκαλιάρης, ὁ· ὁ ποὺ παίζει ζάρια, κουμαρτζῆς (βλ. *κοκ-
κάφι, κοκκαλιά*).

κοκκαλοβιβιάζομαι· πεθαίνω· ἀπὸ τὸ *κόκκαλο + βίβα* (ὁ λαὸς
χρησιμοποιεῖ τὴν ἔκφραση *ἔμεινε κόκκαλο*)· συνώνυμα :
ἀδικοκουτιάζομαι, μορτάρω, μπισελογυψιάζω (βλ. σχετικὰ
λήμματα).

κοκκαλομουτσούνα, ἡ· πόζα, ὕφος (ἀκριβέστερον : κοκκα-
λιασμένο πρόσωπο)· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κόκκαλο* καὶ *μουτσούνα*
(βενετικά *musona*).

κοκκαλομουτσουνιάζω· κρατῶ πόζα, ποζάρω, παίρνω ὕφος
(βλ. τὸ *κοκκαλομουτσούνα*).

κοκκαλοστατούα, ἡ· σκάκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόκκαλο* καὶ τὸ

στατούα (βλ. λήμμα), γιατί, ουσιαστικῶς, τὰ πιόνια τοῦ ζα-
τρικίου εἶναι κοκκαλένια εἰδώλια.

- * **κοκκαλόφωνο**, τό· γραμμόφωνο, πικάπ· ἀπό τὸ *κοκκαλοφω-
νού*, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τῆς γνωστῆς λέξεως *γραμμόφωνο*.
- * **κοκκαλοφώνου**, ἡ· δίσκος μουσικῆς· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κόκκαλο*
καὶ *φωνή* (ἄρα : *κοκκαλιασμένη φωνή*, ἢ, *φωνή* γραμμμένη πάνω
σὲ *κόκκαλο*)· συνώνυμα : *κουνίστρα*, *μπουρόπιτα* (βλ. λήμ-
ματα).

κοκκινολαιμάκι, τό· ἐκατόφραγκο, κατοστάρι· ἀπὸ τὰ κοινὰ
κόκκινος καὶ *λαιμός*· ἡ λέξη μας ἀκουστικῶς ὑπενθυμίζει τὸν
κοκκινολαίμη οἱ μάγκες λένε τὰ κατοστάρικα *κουκουέδες*—
βεβαίως λόγῳ χρώματος.

κοκόρι, τό· διάθεση· ἀπὸ τὸ *κοκόρι* τῆς κοινῆς νεοελληνι-
κῆς· εἶναι γνωστὴ ἡ ἔκφραση *δὲν ἔχει πετεινό*, ποῦ λέγεται
γιὰ ὄσους δὲν ἔχουνε φιλότιμο, ἢ εἶναι ἀδρανεῖς καὶ ἀδιά-
φοροι.

κοκορομπουλούκι, τό· θίασος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κόκορας* (ἢ *κο-
κόρι*) + *μπουλούκι* (τουρκικὰ *bölük* = παρέα, λόχος).

κολόμβος, ὁ· παιδεραστής· παραπλανητικὴ τροπὴ σὲ ἐπώ-
νυμο (*Κολόμβος*) τῆς λέξεως *κολόμπος*· ἐν συνεχείᾳ ἐπλάσθη
τὸ *χριστόφορος* (βλ. λήμματα).

κολόμπος, ὁ· παιδεραστής· παραπλανητικὴ συγκοπὴ τῆς
γνωστῆς λέξεως *κολομπάρὰς* (τουρκικὰ *kulampara*)· συνώ-
νυμα : *κολόμβος*, *μοντερνόπουρος*, *τεκνοροκανατζής*, *τουρλο-
λιγούρης*, *χριστόφορος*, *ψυχοτραγόπουρος* (βλ. λήμματα).

κολόρα, ἡ· ζωγραφιά· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *colore* (=χρῶμα)· ἡ
μνιατούρα ὀνομάζεται *κονιδοκολόρα* (βλ. λήμμα).

κομαντάρης, ὁ· διευθυντής· ἀπὸ τὰ ἰταλικά *comandare* (=
διατάζω) καὶ *comandante* (=διευθυντής)· συνώνυμα : *ἀστε-
ντούπουρος*, *καγιόρος*, *καγιός* (βλ. λήμματα).

κομάντο-στρίγκουλα, ἡ· γενικὴ διοίκηση· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κου-
μάντο* (ἰταλικά *comando* = διαταγὴ) + *στρίγκουλα* (βλ. λήμμα).

- * **κοματοξυλιάζομαι**· χαρτοπαίζω (βλ. τὸ λήμμα *κοματοξυ-
λού*).
- * **κοματοξυλιάρης**, ὁ· χαρτοπαίχτης (βλ. τὸ *κοματοξυλού*).
- * **κοματοξυλού**, ἡ· χαρτοπαιξία· ἴσως ἀπὸ τὰ κοινὰ *κομάτι* +
ξόλο (;).

κομόντα, ἡ· ντομάτα· ἀπὸ στρεβλὸν ἀνασυλλαβισμό τῆς
κοινῆς λέξεως *ντομάτα*, ὅπως ἀκριβῶς ἐγινε μὲ τὴ λέξη *ζα-
λιμάρι* συνώνυμο τὸ *ροζόφουσκα* (βλ. λήμμα).

κομοντορόφλοκο, τό· ντοματοπολτός, σάλτσα· ἀπὸ τὸ *κο-
μόντα* + *φλοκο* (βλ. λήμματα).

κομοντοσεμελόριζα-τουρλού, ή· άγγουροντοματοσαλάτα· άπό τό *κομόντο-τουρλού*+*σεμελόριζο* (βλ. λήμματα)· ή σκέτη ντοματοσαλάτα λέγεται *κομόντο-τουρλού*.

κομόντο-τουρλού, τό· ντοματοσαλάτα· άπό τό *κομόντα* και *τουρλού* (βλ. λήμματα)· ή άγγουροντοματοσαλάτα λέγεται *κομοντοσεμελόριζα-τουρλού*.

κονακιάζω· συζώ· βεβαίως άπό τό γνωστό *κονάκι* (τουρκικά *konak*).

κονιδοκολόρα, ή· μινιατούρα· άπό τό κοινό *κόνιδα*+*κολόρα* (βλ. λήμμα)· ή λέξη *μινιατούρ* στην καλιαρντή σημαίνει μικροσκοπικός.

κονικλόχαλος, επίθετο· χορτοφάγος (άκριβέστερον : αυτός πού τρώει ό,τι και τά κουνέλια)· άπό τό κοινό *κόνικλος*+*χάλω* (βλ. λήμμα)· ό κρεοφάγος λέγεται *καρνόχαλος*.

κονσαβά!· τί λόγος! όποιος λόγος! για άκου! μη χειρότερα! (βλ. τό *κόνσαβα*);).

κόνσαβα; τί άκριβώς; τί είπες; τί έκανε λέει; μάλλον άπό τό γαλλικό *comment ça va?* (=πώς πάει; τί κάνεις;).

κονσομάρης, επίθετο· πελάτης· πιθανώτατα άπό τό ιταλικό *konsumare* (=καταναλώνω).

κονταντέρ, τό· χάδι· ίσως άπό τό γαλλικό *contenter* [=εύχαριστώ, ίκανοποιώ (στην ιταλική *contentare*)].

κοντιερί, ή· χάδι· μάλλον νεότερος παραπλανητικός τύπος του *κονταντέρ* (βλ. λήμμα).

κοντινάρω· συνεχίζω· άπό τό ταυτόσημο ιταλικό *continuare*.

κοντρα· συνθετικό διαφόρων λέξεων τής καλιαρντής· σημαίνει : κατά, έναντίον, πολύ· παρόμοιο τό *κοντρο*- (βλ. λήμμα του, καθώς και τό *κόντρα*).

κόντρα, επίρρημα· αντίθετα· δανεισμένο άπό την κοινή νεοελληνική (ιταλικά *contra*).

κόντρα-πλερέζα-νέρα, ή· πλερέζα μοιρολογίστρας ή χήρας· άπό τό *κοντρα*+*πλερέζα*+*νέρος* (βλ. λήμματα).

κόντρα-πομπόν, τό· άμοιβαία αιδιοολεχία· άπό τό *κοντρα*+*πομπόν* (βλ. λήμματα).

κοντρατεμπάρω· πιέζω, συμπρώχνω (βλ. τό *κόντρα-τέμπο*)· συνώνυμα: *άβέλω κόντρα-τέμπο*, *βουέλω φόρια*.

κόντρα-τέμπο, τό· πίεση· άπό τό *κοντρα*+*τέμπο* (ιταλικά *tempo*).

κόντρα-φέγι, τό· χαρτόνι· άπό τό *κοντρα*+*φέγι* (βλ. λήμματα), με ένδεχόμενη επίδραση του γνωστού *κόντρα-πλακέ*.

κοντρο- πρώτο συνθετικό διαφόρων λέξεων τής καλιαρντής· σημαίνει : κατά, έναντίον, πολύ· παρομοίως τό *κοντρα* (βλ.

λήμμα, καθώς και τὸ *κόντρα*).

κοντροκοινωνιάζω, αὐθαδιάζω, ὀμιλῶ ἀναιδῶς, φέρομαι ἀγενῶς ἀπὸ τὸ *κοντρο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *κοινωνία*.

κοντροκοινωνιάρης, ἐπίθετο· ἀναιδῆς, θρασύς (βλ. τὸ *κοντροκοινωνιάζω*).

κοντροκοινωνιάρικα, ἐπίρρημα· ἀναιδῶς (βλ. τὸ *κοντροκοινωνιάρης*).

κοντροκοινωνοῦ, ἢ· ἀναιδῆς, θρασεῖα (βλ. τὸ *κοντροκοινωνιάρης*).

κοντρολιέρης, ὁ· σημειωματάριο· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *κοντρόλ* καὶ *κοντρολιέρης* (ἀγγλικά *control* = ἔλεγχος, *controller* = ἐλεγκτής), γιατί στὸ σημειωματάριο κάνουμε ἔλεγχο στοὺς λογαριασμοὺς καὶ στὶς δουλιές μας· συνώνυμο τὸ *φγιόζο* (βλ. λήμμα).

κοντροσόλ, τό· φιλί· ἀπὸ τὸ *κοντρο* + *σόλ* (βλ. λέξεις).

κοντροσολάρω· φιλῶ· ἀπὸ τὸ *κοντροσόλ* (βλ. λέξη, καθώς και τὰ ταυτόσημα : *ἀβέλω κοντροσόλ*, *ἀβέλω ροντοσόλ*, *βουέλω σάλιαγκο*, *βουέλω τζόκα*).

κοντροτζόρνα, ἢ· αὖριο· ἀπὸ τὸ *κοντρο* + *τζιόρνα* (βλ. λήμμα-τα), ἥτοι : ἀντι-ἡμέρα· τὸ σήμερα λέγεται *κατῆ-τζιόρνα* ἢ *στατούτα-τζόρνα*, καὶ τὸ *χθῆς πασιόζα-τζιόρνα*.

κοντυλομπομπόνι, τό· γλειφιτζούρι, μεγάλη καραμέλα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κοντύλι* + *μπομπόνα* (βλ. λήμμα).

κονφεράντζα, ἢ· βραδύγλωσσος· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *conferenza* (=διάλεξη), μὲ ἐκδηλην εἰρωνία.

κοπάπι, τό· παξιμάδι· ἀγνώστου ἐτύμου.

- * **κορακοβλαστήμω**, ἢ· ἐξαιρετικῶς χοντρή γυναίκα ἢ κίναιδος· κατὰ μίαν ἐκδοχὴν, διότι θὰ *βλαστημοῦν* τὰ *κοράκια* (=νεκροπομποί), πού θὰ τὴν σηκώνουν, ὅταν πεθάνει.

κόρη, ἢ· κίναιδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κόρη*· λέγεται καὶ ἀπλῶς *κάππα* (βλ. λήμμα), ἀπὸ τὸ ἀρχικὸ γράμμα τῆς λέξεως· πλεῖστα συνώνυμα.

κόρνα, ἢ· γωνία· στὰ ἀγγλικά *corner*.

κοροϊδόραμπο, τό· θέατρο σκιῶν, καραγκιόζης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κοροῖδο* + *ράμπα*· λέγεται καὶ *ράμπα τοῦ Μόλλα* (βλ. λήμμα).

κοροκογιόνω· σαχλαμαρίζω· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ ἐπιτατικὸ *καρ* + *κογιονάρω* (ἰταλικά *cogliopare*, βενετικά *cogionar*)· ἐξάλλου, ἢ κωμωδία λέγεται *κογιόνα* (βλ. λήμμα).

κοσμοαλάνα, ἢ· πλατεία· ἀπὸ τὸ *κόσμος* + *αλάνα* (ἐξ οὗ *αλανιάρης*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὸ *αλάνα* ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *alan* (=μονοπάτι σὲ δάσος, ξέφωτο, πλάτωμα, γήπεδο).

κοτούλα, ἢ· νεαρὸς ἐπιβήτωρ, πού, ὡστόσο, ἐνίοτε, συνου-

σιάζεται παθητικῶς· ἀπὸ τὸ μάγκικο ταυτόσημο *κότα*.

- * **κοτσιλοκουλού**, ἢ *κότα*· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουτσουλιά*+*κουλά* (βλ. λήμμα).
- κουανξά**, ἢ *ναζιάρια*· ἀπὸ τὸ μάγκικο *κόνξες* (=νάξια, καμώματα), κατὰ τὸ σχῆμα *ἀβέλω*>*βουέλω*, *μπενάβω*>*μπουάβω* κ.τ.λ.
- κουασιμόντα**, ἢ *καμπούρα*· βεβαίως ἀπὸ τὸν γνωστὸ τοῖς πᾶσι *Κουασιμόδο*.
- κουασιμοντάκης**, ὁ *καμπούρης* (βλ. τὸ *κουασιμόντα*).
- κουβαριάζομαι**· μπλέκω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουβάρι* (*γίνανε μαλλιὰ-κουβάρια*, λέει ὁ λαός).
- κουβάριασμα**, τὸ· μπλέξιμο (βλ. τὸ *κουβαριάζομαι*).
- κουβαριασμένος**, μετοχή· μπλεγμένος (βλ. τὸ *κουβαριάζομαι*).
- Κουελορόσολα**, ἢ *πλατεία Κλαυθμῶνος*· ἀπὸ τὸ *κουελορόσολο* (βλ. λήμμα).
- * **κουελορόσολο**, τὸ· δάκρυ (ἐπὶ λέξει : *σάλιο τῶν ματιῶν*)· ἀπὸ τὸ *κουέλω*+*ροσόλι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *κατόλια*, *κελορόσολα*, *λάκριμο*, *λακριστό*, *κουελοφλόκι*.
- * **κουελοσφαλάω**· κοιμᾶμαι (ἐπὶ λέξει : *κλείνω τὰ μάτια*)· ἀπὸ τὸ *κουέλω* (βλ. λήμμα)+κοινὸ *σφαλάω*· συνώνυμα : *ἀβέλω* *τοῦφες*, *μπισέλω* ἢ *πισέλω*.
- * **κουελοσφαλόκουτο**, τὸ· *κρεβάτι*· ἀπὸ τὸ *κουελοσφαλάω*+*κουτο*· συνώνυμα : *λέτι*, *μπισέντα*, *πισελόπλακα* (βλ. λήμματα).
- * **κουελοφλόκι**, τὸ· δάκρυ (ἀκριβέστερον : *ὕγρὸ τῶν ματιῶν*)· ἀπὸ τὸ *κουέλω*+*φλόκι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *κατόλια*, *κελορόσολα*, *κουελορόσολα*, *λάκριμο*, *λακριστό*.
- * **κουελοφλοκιάζω**· *κλαίω*, *δακρύζω* (βλ. τὸ *κουελοφλόκι*)· ταυτόσημα : *ἀβέλω* *κατόλια*, *βουέλω* *κελορόσολα*, *λακράρω* (βλ. λήμματα).
- * **κουελοφλόκιασμα**, τὸ· *κλάμα* (βλ. τὸ *κουελοφλοκιάζω*).
- * **κουελοφλοκιασμένος**, μετοχή· *δακρυσμένος*, *κλαμένος* (βλ. τὸ *κουελοφλοκιάζω*).
- * **κουελοφλοκοπαλκού**, ἢ *τραγωδία*, *παράσταση τραγωδίας*· ἀπὸ τὸ *κουελοφλόκι*+κοινὸ *πάλκο*· συνώνυμα τὸ *κουελοφλοκόραμπα* καὶ τὸ *λακριμομουτσεμένη* (βλ. λέξη).
- * **κουελοφλοκόραμπα**, ἢ *τραγωδία*, *παράσταση τραγωδίας*· ἀπὸ τὸ *κουελοφλόκι*+κοινὸ *ράμπα*· συνώνυμα τὸ *κουελοφλοκοπαλκού* καὶ τὸ *λακριμομουτσεμένη* (βλ. λέξη).
- * **κουέλω**· *βλέπω*, *κοιτάζω*· νέος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *δικέλω* (βλ. λήμμα)· παρομοίως, τὸ *ἀβέλω* ἐτράπη σὲ *βουέλω* καὶ τὸ *μπενάβω* σὲ *μπουάβω*· βεβαίως ὑπάρχει καὶ ὁ τύπος *κέλω*.

κουκάρω, ή· κατσαρίδα· από τὸ ἰσπανικὸ *cucaracha*· ἡ λέξη ἔγινε γνωστὴ στὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ ξακουστὸ ὁμώνυμο τραγούδι.

κουκουβάγια, ή· μυστικὸς ἀστυνομικὸς· προφανῶς, ἀπὸ τὴν γνωστὴ κοινὴ ἀντιπάθεια πρὸς τὸ πουλί αὐτὸ (παντοῦ θεωρεῖται προάγγελος θανάτου), καί, ἐπιπλέον, γιατί ἡ *κουκουβάγια* γυρίζει τίς νύχτες, παρατηρεῖ κρυμένη, πετάει ἀθόρυβα, караδοκεῖ· συνώνυμα : *γλαῦξ* > *γλαῦκος*, *σκατοφαγοῦ* (βλ. λήμματα).

κουκουλονισεστέ, τό· μετάξι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουκούλι* (τοῦ μεταξοσκώληκος) + *νισεστέ* (βλ. λήμμα).

κουλά! σκατά! τρίχες! (βλ. λήμμα *κουλό*).

κουλά-ντὲ-παρί! σκατά! τρίχες! νεότερος παραπλανητικὸς, καί πιὸ διακοσμημένος, τύπος τοῦ *κουλά!* (ἐπὶ λέξει σημαίνει : σκατὰ τῶν Παρισίων!).

κουλάρισμα, τό· ἀφόδευση· ἀπὸ τὸ *κουλάρω* (βλ. λήμμα).

κουλαρισμένος, μετοχὴ· χεσμένος (βλ. *κουλάρω*).

κουλαρολαστιχοῦ, ή· τσίκλα-καθάρσιο· ἀπὸ τὸ *κουλάρω* (βλ. λέξη) + κοινὸ *λάστιχο*.

κουλάρω· ἀφοδεύω· ἀπὸ τὸ *κουλό* (βλ. λήμμα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουλά*, *βουέλω κούλ-κούλ*, *κουλάρω*, *μουτιάζω*, *πουλοπυργώνω*, *πυργώνω*.

κουλάρω τὴν ἰσάντες πρεζάντα· χέζω τὴν παρουσία σου, (καί μεταφορικῶς) ἀδιαφορῶ γιὰ σένα (βλ. λήμματα *κουλάρω*, *ἰσάντες*, *πρεζαντέ*, καθὼς καί τὸ ταυτόσημο *πουλοπυργώνω σουάντες*).

κουλάρω τὴν παρουσία σου· σὲ χέζω, (καί μεταφορικῶς) ἀδιαφορῶ γιὰ σένα· ἡ ἔτυμολογία περιττὴ· ταυτόσημο τὸ *κουλάρω τὴν ἰσάντες πρεζάντα* καί τὸ *πουλοπυργώνω σουάντες* (βλ. λήμματα).

κουλεμάν, ὁ· βρωμιάρης, ἀδιάφορος· ἄκλιτο, μὲ ἀγγλίζουσιν κατάληξη· ἀπὸ τὸ *κουλό* (βλ. λήμμα) + ἀγγλικὸ *man* (= ἄνθρωπος, ἄντρας), ὁπότε, κυριολεκτικῶς σημαίνει : σκατάνθρωπος· πάντως οὐκ ὀλίγα ὀνόματα τῆς καλιαρντῆς λήγουν μὲ τὴν κατάληξη -*μαν*, δίχως αὐτὴ νὰ εἶναι ἀγγλική.

κουλί, τό· μπέζ, καφετὶ (χρῶμα)· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κουλό*, παρὰ ἀπὸ τὸ *κουλίκα* < *κουλικό* (βλ. λήμματα), κατὰ τὸ λαϊκὸ *σκατί* (χρῶμα).

κουλίκα, τό· χρῶμα· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *κουλικό* (βλ. λέξη).

κουλικά, τά· καλλυντικά, ψιμίθια· ἀπὸ τὸ *κουλικό* (βλ. λήμμα)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν.

κουλικό, τό· χρῶμα· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *couleur*.

κουλικοκάρμυνο, τό· μαῦρο ψιμύθιο (βλ. λήμματα *κουλικό* καὶ *κάρμυνο*).

κουλίκωμα, τό· ψιμύθιο, μακιγιάρισμα· ἀπὸ τὸ *κουλικώνω* (βλ. λήμμα).

κουλικωμένος, μετοχή· ψιμυθιωμένος· ἀπὸ τὸ *κουλικώνω* (βλ. λήμμα).

κουλικώνω· μακιγιάρω (βλ. λέξη *κουλικά*).

* **κούλ-κούλ**, τό· σκατό· νεότερος ἄκλιτος τύπος τοῦ *κουλό* (βλ. λήμμα).

κουλό, τό· σκατό· Ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *κουλές* (τουρκικὰ *ku-le*=πύργος)· ἐνθυμῶν τὰ ταυτόσημα *πουλοπυργί* (βλ. λήμμα) τῆς καλιαρντῆς καὶ *κουραδοθημωνιά* τῶν ρεμπέτηδων· δὲν ἀποκλείεται ὁμως ἡ καταγωγή ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *culo* (=πάτος, πρῶκτός).

κουλόκουτο, τό· καθίκι· ἀπὸ τὸ *κουλό*+*κουτο* (βλ. λέξεις).

κουλοπαπαπά, τό· οὐροδοχεῖο νοσοκομείου, *πάπια*· ἀπὸ τὸ *κουλό*+ἡχομιμητικὸ *πά-πά-πά* (τῆς *πάπιας*).

κουλοσκεμπές-κόχλα, ὁ· πατσάς· ἀπὸ τὸ *κουλό*+κοινὸ *σκεμπές* (τουρκικὰ *izkembe*) καὶ τὸ *κόχλα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

κουλουμπούρα, ἡ· καβγάς· μᾶλλον ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *kalaba* (=συνωστισμός).

κουλουμπούρι, τό· φαγητὸ τουρλοῦ· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κουλουμπούρα* (βλ. λήμμα).

κουλουμπουριάζομαι· τσακάνομαι ἄγρια (βλ. *κουλουμπούρα*).

* **κουλουμπουριάζω**· καταβροχθίζω, τρώω μὲ βουλιμία· μᾶλλον ἀπὸ τὰ *κουλουμπούρα*, *κουλουμπουριάζομαι*, *κουλουμπούρι* (βλ. λέξεις).

κουλουμπουριάρης, ἐπίθετο· καβγατζής· ἀπὸ τὰ *κουλουμπούρα*>*κουλουμπουριάζομαι* (βλ. λήμματα).

κουλουμπουριάρω, ἡ· καβγατζοῦ (βλ. *κουλουμπουριάρης*).

* **κουλουμπούριασμα**, τό· φαγητό· ἀπὸ τὸ *κουλουμπουριάζω* (βλ. λήμμα).

* **κουλουμπουρόπρουφα**, ἡ· κατάλογος φαγητῶν· ἀπὸ τὸ *κουλουμπούριασμα*+*προύφα*· συνώνυμο τὸ *χαλεμαντόλιστα*.

κουμουνίς-τουρλού, τό· ρούσικη σαλάτα· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *communiste*+*τουρλού* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *φλόκια-ρομανόφ*.

* **κουμουνόσκελη**, ἡ· ἔμμηνα· ἀπὸ τὸν νεολογισμὸ-ὑβρη *κουμούνα* (γαλλικὰ *commune*)+κοινὸ *σκέλος* (στὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸ)· ταυτόσημα : *καρραφροδιτόσταση*, *μουνόπασχα*,

ρουζόσκελο, στάση τῆς παραφροδίτης.

κουμουνότεκνο, τό· κομμουνιστής· ἀπό τὸ γνωστὸ *κουμούνα* (συνώνυμο τοῦ *κομμουνιστής*) + *τεκνο* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *καππακάππας* καὶ τὸ *ροζοροβεσπάκης*.

* **κουνελαμπακιάζω**· συντομεύω, κάνω κάτι γρήγορα, ἐπείγομαι· ἀπὸ τὸ *κουνελάμπακος* (βλ. λήμμα).

* **κουνελάμπακος**, ἐπίθετο· γρήγορος· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουνέλι* (ἰταλικά *coniglio*) + ἰταλικὸ *ambascia* (=λαχάνιασμα). **κουνελοκρεατάκης**, ὁ· ἀπαλὸς στὴν ἀφή, μαλακὸς σὰν τὸ κρέας τοῦ *κουνελιῦ* (βλ. καὶ τὸ *λαγοκοκκαλάκης*).

κουνιόλα, ἡ· μπράντα· βεβαίως ἀπὸ τὸ κοινὸ *κούνια* (ἰταλικά *cupa*).

κουνίστρα, ἡ· δίσκος μουσικῆς· γιατί *κουνιέται*· ὁ λαὸς *κουνίστρα* ἀποκαλεῖ τὴν ναζιάρα γυναίκα, τὴν κατωματού· συνώνυμα : *κοκκαλοφωνού*, *μπουρόπιτα* (βλ. λήμματα).

κούρα, ἡ· καρδιά· ἰταλικά *cuore*.

κουράρομαι· ἐρωτεύομαι· ἀπὸ τὸ *κούρα* (βλ. λήμμα).

κουροκουραβέλλα, ἡ· ἔρωσ· ἀπὸ τὸ *κούρα* + *κουραβέλλα* (βλ. λήμματα), ὁπότε ἡ λέξη μας σημαίνει : καρδιά-συνουσία, αἰσθημα-συνουσία.

κούπ, τό· ποτήρι· ἴσως παραφθορὰ τῆς κοινῆς λέξεως *κούπα* (λατινικά *cupa*), ἢ, κατ' εὐθειαν, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *coupe* (= φλιτζάνι).

κουπάρω· κόβω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ταυτόσημο γαλλικὸ *couper*.

κουποκάρνα, ἡ· μπριζόλα (ἀκριβέστερον : κομένο κρέας)· ἀπὸ τὸ *κουπάρω* + *κάρνο* (βλ. λήμματα).

κουποκάρνα στή χορχόρα, ἡ· μπριζόλα ψητῆ (βλ. λήμματα *κουποκάρνα* καὶ *χορχόρα*).

κουπομπελές, ὁ· εὐνοῦχος· ἀπὸ τὸ *κουπάρω* + *μπελέ*, ἦτοι : κομένος ὄρχις· ὁ καυλιάρης λέγεται *πλενομπελές* (βλ. λήμμα).

κουραβάλιασμα, τό· συνουσία· ἀπὸ τὸ *κουραβάλω* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *κουραβέλλα*, *κουραβελτόσημο*, *σαρμελοχαμόγελο*.

κουραβαλμένος, μετοχή· γαμημένος (βλ. *κουραβάλω*).

κουραβάλω· συνουσιάζομαι (ἐνεργητικῶς)· τὸ ρῆμα στὴ μέση φωνὴ λαμβάνει παθητικὴν σημασίαν· ἀγνώστου ἐτύμου.

κουραβέλλα, ἡ· συνουσία· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *κουραβάλιασμα*, *κουραβελτόσημο*, *σαρμελοχαμόγελο* (βλ. λήμματα).

κουραβελτόζουμο, τό· σπέρμα· ἀπὸ τὸ *κουραβέλλα* + *ζουμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *τρεμόζουμο*, *μπουλκουμὲ*, *τεκνοκαλλιεργίστρα*, *λαχανιαζόζουμο*, *σαρμελόζουμο*, *φλόκι*.

κουραβελτοπουριάζω· παθαίνω σεξουαλικὴν ἀνεπάρκεια ἢ

- άνικανότητα (βλ. *κουραβέλτα* και *πουρος*).
- κουραβελτοπούρισμα**, τό· σεξουαλική ανεπάρκεια, έρωτική ψυχρότης (βλ. *κουραβελτοπουριάζω*).
- κουραβελτόσημο**, τό· συνουσία· από τὸ *κουραβέλτα* (βλ. *λήμμα*) + κοινὸ *σήμα* (κατὰ τὸ *μπαρόσημο*)· συνώνυμα : *κουραβάλιασμα*, *κουραβέλτα*, *σαρμελοχαμόγελο*.
- κουραντά**, ἡ· χτένα· άγνώστου ἐτύμου.
- κουραντάδικο**, τὸ· κουρεῖο (βλ. *κουραντά*).
- κουραντάρω**· χτενίζω (βλ. *κουραντά*).
- κουρκουζέλω**, ἡ· βρεμένη· άγνώστου ἐτύμου.
- κουρκουλετζού**, ἡ· πουτανιάρρα· άγνώστου ἐτύμου.
- κουρνταβιά**, ἡ· άμυδαλιά· από τὸ *κουρνταβό* (βλ. *λήμμα*).
- κουρνταβό**, τό· άμύδαλο· ἔτσι άκριβῶς τὰ λένε οἱ άρβανίτες· οἱ ξηροὶ καρποί, γενικῶς, ὀνομάζονται *σιτεμένες φούσκες* (βλ. *λήμμα*).
- κουρούνες**, οἱ· σκέρτσα, πουτανίστικα καμώματα· μόνο στὸν πληθυντικὸν άπαντᾶται· πάντα συνοδεύεται από τὸ ρημακλειδί *βουέλω* (βλ. *λήμμα*)· ἡ λέξη μας από τὴν *κουρούνα*, πουλί γνωστὸ γιὰ τὸ θράσος του.
- κουρσικαντρέ**, ἡ· κοσμικὴ ἵπποδρομία· από τὸ κοινὸ *κούρσα* > *κουρσικὸ* (κατὰ τὸ *κανι* > *κανικὸ*) + γαλλικὸ *entrée* (= εἴσοδος), ἐξ οὗ τὸ *άντρέρα* (βλ. *λήμμα*).
- κουρσικεμές**, ὁ· ταξιτζής· από τὸ γνωστὸ *κούρσα* (γαλλικὰ *course*)· τὸ ταξί λέγεται *μπερντετρόκι* (βλ. *λήμμα*).
- κούσα**, ἡ· κούκλα· άγνώστου ἐτύμου.
- κουσελής**, ἐπίθετο· προδότης· από τὸ *κουσέλι* (βλ. *λήμμα*).
- κουσέλι**, τό· κακιὰ λέξη, κουτσομπολιό· άγνώστου ἐτύμου.
- κουσέλια**, ἡ· προδοσία· από τὸ *κουσέλι* (βλ. *λήμμα*).
- κουσέλιασμα**, τό· προδοσία (βλ. *κουσέλια*).
- κουσκούετζα**, ἡ· παλιοκουβέντα, παλιόλογο· από τὸ *κουσκούσι* + ἱταλιζουσα κατάληξη.
- κουσκουσεύω**· κουτσομπολεύω· από τὸ *κουσκούσι* (βλ. λέξη).
- κουσκούσι**, τό· κουτσομπολιό· προφανῶς ὀνοματοποιεῖται ἡ· χου (*κοὺς*-*κούς*), άφοῦ τὸ κουτσομπολιό γίνεται, συνήθως, ψιθυριστά· ὥστόσο ὑπάρχει καὶ τὸ ψιλοκομένο σπιτικὸ ζυμαρικὸ *κουσκούσι* (τουρκικὰ *kuskus*).
- κουσκουσοῦ**, ἡ· κουβέντα· από τὸ *κουσκούσι* (βλ. *λήμμα*).
- κουσκουσοφέγης**, ὁ· δημοσιογράφος (βλ. *κουσκουσοφέγι*).
- κουσκουσοφέγι**, τό· ἔφημερίδα (άκριβέστερον : φύλλο μὲ κουτσομπολιά)· σύνθετο από τὸ *κουσκούσι* + *φέγι*.
- κουσοῦμι**, τό· βρισιά, κακιὰ λέξη· ἴσως από τὸ γνωστὸ *σουσοῦμι*.

κουσουμιάζω· κουτσομπολεύω, κακολογῶ· ἀπὸ τὸ *κουσούμι* (βλ. λήμμα)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουσούμια, ἀνοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων, καζεϊνιάζω, μπενάβω ἀνθυγιεινά*.

κουταλιά, ἡ· ἐρωτική χειρονομία· ἀπὸ τὸ σχῆμα καὶ τὴν κίνηση τῆς παλάμης· ἔτσι τὸ λένε καὶ οἱ μάγκες· ἡ κουταλιά στὴν καλιαρντὴ λέγεται *κάπια* (βλ. λέξη).

κουταλιάζω· βάζω χέρι, κάνω ἐρωτική χειρονομία· ἀπὸ τὸ *κουταλιά*, καὶ κατὰ τὸ μάγκικο *παίρνω κουταλιά*· ταυτόσημα: *ἀβέλω μπιεσμάν, ἀβέλω μπρατέλο, ἀβέλω κάπι, βουέλω μπράτες* (βλ. λήμματα).

κουτζίνος, ὁ· ἀδελφός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *cugino* (=ἐξάδελφος)· συνώνυμα : *ἀδρέφω* καὶ *ἄφακος* (βλ. λήμματα).

-κουτι· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ποὺ σημαίνει : κουτί, δοχεῖο, κοιλότης, κιβώτιο (βλ. καὶ *-κουτο*)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουτί*.

-κουτο· τελευταῖο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· τίθεται ἀντὶ τοῦ *-κουτι* (βλ. λήμμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κουτί*.

κουτουλόσβουρα, ἡ· ζάλη· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κούτελο* καὶ *σβούρα*.

κουτουλοσβουριάζω· ζαλιζῶ (βλ. *κουτουλόσβουρα*).

κουτουλοσβουριασμένος, μετοχή· ζαλισμένος (βλ. τὸ λήμμα *κουτουλοσβουριάζω*).

κόφ-μεσίκ, ἡ· ξεσχισμένος κίναιδος· ἀπὸ τὸ μάγκικο *κόφα* < *κουφάλα* + *με-σίκ* (βλ. λήμμα)· ἀρκετὰ συνώνυμα.

κόχλα, ἡ· βράση, βραστή (βλ. τὸ *κοχλάρω*).

κοχλάρω· βράζω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *κοχλάζω*.

κόχλα-τρεμουλιάρα, ἡ· πηχτὴ (φαγητό)· ἀπὸ τὸ *κόχλα* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *τρεμουλιάρα*.

κοχλομολιάζω· ζεματίζω· ἀπὸ τὸ *κόχλα* + *μολιάζω* [ἔδῶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν : μουσκεύω (βλ. σχετικὰ λήμματα)].

κράκρα, τὸ· δίψα· ἠχομιμητικῆς προελεύσεως· *κοράκιασα* ἀπὸ τῆ *δίψα*, καί, ἔκανα *κρά* γιὰ *νερό*, λέει ὁ λαός· συνώνυμο τὸ *μπλούκρου* (βλ. λέξη).

κρακραλωλού, ἡ· βραδύγλωσση· ἀπὸ τὸ ἠχομιμητικὸ *κρά-κρά* + κοινὸ *λωλός*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ γνωστὸ *κεκές* ἢ *κεκεμές* (τουρκικὰ *keke* ἢ *kekeme*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κρατολακρίμω, ἡ· ἀδιάβροχο (ἐπακριβῶς : αὐτὸ ποὺ *κρατάει* τὴ βροχή)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρατῶ* + *λακρίμω* (βλ. λήμμα)· ἡ ὀμπρέλα λέγεται *καπολακρίμω*, ἐνῶ τὸ ἀδιάβροχο εἶναι γνωστὸ καὶ ὡς *μολοκαπότα*.

κρεβατοδεξίωση, ἡ· ὀλονύκτια παρὰ φύσιν συνουσία· ἀπὸ τὸ *κρεβάτι* + *δεξίωση* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κρεμάλα, ή γάμος· από τὸ κοινὸ *κρεμάλα* (βλ. καὶ *βακουλοκρεμάλα*)· καὶ ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ σκωπτικῶς τὸν γάμο *κρεμάλα*.

κρεμαλότεκνο, τὸ· κουμπάρος· ἀπὸ τὸ *κρεμάλα*+*τεκνο* (βλ. *λήμματα*).

κρεμιέμαι· παντρεύομαι (βλ. *κρεμάλα*, *βακουλοκρεμάλα*, *βακουλοκρεμιέμαι*).

κρεμοκαποκάρνι, τὸ· μουσακάς, παστίτσιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρέμα*+*κάπα*+*καρνο* (ἢ, *κρέμα*+*κουποκάρνα*).

κρετινάκης, ἐπίθετο· ἡλίθιος· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ συνώνυμο *cretino*+*παραπλανητικὴ κατάληξη* -*ακης*.

κρετινού, ή· ἡλίθια (βλ. *κρετινάκης*).

κρόσημα, τὸ· σταυροκόπημα· ἀπὸ τὸ *κρόσος* (βλ. *λέξη*).

κροσιάζομαι· σταυροκοπιέμαι (βλ. *κρόσος*).

κρός-κροσέ, τὸ· χαρτοπόλεμος· ἀγνώστου ἐτύμου.

κροσονισεστοσφηνιά, ή· σταυροβελονιά· σύνθετο ἀπὸ τὸ *κρόσος*+*νισεστέ*+*σφηνιά* (βλ. *λήμματα*).

κρόσος, ὁ· σταυρός· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ *croce* (ἀγγλικά *cross*)· συνώνυμο τὸ *δρακοτζάστης* (βλ. *λήμμα*).

κροταλιάρης, οἱ· χειροπέδες· γιατί κλείνουν μὲ ἰδιάζοντα *κρότο*· συνώνυμο τὸ *φτηνογερακίνης* (βλ. *λέξη*).

κρόταλο, τὸ· βραχιόλι· γιατί ὅταν ἡ γυναίκα κουνάει τὰ χέρια της τὰ βραχιόλια *κροτοῦν*· συνώνυμο τὸ *γεράκω* (βλ. *λήμμα*).

κροτάλω, ή· κίναϊδος τοῦ δρόμου, φτωχομπινές· γιατί ἡ διέλευσή του κάνει *κρότο* (πειράγματα, ἰαχές).

* **κρουάκης**, ἐπίθετο· βρώμικος· ἀγνώστου ἐτύμου.

* **κρούικο**, τὸ· βρώμικο (βλ. *κρουάκης*).

* **κρουού**, ή· βρώμικη· (βλ. *κρουάκης*).

* **κρυσταλλοσινού**, ή· τηλέοραση (δέκτης)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρύσταλλο*+*σινέ* (γαλλικά *ciné*=*κινηματογράφος*)· συνώνυμο τὸ *ἀντίκρω* (βλ. *λήμμα*).

κρυφή, ή· κρυφὸς κίναϊδος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κρυφή*· γιὰ τοὺς κάθε λογῆς κίναϊδους ἡ καλιαρντὴ διαθέτει τουλάχιστον 40 λέξεις-χαρακτηρισμούς.

κρύφω, ή· κρυφὸς κίναϊδος (βλ. τὸ *κρυφή*).

κυβοκοκκάλα, ή· μπαρμποῦτι (βλ. *κυβοκόκκαλο*)· συνώνυμο : *κοκκαλιά*.

κυβοκοκκαλιάζω· παίζω μπαρμποῦτι, ρίχνω ζάρια (βλ. *κυβοκόκκαλο*).

κυβοκοκκαλιάρης, ὁ· αὐτὸς ποὺ παίζει ζάρια, κουμαρτζής (βλ. *κυβοκόκκαλο*, *κυβοκοκκαλιάζω*)· συνώνυμο : *κοκκαλιάρης*.

κυβοκόκκαλο, τὸ ζάρι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κύβος* καὶ *κόκκαλο*· συνώνυμο : *κοκκάλι* (βλ. λήμμα).

κυκλοδικελοῦ, ἡ· θέα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κύκλος* + *δικελοῦ* (βλ. λήμμα), ἦτοι : κυκλικὴ ματιά.

κυλίστρα, ἡ· ρόδα, τροχός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κυλῶ* (κατὰ τὸ *κου-
νῶ* > *κουνίστρα*).

κυπαρισσότεκνο, τὸ· ψηλέας, κρεμανταλάς, μαντράχαλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *κυπαρίσσι* + *τεκνο* (βλ. λήμμα).

- * **κυρία νταμίρα**, ἡ· χασισοποσία· τὸ *νταμίρα* (=χασίσι) δα-
νεισμένο ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν χασικλήδων· ἡ ἔκ-
φραση ἐξόχως παραπλανητικὴ· τὸ χασίσι λέγεται *νταμίρα*,
νταμιρότριμα, *ρίγανη*, *χορτομπίγα* (βλ. λέξεις).

- * **κύριος γιάγκος**, ὁ· ἀπλοϊκός, ἀφελής, ἀπότηρευτος· ἀνάλο-
γες ἐκφράσεις χρησιμοποιοῖ κι ὁ λαός· ἡ ἔκφραση ἀκουστι-
κῶς δημιουργεῖ παραπλανητικὰς ἐντυπώσεις.

κωλκάνα, ἡ· καμωματοῦ, κουνίστρα· ἀπὸ τὸ *κῶλος* + *κανί*·
ὁ πρῶτος τύπος τῆς λέξεως ἦτο *κωλοκάνα*.

κωλοκλακλάς, ὁ· πρεσβευτής· ἴσως ἐπειδὴ φοροῦν φράκο·
γιατὸ ἀκριβῶς ὁ λαὸς τοὺς ἀποκαλεῖ *ψαλιδόκωλους*.

κωλοτσιτσιρίρι, τὸ· ζιζάνιο· ἀπὸ τὸ *κωλοτσιτσιρίζω* (βλ. λήμμα)·
ἀφοῦ κάθε ζιζάνιο μᾶς βασανίζει μὲ τὰ καμώματά του.

κωλοτσιτσιρίζω· βασανίζω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κῶλος* + *τσιτσι-
ρίζω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κωλοτσιτσιωμένος, ὁ· μετοχὴ· ξεσχισμένος, καταγαμημένος
(βλ. τὸ *κωλοτσιτιώνω*)· ἄρκετὰ συνώνυμα.

κωλοτσιτιώνω· ξεσχίζω τὸν πρῶκτὸ κιναίδου κατὰ τὴν συ-
νουσία· ἀπὸ τὰ κοινὰ *κῶλος* + *τσιτιώνω*.

Λ

λάγκα, ἡ· νερό· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *l' acqua*.

λαγκάρισμα, τὸ· πότισμα (βλ. τὸ *λαγκάρω*).

λαγκάρω· ποτίζω (βλ. τὸ *λάγκα*).

λαγοκοκκαλάκης, ὁ· σωματικῶς εὐαίσθητος, ὁ μὴ μου ἄ-
πτου· ἀπὸ τὰ κοινὰ *λαγός* + *κόκκαλο*· ἀνάλογο τὸ *κουνελο-
κρεατάκης* (βλ. λήμμα).

λαίδη, ἡ· κίναϊδος (βλ. *λέδη*).

- * **λακιράρω**· ὀμιλῶ· ἀπὸ τὸ *λακίρι* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *ἀβέ-
λω νάψες*, *μπενάβω*, *μπουάβω*.

- * **λακίρι**· ὀμιλία· ἀπὸ τὸ μάγκικο *λακιρντι* (τουρκικὰ *lâkirdi* =
συνομιλία, φλυαρία)· συνώνυμο τὸ *μπέναμα* (βλ. λήμμα).

λακροβουζού, ή· εκφωνήτρια· από το *λακίρι* (βλ. λέξη) + κοινό *βουζί*.

λακράρω· κλαίω (βλ. *λάκριμο*)· ταυτόσημα : *άβέλω κατόλια*, *άβέλω κελορόσολα*, *κουελοφλοκιάζω*.

λακρίμι, τό· κρεμύδι· από το *λάκριμο* (βλ. λήμμα), γιατί όταν τὸ ξεφλουδίξεις κλαῖς.

λάκριμο, τό· δάκρυ· λατινικά *lacrimum* > ιταλικά *lacrima*· συνώνυμα : *κατόλια*, *κελορόσολα*, *κουελορόσολα*, *λακριστό*, *κουελοφλόκι* (βλ. λήμματα).

λακριμομουτσεμένη, ή· τραγωδία, δραματικό έργο· από το *λάκριμο* + *μουτσεμένη* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *κουελοφλοκοπακού*, *κουελοφλοκόραμπα*.

λακριμομουτσού, ή· τραγωδία, δραματικό έργο· νεότερος τύπος του *λακριμομουτσεμένη* (βλ. λήμμα).

λακριμοντουμάνι, τό· βαριά συννεφιά· από το *λακρίμω* (βλ. λέξη) + κοινό *ντουμάνι* (τουρκικά *duman*).

λακρίμω, ή· βροχή· από το *λάκριμο* (βλ. λήμμα), αφού οί ψιχάλες μοιάζουνε με δάκρυα, ή, γιατί όταν βρέχει είναι σά νά κλαίει ο ουρανός· συνώνυμο τὸ *σιελοκουελοφλοκού*.

λακριστό, τό· δάκρυ (βλ. *λάκριμο*)· συνώνυμα : *κατόλια*, *κελορόσολα*, *λάκριμο*, *κουελοφλόκι* (βλ. λήμματα).

λάλα, ή· κακόγλωσση, μοχθηρή· μάλλον από το κοινό ρήμα *λαλώ*· πάντως στην τουρκική *lala* σημαίνει : παιδαγωγός, άρχιευνουχός.

λάλης, ό· ειλικρινής φίλος· χαϊδευτική προσωνυμία (βλ. και *γατάκια-λάλης*)· στην τουρκική *lâl* σημαίνει πολύτιμος λίθος, και *lâle* τουλίπα.

λαμάρω· συμπρώχω, υποβοηθώ· άγνωστης άρχης (βλ. και τὸ *κακλαμάρω*).

λαμπάκης, ό· πεντακάθαρος· από το κοινό ρήμα *λάμπω*, με πιθανήν επίδραση του γνωστού *λαμπίκος* (άραβικά *al am-bik*).

λαναρατζής, ό· εργάτης· ένδεχομένως από το έργοστάσιο *Λαναρά*, χωρίς νά αποκλείεται τὸ κοινό *λανάρι*· παρομοίως, τὸ έργοστάσιο Ρετσίνα έδάνεισε τὸ όνομά του σέ είδος λαϊκού ύφάσματος.

λαναρατζού, ή· εργάτρια (βλ. *λαναρατζής*).

λάρα, ή· μεγάλο πέος· από το κοινό *ψωλάρα* < *ψωλή*.

λαρδάρω· παχαίνω· μάλλον από το γνωστό *λαρδί* (ιταλικά *lardo*).

λατέρνα, ή· ψιμυθιωμένος κίναιδος· από τὰ στολίδια της *λατέρνας*· για τούς κάθε είδους κίναιδους ή καλιαρντή δια-

θέτει συνολικῶς πάνω ἀπὸ 40 λέξεις-χαρακτηρισμοῦς· ἡ λατέρνα, σὰν λέξη, προέρχεται ἀπὸ τὴν ἰταλικὴ *laterna*· πάντως ἡ ἐπιτυχὴς παρομοίωση χρησιμοποιεῖται εὐρέως ἀπὸ τὸν ἀστικὸ πλῆθυσμό.

λατινικά, τά· ἡ γλῶσσα τῶν κιναιδῶν· συνώνυμα : *λουμπινίστικα*, *βαθιὰ λατινικά*, *ἐτροῦσκα*, *καλιαρντά*, *ντούρα λιάρντα*, *λιάρντω* (βλ. πρόλογο καὶ σχετικὰ λήμματα)· τὸ ἰδίωμα αὐτὸ λέγεται ἔτσι γιατί εἶναι πραγματικὰ *λατινικά* γιὰ τὸν ἄδαῃ.

λατρομπουριάρης, ὁ· γλεντζές· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λάτρης* (*λατρεύω*) + *μπουριάρι* (βλ. λήμμα).

λατρομπουριάρω, ἡ· γλεντζοῦ (βλ. τὸ *λατρομπουριάρης*).

λατσά(!) ἐπίρρημα· καλὰ! ὠραῖα! λαμπρά! ἐντάξει! ἀπὸ τὸ *λατσός* (βλ. λήμμα).

λατσάβελος(!) χαιρετισμός· καλῶς ὄρισες! καλῶς τονε! καλῶς ἤρθες! ἀπὸ τὸ *λατσαβέλω* (βλ. λήμμα).

λατσαβέλω· καλωσορίζω· ἀπὸ τὸ *λατσά*+*ἄβέλω* (βλ. λήμματα).

λατσά χαλέματα, τά· ἀκριβὰ φαγητά (βλ. *λατσός* καὶ *χαλέματα*).

λατσο· πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἀπὸ τὸ ἐπίθετο *λατσός* (βλ. λήμμα).

λατσοβεγγέρα, ἡ· ἐσπερίδα, δεξίωση· ἀπὸ τὸ *λατσο*+γνωστὸ *βεγγέρα* (ἰταλικά *veggheria*).

λατσοδίκελμα, τό· ξαναντάμωμα, ἐπανιδεῖν· ἀπὸ τὸ *λατσο*+*δίκελμα* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὸν ἀποχαιρετισμὸ στὸ *λατσοδίκελμα*).

λατσοκαγκέλα, ἡ· χρυσάφι (ἀκριβέστερον : ὠραῖο μέταλλο)· ἀπὸ τὸ *λατσο*+*κάγκελο*· συνώνυμο τὸ *μπουκοφέρο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

λατζοκαζάντω, ἡ· τύχη, γούρι· ἀπὸ τὸ *λατσο* (βλ. λήμμα)+γνωστὰ *καζάντι* ἢ *καζαντῶ* [τουρκικὰ *kazanmak* (=κερδίζω) καὶ *kazanç* (=κέρδος)].

λατσολίγκα, ἡ· καθαρεύουσα· ἀπὸ τὸ *λατσο*+*λίγκα* (βλ. λήμματα).

λατσολίθαρο, τό· διαμάντι (ἐπὶ λέξει : ὠραία πέτρα)· ἀπὸ τὸ *λατσο*+κοινὸ *λιθάρι*.

λατσό-μόλ, τό· πιοτὸ (ἀκριβέστερον : ὠραῖο ὑγρὸ, ὠραῖο νερό)· ἀπὸ τὸ *λατσό* καὶ τὸ *μόλ* (βλ. λήμματα).

λατσομπενάβω· συμβουλεύω, μιλάω γνωστικά, ὀρμηνεύω· ἀπὸ τὸ *λατσο*+*μπενάβω* (βλ. λέξεις).

λατσομπουράκης, ἐπίθετο· καλλιφώνος (βλ. *λατσο* καὶ *μπουριάρι*).

λατσομπουράκω, ἡ· καλλίφωνη (βλ. λατσομπουράκης).

λατσομπουρότσαρδο, τό· ὠδεῖον· ἀπὸ τὸ λατσο+μπουριάρι+τσαρδο (βλ. λήμματα).

λατσονουινιάζομαι· σκέφτομαι καλοπροαίρετα (βλ. λατσο+νουινιάζομαι).

λατσονουινιαστής, ὁ· αὐτὸς ποὺ σκέφτεται καλοπροαίρετα (βλ. τὸ λατσονουινιάζομαι).

λατσονταμπουρκουαρισμένος, μετοχή· καλῶς δικαιολογημένος (βλ. τὸ λατσονταμπουρκουάρω).

λατσονταμπουρκουάρω· δικαιολογῶ καλῶς· ἀπὸ τὸ λατσο+νταμπουρκουάρω (βλ. λήμματα).

λατσό-ντούπ, τό· μασάζ (ἐπὶ λέξει : γλυκὸ ζύλο)· ἀπὸ τὸ λατσὸ καὶ τὸ ντούπ (βλ. λήμματα).

λατσός, ἐπίθετο· ὠραῖος, καλός· μᾶλλον πρόκειται περὶ γύφτικης λέξεως.

λατσοσκούτουλο, τό· ἄρωμα· ἀπὸ τὸ λατσο+σκούτουλα, ἦ-τοι : ὠραία κολόνια.

λατσοσύνη, ἡ· ὁμορφιά, πνευματικὴ καλλιέργεια· ἀπὸ τὸ λατσός (βλ. λήμμα τῆς λατσοσύνης).

λατσοτέμπα, ἡ· καλοκαίρι, καλοκαιρία (βλ. λήμματα λατσο καὶ τέμπα)· συνώνυμο τὸ *ξελογιάστρα*· οἱ λοιπὲς ἐποχὲς λέγονται *τουρτουροῦ* (=ἄνοιξη), *πάνχαλο* (=φθινόπωρο), *μουτζιάρης* (=χειμῶνας).

λατσόφλορο, τό· ὠραῖο λουλούδι (βλ. λέξεις λατσο καὶ φλόρι).

λατσοφουρτούνας, ὁ· τυχερός, εὐτυχής· ἀπὸ τὸ λατσο+ἰταλικὸ *fortuna* (=τύχη).

λαφροτέστας, ἐπίθετο· ἄμυαλος (ἄκριβέστερον : ἐλαφρὸ κεφάλι)· ἀπὸ τὸ κοινὸ ἐλαφρός+τέστα (βλ. λήμμα).

λαχανιαζόζουμο, τό· σπέρμα· ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα λαχανιάζω+ζουμο (βλ. λήμμα)· συνώνυμα : *τρεμόζουμο*, *μπουλκουμέ*, *φλόκι*, *κουραβελτόζουμο*, *τεκνοκαλλιεργίστρα*, *σαρμελόζουμο*.

λεβεντόμαντρα, ἡ· φυλακὴ· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *λεβέντης* (τουρκικὰ *levend*, ἰταλικά *leventi*)+*μάντρα*· συνώνυμο τὸ *χούμση* (βλ. λήμμα).

λεγκράκης, ἐπίθετο· εὐθυμος, πεταχτός, κεφάτος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ἀλέγκρος* (ἰταλικά *allegro*)+παραπλανητικὴ κατάληξις -ακης· λέδη, ἡ· κίναιδος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *λαίδη*<ἀγγλικά *lady*· πλεῖστα ὄσα συνώνυμα.

λέπι, τό· ἀκαθαρσία, βρωμιὰ· μᾶλλον ἀπὸ τὰ *λέπια* τῶν ψαριῶν, ποὺ ἀποβάλλονται σὰν ἀκαθαρσίες· συνώνυμο τὸ *λέσι* (βλ. λέξη).

λεπιδόφολα, ἡ· μακελιό, σφαγή, αἱματηρὴ σύγκρουση· ἀπὸ

τὰ κοινὰ *λεπίδι*+*φόλα*.

λεσάρω, ἀφήνω, παρατῶ· ἰταλικά *lasciare*.

λέσι, τό· ἀκαθαρσία, βρωμιά, λίγδα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *λέσι* (τουρκικά *les*), πού σημαίνει : ψοφίμι, πτῶμα, βαριά ἀποφορά· συνώνυμο τὸ *λέπι* (βλ. λήμμα).

λεσονότσαρδο, τό· σχολεῖο· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *leson*+*τσαρδο* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *μπουτοτέκνα*.

λεσοτζάστρα, ἡ· σκούπα, σάρωθρο· ἀπὸ τὸ *λέσι*+*τζάστρα*, ἦτοι : διώχτρα τῆς βρωμιάς.

λέτι, τό· κρεβάτι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *letto*· συνώνυμο : *κουελοσφαλόκουτο*, *μισέντα*, *πισελόπλακα* (βλ. λήμματα).

λέτρα, ἡ· ἐπιστολή, ἔγγραφο, κλήση, κάθε χαρτί γραμμένο· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *lettera* ἢ τὸ γαλλικὸ *lettre*· συνώνυμο τὸ *προύφα* (βλ. λήμμα).

λέτρα-κακακά, ἡ· τηλεγράφημα· τὸ *κά-κά-κά* ἠχομιμητικὸ, ἐνθυμίζον τὸ πληκτρο τοῦ τηλεγραφετοῦ· συνώνυμο τὸ *προύφα-μόρς* (βλ. λήμμα).

λέτρα-καρμπολόα, ἡ· ἀλληλογραφία· βεβαίως ἀπὸ τὴν γνωστὴ *καρμπολόα* (ἰταλικά *carambola*) τοῦ μπυλιάρδου.

λέτρα-πλερέζα, ἡ· ἀπόδειξη ἐνοικίου· ἀπὸ τὸ *λέτρα*+*πλερέζα*, ἦτοι : μαῦρο χαρτί, πένθιμο ἔγγραφο· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *σκοτεινόπρουφα*· παρόμοιο τὸ *λυπητερῆ* (=λογαγριασμός στὴν ταβέρνα) τῶν ρεμπέτηδων.

λέτρα-σαῖτα, ἡ· ἐπείγουσα ἐπιστολή· ἀπὸ τὸ *λέτρα*+κοινὸ *σαῖτα* [ἰταλικά *saetta*<λατινικά *sagitta* (=βέλος)].

λέτρα-σημάδω, ἡ· συστημένο γράμμα· ἀπὸ τὸ *λέτρα*+κοινὸ *σημάδι*.

λέτρα τῆς ταραχῆς, ἡ· πᾶν ἔγγραφο πού προξενεῖ μεγάλη *ταραχῆ* στὸν παραλήπτη· συνώνυμο τὸ *προύφα τῆς ταραχῆς* (βλ. λήμμα).

λετρο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λήμμα *λέτρα* (ἢ *λέτρο*).

λέτρο, τό· ἐπιστολή, ἔγγραφο, κλήση, χαρτί γραμμένο (βλ. τὸ *λέτρα*).

λετρόσταμπα, ἡ· γραμματόσημο· ἀπὸ τὸ *λετρο*+*στάμπα* (βλ. λήμματα).

λετρότεκνο, τό· ταχυδρόμος· ἀπὸ τὸ *λετρο*+*τεκνο* (βλ. λήμματα).

λετσόνα, ἡ· μάθημα· ἀπὸ τὸ συνώνυμο ἰταλικὸ *lezione*.

λιάρντα, ἡ· ἡ κρυφὴ καλιαρντῆ, ἡ βαθιὰ *argot* τῶν κιναιδῶν· διαθέτει λίγες λέξεις, πού τίς κατέχουν ἐλάχιστοι κιναιδοὶ (βλ. καὶ πρόλογο)· τὸ *λιάρντα* βγαίνει ἀπὸ τὸ *καλιαρντά*·

συνώνυμα : *λιάρντω*, *ντούρα λιάρντα*.

λιάρντω, ή· ή κρυφή καλιαρντή (περισσότερα στο λήμμα *λιάρντα*).

λιγδομπερντές, ό· άφραγκος, μπατίρης· από τό κοινό *λίγδα* (ή *λίγδας*, ή *λιγδιάρης*) + *μπερντέ* (βλ. λήμμα).

λίγκα, ή· γλώσσα (ώς μέσον έκφράσεως)· ή γλώσσα, υπό την ανατομικήν έννοιαν, όνομάζεται *ροσόλω* (βλ. λήμμα)· πάντως ή λέξη μας κατάγεται από τό ίταλικό συνώνυμο *lingua*.

λιμνοφλόρι, τό· νούφαρο (καί έπακριβώς : λουλούδι της λίμνης)· από τό κοινό *λίμνη* + *φλόρι* (βλ. λήμμα).

λιμνοφρέζα, ή· ψάρι του γλυκού νερού, λιμνίσιο ψάρι, ποταμόψαρο· από τό κοινό *λίμνη* + *φρέζα* (βλ. λήμμα).

λιμνόφρισα, ή· άκρογιάλι· πιθανώς από τό *λίμνη* + *φρίζα* (γαλλικά *frise*) της κοινής νεοελληνικής· στην καλιαρντή *φρίζα* σημαίνει ψάρι (βλ. λήμμα).

λιμπερτά, ή· έλευθερία· στην ίταλική *libertà*.

λιμπερτόζα, ή· έλεύθερη, έλευθερία (βλ. *λιμπερτόζος*).

λιμπερτόζος, επίθετο· έλεύθερος (βλ. τό *λιμπερτά*).

λιμπερτώνω· έλευθερώνω· από τό *λιμπερτά* (βλ. λήμμα).

λίμπρο ντ' όρο, τό· ύπηρεσία σημάσεως, έγκληματολογική σήμανση· από τό γνωστό έπτανησιακό *Λίμπρο ντ' όρο* (*Libro d' oro*), με καυστικήν ειρωνία και σαρκασμό.

λιόγερμα, τό· βραδάκι, άπόγεμα· από τό κοινό *λιόγερμα*.

* *λοιμόρος*, επίθετο· άποκρουστικός, άπλησίαστος, άηδιαστικώτατος· μάλλον από τά γνωστά *λοιμόδη* νοσήματα, χωρίς να άποκλείεται καταγωγή από τό ίταλικό *limo* (=λάσπη)· συνώνυμα : *άπιαστος*, *άχαλος*, *βοϋρλο* (βλ. λήμματα).

λουάχατη λέτρα, ή· έπιστολή έξωτερικού· από τό *λουάχατος* + *λέτρα*· συνώνυμο τό *ντικοτή προύφα* (βλ. σχετικές λέξεις).

λουαχατόζο, τό· έξωτερικό, άλλοδαπή (βλ. *λουάχατος*)· τό έσωτερικό λέγεται *άχατόζο*.

λουάχατος, άντωνυμία· εκείνος, αυτός εκεί, μακρινός, νάτος (!), νά! εκείνος· μάλλον από τό ίταλικό ή γαλλικό έπίρρημα *là* (=έκει) + *άχατος* (βλ. λέξη).

λουγκίμια, τά· χορταρικά· συνήθως άπαντάται στον πληθυντικό· μάλλον από τό ίταλικό *legume*, παρά από τό γαλλικό *legume*.

λουγκιμποπουρού, ή· χορταρού, πλανόδια πωλήτρια χόρτων (βλ. *λουγκίμια* και *πουρή*).

λούγκρα, ή· πολύ κακιά, μοχθηρή· άγνώστου έτύμου· τό γαλλικό *lougre* (=μικρό άκτοπλοϊκό) δέν φαίνεται να σχετίζεται με τη λέξη μας· ό λαός χρησιμοποιεί την λέξη.

λουγκράω· κακιώνω (βλ. τὸ *λουγκρα*).

λουηβραχνός, ὁ· ραδιοεμφωνητής· ἡ λέξις σημαίνει : αὐτὸς ποὺ τὰ λέει γρήγορα (ὅπως ἔτρεχε ὁ *Λούης*) καὶ *βραχνά*· τὸ ὄνομα τοῦ Λούη χρησιμοποιεῖται καὶ στίς λέξεις *ὀκιολούης* καὶ *σιδερομὸλ τοῦ Λούη* (βλ. λήμματα).

λουκία, ἡ· γυναίκα ἐλαφρῶν ἡθῶν (πάντως ὄχι πόρνη)· ἀπὸ τὸ κύριο ὄνομα *Λουκία*, δίχως νὰ ἀποκλείεται καὶ τὸ ρεμπέτικο *λούκι* (οἱ μάγκες ἀποκαλοῦν τὸν πρωκτὸ *λούκι*, ἐξ οὗ τὸ ρῆμα τους *λουκάρω*=χώνω)· σημειωτέον ὅτι στὴν καλιαρντὴ *λούτσια* σημαίνει θάλασσα (βλ. λέξι).

λούμπα, ἡ· κίναϊδος· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *λουμπίνα* (βλ. λέξι)· παρομοίως οἱ μάγκες ἀπὸ τὸ *κουφάλα* (=πόρνη, ἄτιμη) ἔπλασαν τὸ *κόφα*· πολλὰ συνώνυμα.

λουμπέσκο, ἡ· κίναϊδος· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *λουμπίνα* (βλ. λέξι), μὲ κατάληξη ρουμανικοῦ ἐπωνύμου.

λουμπίνα, ἡ· κίναϊδος· δὲν εἶναι ἀπίθανο νὰ κατάγεται ἀπὸ τὸ *κολομπίνα* (καρναβάλια, γαϊτανάκι τῆς παλιᾶς Ἀθήνας κ.τ.λ., ὅπου, ὡς γνωστὸν, τὸν πρῶτο λόγο τὸν εἶχανε οἱ κίναϊδοι)· τουλάχιστον 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε εἶδους κίναϊδους.

λουμπινίστικα, τά· τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κίναϊδων (βλ. πρόλογο), μπαμπεσιές, διπρόσωπο φέρσιμο· ἀπὸ τὸ *λουμπίνα*· συνώνυμα: *καλιαρντά*, *λατινικά*, *λιάρντω*, *ἐτροῦσκα*, *φραγκολουμπινίστικα* κ.ἄ.

λουμπινίστικος, ἐπίθετο· τοῦ κίναϊδόκοσμου, πούστικος (βλ. τὸ *λουμπίνα*).

λουμπουνιά, ἡ· κίναϊδος· νεότερος τύπος τοῦ *λουμπίνα* (βλ. λέξι).

λούμπω, ἡ· κίναϊδος· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *λουμπίνα* > *λούμπα* (βλ. λήμματα).

λούνι, τὸ· κολύμπι· ἀγνώστου ἐτύμου.

λούπαρα, τά· ἄφτια· ἀγνώστου ἐτύμου· ἀπαντᾶται συνήθως στὸν πληθυντικὸ· συνώνυμο τὸ *ὄκι* (βλ. λέξι).

λουπάρω· ἀκούω· ἀπὸ τὸ *λούπαρα* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *ὀκιάζω*.

λούτσης, ὁ· ἥλιος· ἀπὸ τὸ *λούτσι* (βλ. λέξι)· συνώνυμο τὸ *χότσολος*· ἡ σελήνη λέγεται *τυρού*.

λούτσι, τὸ· φῶς· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *luce*· συνώνυμα: *ἡλιόγαζα*, *σόγι*, *φούσι* (βλ. λήμματα).

λούτσια, ἡ· θάλασσα· ἴσως, ἄγνωστον διατί, ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ὄνομα *Lucia*· πάντως ἰταλικά *luto* θὰ πεῖ ἰλὺς (βλ. καὶ τὸ *λουκία*)· συνώνυμα: *γαργαρέτα*, *μάρα* (βλ. λήμματα).

λούτσικος, επίθετο· φωτεινός (βλ. τὸ *λούτσι*).

λουτσο- πρώτο συνθετικό λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λῆμμα *λούτσι*.

λουτσολάκριμο, τό· κερὶ· ἀπὸ τὸ *λουτσο*+*λάκριμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τοῦρ-χαλέ*.

λουτσόλετρα, ἡ· λογαριασμός ἠλεκτρικοῦ (βλ. *λουτσο* καὶ *λέτρα*)· ταυτόσημο τὸ *προύφα-ἠλιόγαζα*.

λουτσόφατσα, ἡ· φωτογραφία· ἀπὸ τὸ *λουτσο*+*λέτρα* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *κάρτι-καλιάρντ* καὶ τὸ *νεκροχαρτιού*.

λυσσαγμάν, ἄκλιτο τριγενές· σκύλος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λύσσα*+*ψευτοξενική* κατάληξη, ὅπως τὸ *ταραγμάν*, καί, ἐνδεχομένως, τὸ *κουλεμάν* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *γουγουλφάκης*, *γούγουμες*, *φιντέλης*.

M

μαγαζοντανιά, ἡ· ἐπιγραφή καταστήματος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαγαζί* (βενετικά *magazin*, τουρκικὰ *mağaza*, ἀραβικὰ *mac-hâzin*) + *ντανιά* (βλ. λῆμμα).

μαγνητομπερντεδιάζομαι· χρωστάω, ὀφείλω (βλ. τὸ *μαγνητομπερντές*).

μαγνητομπερντές, ὁ· χρέος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαγνήτης*+*μπερντέ* (ἦτοι : *μαγνήτης* τῶν χρημάτων).

μακιάστρα, ἡ· σκόνη, κουρνιαχτός· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μάκα*, ποὺ μᾶλλον ἔλκει τὴν καταγωγὴν ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *macchia* (=λεκές).

μακινοδιπλόροδα, ἡ· μοσοτικλέτα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μάκινα* (ἰταλικὰ *macchina* < *μηχανή*) + *διπλόροδα* (βλ. λῆμμα), δηλαδή : ποδήλατο μὲ μηχανή.

μαντάλας, ὁ· κερατάς· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμα : *δορκάκης*, *δορκακοβιδωμένος* (βλ. λήμματα).

μανταλομπαλτάς, ὁ· δίκη ἐπὶ μοιχεία, μοιχεία· ἀπὸ τὸ *μαντάλας*+*μπαλντάς* (βλ. λήμματα).

μαντάμ-γκού, ἡ· λεσβία· παραπλανητικὸς καὶ διακοσμητικὸς τύπος τοῦ *γκουνιότα* (βλ. λῆμμα)· ἄλλα συνώνυμα : *σεμναδερφή*, *σιβιτζιλού*, *σιβίτζω*, *τζιβιτζιλού*· ἀνάλογα : *κύριος γιάγκος*, *μαντάμ-μπεναβία* κ.ἄ.

μαντάμ-μπεναβία, ἡ· συζήτηση, κουβέντα· παραπλανητικὸς, ὅσο καὶ διακοσμημένος, τύπος τοῦ *μπέναμα* (βλ. λῆμμα).

μαντό, τό· ψωμί· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο τὸ *πιούσω* (βλ. λέξη).

- μαντοζουπιάζω**· ζυμώνω· από τὸ *μαντό* (βλ. λήμμα) + *ζουπιά*.
- μαντοζουπιασμα**, τὸ· ζύωμα (βλ. *μαντοζούπιασμα*).
- μαντοζουπιάσματα τῆς ράμπας**, τὰ· θεατρικὲς ζυμώσεις· ἢ ἐτυμολόγηση περιττεύει (πάντως βλ. λήμματα *μαντοζούπιασμα* καὶ *ράμπα*).
- μαντοπούρος**, ὁ· ἄρτοποιός, ἄρτοπώλης· ἀπὸ τὸ *μαντό* + *πούρος* (βλ. λήμματα), κατὰ τὸ συνώνυμο *πιουσοπούρος*.
- μαντόσκονη**, ἡ· ἀλεύρι (*μαντό* + κοινὸ *σκόνη*)· συνώνυμο τὸ *πιουσότριμα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
- μαντότεμπο**, τὸ· μέλλον· ἴσως ἀπὸ τὸ *μαντό*(;) + *τέμπο*· συνώνυμο τὸ *φουτούρι*· τὸ παρελθὸν λέγεται *πλατάχρονος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
- μαντότσαρδο**, τὸ· ἄρτοποιεῖο· ἀπὸ τὸ *μαντό* + *τσαρδο* (βλ. λέξεις)· συνώνυμο τὸ *πιουσότσαρδο*.
- μαντουάνα**, ἡ· ἀσήμαντος, ἄσχημος· λέξη ἀγνώστου ἐτύμου, ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ παλιατζήδες στὸ Γιουσουρούμ (βλ. καὶ *μπουκλουκέ*).
- μαντούλα**, ἀντωνυμία· ἐγὼ (χαϊδευτικά), ἐαυτούλης· ὑποκοριστικὸ τοῦ *ἐμάντες*, κατὰ τὸ *ἐσάντες* > *σαντούλα* (βλ. λήμματα).
- μαντόχορτο**, τὸ· στάχι, ἄχυρο (βλ. *μαντό* + κοινὸ *χόρτο*).
- μάρα**, ἡ· θάλασσα· Ἰταλιστὶ *mare* (βλ. *γαργαρέτα*, *λούτσια*).
- μαριναροφωλιά**, ἡ· λιμάνι· ἀπὸ τὸ *μαρινάρω* (βλ. λέξη) + κοινὸ *φωλιά*.
- μαρινάρω**· ταξιδεύω· ἀπὸ τὰ ἰταλικά *marina* (=θάλασσα, ἄκτῃ) καὶ *marinaio* (=ναύτης).
- μαριονέτα**, ἡ· παράλυτος· γιατί μιὰ *μαριονέτα*, δίχως κλωστής, μοιάζει παράλυτη· ἡ *μαριονέτα* δάνειον ἐκ τῆς ἰταλικῆς (*marionetta*), παρὰ ἐκ τῆς γαλλικῆς (*marionnette*).
- μαριονετάρω**· παραλύω· ἀπὸ τὸ *μαριονέτα* (βλ. λέξη).
- μαρκομιχελού**, ἡ· τρέλα· ἀπὸ τὴν γνωστὴ κλινικὴ *Μαρκομιχελάκη* (Νέο Φάληρο).
- Μαρμάρω-ἀθλόπατσια**, ἡ· τὸ Στάδιο· ἀπὸ τὸ *μάρμαρο* καὶ τὸ *ἀθλόπατσια* (βλ. λήμμα)· τὸ Στάδιο οἱ κίναιδοι τὸ λένε καὶ *Καραμαρμαρού*.
- μάρσα**, ἡ· ἀγορά· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *marché*.
- μαρσάρω**· ἀγοράζω· ἀπὸ τὸ *μάρσα* (βλ. λέξη)· ταυτόσημο τὸ *μπαγιάρω*.
- μασκοντικιάζω**· κάνω τὸν στραβὸ (βλ. *μασκοντικού*).
- μασκοντικού**, ἡ· τυφλή, στραβή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μάσκα* (ἰταλικά *masca*) + *ντικός* (βλ. λήμμα).
- μασκούλης**, ἐπίθετο· ἄρσενικός, ἀντρικός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *maschile*.

μάτα, ή· κατσίκια· ίσως γιατί έχει έκφραστικά *μάτια*· ίσως από τὸ ἰταλικὸ *matta* (=τρελή).

ματιάζω· **μπανιάζω**· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτι*· ἐξάλλου, ὑπάρχει τέτιο ρήμα στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ μὲ ἄλλην, ὅμως, σημασία.

ματσιάρης, ὁ· ἔφορος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτσο* (ἰταλικά *mazzo* = δεσμίδα), καὶ κατὰ τὸ μάγκικο *ματσωμένος* (=μὲ πολλὰ λεφτά).

ματσομπερντεδόκουτο, τό· ταμεῖο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτσο* + *μπερντέ* + *κουτο* (βλ. λήμματα).

ματσότσαρδο, τό· ἔφορία· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μάτσο* + *τσαρδο* (βλ. καὶ τὸ *ματσιάρης*).

Μαυρονταβάς, ὁ· ὁ Χάρος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαῦρος* + μάγκικο *νταβάς* < *νταβατζής*· συνώνυμο τὸ *Ἀνιματσοῦρνος* (βλ. λήμμα).

μαχμουρλόκαρο, τό· ὁδοστρωτήρας· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μαχμουρλής* (τουρκικά *mahmurlu* = μισοξύπνιος, ἄτονος) + *καρο* (βλ. λήμμα)· παρόμοιο καὶ ταυτόσημο τὸ *τεμπελοφέρης*.

μελίδι, τό· τέρμα, τέλος, στόπ, τελεία· ἀγνώστου ἐτύμου.

μελισσόβρωμα, ή· μύγα· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μέλισσα* καὶ *βρώμα*· συνώνυμο τὸ *ζουζουνοσκατοῦ* (βλ. λέξη).

μενάτω, ή· αὐγή, ξημέρωμα, χαράματα· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *mattina* μὲ ἀναγραμματισμό.

μεντικένο, τό· φάρμακο· στά ἰταλικά *medicina, medicamento*.

μέντσα, ή· μήνυση· ἀγνώστου ἐτύμου [δὲν φαίνεται νὰ ἔχει σχέση μὲ τὸ ἰταλικὸ *menzogna* (=ψέμα)]· συνώνυμο τὸ *μπαλταλέτρα* (βλ. λήμμα).

μερκερές, ὁ· **καπαμάς**· ἀγνώστου ἐτύμου· στὴν γαλλικὴ *mercerie* θὰ πεῖ ψιλικά, καί, ὡς γνωστόν, ὁ **καπαμάς** γίνεται μὲ ψιλὰ κοψίδια.

με-σίκ, ἐπίρρημα· μὲ εὐγένεια, μὲ τρόπο, γλυκὰ-γλυκὰ, σιγά-σιγά· προφέρεται σάν μιὰ λέξη, ἂν καὶ παράγεται ἀπὸ τὴν γνωστὴ πρόθεση *με* + γαλλικὸ *chic*· χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς σύνδεσμος (βλ. ἐπόμενο λήμμα).

με-σίκ, σύνδεσμος· νὰ ποῦμε, δηλαδή, πού λές· χρησιμοποιεῖται συχνὰ-πυκνὰ μὲ παραπλανητικὸ σκοπὸ· προφέρεται σάν μιὰ λέξη (σύνθετη ἀπὸ τὴν πρόθεση *με* + γαλλικὸ *chic*)· εἶναι καὶ ἐπίρρημα (βλ. *με-σίκ*).

με-σίκ ὀριεντάλ· μὲ μεγάλην εὐγένεια, πολὺ προσεκτικὰ (βλ. γαλλικὲς λέξεις *chic* καὶ *oriental*).

μεσοτζόρνα, ή· μεσημέρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μέση* + *τζιόρνα* (βλ. λήμμα)· τὸ μεσημέρι λέγεται καὶ *μιντλατζόρνα*, ἐνῶ τὰ μεσάνυχτα *μιντλανότα*.

μεταχαλεμαντοκάμαρη, ή· **τραπεζαρία**· σύνθετο ἀπὸ τὴν πρό-

θεση μετὰ + χαλεμαντὲ (βλ. λήμμα) + κοινὸ κάμαρη.

μή μπενά! μή μιλάς! προστακτικὴ τοῦ μπενάβω μὲ συγκεκομένη μορφή, ὅπως τὸ ντικ (βλ. λήμμα).

μιδράλι, τὸ πολεμικὸ σκάφος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μιδράλιο* [γαλλικὰ *mitrailer* (= πυροβολῶ) καὶ *mitraille* (= μύδρος)].

μιλιογράμι, τὸ κιλὸ· κατὰ τὸ γαλλικὸ *milligramme*.

μιλιόνα, ἡ χιλιάδα· ἀπὸ τὰ ἰταλικά *milione* (= ἑκατομμύριο) καὶ *mille* (= χιλιάδα).

μιλιονάρης, ἐπίθετο· ἑκατομμυριοῦχος (βλ. τὸ *μιλιόνα*).

μιλιονάρω, ἡ· ἑκατομμυριοῦχος (βλ. τὸ *μιλιονάρης*).

μινιατούρ, ἐπίθετο· μικροσκοπικός· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *miniature* (= μικρογραφία), ἢ τὸ ταυτόσημο ἰταλικὸ *miniatura*· ἡ μινιατούρα λέγεται *κονιδοκολόρα* (βλ. λέξη).

μινιστέρικο, τὸ ὑπουργεῖο (βλ. *μινιστέρος*).

μινιστέρος, ὁ ὑπουργός· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μινίστρος* < ἰταλικά *ministro*· συνώνυμο τὸ *μινιστροπουρός* (βλ. λήμμα).

μινιστέρος τῆς ἄχαλης, ὁ ὑπουργός συντονισμοῦ (ἐπὶ λέξει : ὑπουργός τῆς πείνας).

μινιστροπουρός, ὁ ὑπουργός· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μινίστρος* + *πουρος*· συνώνυμο τὸ *μινιστέρος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

μιντλανότα, ἡ· μεσάνυχτα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *middle* (= μέσος) + ἰταλικὸ *notte* (= νύχτα)· ἀνάλογο τὸ *μιντλατζόρνα* (βλ. λήμμα), ποὺ σημαίνει μεσημέρι.

μιντλατζόρνα, ἡ· μεσημέρι· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *middle* (= μέσος) + ἰταλικὸ *giorno* (= ἡμέρα)· ἀνάλογο τὸ *μιντλανότα* (βλ. λήμμα), ποὺ σημαίνει μεσάνυχτα· στὴν καλιαρντὴ *τζόρνα* (ἢ *τζόρνα*) θά πεῖ ἡμέρα.

μιράκλι, τὸ· θαῦμα· γαλλικά *miracle* (ἰταλικά *miracolo*).

μιρακλιάζω· θαυμάζω· ἀπὸ τὸ *μιράκλι* (βλ. λέξη).

* **μισογουνού**, ἡ· κίναϊδος ποὺ ἔκανε ἀποτρίχωση στὰ ἀπόκρυφα του· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μισή* + *γούνα*.

μισονίσεστο, τὸ· γιλέκο, μπλουζάκι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μισὸ* + *νίσεστε* (βλ. λήμμα).

Μισοφεσού, ἡ· ἡ Θράκη· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μισὸ* + *φέσι* (τουρκικὰ *fes*), ἢ, κατ' εὐθεΐαν, ἀπὸ τὸ *μισὸς φεσὰς* (βλ. τὸ λήμμα *φεσάς*).

μμμ...! δῆθεν ἐπιτιμητικὸς φθόγγος· συνοδεύεται ἀπὸ χαρακτηριστικὰ κουνήματα τοῦ κεφαλιοῦ καὶ τοῦ δεξιοῦ χεριοῦ.

μόκολα, ἡ· σιωπή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μόκο* (ἰταλικά *moscio* = βουβός)· συνώνυμο : *μπούκα-σταφυλίτης*, *τούλα* (βλ. λήμματα).

μόκο-σε! μή μιλάς! κάνε πῶς δὲν καταλαβαίνεις! ἐσὺ τσιμουδιά! (βλ. τὸ *μόκολα*).

μολ· συνθετικό λέξεων τῆς καλιαρντῆς (βλ. λῆμμα *μόλ*).
μόλ, τό· νερό, ὑγρό· ἀπό τὰ ἰταλικά *molle* (=ὑγρό ὅπου ρίχνεις κάτι γιά νά μαλακώσει) καί *mollo* (=μουσκεμένος).
μόλ-γαργαρογκλασόν, τό· παγωμένο νερό (βλ. *μόλ*+*γαργαρογκλασόνι*).

μολιάζω· μεθῶ (βλ. τὸ *μόλ*)· ἀνάλογο τὸ *μουλιάζω* (ἰταλικά *molliare*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

μόλιασμα, τό· μεθύσι (βλ. *μολιάζω*).

μολιασμένος, μετοχή· μεθυσμένος (βλ. *μολιάζω*).

μολο· συνθετικό λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ ὑγροῦ (βλ. λῆμμα *μόλ*).

μολόβαζο, τό· στάμνα, κανάτα· ἀπό τὸ *μολο*+κοινὸ *βάζο* (ἰταλικά *vaso*)· σχετικὸ τὸ *μολόκουτο* (βλ. λῆμμα).

μολοβιβοσέρμελο, τό· νεροφίδα· σύνθετο ἀπὸ τὸ *μολο*+*βιβοσέρμελο* (βλ. λήμματα).

μολόβραχος, ὁ· κύμα· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *βράχος*.

μολόγιαλο, τό· νεροπότηρο· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *γιαλί*· λέγεται καί *μολοκρύσταλλο* (βλ. λῆμμα).

μολογκρεμού, ἡ· καταρράκτης· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *γκρεμός*

μολογλασόνια, ἡ· μπουκάλι (βλ. *μολο*, *γκλασο*, *γλασόνια*, *μολογλασού*).

μολογλασού, ἡ· μπουκάλι (βλ. *μολο*, *γκλασο*, *γλασόνια*, *μολογλασόνια*).

μολοκαπότα, ἡ· ἀδιάβροχο· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *καπότα* (ἰταλικά *carrota*)· συνώνυμο τὸ *κρατολακρίμω* (βλ. λῆμμα).

μολόκουτο, τό· ἀγγεῖο, δοχεῖο (βλ. *μολο*, *κουτο*, *μολόβαζο*).

μολοκρακράζω· ποτίζω· ἀπὸ τὸ *μολο*+*κράκρα* (βλ. λήμματα).

μολοκρύσταλλο, τό· νεροπότηρο· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *κρύσταλλο*· λέγεται καί *μολόγιαλο* (βλ. λῆμμα).

μολόλετρα, ἡ· λογαριασμός καταναλώσεως ὕδατος (βλ. *μολο* καί *λέτρα*).

μολομαρινάρω· ταξιδεύω μὲ πλοῖο, ἀρμενίζω (βλ. *μολο*+*μαρινάρω*)· συνώνυμο τὸ *μολοτροτάρω*.

μολομαστουρομποξάς, ὁ· ἀργιλές· ἀπὸ τὸ *μολο*+*μάγκικο* *μαστούρα*+κοινὸ *μποξάς* (τουρκικά *boşca*)· τὸ πρῶτο συνθετικὸ γιὰτὶ ὁ ἀργιλές λειτουργεῖ μὲ νερό· συνώνυμο τὸ *τουρκοφούμα* (βλ. λῆμμα).

μολόμουχλο, τό· ξίδι· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *μούχλα*· συνώνυμο τὸ *χριστομόλ* (βλ. λέξη).

μολοντεπό, τό· βαρέλι· ἀπὸ τὸ *μολο*+γαλλικὸ *dérôt* (=ἀποθήκη)· λέγεται καί *μολοντεπόζιτο* (βλ. λῆμμα).

μολοντεπόζιτο, τό· βαρέλι· ἀπὸ τὸ *μολο*+κοινὸ *ντεπόζιτο*

< Ιταλικό *deposito* λέγεται και *μολοντεπό* (βλ. λήμμα).

μολοπαλαιστής, ό· ναυαγός· από τὸ *μολο*+κοινό *παλαιστής*.

μολοπουρός, ό· ταβερνιάρης, κάπελας (βλ. *μολο* και *πουρος*).

ή ταβέρνα λέγεται *μολότσαρδο*.

μολόρογα, ή· ρόγα σταφυλιού· από τὸ *μολο*+κοινό *ρόγα*·

τὸ τσαμπι λέγεται *μολόσφαιρες* και τὸ ἀμπέλι *μολοσφαιρότοπος* (βλ. λήμματα).

μολορούφα, ή· ζέστη, θαλπωρή· από τὸ *μολο*+κοινό *ρούφα* < *ρουφῶ*, ή, από τὸ *μολορουφιέμαι* (βλ. λήμμα).

μολορουφιέμαι· βυθίζομαι, βουλιάζω· από τὸ *μολο*+κοινό ρήμα *ρουφιέμαι* (βλ. και *μολορούφα*).

μολόσφαιρες, οί· σταφύλια, τσαμπι· ἀπαντάται μόνο στὸν πληθυντικό· από τὸ *μολο*+κοινό *σφαίρα*· ή ρόγα λέγεται *μολόρογα* και τὸ ἀμπέλι *μολοσφαιρότοπος*.

μολοσφαιρότοπος, ό· ἀμπέλι· από τὸ *μολόσφαιρες*+κοινό *τόπος*.

- * **μολοτροτάρω**· ταξιδεύω διὰ θαλάσσης (βλ. *μολο*+*τροτάρω*)· συνώνυμο τὸ *μολομαρινάρω*.

μολότρυπα, ή· βρύση· από τὸ *μολο*+κοινό *τρύπα*.

μολότσαρδο, τό· ταβέρνα (βλ. *μολο*+*τσαρδο*)· ό ταβερνιάρης λέγεται *μολοπουρός*.

- * **μολοφεροτροτατζού**, ή· βαπόρι· από τὸ *μολο*+*φερο*+*τροτάρω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα: *βάκολο*, *μπάκολο*, *μπαροβάκολο*, *πριβομπάκολο* κ.ἄ.

μολοχορχορόπρεσα, ή· καλοριφέρ· από τὸ *μολο*+*χορχόρα*+*πρεσα* (βλ. λήμματα).

μόλτο, ἐπίρρημα· πολύ· από τὸ ἰταλικό συνώνυμο *molto* (βλ. και ἐπίθετο *μόλτος*).

μολτοκαθίστρα, ή· καναπές· από τὸ *μόλτο*+κοινό *καθίστρα*· ἀνάλογη ή γνωστή λαϊκή λέξη *κωλοκαθίστρα* (=κάθισμα).

μόλτος, ἐπίθετο· πολύς· από τὸ ἰταλικό *molto* (βλ. *μόλτο*).

μόλ τοῦ μπερντέ, τό· ἀκριβὸ πιωτό, οἰσκι (βλ. σχετικὰ λήμματα).

μόμπιλο, τό· ἐπιπλο· από τὸ κοινό *μόμπιλο* < ἰταλικά *mobile*· συνώνυμο τὸ *ξυλοντεκόρα* (βλ. λήμμα).

μομπιλογουντότεκνο, τό· ξυλουργός· από τὸ *μόμπιλο*+*γούντι*+*τεκνο* (βλ. λήμματα).

μομπιλοτζασάρω· μετακομίζω (βλ. *μόμπιλο* και *τζασάρω*).

μομπιλοτζάσιμο, τό· μετακόμιση (βλ. *μομπιλοτζασάρω*).

μομπιλότσαρδο, τό· ἐπιπλοποιεῖο· από τὸ *μόμπιλο*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· ό ξυλουργός λέγεται *μομπιλογουντότεκνο*.

μονοκερματού, ή· δραχμή· από τὰ κοινὰ *μόνος*+*κέρμα*.

μονόμουτζα, αριθμητικό· πέντε· από τὰ κοινὰ *μόνος* + *μούτζα* (πού έχει, βεβαίως, πέντε δάχτυλα).

μοντερνίζω· συνουσιάζομαι παρὰ φύσιν· οἱ κίναιδοι ἔχουνε τὴ γνώμη ὅτι ὅλοι οἱ *μοντέρνοι*, οἱ ἐξελιγμένοι, εἶναι ὁμοφυλόφιλοι.

μοντερνόπουρος, ὁ· παιδεραστής, κολομπάρας (βλ. τὸ *μοντερνίζω*)· συνώνυμα : *τεκνοροκανατζής*, *τουρλολιγούρης*, *ψυχотραγόπουρος*.

μοντερνοσιχλιάζω· παθαίνω σεξουαλικὴν ἀνεπάρκεια (βλ. τὸ *μοντερνίζω* καὶ τὸ *σιχλιάζω*).

μοντερνότεκνο, τὸ· νεαρὸς κίναιδος (βλ. τὸ *μοντερνίζω* καὶ τὸ *μοντερνόπουρος*)· συνώνυμο τὸ *σύκο*, ἐνῶ ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε μορφῆς κίναιδους.

μόντος, ὁ· κόσμος, ὕψιλιος· στὴν ἰταλικὴ *mondo*· συνώνυμα : *μοντοτέρα*, *μωρμηγκόμπαλα*, *τέρα*, *τερόμοντα* (βλ. λήμματα).

μοντοτέρα, ἡ· ὑδρόγειος· ἀπὸ τὸ *μόντος* + *τέρα* (βλ. λήμματα)· λέγεται καὶ *τερόμοντα*· ἄλλα συνώνυμα : *μόντος*, *μωρμηγκόμπαλα*, *τέρα*· τὸ *μοντοτέρα* ἐνθυμίζει ἀνύπαρκτον συγκριτικό.

μοντοχαλάκης, ὁ· ἀνθρωποφάγος, κανίβαλος· ἀπὸ τὸ *μοντοχάλης* (βλ. λέξη).

μοντοχάλης, ὁ· ἀνθρωποφάγος, κανίβαλος· ἀπὸ τὸ *μόντος* + *χάλω* (βλ. λήμματα).

μόρζα, ἡ· μύξα· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως στὴν ἰταλικὴ *morza* σημαίνει μόρσα (μέγγενη), ἀλλὰ καὶ ρινοδέτης· συνώνυμα : *καγκουρόσαλο*, *καγκουροσόλιασμα* (βλ. λέξεις).

μορμολύκης, ὁ· φόβητρο, μπαμπούλας, ἀγριάδας· βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μορμολύκειον*.

μορτάρω· πεθαίνω· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *morte* (=θάνατος)· συνώνυμα : *κοκκαλοβιβιάζομαι*, *μπισελογυψιάζω* (βλ. λέξεις).

μουβιόνι, τὸ· κινηματογράφος· ἀπὸ τὸ ἀμερικάνικο συνώνυμο *monie* < ἀγγλικὸ *move* (=κινῶ)· συνώνυμα : *δικελομαντεῖο*, *σκιόραμπο* (βλ. λήμματα).

μούγια, ἡ· μέση, ὄσφύς· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *moyen* (=μεσαῖος).

μουγκαφόν, τὸ· πικάπ· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *μουγκός* + γαλλικὸ συνθετικὸ ὀνομάτων παρομοίων συσκευῶν *rhone*· ἡ εἰρωνικὴ διάθεση εἶναι φανερὴ.

μοῦ κλείνουν συμβόλαιο· μὲ φωνάζουν γιὰ ἀνάκριση· ἡ ἐτυμολογία περιττή, ὁ δὲ αὐτοσαρκασμὸς ἐκδηλός.

μούμια, ἡ· ὑπερῆλιξ (πλὴν καλοδιατηρημένος) κίναιδος· βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μούμια*, λέξη πού ὁ λαὸς χρησιμο-

ποιεί σχεδόν με την ίδια σημασία· ή καλιαρντή διαθέτει κάπου 40 λέξεις-χαρακτηρισμούς για τους κάθε λογής κί-
ναιδους.

- * **μουνοπάσχα**, τό· ἔμμηνα· ἀπό τὰ γνωστὰ *μουνί* καὶ *Πάσχα*· ταυτόσημα : *καραφροδιτόσταση*, *κουμουνοσκέλη*, *ρουζόσκελο*, *στάση τῆς караφροδίτης* (βλ. λήμματα).
- μουράτης**, ἐπίθετο· ἐπιθυμητός, ποθητός, καυλιάρης· ἀπό τὸ τουρκικὸ *muḡat* (=ἐπιθυμία, πρόθεση, σκοπός).
- μουράτω**, ἡ· ἐπιθυμητή, ποθητή, καυλιάρα (βλ. τὸ *μουράτης*).
- μουροπλακού**, ἡ· τοῖχος· ἀπό τὸ γαλλικὸ *mur* (=τοῖχος) + κοινὸ πλάκα.
- μουσ-** πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ ψεύτικου, τοῦ πλαστοῦ· ἀπό τὸ *μούσι* (βλ. λήμμα).
- μουσαντένιος**, ἐπίθετο· ψεύτικος, πλαστός· ἀπό τὸ *μουσαντό* (βλ. λήμμα).
- μουσαντο**· συνθετικὸ (συνήθως πρῶτο) λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ ψεύτικου, τοῦ πλαστοῦ· ἀπό τὸ *μουσαντό* (βλ. λήμμα).
- μουσαντό**, τό· ψέμα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ συνώνυμο *μούσι* (βλ. λήμμα), με ψευτογαλλικὴ κατάληξη· ἄλλο συνώνυμο τὸ *μουσελμάν-ντὲ-τίφ*.
- μουσαντοβεστάρω**· μεταμφιέζω· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λήμμα) + ἰταλικὸ ρῆμα *vestire* (=ντύνω, φορῶ).
- μουσαντοβεστίτα**, ἡ· μεταμφίεση· σύνθετο ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λήμμα) + ἰταλικὸ *vestito* (=ἔνδυμα).
- μουσαντογλείφτης**, ὁ· κόλαξ (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ γλείφει με ψέματα)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* + κοινὸ *γλείφτης*· ἀνάλογο τὸ γνωστὸ λαϊκὸ *τσανακογλείφτης*.
- μουσαντογλειψού**, ἡ· κολακεία (βλ. τὸ *μουσαντογλείφτης*).
- μουσαντο-εφέ**, τό· μπρίο· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λήμμα) + γνωστὸ *ἐφέ* < γαλλικὰ *effet*.
- μουσαντολατσοκαγκέλωμα**, τό· ἐπιχρῶσυμα· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* + *λατσοκαγκέλα* (βλ. λήμματα).
- μουσαντολατσοκαγκελωμένος**, μετοχή· ἐπιχρῶσμένος (βλ. τὸ *μουσαντολατσοκαγκελώνω*).
- μουσαντολατσοκαγκελώνω**· ἐπιχρῶσώνω (βλ. τὸ *μουσαντολατσοκαγκέλωμα*).
- μουσαντόμαγκας**, ὁ· μπαμπέσης (κατὰ λέξιν : ψευτόμαγκας)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λήμμα) + γνωστὸ *μάγκας*.
- μουσαντομαγκιά**, ἡ· μπαμπεσιά (βλ. τὸ *μουσαντόμαγκας*).
- μουσαντονταβάκις**, ὁ· κάθαμμα (ἐπὶ λέξει : ψευτονταβατζής)

ἀπό τὸ *μουσαντο*+μάγκικο *νταβατζής*+κατάληξη *-ακης*.
μουσαντονταβιάζομαι· φέρομαι ἀπαίσια· ἀπὸ τὸ *μουσαντο-*
νταβάκης (βλ. λήμμα).

μουσαντοντούπ, τό· ἀπειλή (κατὰ λέξιν : ψεύτικο *ξύλο*)· ἀπὸ
τὸ *μουσαντο*+*ντούπ* (βλ. λήμματα).

μουσαντοντουπάρω· ἀπειλῶ (ἀκριβέστερον : *χτυπῶ* στὰ ψέ-
ματα)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*ντουπάρω* (βλ. λήμματα).

μουσαντοπαίρνω· φλερτάρω (κατὰ λέξιν : συνουσιάζομαι
ψεύτικα)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*παίρνω* (βλ. λήμματα).

μουσαντοπαλικαρότεκνο, τό· κρητικός· ἀπὸ τὸ *Μουσαντο-*
παλικαροῦ+*τεκνο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *βρακοκοπέλι*,
φαφλατοθαλασσοκατάς.

Μουσαντοπαλικαροῦ, ἡ· Κρήτη· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λήμμα)
+κοινὸ *παλικάρι*.

μουσαντοπαλίγια, ἡ· παπιγιόν· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*παλίγια*
(βλ. λήμματα)· ἡ γραβάτα λέγεται *βαρονολαιμάρι*.

μουσαντοπάρσιμο, τό· φλέρτ· ἀπὸ τὸ *μουσαντοπαίρνω* (βλ.
λέξη).

μουσαντοπασάς, ὁ· μουντάρης· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λέ-
ξη)+κοινὸ *πασάς* (τουρκικὰ *paşa*).

μουσαντοπίος, ὁ· ἰησουίτης, φαρισαῖος· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+
ἰταλικὸ *pio* (=εὐσεβής)· ὁ εὐλαβὴς λέγεται *καραπίος* (βλ.
λήμμα).

μουσαντοπρεζαντασιόν, ἡ· ἀξιοπρέπεια, σοβαροφάνεια (βλ.
μουσαντὸ καὶ *πρεζεντασιόν*).

μουσαντοπρεζαντέ, ἡ· διαφήμιση (βλ. *μουσαντο*+*πρεζαντέ*).

μουσαντόραμπα, ἡ· θεατρικὴ πρόβα (βλ. *μουσαντο*+*ράμπα*).

μουσαντορέζα, ἡ· ξυραφάκι· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λήμμα)+
ἀγγλικὸ *razor* (=ξυριστικὴ μηχανή), ποὺ ἀκούγεται, κά-
πως, σὰν *ρέζα*.

μουσαντόρενος, ὁ· ἀντιβασιλεύς· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*ρενος*
(βλ. λήμματα).

μουσαντοσέμα, ἡ· μπανάνα, ἀγγούρι, μελιτζάνα· νεότερος
παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μουσαντοσερμελιά* (βλ. λήμμα).

μουσαντοσερμελιά, ἡ· μπανάνα, ἀγγούρι, μελιτζάνα, (βλ.
μουσαντο καὶ *σερμελιά*).

Μουσαντοσπιριτόζα, ἡ· Πεντηκοστή, ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου
Πνεύματος· ἀπὸ τὸ *μουσαντο* (βλ. λήμμα)+ἰταλικὸ *spiri-*
tozo (=πνευματώδης), μὲ ἐκδηλην εἰρωνία.

μουσαντοταβλιάζομαι· λιποθυμῶ (ἀκριβέστερον : ψευτοπε-
θαίνω)· ἀπὸ τὸ *μουσαντο*+*ταβλιάζομαι* (βλ. λήμματα).

μουσαντόφλοκο, τό· μεδούλι (βλ. *μουσαντο* καὶ *φλοκο*).

μουσαντοφλουέντζα, ἡ· συνάχι (ἀκριβέστερον : ψευτογρίπη)· συνώνυμα : *καγκού-σιρόπι*, *σκουλαμεντόσημο*, *φουσονόφλοκο* (βλ. λέξεις).

μουσαντωχρομπλάντα, ἡ· ἀναιμία (ἀκριβέστερον : ψευτολευχαιμία)· ἡ λευχαιμία λέγεται *ώχρομπλάντα* (βλ. λήμμα).

μουσελμάν-ντε-τίφ, τό· ψέμα· ἄκλιτο, ἄγνωστης ἐτυμολογίας· τὸ πρῶτο συνθετικὸ ἴσως σχετίζεται μὲ τὸ *μούσι* > *μουσαντό* ἢ μὲ τὸ κοινὸ *μουσουλμάνος*· τὸ δεύτερο συνθετικὸ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *de*· τὸ τρίτο συνθετικὸ ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *τύφος* (;) ἢ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *tuf* (=κοτρώνι ἀπὸ πουρί)· ἀνάλογης ἀρχῆς τὸ λαϊκὸ συνώνυμο *κοτσάνα*· συνώνυμα : *μουσαντό*, *μούσι* (βλ. λήμματα).

μούσι, τό· ψέμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ λαϊκὸ *μούσι* (ἢ *ξούρα*), πού, ἐπίσης, σημαίνει ψέμα· ἐπιπροσθέτως : ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τρίχες* τὰ ἀσήμαντα λόγια ἢ ἀντικείμενα ἢ γεγονότα· συνώνυμα : *μουσαντό*, *μουσελμάν-ντε-τίφ* (βλ. λήμματα).

μουσικαπόχης, ὁ· μαέστρος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μουσική* καὶ *ἀπόχη*· προφανῶς μὲ τὸ δεύτερο συνθετικὸ ἐξυπονοεῖται ἡ *bacchetta* τοῦ μαέστρου.

μουσικοτουρτούρης, ὁ· χορευτής· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μουσική* + *τουρτουά* (βλ. λήμμα)· δὲν φαίνεται νὰ ὑπάρχει σχέση τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ μὲ τὸ γνωστὸ *τουρτουρίζω*.

μούς-μάσκα, ἡ· μακιγιάζ· ἀπὸ τὸ *μουσ* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *μάσκα* (ἰταλικά *masca*).

μούς-ντιλοκολιέ, τό· τεχνητὴ ὀδοντοστοιχία (βλ. *μουσ* + *ντιλοκολιέ*).

μουσουαρίζομαι· σφουγγίζομαι, σκουπίζομαι (βλ. τὸ *μούσουρο*).

μούσουρο, τό· πετσέτα· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *mouchoir* (=μαντίλι)· συνώνυμο τὸ *τζουσλεσουά* (βλ. λήμμα).

μούς-παγκρό, τό· μικρὸ συγχωρετέο ψέμα· ἀπὸ τὸ *μουσ* + *παγκρό* (βλ. λήμματα).

μούς-πεπέ, τό· ψέμα· ἀπὸ τὸ *μουσ* (βλ. λήμμα) + ἰταλικὸ *pepe* (=διαβολόπαιδο, ζωηρὸ παιδάκι).

μουστακολεσουά, ἡ· βούρτσα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μουστάκι* + *λέσι* (βλ. λήμμα).

Μούς-Γσουσής, ὁ· ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ἀπὸ τὸ *μουσ* (ἢ καὶ ἀπὸ τὸ κοινὸ *μούσι*) + γαλλικὸ *Jesus*· ἤτοι : ὁ Ἰησοῦς μὲ τὸ *μούσι*, ἢ, ὁ Ψευτο-ιησοῦς· ὡστόσο λέγεται καὶ *Γκοντότεκνο* (βλ. λήμμα).

μούς-φλόρι, τό· νάιλον· πιθανώτατα ἡ λέξη ἔλκει τὴν καταγωγή της ἀπὸ τὰ πλαστικὰ ψευτολούλουδα (βλ. λήμματα *μουσ* καὶ *φλόρι*).

- * **μουτζαντίβαρο**, τό· βυζί (γυναικειόν)· ἀπό τὸ *μουτζο*+κοινὸ *ἀντίβαρο*, ἦτοι : *ἀντίβαρο* τοῦ αἰδοίου· συνώνυμα : *βουτρά*, *γαλοφουσκού*, *κατσικανό*, *καυλοπιπίλω*, *σταμνόστερνο* (βλ. λήμματα).
- μουτζο**· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· *μουτζό* (βλ. λήμμα) σημαίνει γυναικειὸν αἰδοῖον.
- μουτζό**, τό· γυναικειὸν αἰδοῖον· μᾶλλον πρόκειται περὶ λέξεως-ὑβρεως (ἢ ἐξορκισμοῦ), προερχομένης ἀπὸ τὴν γνωστὴ *μουτζα*· συνώνυμα : *καυλομαξίλαρο*, *ψωλάραγμα* (βλ. λήμματα).
- μουτζοκοντρατεμπάρω**· διακορεύω (βλ. *μουτζοκοντρατέμπο*).
- μουτζοκοντρατέμπο**, τό· διακόρευση· ἀπὸ τὸ *μουτζο*+*κοντρατέμπο* (ἦτοι : πίεση ἐπὶ τοῦ αἰδοίου).
- * **μουτζομουσαφιροῦ**, ἡ· ὑπηρετρία οἴκου ἀνοχῆς· ἀπὸ τὸ *μουτζο*+κοινὸ *μουσαφίρης* (τουρκικὰ *misâfir* =ἐπισκέπτης)· τὸ κλύσμα λέγεται *πουλομουσάφιρο* (βλ. λήμμα)· τὸ *μουτζομουσαφιροῦ* ἴσως ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ὑπηρετρία δὲν μένει, δὲν κατοικεῖ, μέσα στὸν οἶκον ἀνοχῆς.
- μουτζόνομαι**· κίναιδος ὧν νυμφεύομαι μὲ γυναῖκα (βλ. τὸ *μουτζό*)· εὐλογία εἶναι ἡ σύγκριση ποῦ δημιουργεῖ τὸ ρῆμα μας, λόγῳ ὁμοιότητος μὲ τὸ γνωστὸ *μουτζώνω*.
- μουτζόπουρη**, ἡ· μητέρα (βλ. *μουτζο*+*πουρη*)· ὁ πατέρας λέγεται *σεμελοπουρός*.
- μουτζότζοβα**, ἡ· μουνόψειρα (βλ. *μουτζο*+*τζοβή*).
- μουτζότζοφα**, ἡ· μουνόψειρα (βλ. *μουτζότζοβα*).
- Μουτζότοπος**, ὁ· τὸ Παρίσι· γιατί ἡ γαλλικὴ πρωτεύουσα θεωρεῖται πὼς εἶναι γεμάτη ὠραῖες γυναῖκες καὶ πόρνες· βεβαίως ἀπὸ τὸ *μουτζο*+κοινὸ *τόπος*· ἀνάλογο τὸ *Τζιναβότοπος* (βλ. λήμμα).
- μουτζοτός**, ὁ· γυναικᾶς (βλ. τὸ λήμμα *μουτζωτός*).
- μουτζότσαρδο**, τό· οἶκος ἀνοχῆς (βλ. *μουτζο*+*τσαρδο*)· ἀνάλογα τὰ ταυτόσημα λαϊκὰ *πουτανόσπιτο* καὶ *ρουφιανόσπιτο*.
- * **μουτζοχέζω**· γεννῶ· ἀπὸ τὸ *μουτζο*+κοινὸ *χέζω*· ταυτόσημο τὸ *μπερθάρω* ἢ λέξη μας εἶναι γεμάτη περιφρόνηση.
- * **μουτζόχεσμα**, τό γέννα (βλ. *μουτζοχέζω*, καθὼς καὶ τὸ συνώνυμο *μπερθα*)· ἡ λέξη μας εἶναι γεμάτη περιφρόνηση.
- μουτζώνομαι**· βλ. τὸ λήμμα *μουτζόνομαι*.
- μουτζωτός**, ὁ· γυναικᾶς· ἀπὸ τὸ *μουτζο*· ἀντίστοιχο τὸ λαϊκὸ *μουνάκτας* (βλ. λήμμα *μουτζοτός*).
- * **μουτιάζω**· ἀφοδεύω, χέζω· ἀπὸ τὸ ἄρβανίτικο *μουτι* (=σκατό)· ταυτόσημα : *ἀβέλω κουλά*, *βουέλω κούλ-κούλ*, *κουλάρω*, *πουλοπυργώνω* (βλ. λήμματα).

μουτσέβω· κοροϊδεύω, ξεγελώ, εξαπατώ· μάλλον από τὸ ἰταλικὸ *mucciare* (= περιπαίζω).

Μουτσεμένη, ἢ ἡ Παναγία· ἀπὸ τὸ *μουτσεμένος* (βλ. λήμμα).

μουτσεμένη πρεζαντά, ἢ· σατιρική ἐπιθεώρηση (βλ. *μουτσεμένος*, *πρεζαντέ*, *πρεζεντασιόν*).

μουτσεμένος, μετοχή· ξεγελασμένος (βλ. *μουτσέβω*).

μουτσέφτρα, ἢ· γραμματίο· ἀπὸ τὸ *μουτσέβω* (βλ. λήμμα).

- * **μουχλοσκεμπές**, ὁ· γέρος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μούχλα* καὶ *σκεμπές* (τουρκικὰ *iskembe* = στομάχι μηρυκαστικοῦ).

μουχλοτραγόςβωλο, τό· κομποσχοίνι· ἀπὸ τὸ *τραγόμουχλος* + κοινὸ *σβῶλος*· τὸ κομπολόι λέγεται· *κηφηνόσβωλο*, *μπεγκλέ*, *σκυλόσβωλο*, *χασικλορεβίθω* (βλ. λήμματα).

μπαγιάρης, ὁ· ἀγοραστής· ἀγγλικά *buyer*.

μπαγιαριτζής, ἐπίθετο· ἀγοραστής· ἄλλος τύπος τοῦ *μπαγιάρης* (βλ. λήμμα), μὲ κατάληξη τουρκικῆς ἀρχῆς.

μπαγιάρω· ἀγοράζω (βλ. *μπαγιάρης*)· ταυτόσημο τὸ *μαρσάρω*.

- * **μπαγκάζι**, τό· ὁ ὄγκος τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ποῦ διαφαίνεται πίσω ἀπὸ τὸ παντελόνι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπαγάζι* (βενετικὸ *bagagia*, ἀγγλικὸ *baggage*)· συνώνυμα· *πακέτο*, *φωτογένεια* (βλ. λήμματα).

μπαγκόλα, ἡ· μύωψ· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ *παγκόλα*)· ὁ κουφός λέγεται *μπαγκόλος*.

μπαγκολόπριζα, ἡ· ἀκουστικὸ βαρηκοΐας· ἀπὸ τὸ *μπαγκόλος* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *πρίζα* (γαλλικὰ *prise*).

μπαγκόλος, ἐπίθετο· κουφός· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. τὸ *μπαγκόλα* ἢ *παγκόλα*).

μπάθι, τό· λουτρό· ἀγγλικά *bath* (βλ. καὶ *μπάρθι*).

μπάθια τζασομπαριάρικα, τά· ἱαματικὰ λουτρά (βλ. *μπάθι* καὶ *τζασομπαριάρικος*).

μπαϊρακταρίζω· τιμωρῶ· ἀσφαλῶς ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστυνομικοῦ διευθυντοῦ Ἀθηνῶν *Μπαϊρακτάρη*, ὁ ὁποῖος, μετὰ τὸ τῶν ἐτῶν 1893-1897, ἐπάταξε τοὺς κουτσαβάκηδες τοῦ Ψειρή.

μπάιρον, ἐπίθετο ἄκλιτο· εὐγενικός, κομψός, καλοαναθρεμένος κίναϊδος· ἀσφαλῶς ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ λόρδου *Byron*· συνώνυμο τὸ *φιλέλληνας* (βλ. λήμμα), ἐνῶ ἄλλες 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε λογιῆς κίναϊδους.

μπάκα, ἡ· κοιλιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπάκα* (τουρκικὰ *baka* = βάρτραχος).

μπακαλούμω, ἡ· παράκληση· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *bakalutm* (= ἄς δοῦμε)· ἡ ἱκεσία λέγεται *μπεναβοπομπόν* (βλ. λέξη).

μπακαούκας, ὁ· πρησμένος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μπάκα* (τουρκικὰ

baka = βάτραχος) ή *μπάκακας*.

μπάκολο, τό· βαπόρι· ίσως δέν εἶναι τολμηρός ἕνας συσχετισμός μέ τὰ ἰταλικά *barca* (=λέμβος), *barcaiulo* (=βαρκάρης)· συνώνυμα : *βάκολο*, *μπαροβάκολο*, *πριβουπάκολο* κ.ἄ.
μπακολονελσονάκης, ὁ· ναύαρχος· ἀπό τὸ *μπάκολο* (βλ. λήμμα) + (ὄνομα δοξασμένου) *Nelson*.

μπακοσαρμέλα, ἡ· κουπί· ἀπό τὸ *μπάκολο* + *σαρμέλα* (ἦτοι : πέος τῆς βάρκας).

μπαλά, τά· ὄρχεις· ἀπαντᾶται συνήθως στὸν πληθυντικό (βλ. *μπαλός*)· συνώνυμα : *μπελέ*, *πελέ*, *φλοκοντορβάρες*.

μπαλαμό, τό· μεσόκοπος παιδεραστής ποῦ ἀμείβει τὸν κίναϊδο· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπαλαντάρω· ἰσοφαρίζω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπαλαντζάρω* < *μπαλάντζα* (βενετικὸ *balanza*)· καί ἐνθυμοῦ τὸ γαλλικὸ *balance* καί τὸ ἰταλικὸ *bilancia* < λατινικὸ *bilanx*· συνώνυμο τὸ *ζυγάρω* (βλ. λήμμα).

μπαλεῦω· χοντραίνω, παχαίνω (βλ. τὸ *μπαλός*).

μπαλιμπακέ, τό· λίπος· εἶναι ἄκλιτο· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ *μπαλή* + *μπάκα* + ψευτογαλλικὴ παραπλανητικὴ κατάληξη.

μπαλο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προστίθεται ἡ σημασία τοῦ χοντροῦ, τοῦ ὀγκώδους· ἀπὸ τὸ *μπαλός*.

μπαλογουγούλφω, ἡ· ἀρκούδα· ἀπὸ τὸ *μπαλο* + *γουγούλφω* (ἦτοι : χοντρὴ λύκαινα).

μπαλοκάρνα, ἡ· ἀγέλαδα· ἀπὸ τὸ *μπαλο* + *κάρνο* (βλ. λέξεις).

μπαλοκουάκης, ὁ· βάτραχος· ἀπὸ τὸ *μπαλο* + ἠχομημητικὸ *κουά-κουά*.

μπαλοκουακιάζομαι· μπανιαρίζομαι (βλ. τὸ *μπαλοκουάκης*).

μπαλολούτσι, τό· ἠλεκτρικὸς γλόμπος (βλ. *μπαλο* + *λούτσι*).

μπαλομούσκουλος, ἐπίθετο· μυώδης· ἀπὸ τὸ *μπαλο* + κοινὸ *μούσκουλο* < ἰταλικά *muscolo* (=μῦς).

μπαλόμπα, ἡ· θρεφτάρι, χοντρέλω· οἶονεὶ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τοῦ *μπαλή* (βλ. λήμμα).

μπαλομπόντης, ὁ· ψηλέας, μαντράχαλος, σωματώδης (βλ. *μπαλο* + *μπόντι*).

μπαλός, ἐπίθετο· χοντρός· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπάλα* < ἰταλικά *balla* (=δέμα, μπάλα, ἀφθονία, ποσότης)· ἡ λέξη μας, σπανίως, παρουσιάζεται μέ τὴν μορφή *μπαρός*, ὅποτε δημιουργεῖται σύγκριση μέ τὸ *μπαρό* καί τὰ παράγωγά του (βλ. σχετικὲς λέξεις)· ἐνθυμοῦ τὸ λαϊκὸ *χοντρομπαλός*.

μπαλοφουσφούσης, ὁ· ἐλέφαντας· ἀπὸ τὸ *μπαλο* + ἠχομημητικὸ *φούς-φούς* (πιθανόν, νά ὑπαινίσσεται τὴν προβοσκίδα)· ἐξάλλου, *φούς-φούς* σημαίνει ἀμαξοστοιχία (βλ. λήμμα)· ὁ ἐ-

λέφαντας λέγεται και *σωληνοκάγκουρος*.

μπαλόφρισα, ή· μεγάλο ψάρι (βλ. *μπαλο* και *φρίσα*).

μπαλόφρισα-κόχλα-σουμπλιμέ, ή· μεγάλο ψάρι-σουπά (βλ. σχετικά λήμματα).

μπαλόφρισο, τό· καρχαρίας· παραλλαγή του *μπαλόφρισα* (βλ. λέξη).

μπαλοχορχόρα, ή· βόμβα, όβίδα· από τό *μπαλο*+*χορχόρα* (ήτοι : μεγάλη φωτιά).

μπαλοχορχοριάζω· βομβαρδίζω (βλ. τό *μπαλοχορχόρα*).

- * **μπάλτα**, ή· δίκη· νεότερος τύπος του *μπαλτατζού* (βλ. λήμμα), ή από τό κοινό *μπαλτάς* (τουρκικά *balta*).

μπαλταλέτρα, ή· άγωγή, μήνυση, κλήση εισαγγελέως, κλητήριο θέσπισμα, δικόγραφο, δικαστική άπόφαση· από τό *μπάλτα*+*λέτρα* (βλ. λήμματα)· ειδικώς ή μήνυση ονομάζεται και *μέντσα*.

μπαλταλέτρα-τσαρδοσπασίμπα, ή άγωγή εξώσεως (βλ. *μπαλταλέτρα* και *τσαρδοσπασίμπα*).

μπαλτάς, ό· δικαστής· από τό κοινό *μπαλτάς* (τουρκικά *balta*=τσεκούρι)· ό δικαστής λέγεται και *πουρομπαλτάς* (βλ. λήμμα).

μπαλτατζίδικο, τό· δικαστήριο (βλ. *μπαλτάς*).

μπαλτατζού, ή· δίκη, δικαιοσύνη (βλ. *μπαλτάς*).

μπάμια, ή· μικρό πέος· από τη γνωστή *μπάμια*, λόγω όμοιότητος ως προς τό σχήμα και τό μέγεθος· συνώνυμα του μικρού πέους: *μπάμια Μπογιατίου*, *σφαίρα*, *τουτού*, *φιστίκι*· για τό πέος γενικώς βλ. τό λήμμα *σαρμέλα*· τό έν στύσει πέος λέγεται *φακιροπίτζα*.

μπάμια Μπογιατίου, ή· μικρό πέος· άλλος τύπος, πλέον διακοσμημένος, του *μπάμια* (βλ. λήμμα).

μπαμπακέ, επίθετο· έλαφρός· άκλιτο, από τό γνωστό *μπαμπάκι* με ψευτογαλλική κατάληξη.

μπαμπακοβούτυρο, τό· λεπτεπίλεπτος, μημουάπτου· από τά γνωστά (μαλακά προϊόντα) *μπαμπάκι* και *βούτυρο*.

μπαξ-και-λατσή· μιá και καλή, μιá κι έξω, άπαξ δια παντός· προφανώς από την αναγραμματισμένη έκφραση *άπαξ και λατσή*.

μπαράδικο, τό· γενικό νοσοκομείο· από τό *μπαρό* (βλ. λήμμα).

μπαρή, ή· χοντρή· άλλος τύπος του *μπαλή* (βλ. λήμμα)· χρησιμοποιείται σπανίως.

μπαρή παγκρά του δικελτού, τά· φρύδια· ό σολοικισμός της φράσεως ένσυνείδητος (βλ. σχετικά λήμματα).

μπάρθι, τό· λουτρό· από τό *μάρθι* (βλ. λέξη).

μπαριά, ή· χοντρή· από τὸ *μπαρή* < *μπαλή* (βλ. λέξεις)· σπανίας χρήσεως.

μπαριάζομαι· ἄρρωσταίνω (βλ. τὸ *μπαρό*).

μπαριασμένος, μετοχή· ἄσθενῶν, ἄρρωστος (βλ. τὸ *λήμμα μπαριάζομαι*).

μπαρκοκαγιόρης, ὁ· ἀξιωματικὸς ναυτικοῦ· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπάρκο* (ἰταλικά *barca*, *impricare*) + *καγιόρος* (βλ. *λήμμα*).

μπαρκομάστορας, ὁ· ἐφοπλιστής· ἀπὸ τὸ *μπάρκο* + *μάστορας* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, κατὰ τὰ *μπαρκοκαγιόρης* καὶ *μπαρκόσκυλος* (βλ. *λήμματα*).

μπαρκόσκυλος, ὁ· ναυτικὸς (κατωτέρου βαθμοῦ)· ἀπὸ τὸ *μπάρκο* + *σκύλος* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, κατὰ τὰ *μπαρκοκαγιόρης* καὶ *μπαρκομάστορας* (βλ. λέξεις).

μπαρο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντιῆς· *μπαρό* (βλ. *λήμμα*) σημαίνει ἄρρώστια.

μπαρό, τὸ· ἄρρώστια· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπαροβάκολο, τὸ· βαπόρι, μεγάλο πλοῖο· ἀπὸ τὸ *μπαρο* + *βάκολο* (βλ. *λήμματα*)· ἄρκετὰ συνώνυμα.

μπαροβακουλή, ἡ· μητρόπολη, μητροπολιτικὸς ναὸς· ἀπὸ τὸ *μπαρο* + *βακουλή* (βλ. *λήμματα*).

μπαρόγούτσα, ἡ· ὥρα· ἀπὸ τὸ *μπαρο* + *γούτσα* (βλ. λέξεις)· ταυτόσημο τὸ *γούτσα*.

μπαρόκαρνη τζαστιράχω, ἡ· ψόφια ἀγελάδα (βλ. *λήμματα* : *μπαλοκάρνα*, *τζαστιραχώνω*)· ὥστόσο, τὴν ἀγελάδα τὴ *λένε γαλοκάρνα*, τὸν ταῦρο *σεμελόκαρνο* καὶ τὸ *μοσχάρι βιβόκαρνο*.

μπαρολακρίμω, ἡ· μπόρα, καταιγίδα· ἀπὸ τὸ *μπαρο* + *λακρίμω* (ἦτοι : μεγάλη βροχή).

μπαρόντουρος, ἐπίθετο· δυνατὸς· ἀπὸ τὸ *μπαρο* (βλ. λέξη) + κοινὸ *ντοῦρος* < ἰταλικὸ *duro* (=σκληρός).

μπαρός, ἐπίθετο· χοντρὸς (βλ. τὸ *λήμμα μπαλός*).

μπαρόσημο, τὸ· ἀφροδίσιον νόσημα· ἀπὸ τὸ *μπαρο* (βλ. λέξη) + κοινὸ *σήμα*, μὲ ἐνδεχόμενην ἐπίδραση τοῦ *γραμματοσήμου*, ποὺ κολλάει σάν ἀφροδίσιον νόσημα (βλ. καὶ τὰ σχετικὰ *βρωμαφρόδω*, *ἐλκο-αφρόδω*, *καραφροδιτόμπαρο*, *σκουλαμέντο*, *συκαφρά*).

μπαροτίραχο, τὸ· χοντροπάκουτσο, ἄρβυλο, μπότα· ἀπὸ τὸ *μπαρο* + *τιραχὸ* (βλ. *λήμματα*).

μπαρότσαρδο, τὸ· σπίτι ὅπου μένει (ὁ) κίναιδος· ἀπὸ τὸ *μπαρο* + *τσαρδο* (βλ. *λήμματα*), μὲ *σαρκασμό*, ἀφοῦ κατὰ τὴ λέξη μας τὰ ἀφροδίσινα νοσήματα ἀκολουθοῦν τὸν κίναιδο.

μπάζ· πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντιῆς, μὲ τὴν σημασία τοῦ ἐπικεφαλῆς, τοῦ πρώτου, τοῦ ἀρχηγοῦ·

άντικαθιστά τὸ γνωστὸ ἀρχι- τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ἐξάλλου, ὁ λαὸς χρησιμοποιεῖ τὸ μπάς- (π.χ. μπάς-ρουφιάνος), ποὺ κατάγεται ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *baş* (=ἀρχηγός, κορυφαῖος). μπάς-γκοντοδούλης, ὁ ἀρχάγγελος· ἀπὸ τὸ μπάς+γκοντοδούλα (βλ. λήμματα).

μπάς-ντουλότσαρδο, τὸ τράπεζα· ἀπὸ τὸ μπάς+ντουλό+τσαρδο (βλ. λήμματα)· τὸ πλουσιόσπιτο λέγεται ντουλότσαρδο.

μπάς-ντουλοτσαρδοπούρος, ὁ τραπεζίτης· ἀπὸ τὸ μπάς-ντουλότσαρδο+πούρος (βλ. λήμματα).

μπατανέ, τὸ βαρὺ μακιγιάζ· ἄκλιτο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γνωστὸ μπατανάς [τουρκικὰ *badana* (=ἀσβέστωμα)].

μπατέρω, ἡ λίπος· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *butter* (=βούτυρο).

μπατιστάκης, ὁ καμαριέρης· δὲν ἀποκλείεται νὰ ἔχει σχέση μὲ τὸ ἀγγλικὸ *butler* (=οἰκονόμος), ἢ, μὲ τὸ ἰταλικὸ ὄνομα *Battista* (μὲ παραπλανητικὴ κατάληξη).

μπατιμάρω κλοτσάω ἀπὸ τὸν χορευτικὸν ὄρο *battement*, ποὺ σημαίνει σήκωμα ποδιοῦ ψηλά (βλ. καὶ λῆμμα διπλὸ μπατιμάν).

μπεγκλέ, τὸ κομπολόι· ἄκλιτο· παραπλανητικὸς τύπος τῆς μάγκικης λέξεως *μπεγλέρι*· συνώνυμα : *κηφηνόσβωλο*, *σκυλόσβωλο*, *χασικλορεβίθω*.

μπελέ, τὸ ὄρχις· ἄκλιτο· Ἴσως παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μπαλά* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *μπαλά*, *φλοκοντορβάρες*, *πελέ*.

μπελιέρα, ἡ σλίπ, σπασουάρ· ἀπὸ τὸ *μπελέ* (βλ. λέξη).

μπεναβογαργάλω, ἡ ἀστεία, χωρατατζού, πλακατζού, καλαμπουριτζού· ἀπὸ τὸ *μπενάβω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *γαργαλῶ*.

μπεναβοκουσκούσι, τὸ ραδιόφωνο· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*κουσκούσι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ζαλίστρα*, *καβγαδοκουτού*, *μπουρόκουτο*· ἐξάλλου, *μπενάβω* κούς-κούς σημαίνει τηλεφωνῶ.

μπεναβοπομπόν, τὸ ἴκεσία· ἀπὸ τὸ *μπενάβω*+*πὸν-πὸν* (βλ. λήμματα)· ἡ παράκληση λέγεται *μπακαλούμο*.

μπεναβοπομπονάρω· ἴκετεύω· ἀπὸ τὸ *μπεναβοπομπόν* (βλ. λῆμμα).

μπεναβοστρόφης, ὁ διερμηνεύς· ἀπὸ τὸ *μπενάβω* (βλ. λῆμμα)+κοινὸ *στρόφη*.

μπενάβω· ὀμιλῶ· ἐνδεχομένως γύφτικης ἀρχῆς· συνώνυμα : *ἀβέλω* *νάψες*, *λακιράρω*, *μουάβω* (βλ. λήμματα).

μπενάβω άνθυγεινά· κουτσομπολεύω, κακολογῶ· ἀπὸ τὸ *μπενάβω* καὶ τὸ κοινὸ *άνθυγεινά*· συνώνυμα : *ἀνοίγω βιβλίον συγχαρητηρίων*, *ἀβέλω* *κουσούμα*, *καζεϊνιάζω*, *κουσουμάζω*, *μπενάβω* *καπνολεκέδες* κ.ἄ.

μπενάβω καπνολεκέδες· κουτσομπολεύω, λέω βρωμιές· από το *μπενάβω* + *καπνολεκές* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα : *άβέλω κουσούμια*, *ανοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων*, *καζεϊνιάζω*, *κουσουμάζω*, *μπενάβω άνθυγιεινά*, *μπενάβω νταρέλες*.

μπενάβω κουσέλες· βρίζω, κακολογώ, άσχημονώ· από το *μπενάβω* + *κουσέλια* (βλ. λήμματα).

μπενάβω κούς-κούς· τηλεφωνώ· από το *μπενάβω* + *κούς-κούς* (βλ. καί *μπεναβοκουσκούσι* = ραδιόφωνο)· ταυτόσημο το *ρανταρομπονάβω*.

μπενάβω νταρέλες· κουτσομπολεύω, κακολογώ· από το *μπενάβω* + *νταρέλα* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημα : *άβέλω κουσούμια*, *ανοίγω βιβλίο συγχαρητηρίων*, *καζεϊνιάζω*, *κουσουμάζω*, *μπενάβω άνθυγιεινά*, *μπενάβω καπνολεκέδες*.

μπέναμα, τό· όμιλία, κουβέντα· από το *μπενάβω* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο το *λακίρι*.

μπέρθα, ή· τοκετός· από το άγγλικό *birth* (=γέννηση)· ταυτόσημο το *μουτζόχεσμα* (βλ. λέξη).

μπέρθα, τά· γενέθλια· από το *μπέρθα* (βλ. λήμμα)· εξάλλου, τά γενέθλια άγγλιστι λέγονται *birthday*· ή όνομαστική έορτή λέγεται *βακουλοκιάμα*.

μπερθάρω· γεννώ (βλ. το *μπέρθα*)· συνώνυμο το *μουτζοχέζω*.

μπέρθα τοῦ Μούς-Τζουσή, τά· Χριστούγεννα (βλ. *μπέρθα* καί *Μούς-Τζουσή*).

μπερθομπαρότσαρδο, τό· μαιευτική κλινική· από το *μπέρθα* + *μπαρο* + *τσαρδο* (βλ. λέξεις).

μπερθόπουρη, ή· μαμή· από το *μπέρθα* + *πουρη* (βλ. λήμματα).

μπερθοτζόρνα, ή· γιορτή· από το *μπέρθα* + *τζόρνα* (βλ. λήμματα).

μπερθοτσαρδί, τό· ληξιαρχείο (βλ. *μπέρθα* + *τσαρδί*).

μπερντέ, τά· χρήματα· άγνώστου έτύμου· κατά μίαν έκδοχήν επειδή το παραδάκι, σάν *μπερντές*, σκεπάζει κάθε βρωμιά καί κάθε άτιμία· συνώνυμο : *βιολετέρα*, *ντουλό*, *όποια*, *τουλά* (βλ. λήμματα).

μπερντεδόλετρα, ή· έπιταγή (βλ. *μπερντέ* + *λετρα*)· ή διαθήκη λέγεται *μπερντεδόλετρο*.

μπερντεδόλετρο, τό· διαθήκη (βλ. *μπερντέ*, *λετρο*, *μπερντεδόλετρα*).

μπερντετρόκι, τό· ταξί· από το *μπερντέ* + *τρόκι* (βλ. λήμματα)· ό ταξιτζής λέγεται *κουρσικεμές*.

μπερντοτεζόρο, τό· θησαυρός· από το *μπερντέ* + *τεζόρο* (βλ. λήμματα)· το *τεζόρο* είναι συνώνυμο.

μπερχαμάς, ό· καβγάς· ίσως από τό τουρκικό *barhana* (= μέγα έρειπωμένο χάνι, караβάνι)· άνάλογο τό γνωστό *χάβρα*, πού κατέληξε νά σημαίνει όχλοβοή.

μπίγκρα-λέσι, ή· λέπρα· από τό *μπίγκρος* + *λέσι* (ήτοι : μεγάλη βρώμα)· ό σολοικισμός ένσυνείδητος.

μπιγκράρω· μεγαλώνω (βλ. *μπίγκρος*).

μπίγκρος, έπίθετο· μέγας· ίσως από τό ταυτόσημο άγγλικό *big*.

μπιεσμάν, τό· έρωτική χειρονομία· παραπλανητικός τύπος τού *πιασμάν* (βλ. λέξη).

μπιεσμαντό, τό· έρωτική χειρονομία· παραπλανητικός τύπος τού *μπιεσμάν*, ή τού *πιασμαντό* (βλ. λήμματα).

* **μπιζάρω**· δέρνω (βλ. *μπίζι*)· συνώνυμα : *άβέλω ντούπ*, *βουέλω χαλάστρα*, *ντουπάρω*.

* **μπίζι**, τό· χτύπημα· προφανώς ήχομιμητικό· ένδεχομένως από τό γνωστό παιχνίδι *μπίζιζι*· ό ξυλοδαρμός λέγεται ντούπ (βλ. λήμμα)· έξάλλου, τó ίταλικό *bizza* σημαίνει θυμός.

* **μπίζ-καί-τζάς**, τό· άστυνομία άμέσου δράσεως· ίσως από τó *μπίζι και τζάς* (ήτοι : χτύπημα και φυγή)· συνώνυμο τó *δελόγκα* (βλ. λέξη).

μπιλοκομόντι, τό· κεράσι· μάλλον από τó κοινό *μπίλια* + *κομόντα* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *ροζόμπιλα*, *ροζόρογα*.

μπιλό-ντελό, τό· καθρέφτης· άγνωστού έτύμου· συνώνυμο τó *ταψί* (βλ. λήμμα).

μπινελίκι, τό· βρισιά, γλύκισμα· από τó μάγκικο *μπινελίκι*, πού έχει τήν ίδια διττή σημασία· έξάλλου από τούς μάγκες εΐναι γνωστά τó *μπινές* (=όμοφυλόφιλος) και τó *μπινεδιάζω* (=έπιθυμώ, ποθώ, έπιδιώκω, άνυπομονώ για κάτι), άμφότερα καταγόμενα από τó τουρκικό ρήμα *binmek* (=καβαλικεύω).

μπιρμπιλάρω· στολίζω· από τó *μπιρμπίλι* (βλ. λέξη).

μπιρμπίλι, τό· στολίδι· μάλλον από τó κοινό *μπιρμπίλι* [τουρκικά *bülbül* (=άηδόνη)], πού εΐναι στολίδι άληθινό.

μπίσελμα, τό· ύπνος (βλ. *μπισέλω*).

* **μπισελογυσιάζω**· πεθαίνω (βλ. *μπισελόγυπος*)· ταυτόσημα : *κοκκαλοβιβιάζομαι*, *μορτάρω*, *άδικοκουτιάζομαι*.

* **μπισελόγυπος**, έπίθετο· νεκρός· από τó *μπισέλω* (βλ. λέξη) + κοινό *γύπος*.

μπισέλω· κοιμάμαι (βλ. ρήμα *πισέλω* και τά παράγωγά του, καθώς και τά ταυτόσημα *άβέλω τούφες* και *κουελοσφαλάω*).

μπισέντα, ή· κρεβάτι· ίσως από τó *μπισέλω* + *ίταλίζουσα* κατάληξη· συνώνυμα : *κουελοσφαλόκουτο*, *λέτι*, *πισελόπλακα*.

μισκέτ, τό· παιδί· ἴσως ἀπό τὸ κοινὸ *μισκότο*· ἀνάλογο τὸ *κέκ* (βλ. καὶ *πισκέτι*).

μισσκοτότεκνο, τό· φαντάρος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *μισκότο* (ἰταλικά *bis-cotto* = δις ψημένο) + *τεκνο* (βλ. *λήμμα*), ὅποτε *μισσκοτότεκνο* σημαίνει γλυκὸ ἀγόρι· ὑπάρχει μιὰ ἄλλη ἐτυμολογία, μὰ δὲν εἶναι κατάλληλη ἢ στιγμὴ γιὰ νὰ τὴν ἀναφέρει κανεὶς· συνώνυμα : *γῆ ἑλληνική, σολντάτης, καπάκι-πλερέζα* (=μαυροσκούφης), *κηπί-καπάκι* (=πρασινσκούφης), *παρτιζανότεκνο* (=λοκατζής).

μιτζανού, ἡ· πειναλέος κίναιδος· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπλαβαῖζω· μαυρίζω, μελανιάζω (βλ. *μπλάβος*).

μπλαβομποντού, ἡ· χολέρα (βλ. *μπλάβος* + *μπόντι*).

μπλάβος, ἐπίθετο· μαῦρος, μελανός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπλάβος* (βενετικά *blano* = γαλανός)· ταυτόσημα : *βαῖζω, μπλάκης, νέρος, πλερέζα* (βλ. *λήμματα*).

μπλάκης, ἐπίθετο· μαῦρος· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἀγγλικὸ *black*· συνώνυμα : *βαῖζω, μπλάβος, νέρος, πλερέζα* (βλ. *λήμματα*).

Μπλάκης μπουροπομπονάρης, ὁ· ὁ Louis Armstrong (βλ. *λήμματα μπλάκης* καὶ *μουροπομπονάρης*).

μπλακο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προστίθεται ἡ σημασία τοῦ μαύρου (βλ. *λήμμα μπλάκης*).

μπλακομπούμπουλο, τό· ἡ μαύρη φυλὴ· ἀπὸ τὸ *μπλακο* + *μούμπουλο* (βλ. *λήμματα*).

μπλακοντικός, ἐπίθετο· μαυρομάτης (βλ. *μπλάκος* + *ντικός*).

μπλακοντίκω, ἡ· μαυρομάτα (βλ. *μπλακοντικός*).

μπλακόπαγκρος, ἐπίθετο· μαυρομάλλης (βλ. *μπλάκος* + *παγκρό*).

μπλακοσκίνης, ἐπίθετο· μελαχρινός (βλ. *μπλάκος* καὶ *σκίνι*).

μπλάντης, ὁ· χειρουργός· ἀπὸ τὸ *μπλάντι* (βλ. *λέξη*).

μπλάντι, τό· αἷμα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *blood* (=αἷμα)· συνώνυμα τὸ *σάγκο* (βλ. *λέξη*).

μπλάντι τῆς βιργινίας, τό· αἷματα τῆς διακορεύσεως (βλ. *μπλάντι* καὶ *βιργινία*)· ταυτόσημο τὸ *μπλάντι* τοῦ *μουτζοκοντρατέμπο*.

μπλάντι τοῦ μουτζοκοντρατέμπο, τό· αἷματα τῆς διακορεύσεως (βλ. *μπλάντι* καὶ *μουτζοκοντρατέμπο*)· ταυτόσημο τὸ *μπλάντι* τῆς *βιργινίας*.

μπλαντο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει αἷμα (βλ. *λήμματα μπλάντι* καὶ *μπλάντο*).

μπλάντο, τό· αἷμα (βλ. καὶ *μπλάντι*).

μπλαντορούφα, ἡ· βεντούζα (ἄκριβέστερον : αὐτὴ ποὺ ρουφάει αἷμα)· ἀπὸ τὸ *μπλάντο* + κοινὸ *ρουφῶ*· *βιδομπλαντορού-*

φα (βλ. λήμμα) είναι ή βδέλα.

μπλαντοσφηνάκι, τό· κουνούπι, σκνίπα, κοριός· από τό *μπλαντο*+ύποκοριστικό του *σφηνιά* (βλ. λήμματα).

μπλαντοτζάστης, ό· αίμοδότης· από τό *μπλαντο*+τζάστης (βλ. λήμματα).

μπλαντοτουρτουαντρέ, τό· κυκλοφορία (ή πίεση) του αίματος· από τό *μπλαντο*+*τουρτουαντρέ* (βλ. λήμματα).

* **μπλούκρου**, τό· δίψα· μάλλον ήχομιμητικής προελεύσεως· συνώνυμο τό *κράκρα* (βλ. λήμμα).

* **μποδοσείκα**, τά· δημόσια άφοδευτήρια· κατά μίαν έκδοχήν από τον συνειρμόν *Μποδοσάκης*>*λιπάσματα*>*κόπρανα*>*άφοδεύω*.

* **μποδοσείκα της Γερμανογκρέκας**, τά· τά ούρητήρια της πλατειάς Συντάγματος (βλ. *μποδοσείκα* και *Γερμανογκρέκα*).

* **μποδοσείκα της Κανουλοϋς**, τά· τά ούρητήρια της πλατειάς 'Ομονοίας (βλ. *μποδοσείκα* και *Κανουλοϋ*).

* **μποδοσείκα της Κουελορόσολας**, τά· τά ούρητήρια της πλατειάς Κλαυθμώνος· κατεδαφίσθησαν τό 1967, άφου, επί δεκαετίες, ύπήρξαν τό κατ' έξοχήν στέκι των κιναιδών (βλ. *μποδοσείκα* και *Κουελορόσολα*).

μπολοκάρω· έπιστρώνω· άγνώστου έτύμου.

μπομπόνα, ή· καραμέλα· από τό γαλλικό συνώνυμο *bonbon*.

μπόνι, τό· κόκκαλο· άγγλιστί *bone*· συνώνυμο τό *σαρκοδομή* και τό *σπάλα* (βλ. λήμματα).

μπόν-κατέ, ή· κυρία (βλ. τό *μπόν-κατές*)· σχεδόν ποτέ δέν χρησιμοποιείται ώς προσαγόρευση.

μπόν-κατές, επίθετο· κύριος· χρησιμοποιείται σαν τιμητικός χαρακτηρισμός, και, σπανιώτατα, σαν προσαγόρευση· για την έτυμολογία βλ. τό γαλλικό *bon* και τό λήμμα *κατέ* (ήτοι: αυτός ό καλός).

μπόνος, επίθετο· θεϊός· μάλλον από τό Ιταλικό *buono* (=καλός).

μπόντι, τό· σώμα· από τό άγγλικό συνώνυμο *body*.

μποντο· συνθετικό λέξεων της καλιαρνητής, όπου προσδίδεται και ή σημασία του σώματος, του σωματικού (βλ. και λήμμα *μπόντι*).

μποντόμετρο, τό· άνάστημα· από τό *μποντο* (βλ. λέξη)+*κοινόν μέτρο*.

μποντομόλ, τό· ιδρώτας (βλ. *μποντο* και *μολ*).

μποντοφρυγανού, ή· ήλιοκαμένη, ήλιοψημένη· από τό *μποντο*+*κοινό φρύγανο* (ή *φρυγανιά*).

μποντοφρυγανόφλοκο, τό· λάδι ήλιοθεραπείας (ή γαλάκτω-

μα)· από τὸ *μποντο* + κοινὸ *φρύγανο* + *φλοκο* (βλ. λήμματα).

μπούα, τό· λουλούδι· Ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *bois* (= δάσος).

* **μπουάβω**· ὁμιλῶ· παραλλαγή τοῦ *μπενάβω*, κατὰ τὰ *ἀβέλω* > *βουέλω*, *δικέλω* > *κουέλω* (βλ. σχετικὰ λήμματα)· ἄλλα συνώνυμα : *ἀβέλω* *νάψες*, *λακιράρω*.

μπουά-μπά, τό· κλάξον· μᾶλλον ὀνοματοποιεῖται ἤχου.

μπουζ· συνήθως πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : κρύο, παγερό, παγωμένο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπούζι* [τουρκικὸ *buz* (=πάγος)] τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς (βλ. καὶ *μπουζο*).

μπούζγαλο, τό· παγωτό· ἀπὸ τὸ *μπουζ* + κοινὸ *γάλα* > *γάλο*.

μπουζιάρης, ὁ· χειμώνας· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μπούζι* (τουρκικὰ *buz*), κατὰ τὸ κοινὸ *κρύο* > *κρυσιάρης*· οἱ λοιπὲς ἐποχὲς ὀνομάζονται : *τουρτουροῦ* (=ἄνοιξη), *λατσοτέμπα* ἢ *ζελογιára* (=καλοκαίρι), *πάνχαλο* (=φθινόπωρο).

μπουζκροκέτα, ἡ· παγάκι (γιὰ ποτό)· ἀπὸ τὸ *μπουζ* (βλ. λέξη) + κοινὸ *κροκέτα* < ἰταλικὸ *crocchetta*.

μπουζο- πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρντῆς, πού σημαίνει κρύο ἢ παγερό (βλ. *μπουζ*).

μπουζοκουτσουριέρης, ὁ· παγοπώλης (βλ. *μπουζοκούτσουρο*).

μπουζοκούτσουρο, τό· πάγος· ἡ κυριολεξία εἶναι καταφανής.

μπουζοντούλαπο, τό· ψυγεῖο· ἀπὸ τὸ *μπουζο* (βλ. λέξη) + κοινὸ *ντουλάπι* (τουρκικὰ *bolap*), ἢ, κατ' εὐθειαν, ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *buzdolabi* (=ψυγεῖο).

μπουζοσουκρού, ἡ· γρανίτα (βλ. *μπουζο* καὶ *σούκρα*).

μπούκα-σταφυλίτης, ἡ· βουβαμάρα, σιωπή· ἡ ἐτυμολογία περιττή (βλ. καὶ τὸ *μπουκοσταφυλιάζομαι*)· συνώνυμα : *μόκο-λα*, *τούλα*.

μπούκι, τό· βιβλίο· στὴν ἀγγλικὴ *book*.

μουκλουκέ, τό· ἐνδιαφέρων, ὑπέροχος· λέξη ἀγνώστου ἐτύμου, πού χρησιμοποιοῦν οἱ παλιατζήδες στὸ Γιουσουρούμ· ἀκριβῶς τὸ ἀντίθετο σημαίνει τὸ *μαντουάνα* (βλ. λήμμα).

μπουκοσταφυλιάζω· σιωπῶ· ἀπὸ τὸ *μπούκα-σταφυλίτης*· ταυτόσημο τὸ *ἀβέλω* *τούλα*, *μπρακολακριντάρω* (βλ. λήμμα).

μπουκοσταφυλιára, ἡ· δικτατορία· ἀπὸ τὸ *μπουκοσταφυλιάζω* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *τουλόσα*.

* **μπούκουρα**, ἐπίρρημα· ὠραῖα, καλὰ (βλ. *μπούκουρος*).

* **μπούκουρος**, ἐπίθετο· ὠραῖος· μᾶλλον πρόκειται γιὰ ἀρβανίτικη λέξη· συνώνυμο τὸ *λατσός*.

* **μπουκοφέρο**, τό· χρυσός, χρυσάφι (βλ. *μπούκουρος* καὶ *φέρο*)· συνώνυμο τὸ *λατσοκαγκέλα*.

μπούλα, ἡ· χάντρα· Ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *boule* (=σφαίρα),

μέ επίδραση τῆς κοινῆς λέξεως ἀμπούλα < γαλλικὸ *ambouile* (= γλόμπος, φουσκάλα).

μπουλάρας, ὁ ποδοσφαιριστῆς· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *μπούλα* > *μπουλάρα*, παρὰ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *football*.

- * **μπουλγουάνα**, ἡ ψωροφантаσμένη· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.
μπουλγουρίκω, ἡ γλυκιά, ἔξυπνη, μορφωμένη· ἄγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ τὸ λῆμμα *μουμπούλ*).

μπουλκουμάρω· ἐκσπερματώνω· ἀπὸ τὸ *μπουλκουμέ*· συνώνυμα : ἀβέλω φλόκια, βουέλω λαχανιαζόζουμι, βουέλω τρεμόζουμο, τζασάρω φλόκια, φλοκάρω (βλ. λήμματα).

μπουλκουμέ, τό· ἐκσπερμάτωση, σπέρμα· ἄγνώστου ἐτύμου· ἐνίοτε λέγεται *πουρκουμέ*· ἄλλα συνώνυμα : *κουραβελτόζουμο*, *λαχανιαζόζουμο*, *σαρμελόζουμο*, *τεκνοκαλλιεργίστρα*, *τρεμόζουμο*, *φλόκι* (βλ. λήμματα).

μπουλκουμεδότσαρδο, τό· οἶκος ἀνοχῆς (βλ. *μπουλκουμέ* καὶ *τσαρδο*)· συνώνυμα : *καραφροδιτότσαρδο*, *μουτζότσαρδο* κ.ἄ.

μουμπούλ, ἡ γλυκιά· ἄγνώστου ἐτύμου (βλ. *μπουλγουρίκω*).

μούμπουλο, τό· πλήθος, κοσμοσυρροή· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως.

- * **μουμπούνι**, τό· πορδή· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μουμπουνητό*· συνώνυμα : *ἀεραντέρω*, *ρέλο* (βλ. λέξεις).

μπουνιά, ἡ πατάτα· λόγῳ ὁμοιότητος μετὰ τὴν γροθιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπουνιά* (βενετικὰ *bugna*)· σημειωτέον ὅτι τὴν γροθιά τὴν ἀποκαλοῦν *ντουποπατάτα* (βλ. λῆμμα).

μπουνιά-κόχλα, ἡ πατάτα βραστή (βλ. *μπουνιά* καὶ *κόχλα*).

μπουνιές στὸ ὄλιο, οἱ πατάτες τηγανητές (βλ. *μπουνιά* καὶ *ὄλιο*)· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν.

μπουνταλά-χαλκάς, ὁ βέρα· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *μπουνταλάς* (τουρκικὰ *budala* = κουτός) + *χαλκάς* (τουρκικὰ *halka* = δαχτυλίδι).

μπουργκάντε, τό· κλύσμα· ἄκλιτο, ἄγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *γκάζα*, *γκαζόζα*, *πουλομουσάφιρο* (βλ. λήμματα).

μπουριάρης, ὁ τραγουδιστῆς· ἀπὸ τὸ *μπουριάρι*· ὁ λαϊκὸς τραγουδιστῆς λέγεται *σεβντοκατῆς* (βλ. λῆμμα).

μπουριάρι, τό· τραγούδι· ἄγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται καταγωγή ἀπὸ τὴν γνωστὴ *μπουρού* (τουρκικὰ *boru* = βούκινο).

μπουρο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει τραγούδι (βλ. λῆμμα *μπουριάρι*).

μπουρόκουτο, τό· ραδιόφωνο· ἀπὸ τὸ *μπουρο* + *κουτο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ζαλίστρα*, *καβγαδοκουτού*, *μπεναβοκουσκούσι*.

μπουρομάζεμα, τό· φεστιβάλ τραγουδιοῦ· ἀπὸ τὸ *μπουρο* +

κοινό *μάζεμα* (ήτοι: τραγουδοσυγκέντρωση).

μπουρομελίδω, ή· νότα (μουσικής)· από τὸ *μπουρο* + *μελίδι* (βλ. λήμματα).

μπουρομπουτόνι, τὸ· ἠλεκτρικὸ κουδούνι (ἀκριβέστερον : τὸ κουμπὶ πὸν τραγουδάει)· ἀπὸ τὸ *μπουρο* + *μπουτόνι* (βλ. λήμματα)· τὸ κουδούνι λέγεται καὶ *κλοσσόνι*.

μπουροξεχειίλω, ή· ἀκορντεόν· ἀπὸ τὸ *μπουρο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *ξεχειλώνω*.

μπουρόπιτα, ή· δίσκος μουσικής· ἀπὸ τὸ *μπουρο* + κοινὸ *πίτα* (Ἰταλικά *pitta*)· συνώνυμα : *κοκκαλοφρονού*, *κουνίστρα* (βλ. λήμματα).

μπουροπομπονάρης, ὁ· σαλπιγκτής, ὄργανοπαίκτης πνευστοῦ· ἀπὸ τὸ *μπουροπομπονάρω* (βλ. λέξη).

μπουροπομπονάρω· παίζω πνευστὸ ὄργανο· ἀπὸ τὸ *μπουρο* + *πομπονάρω* (βλ. λήμματα).

μπουρού, ή· κουτσομπόλα· Ἴσως ἀπὸ τὴν *μπουροῦ* (τουρκικά *boyu* = βούκινο), πὸν χρησιμοποιοῦν οἱ ναυτικοί.

μπούρω, ή· κουτσομπόλα, φαρμακόγλωσσα· ἄλλος τύπος τοῦ *μπουροῦ* (βλ. λήμμα).

μπουσγαλιάζω· θάβω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. *τζαστιραχώνω*).

μπουσγαλος, ἐπίθετο· ἀφύτευτος (βλ. *μπουσγαλιάζω*).

μπουσγούκουλος, ἐπίθετο· ἀδιάφορος· ἀγνώστου ἐτύμου.

μπούσι, τὸ· ὄχημα, αὐτοκίνητο· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *bus* (= λεωφορεῖο)· σχετικά: *μπούτ-ποπιλόμπουσο*, *ἠλεκτροποπιλόμπουσο*.

μπουσοπουρός, ὁ· ἐπιβάτης (βλ. *μπούσι* καὶ *πουρος*).

μπούτ, ἐπίρρημα· πολὺ· προτασσομένου τοῦ ἄρθρου τὰ ἢ λέξη μας ἀποκτᾶ ἐπιτατικὴν σημασία (βλ. λήμμα τὰ-*μπούτ*)· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως στὴν ἀγγλικὴ *butt* σημαίνει ἄκτη, τέρμα· καὶ τὸ τουρκικὸ *buut* θὰ πεῖ ἀπόσταση.

μπουτ-· πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἔχει σημασίαν ἐπιτατικὴν (βλ. τὸ ἐπίρρημα *μπούτ*).

μπούτ-γκρατζιόζω· εὐχαριστῶ· ἀπὸ τὸ *μπούτ* (βλ. λήμμα) + Ἰταλικὸ *grazioso*· ἐξάλλου, τὸ *εὐχαριστῶ* Ἰταλιστὶ λέγεται *grazie*.

μπούτ-λουτσολάκριμος, ὁ· ὠραίος πολυέλαιος (βλ. *μπούτ* καὶ *λουτσολάκριμο*).

μπούτ-μιλιονάρης, ἐπίθετο· ζάπλουτος (βλ. *μπούτ* καὶ *μιλιονάρης*)· συνώνυμα : *θεομιλιονάρης*, *καραμιλιονάρης*, *καρμπονομιλιονάρης*.

μπούτ-μπατανέ, τὸ· ὑπερβολικὸ μακιγιάζ· ἀπὸ τὸ *μπούτ* + *μπατανέ* (βλ. λήμματα).

μπούτ-ντουλός, ἐπίθετο· ἀκριβός· ἀπὸ τὸ *μπούτ* + *ντουλό*

(βλ. λήμματα).

μπουτόνι, τό· κουμπί· στά Ιταλικά *bottonne* καί στά γαλλικά *bouton*.

μπουτοτέκνα, ή· σχολεῖο· ἀπό τὸ *μπουτ*+*τεκνο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *λεσονότσαρδο*.

μπούτ-ποπιλόμπουσο, τό· λεωφορεῖο· ἀπὸ τὸ *μπούτ*+*ποπιλόμπουσο* (βλ. λήμματα)· σχετικὸ τὸ *μπούσι*.

μπούτ-πουροζελές, ὁ· γεροξούρας, γερομπισμπίκης, γερομπαμπλιάκας, κρονόληρος· ἀπὸ τὸ *μπούτ*+*πουροζελές* (βλ. λέξεις)· ἄρκετὰ συνώνυμα.

μπούτ-σέα, τὰ· ἀνέσεις· ἀπὸ τὸ *μπούτ* (βλ. λήμμα)+*μάγκικο σέα*· εἶναι γνωστὴ ἢ λαϊκὴ ἔκφραση τὰ *σέα* καὶ τὰ *μέα*.

μπούτ-φλουσκούνης, ἐπίθετο· λαχανιασμένος· ἀπὸ τὸ *μπούτ* καὶ τὸ *φλουσκουνού* (βλ. λήμματα).

μπούτ-φλουσκούνω, ή· λαχάνιασμα (βλ. *μπούτ* καὶ *φλουσκουνού*).

μποχίκος, ή· βρώμα, ἀποφορά· χρησιμοποιεῖται καὶ ὡς ἄκλιτο τριγενές ἐπίθετο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μόχα*, μὲ ψευτοσπανιόλικη παραπλανητικὴ κατάληξη· συνώνυμο τὸ *ρελοπνοή* (βλ. λέξη).

μπρακολακριντάρω· σιωπῶ, βγάνω τὸν σκασμό· ἀπὸ τὸ *μπράκ λακριντί!* (=σιωπή! σκασμός! πάψε!) τῶν ρεμπέτηδων· συνώνυμα: *ἀβέλω τούλα*, *μπουκοσταφυλιάζω*.

μπρατελιάζω· κάνω ἐρωτικὴ χειρονομία, βάζω χέρι· ἀπὸ τὸ *μπρατέλο* (βλ. λήμμα)· ταυτόσημα: *ἀβέλω κάπι*, *ἀβέλω μπιεσμάν*, *ἀβέλω μπρατέλο*, *βουέλω μπράτες*, *κουταλιάζω*.

μπρατέλο, τό· χέρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπράτσο* (βενετικὸ *brazzo*) ἢ τὰ Ιταλικά συνώνυμα *braccio*>*braccetto*.

μπρατελογωνιά, ή· μασχάλη· ἀπὸ τὸ *μπρατέλο*+κοινὸ *γωνιά*.

μπρατελοκουκούλα, ή· γάντι· ἀπὸ τὸ *μπρατέλο*+κοινὸ *κουκούλα* (λατινικὰ *cucullus*>Ιταλικά *cucullo*).

μπρατελοστάμπα-ὄφισιόζα, ή· ἐπωμίδα (βλ. *μπρατέλο*, *στάμπα*, *ὄφισιόζος*).

μπρικέτο, τό· καμινέτο· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπρίκι* (τουρκικὰ *ibrik*), ἢ, ἀπὸ τὸ ὑποκοριστικὸ τοῦ Ιταλικοῦ *bricco* (=μπρίκι).

μπροστομουτζού, ή· ποδιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπροστά*+*μουτζό* (βλ. λήμμα)· παρόμοια τὰ λαϊκὰ *μπροστέλα* καὶ *μπροστομούνι*.

μπροστομπερντέ, τό· προκαταβολή, καπάρω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μπροστά*+*μπερντέ*· παρόμοιο τὸ γνωστὸ *μπροστάντζα*.

* **μυρμηγκόπαλα**, ή· ὑδρόγειος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *μυρμήγκι* καὶ

μπάλα: συνώνυμα: *μόντος, μοντοτέρα, τέρα, τερόμοντα.*
μορφή! κλητικόν επιφώνημα: από τὸ λαϊκὸν *μορῆ*, θηλυκὸ
 τοῦ *μωρὸς* (κλητικὴ *μωρέ*).

N

νά, σύνδεσμος: τὸ γνωστὸ *νά* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

- * *ναζιάζω*: συνουσιάζομαι: ἀπὸ τὸ κοινὸν *νάζι* (τουρκικὰ *naz* = ἄκκισμός): ταυτόσημο τὸ *κουραβάλα* (βλ. λήμμα).

νάκα, ἄρνητικὸν μόριο: *ὄχι, δέν: ἀγνώστου ἐτύμου: συνώνυμο τὸ νούκου* (βλ. λήμμα).

νάκα, πρόθεση: ἄνευ, χωρὶς, δίχως (βλ. τὸ *νάκα*).

νάκα-νταμπουρκουαρισμένος, μετοχή: ἀδικαιολόγητος (βλ. *νάκα* καὶ *νταμπουρκουαρισμένος*).

νασιονάλης, ἐπίθετο: διεθνῆς: ἀπὸ τὸ γαλλικὸν *national* (= ἔθνικός).

νατούρα-φλόκι, τό: φυσικὸς χυμός: ἀπὸ τὸ ἰταλικὸν *natura* (= φύση) + *φλόκι* (βλ. λήμμα).

νάψες: βλ. τὸ λήμμα *ἀβέλω νάψες*: δέν ἀπαντᾶται μόνο.

ναψιάρης, ὁ: καταδότης: φαίνεται πὼς ἡ ἀρχικὴ μορφή τῆς λέξεως ἦταν *ἀναψιάρης*, γιὰτὶ ὁ κάθε σπιοῦνος ἀνάβει φωτιὰς (βλ. τὸ *ἀβέλω νάψες*).

νεκρί, τό: μὀβ (χρῶμα): ἀπὸ τὸ κοινὸν *νεκρός*: ὡς γνωστὸν, οἱ ταινίες τῶν νεκρικῶν στεφάνων ἔχουνε μὀβ χρῶμα.

- * *νεκροχαρτοῦ*, ἡ: φωτογραφία: ἀπὸ τὸ *νεκρὸς* + *χαρτί* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς: συνώνυμα: *κάρτ-καλιάρντ, λουτσόφατσα* (βλ. λήμματα).

- * *νεκροχαρτώνω*: φωτογραφίζω: ἀπὸ τὸ *νεκροχαρτοῦ* (βλ. λήμμα).

- * *νεμοσέλω*: ὑπνωτίζω: ἀνάλογης ἀρχῆς μὲ τὸ *ἀνεμοσελογκουγκοῦ*, ἢ καὶ μὲ τὸ *ἀλμπομπισελοῦ* (βλ. λήμματα).

νεμρόδι, τό: κυνήγι: ἀπὸ τὸ ὄνομα *Νεμρόδ* τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

νεμροδιάζω: κυνηγῶ: ἀπὸ τὸ *νεμρόδι* (βλ. λέξη).

νεμροδόπουρος, ὁ: κυνηγός: ἀπὸ τὸ *νεμρόδι* + *πουρος* (βλ. λήμματα).

νεροκουκούλα, ἡ: πλερέζα: ἀπὸ τὸ *νέρος* + κοινὸν *κουκούλα* (βλ. καὶ τὸ σχετικὸν *πλερέζα*).

νεροξυλιασμένος, ἐπίθετο: κρυστάλλινος: ἀπὸ τὸ *νερόξυλο*.

νερόξυλο, τό: κρύσταλλο: ἀπὸ τὸ *νερό* + *ξύλο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἀφοῦ τὸ κρύσταλλο μοιάζει μὲ *ξυλιασμένο νερό*: ἄλλωστε, *ξύλιασα* ἀπὸ τὸ *κρύο*, λέμε.

νέρος, επίθετο· μαύρος· από τὸ ἰταλικὸ ταυτόσημο *nero* (σχετικὰ λήμματα : *βαίζω*, *μπλάβος*, *μπλάκης*, *πλερέζα*).

νιόβα, ἢ· χιόνι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *neve* (=χιόνι)· παραπλανητικὸς συσχετισμὸς μὲ τὸ ὄνομα *Νιόβη*.

νιοβάρω· χιονίζω (βλ. τὸ *νιόβα*)· φυσικὰ δὲν ἀπαντᾶται στὸ πρῶτο πρόσωπο, ἀφοῦ ὡς ὑποκείμενο νοεῖται ὁ θεός.

νιόνια, ἢ· μνήμη· ἀπὸ τὸ *νιονιό* (βλ. λήμμα).

νιονιό, τό· μυαλό, νοῦς· ἔτσι καὶ στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.

νισεστε· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴν σημασία του βλ. τὸ λήμμα *νισεστέ*.

νισεστέ, τό· ρυῖχο, ἔνδυμα, κλωστή, ὕφασμα· ἄγνωστης ἐτυμολογίας· συνώνυμο τὸ *ντρέσα* (βλ. λήμμα).

νισεστέ τῆς πούλης, τό· σῶβρακο, κιλότα (βλ. τὰ σχετικὰ λήμματα)· τὰ ἐσώρουχα λέγονται *σκελονισεστέ*.

νισεστέ τοῦ κατσικανοῦ, τό· στηθόδεσμος (βλ. *νισεστέ* καὶ *κατσικανό*)· συνώνυμο τὸ *κατσικανοθήκη*.

νισεστέ τοῦ μουτζοῦ, τό· κιλότα (βλ. *νισεστέ* καὶ *μουτζό*).

νισεστέ τοῦ τουρτουά, τό· κάλτσα (βλ. *νισεστέ* καὶ *τουρτουά*).

νισεστο· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴν σημασία του βλ. τὸ λήμμα *νισεστέ*.

νισεστογάζιασμα, τό· γαρνιτούρα ρούχου· ἀπὸ τὸ *νισεστο* + *γαζί* ἢ *γάζωμα* (βλ. καὶ *νισεστογαζοῦ*).

νισεστογαζοῦ, ἢ· γαρνιτούρα ρούχου (βλ. καὶ *νισεστογάζιασμα*).

νισεστοκάπακο, τό· σακάκι· ἀπὸ τὸ *νισεστο* + κοινὸ *καπάκι*.

νισεστοκολλητόσαρδο, τό· ραφεῖο· ἀπὸ τὸ *νισεστοκολλητοῦ* + *τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τελορότσαρδο*.

νισεστοκολλητοῦ, ἢ· ραπτομηχανή· ἀπὸ τὸ *νισεστο* + κοινὸ ρῆμα *κολλῶ*· συνώνυμο τὸ *τσικτισίνω* [ἢ *νισεστοτσικτισίνω* (βλ. λήμματα)].

νισεστόκουτο, τό· ντουλάπα (βλ. *νισεστο* + *κουτο*).

νισεστόμοστρα, ἢ· βιτρίνα μὲ ὑφάσματα· ἀπὸ τὸ *νισεστο* + κοινὸ *μόστρα* (ἰταλικά *mostra*).

νισεστοπαλούκω, ἢ· κρεμάστρα, κρεμαστάρι, ἀπὸ τὸ *νισεστο* + κοινὸ *παλούκι*.

νισεστορέλα, ἢ· κουρέλι· ἀπὸ τὸ *νισεστο* (βλ. λήμμα) + *ρελο* (ἦτοι : πορδὴ τοῦ ὑφάσματος).

νισεστορελοῦ, ἢ· κουρελιάρα (βλ. *νισεστορέλα*).

νισεστοσοῦραυλο, τό· σχοινί· ἀπὸ τὸ *νισεστο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *σουραύλι*.

νισεστοστρώστρα, ἢ· ἠλεκτρικὸ σίδερο (σιδερώματος)· ἀπὸ τὸ *νισεστο* + κοινὸ *στρώστρα* < *στρώνω*.

νισεστοσφήνα, ή· βελόνι (βλ. νισεστο και σφήνα).

νισεστοσφηνιά, ή· βελονιά (βλ. νισεστοσφήνα).

νισεστοσφηνίτσα, ή· καρφίτσα· ύποκοριστικό του νισεστοσφήνα (βλ. λήμμα).

νισεστοτζούσλεσι, τό· μπουγάδα (βλ. νισεστο και τζούσ-λέσι).

νισεστοτζουσλεσού, ή· πλυντήριο (βλ. νισεστοτζούσλεσι).

νισεστοτσικτσίνω, ή· ραπτομηχανή· από τό νισεστο + συνώνυμο τσικτσίνω· άλλο συνώνυμο τό νισεστοκολλητού (βλ. λέξεις).

νίτσικος, επίθετο· λίγος· άγνώστου έτύμου.

νοβάκος, επίθετο· καινούργιος· από τό νόβος (βλ. λέξη).

νόβος, επίθετο· νέος, καινούργιος· από τό Ιταλικό συνώνυμο *nuovo*.

νοβοφέγι, τό· έφημερίδα· από τό νόβος + φέγι (ήτοι : φύλλο με νέα).

νορμάλ, επίρρημα· φυσιολογικά, μπρούμυτα· τό ανάσκελα λέγεται ήρακλωτά, δηλαδή γυναικεία· ή λέξη μας βεβαίως προέρχεται από τό γαλλικό *normal* (=κανονικός, φυσιολογικός).

* νούκου, άρνητικό μόριο· όχι, δέν· από τό νάκα (βλ. λήμμα).

νουνιάζομαι· σκέφτομαι· από τό νιονιό, ή, τό κοινό νούς.

* νταβατζοκονσόμα, ή· άσχημη· από τό μάγκικο νταβατζής + Ιταλικό *consumo* (=κατανάλωση, φθορά).

νταβελάκης, ό· κακούργος· βεβαίως από τό όνομα του λήσταρχου *Νταβέλη*, κατά τό κατελάνος (βλ. λήμμα).

νταβέλω· παίρνω· ίσως από τον *Νταβέλη*, ό όποιος μόνον έπαιρνε· ύπάρχει και ρήμα ντεβέλω (=έπιθυμώ), καθώς και νταπαβέλω (=παραδίδω).

νταβιλάρω· αρχίζω· άγνώστου έτύμου.

νταλκαρέτεκνο, τό· μόνιμος έραστής· από τό μάγκικο νταλκάς (τουρκικά *dalga*=κύμα, τρικλοποδιά, χαύνωση) + τεκνο (βλ. λήμμα).

* νταμίρα, ή· χασίσι· από τό ταυτόσημο μάγκικο νταμίρα ή ταλίρα· συνώνυμα : νταμιρότριμα, ρίγανη, χορτομπίγα (βλ. λήμματα).

* νταμιράδικο, τό· τεκές (βλ. νταμίρα).

* νταμιραντάμης, ό· άδελφικός φίλος, βλάμης· από τό νταμίρα και τό επίσης μάγκικο άντάμης [(=σέρτικος άντρας, βαρύς, βλάμης) < τουρκικό *adam* (=άνθρωπος, όπαδός, ευγενής, γενναίος)].

* νταμιρατζής, ό· χασικλής (βλ. νταμίρα και νταμιράδικο)· συνώνυμα : κασκαουτοπουρός, χορτομπιγάς.

- * **νταμιρο-** πρώτο συνθετικό λέξεων τῆς ντούρας λιάρντας· σημαίνει : χασίσι, ναρκωτικό (βλ. *νταμίρα*).
- * **νταμιρόκλυσμα**, τό· ἔνεση μὲ ναρκωτικό· ἀπὸ τὸ *νταμιρο*+κοινὸ *κλύσμα*: συνώνυμα : *τρόμπα* καὶ *χτύπα* (βλ. *λήμματα*, καθὼς καὶ τὰ σχετικὰ *ἀβέλω* *τρόμπα*, *βουέλω* *χτύπες*, *καρφιάζομαι*, *σουρσουρού*, *τζέκσα*).
- * **νταμιρόσπυρο**, τό· τὸ παραισθησιογόνο LSD (βλ. *νταμιρο*+κοινὸ *σπυρί*).
- * **νταμιρότρυμα**, τό· χασίσι· ἀπὸ τὸ *νταμιρο*+κοινὸ *τρίμα*: συνώνυμα : *νταμίρα*, *ρίγανη*, *χορτομπίγα* (βλ. *λήμματα*).
- * **νταμιροχαλάστρα**, ἡ· ἀστυνομία διώξεως ναρκωτικῶν· ἀπὸ τὸ *νταμιρο*+κοινὸ *χαλάστρα*.
- * **νταμιροχαλάστρας**, ὁ· ἀστυνομικός τῆς διώξεως ναρκωτικῶν (βλ. *νταμιροχαλάστρα*).
- νταμπαγκόγιες**, οἱ· διόπτρες, κιάλια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν· ἀγνώστου ἐτύμου.
- ντάμπλα**, ἀριθμητικὸ· δύο (βλ. ἐπόμενο *λήμμα*).
- ντάμπλα**, ἡ· ζευγάρι· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *double*.
- νταμπουρκού**, τό· αἰτία, λόγος, γιατί, τὸ γιατί, γιὰ ποιόν λόγο· ἐτυμολογικῶς σχετίζεται μᾶλλον μὲ τὸ γνωστότατο γαλλικὸ *rougouoi*.
- νταμπουρκουαρισμένος**, μετοχή· δικαιολογημένος (βλ. *νταμπουρκουάρω*).
- νταμπουρκουάρω**· δικαιολογῶ (βλ. *νταμπουρκού*).
- * **ντάν**, ἀντωνυμία· αὐτός· ἄκλιτο στὸν ἐνικὸ· πληθυντικὸς *ντανακατοί*· θηλυκὸ ντούνα, οὐδέτερο ντούνι (βλ. *λήμματα*)· ἀγνώστου ἐτύμου.
- ντάνα**, ἡ· πόρνη· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πουτάνα*, κατὰ τὸ *ντανιά* <*πουτανιά*, *λάρα*<*ψωλάρα* κ.τ.λ.
- * **ντανακατά**, ἀντωνυμία· αὐτά· ἐνικός ντούνι (βλ. *λήμμα* ντάν).
- * **ντανακατέ**, ἀντωνυμία· αὐτές· ἐνικός ντούνα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ντάν+κατέ (βλ. *λήμματα*).
- * **ντανακατοί**, ἀντωνυμία· αὐτοί· ἐνικός ντάν· πληθυντικὸς κατὰ τὸ *ντανακατέ* (βλ. *λήμματα*).
- ντανιά**, ἡ· πουτανιά, σκέρτσσο, νάζι (βλ. *ντάνα*).
- ντανιάρης**, ἐπίθετο· ναζιάρης (βλ. *ντανιά*).
- ντάπ**, τό· μαλακία· μᾶλλον ἠχομιμητικῆς προελεύσεως, ὅπως τὸ ντοπ (βλ. *λέξη*)· συνώνυμα: *καλογεροκέντημα*, *σολοφλόκιασμα*, *ψωλοβρόντι*.
- νταπαβέλω**· παραδίδω· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ *λήμματα* *νταβέλω*, *ντεβέλω*).
- νταπαρισμένος**, ἐπίθετο· μαλακισμένος (βλ. *νταπιάζω*).

νταπιάζω: μαλακίζω (βλ. ντάπ): ταυτόσημο τὸ *σολοφλοκιάζω*.

νταπιασμένος, μετοχή: μαλακισμένος (βλ. νταπιάζω).

νταπιαστής, ὁ: μαλάκας (βλ. ντάπ).

ντάρα-φίβρα, ἡ: ὑποθερμία: ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ ντάρα < ἰταλικά *tara* (=ἀπόβαρο) + *φίβρος* (βλ. λήμμα).

νταρέλα, ἡ: κουτσομπολιό, μπουρδα: ἀγνώστου ἐτύμου.

νταρελί, τό: κίτρινο (χρῶμα): ἴσως ἀπὸ τὸ νταρέλα, ἡ ἀντιστρόφως.

ντεβέλω: ἐπιθυμῶ: ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. καὶ λήμματα νταβέλω, νταπαβέλω).

ντεζάρω: διεγείρομαι σεξουαλικῶς, καυλώνω: ἀπὸ τὸ ντεζιράρω (βλ. λήμμα): ταυτόσημα: *ἀβέλω ντέζι*, *βουέλω φακιροπίπιζα*, *φακιροπιπιάζω*, *χορχοριάζω*.

ντέζι, τό: πόθος, ἐπιθυμία, καύλα: ἀπὸ τὸ ντεζιράρω (βλ. λήμμα): συνώνυμο τὸ *καλογερόγλυκες*.

ντεζιράρω: ἐπιθυμῶ, ποθῶ: ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *désirer* (=ἐπιθυμῶ).

ντεζο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντιῆς, στὶς ὁποῖες προστίθεται ἡ σημασία τοῦ ντέζι (βλ. λέξη).

ντεζοδικελιάζω: κάνω μπανιστίρι: ἀπὸ τὸ ντεζο + *δικέλω* (βλ. λήμματα).

ντεζολαχτάρας, ὁ: σαδιστής: ἀπὸ τὸ ντεζο (βλ. λήμμα) + κοινὸ *λαχτάρας*: εἶναι χαρακτηριστικὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ντεζολαχτάρας ἀπαντᾶται μόνον στὸ ἀρσενικὸ γένος, ἐνῶ τὸ ἀντίθετό του ντεζοντουπού (=μαζοχίστρια) μόνον στὸ θηλυκὸ.

ντεζόμπουλα, ἡ: καυλόσπυρο: ἀπὸ τὸ ντεζο + *μπούλα* (βλ. λήμματα).

ντεζοντουπού, ἡ: μαζοχίστρια: ἀπὸ τὸ ντεζο + ντουπ (ἦτοι: αὐτὴ ποὺ ἐπιθυμεῖ τὸ ζύλο): ἀπαντᾶται μόνον στὸ θηλυκὸ γένος, ἐνῶ τὸ ἀντιθέτου σημασίας ντεζολαχτάρας (=σαδιστής) μόνον στὸ ἀρσενικὸ.

ντεζοπλένης, ἐπίθετο: λάγνος: ἀπὸ τὸ ντεζο + *πλένης* (ἦτοι: γεμάτος πόθο).

ντεζοχορχόρα, ἡ: ἰδιοσυγκρασία: ἀπὸ τὸ ντεζο + *χορχόρα* (βλ. λήμματα).

ντερεσάρω: ἐνδιαφέρομαι: ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *interessare* (=ἐνδιαφέρω).

ντεσαποτέ, ἐπίθετο: ξεσκεπαστος, ἀκάλυπτος: εἶναι ἄκλιτο: μᾶλλον κατασκευασμένο ἀπὸ τὰ γαλλικά *de + chapeau*, ποὺ θὰ μπορούσαν νὰ σημαίνουν: χωρὶς καπέλο.

ντεσαποτέ-σερμελιά, ἡ: πέος χωρὶς φίμωση, πέος μὲ γυμνὴ βάλανο (βλ. ντεσαποτέ καὶ *σερμελιά*).

Ντέσκα, ή Γερμανία· από τὸ ἰταλικὸ *tedesco* (=γερμανός, γερμανικός).

ντιβόρσα, ή διαζύγιο· στὰ ἀγγλικά *divorse*· συνώνυμο τὸ *βακουλοξεκολλοῦψες* (βλ. λήμμα).

ντιβορσαρισμένος, μετοχή· χωρισμένος, διαζευγμένος (βλ. *ντιβορσάρω*).

ντιβορσάρω· παίρνω διαζύγιο, χωρίζω (βλ. *ντιβόρσα*).

ντίκ (!)· κοίτα! νά! (προστακτικὴ τοῦ *δικέλω*).

ντίκ, ἐπίρρημα· ἀπέναντι, ἀντίκρυ· ἀπὸ τὸ *δικέλω*· συχνὰ χρησιμοποιεῖται ἐνάρθρως, ὁπότε σημαίνει : ὁ ἀντικρυνὸς (βλ. καὶ *παραντίκ*).

ντίκ, τὸ· βλέμα, ματιά· ἄκλιτο· ἀπὸ τὸ *δικέλω*.

ντίκος (!)· κοίτα! νά! ἰδοῦ! (προστακτικὴ τοῦ *δικέλω*)· νεότερος τύπος τοῦ *ντίκ!* (βλ. λέξη).

ντίκος, τὸ· βλέμα, ματιά· ἄκλιτο· νεότερος τύπος τοῦ *ντίκ* (βλ. λήμμα).

* **ντικοστόπουρος**, ὁ· δάσκαλος· ἀπὸ τὸ *ντικοστός+πουρος* (βλ. λήμματα).

* **ντικοστός**, ὁ· δάσκαλος· ἴσως ἀπὸ τὸ *ντίκος* (ἦτοι : αὐτὸς ποὺ τὰ βλέπει ὄλα), ἦ, ἀπὸ τὸ ἐπίρρημα *ντίκ* (γιατὶ ὁ δάσκαλος κάθεται ἀπέναντί μας)· συνώνυμο τὸ *ντικοστόπουρος*.

* **ντικοστοῦ**, ή· μάθημα, διδασκαλία (βλ. *ντικοστός*).

* **ντικοτὴ προύφα**, ή· ἐπιστολὴ ἐσωτερικοῦ· ἀπὸ τὸ *ντικοτὸ+προύφα*· συνώνυμο τὸ *λουάχατη λέτρα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

* **ντικοτό**, τὸ· ἡμεδαπή, ἐσωτερικὸ (στὴν κυριολεξία σημαίνει : κοντινὸ)· ἀπὸ τὸ *ντικοτός*· συνώνυμο τὸ *ἀχατόζο* (βλ. λήμμα).

* **ντικοτός**, ἐπίθετο· κοντινός· ἀπὸ τὸ *ντίκ<δικέλω* (ἄρα σημαίνει : αὐτὸς ποὺ φαίνεται, ὄρατός).

ντιλάς, ὁ· ὀδοντογιατρός (βλ. *ντίλι*).

ντίλι, τὸ· δόντι· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *dentale* (=ὀδοντικός) ἢ τὸ γαλλικὸ *dent* (=δόντι).

ντιλκερίκι, τὸ· ὀδοντογλυφίδα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ντίλι+κερικεντέ* (ἦτοι : σπιρτόξυλο γιὰ τὰ δόντια), κατὰ τὸ συνώνυμο, καὶ ἐξίσου πνευματώδες, *ντιλοδόκαρο* (βλ. λήμμα).

ντιλο-· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, τιθέμενο ἀντὶ τοῦ *ὀδοντο-* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ντιλοδόκαρο, τὸ· ὀδοντογλυφίδα· ἀπὸ τὸ *ντιλο+κοινὸ δοκάρι*· συνώνυμο τὸ *ντιλκερίκι* (βλ. λήμμα).

ντιλοκολιάζω· δαγκώνω (βλ. *ντιλοκολιέ*)· συνώνυμα : *ντιλοχαλώνω*, *γουγουλοχάλω*.

ντιλοκολιέ, τὸ· ὀδοντοστοιχία· ἀπὸ τὸ *ντιλο+κοινὸ κολιέ*

(γαλλικά *collier*)· συνώνυμο τὸ *ροκάνω*· ἡ τεχνητὴ ὀδοντοστοιχία λέγεται *μοῦς-ντιλοκολιέ*.

ντιλολαστίχω, ἡ· *μαστίχα*, *τσίκλα*· ἀπὸ τὸ *ντιλο* (βλ. λέξη) + κοινὸ *λάστιχο*.

ντιλολέτσι, τὸ· *σάπια* καὶ *βρώμικα δόντια*· ἀπὸ τὸ *ντιλο* + *λέσι* (βλ. λέξεις).

ντιλού, ἡ· ὀδοντογιατρίνα (βλ. *ντιλάς*).

ντιλοχαλεματού, ἡ· *δαγκαματιά*· κατὰ τὸ *ντιλοχαλοῦ* (βλ. λήμμα).

ντιλοχαλού, ἡ· *δαγκαματιά* (βλ. *ντιλο*, *χάλω*, *ντιλοχαλώνω*).

ντιλοχαλώνω· *δαγκάνω*· ἀπὸ τὸ *ντιλο* + *χάλω* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *ντιλοκολιάζω*, *γουγουλοχάλω*.

- * **ντισκροντέ**, τὸ· φροντιστήριον, διαφώτιση, ψηστήρι· ἄκλιτο, ἀγνώστου ἐτύμου· στὰ γαλλικά *discorder* σημαίνει διαφωνῶ.

ντόβας, ὁ· *μισητὸς* καὶ *ἀντιπαθητικὸς κίναιδος*· ἀγνώστου ἐτύμου· ὁ κακὸς κίναιδος λέγεται *καραλουμποῦ* (βλ. λήμμα).

ντόγης, ὁ· *ἀείμνηστος φίλος*, *μακαρίτης*· λέγεται μόνο γιὰ νεκρό· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *δόγης* (ἰταλικά *doge*).

ντόγια, ἡ· *πόρτα*· ἀπὸ τὸ συνώνυμο *ντόρα* (βλ. λήμμα).

ντοκομαχμούρλης, ἐπίθετο· *τεμπέλης*· ἀπὸ τὸ ἀγνωστο ἄλλοθεν *ντοκο* (;) + κοινὸ *μαχμουρλής* (τουρκικὰ *mahmur > mahmurluk*).

ντοκομαχμούρλω, ἡ· *τεμπέλα* (βλ. *ντοκομαχμούρλης*).

ντόπα, πρόθεση· *μετά*· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *dopo* (=μετά).

ντόπα-κοντροτζόρνα, ἡ· *μεθαύριο*· ἀπὸ τὸ *ντόπα* + *κοντροτζόρνα* (βλ. λήμματα).

ντόρα, ἡ· *πόρτα*· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *door* (=πόρτα)· παραπλανητικὸς συσχετισμὸς μὲ τὸ ὄνομα *Ντόρα*· συνώνυμο τὸ *ντόγια* (βλ. λήμμα).

ντοροπουρέκουτο, τὸ· *θυρωρεῖο*· ἀπὸ τὸ *ντορόπουρος* + *κουτο* (βλ. λήμματα).

ντορόπουρος, ὁ· *θυρωρός*· ἀπὸ τὸ *ντόρα* + *πουρος* (βλ. λήμματα).

ντοροσφηνού, ἡ· *κλειδί* (βλ. *ντόρα* καὶ *σφήνα*)· ἡ κλειδαριὰ λέγεται *σφηνόστρα*.

ντοτόρης, ὁ· *γιατρός*· συχνὰ ἀποτελεῖ συνθετικὸ διαφόρων λέξεων· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *dottore*.

- * **ντουάκ** (!)· *κοίτα!* *πρόσεξε!* (παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *ντίκ!*).

ντουβντέζα, ἡ· *φέρετρο*· ἀπὸ τὸ ἀρβανίτικο *ντουβντές* (=πεθαίνω)· συνώνυμα : *ἀδικοκούτι*, *τζαστιραχόκουτο*, *τιραχοτζα-*

στόκουτο, τουρμπανόκουτο (βλ. λήμματα).

ντουβντομπιρπίλι, τό· σάβανο· από τό άρβανίτικο ντουβν-
τές (=πεθαίνω) +μπιρπίλι (βλ. λήμμα)· σημειωτέον ότι στην
καλιαρντή τό σεντόνι ονομάζεται *σάβανο*.

- * ντουλακουμπού, ή· τράπεζα· από τό ντουλο +κοινό άκουμπω
(λατινικά *accumbō*), μέ πιθανήν επίδραση τής μάγκικης
λέξεως *ακούμπα* (=ένεχυροδανειστήριον)· ή άποταμίευση
στην καλιαρντή λέγεται *σαϊλακούμπα*.

ντούλα, ή· τάλιρο· προφανώς από τό ντουλό ή τά τουλά (βλ.
λήμματα).

- * ντουλό, τό· χρήματα, παραδάκι· μάλλον νεότερος τύπος του
τουλά (βλ. λέξη)· συνώνυμα: *βιολετέρα, μπερντέ, όποϊα, τουλά*.
ντουλο· συνθετικό λέξεων τής καλιαρντής· για τή σημασία
του βλ. τό λήμμα ντουλό.

- * ντουλόπρουφα, ή· κλήση έφορίας, έπιταγή· από τό ντουλο +
προύφα (βλ. λήμματα).

ντουλότσαρδο, τό· πολυκατοικία, πλουσιόσπιτο· από τό
ντουλο +τσαρδο (βλ. λήμματα).

ντουλοτσαρδοπληβιάς, ό· εργάτης οίκοδομών, μετατζής·
από τό ντουλότσαρδο +κοινό *πληβείος*.

- * ντουλοχαράτσης, ό· έφορος· από τό ντουλο +κοινό *χαράτσι*
(τουρκικά *haraç*=κεφαλικός φόρος).

- * ντουλοχαρατσότσαρδο, τό· έφορία· από τό ντουλοχαράτσης +
τσαρδο (βλ. λήμματα).

ντούμα, ή· καπνός· προφανώς από τήν γνωστή λέξη ντου-
μάνι (τουρκικά *duman*).

ντουμανοδιακόνα, ή· καπνοσυλλέκτης· γιατί *διακονεύει* τό
ντουμάνι.

ντουμανοσωλήνας, ό· καμινάδα· από τό ντουμάνι (τουρκικά
duman) +*σωλήνας* τής κοινής νεοελληνικής.

ντουμπλοδικελιάζω· παίζω διπλωματία· από τό γαλλικό *dou-
ble* (=διπλός) +*δικέλω*, λόγω παρετυμολογίας του *διπλω-
μάτης* (ήτοι : διπλά μάτια)· τό διπλός στην καλιαρντή λέγε-
ται *ντάμπλα* (βλ. λήμμα).

ντουμπλόροδα, τό· ποδήλατο· από τό γαλλικό *double* (βλ.
καί λήμμα *ντάμπλα*) +κοινό *ρόδα* (βενετικά *roda*)· συνώνυμο
τό *διπλόροδα*· ή μοτοσυκλέτα λέγεται *μακινοδιπλόροδα*.

- * ντούνα, άντωνυμία· αυτή· πληθυντικός (άκλιτος) ντανακατέ
(βλ. λήμμα ντάν).

- * ντούνι, άντωνυμία· αυτό· πληθυντικός ντανακατά (βλ. τό ντάν).
ντουντουκόφλοκο, τό· σπορέλαιο· από τό κοινό ντουντούκα
(τουρκικά *düdük*=φλογέρα) +*φλοκο*· για τήν καλύτερη κα-

τανόηση τοῦ πρώτου συνθετικοῦ βλ. λήμματα *σκληροντούν-
τουκο* καὶ *φιοροντουντούκι*.

ντούπ, τό· δαρμός, ξυλοφόρτωμα· λέξη, προφανῶς, ἠχομι-
μητική· τὸ χτύπημα λέγεται *μπίζι* (βλ. λήμμα).

ντουπάρω· δένω· ἀπὸ τὸ *ντούπ* (βλ. λήμμα, καθὼς καὶ τὰ
ταυτόσημα *ἀβέλω ντούπ*, *βουέλω χαλάστρα*, *μπιζάρω*).

ντουπο-· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ
σημασία του βλ. τὸ λήμμα *ντούπ*.

ντουπόγουντο, τό· κλόμπ· ἀπὸ τὸ *ντουπο* + *γούντι* (ἦτοι: ξύλο
γιὰ ξύλο).

ντουπολωρίδα, ἡ· μαστίγιο· ἀπὸ τὸ *ντουπο* (βλ. λήμμα) + κοι-
νὸ *λωρίδα*.

ντουποπατάτα, ἡ· γροθιά· ἀπὸ τὸ *ντουπο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ
πατάτα· σημειωτέον ὅτι τὴν πατάτα τὴν ἀποκαλοῦν *μου-
νιά* (βλ. λέξη).

ντουποπατατότεκνο, τό· πυγμάχος· ἀπὸ τὸ *ντουποπατάτα* +
τεκνο (βλ. λήμματα).

ντουποστάμπα, ἡ· μάλωπας· ἀπὸ τὸ *ντουπο* + *στάμπα* (βλ.
λήμματα).

ντουπότοπος, ὁ· μέρος ὅπου συχνὰ γίνονται καβγάδες· ἀπὸ
τὸ *ντουπο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *τόπος*.

ντούπ-πατάτες, οἱ· πυγμαχία· ἀπαντᾶται μόνο στὸν πληθυν-
τικὸ (βλ. *ντουποπατάτα*).

ντούρα λιάρντα, ἡ· ἡ σκληρὴ καλιαρντῆ, τὸ πλεόν ἀπόκρυ-
φο γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν κιναιδῶν· ἀπὸ τὸ *ντούρα* καὶ *κα-
λιαρντῆ* (βλ. λήμματα καὶ πρόλογο)· συνώνυμο : *λιάρντω*,
φραγκολουμπινίστικα κ.τ.λ.

ντούρα λιάρντω, ἡ· ἡ σκληρὴ καλιαρντῆ (βλ. λήμμα *ντούρα
λιάρντα*, καὶ πρόλογο).

ντουραμόλ, τό· βιτριόλι· σχεδὸν πιστὴ μετάφραση τοῦ
aquaforte· ἀπὸ τὸ *ντουῖρος* + *μόλ* (βλ. λήμματα), μὲ σολοι-
κισμὸ· συνώνυμο τὸ *καψομόλ*.

ντουρανάσαμα, τό· κουράγιο· ἀπὸ τὸ *ντουῖρος* (βλ. λήμμα) +
κοινὸ *ἀνάσαμα* < *ἀνάσα*.

ντουριάζω· σκληραίνω, θεριεύω (βλ. *ντουῖρος*).

ντουροκαρνοσερμέλες, οἱ· χοντρά ἀλλαντικά (ζαμπόν, μουρ-
ταδέλα)· ἀπὸ τὸ *ντουῖρος* + *καρνοσερμέλες* (βλ. λήμματα).

ντουῖρος, ἐπίθετο· σκληρός· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ντουῖρος* < ἰταλι-
κὰ *duro* (=σκληρός).

ντουροσιέλο, τό· μπλὲ (χρῶμα)· ἀπὸ τὸ *ντουῖρος* (βλ. λέξη) +
κοινὸ *σιέλ* (γαλλικὰ *ciel* = οὐρανός).

ντουροσιέλο τῆς βένας, τό· μπλὲ-ρουαγιάλ (χρῶμα)· ἀπὸ τὸ

ντουροσιέλο και τὸ ρένα (βλ. λέξεις).

ντράβης, ὁ· ὁδηγός· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *drive* (=ὁδηγῶ) ἢ *driver* (=ὁδηγός).

ντρέσα, ἡ· ροῦχο, ἔνδυμα· ἀγγλιστὶ *dress*· συνώνυμο τὸ νισεστὲ (βλ. λήμμα).

Ξ

Ξαλιμάρι, τό· μαξιλάρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *μαξιλάρι*, μὲ παραπλανητικὸν ἀναγραμματισμὸ τῶν συμφώνων· συνώνυμο τὸ πιλότα (βλ. λήμμα).

Ξαμηνάρομαι· διαγωνίζομαι· ἀπὸ τὸ *ξαμῆνες* (βλ. λήμμα).

Ξαμῆνες, οἱ· διαγωνισμοὶ (μαθητικοί)· προφανῶς γιατί, στὴν μέση ἐκπαίδευση, γίνονται στὸ τέλος τῶν δύο *ἐξαμήνων* τοῦ σχολικοῦ ἔτους.

Ξε- στερητικὸ μόριο, ὡς πρῶτο συνθετικὸ, λέξεων τῆς καλλιαρνητικῆς· γνωστότατο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.

Ξεκηφήνω, ἡ· ἐργασία· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε+κηφήνας* (βλ. λέξεις).

Ξεκολλούψα, χαιρετισμὸς· ἀντίο, γιάσου γιὰ παντοτινά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξεκολλῶ+οὔψα* (βλ. λήμμα).

Ξελογιάρα, ἡ· καλοκαίρι (γιατί σὲ *ξελογιάζει*)· οἱ ἄλλες τρεῖς ἐποχὲς λέγονται : *τουρτουροῦ* (=ἄνοιξη), *πάνχαλο* (=φθινόπωρο), *μπουζιάρης* (=χειμῶνας)· ἐξάλλου, τὸ καλοκαίρι ὀνομάζεται καὶ *λατσοτέμπα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

Ξεμπαριάζω· θεραπεύω· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε+μπαρὸ* (βλ. λήμματα).

Ξεμπάρισμα, τό· θεραπεία, ἴαση (βλ. *ξεμπαριάζω*).

Ξεμπαριασμένος, μετοχὴ· θεραπευμένος (βλ. *ξεμπαριάζω*).

Ξενοκουτζίνος, ὁ· ἐξάδελφος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξένος+κουτζί-νος* (βλ. λήμμα).

Ξεπαγκριάρης, ἐπίθετο· ἀναμαλλιάρης, ἀχτένιστος· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε+παγκρὸ* (βλ. λήμματα).

Ξεπαγκρομένος, μετοχὴ· ἀναμαλλιασμένος (βλ. *ξεπαγκρό-νομαι*).

Ξεπαγκρόνομαι· ἀναμαλλιάζομαι· ἀπὸ τὸ στερητικὸ *ξε+παγκρὸ* (βλ. λήμματα).

Ξεπαγκρωμένος, μετοχὴ· ἀναμαλλιασμένος (βλ. *ξεπαγκρό-νομαι*).

Ξεπαγκρόνομαι· ἀναμαλλιάζομαι (βλ. τὸ *ξεπακρόνομαι*).

Ξεπενσάρης, ἐπίθετο· ἀκριβός· ἄγνωστης ἔτυμολογίας.

Ξερομπαξού, ή· ψάθα· Ίσως από τὰ γνωστά *ξερὸς* καὶ *μπαξὲς* (τουρκικὰ *baħse*).

Ξεροσκατού, ή· ή "Ηπειρος· προφανῶς γιατί οἱ ἠπειρώτες θεωροῦνται φοβερὰ τσιγκούνηδες, καί, βεβαίως, εἶναι γνωστή ή λαϊκή ρήση *αὐτὸς ξεραίνει τὸ σκατό του* συνώνυμο τὸ *Σιμίτω* ὃ ἠπειρώτης λέγεται *σιμιτζότεκνο* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

Ξεσκισμένη, ή· κίναϊδος τοῦ δρόμου· ή ἴδια λέξη με τὴν Ἰδια σημασία χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τοὺς μάγκες· ή καλιαρνητὴ διαθέτει πλεῖστες λέξεις, πὸ ὑποδηλώνουν ή χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε εἶδους κίναϊδους.

Ξεσκίστρα, ή· ξεφτελισμένος κίναϊδος (βλ. *ξεσκισμένη*).

Ξεφωνισμένη, ή· κίναϊδος λαϊκῆς καταγωγῆς, φτωχομπινές· γιατί κάτι τέτοιους τοὺς *ξεφωνίζουν* στὸ διάβα τους, με τὴν λέξη-λαχὴ *σύκα!* (βλ. τὸ λήμμα *ξεσκισμένη*).

Ξινασβέστης, ὃ· γιαιούρτι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ξινὸς* + *ἀσβέστης*.

Ξινασβέστι με ἐλόχεσμα, τό· πιλάφι με γιαιούρτι (βλ. *ξινασβέστης* καὶ *ἐλόχεσμα*).

Ξινάστρα, ή· λεμονόκουπα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξινὸς*.

Ξινοσπυροῦ, ή· λεμόνι, λεμονιά· ἀπὸ τὰ κοινὰ *ξινὸ* + *σπυρί*· τὸ πορτοκάλι (καὶ ή πορτοκαλιά) ὀνομάζεται *χρυσόσπυροῦ* (βλ. λέξη).

Ξοβεργιάζω· μπλοκάρω· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *ξόβεργα*· τὸ μπλόκο λέγεται *ρουνοξόβεργα* ή *ρουνοκλοιὸς* (βλ. λήμματα).

* Ξπλίκα, ή· ἐξήγηση· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ συνώνυμου *ἐξπλικατσιόνα* (βλ. λήμμα).

Ξυλαυλακιάζω· σκαλιζώ· τὸ ρῆμα χρησιμοποιεῖται μόνον ἐπὶ ξυλογλυπτικῆς· ἀπὸ τὰ γνωστά *ξύλο* + *αὐλάκι* > *αὐλακιάζω*.

Ξυλαυλακιασμένος, μετοχή· σκαλισμένος (βλ. τὸ *ξυλαυλακιάζω*).

Ξυλαυλακιστός, ἐπίθετο· σκαλιστός (βλ. τὸ *ξυλαυλακιάζω*).

* Ξυλοντεκόρα, ή· ἐπιπλο· ἀπὸ τὰ γνωστά *ξύλο* + *ντεκόρ* (γαλλικὰ *décor* = διάκοσμος)· συνώνυμο τὸ *μόμπιλο*.

* Ξυλοπυροῦ, ή· σπύρτο, πυρεῖον· ἀπὸ τὰ γνωστά *ξύλο* + *πυρεῖον* < *πῦρ*, κατὰ τὸ συγγενὲς *σιδεροπυροῦ*· συνώνυμο : *καπρικεντέ*, *κερικεντέ*· ὃ ἀναπτῆρας λέγεται *καγκελοκαπρικεντέ* ή *καγκελοκερικεντέ* ή *σιδεροπυροῦ* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

Ξυραφιά, ή· συγκοπὴ καρδίας· ή ἐτυμολογία περιττή.

Ξυραφιάζομαι· παθαίνω συγκοπή (βλ. τὸ *ξυραφιά*).

Ξωτικόμουτζο, τό· νεράιδα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ξωτικὸ* + *μουτζο* (βλ. λήμμα).

ξώτσαρδο, τό· μπαλκόνι, βεράντα· από τό κοινό έξω+τσαρ-
δο· συνώνυμο τό κατσίκανότσαρδο (βλ. λήμμα).

Ο

ὄκι, τό· ἀφτί· από τό ἰταλικό *occhio* (=μάτι)· συνώνυμο τό
λούπαρα (βλ. λήμμα).

ὀκιάζω· ἀκούω (βλ. τό ὄκι)· ταυτόσημο τό λουπάρω.

ὀκιαστή, ἡ· ἀκουστική (βλ. ὄκι>ὀκιάζω).

ὀκιολούης, ὁ· λαγός· από τό ὄκι+Λούης (ἦτοι : ὁ ἀφταράς
Λούης)· τό ὄνομα τοῦ θρυλικοῦ πλέον δρομέως χρησιμο-
ποιεῖται καί στίς λέξεις *λουηβραχνός* καί *σιδερομὸλ τοῦ Λούη*.

ὀκιολούης με λακριστά, ὁ· λαγός-στιφάδο (βλ. ὀκιολούης
καί λακριστό).

- * ὀκτάρης, ὁ· βουλευτής· προφανῶς, από τίς ὀκτώ χιλιάδες,
πού ἐλάμβαναν, κάποτε, ὡς μηνιαίαν ἀποζημίωση.

ὄλια, ἡ· ἐλιά· από τό ὄλιο (βλ. λήμμα).

ὄλιο, τό· λάδι· ἰταλιστί *olio*.

ὄλιοκοέν, τό· σαπούνι· ἄλλος τύπος τοῦ ὄλιο-κοέν (βλ. λήμμα).

ὄλιο-κοέν, τό· σαπούνι· από τό ὄλιο+ὄνομα Κοέν· τό δεύτε-
ρο συνθετικό ὑπαινιγμός γιά τό σαπούνι, πού ἔκαναν οἱ
χιτλερικοί με τό λίπος τῶν ἑβραίων (βλ. καί τό κοέν-σαπού-
νι)· τό σαπούνι λέγεται καί *τζουσεσόλιο* (βλ. λέξη).

ὀλιόπαγκρο, τό· μπριγιόλ (βλ. ὄλιο καί παγκρό).

ὀλιοροκανατζίδικο, τό· ἐλαιοτριβεῖο· από τό ὄλιο+κοινό
ροκανατζίδικο<*ροκανίζω* (βλ. καί τό σχετικό *ροκάνω*).

ὀμπζέκι, τό· ἀντικείμενο· στήν γαλλική *objet*.

ὀποῖα, τά· λεφτά· από τήν γνωστή ἀντωνυμία, ἀφοῦ αὐτά
εἶναι γιά τά ὀποῖα γίνεται κάθε δυνατή θυσία· κατ' ἄλλην ἐκ-
δοχήν από τήν ὀπή, πού ἔχουν ὀρισμένα κέρματα (ἐνθυμοῦ
τό *τρποντουλόυ*)· συνώνυμα: *βιολετέρα*, *μπερντέ*, *ντουλό*, *του-
λά* (βλ. λήμματα).

ὀριάντα, ἡ· ἀνατολή· ἰταλιστί *oriente* καί γαλλιστί *orient*.

ὀριάντα τοῦ λούτση, ἡ· ἀνατολή ἡλίου (βλ. ὀριάντα καί λού-
τσης).

ὀριεντάλ, ἐπίθετο· λουσάτος, φανταχτερός, μεγαλοπρεπής·
ἄκλιτο, από τό γαλλικό *oriental*.

ὄστρακο, τό· κορνέτα, τρόμπα· ἡ ὄνομασία από τό ὅτι ὀρισμέ-
να πνευστά ἔχουν σπειροειδές σχῆμα, ἐνθυμίζον σαλίγκαρο.

ὄστρακοποδαράκης, ὁ· καρκίνος· από τό ὄστρακο+ποδαρά-
κι τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

δῶρω· κάθουμαι· ἀπὸ τὸ γνωστότατο τουρκικὸ *oturak* (= κάθισμα).

δῶρος, ἀντωνυμία· ἄλλος· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο ἰσπανικὸ *otro*· συνώνυμο τὸ ἄλτρος (βλ. λέξη).

-ου· κατάληξη θηλυκῶν οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων, δανεισμένη ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.

οὐλτιμος, ἐπίθετο· τελευταῖος· ἰταλιστὶ *ultimo*.

οὐχου! ἐπιφώνημα· ζήτω! μπράβο!

οὐψα, χαιρετισμός· γιάσου, γιά-χαρά· ἀγνώστου ἐτύμου.

οὐψα καὶ στὸ λατσοδίκελμα, ἀποχαιρετισμός· γιάσου καὶ στὸ ἐπανιδεῖν (βλ. οὐψα καὶ λατσοδίκελμα).

ὄφισιόζος, ὁ· ἀξιωματικός· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *officioso* (=ἀξιωματοῦχος).

ὄφισιόφτερο, τὸ· ἀξιωματικὸς ἀεροπορίας (βλ. ὄφισιόζος καὶ φτερό).

Π

παγκόλα, ἡ· μύψ· ἀγνώστου ἐτύμου· συχνὰ προφέρεται ὡς *μπαγκόλα*, ὁπότε δημιουργεῖ σύγχυση μὲ τὸ θηλυκὸ τοῦ ἐπιθέτου *μπαγκόλος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

παγκρά τοῦ δικελτοῦ, τὰ· ματοτσίνορα· ἀπαντᾶται συνήθως στὸν πληθυντικὸ (βλ. *παγκρὸ* καὶ *δικελτό*).

παγκρο· συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει: μαλλιά, τρίχες, τρίχωμα (βλ. *παγκρὸ*).

παγκρό, τὸ· μαλλιά, τρίχες, τρίχωμα· ἀγνώστου ἐτύμου.

παγκροκάπακο, τὸ· καπέλο, σκούφια· ἀπὸ τὸ *παγκρο*+*καπάκι* (βλ. λήμματα).

παγκρολαβή, ἡ· πλεξούδα· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λήμμα)+κοινὸ *λαβή*, ἴσως γιὰ τὸς στουὺς καβγάδες ἀρπάζουν τὶς γυναῖκες ἀπὸ τὰ μαλλιά.

παγκρολαβίδα, ἡ· φουρκέτα· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λέξη)+κοινὸ *λαβίδα*.

παγκροπουρός, ὁ· κουρέας· ἀπὸ τὸ *παγκρο*+*πουρος* (βλ. λήμματα).

παγκροπουρότσαρδο, τὸ· κουρεῖο· ἀπὸ τὸ *παγκροπουρός*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *κουραντάδικο*.

παγκροσκάλης, ἐπίθετο· κατσαρομάλλης· ἀπὸ τὸ *παγκρο*+κοινὸ *σκάλα*· εἶναι γνωστὴ ἡ ἔκφραση: *σκάλες-σκάλες τὰ μαλλιά του*.

παγκροσκαλώνω· κατσαρώνω τὰ μαλλιά· ἀπὸ τὸ *παγκρο-*

σκάλης (βλ. λήμμα).

παγκροτομαρού, ή· γούνα· από τὸ *παγκρό* (βλ. λήμμα) + κοινὸ τομάρι.

παγκροτός, ἐπίθετο· μάλλινος, μαλλιαρός, δασύτριχος, τριχωτός· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λήμμα).

παγκροτσιγκελοχειλάς, ὁ· μουστακαλῆς μὲ μεγάλο στριφτὸ χωριάτικο μουστάκι· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *τσιγκέλι* (τουρκικὰ *çengel*) + κοινὸ *χειλάς* < *χείλη*.

παγκρωτός, ἐπίθετο· μάλλινος, μαλλιαρός, δασύτριχος, τριχωτός· ἀπὸ τὸ *παγκρο* (βλ. λήμμα).

παίρνω· δέχομαι νὰ συνουσιασθῶ (παθητικῶς) μὲ κάποιον, συνουσιάζομαι (παθητικῶς) μὲ κάποιον· τὸ ρῆμα χρησιμοποιεῖται μόνον ἀπὸ κίναιδους καὶ ποτὲ ἀπὸ ἐπιβήτορες κίναιδων, καί, συνήθως, ἐνάρθρως καὶ σὲ ἱστορικὸ χρόνο (π.χ. *τὸν πῆρα*).

πακέτο, τό· ὁ δγκος ποὺ δημιουργεῖ τὸ ἀνδρικό μόριο καὶ ποὺ ἀνασηκώνει τὸ πανταλόνι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πακέτο* (ἰταλικὰ *pacchetto*)· συνώνυμο τὸ *μαγκάζι* καὶ ἡ *φωτογένεια* (βλ. λήμματα).

παλαμάρι, τό· παλάμη, χούφτα· μᾶλλον ἀπὸ τὰ κοινὰ *παλάμη* > *παλαμαριάζω*, παρὰ ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παλαμάρι* (τουρκικὰ *palamar*).

παλαμαροκάνης, ἐπίθετο· ψηλός· γιατί εἶναι ὅλο *παλαμάρια* καὶ *κανιά*· ὁ λαὸς ὅταν ἀναφέρεται σὲ κάποιον ψηλέα λέει : *αὐτὸς ὅλο χέρια καὶ πόδια εἶναι*.

παλκοκαγιόρος, ὁ· ὑποβολεὺς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πάλκο* + *καγιόρης* (βλ. λήμμα).

παλκόραμπο, τό· θέατρο· ἀπὸ τὰ σχεδὸν ταυτόσημα *πάλκο* καὶ *ράμπα*.

παλόμπα, ή· κιθάρα· ἄγνωστης ἐτυμολογίας.

παλουκοντόρι, τό· ἀμπάρα· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *παλούκι* + *ντόρα* (βλ. λήμμα).

πάμπουρη, ή· γιαγιά· ἀπὸ τὸ κοινὸ *pān* + *πουρή* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο : *πουρή τῆς πουρῆς*.

πανιάζω· ἐξαντλοῦμαι, κουράζομαι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πανιάζω* (= *χλωμαιάζω* ἀπὸ φόβο ἢ ταραχή), γιατί ὁ πολὺ κουρασμένος εἶναι καὶ *χλωμός*· *πάνιασε ἀπὸ τὸν φόβο του*, λέει ὁ λαός.
πανιασμένος, μετοχή· κουρασμένος (βλ. *πανιάζω*).

πανσές, ὁ· χωροφύλακας· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πανσές* (γαλλικὰ *pensée*), μὲ ἄρκετὸ χιοῦμορ· ὁ ἀστυνομικὸς (ἰδίᾳ ὁ μυστικὸς) διαθέτει ἄρκετὰ συνώνυμα.

παντοκουλούρα, ή· μηδέν· ἴσως ἀπὸ τὰ κοινὰ *πάντα* καὶ *κου-*

λούρα· τὰ μαθητούδια τὸ μηδὲν (0) τὸ λένε *κουλούρα* καὶ τὸ τέσσερα (4) *καρεκλάκι*, γιατί μοιάζουσε τέτια.

παντοκουλουριάζω· μηδενίζω (βλ. *παντοκουλούρα*).

παντόφλα, ἢ· πορτοφόλι· ἀπὸ τὴν ἴδια καὶ ταυτόσημη λέξι τῶν πορτοφολάδων· γιατί μοιάζει μὲ *παντόφλα* (ἰταλικά *pantofola*, γαλλικά *panoufle*).

παντοφλού, ἢ· τσέπη· γιατί ἐκεῖ βάνουν τὴν *παντόφλα* (βλ. λῆμμα).

πάνχαλο, τό· φθινόπωρο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πᾶν*+*χάλω* (βλ. λῆμμα), λόγω τῆς ἐποχιακῆς ἀφθονίας φρούτων· οἱ ἄλλες ἐποχὲς λέγονται : *τουρτουροῦ* (=ἄνοιξη), *λατσοτέμπα* ἢ *ξελογιάρα* (=θέρος), *μουζιάρης* (=χειμῶνας).

παξιμαδιάζω· μαλακώνω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *παξιμάδι*, ποὺ τὸ μαλακώνουν στὸ νερό· στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ ὑπάρχει ρῆμα *παξιμαδιάζω*.

παπατζάρω· κλέβω (βλ. *παπατζότεκνο* καὶ *παπατζωτή*).

- * *παπατζότεκνο*, τό· κλέφτης· ἀπὸ τὸ μάγκικο *παπατζῆς* (=αὐτὸς ποὺ παίζει τὸν *παπὰ*)+*τεκνο* (βλ. λῆμμα).

- * *παπατζωτή*, ἢ· κλεψιά· ἀπὸ τὰ μάγκικα *παπάς*>*παπατζῆς*>*παπατζιλίκια*.

παπίγια, ἢ· πεταλούδα· γαλλιστὶ *papillon*· τὸ παπιγιὸν στὴν καλιαρντὴ λέγεται *μουσαντοπαπίγια* (βλ. λέξη).

παποροσκουπίδο, τό· ὑπόλειμμα ναυαγίου· ἀπὸ τὸ *παπόρι*+*σκουπίδι* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

παπυρόντραβο, τό· δίπλωμα ὁδηγοῦ (βλ. *πάπυρος* καὶ *ντράβης*).

πάπυρος, ὁ· δίπλωμα· ἀπὸ τὸν γνωστὸ *πάπυρο*.

παραντίκ, ἐπίθετο· ὁ δίπλα στὸν ἀπέναντι· ἀπὸ τὴν κοινὴ πρόθεση *παρὰ*+ἐπίρρημα *ντίκ* (βλ. λῆμμα)· ὁ παραδιπλανὸς λέγεται *πράνς*.

παραντινού, ἢ· καρναβάλι· ἄγνωστης ἐτυμολογίας, δίχως νὰ ἀποκλείεται καταγωγή ἀπὸ τὴν πρόθεση *παρὰ*+κοινὸ *ντόνω*<*ἐνδύω*.

- * *παράταιρη*, ἢ· γυναίκα· γιατί, ὡς γνωστὸν, οἱ κίναιδοὶ τὴν θεωροῦν *παράταιρη*, καί, γενικώτερα, *περιττή*.

παρκέ, τό· αἰδοιολεξία· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παρκέ* (γαλλικά *parquet*).

παρκέ διαρκείας, τό· αἰδοιολεξία· πλέον διακοσμητικὸς τύπος τοῦ *παρκέ* (βλ. λῆμμα).

παρντόν· συγγώμη, μὲ συγχωρεῖτε· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ ταυτόσημο *pardón*.

πάρτα, ἢ· μερίδιο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παρτίδα* (βενετικά *parti-*

da, Ιταλικά *partita*): βέβαια υπάρχει και τὸ μάγκικο *πάρτη* (=μέρος, δικό).

παρτιζανότεκνο, τὸ στρατιώτης τῶν μονάδων καταδρομῶν· γιατί ζεῖ σὰν *παρτιζάνος* (Ιταλιστὶ *partigiano*): συνώνυμο τὸ *κηπι-καπάκι* (βλ. λέξη).

παρτικουλάρης, ὁ· ιδιώτης· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *particolare* (=ἰδιαίτερος).

πάρτιτο, τὸ κομάτι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *partito* (=κομάτι).

πάρτιτο-πάρτιτο, ἐπίρρημα· κομάτι-κομάτι, σιγά-σιγά, λίγο-λίγο (βλ. *πάρτιτο*).

παρτούζ, ἡ· πολυπρόσωπη συνουσία· ἀπὸ τὸ *παρτούζα* (βλ. λήμμα).

παρτούζα, ἡ· πολυπρόσωπη συνουσία· μᾶλλον ἀπὸ τὰ ἰταλικά *parte, partecipe, partito, partizione* (=μερίδιο, συμμετέτοχος, μερίδα ἢ συναλλαγή, μοιρασιά), ἢ τὰ γαλλικά *partage, parti* (=διανομή, μερίδιο).

παρτουζάρης, ὁ· συμμετέτοχος σὲ ὁμαδική συνουσία (βλ. *παρτούζ* καὶ *παρτούζα*).

παρτσινέβα, ἡ· πατρόνα· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *παρτσινέβελος* [=συνιδιοκτῆτης (βενετικά *parcenevole*)].

παρφομόφλορο, τὸ· εὐωδιαστὸ λουλούδι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *profumo* (ἢ γαλλικὸ *parfum*)+*φλορο* (βλ. λήμμα).

πασαρέλα τῆς λατσοσύνης, ἡ· καλλιστεῖα· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *πασαρέλα* (Ιταλιστὶ *passerella*)+*λατσοσύνη* (βλ. λήμμα).

πασιόζα-τζιόρνα, ἡ· χτές (βλ. *πασιόζος* καὶ *τζιόρνα*)· τὸ αὐριο λέγεται *κοντροτζόρνα*, καὶ τὸ σήμερα *κατὲ-τζιόρνα* ἢ *στατούτα-τζιόρνα* (βλ. λήμματα).

πασιόζος, ἐπίθετο· περασμένος· μᾶλλον ἀπὸ τὰ ἰταλικά *passaggio* (=διάβαση), *passato* (=παρελθόν) κι ἄλλα παράγωγα τοῦ πολυσήμαντου *passare*.

πατριδόπρεσα, ἡ· καθῆκον· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πατρίδα+πρεσα* (βλ. λήμμα).

πατσόμπακας, ὁ· κοιλαράς· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πατσὰς* (τουρκικά *paça*)+*μπάκα* (βλ. λέξη).

πατσομπακού, ἡ· κοιλιὰ (βλ. *πατσόμπακας*).

πατσούλ, τὸ· ψιμίθιο, ἄρωμα, πομάδα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γνωστὸ *πατσουλί* (γαλλικά *patchouli*<ἀγγλικά *patch-leaf*).

πεκουλιάζομαι· τσιγκουνεύομαι (βλ. τὸ λήμμα *πεκούλης*).

πεκούλης, ἐπίθετο· τσιγκούνης· στὴν ἰταλικὴ *peculio* σημαίνει ἀποταμίευση· συνώνυμα: *καρακουκούνης*, *σαϊλοκόπουρο* κ.ἄ. (βλ. λήμματα).

πελέ, τὸ· ὄρχις· νεότερος παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *μελέ*

(βλ. λήμμα): ἀμφότερα ἄκλιτα· ἄλλα συνώνυμα: *μπαλά, φλοκοντορβάρες*.

πεντηκοστή, ἡ· παντρεμένη· λέγεται εἰρωνικῶς πως· ἀνάλογο τὸ λαϊκὸν *σαρακοστή*· τέλος, εἶναι γνωστὴ ἢ ἔκφραση ἀντρόγυνο τῆς ἁγία-Παρασκευῆς, πού προσάπτεται σὲ κακομοιριασμένα ζευγάρια.

περασιόνα, ἡ· ἐγχείρηση· Ἰταλιστὶ *operazione*.

περλοκροκάδα, ἡ· στρεῖδι, μύδι, ὄστρακοειδές· ἀπὸ τὰ γνωστά *πέρλα* < Ἰταλικά *perla* (=μαργαριτάρη) + *κρόκος*.

πετροκηλίδα, ἡ· μωσαϊκὸ, ψηφιδωτό· ἀπὸ τὸ *πέτρα* + *κηλίδα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

πετσοβουνοῦ, ἡ· κάλος· ἀπὸ τὰ κοινὰ *πετσι* (Ἰταλικά *pezzo*) + *βουνο*.

- * **πηχοπιασμάν**, τὸ· βραχίων, χέρι· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ κοινὸ *πηχος* + *πιασμάν* (βλ. λήμμα).

πηχτόσουκρο, τὸ· μέλι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πηχτή* + *σούκρα* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *ζουζουνόφλοκο*.

πιάς-κουπί, τὸ· χέρι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *πιάσιμο* < *πιάνω* + *κουπί*, ἦτοι: *κουπί* πού *πιάνει*.

πιασμάν, τὸ· χᾶδι στὰ γεννητικὰ ὄργανα· ἀπὸ τὸ *πιάσιμο* < *πιάνω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς (βλ. καὶ *πιασμαντέ*).

πιασμαντέ, τὸ· χᾶδι στὰ γεννητικὰ ὄργανα· ἀπὸ τὸ *πιασμάν*, μὲ ψευτογαλλικὴ παραπλανητικὴ κατάληξη (βλ. *πιασμάν*, *πιασμαντίζω*, *πιαστικό*).

πιασμαντίζω· *πιάνω* (βλ. *πιασμάν*, *πιασμαντέ*).

πιαστικό, τὸ· ἐρωτικὸ χᾶδι· ἀπὸ τὸ *πιάσιμο* < *πιάνω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· συνώνυμα: *μπιισμάν*, *μπιισμαντό*, *πιασμάν* κ.ἄ.

πίκολος, ἐπίθετο· μικρός· ἀπὸ τὸ γνωστότατο Ἰταλικὸν *piccolo*.

πιλίπης, ὁ· ἀγαπητός, προσφιλέης· ἀπὸ τὸ *πιπίλας* (βλ. λήμμα), μὲ ἀναγραμματισμό.

πιλίπης-γατάκης, ὁ· τρυφερός ἐραστής· συνώνυμα: *πιπιλογατούλης* καὶ *πιπιλογαμούλης* (βλ. λήμματα).

πιλότα, ἡ· *μαξιλάρι*· ἴσως ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸν *pillotta* (=μπάλα)· συνώνυμο τὸ *ζαλιμάρι* (βλ. λήμμα).

- * **πιουσοπουρός**, ὁ· ἄρτοποιός (βλ. *πιούσω* καὶ *πουρος*)· συνώνυμο τὸ *μαντοπουρός*.
- * **πιουσότριμα**, τὸ· ἄλευρι· ἀπὸ τὸ *πιούσω* + κοινὸν *τρίμα*· συνώνυμο ἢ *μαντόσκονη* (βλ. λήμμα).
- * **πιουσότσαρδο**, τὸ· ἄρτοπωλεῖο· ἀπὸ τὸ *πιούσω* + *τσαρδο* (βλ. λήμματα)· ταυτόσημο τὸ *μαντότσαρδο*.

- * **πιούσω**, ἢ ψωμί· προφανῶς, ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ἐπιούσιος* (ἄρτος)· συνώνυμο τὸ *μαντὸ* (βλ. *λέξη*).
- πιπεροσκατοῦ**, ἢ μουστάρδα· ἀπὸ τὸ *πιπέρι* + *σκατοῦ* < *σκατὰ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, ἀσφαλῶς λόγῳ ὁμοιότητος στὴν ἐμφάνιση καὶ γεύση.
- πιπιλάκης**, ὁ ἀγαπητός, προσφιλῆς (βλ. *πιπίλας*).
- πιπίλας**, ὁ ἀγαπητός, προσφιλῆς· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *πιπίλα* < *πιπιλλῶ* (ἰταλικά *pirilare*)· συνώνυμα : *πιπιλάκης*, *πιλίπης* (βλ. *λήμματα*).
- πιπιλογαμούλης**, ὁ τρυφερός ἐραστής· ἀπὸ τὸ *πιπίλας* + *κοινὸ γαμούλης* < *γαμῶν*· συνώνυμα : *γατουλογαμούλης*, *πιλίπης-γατάκης* καὶ *πιπιλογατούλης* (βλ. *λέξεις*).
- πιπιλογατούλης**, ὁ τρυφερός ἐραστής· ἀπὸ τὸ *πιπίλας* + *κοινὸ γατούλης* < *γάτος*· συνώνυμα : *γατουλογαμούλης*, *πιλίπης-γατάκης* καὶ *πιπιλογαμούλης* (βλ. *λήμματα*).
- πισελάκης**, ὁ μαχμουρλής· ἀπὸ τὸ *πισέλω* (βλ. *λήμμα*).
- πισελιάζω**· νανουρίζω· ἀπὸ τὸ *πισέλω* (βλ. *λήμμα*).
- πισελο-**· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, σχετιζομένων μὲ τὸν ὕπνο (βλ. *πισέλω*).
- πισελοκαπνιάζομαι**· ὄνειρεύομαι· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. *λήμμα*) + *κοινὸ καπνός*.
- πισελοκαπνόραμπα**, ἢ δνειρο· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. *λήμμα*) + *κοινὸ καπνός* + *ράμπα* (βλ. *λήμμα*).
- πισελομούγκρισμα**, τὸ ροχαλητό· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. *λήμμα*) + *κοινὸ μούγκρισμα*.
- πισελομουγρού**, ἢ ροχαλητό· νεότερος παρακλανητικὸς τύπος τοῦ *πισελομούγκρισμα* (βλ. *λήμμα*).
- πισελομουγρῶ**· ροχαλιζῶ· ἀπὸ τὸ *πισελο* (βλ. *λήμμα*) + *κοινὸ μούγκρίζω*, ἢ, ἀπὸ τὸ *πισελομουγρού* (βλ. *λέξη*).
- πισελονισεστέ**, τὸ πιτζάμα (ἄκριβέστερον : ἔνδυμα ὕπνου)· ἀπὸ τὸ *πισελο* + *νισοστε* (βλ. *λήμματα*)· συνώνυμο τὸ *σεληνονισεστέ*.
- πισελόπλακα**, ἢ κρεβάτι (ἄκριβέστερον : πλάκα γιὰ ὕπνο)· ἀπὸ τὸ *πισελο* + *κοινὸ πλάκα*· συνώνυμα : *κουλοσφαλόκουτο*, *λέτι*, *μπισέντα* (βλ. *λήμματα*).
- πισελοριλάρω**· κάνω ὕπνοθεραπεία· ἀπὸ τὸ *πισελο* + *ριλάρω* (βλ. *λήμματα*).
- πισελόσολο**, τὸ ὕπνωτικόν· ἀπὸ τὸ *πισελο* + *ροσόλι* (βλ. *λήμματα*).
- πισέλω**· ξαπλώνω, πλαγιάζω, κοιμοῦμαι· ἀγνώστου ἐτύμου (βλ. τὸ συνώνυμο *μπισέλω* καὶ τὰ παράγωγά του, καθὼς καὶ τὰ ταυτόσημα *ἀβέλω τοῦφες* καὶ *κουλοσφαλάω*).

πισκέτι, τό· παιδάκι· ἄλλος τύπος τοῦ *μισκέτι* (βλ. λήμμα).
 πισκετόγουτσα, ἡ· δευτερόλεπτο· ἀπό τὸ *πισκέτι*+*γούτσα*
 (βλ. λήμματα).

Πίτσου-σίτι, τό· Περιστέρι (Ἀθηνῶν)· ἀπό τὸ κοινὸ *πι-
 τσοῦνι* (Ἰταλικά *piccione*=περιστέρι)+ἀγγλικὸ *city* (=πόλη).
 πλάζα, ἡ· πλατεία· ἀπό τὸ ἰσπανικὸ συνώνυμο *plaza*.

πλανάρω· ἰσιώνω· ἀπό τὸ Ἰταλικὸ ρῆμα *planare*.

- * πλατάχρονος, ὁ· παρελθόν, περασμένα χρόνια, παλαιὸς και-
 ρός, ἔκείνα τὰ χρόνια· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὰ κοινὰ *πλατός*+
χρόνος· τὸ μέλλον λέγεται *μαντότεμπο* ἢ *φουτούρι* (βλ. λήμ-
 ματα).

πλαφόνα, ἡ· ταβάνι· μᾶλλον ἀπὸ τὸ συνώνυμο Ἰταλικὸ *plafone*,
 παρά ἀπὸ τὸ ἀντίστοιχο γαλλικὸ *plafond*.

πλεγιάρω· παίζω· ἀγγλιστὶ *play*.

πλεγιάρω-ντάπ· μαλακίζομαι (βλ. *πλεγιάρω* καὶ *ντάπ*).

πλεγιάρω-φέγια· χαρτοπαίζω (βλ. *πλεγιάρω* καὶ *φέγι*).

πλένης, ἐπίθετο· γεμάτος· στὴν ἰσπανικὴ *pleno*.

πλέν-λουμπινιά, ἡ· μεγάλος κίναϊδος· ἀπὸ τὸ *πλένης*+*λουμ-
 πίνια* (βλ. λήμματα)· πολλὰ συνώνυμα.

πλενομπελές, ὁ· καυλιάρης (ἀκριβέστερον : μὲ γεμάτους
 δρχεῖς)· ἀπὸ τὸ *πλένης*+*μπελέ* (βλ. λήμματα)· ὁ εὐνοῦχος
 λέγεται *κουπομπελές*.

πλερέζα, ἡ· μαυρὸς πέπλος, πένθος, μαυρὸ (χρῶμα), πένθι-
 μος· ἀπὸ τὴν γνωστὴ *πλερέζα* (γαλλικά *pleureuse*)· συνήθως
 χρησιμοποιεῖται ὡς συνθετικὸ λέξεως· οἱ λέξεις *βαίζω*,
μπλάβος, *μπλάκης* καὶ *νέρος* ἐπίσης σημαίνουν μαυρὸς.

πληβιά, ἡ· ἐργατιά, φτωχολογιά, λαουτιζίκος· ἀπὸ τὸ γνωστὸ
πληβεῖος (λατινικά *plebeius*)· συνώνυμο τὸ *πόπολο* (βλ. λέξη).

ποετολακριμάρω· μοιρολογῶ· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ *poeta*+*λα-
 κράρω* (βλ. λήμμα).

ποετολακρίμι, τό· μοιρολόι· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ *poeta*+*λακριμο*
 (βλ. λήμμα).

ποετολακριμάζω· μοιρολογῶ (βλ. *ποετολακριμάρω*).

ποετολακρίμασμα, τό· μοιρολόι (βλ. *ποετολακρίμι*).

ποετολακρίμω, ἡ· μοιρολογίστρα (βλ. *ποετολακρίμι*).

πομπίνο-φραπέ, τό· αἰδοιολεξία (βλ. *πομπόν* καὶ γαλλικὸ
frapper).

πομπόν, τό· αἰδοιολεξία· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *bonbon* (=
 ζαχαρωτό)· ὠστόσο βλ. καὶ τὸ *πόν-πόν*.

πομπονάρης, ὁ· ὁ λείγων αἰδοῖα (βλ. τὸ *πομπόν*).

πομπονάρω· λείγω αἰδοῖον ἀνδρὸς (βλ. τὸ *πομπόν*).

πομποτάπακο, τό· τσιμπούκι· ἀπὸ τὸ *πομπόν*+*ταμπάκο*

(βλ. ἄηθηατα).

κονηροπόρεια, ἢ ἀλεπου· ἀπὸ τοῦ κοινῶς κωνηρός + ἀγγλικὸ

dog, ἢ τοῦ κωνηρός σκύλου· συνώνυμα τὸ κωνηρόκορα (βλ.

ἄηθηα).

κόν-κόν, τὸ αἰθιοπεῖον· ἴσως ἀπὸ τοῦ γαλλικῶς pompon (=

φούρα)· ὅπως δὲν ἀποκλείεται νὰ εἶναι τῆς ἰσθμίας ἀρχῆς ἢ

τοῦ κωνόν (βλ. ἄηθηα).

κόν-κόν-κωνηρόνα, ἢ γλεῖφιτζόβρι (βλ. κόν-κόν καὶ κωνηρό-

κωνηρόκωνο).

κωνηρόκωνο, τὸ κωνηρόβρι (βλ. κόν-κόν, κωνηρό, ἢ κωνηρό-

κωνηρόκωνο) + ἴσως τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κωνηρόκωνη, ἢ κωνηρόκωνη ἀπὸ τοῦ κωνηρό (βενετικὰ kōna =

ἐκαστόν) + ἴσως τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

κωνηρόκωνη, τὸ κωνηρόκωνη (βλ. κωνηρόκωνη).

- * **πυλοπυργώνω σουάντες**: άδιαφορώ για σένα, σ' έχω χεσμένο (βλ. *πυλοπυργώνω* και *σουάντες*, καθώς και τή ταυτόσημα *κουλάρω τήν ισάντες πρεζάντα* και *κουλάρω τήν παρούσία σου*).
- πυλόρογες**, οί: αίμορροΐδες: άπό τή *πυλο* (βλ. λήμμα) + κοινό *ρόγα*: άπαντάται μόνο στόν πληθυντικό.
- πυλοσαρκού**, ή: γλουτός: άπό τή *πυλο* (βλ. λήμμα) + κοινό *σάρκα*: άνάλογο τή κοινό *κωλομέρι*.
- πυλοστρώστρα**, ή: καρέκλα: άπό τή *πυλο* (βλ. λήμμα) + κοινό *στρώστρα* < *στρώνω* (δπως στή *νισεστοστρώστρα*): άνάλογο τή λαϊκό συνώνυμο *κωλοκαθίστρα*.
- πυρέβω**: γερνώ, παρακμάζω: άπό τή *πυρός* (βλ. λέξη), παρά άντιστρόφως.
- πυρέκλω**, ή: γριά: άπό τή *πυρή*, σέ οίονεί ύπερθετικό βαθμό.
- πυρεύω**: γερνώ, παρακμάζω (βλ. *πυρέβω*).
- πυρή**, ή: γριά, ήλικιωμένη, παρῆλιξ (βλ. *πυρός*).
- πυρή τής πυρης**, ή: γιαγιά: ή έτυμολογία περιττή: συνώνυμο τή *πάμπυρη* (βλ. λήμμα).
- πυρκέ-ντέ-σκεντέ**: γιατί νά συμβεί; άγνώστου έτύμου ψευτογαλλικό.
- πυρκουμέ**, τή: έκσπερμάτωση, σπέρμα: νεότερος παραπλανητικός τύπος τή *μυλκούμέ* (βλ. λήμμα): άλλα συνώνυμα: *κωραβελτόζουμο*, *λαχανιαζόζουμο*, *σαρμελόζουμο*, *τεκνοκαλλιργίστρα*, *τρεμόζουμο*, *φλόκι*.
- πυρο-**: πρώτο συνθετικό κώλων λέξεων τής καλιαρνητής: τίθεται άντί τή *γερσ-* τής κοινής νεοελληνικής (βλ. λήμματα *πυρός* και *-πυρος*).
- πυροζελές**, ό: γέρος, γεροτρεμουλιάρης: άπό τή *πυρο-* + κοινό *ζελές* (γαλλικά *gelée*): συνώνυμα: *μυοΐτ-πυροζελές* κ.ά.
- πυροκουμάντο**, τή: στρατηγείο: άπό τή *πυρο-* + κοινό *κουμάντο* (ιταλικά *comando*): ή γενική διοίκηση λέγεται *κομάντο-στρίγκουλα* (βλ. λήμμα).
- πυροκουμάντος**, ό: στρατηγός: άπό τή *πυροκουμάντο* (βλ. λήμμα).
- πυρομαριονέτα**, ή: γεροπαραλυμένος (βλ. *πυρο* και *μαριονέτα*).
- πυρομπαλτάς**, ό: δικαστής (βλ. *πυρο* και *μπαλτάς*): λέγεται και άπλως *μπαλτάς*.
- πυρομπζέκι**, τή: άντίκα (βλ. *πυρός* και *όμπζέκι*).
- πυρός**, έπίθετο: γέρος, ήλικιωμένος, παρῆλιξ: μύλλον άπό τή γνωστό *πυρί*.
- πυρος**: τελευταίο συνθετικό κώλων λέξεων τής καλιαρνη-

της· έχει τή σημασία τοῦ γερασμένου· φυσικά ἀπαντᾶται καί μέ κατάληξη θηλυκοῦ γένους (βλ. λήμματα *πουρή, πουρο, πουρός*).

πουροχτίκισμα, τό· γεροντοέρωτας (βλ. *πουρο* καί *χτίκισμα*).

πουστόμαγκας, ὁ· σκληρός κίναϊδος· ἀπό τὰ γνωστά *πούστης + μάγκας*· σημειωτέον ὅτι οἱ κίναϊδοι δέν χρησιμοποιοῦν τήν λέξη *πούστης* καί τὰ παράγωγά της (βλ. σημειώσεις).

- * **πουτανοκοινόσημος**, ὁ· ἄσχημος· ἀπό τὸ γνωστό *πουτάνα* < Ἰταλικά *putana* (=πόρνη) + *κοινόσημος* (ἦτοι : κατάλληλος μόνο γιὰ πελάτης πόρνης).

πούφ, τό· ρουφηξιὰ τσιγάρου· βεβαίως ἠχομμητικό· ὁ λαός προκειμένου νὰ ἀναφερθεῖ στὸ πολὺ κάπνισμα λέει : *ἄρχισα τὰ τσιγάρα πάφ-πούφ* (βλ. τὰ σχετικά : *ἄβέλω πούφ, βινάρω τή ντούμα, βοέλω φούμα*).

πράνς, ἐπίθετο· παραδιπλανός, κοντινός· ἄκλιτο ἀγνώστου ἐτύμου, δίχως νὰ ἀποκλείεται κάποια σχέση μέ τὸ γαλλικὸ *près* (=πλησίον)· ὁ ἀντικρυνός λέγεται *ντίκ*, ὁ διπλανός τοῦ ἀντικρυνοῦ *παραντίκ*, καί, αὐτὸς ἐκεῖ *λουάχατος* (βλ. λήμματα).

πρεζαντέ, ἡ· πιάτσα, τόπος ὅπου συνήθως ἐμφανίζεσαι· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *présenter* (=παρουσιάζω).

πρεζάντι, τό· δῶρο· στὰ γαλλικά *présent*· συνώνυμο τὸ *γκίφτι* (βλ. λήμμα).

πρεζεντασιόν, ἡ· ἐπίσημη ἐμφάνιση· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *présentation* (=παρουσίαση, σύσταση).

πρεπάρω· φτιάχνω· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *πρέπει* καί τὸ *εὐπρεπίζω* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

-πρεσα· τελευταῖο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρνητῆς· σημαίνει : πίεση, ὄργανο μετρήσεως (βλ. καί τὸ ρῆμα *πρεσάρω*).

πρεσάρω· πιέζω· ἀπὸ τὰ γνωστά *πρεσάρω* καί *πρέσα* (Ἰταλικά *pressa*).

πρεσβεία, ἡ· δημόσια οὐρητήρια· οἱ μάγκες λένε *πρεσβεία* τὸν θάλαμο, τῆς κάθε φυλακῆς, ὅπου διαμένουν δόστροποι κατάδικοι· σὲ ἀμφότερες τὶς περιπτώσεις ἡ εἰρωνικὴ διάθεση εἶναι καταφανῆς.

πρεσβεία τῆς Ἠνωμένης Ἀραβικῆς Δημοκρατίας, ἡ· τὰ οὐρητήρια τῆς δημαρχίας Ἀθηνῶν.

πρεσβεία τῆς Μεγάλης Βρετανίας, ἡ· τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας Συντάγματος· λέγονται ἔτσι λόγῳ τοῦ γειτονικοῦ μεγάλου ξενοδοχείου· σημειωτέον ὅτι, ἡ ἐν λόγῳ πλατεία ὁ-

- νομάζεται στήν καλιαρνή *Γερμανόγκρεκα* (βλ. λήμμα).
- πρεσβεία τῶν ἐλευθέρων κρατῶν, ἡ· τὰ οὐρητήρια τοῦ πεδίου τοῦ Ἄρεως.
- πρεσβεία τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἡ· τὰ οὐρητήρια τῆς πλατείας Ὁμονοίας· ἡ πλατεία αὐτὴ ὀνομάζεται στήν καλιαρνή *Κανουλοῦ* (βλ. λήμμα).
- πρεσβευτοῦ, ἡ· κάρτ-βιζιτ, ἐπισκεπτήριο· γιατί ἐκπροσωπεῖ κάποιο ἄτομο· συνώνυμα : *καρτελοπρεζεντά, τσαρδοπεργαμηνή, χαρτοπρεσβευτοῦ* (βλ. λέξεις).
- πρεσο- πρῶτο συνθετικὸ διαφόρων λέξεων τῆς καλιαρνήτης· σημαίνει : πίεση, ὄργανο μετρήσεως (βλ. καὶ -πρεσα).
- πρεσογοτσάρω· καθυστερῶ· ἀπὸ τὸ *πρεσο* + *γούτσα* (ἦτοι : πιέζω τὸν χρόνο)· ἡ καθυστέρηση λέγεται *σμπρωχωτότσι* (βλ. λήμμα).
- πρεσοκαγκουρόσαλο, τὸ· φτάρνισμα (βλ. *πρεσο* καὶ *καγκουρόσαλο*).
- πρεσολογού, ἡ· θέληση· ἀπὸ τὸ *πρεσο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *λόγος* > *λογική*.
- πρές-φλόκι, τὸ· γόμα, κόλλα· ἀπὸ τὸ *πρεσο* + *φλοκι* (βλ. λήμματα).
- πρεφάρι, τὸ· γουστο· ἴσως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *prefer* (=προτιμῶ), ἢ τὸ ἀντίστοιχο Ἰταλικὸ *preferire*.
- πριβέτος, ὁ· διοικητής· ἴσως ἀπὸ τὰ Ἰταλικά *privato* (=ιδιαιτέρος), *provato* (=δοκιμασμένος), *provetto* (=ᾠριμος, ἔμπειρος), ἢ, καὶ ἀπὸ τὸ *primate* (=προϊστάμενος, πρόκριτος).
- πριβομπάκολο, τὸ· γιότ, κότερο, βενζινάκατος· ἀπὸ τὸ *πρίβος* + *μπάκολο* (ἦτοι : ἰδιωτικὸ πλοῖο).
- πρίβος, ἀντωνυμία· δικός μου· ἴσως ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ *privato* (=ἰδιωτικός, ἰδιαίτερος).
- πρίμα-ράμπα, ἡ· θεατρικὴ κρεμιέρα (βλ. *πρίμος* καὶ *ράμπα*).
- πριμάτσος, ὁ· πρωθυπουργός· οἰονεὶ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τοῦ *πρίμος* (βλ. λήμμα)· ταυτόσημα : *πρίμος-μινιστροπουρός, πρωτονταβάς*· στήν Ἰταλικὴ *primate* εἶναι ὁ προϊστάμενος.
- πρίμος, ἐπίθετο· πρῶτος· στήν Ἰταλικὴ *primo*.
- πρίμος-μινιστροπουρός, ὁ· πρωθυπουργός· ἀπὸ τὸ *πρίμος* καὶ τὸ *μινιστροπουρός* (βλ. λέξεις)· συνώνυμα : *πριμάτσος, πρωτονταβάς*.
- πριμοσφαιριάζομαι· μπαίνω στήν πρώτη γραμμὴ τοῦ καβγά, διακινδυνεύω (ἢ πρωτοστατῶ) σὲ καβγά· ἀπὸ τὸ *πρίμος* + κοινὸ *σφαίρα*.
- προβατέ, τὸ· δεξι· ἄκλιτο (βλ. *προβατές*).

προβατές, επίθετο· δεξιός· ο άριστερός λέγεται *κατσικός*· ανάλογο τὸ περίφημο λαϊκό *σκόρδο-κρεμώδι*, πού, άκόμη, χρησιμοποιεῖται στὴν εκπαίδευση νεοσυλλέκτων.

προβατού, ἡ· δεξιά (βλ. *προβατές*).

- * **προικοκουσκουσιάζω**· παντρεύω (βλ. *προικοκουσκουσου*).
- * **προικοκουσκουσού**, ἡ· τελετή γάμου· ἀπὸ τὸ κοινὸ *προίκα* + *κουσκουσί* (ἦτοι : συζήτηση περὶ προικός).
- προπισελιάζω**· νυστάζω· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρό* + *πισέλω* (βλ. λῆμμα).
- προπισελοῦ**, ἡ· νύστα (βλ. *προπισελιάζω*).
- * **προῦφα**, ἡ· ἐπιστολή, ἀπόδειξη, κλήση, ἔγγραφο· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *proof* (=ἀπόδειξη)· συνώνυμο τὸ *λέτρα* (βλ. λέξη).
- * **προῦφα-ἠλιόγαζα**, ἡ· λογαριασμός ηλεκτρικοῦ· ἀπὸ τὸ *προῦφα* + *ἠλιόγαζα* (βλ. λέξεις)· συνώνυμο τὸ *λουτσολέτρα*.
- * **προῦφα-μόρς**, ἡ· τηλεγράφημα· ἀπὸ τὸ *προῦφα* + γνωστὰ σημάτα τοῦ *Morse*· συνώνυμο τὸ *λέτρα-κακακά* (βλ. λῆμμα).
- * **προῦφα τῆς ταραχῆς**, ἡ· ἀστυνομικὴ κλήση, πᾶν ἔγγραφο πού κατασυχίζει τὸν παραλήπτη· ἀπὸ τὸ *προῦφα* + κοινὸ *ταραχή*· συνώνυμο τὸ *λέτρα τῆς ταραχῆς* (βλ. λῆμμα).
- προχαλέβω**· κολατσίζω· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρό* + *χάλω* (βλ. λῆμμα).
- προχάλεμα**, τό· κολατσιό· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρό* + *χάλεμα* (βλ. λῆμμα).
- προχαλεμαντοκάμαρη**, ἡ· κουζίνα· ἀπὸ τὸ *προχάλεμα* + κοινὸ *κάμαρη*.
- προχαλεύω**· κολατσίζω· ἀπὸ τὴν πρόθεση *πρό* + *χάλω* (βλ. λῆμμα).
- πρωτο-**· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρνητῆς· ἔχει τὴν ἴδια ἀκριβῶς σημασία πού ἔχει καὶ στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.
- πρωτοκαθίκι**, τό· ἐπαθλο, βραβεῖο· ἀπὸ τὸ *πρωτο* (βλ. λῆμμα) + κοινὸ *καθίκι*.
- πρωτοκαθικόμπερθα**, ἡ· φέστιβαλ (βλ. *πρωτοκαθίκι* καὶ *μπερθα*).
- πρωτοκαθικόπουρος**, ὁ· ἀθλοθέτης (βλ. *πρωτοκαθίκι* καὶ *πουρος*).
- πρωτοκαθικώμενος**, μετοχή· βραβευμένος· ἀπὸ τὸ *πρωτοκαθικῶνας* (βλ. λῆμμα).
- πρωτοκαθικῶνας**· βραβεύω (βλ. *πρωτοκαθίκι*).
- πρωτονταβᾶς**, ὁ· πρωθυπουργός· ἀπὸ τὸ *πρωτο* (βλ. λῆμμα) + μάγκικο *νταβᾶς* < *νταβατζής*, κατὰ τὸ *Μαυρονταβᾶς*· συνώνυμο : *πριμάτσος*, *πρίμος-μνιστροπούρος*.
- πρωτόπλακα**, ἐπίρρημα· ἐπάνω (βλ. *πρωτόπλακα*)· τὸ κάτω

λέγεται *κατώπλακα* (βλ. λήμμα).

πρωτόπλακα, ή· πρώτος δροφος· από τὸ *πρωτο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *πλάκα*.

Πρωτοπρέσβειρα, ή· ή Μακεδονία· ἐπειδὴ ὁ μητροπολίτης τῆς *συμβασιλεύουσας* Θεσσαλονίκης, ὡς ἀνήκων στὸ πνευματικὸ κλίμα τοῦ πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, προσφωνεῖται (ὅπως ἀκριβῶς ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης) *παναγιώτατος*.

- * **πρωτοσιδερού**, ή· ἐπίσημη ἐμφάνιση· ἴσως ἀπὸ τὰ γνωστὰ *πρῶτος* + *σίδερο*, δηλαδὴ *καλοσιδερωμένος*.

πυργώνω· ἀφοδεύω ἀπὸ τὸ *πουλοπυργώνω*· συνώνυμα : ἀβέλω *κουλά*, βουέλω *κοὐλ-κοὐλ*, *κουλάρω*, *μουτιάζω*, *πουλοπυργώνω* (βλ. λήμματα).

πφέ, τό· καφές· μᾶλλον ἐνσυνείδητη παραφθορά τοῦ *καφές*· εἶναι ἀκλιτο· συνώνυμα : *καημοζούμι*, *καημοτσιφτοζούμι*, *τουρκόσουπα*, *ὕγρόπρεζα* (βλ. λήμματα).

P

ραμουσίτσα, ή· καλόψυχη καὶ κουτή ὑπρέτρια· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *μουσίτσα*, προτασσομένης τῆς παραπλανητικῆς, καὶ οὐδὲν σημαίνουσης, συλλαβῆς *ρα*.

ραμουσώ, ή· πιστή καὶ χαζή ὑπρέτρια· ἀπὸ τὸ *ραμουσίτσα* (βλ. λήμμα).

ράμπα, ή· θέατρο, σκηνή, προβολή, προθήκη, ὀθόνη· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ράμπα* < ἰταλικά *rampa*.

ράμπα τοῦ Μόλλα, ή· θέατρο σκιῶν, *καραγκιόζης*· ἀπὸ τὸ *ράμπα* καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ξακουστοῦ *καραγκιοζοπαίχτη* *Μόλλα*· συνώνυμο τὸ *κοροϊδόραμπο* (βλ. λήμμα).

ραμποκοδιά, ή· αὐλαία (ἀκριβέστερον : *ποδιά* τῆς σκηνῆς)· ἀπὸ τὸ *ράμπα* + κοινὸ *ποδιά*· ἀνάλογο τὸ *δικελομαντοποδιά* (βλ. λήμμα).

ραντάρισμα, τό· διάβασμα (βλ. *ραντάρω*).

- * **ρανταριστό**, τό· ἀκουστικὸ τηλεφώνου· ἀγνώστου ἐτύμου· ὥστόσο, ἴσως ἔχει κάποια σχέση μὲ τὸ γνωστὸ *ραντάρ* (ἀγγλικά *radar*)· τὸ τηλεφῶνο λέγεται *φωνοκουσκός* (βλ. λήμμα).

- * **ρανταρομπουάβω**· τηλεφωνῶ (βλ. *ρανταριστό* καὶ *μπουάβω*)· ταυτόσημο τὸ *μπενάβω* *κοῦς-κοῦς*.

ραντάρω· διαβάζω· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *read* (= διαβάζω).

ρέλο, τό· πορδὴ· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμα : *ἀεραντέρω*,

μπουμπούνι (βλ. λέξεις).

ρελοπνοή, ή· μπόχα· από τὸ *ρέλο* (βλ. λήμμα) + κοινό πνοή· συνώνυμο τὸ *μποχίκος* (βλ. λήμμα).

ρέλο τοῦ χάους, τό· ρέψιμο· ἀπὸ τὸ *ρέλο* + *χάος* (βλ. λήμματα). ἦτοι : πορδὴ τοῦ στόματος.

ρεμουσελάρω· πιλοτάρω, διευθύνω· ἴσως σχετίζεται μὲ τὰ γνωστά *ρεμοῦ* (γαλλικά *remue, remuer, remuage*).

ρένα, ή· βασίλισσα· ἀπὸ τὰ γαλλικά *reine* (= βασίλισσα) καὶ *règne* (= βασιλεία, βασίλειον), μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ ἰταλικοῦ *regina*.

ρενο· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς κάλιαρντῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ βασιλικοῦ (βλ. τὸ λήμμα *ρένος*).

ρενοβλαστός, ὁ· διάδοχος θρόνου· ἀπὸ τὸ *ρενο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *βλαστός*.

Ρενόγλαστρα, ή· ὁ Βασιλικὸς Κήπος τῶν Ἀθηνῶν· ἀπὸ τὸ *ρενο* + κοινὸ *γλάστρα*.

ρενοκαθίκι, τό· κορόνα, στέμμα· ἀπὸ τὸ *ρενο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *καθίκι*, μὲ ἀσυνήθη δριμύτητα.

ρενοκατσικαδερό, τό· τσολιάς· ἀπὸ τὸ *ρενο* + *κατσικαδερό* (βλ. λήμματα).

ρένος, ὁ· βασιλεύς· ἀπὸ τὸ *ρένα* (βλ. λέξη).

ρενοσκαμνοῦ, ή· θρόνος· ἀπὸ τὸ *ρενο* + κοινὸ *σκαμνί* [ὑποκοριστικὸ τοῦ λατινικοῦ *scamnum* (= ἐδώλιον)].

ρενότεκνο, τό· βασιλόπουλο· ἀπὸ τὸ *ρενο* + *τεκνο* (βλ. λήμματα).

ρενότσαρδο, τό· ἀνάκτορα· ἀπὸ τὸ *ρενο* + *τσαρδο* (βλ. λήμματα).

ρενότσαρδόρουνα, ή· χωροφύλακας· ἀπὸ τὸ *ρενότσαρδο* + *ρούνα* (βλ. λήμματα), ἐπειδὴ τὰ ἀνάκτορα φρουροῦνται ἀπὸ χωροφύλακες· συνώνυμο τὸ *πανσός*.

ρετάλι, τό· φτηνὸ, λίγο, ἀσήμαντο, τιποτένιο· βεβαίως ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ρετάλι* (ἰταλικά *ritaglio*).

ρεταλόκαπα, ή· φτηνὴ ἀγαθοεργία· ἀπὸ τὸ *ρετάλι* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *κάπα* (λατινικά *cappa*).

ρετάρω· χάνω· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *ridare* (= ξαναδίνω, ἐπιστρέφω).

ρετσίνοκαρφόυμα, ή· λιβάνι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ρετσίνι* + γαλλικὸ *parfum* (= ἄρωμα), ἀφοῦ τὸ λιβάνι εἶναι κάτι σὰν ἄρωματικὸ ρετσίνι.

ρίγανη, ή· χασίσι· ἀπὸ τὴν γνωστὴ ταπεινὴ *ρίγανη*· ἀνάλογο καὶ ταυτόσημο τὸ *χόρτο* ἢ *χορταρέας* τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τῶν ρεμπέτηδων· συνώνυμα : *νταμίρα*, *νταμιρότριάμα*,

χορτομπίγα (βλ. λήμματα).

ριζάρω, φυτεύω· από το κοινό *ρίζα*, κατά το *ρίζα* > *ριζώνω* και *φύτρα* > *φυτρώνω* της κοινής νεοελληνικής.

ριζότσαρδο, τό· θεμέλιο· από το κοινό *ρίζα*+*τσαρδο* (βλ. λήμμα).

ριζόφυτρα, επίρρημα· βαθιά· από τα κοινά και σχεδόν ταυτόσημα *ρίζα*+*φύτρα*.

ριζόφυτρος, επίθετο· βαθύς (βλ. *ριζόφυτρα*).

ριλάρωμα, τό· έναπαυση (βλ. *ριλάρω*).

ριλάρω· αναπαύομαι· από το ταυτόσημο αγγλικό ρήμα *relax* (ιταλικά *rilassare*).

ριντάρισμα, τό· γέλιο (βλ. *ριντάρω*).

ριντάρω· γελώ· στα ιταλικά *ridere*.

ροβεσπάκης, ό· δημοκράτης· από το όνομα *Robespierre*.

ροβεσπάκος, ή· δημοκράτης (βλ. *ροβεσπάκης*).

ροβεσπού, ή· δημοκρατία· βεβαίως από το όνομα του *αδιάφθορου* (βλ. και *ροβεσπάκης*).

ροζί, τό· κόκκινο (χρώμα)· από το ιταλικό *rosa* (=τριαντάφυλλο) και τα παράγωγά του, ή, από το γαλλικό *rouge* (=κόκκινος).

ροζόμπιλα, ή· κεράσι (άκριβέστερον : κόκκινη μπιλια)· συνώνυμα : *μπιλοκομόντι*, *ροζόρογα* (βλ. λήμματα).

ροζοροβεσπάκης, ό· κομμουνιστής (και άκριβέστερον : κόκκινος δημοκράτης)· από το *ρόζος*+*ροβεσπάκης* (βλ. λέξεις)· συνώνυμα : *καππακάππας*, *κουμμουνότεκνο*.

ροζόρογα, ή· κεράσι· από το *ρόζος*+κοινό *ρόγα*· συνώνυμα : *μπιλοκομόντα* και *ροζόμπιλα* (βλ. λέξεις).

ρόζος, επίθετο· κόκκινος· από το *ροζί* (βλ. λήμμα), παρά αντιστρόφως.

* **ροζόφουσκα**, ή· ντομάτα (και άκριβέστερον : κόκκινη φούσκα)· συνώνυμο το *κομόντα* (βλ. λήμμα).

ροζόφρισσο, τό· μπαρμπούνη (στην κυριολεξία : κόκκινο ψάρι)· από το *ρόζος*+*φρισσο* (βλ. λήμματα).

ροκάνω, ή· τεχνητή όδοντοστοιχία, μασέλα· από το κοινό *ροκάνι* (*ροκανίζω*), του όποιου χρήση γίνεται και στο *όλιοροκανατζίδικο*· ή μασέλα λέγεται και *μούς-ντιλοκολιέ*, ενώ ή φυσική όδοντοστοιχία άπλώς *ντιλοκολιέ* (βλ. σχετικά λήμματα).

ρομανάς, επίθετο· γύφτος· από το συνώνυμο *ρομανιάς* της κοινής νεοελληνικής, πού, στην Κρήτη, σώζεται και ως επώνυμον· μιá φάρα γύφτων αυτοαποκαλούνται *ρομανιάδες* ή *ρομιόγυφται*.

ρομανό-κλιμπέ, τό· είδος τσιφτετέλι (πού χορεύουν οί κί-
ναιδοί στίς ταβέρνες τους)· ή λέξη μας μάλλον γούφτικης
άρχης.

ρομανού, ή· γούφτισσα (βλ. *ρομανάς*).

ρομπολούνι, τό· μπουρνούζι· από τό κοινό *ρόμπα* (Ιταλικά
ropa)+*λούνι* (βλ. λήμμα), ήτοι : ένδυμα λουτρού.

ροντοσόλ, τό· γλείψιμο· ίσως από τό *ροσόλι* (βλ. λέξη)· συ-
νώνυμο τό *ροσολιμαντέ*.

ροντοσολάρω· γλείφω (βλ. τό *ροντοσόλ*).

ροσόλι, τό· σάλιο· από τό γνωστό ήδύποτο *ροσόλι* (Ιταλικά
rosolio).

ροσολιμαντέ, τό· γλείψιμο· άκλιτο (βλ. *ροσόλω*)· συνώνυμο
τό *ροντοσόλ*.

ροσόλω, ή· γλώσσα (άνατομικώς)· μάλλον από τό *ροσόλι*
(βλ. λέξη)· ή γλώσσα, ώς μέσον έκφράσεως, καλεΐται *λίγκα*
(βλ. λήμμα).

ροσόλω με λακριστά, ή· γλώσσα-στιφάδο (βλ. *ροσόλω* και
λακριστό).

- * **ρουζόσκελο**, τό· έμμηνα (κυριολεκτικώς : κόκκινα σκέλη)·
συνώνυμα : *καραφροδιτόσταση*, *κουμονόσκελη*, *μονούπασχα*,
στάση τής караφροδίτης (βλ. λήμματα).

ρούνα, ή· άστυνομικός· άγνώστου έτύμου· στά Ιταλικά *runa*
σημαίνει ρούνος—βεβαίως οί ρούνοι, σάν λαός, δέν ήταν
ιδιαιτέρως συμπαθείς στην Ίταλία· ή λέξη μας χρησιμοποι-
είται και από τούς μάγκες.

ρουνο· πρώτο συνθετικό λέξεων τής καλιαρντής, όπου προσα-
τίθεται ή σημασία του άστυνομικού, τής άστυνομίας, τής
άστυνομέυσεως (βλ. τό λήμμα *ρούνα*).

ρουνοκλοιός, ό· μπλόκο· από τό *ρουνο* (βλ. λήμμα)+κοινό
κλοιός· συνώνυμο : *ρουνοζόβεργα*.

ρουνόλετρα, ή· άστυνομική κλήση· από τό *ρουνο*+*λέτρα*
(βλ. λήμματα)· συνώνυμο τό *λέτρα* (ή *προύφα*) τής *ταραχής*.

ρουνομολόγα, ή· κατάθεση στην άστυνομία· από τό *ρουνο*+
κοινό *όμολογία* ή *όμολογώ*.

ρουνοζόβεργα, ή· μπλόκο· από τό *ρουνο* (βλ. λήμμα)+κοινό
ζόβεργα· συνώνυμο : *ρουνοκλοιός*.

ρουνοσαρώστρα, ή· περίπολος (κυρίως του τμήματος ήθών)·
από τό *ρουνο*+κοινό *σαρώστρα*<*σαρώνω*.

ρουνοτζασμένος, επίθετο· φυγόποινος, καταδικώμενος, πα-
ράνομος· από τό *ρουνο*+*τζασμένος* (βλ. λήμματα).

ρούφω, ή· κακόλογη, φαρμακόγλωσσα· γιατί μιá τέτια γυ-
ναίκα (ή κίναιδος) είναι έτοιμη νά σε *ρουφήξει*.

ρωσόμολο, τό· βότκα (ἀκριβέστερον : ρωσικό πιετό)· ἀπό τὸ κοινὸ *ρῶσος*+*μολο* (βλ. λήμμα).

Σ

σάβανο, τό· σεντόνι· ἡ ἔτυμολογία περιττή· τὸ σάβανο στήν καλιαρντή λέγεται *ντουβντομπιρμπίλι* (βλ. λήμμα).

σαβανώνω· σκεπάζω (βλ. τὸ *σάβανο*).

σάγκο, τό· αἷμα· στήν ἰταλική *sangue*· συνώνυμο τὸ *μπλάντι* (βλ. λέξη).

σαγκοσφουγγάρα, ἡ· συκότι· ἀπὸ τὸ *σάγκο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *σφουγγάρι*.

σαῖλακούμπα, ἡ· κατάθεση σὲ ταμειυτήριο, ἀποταμίευση· ἀπὸ τὸ *σαῖλο*+κοινὸ *ἀκούμπα*<*ἀκουμπῶ* (λατινικὰ *accumbo*)· ἡ τράπεζα λέγεται *ντουλακουμπού*· ἐξάλλου, οἱ μάγκες ὀνομάζουν τὸ ἐνεχυροδανειστήριον *ἀκούμπα*.

σαῖλακουμπιάζω· ἀποταμιεύω· ἀπὸ τὸ *σαῖλακούμπα* (βλ. λήμμα).

σαῖλο· πρῶτο συνθετικὸ· σημαίνει τσιγκούνης, φιλαργυρία (βλ. καὶ *σαῖλοκο*)· ἀπὸ τὸν πασίγνωστο *Shylock* τοῦ Shakespeare.

σαῖλοκιάζω· τσιγκουνεύομαι· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Shylock* (πρόσωπο τοῦ Shakespeare).

σαῖλοκο· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Shylock*· σημαίνει τσιγκούνης, φιλαργυρία (βλ. καὶ *σαῖλο*, *σαῖλοκιάζω*).

σαῖλοκομποξιάς, ὁ· κοσμηματοθήκη, κασετίνα· ἀπὸ τὸ *σαῖλοκο*+γνωστὸ *μποξιάς* (τουρκικὰ *bohsa*).

σαῖλοκόπουρο, τό· γερο-τσιγκούνης· ἀπὸ τὸ *σαῖλοκο*+*πουρο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα: *καρακουκούνης*, *πεκούλης* κ.ἄ.

Σαῖλοκότσαρδο, τό· τὸ Ταχυδρομικὸ Ταμειυτήριον· ἀπὸ τὸ *σαῖλοκο*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα).

σαῖλοτεζοριάζω· ἀποθησαυρίζω· ἀπὸ τὸ *σαῖλο*+*τεζοριάζω* (βλ. λήμματα).

σαλόξης, ἐπίθετο· τρελός· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ ἐπίθετο *saloz* (=βλάξ, χαμένος).

σαντίκ, τό· περούκα· ἄκλιτο, μᾶλλον ἀπὸ τὸ *μουσαντό* (βλ. λέξη), ἀφοῦ ἡ περούκα εἶναι μιὰ ψεύτικη κόμη· συνώνυμο τὸ *σαντομερινοῦ*.

σαντο· πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς, τιθέμενο ἀντὶ τοῦ *μουσαντο* (βλ. λήμμα).

- * **σαντομερινού**, ή· περούκα· από τὸ *σαντο*+γνωστὸ *μερινό* (Ισπανικὸ *merino*=εἶδος προβάτου, ἀπὸ οὗ τοῦ ὀνόματι τοῦ μαλλιῖ)· συνώνυμο τὸ *σαντικ* (βλ. λήμμα).
- σαντομουτζοπουρού**, ή· μηtriά· ἀπὸ τὸ *σαντο*+*μουτζόπουρη* (ήτοι : ψευτομητέρα)· ὁ πατριὸς λέγεται *σαντοσεμελοπουρός* (βλ. λήμμα).
- σαντόπαγκρο**, τὸ· μουστάκι, γένια· ἀπὸ τὸ *σαντο*+*παγκρο*
- σαντοσέμα**, ή· μπανάνα (βλ. *μουσαντοσέμα*).
- σαντοσεμελοπουρός**, ὁ· πατριὸς· ἀπὸ τὸ *σαντο*+*σεμελοπουρός* (ήτοι : ψευτοπατέρας)· ἡ μηtriά λέγεται *σαντομουτζοπουρού* (βλ. λήμμα).
- σαντούλα**, ἀντωνυμία· ἐσὺ (λέγεται χαϊδευτικά)· μᾶλλον πρόκειται γιὰ οἶνον ὑποκοριστικὸ τοῦ ἐσάντες, κατὰ τὸ ἐμάντες > *μαντούλα* (βλ. λήμματα).
- σαρκιστί με-σίκ**· διὰ ζώσης, προφορικῶς· ἡ πρώτη λέξις τῆς τυποποιημένης φράσεως ἀπὸ τὸ κοινὸ *σάρκα* (βλ. *με-σίκ*).
- * **σαρκοδομή**, ή· κόκκαλο· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σάρκα*+*δομή*· συνώνυμο : *μόνι*, *σπάλα* (βλ. λήμματα).
- σαρκοφατσού**, ή· μάγουλο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σάρκα*+*φάτσα*.
- σαρμέλα**, ή· πέος· ἀγνωστοῦ ἐτύμου· τουρκιστὶ *serti* σημαίνει αἰδώς· συνώνυμο : *σαρμελιά*, *σεμελιά*, *σερμέλα*, *σερμελιά*, *σφαίρα*, *λάρα*, *μπάμια*, *φακιροπίτζα*, *τουτού*, *φιστίκι*.
- σαρμελιά**, ή· πέος (βλ. *σαρμέλα*).
- σαρμελῶζουμο**, τὸ· σπέρμα· ἀπὸ τὸ *σαρμέλα*+*ζουμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο : *κουραβελτόζουμο*, *λαχανιαζῶζουμο*, *μπουλκουμέ*, *πουρκουμέ*, *τεκνοκαλλιεργήστρα*, *τρεμῶζουμο*, *φλόκι*.
- σαρμελοχαμῶγελο**, τὸ· συνουσία· ἀπὸ τὸ *σαρμέλα*+κοινὸ *χαμῶγελο*· συνώνυμο : *κουραβάλιασμα*, *κουραβέλα*, *κουραβελτόσημο* (βλ. λέξεις).
- σαρμούτα**, ή· πόρνη· οἱ μάγκες *σαρμούτα* λένε τῇ χοντρῇ γυναίκα· ἡ πόρνη στὴν καλιαρντὴ ὀνομάζεται καὶ *ἀφροδίτω* ἢ *ἀχαρνο-ελένη* ἢ *καραμουτζοῦ* ἢ *καραφροδίτω* (βλ. λήμματα).
- σαφρακιάζω**· ἀδυνατίζω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σαφρακιάζω*.
- σαφρακού**, ή· φυματίωση (βλ. *σαφρακιάζω*).
- σαφράκω**, ή· ἀδύνατη (βλ. *σαφρακιάζω*).
- σαφράνς-τουζούρ**· ἔρχεται γιὰ λεφτά (τὸ τεκνὸ)· παραπλανητικὸς ψευτογαλλισμὸς· τίθεται καὶ ἐρωτηματικῶς.
- σαψάρω**· θαυμάζω· ἀγνωστοῦ ἐτύμου.
- * **σβουριάζομαι**· μεθῶ· τοῦ μεθυσμένου ὄλα τοῦ φαίνονται νὰ γυρίζουν σὰν *σβούρα* (βλ. καὶ τὸ *σβουρού*).
- σβουροσπυρόμολο**, τὸ· ντολμαδάκι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σβούρα* καὶ *σπυρί*+*μολο* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *ἀμπελομπομπίτσα*

ανάλογο τὸ *καρνόμπομα*.

- * **σβουρού**, ἢ οἰνόπνευμα· ποῦ ὅταν τὸ πιεῖς ὄλα σοῦ φαίνονται πῶς γυρίζουν σάν *σβούρα* (βλ. καὶ τὸ *σβουριάζομαι*).

σβαλοκουλάρισμα, τὸ καθάρσιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σβαῶλος* + *κουλάρισμα* (βλ. λήμμα).

σεβντοκατῆς, ὁ λαϊκὸς τραγουδιστῆς· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σεβντᾶς* < τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας) + *κατῆς* (βλ. λήμμα)· ὁ τραγουδιστῆς λέγεται *μπουριάρης*.

σεβντοκατίνα, ἢ λαϊκὴ τραγουδίστρια· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σεβντᾶς* < τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας) + *κατίνα* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *καμιομπουρού*.

σεβντοπουρός, ὁ μεσόκοπος (ἢ γέρος) λαϊκὸς τραγουδιστῆς· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σεβντᾶς* < τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας) + *πουρος* (βλ. λήμμα), κατὰ τὸ *σεβντοκατῆς* καὶ *σεβντότεκνο*.

σεβντότεκνο, τὸ νεαρὸς λαϊκὸς τραγουδιστῆς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σεβντᾶς* < τουρκικὰ *sevda* (=ἔρωτας) + *τεκνο* (βλ. λήμμα), κατὰ τὸ *σεβντοκατῆς* καὶ *σεβντοπουρός*.

σεκάνσω· μπορῶ· ἀγνώστου ἐτόμου, δίχως νὰ ἀποκλειεῖται καταγωγή ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *i can* (=μπορῶ).

σεκέρι, τὸ γλύκισμα· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *şeker* (=ζάχαρη, γλυκό)· συνώνυμο τὸ *σοῦκρικο-μαντό* (βλ. λήμμα).

σεκερτζῆς, ὁ ζαχαροπλάστης· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *şekerçi*· συνώνυμο : *σοκροπουρός* (βλ. λέξη).

σεκερτζίδικο, τὸ ζαχαροπλαστεῖο· ἀπὸ τὸ *σεκερτζῆς* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *σεκερτζότσαρδο*, *σοκρατζέ*.

σεκερτζότσαρδο, τὸ ζαχαροπλαστεῖο· ἀπὸ τὸ *σεκερτζῆς* + *τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *σεκερτζίδικο*, *σοκρατζέ*.

σεκλαμάν, ὁ ἀπονήρευτος, ἀδιάφορος· ἄκλιτο, ἀγνωστῆς ἐτυμολογίας.

σεκόνς, ἀντωνυμία· πόσος· ἀγνώστου ἐτόμου.

σεκόνσα, ἢ πόση (βλ. *σεκόνς*).

σεκόνσο, τὸ πόσο (βλ. *σεκόνς*).

σεκρέτης, ἐπίθετο· μυστικὸς (βλ. τὸ *σεκρέτι*).

σεκρέτι, τὸ μυστικὸ· στὴν Ἰταλικὴ *segreto*.

σεκρετοδουλιά, ἢ μυστικισμὸς· ἀπὸ τὸ *σεκρέτι* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *δουλιά*.

Σεκρετοχάλεμα, τὸ ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος (βλ. *σεκρέτης* + *χάλεμα*).

σεληνιά, ἢ νυχτιὰ (βλ. *σεληνοῦ*).

σεληνονισσετέ, τὸ πιτζάμα, νυχτικὸ· ἀπὸ τὸ *σεληνοῦ* + *νισσετέ* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *πισελονισσετέ*.

σελη·όπουλο, τὸ νυχτερίδα· ἀπὸ τὸ *σεληνοῦ* (βλ. λήμμα) +

κοινό *πουλί* > *πουλο*.

σεληνού, ή· νύχτα· από την *σελήνη*· ή ημέρα λέγεται *τζόρνα* ή *τζόρνα* (βλ. *λέξεις*).

σεμελιά, ή· πέος· άγνωστου έτόμου· συνώνυμα : *σαρμελιά*, *σερμέλα*, *σφαίρα*, *λάρα*, *μπάμα*, *τουτού*, *φακιροπίτζα*, *φιστίκι* (βλ. *λήμματα*).

σεμελόκαρνος, ό· ταύρος (βλ. *σεμελιά*+*καρνο*)· ή άγελάδα λέγεται *γαλοκάρνα* και τό μοσχάρι *βιβόκαρνο* (βλ. *λήμματα*)· *μαρόκαρνη* *τζαστιράχω* σημαίνει ψόφια άγελάδα.

σεμελόνομαι· παντρεύομαι (μέ άντρα)· από τό *σεμελιά*· παρόμοιο τό *πουτσόνομαι* (=γαμέμαι) του γλωσσικού ιδιώματος των ρεμπέτηδων.

- * **σεμελόπηγη**, ή· βλ. τό *βουέλω σεμελόπηγη*, καθότι μόνο του δέν άπαντάται.

σεμελοπουρός, ό· πατέρας· από τό *σεμελιά*+*πουρος* (βλ. *λήμματα*)· ή μητέρα λέγεται *μουτζόπουρη*.

σεμελόριζο, τό· άγγούρι· από τό *σεμελιά* (βλ. *λήμμα*) + κοινό *ρίζα*.

σεμελοριζόμολο, τό· άγγουρόνερο (που τό χρησιμοποιούν για καλλωπισμό)· από τό *σεμελόριζο*+*μολο* (βλ. *λήμματα*).

σεμελώνομαι· παντρεύομαι (μέ άντρα)· βλ. τό *λήμμα σεμελόνομαι*.

- * **σεμναδερφή**, ή· λεσβία· από τό κοινό *σεμνή αδελφή*· συνώνυμα : *σιβιτζιλού*, *σιβίτζω*, *τζιβιτζιλού*, *γκουνιότα*, *μαντάμ-γκού* (βλ. *λήμματα*).

σέμπλος, έπίθετο· σκέτος· από τό γαλλικό *simple* (=άπλος, λιτός).

σερμέλα, ή· πέος· άγνωστου έτόμου· στην τουρκική *serm* σημαίνει αιδώς· συνώνυμα : *λάρα*, *μπάμα*, *σαρμελιά*, *σφαίρα*, *τουτού*, *φακιροπίτζα*, *φιστίκι* κ.ά.

σερμελιά, ή· πέος (βλ. τό *λήμμα σερμέλα*).

σιβιτζιλίκι, τό· λεσβιακός έρωσ, (κοινώς) πλακομούνι· από τό *τζιβιτζιλίκι* (βλ. *λήμμα*).

σιβιτζιλού, ή· λεσβία, (κοινώς) πλακομουνού (βλ. *τζιβιτζιλού* και λοιπά συνώνυμα).

σιβίτζω, ή· λεσβία· νεότερος τύπος του *σιβιτζιλού* (βλ. *λέξη*).

σιδεροκαρνού, ή· σχάρα (για τά ψητά κρέατα ή ψάρια)· από τό κοινό *σίδερο*+*καρνο* (βλ. *λέξη*).

σιδερόκαρο, τό· άμαξοστοιχία· από τό κοινό *σίδερο*+*καρο* (βλ. *λήμμα*)· συνώνυμα : *άτμοκάζανο*, *καγκελοφούς-φούς*, *σιδερομόλ*, *σιδερομόλ του Λούη*, *φατσοσιδερόκαρο*, *φούς-φούς*.

σιδερομόλ, τό· άτμομηχανή, άμαξοστοιχία· από τό κοινό

σίδηρο + μολ (γιατί χρησιμοποιεί ατμό)· συνώνυμα : άτμοκάζανο, καγκελοφούς-φούς, φαστοσιδερόκαρο, φούς-φούς κ.ά.

σιδερομολ του Λούη, τό ταχεία άμαξοστοιχία, έξπρες· από τὸ σιδερομολ + έπόνυμο του θρυλικου δλυμπιονίκη (δπως στο λουηβραχνός και όκιολούης)· ταυτόσημα : άτμοκάζανο, καγκελοφούς-φούς, σιδερόκαρο, σιδερομολ, φαστοσιδερόκαρο, φούς-φούς.

- * σιδεροπυροδ, ή αναπτήρας· από τά γνωστά σίδηρο + πυρεϊον < πῦρ· άνάλογο και ταυτόσημα τὸ καγκελοκαπρικεντέ και καγκελοκερικεντέ· έξάλλου τὸ σπίρτο λέγεται και ζολοπυροδ (βλ. σχετικά λήμματα).

σιελοκαπνίλα, ή συννεφία· από τὸ σιέλος (βλ. λήμμα) + κοινὸ καπνίλα < καπνός.

- * σιελοκουελοφλοκοδ, ή βροχή· από τὸ σιέλος + κουελοφλόκι (βλ. λήμματα)· άνάλογο τὸ ταυτόσημο λακρίμω.

σιέλος, έπίθετο· γαλανός (βλ. σιέλος).

σιέλος, ό· ούρανός· Ιταλικά *cielo*.

σίκ· βλ. τὸ λήμμα με-σίκ, γιατί δέν άπαντάται μόνο· από τὸ γαλλικό *chic* (=κομψότης, χάρη)· τὸ λατινικό *sic* (=έτσι), και τά τουρκικά *sik* (=πυκνός) και *sik* (=πέος) δέν φαίνεται νά έχουν σχέση με τὸ *σίκ*.

σίκ-άλά-τσάι-νανάι, έπίρρημα· εύγενέστατα· συνήθης ψευτοξενική έκφραση τής καλιαρντής.

σίκ-δριεντάλ, έπίρρημα· χαιδευτικά· από τὸ *σίκ* + *δριεντάλ* (βλ. λέξεις).

σίκ-ρανσέ, τό· μεγάλη άξιοπρέπεια· μάλλον από τὸ *σίκ* (βλ. λήμμα) + γαλλικό *rangé* (=εύπρεπής, κόσμιος).

σίκ-ρανσέ-δριεντάλ, τό· μεγαλοπρέπεια· πλαστή ψευτοξενική έκφραση (βλ. τά λήμματα *σίκ-ρανσέ* και *δριεντάλ*).

σίκ-σαλόν, τό· άβρότης· από τὸ *σίκ* + γαλλικό *salon*.

σίκ-φτερό, τό· πιλότος· από τὸ *σίκ* + *φτερό* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ φτεροντράβης.

- * σιλανσιόλες· βλ. λήμμα *βουέλω σιλανσιόλες*· ή λέξη μας δέν άπαντάται μόνη.

σιμιτζότεκνο, τό· ήπειρώτης (βλ. τὸ *Σιμίτω*).

Σιμίτω, ή ή Ήπειρος· από τὸ γνωστὸ *σιμίτι* (τουρκικά *simi*)· σύμφωνα με κάποια λαϊκή δοξασία, μόλις γεννιότανε ένα άγόρι στην Ήπειρο, ό πατέρας του τοϋδινε μιá σφαλιάρα στον σβέρκο (έξ ής, δῆθεν, ή γνωστή πλατυκεφαλία τῶν ήπειρωτῶν) λέγοντάς του : *άντε, και στην Πόλη σιμιτζής*· συνώνυμο τὸ *Ξεροσκατὸν* (βλ. λήμμα).

σιριόςος, έπίθετο· σοβαρός· από τὸ συνώνυμο Ιταλικὸ *serio*.

σίντα, ἢ· σούστα· ἀγνώστου ἐτύμου· στήν καλιαρντή ἢ λέξη
σούστα (βλ. λῆμμα) σημαίνει νεύρο.

σιτεμένες φουσκες, οἱ· ξηροὶ καρποὶ· ἀπαντᾶται στὸν πλη-
θυντικόν· ἢ ἐτυμολογία περιττῆ· εἰδικῶς, τὰ ἀμύγδαλα λέ-
γονται *κούρνταβα* (βλ. λέξη).

σιτεμένος σάντης, ὁ· ἅγιος, ὁσιος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σιτεμένος* +
ἰταλικὸ *santo* (=ἅγιος).

- * **σιχλιάζω**· ζαρώνω, σαπίζω· ἀγνώστου ἐτύμου· μήπως ἀπὸ
τὸ πουλί *τσιχλα* > *τσιχλιάζω*; (ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τσιχλα* τὸν
πολὺ ἀδύνατον ἄνθρωπο).

σκαμπαζόκουτο, τὸ· μαγνητόφωνο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σκαμπά-
ζω* + *κουτο* (βλ. λέξη).

σκαμπόλι, τὸ· κουρέλι· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *scampolo* (=ρετάλι).

σκαμπολιάρης, ἐπίθετο· κουρελιάρης· ἀπὸ τὸ *σκαμπόλι*.

σκαπόλι, τὸ· κουρέλι (βλ. τὸ λῆμμα *σκαμπόλι*).

σκατόπρεσα, ἢ· ἀναγκαστικὸς νόμος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκατὰ* +
πρέσα (βλ. λέξη).

- * **σκατοφαγού**, ἢ· μυστικὸς ἀστυνομικὸς· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σκατὰ* +
φαγού· συνώνυμα : *γλαῦκος*, *γλαῦξ*, *κουκουβάγια* κ.ἄ.

σκελάστρα, ἢ· μοτοσικλέτα (βλ. καὶ *μακινोδιπλόροδα*).

σκελονισεστέ, τὰ· ἐσώρουχα (κοινὸ *σκέλος* + *νισεστέ*).

- * **σκελοσάλιαγκας**, ὁ· γέρος· ἀπὸ τὸ *σκέλη* + *σάλιαγκας* τῆς κοι-
νῆς νεοελληνικῆς, μὲ τὴν συνήθη σκληρότητα τῶν ὠραιο-
παθῶν κιναιδῶν πρὸς τὰ γερατιά.

- * **σκελοσαλιάγκω**, ἢ· γριά (βλ. *σκελοσάλιαγκας*).

σκελοχορχοριάζομαι· συγκαίομαι (στά σκέλη)· ἀπὸ τὸ κοινὸ
σκέλη + *χορχοριάζω* < *χορχοριάζομαι* (βλ. σχετικὸ λῆμμα).

σκέτο καπρικεντέ, τὸ· ἱκανότατος, πανέξυπνος· ἀπὸ τὸ κοι-
νὸ *σκέτο* + *καπρικεντέ*, δηλαδὴ πρόκειται γιὰ πιστὴν ἀπόδο-
ση τῆς γνωστῆς ἐκφράσεως *σπίρτο μοναχό*.

σκεῦρα, τὰ· ξίγκια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκευρός* ἢ *σκευρωμένος*, εἰ-
ρωνικῶς πῶς (ἀνάλογο τὸ γνωστὸ σχῆμα *ξίδι—γλυκάδι*)· ἀ-
παντᾶται στὸν πληθυντικόν.

σκευρομποντού, ἢ· μούμια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκευρός* < *σκευρά-
νω* + *μπόντι* (βλ. λῆμμα).

σκιάστρα, ἢ· δέντρο· ἀπὸ τὴν *σκιά* ποῦ προσφέρει.

σκίني, τὸ· δέρμα, ἐπιδερμὶς· ἀγγλικὰ *skin*.

σκινολατσάρης, ἐπίθετο· αἰσθητικὸς· ἀπὸ τὸ *σκίني* + *λατσός*.

σκιόραμπο, τὸ· κινηματογράφος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σκιά* + *ραμπο*
(βλ. λῆμμα)· συνώνυμα : *δικελομαντεῖο*, *μουβιόνι*.

σκληροντουντούκα, ἢ· φιστίκι· ἀπὸ τὸ *σκληρός* + *ντουντούκα*
(τουρκικὰ *düdük* = φλόγερ) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· στήν

καλιαρντή *φιστίκι* σημαίνει μικρό πέος.

- **σκοτεινόπρουφα**, ή· απόδειξη ένοικίου· από τó κοινό *σκοτεινός*+*προύφα* (βλ. λήμμα)· ανάλογο και ταυτόσημο τó *λέτρα-πλερέζα*· παρόμοιο τó *λυπηταρή* (—λογαριασμός στην ταβέρνα) τού γλωσσικού ιδιώματος τών ρεμπέτηδων.

σκοτσάρα, ή· ταγιέρ· από τούς *σκοτσέζους* που φορούν τó *kilt*.

σκουλαμέντο, τό· βλεννόρροια· από τó πασίγνωστο *σκουλαμέντο* (ιταλικά *scolamento*=ροή, στράγγισμα)· σχετικά με τά άφροδίσια νοσήματα τά λήμματα : *βρωμαφρόδω*, *έλκοαφρόδω*, *καρραφροδιτόμπαρο*, *μπαρόσημο*, *συκαφρά*.

σκουλαμεντόζος, επίθετο· μυξιάρης (βλ. *σκουλαμέντο* και *σκουλαμεντόσημο*).

σκουλαμεντόσημο, τό· συνάχι· από τó *σκουλαμέντο* (βλ. λήμμα)+κοινό *σημο*<*σήμα*· συνώνυμα : *καγκού-σιρόπι*, *μουσαντοφλουέντζα*, *φουσινόφλοκο* (βλ. λέξεις).

σκουντούλα, ή· βασκανία· άγνώστου έτύμου.

σκουντουλιάζω· ματιάζω, βασκάνω· άγνώστου έτύμου (βλ. *σκουντούλα*).

σκοῦρο, τό· χιλιάρικο· από τó κοινό *σκοῦρος* (ιταλικά *scuro*), λόγω τού χρώματος τού χαρτονομίσματος· για τόν ίδιο λόγο οί μάγκες λένε τó χιλιάρικο *καφετί*.

σκουροφιγούρα, ή· Ίσκιος· από τó *σκοῦρος* (ιταλικά *scuro*)+*φιγούρα* (ιταλικά *figura*) τής κοινής νεοελληνικής.

σκουτούλα, ή· κολόνια· Ίσως από τó γνωστό *σκατούλα*.

σκριβα, ή· γραφή, γράψιμο· από τó *σκριβάρω* (βλ. λήμμα), ή, από τó ιταλικό *scriba* (=γραφεύς).

σκριβάρω· γράφω· στά ιταλικά *scrivere*· δέν αποκλείεται καταγωγή από τó *σκριβα*<ιταλικό *scriba* (=γραφεύς).

σκριβοκαλάμι, τό· μολύβι, στυλό· από τó *σκριβα* (βλ. λήμμα)+κοινό *καλάμι*· τó μολύβι λέγεται και *γολύμι*.

σκριβομακίνα, ή· γραφομηχανή· από τó *σκριβα* (βλ. λέξη)+γνωστό *μασίνα*<ιταλικό *macchina*<άρχαίο έλληνικό *μηχανή*.

σक्रούτζα, ή· βίδα· από τó *σक्रούτζω* (βλ. λήμμα), ή από τó άγγλικό συνώνυμο *scREW*.

σक्रούτζι, τό· καρφι· από τó *σक्रούτζα* (βλ. λήμμα), ή από τó άγγλικό *scREW* (=βίδα).

σक्रούτζω, ή· τσιγκούνα· από τόν πασίγνωστο *Scrooge* τού Dickens, ή από τó άγγλικό *scREW* (=βίδα) και τά λουμπινίστικα *σक्रούτζα* και *σक्रούτζι* (βλ. λήμματα).

σκυλοντιλού, ή· σκυλοδόντα· από τó κοινό *σκύλος*+*ντίλι* (βλ. λήμμα).

σκυλόσβωλο, τό· κομπολόι· από τό μάγικο *σκύλος* (=σκληρός μάγκας)+*σβώλος*· ανάλογο και ταυτόσημο τό *κηφηνόσβωλο*· ἄλλα συνώνυμα: *μπεγκλέ* και *χασικλορεβίθω* (βλ. λήμματα).

σκυλοστέκι, τό· καφενές· από τά μάγικα *σκύλος* (=σκληρός μάγκας)+*στέκι* (=μέρος ὅπου συνήθως συχνάζει κάποιος ἢ κάποιοι)· συνώνυμο τό *τεμπελόστεκο* (βλ. λέξη).

- **σκυλοτραγόπουρος**, ὁ· δεσπότης· από τό κοινὸ *σκύλος*+*τραγοπούρος* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τό *γκράν-βακουλοπούρος*.

σλιπολούνι, τό· μαγιό· από τό γνωστὸ *σλίπ* (ἄγγλικὰ *slip*)+*λούνι* (βλ. λήμμα).

σμέκι, τό· μικρόβιο· ἀγνώστου ἐτύμου.

σμπρωχιογότσι, τό· καθυστέρηση· από τό κοινὸ *σμπρωχτο* <*σμπρώχω*+*γότσι* (βλ. λέξη)· *πρεσογοτσάρω* σημαίνει καθυστερῶ.

σόγι, τό· φῶς· μᾶλλον από τά ἰταλικά *sole* (=ἥλιος) και *solare* (=ἡλιακός)· συνώνυμα: *ἡλιόγαζα*, *λούτσι*, *φούσι* (βλ. λέξεις).

σογιάρω· φωτίζω (βλ. τό *σόγι*).

σόγι-κουραβελτέ, τό· χαμηλὸ φῶς (βλ. λήμματα *σόγι* και *κουραβέλλα*).

σοδομολού, ἡ· σαμπάνια· από τό κοινὸ *σόδα* <ἰταλικά *soda*+*μολ* (βλ. λήμμα).

σοδόσαλο, τό· ἀφρόλουτρο· από τό *σόδα* <ἰταλικά *soda*+*σάλιο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

σο-κερντές(;)· τί ἀκριβῶς(;)· πῶς ἀκριβῶς· ψευτοξενική ἔκφραση, μᾶλλον γύφτικης ἀρχῆς.

σὸλ, τό· γλύκα, ἡδονή· ἀγνώστου ἐτύμου.

σολντάτης, ὁ· στρατιώτης· από τό ἰταλικὸ *soldato* (=στρατιώτης)· συνώνυμα: *γῆ ἑλληνική*, *μισκοτότεκνο*· ἐξάλλου, ὁ μαυροσκούφης στρατιώτης λέγεται *καπάκι-πλερέζα* και ὁ πρασινοσκούφης *κηπί-καζάκι* ἢ *παρτζιανότεκνο* (βλ. λέξεις).

σολντατόκυκλο, τό· στρατιωτικὴ θητεία· από τό *σολντάτης* (βλ. λήμμα)+κοινὸ *κύκλος*.

σολντατομπουλουκόσπιτο, τό· στρατώνας· από τό *σολντάτης* (βλ. λήμμα)+κοινὰ *μπουλούκι* (τουρκικά *böyük*=παρέα, λόχος) και *σπίτι* (λατινικά *hospitium*).

σολντοντοτόρης, ὁ· στρατιωτικὸς γιατρός· από τό *σολντάτης*+*ντοτόρης* (βλ. λήμματα).

σολο-πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρνητῆς, ὅπου προσδίδεται ἡ σημασία τοῦ μόνου, τοῦ μοναχικοῦ· από τό ἰταλικὸ *solo* (=μόνος).

σολοντάπης, ό· έργένης (άκριβέστερον : αυτός που μαλακίζεται μόνοσ) από τό *σολο*+ντάπ (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *τσαρδόκουκος*, *σολότεκνο* (βλ. λέξεις).

σολοπενσού, ή· μοναξιά· από τό *σολο* (βλ. λήμμα)+γαλλικό *pensée* (=σκέψη).

σολότεκνο, τό· έργένης, μπεκιάρης· από τό *σολο*+τεκνο (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *σολοντάπης*, *τσαρδόκουκος*.

- * *σολοφλοκιάζω*· μαλακίζομαι· από τό *σολο*+φλοκι (βλ. λήμματα).

- * *σολοφλόκισμα*, τό· μαλακία (βλ. τό *σολοφλοκιάζω*)· συνώνυμα : *καλογεροκέντημα*, ντάπ, *ψαλοβρόντι*.

σολωνάκης, ό· μυαλωμένος, συνετός, σώφρων, σοφός· από τό όνομα *Σόλων*.

σόμα, τό· σύνολον, άθροισμα (βλ. *σώμα*).

σομάστρα, ή· σύνολον (βλ. *σωμάστρα*).

σόπι, τό· μαγαζί· από τό άγγλικό *shop* (=κατάστημα).

σόπιτα, επίρρημα· γρήγορα· Ιταλιστί *subito* (=στιγμή)· συνώνυμο τό *σούπι* (βλ. λήμμα).

σοπιτιάζω· βιάζομαι, κάνω γρήγορα, έπιταχύνω· από τό *σόπιτος* (βλ. λήμμα).

σόπιτος, επίθετο· γρήγορος· από τό Ιταλικό επίθετο *subito* (=αίφνίδιος).

σόρι· συγνώμη, με συγχωρείτε· από τό άγγλικό *sorry* (=λυπημένος).

σουάντες, άντωνυμία· έσύ, έσείς· νεότερος παραπλανητικός τύπος του *έσάντες* (βλ. λήμμα).

- * *σουβάφατσα*, ή· τρομερό μακιγιάζ· από τό κοινό *σοβάς* ή *σουβάς* (τουρκικά *sıra*=άσβεστοκονίαμα)+*φάτσα* (βλ. λήμμα).

- * *σουβαφατσιαζώ*· μακιγιάρω έντονα (βλ. τό *σουβάφατσα*).

- * *σούζμαν*· βλ. λήμμα *βουέλω σούζμαν*.

σούκρα, ή· ζάχαρη· από τό γαλλικό συνώνυμο *sucrer*· λέγεται και *κάντο* (βλ. λήμμα).

σούκρα-βεριτά, ή· καθαρή άλήθεια (βλ. *σούκρα* και *βεριτά*).

σούκρα-μαντόσκη, ή· ζυμάρι για γλύκισμα (βλ. *σούκρα* και *μαντόσκη*).

σούκρα-μπούζ, ή· κρέμ-ζελέ (βλ. *σούκρα* και *μπούζ*).

σουκράρω· γλυκαίνω (βλ. *σούκρα*).

σουκρατζέ, τό· ζαχαροπλαστείο· έκκλιτο, από τό *σούκρα*+ψευτοξενική κατάληξη· συνώνυμα : *σεκερτζίδικο*, *σεκερτζότσαρδο* (βλ. λήμματα).

σούκρικο-μαντό, τό· πάστα, γλύκισμα· από τό *σούκρικος*+

- +μαντό (βλ. λήμματα)· συνώνυμο : *σεκέρι*.
σούκρικος, επίθετο· γλυκός (βλ. *σούκρα*).
σουκρο· συνθετικό λέξεων της καλιαρντής· σημαίνει : γλυκό, ζάχαρη, ζαχαρωτό (βλ. *σούκρα*).
σουκροβαΐζω, ή σοκολάτα· από τὸ *σουκρο*+*βαΐζω* (βλ. λήμματα), ἦτοι : μαῦρο ζαχαρωτό.
σουκροζουζούνι, τό· μέλισσα· ἀπὸ τὸ *σουκρο*+*ζουζούνι* (βλ. λέξεις).
σουκροκαρόδα, ή μπακλαβάς· ἀπὸ τὸ *σουκρο* (βλ. λήμμα)+ κοινὸ *καρόδα*.
σουκροπούρος, ὁ· ζαχαροπλάστης· ἀπὸ τὸ *σουκρο*+*πούρος* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *σεκεριζής*.
σουμπλιμέ, ή· σούπα· ἄκλιτο, ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *sublimé* (διαλυτὸν ἄλας ὕδραργύρου, χρησιμοποιοῦμενον ἐπὶ τρεῖς αἰῶνες, καὶ μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος μας, ὡς ἀντισυφιλιδικόν).
σούπι, ἐπίρρημα· ἀμέσως, γρήγορα· παραπλανητικὸς τύπος τοῦ *σπίτα* (βλ. λήμμα).
σουραύλι, τό· καλῶδιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σουραύλι*, λόγῳ τοῦ ἐπιμήκους καὶ κυλινδρικοῦ σχήματος.
σουρουκλάρω· ὑπόσχομαι ψευδῶς· ἀγνώστου ἐτύμου (στὴν τουρκικὴ *sürüklemek* σημαίνει παρασύρω).
σουρουκλούσαντο, τό· πονηρὸ ψέμα· Ἴσως ἀπὸ τὸ *σουρουκλάρω*+*μουσαντό* (βλ. λήμματα).
σουρσουρού, ή· ἔνεση· ὀνοματοποιία ἤχου (*σοὺρ-σοὺρ*)· συνώνυμο : *τζέκσα*—ἀλλὰ καὶ : *νταμρόκλυσμα*, *τρόμπα*, *χτύπα* (βλ. λήμματα).
σουσουμοτιραχοῦλες, οἱ· παντόφλες· συνήθως ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *πασούμα* (τουρκικὰ *paşmak*) + *τιραχό* (βλ. λέξη).
σούστα, ή· νεῦρο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σούστα* (Ἰταλικά *susta*)· ή ἀληθινὴ σούστα λέγεται *σίντα* (βλ. λέξη).
σουστόκωλο, τό· πολυτελές αὐτοκίνητο, λιμουζίνα· προφανῶς γιατί ἔχει ἀναπαυτικὰ καθίσματα (ἄρα, ἀπὸ τὰ γνωστὰ *σούστα*+*κῶλος*).
σουστοραμπού, ή· μπριόζα (βλ. *σούστα*+*ράμπα*).
σουφροπούρη, ή· μπαμπόγρια· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σούφρα*+*πούρη*· συνώνυμο τὸ *κετσεδομούρα* (βλ. λέξη).
σπάλα, ή· κόκκαλο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σπάλα* (Ἰταλικά *spalla*)· συνώνυμο : *μπόνι*, *σαρκοδομή* (βλ. λήμματα).
σπαλοζούμι, τό· μεδούλι (βλ. *σπάλα*+*ζουμι*).
σπανοκουκούλα, ή· προφυλακτικόν· ἀπὸ τὰ κοινὰ *σπανός*+*κουκούλα*· συνώνυμο τὸ *κελεμπία* (βλ. λήμμα).

σπαρίλας, ό· τεμπέλης, μαχμουρλής· από τό γνωστό σπαρίλας < σπάρος· συνώνυμο τό σπαριλόμπεης (βλ. λήμμα).

σπαριλόμπεης, ό· τεμπέλης· από τό σπαρίλας (βλ. λήμμα) + κοινό μπέης (τουρκικά *bey*).

σπασίμπα, ή· διώξιμο· από τό σπάσει (=φύγε! ξεκουμπήσου!), πού λένε οί μάγκες.

σπικραμέντο, τό· όμιλία, διάλεξη· ίσως από τό ίταλικό *sprecarempio* < *sprecare il fiato* (=όμιλώ στο κενό), με πιθανήν επίδραση του γνωστού σπικερ < άγγλικού *speaker* (=όμιλητής).

σπικραμεντόπουρος, ό· όμιλητής· από τό σπικραμέντο + πουρος (βλ. λήμματα).

σπυρομόλα, ή· λεμονάδα· από τό γνωστό σπυρί + μολ· σημειώτεον ότι τό μέν λεμόνι (καί ή λεμονιά) λέγεται ξινοσπυρού, τό δε πορτοκάλι (καί ή πορτοκαλιά) χρυσοσπυρού (βλ. σχετικα λήμματα).

στακοζά, έπίρρημα· έτσι· άγνώστου έτύμου.

- * σταμνόστερνο, τό· βυζί (γυναικειο)· από τά κοινά στάμνα και στέρνο· συνώνυμο : γαλοφουσκού, βουτρά, κατσικανό, καυλοπιπίλω, μουτζαντίβαρο (βλ. λήμματα).

στάμπα, ή· σημαία, σήμα, θυρεός, λάβαρο, διάσημο· από τό γνωστό στάμπα (ίταλικά *stampa*).

σταμπότεκνο, τό· σημαιοφόρος· από τό στάμπα + τεκνο (βλ. λήμματα).

στανάκα, έπίρρημα· καθόλου· άγνώστου έτύμου, χωρίς να άποκλείεται παραγωγή από τό νάκα (βλ. λέξη) > εις τά νάκα > στα νάκα, κατά τό σταπικόλα (βλ. λήμμα).

σταπάρω· σταματώ· μάλλον από τό άγγλικό *stop*.

σταπικόλα, έπίρρημα· λίγο· από την έκφραση εις τά πικόλα > στα πικόλα (βλ. πικόλος), όπως ίσως συνέβη στο έπίρρημ-στανάκα (βλ. λήμμα).

στάρι, τό· άστρο· άγγλιστί *star*, με παραπλανητική πρόθεση, αφού ό άδαής άκροατής άκούει στάρι (δηλαδή σιτάρι).

σταροαφρού, ή· μπίρα· από τό σιτάρι + αφρός της κοινής νεοελληνικής· συνώνυμο τό σταρομολ (βλ. λέξη).

σταρομολ, τό· μπίρα· από τό κοινό στάρι < σιτάρι + μολ (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τό σταροαφρού.

σταρομολότσαρδο, τό· μπιραρίσ· από τό σταρομολ + τσαρδο (βλ. λήμματα).

σταρόσουπα, ή· τραχανάς, μπλιγούρι· από τό στάρι < σιτάρι + σουπα (ίταλικό *suppa*) της κοινής νεοελληνικής, με επίδραση της γνωστής λέξεως σταρόζουμο (=κολλυβόζουμο, άσουρές).

- * **στάση τῆς καταφροδίτης**, ἢ ἔμμηνα· ἀπὸ τὸ κοινὸ *στάση* + *καταφροδίτω* ἢ ἀπὸ τὸ *καταφροδιτόσταση*· συνώνυμα : *καταφροδιτόσταση*, *μουνόπασχα*, *κουμουνόσκελη*, *ρουζόσκελο* (βλ. λέξεις).
- στατομαρμαροῦ**, ἢ ἄγαλμα· ἀπὸ τὸ *στατοῦα* (βλ. λῆμμα) + κοινὸ *μάρμαρο*.
- στατοῦα**, ἢ ἄγαλμα· ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *statua*· ταυτόσημο τὸ *στατομαρμαροῦ* (βλ. λῆμμα).
- στατουοπουρός**, ὁ γλύπτης· ἀπὸ τὸ *στατοῦα* + *πουρος* (βλ. λέξεις).
- στατουτα-τζόρνα**, ἢ σῆμερα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *statuto* + *τζόρνα* (βλ. λῆμμα)· συνώνυμο τὸ *κατέ-τζόρνα*· τὸ χθὲς λέγεται *πασιόζα-τζόρνα* καὶ τὸ αὔριο *κοντροτζόρνα*.
- σταυρολεξάρω**· κεντῶ (βλ. *σταυρόλεξο*).
- σταυρόλεξο**, τὸ κέντημα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σταυρόλεξο*, ποῦ εἶναι ἓνα κέντημα γραμμῶν καὶ ψηφίων· ἐξάλλου, ὀπτικά, τὸ σταυρόλεξο θυμίζει σχέδιο κεντήματος· συνώνυμο τὸ *σφηνοκλωστοσιμπημα* (βλ. λέξη).
- στενόχωρο**, τὸ δαχτυλίδι· βεβαίως, ἐπειδὴ συχνὰ σφίγγει τὸ δάχτυλο· οἱ μάγκες ἔχουν τὴν ἴδια καὶ ταυτόσημη λέξη.
- στό ζύγι**· ἀπὸ κοντά, πλησίον· ἢ ἐτυμολογία περιττή.
- στό λατσοδίκελμα**, ἀποχαιρετισμός· εἰς τὸ ἐπανιδεῖν (βλ. *λατσοδίκελμα*).
- στραβοκαζάντια**, ἢ φτώχεια· ἀπὸ τὸ *στραβο* + *καζάντι* < *καζαντῶ* (τουρκικὰ *kazanmak* = κερδίζω) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
- στρίγκουλα**, ἢ διοίκηση· ἀγνώστου ἐτύμου· ὥστόσο, ἴσως προέρχεται ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *stringitura* (= συμπίεση).
- στροῦσι**, τὸ δρόμος· ἴσως ἀπὸ τὸ γνωστότατο γερμανικὸ συνώνυμο *strasse*.
- στροφο-** πρῶτο συνθετικὸ πολλῶν λέξεων τῆς καλιαντῆς, δανεισμένο ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ· σημαίνει : ἀντιστροφή, ἀλλαγὴ, μεταβολή.
- στροφολίγκα**, ἢ μετάφραση· ἀπὸ τὸ *στροφο* + *λίγκα* (βλ. λήμματα)· ὁ διερμηνεὺς λέγεται *μπεναβοστρόφης*.
- στροφοπενσάρω**· μετανιώνω (βλ. *στροφοπενσοῦ*).
- στροφοπενσοῦ**, ἢ μετάνωμα· ἀπὸ τὸ *στροφο* (βλ. λῆμμα) + γαλλικὸ *pensée* (= σκέψη).
- στροφотеμπιάζω**· ἀλλάζω τὸν καιρὸ· ὁμως τὸ ρῆμα μας ἀπαντᾷται μόνο στὸ τρίτο ἐνικὸ πρόσωπο (π.χ. *στροφотеμπιάζει*, *στροφотеμπιάσει*).
- στροφотеμπιασμα**, τὸ ἀλλαγὴ καιροῦ· ἀπὸ τὸ *στροφотеμπιάζω* < *στροφο* + *τέμπο* (βλ. λήμματα).

- **στρωσομασέλα**, ή· πιάνο· από τὸ *στρώση* + *μασέλα* (Ιταλικὰ *mascella*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
συκαφρά, τὰ· συφιλιδικά ἔλκη· ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸ *συκιά* + *ἀφρόδω*: ἴσως, ὁμοίως, νὰ προέρχεται ἀπὸ τὸ *σίκ* + *ἀφρόδω* (βλ. σχετικὰ λήμματα, καθὼς καὶ τὰ : *βρωμαφρόδω*, *ἔλκο-αφρόδω*, *καραφροδιτόμπαρο*, *μπαρόσημο*, *σκουλαμέντο*).
συκιά, ή· κίναιδος· ἄγνωστον πῶς, ἀπὸ τὴν ἴδια λέξι τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· πάντως, ὅλοι μας ξέρομε ὅτι διάφοροι λαϊκοὶ τύποι κατὰ τὴν διέλευση ὁμοφυλοφίλων ἐξαπολύουν τὴν ἰαχὴ *σύκα!* (βλ. συνώνυμα στὰ λήμματα *ἀδελφή*, *κόρη*, *λουμπίνα* κ.ἄ.).
σύκο, τὸ· ἀνήλικος κίναιδος· ἀπὸ τὸ *συκιά* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *μοντερνότεκνο*.
- **συρμποπακός**, ὁ· βαπόρι· ἴσως ἀπὸ τὸ κοινὸ *συρμός* + *μπάκο* (βλ. λήμμα)· συνώνυμα : *βάκο*, *μπαροβάκο*, *πριθιομπάκο* κ.ἄ.
σφαζοφασάς, ὁ· ἀρμένης· προφανῶς, γιατί κατ' ἐπανάληψιν τοὺς *ἐσφάζανε* οἱ *φασάδες* (δηλαδὴ, οἱ τοῦρκοι).
σφαζοφασού, ή· ἀρμένισσα (βλ. *σφαζοφασάς*).
σφαίρα, ή· μικρὸ πέος· πού εἶναι ὅσο μιὰ *σφαίρα* ὄπλου· συνώνυμα : *μπάμια*, *μπάμια Μπογιατίου*, *τουτοῦ*, *φιστίκι* γιὰ τὸ πέος, ἐν γένει, βλ. λήμμα *σαρμέλα*· τὸ ἐν στύσει πέος ὀνομάζεται *φακιροπίτσι*.
σφαιροκλαρού, ή· μπιλιάρδο· ὅπου τὸ παίζουσι μὲ *σφαῖρες* κι ἓνα *κλαρί*, δηλαδὴ μὲ τὴν γνωστὴ *στέκα*.
σφαιρότεκνο, τὸ· ποδοσφαιριστῆς (βλ. *σφαιροῦ*).
σφαιροῦ, ή· μπάλα· ἀπὸ τὰ γνωστὰ *σφαίρα* καὶ *ποδόσφαιρο*.
σφήνα, ή· αἰχμή, κεντρί, ἀγκάθι, μύτη, ὄξυ ἀντικείμενο, ὅ,τι καρφώνει, κατηγορία· ἀπὸ τὸ *σφήνα*· συχνὰ ἐμφανίζεται ὡς συνθετικὸ σπονδυλωτῶν λέξεων.
σφηνιά, ή· τρύπημα, κάρφωμα, βελονιά, τσίμπημα, χώσιμο (βλ. *σφήνα*).
σφηνο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία πού προσδίδει βλ. τὸ λήμμα *σφήνα*.
σφηνοκλωστοσίμπημα, τὸ· κέντημα, ἐργόχειρο· ἀπὸ τὸ *σφηνο* + κοινὰ *κλωστή* καὶ *τσίμπημα*· συνώνυμο τὸ *σταυρόλεξο* (βλ. λήμμα).
σφηνομόλι, τὸ· βουτιά (βλ. *σφήνα* + *μολ*).
σφηνόστρα, ή· κλειδαριά (βλ. *σφήνα*, *σφηνιά*)· τὸ κλειδί λέγεται *ντοροσφηνού*.
σφηνοφέρα, ή· σκαπάνη· ἀπὸ τὸ *σφηνο* + *φέρο*, ἦτοι : σιδερένια αἰχμή.

σοληνάκι της χαρᾶς, τό τσιγαρλίκι, τσιγάρο μὲ χασίσι· γιατί αὐτὸ εἶναι ἓνα χάρτινο **σοληνάκι**, παραγεμισμένο μὲ καπνὸ καὶ χασίσι, ποὺ δίνει τὴν *χαρά*· ἀνάλογο τὸ *καλντερίμι της χαρᾶς* (βλ. λήμμα).

σολήνες, οἱ· μακαρόνια· βεβαίως λόγῳ τοῦ σχήματός των· ἢ λέξη μας ἀπαντᾶται μόνον στὸν πληθυντικόν.

σοληνοκάγκουρος, ὁ· ἐλέφαντας· ἀπὸ τὸ *σοληνοκαγκουροῦ* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *μπαλοφουσφοῦσης*.

σοληνοκαγκουροῦ, ἡ· προβοσκίδα, (καὶ μεταφορικῶς) μεγάλο πέος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *σολήνας+καγκουρή* (βλ. λήμμα).

σῶμα, τό· σύνολον, ἄθροισμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *σούμα* (λατινικὰ *summa*), μὲ συνειδητὴ παρετυμολογία τῆς λέξεως *σῶμα*, πού, ὠστόσο, κι αὐτὸ εἶναι ἓνα σύνολον.

σωμάστρα, ἡ· σύνολον (βλ. *σῶμα*).

T

τά· τὸ γνωστὸ ἄρθρο (πληθυντικὸς οὐδετέρου)· χρησιμοποιεῖται σάν ἐπιτατικόν, καὶ μάλιστα, κυρίως, ὅταν δὲν ἀρμόζει συντακτικῶς· παράδειγμα : ἓνα τεκνὸ τὰ μποῦτ λατσό.

ταβλιάζομαι· πεθαίνω· προφανῶς ἀπὸ τὸ (*πέφτω*) *τάβλα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

ταβλιάζω· σκοτώνω (βλ. *ταβλιάζομαι*).

ταλιροκατάρα, ἡ· μούτζα· ἀπὸ τὸ *τάλιρο+κατάρα* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· ὁ συσχετισμὸς μεταξὺ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δραχμῶν τοῦ ταλίου (5) καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δακτύλων τῆς παλάμης (ἐπίσης 5) εἶναι καταφανῆς (βλ. καὶ τὸ *ταλιροκαταριέμαι*).

ταλιροκαταριέμαι· μουτζώνω (ἀκριβέστερον : καταριέμαι μὲ τὴν παλάμη)· γιὰ τὴν ἐτυμολογία βλ. τὸ *ταλιροκατάρα*.

ταμπάκ, τό· τσιγάρο (βλ. *ταμπάκο*).

ταμπακάκι, τό· τσιγαράκι (βλ. *ταμπάκο*).

ταμπάκο, τό· τσιγάρο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *ταμπάκο* (ἰταλικὰ *tabacco*, τουρκικὰ *tabaka*).

ταμπακόκιοσκο, τό· περίπτερο· ἀπὸ τὸ *ταμπάκο+κοινὸ κιοσκι* (τουρκικὰ *kiosk*).

ταμπακοκόλορα, ἡ· ἰώδιο· ἀπὸ τὸ *ταμπάκο* (βλ. λέξη)+ἰταλικὸ *colore* (=χρῶμα).

ταμπακοτζάστρα, ἡ· τασάκι (βλ. *ταμπάκο* καὶ *τζάστρα*).

τᾶ-μπούτ, ἐπίρρημα· πάρα πολὺ· ἀπὸ τὸ ἄρθρο *τᾶ+μποῦτ* (βλ. λήμματα).

τανάκα, μόριο· μή· πιθανώτατα από τὸ ἐπιτατικὸν ἄρθρο τὰ + ἄρνητικὸ μόριο *νάκα* (βλ. λήμματα)· ἀνάλογα: *στανάκα*, *σταπίκολα*.

τανάκα, πρόθεση· χωρίς, ἄνευ· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ ἐπιτατικὸ ἄρθρο τὰ + πρόθεση *νάκα* (βλ. λέξεις), κατὰ τὸ *στανάκα* καὶ *σταπίκολα*.

τανάκα-μπροστομπερντέ· χωρίς προκαταβολή (βλ. *τανάκα* καὶ *μπροστομπερντέ*).

ταπίόκα, ἢ· ἀτημέλητη κόμη, μαλλοῦρα· ἀγνώστου ἐτύμου.

ταραγάν, τὸ· ταραχή, σύγχιση, ξάφνιασμα· παραπλανητικὸς τύπος τῆς λέξεως *ταραχή* (βλ. λήμμα), μὲ ψευτοξενική κατάληξη.

ταραγάν-ταραχάν, ἐπίρρημα· κακὴν-κακῶς· ἀμφότερες οἱ λέξεις παραπλανητικοὶ τύποι τῆς κοινῆς λέξεως *ταραχή* (βλ. *ταραγάν* καὶ *ταραχή*).

ταραφόλουμπα, ἢ· κίναϊδος φανερά ἐντεταγμένος στὸν τζιναβόκοσμο (καὶ κυριολεκτικῶς: *λουμπίνα* ποῦ ἀνήκει στὸ *ταράφι*)· ἢ λέξη *ταράφι* (=σινάφι) δανεισμένη ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν ρεμπέτηδων· τουλάχιστον 40 λέξεις-χαρακτηρισμοὶ τῆς καλιαρντῆς δηλώνουν τοὺς κίναϊδους.

ταραφολουμπέσκο, ἢ· φανερός κίναϊδος· νεότερος ἄκλιτος τύπος τῆς *ταραφόλουμπας* (βλ. λήμμα).

ταραφολουμπιάζομαι· συνουσιάζομαι (παθητικῶς) ἐπὶ χρήμασι· ἀπὸ τὸ *ταραφόλουμπα* (βλ. λήμμα), διχῶς νὰ ἀποκλείεται κάποια ἐπίδραση ἀπὸ τὸ *ταρίφα* (ἰταλικά *tariffa*).

ταραφολουμπιασμένος, μετοχή· ὁ ἐκδιδόμενος ἐπὶ χρήμασι (βλ. *ταραφολουμπιάζομαι*).

ταραχή, ἢ· ταραχή, πάθημα, κάζο, ξάφνιασμα, σύγχιση· ἀπὸ τὴν κοινὴ λέξη *ταραχή*.

ταραχο· πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, ὅπου προστίθεται ἡ σημασία τῆς ταραχῆς, τῆς ψυχικῆς διεγέρσεως (βλ. *ταραχή*).

ταραχολακριμιάζω· θρηνώ (βλ. *ταραχο* + *λάκριμο*).

ταραχολακριμιασμα, τὸ· θρηῆνος (βλ. *ταραχολακριμιάζω*).

ταραχοπρωτιές, οἱ· ἀγῶνες κλασικοῦ ἀθλητισμοῦ· ἀπὸ τὸ *ταραχο* + κοινὸ *πρωτιά*· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν.

ταραχοστανιάζω· πεισματῶν· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *ταραχοστανιώνω* (βλ. λήμμα), παρὰ ἀντιστρόφως.

ταραχοστανίωμα, τὸ· πείσμα, γινάτι (βλ. *ταραχοστανιώνω*).

ταραχοστανιώνω· πεισματῶν· ἀπὸ τὸ *ταραχο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *στανιό*.

ταραχοτρεμουλιάρης, ἐπίθετο· θρασυδείλος· ἀπὸ τὸ *ταραχο*

(βλ. λήμμα)+κοινό *τρεμουλιάρης* (*τρέμω*>*τρεμούλα*).

ταραχοτρίστη, ή· θλίψη· από τό *ταραχο* (βλ. λήμμα)+ιταλικό *triste* (=λυπημένος).

ταραχόφαλτσο, τό· λάθος· από τό *ταραχο*+κοινό *φάλτσο* (ιταλικά *falso*).

ταραχοφουρτούνα, ή· μαντάτο· από τό *ταραχο* (βλ. λήμμα)+κοινό *φουρτούνα* (ιταλικά *fortuna*=τύχη).

ταψάρεω· καθρεφτίζω (βλ. *ταψί*).

ταψί, τό· καθρέφτης· από τό κοινό *ταψί* (τουρκικά *terpsi*), λόγω ομοιότητας ως πρὸς τό σχῆμα καί τὴν στιλνότητα· ἐξάλλου, οἱ πανάρχαιοι καθρέφτες ἦτανε χάλκινοι· συνώνυμο τό *μιπιδό-ντελό* (βλ. λήμμα).

ταψοντανιάζομαι· ναρκισσεύομαι, καμαρώνω· από τό *ταψί*+*-ντανιά*· ὅθεν, τό ρῆμα σημαίνει : κάνω νάζια μπρὸς στὸν καθρέφτη (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τεζοριάζω· θησαυρίζω (βλ. *τεζόρο*).

τεζόρο, τό· θησαυρός· ιταλιστί *tesoro* (βλ. *μπερντοτεζόρο*).

τεκνατζού, ή· ή· πού· ἔχει ἀδυναμία στοὺς νεαροὺς (βλ. τό *τεκνό*)· ή· λέξη ἔχει περάσει στὴν κοινὴ χρῆση.

τεκνά τῆς κακνῆς δικελτά, τά· τηγανητὰ ἀβγά, ἀβγά-μάτια· από τό *τεκνό τῆς κακνῆς* καί τό *δικελτό* (βλ. λήμματα).

τεκνίτσα, ή· μικρούλα· λέγεται καί ἐπὶ νεαροῦ κιναίδου (βλ. *τεκνό*).

τεκνό, τό· ἀγόρι, νεαρός, μικρό· από τό κοινό *τέκνο*· πάντως ή· λέξη εἶναι παρμένη ἀπὸ τό *τεκνό* πού· ἔχει ὁ κάθε *γέροντας* καλὸ γερος.

τέκνο· πρῶτο ή· τελευταῖο συνθετικό πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : ἀγόρι, παιδί, νεαρός, μικρό· συχνὰ ἀντικαθιστᾶ τό γνωστὸ *-πουλο* (π.χ. *ρενότεκνο*=*βασιλόπουλο*).

τεκνόγουτσα, ή· λεπτό (τῆς ὠρας)· από τό *τέκνο*+*γούτσα* (βλ. λέξεις).

τεκνοζαλίστρα, ή· διδασκαλία (γιατί *ζαλίζει* τὰ *τεκνά*).

τεκνοζαλίστρα τοῦ Μοῦς-Τζουσή, ή· θεῖον κήρυγμα, ή· διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ (βλ. σχετικὰ λήμματα).

τεκνοζέμπιλο, τό· ἀνεγκυστήρ· από τό *τέκνο* (βλ. λήμμα)+κοινό *ζεμπίλο* (τουρκικά *zembil*)· ἀναλόγως τό καλάθι λέγεται *κλαροζέμπιλο* (βλ. λέξη).

τεκνοκακνόφλοκο, τό· μαρέγκα· από τό *τεκνό τῆς κακνῆς*+*φλοκο* (ἤτοι : κρέμα ἀβγῶν).

* **τεκνοκαλλιεργίστρα**, ή· σπέρμα· γιατί, προφανῶς, *καλλιερ-γεί* *τεκνά*· συνώνυμα : *κοπραβελτόζουμο*, *λαχανιαζόζουμο*, *μουλ-*

κουμέ, τρεμόζουμο, σαρμελόζουμο, φλόκι (βλ. λήμματα).

τεκνοκαρνοσέρμελο, τό· λουκάνικο (καί άκριβέστερον : μικρό άλλαντικό)· από τό τεκνο+καρνοσερμελιά (βλ. λέξεις).

τεκνοκυλίστρες, οί· πατίνια· άφού μ' αυτά κυλοῦν τά τεκνά.

τεκνομολόφης, ό· βατραχάνθρωπος· από τό τεκνο+μολ+κοινό όφης (:).

τεκνομπαλέβω· γκαστρώνω· ίσως από τό τεκνο+μπαλέβω, λόγω τής σφαιρικής μορφής, πού λαμβάνει ή κοιλιά τής έγκούου (βλ. και τό τεκνομπαλώνω).

τεκνομπαλώνω· γκαστρώνω (βλ. τεκνομπαλέβω).

τεκνόμπιγα, ή· χαμάλης, βαστάζος· από τό τεκνο (βλ. λήμμα)+γνωστό μπίγα (=γερανός).

τεκνοντεζοψήνω· έκμαυλίζω· από τό τεκνο+ντέζι (βλ. λήμματα)+κοινό ψήνω.

τεκνοντεζοψήστης, ό· έκμαυλιστής (βλ. τό τεκνοντεζοψήνω).

τεκνοροκανατζής, ό· παιδεραστής, κολομπαρας (γιατί αυτός ροκανίζει τά τεκνά)· συνώνυμο : μοντερνόπουρος, ταυρλολιγούρης, ψυχοτραγόπουρος (βλ. λήμματα).

τεκνός, επίθετο· μικρός· από τό τεκνό (βλ. λέξη).

τεκνοσκριβού, ή· σημείωμα· από τό τεκνο+σκριβα (ήτοι : μικρή γραφή).

τεκνοσκρούτζα, ή· καρφάκι (βλ. τεκνο και σκρούτζι).

τεκνοστατούα, ή· μπιμπελό (βλ. τεκνο και στατούα).

τεκνοστουντού, ή· σχολείο· από τό τεκνο (βλ. λήμμα)+άγγλικό *studenti* ή ιταλικό *studente* (=μαθητής), κατά τό τζιναβοστουντού· συνώνυμο τό μπουτοτέκνα.

τεκνό τής βιολέτας, τό· ό επί χρήμασιν έπιβήτωρ κιναιδών (βλ. λήμματα άβέλω βιολέτα και βιολετέρα).

τεκνό τής κακής, τό· άβγό (και κατά λέξιν : παιδί τής κότας)· από τό τεκνό+κακή (βλ. λέξεις).

τεκνοτός, επίθετο· καινούργιος, νεοφανής· από τό τεκνό (βλ. λήμμα).

τεκνόφρεζα, ή· ψαράκι, μαρίδα (βλ. τεκνο+φρέζα).

τεκνόφρεζες στό όλιο, οί· μαρίδες τηγανητές (βλ. σχετικά λήμματα).

τεκνόχαβρο, τό· πλήθος, κοσμοσυρροή, συνωστισμός· από τό τεκνο+γνωστό χάβρα (εβραϊκά *havra*=συναγωγή).

τεκνοχορχόρας, ό· πυροσβέστης· από τό τεκνο+χορχόρα (βλ. λήμματα).

τεκνοχτικιάζω· έρωτεύομαι (ήτοι : χτικιάζω για ένα τεκνό).

τεκνοχτικιασμένος, μετοχή· έρωτευμένος (βλ. τεκνοχτικιάζω).

τεκνοχτίκω, ή· έρωσ, άγάπη (βλ. τεκνοχτικιάζω).

τεκνωτός, επίθετο· καινούργιος, νεοφανής (βλ. τεκνοτός).

τελάρα, ή· μοδίστρα (βλ. τελόρης).

τελόρης, ό· ράφτης· από τό άγγλικό ταυτόσημο *tailor*.

τελοριάζω· ράβω· από τό τελόρης (βλ. λήμμα).

τελορότσαρδο, τό· ραφείο· από τό τελόρης + τσαρδο (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τό νισσοτοκολλητότσαρδο.

τεμπελδστεκο, τό· καφενεϊο· από τά γνωστά τεμπέλης (τουρκικά *tempel*) + στέκι, κατά τό συνώνυμο σκυλοστέκι (βλ. λέξη).

- * τεμπελοφέρης, ό· όδοστρωτήρας· από τό κοινό τεμπέλης + φέρο (βλ. λήμμα)· παρόμοιο και ταυτόσημο τό μαχμουρλόκαρο.

τέμπο, τό· ώρα, χρόνος, καιρός, εποχή· βεβαίως από τό Ιταλικό *tempo* (=χρόνος)· σχετικά: γούτσα, τζορνόγυρος (βλ. λήμματα).

τεμποχορχόρα, ή· καύσων· από τό τέμπο + χορχόρα (ήτοι : εποχή τής φωτιάς, ή, λαύρα τής εποχής).

- * τεντός, επίθετο· άληθινός· άγνώστου έτύμου.

- * τεντού, ή· άλήθια· άγνώστου έτύμου.

τέρα, ή· γή, χώμα, έδαφος· από τό Ιταλικό *terra*· συνώνυμα : μόντος, μοντοτέρα, μωρμηγκόμπαλα, τερόμοντα (βλ. λήμματα).

τερο- πρώτο συνθετικό πολλών λέξεων τής καλιαρντής· σημαίνει : γή, χώμα, έδαφος, τόπος, χώρα (βλ. λήμμα τέρα).

Τερογκαμήλα, ή· ή Στερεά Έλλάς· από τό τερο + κοινό γκαμήλα < άρχαιο κάμηλος (σιμιτικά *gamal*), λόγω του όρεινου τής Ρουμέλης· άνάλογο τό Τερόμουτζα· ό ρουμελιώτης λέγεται βιαχοχίλαρι (βλ. σχετικά λήμματα).

τερογωνιά, ή· σκαλοπάτι· από τό τερο + κοινό γωνιά.

τεροκοτιάζω· χτίζω· ένδεχομένως από τό γνωστό τερακότα (Ιταλικά *terracotta*).

τερολιμνού, ή· λάσπη· από τό τερο + κοινό λίμνη.

τερόλουμπα, ή· λάκκος· από τό τερο (βλ. λήμμα) + κοινό λούμπα.

τερομαρινάρω· ταξιδεύω δια Ξηρής (βλ. τερο και μαρινάρο).

τερόμοντα, ή· ύδρόγειος, ύφήλιος· λέγεται και μοντοτέρα· σύνθετο από τό τερο + μόντος (βλ. λήμματα)· άλλα συνώνυμα : μόντος, μωρμηγκόμπαλα, τέρα.

Τερόμουτζα, ή· ή Πελοπόννησος [άκριβέστερον : γήινη παλάμη (άφού έτσι μοιάζει στον χάρτη ό Μοριάς)]· άνάλογο τό Τερογκαμήλα (βλ. λήμμα).

τεροξερατομού, ή· πηγή· από τό τερο + κοινό ξερατό + μολ (τουτέστιν : ξερατό νερού από τή γή).

τερότροπα, ή· σπηλιά [πού δέν είναι παρά μιά τροπά στην τέρα (=γῆ)].

τεροτσούτσουνα-σουμπλιμέ, τὰ μανιταρόσουπα (βλ. σχετικά λήμματα).

τεροτσούτσουνο, τό· μανιτάρι· από τό *τερο* (βλ. λήμμα)+ κοινό *τσουτσούνι*.

τέστα, ή· κεφάλι· από τό Ιταλικό συνώνυμο *testa*· τό κεφάλι λέγεται καί *καρκάνα* (βλ. λήμμα).

τζαζ- πρώτο συνθετικό πολλῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει : συγή, διώξιμο, ἐκροή, δόσιμο (βλ. *τζάω*).

- * *τζαζκαραμπαζού*, ή· κουνιστός κίναιδος· από τό *τζαζ*+*καραμπαζώ* (ἤτοι : ξεβιδωμένη)· συνώνυμο : *ἀνέμη* καί *ἀνεμώμωλος* (βλ. λήμματα), ἐνῶ ἀκόμη περίπου 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς κάθε λογῆς κίναιδους.

τζαζμολιάζω· ἰδρώνω (βλ. *τζαζ* καί *μόλ*).

τζαζμπερντεπούρεμα, τό· ἔθνικὴ εὐεργεσία, κτίσμα ἔθνικοῦ εὐεργέτη (βλ. *τζαζμπερντεπουρός*).

τζαζμπερντεπουρός, ὁ· ἔθνικὸς εὐεργέτης· από τό *τζαζ*+*μπερντέ*+*πουρος* (δηλαδή : αὐτὸς πού πετάει τὰ λεφτά του).

τζαζμπερντεπουρότσαρδο, τό· ἔθνικὸ ἴδρυμα, κτίσμα ἔθνικοῦ εὐεργέτη (π.χ. τὸ Ζάπκειον)· από τό *τζαζμπερντεπουρός*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα).

τζαζσολντάτης, ὁ· λιποτάκτης (βλ. *τζαζ* καί *σολντάτης*).

τζάζω· διώχνω, φεύγω, πετῶ (βλ. καί *τζάω*)· ταυτόσημο : *ἀβέλω κανικό*, *ἀβέλω σπασίμπες*, *ἀβέλω τζαστικό*, *βουέλω τζά*, *τζασάρω*, *τζασέρω*.

τζάζω τὰ μόλ· παθαίνω διάρροια, μοῦ φεύγουν τὰ νερά (βλ. *τζάζω* καί *μόλ*).

τζάζω τὰ τιραχά· πεθαίνω (ἐπὶ λέξει : πετάω τὰ παπούτσια)· ἀνάλογο καί ταυτόσημο τὸ λαϊκό : *τινάζω τὰ πέταλα*· ταυτόσημο : *ἀδικοκουτιάζομαι*, *κοκκαλοβιβιάζομαι*, *μορτάρω*, *μπισελογουψιάζω* (βλ. λήμματα).

τζάζω τὴ λίγκα μου· βγάζω γλώσσα, ἔχω εὐφράδεια, μοῦ λύνεται ἡ γλώσσα (βλ. σχετικά λήμματα).

τζάκα, ἐπίρρημα· μόλις, σάν, ὅπου, ὅταν, κοντά, μπροστά, ἔδω· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως στήν τουρκικὴ *çak* σημαίνει ἔως.

- * *τζάκατα*, ἐπίρρημα· μόλις, σάν, ὅπου, ὅταν, κοντά, μπροστά, ἔδω· μῆλλον ἀπὸ τό *τζάκα* (βλ. λέξη).

- * *τζάλεπι*, τό· πλύσιμο· ἀπὸ τό *τζαζ*+*λέπι* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *τζούς-λέσι*.

τζασ- πρώτο συνθετικό λέξεων τῆς καλιαρντῆς, πού ση-

μαίνει : φυγή, διώξιμο, έκροή, δίχως, δόσιμο (βλ. και τζαζ-).
τζάς, τό φυγή· από τά τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω, τζάω (βλ. λήμματα).

τζασάρω· φεύγω, τσακίζω, σκορπῶ, χαλνῶ, διώχνω, φυγαδεύω· πρόκειται γιά ρήμα-κλειδί, τοῦ ὁποῖου τό θέμα τζασ-ἀπαντάται σέ πολλές λέξεις, συνήθως σάν πρώτο συνθετικό· ταυτόσημα : ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό, βουέλω τζά, τζάζω, τζασέρνω, τζάω (βλ. λήμματα).

τζασάρω φλόκια· ἐκσπερματώνω τώρα ἀμέσως· από τό τζασάρω και τό φλόκι (βλ. λήμματα, καθώς και τά ταυτόσημα ἀβέλω φλόκια, βουέλω λαχανιαζοζούμι, βουέλω τρεμόζουμο, μπουλκουμάρω, φλοκάρω).

τζάσε! φύγε! προστακτική τοῦ τζασάρω (βλ. ρήμα).

τζασέρνω· φεύγω, τσακίζω, σκορπῶ, χαλνῶ, διώχνω, φυγαδεύω· ἄλλος τύπος τοῦ ρήματος-κλειδιοῦ τζασάρω· ταυτόσημα : ἀβέλω κανικό, ἀβέλω σπασίμπες, ἀβέλω τζαστικό βουέλω τζά, τζάζω, τζασάρω, τζάω (βλ. λήμματα).

τζασκάνης, ὁ κουλποδόδαρος· από τό τζασ+κανί (ἦτοι : δίχως πόδι)· ὁ κουλοχέρης λέγεται τζασμπράτελος και ὁ χωλός τζασφούτης (βλ. λήμματα).

τζάς-κραγιόν, τό γομολάστιχα, σβηστήρι· από τό τζάς (βλ. λήμμα)+κοινό κραγιόνι (γαλλικά *crayon*).

- * **τζασλεπίχανες**, ὁ καθαριστήριος· από τό τζάλεπι+κοινό χανές (τουρκικά *hanne*=οἰκία).

τζασλοκομεῖο, τό φρενοκομεῖο· από τό τζασλός (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τό τζασμπανάδικο (ἢ τζασμπανότσαρδο).

τζασλός, ἐπίθετο· τρελός, πυλαβός· γιατί τοῦ ἔτζασε τό νιονιό (βλ. τό συνώνυμο τζάς-νιονιό)· ἄλλα συνώνυμα : τζάς τό νιονιό, τζάτεστος.

τζασλότεκνο, τό τρελόπαιδο (βλ. τζασλός και τεκνο).

τζασμένος, μετοχή· διωγμένος, φευγάτος, καταδιωκόμενος (βλ. τζασάρω, τζασέρνω).

τζασμολιάζω· ἰδρώνω (βλ. τζαζμολιάζω).

τζασμπανάδικο, τό φρενοκομεῖο· ἀγνώστου ἐτύμου· συνώνυμο : τζασλοκομεῖο, τζασμπανότσαρδο (βλ. λήμματα).

τζασμπανότσαρδο, τό φρενοκομεῖο· από τό τζασμπανάδικο+τσαρδο (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τό τζασλοκομεῖο.

τζάς-μπλάντ, τό τραυματισμός (βλ. τζάς και μπλάντι)· τό τραύμα λέγεται *τουρμπάνι*.

τζασμπλαντάρω· τραυματίζω (βλ. τζάς-μπλάντι)· συνώνυμο τό *τουρμπανιάζω*.

τζασμπράτελος, ὁ κουλοχέρης· από τό τζασ+μπρατέλο (ἢ-

τοι : χωρίς χέρι)· ὁ κουλοπόδαρος λέγεται τζασκάνης καὶ ὁ κουτσὸς τζασφούτης (βλ. λέξεις).

τζασνιόνια, ἢ· λήθη· ἀπὸ τὸ τζασ+νιονιό [τουτέστιν : μὲ φευγάτο νοῦ (ὄπου, ἀσφαλῶς, φωλιάζουν οἱ μνημεις)].

τζάς-νιονιό, ἐπίθετο· τρελός· ἀπὸ τὸ τζάς+νιονιό· συνώνυμο τὸ τζασλός (βλ. λήμμα) κ.ἄ.

τζασομπαριάρικος, ἐπίθετο· ἱαματικός, θεραπευτικός (βλ. τζασ καὶ μπαρό).

- * τζασπροβιά, ἢ· ἀποτριχώση· ἀπὸ τὸ τζασ+κοινὸ προβιά.
- * τζασπροβιάζω· ἀποτριχώνω (βλ. τζασπροβιά).
- * τζασπροβιασμένος, μετοχή· ἀποτριχωμένος (βλ. τὸ λήμμα τζασπροβιάζω).

τζασροβεσπάκης, ὁ· φασίστας (βλ. τζασ καὶ ροβεσπάκης).

τζαστεκνιάζω· κάνω ἔκτρωση, ἀποβάλλω (βλ. τὸ τζαστέκνω).

τζαστέκνω, ἢ· ἔκτρωση, ἀποβολή· ἀπὸ τὸ τζασ+τεκνο (βλ. λήμματα).

τζαστίκι, τό· ἀπολυτήριο (βλ. θέμα τζασ καὶ τζασάρω).

τζαστικό, τό· φυγή, φευγιά, διώξιμο· ἀπὸ τὸ θέμα τζασ, ἢ τὸ ρῆμα τζασάρω (βλ. λήμματα).

τζασπραχ- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ λήμμα τζάζω τὰ τιραχά.

τζασπραχάδικο, τό· γραφεῖο κηδεῖων (βλ. θέμα τζασπραχ-).

τζασπραχάς, ὁ· δῆμιος· ἀπὸ τὸ θέμα τζασπραχ· ἀνάλογο τὸ τζαστοπραχάκης (βλ. λήμμα).

τζασπραχο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς, σχετιζομένων μὲ τὸν θάνατο· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὸ τζάζω τὰ τιραχά, καθὼς καὶ τὰ ἐπόμενα λήμματα.

τζασπραχόκουτο, τό· φέρετρο· ἀπὸ τὸ οἶονεὶ θέμα τζασπραχο+κουτο (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : ἀδικοκούτι, ντουβντέζα, τιραχοτζαστόκουτο, τουρμπανόκουτο.

τζασπραχομάζεμα, τό· κηδεῖα· ἀπὸ τὸ τζασπραχο+κοινὸ μάζεμα, κατὰ τὸ μπουρομάζεμα (βλ. λέξη).

τζασπραχομπέναμα, τό· ἐπικήδειος λόγος· ἀπὸ τὸ σύνθετο θέμα τζασπραχο+μπέναμα (βλ. λέξεις).

τζασπραχόσβολη, ἢ· κόλλυβα· μᾶλλον ἀπὸ τὸ τζασπραχο+κοινὸ ἀσβόλη (ἢ καὶ ἀπὸ τὸ σβόλοι)· συνώνυμο τὸ τζασπραχόσπυρα (βλ. λήμμα).

τζασπραχοσεκέρι, τό· δηλητήριο· ἀπὸ τὸ σύνθετος πρῶτο συνθετικὸ τζασπραχο+σεκέρι (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : τζασπραχόσολο, ψακί.

τζασπραχοσολιάζω· δηλητηριάζω· ἀπὸ τὸ τζασπραχόσολο (βλ. λήμμα)· ταυτόσημο τὸ ψακιάζω.

τζαστιραχόσολο, τό· δηλητήριο· από τό οίονει θέμα τζαστιραχο + ροσόλι (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : τζαστιραχοσεκέρι, ψακί.

τζαστιραχόσπυρα, τά· κόλλυβα· από τό θέμα τζαστιραχο + κοινό σπυρί· ταυτόσημο τό τζαστιραχόσβολη (βλ. λήμμα).

τζαστιραχότρουπα, ή· τάφος· από τό σύνθετο θέμα τζαστιραχο + κοινό τρούπα < τρύπα.

τζαστιραχοφυτεύω· θάβω· από τό θέμα τζαστιραχο + κοινό ρήμα φυτεύω· συνώνυμα : τζαστιραχώνω, μπουσγαλιάζω.

τζαστιραχώνω· θάβω· από τό οίονει θέμα τζαστιραχ + κοινό ρήμα χώνω· συνώνυμα : τζαστιραχοφυτεύω, μπουσγαλιάζω.

τζάς τό κελόπαγκρο· βγαλμένα φρύδια (βλ. σχετικά λήμματα).

τζάς τό νιονιό· θεότρελος, δίχως μυαλό, μπουρλό, με φευγάτο μυαλό (βλ. σχετικά λήμματα)· συνώνυμα : τζασλό, τζάς-νιονιό, τζάτεστος.

τζαστός, επίθετο· φευγάτος, σκαστός (βλ. θέμα τζασ και ρήμα τζασάρω).

τζαστοτιραχάκης, ό· κακοϋργος, φονιάς· από τό οίονει θέμα τζαστιραχ + κατάληξη -ακης· ανάλογο τό τζαστιραχάς (βλ. λήμμα).

τζάστρα, ή· διώχτρα (βλ. θέμα τζασ και ρήμα τζασάρω).

τζασφούτης, ό· χωλός· από τό τζασ (βλ. λήμμα) + άγγλικό foot (=πόδι)· ό κουλοπόδαρος λέγεται τζασκάνης κι ό κουλοχέρης τζασμπράτελος.

τζασχάλεμα, τό· τάση πρός έμετον, άναγούλα, δυσφορία (βλ. τζασ + χάλεμα).

* τζάτεστιάζω· τρελαίνω (βλ. τζάτεστος).

* τζάτεστος, επίθετο· τρελός, ψυχοπαθής· από τό τζα(σ) + τέστα (ήτοι : δίχως κεφάλι)· συνώνυμα : τζασλό, τζάς-νιονιό (βλ. λήμματα).

τζάω· φεύγω, ξεγλιστρῶ, τό σκάω, διώχνω, διαφεύγω· από τό θέμα τζα- ή τζαζ- ή τζασ- τῶν ρημάτων τζάζω, τζασάρω, τζασέρνω (βλ. λήμματα)· σχετικῶτατα και τά : άβέλω κανικό, άβέλω σπασίμπες, άβέλω τζαστικό, βουέλω τζά.

τζεβέλω· θέλω· από τό άβέλω (:)

τζέκσα, ή· ένεση· στα άγγλικά *injection*· ή ένεση με ναρκωτικό λέγεται νταμρόκλυσμα ή τρόμπα ή χτύπα· ή κοινή ένεση είναι γνωστή και ως σουρσουρού (βλ. λήμματα).

τζελμπουέ, τό· λευκόρροια· άκλιτο, άγνωστου έτύμου.

τζεσλουτέγκω, ή· λεχώνα· μάλλον παραπλανητικός τύπος του τζεσλουτέκνω (βλ. λήμμα).

τζεσλουτέκνω, ή· λεχώνα· ίσως γιατί κάνει σαν τρελή για

τὸ παιδί της (βλ. σχετικά : τζασλός, τεκνό, τζασλότεκνο).
 τζίβιτζιλίκι, τό· λεσβιακὸς ἔρωσ (βλ. τὸ λήμμα τζιβ-τζιβ).

τζιβιτζιλού, ἡ· λεσβία (βλ. τζίβιτζιλίκι καὶ τζιβ-τζιβ)· συνώνυμα : σεμαθερφή, σιβιτζιλού, σιβίτζω, γκουνιότα, μαντάμ-γκού.

τζιβ-τζιβ, τό· λεσβιακὴ συνουσία· ἄκλιτο, μᾶλλον ἠχομηπητικῆς ἀρχῆς.

τζιγιέρι στὴ χορχόρα, τό· συκότι ψητό· ἀπὸ τὸ γνωστὸ τζιγιέρι (τουρκικὰ *ciğer*=σπλάχνα)+χορχόρα (βλ. λήμμα).

τζιλβές, ὁ· κουτανιά· ἀπὸ τὸ τουρκικὸ *cilve* (=ἄκκισμός, ἔρωτοτροπία).

τζιναβο- πρῶτο συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὰ λήμματα : τζινάβω, τζιναβοτός.

τζιναβόκοσμος, ὁ· ὁ κόσμος τῶν κιναιδῶν· ἀπὸ τὸ τζιναβο + κοινὸ *κόσμος*.

τζιναβόπολτος, ὁ· βαζελίνη· χρησιμοποιεῖται στὶς παρὰ φύσιν συνουσίες· ἀπὸ τὸ τζιναβο (βλ. λήμμα)+κοινὸ *πολτός*.

τζιβανοστούνητς, ὁ· ἐπιστήμων· ἀπὸ τὸ τζιναβο + ἄγγλικὸ *student* ἢ ἰταλικὸ *studente* (=μαθητῆς).

τζιναβοστυντόσαρδο, τό· πανεπιστήμιο (βλ. τζιναβοστυντοῦ + *σαρδο*).

τζιναβοστυντού, ἡ· ἐπιστήμη· ἀπὸ τὸ τζιναβο (βλ. λήμμα)+ ἄγγλικὸ *student* ἢ ἰταλικὸ *studente* (=μαθητῆς), κατὰ τὸ *τεκνοστυντού*.

τζιναβοστούνητς, ἡ· ἐπιστήμων (βλ. τζιναβοστούνητς).

Τζιναβότοπος, ὁ· τὸ Λονδίνο· ὅπου, ὡς φημολογεῖται, βρίθουν οἱ ὁμοφυλόφιλοι· ἀπὸ τὸ τζιναβο (βλ. λήμμα)+κοινὸ *τόπος*· συνώνυμο τὸ *Ἀδερφοχώρι*· ἀνάλογο τὸ *Μουτζότοπος* (βλ. λήμματα).

τζιναβοτός, ἐπίθετο· πονηρός, μπασμένος, ἄνθρωπος τοῦ τζιναβόκοσμου (βλ. θέμα τζιναβο καὶ ρῆμα τζινάβω).

τζιναβοχειροκρότητς, ὁ· ὑποστηρικτῆς κιναιδῶν, θιασώτης τῶν κιναιδῶν, συμπαθῶν (ἀκριβέστερον : αὐτὸς ποὺ *χειροκροτεῖ* τοὺς τζιναβοτούς).

τζινάβω· καταλαβαίνω, ἐννοῶ, νιώθω, αἰσθάνομαι, πονηρεύομαι· ρῆμα-κλειδί τῆς καλιαρντῆς· μᾶλλον γύφτικης ἀρχῆς.

τζιναβοτός, ἐπίθετο· πονηρός, μπασμένος (βλ. τὸ λήμμα τζιναβοτός).

τζιόρνα, ἡ· μέρα· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *giorno*· λέγεται καὶ τζόρνα (βλ. λήμμα).

τζίτζης, ὁ· μποέμ· νεότερος τύπος τοῦ τζίτζίκης (βλ. λέξη).

τζιτζίκης, ἐπίθετο· ἀνέμελος, μποέμ· γιατί μοιάζει μὲ τὸ τζι-

τζίκι, όπου δὲν σκέφτεται τὴν αὔριον.

τζοβαερίκο, τό· κόσμημα· ἀπὸ τὸ κοινὸ τζοβαερίκο < τζοβαίρι < τουρκικὸ *cevaheir* [πληθυντικὸς τοῦ *cevher* (=πολύτιμος λίθος)].

τζοβαϊράδικο, τό· κοσμηματοπωλεῖο (βλ. τζοβαίρι)· συνώνυμο τὸ τζοβαϊρότσαρδο.

τζοβαίρι, τό· κόσμημα· ἀπὸ τὸ κοινὸ τζοβαίρι (τουρκικὸ *cevaheir* (=πολύτιμοι λίθοι).

τζοβαϊρότσαρδο, τό· κοσμηματοπωλεῖο· ἀπὸ τὸ τζοβαίρι + τσαρδο (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ τζοβαϊράδικο.

τζοβάρω, ἡ· στολισμένη (βλ. τζοβαίρι).

τζοβή, ἡ· ψείρα, μύγα, ζώυφιο· λέξη δανεισμένη ἀπὸ τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τῶν ρεμπέτηδων, ὅπου σημαίνει ψείρα.

τζοβότριμα, τό· φθειροκτόνο, ψειρόσκηνη· ἀπὸ τὸ τζοβή + κοινὸ τρίμα < τρίμμα· ἀνάλογο τὸ πιουσότριμα (βλ. λέξη).

- * τζόκα, ἡ· παιχνίδι· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *joke* (=ἀστεῖο) ἢ *joker* (=γνωστὸ τραπουλόχαρτο).

τζόρνα, ἡ· μέρα (βλ. τὸ λήμμα τζιόρνα).

- * τζορνόγυρος, ὁ· χρόνος· ἀπὸ τὸ τζόρνα (βλ. λήμμα) + κοινὸ γύρος· σχετικὰ : γούτσα, τέμπο.

- * τζορνόκυκλος, ὁ· ρολόι· ἀπὸ τὸ τζιόρνα + κοινὸ κύκλος (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ γότσι.

- * τζουανάρω· ἀφήνω· ἀγνώστου ἐτύμου.

τζουρά, τά· δημόσια οὐρητήρια (βλ. τζουρά).

τζουρατά, τά· καλτσοδέτες· ἀγνώστου ἐτύμου· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικόν.

τζουρό, τό· οὐρο, οὐρητήριο, ἀποχωρητήριο· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *troiszeros* (ἦτοι: 000—W.C.), ἢ ὀνοματοποιία ἀπὸ τὸν ἤχο τζούρρρ!

τζουροβαλβίδα, ἡ· νεφρό· ἀπὸ τὸ τζουρό (βλ. λήμμα) + κοινὸ βαλβίδα.

τζουσ· συνθετικὸ (συνήθως πρῶτο) πολλῶν λέξεων τῆς καλλιαρνηγῆς· γιὰ τὴ σημασία του βλ. τὰ λήμματα : τζάζω, τζούς. τζούς, ἐπίθετο· φευγάτος, διωγμένος, καταδιωκόμενος, παράνομος· ἄκλιτο, μὲ ἐνιαία μορφή καὶ γιὰ τὰ τρία γένη (βλ. τζασμένος καὶ τζαστός).

τζούς, ἐπίρρημα· χωρὶς, ἄνευ· ἀπὸ τὸ θέμα τζαζ ἢ τζασ.

τζούς! φύγε! ἀντὶ τοῦ τζάσε! (βλ. λήμμα).

τζούσκαρνος, ἐπίθετο· λεπρός· ἀπὸ τὸ τζουσκάρνου (βλ. λέξη), παρὰ ἀντιστρόφως.

τζουσκάρνου, ἡ· λέπρα· ἀπὸ τὸ τζουσ + κάρνο (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ μπίγκρα-λέσι.

τζουλεσ- πρώτο συνθετικό λέξεων της καλιαρντής· για τη σημασία του βλ. τὸ *τζούε-λέσι*.

τζούε-λέσι, τὸ· πλύσιμο, νίψιμο (βλ. *τζούε* καὶ *λέσι*)· ταυτόσημο τὸ *τζαλέπι*.

τζούε-λέε-λατσάδικο, τὸ· ἰνστιτούτο καλλονῆς (βλ. *τζούε-λέσι* καὶ *λατσός*).

τζούε-λέε-λατσέρ, ἐπίθετο· αἰσθητικός· ἀκλιτο (καὶ στά δύο γένη), ἀπὸ τὸ *τζούε-λέσι*+*λατσός*, μὲ ψευτοξενική κατάληξη.

τζουλεσόλιο, τὸ· σιπούνι· ἀπὸ τὸ *τζούε-λέσι*+*όλιο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *όλιο-κοέν*.

τζουλεσότοπος, ὁ· λουτρόκοπη· ἀπὸ τὸ *τζούε-λέσι* (βλ. λήμμα)+κοινὸ *τόπος*.

τζουλεσουλά, ἡ· πετσέτα· οἶνει ὑποκοριστικὸ τοῦ *τζούε-λέσι* (βλ. *λέξη*)· συνώνυμο τὸ *μούσουρο*.

τζουλεσότσαρδο, τὸ· δημόσια λουτρά· ἀπὸ τὸ *τζούε-λέσι*+*τσαρδο* (βλ. λήμματα)· τὸ *χαμάμ* λέγεται *ἀτμοκαυλού*, ἢ *κλιναρότσαρδο*.

τζούε-παγκρό, τὸ· φαλάκρα· ἀπὸ τὸ *τζουε*+*παγκρό* (βλ. λήμματα).

τζούε-παγκροτός, ἐπίθετο· φαλακρός (βλ. *τζουε* καὶ *παγκροτός*).

- * **τζούε-πουλομουσαφιριάζομαι** καθαρίζω τὸν πρωκτό μου ἀπὸ σπέρματα (βλ. *τζουε* καὶ *πουλομουσάφιρο*)· τὸ πλύσιμο τοῦ πρωκτοῦ λέγεται *ἐκτρωση*.

Τζώρτζης ὁ καθαλιτός, ὁ· ὁ Λυκαβηττός· ὑπαιγιμός στὴν γνωστὴ ἐκκλησία τοῦ ἁγίου Γεωργίου καὶ στὴν κατάληξη *-ητος*, γιὰ τὴν εὐκολώτερη συνειρμικὴ ἀπομνημόνευση τῆς ἐκφράσεως.

τῆς λατσοσύνης (!)· ὑπέροχα, θαυμάσια· ἔκφραση δανεισμένη ἀπὸ τὸ λαϊκὸ λεξιλόγιο, ὅπου ἀνάλογο τὸ γνωστὸ *τῆς πουτάνας!*

τικέτο, τὸ· εἰσιτήριο· στὴν ἀγγλικὴ *ticket*.

τιμοκουτέλα, ἡ· μέτωπο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *τιμή*+*κούτελο* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· εἶναι γνωστὴ ἡ ἔκφραση *τὸ μέτωπό μου τόχω καθαρό* (=εἶμαι τίμιος)· καί, ἐξάλλου, τὰ ἐμβλήματα τῶν κερατάδων στὸ μέτωπο σφτρώνουνε.

τί νά κάνε; τί νά κάνεις; (λέγεται ἔτσι ἀπὸ παραπλανητικὴ διάθεση, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τσαχπινιά, καὶ ἀπαντᾶται μόνο σ' αὐτὸ τὸ πρόσωπο).

πραχά τῆς χόνσικας, τὰ· παπούτσια τουαλέτας, παπούτσια πολυτελείας (βλ. *πραχό* καὶ *χόνσικα*).

πραχό, τὸ· παπούτσι· συνήθως ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικὸ·

άγνωστου έτύμου.

τιραχόγρυλλος, ό· τακούνι· από τό *τιραχό*+κοινό *γρύλλος* (αυτοκινήτων).

τιραχοκάπακο, τό· μπότα, γαλότσα· από τό *τιραχό*+καπάκι, κατά τό *νισεστοκάπακο* (βλ. λέξη).

τιραχόμοστρα, ή· βιτρίνα ύποδηματοπωλείου· από τό *τιραχό*+κοινό *μόστρα* (ιταλικά *mostra*=δείγμα).

Τιραχοσέβας, ό· τό ύποδηματοπωλείο Σεβαστάκη· από τό *τιραχό*+*Σεβασ*(τάκης).

Τιραχοστόουν, ό· τό κατάστημα ύποδημάτων Πετριδής· από τό *τιραχό*+άγγλικό *stone* (=πέτρα).

τιραχοζαστόκουτο, τό· φέρετρο· από τό *τζάω* τὰ *τιραχά*+*κουτο* (βλ. λήμματα)· λέγεται και *τζαστιραχόκουτο* ή *τουρμπανόκουτο* ή *άδικοκούτι* ή *ντουβντζα*.

τιλοκαβάλα, ή· ιδιοκτησία· από τό *τίλος* (κυριότητα)+*καβάλα* (ιταλικά *cavalla*=φοράδα) τής κοινής νεοελληνικής, με άληθινήν εύστοχία.

τιλοκαβαλάρης, ό· ιδιοκτήτης (βλ. *τιλοκαβάλα*).

• **τνά**, ή· σπυρί· από τό *αίτνα* (βλ. λέξη).

• **τνάρα**, ή· σπυρί· από τό *αίτνα*<*αίτνάρα* (βλ. *αίτνα* και *τνά*).

τορνάρω· γυρίζω· από τό ταυτόσημο ιταλικό *torzare*, με ένδεχόμενην επίδραση του γνωστού *τουρνέ* (γαλλικά *tournee*).

τουά, τά· χρήματα, κέρματα· προφανώς πρόκειται περι παραπληθικου τύπου του *τουλά* (βλ. λήμμα), κατά τό *άβέλω*>*βουέλω*, *δικέλω*>*κουέλω*, *μπενάβω*>*μουάβω*, *εσάντες*>*σουνάντες*· συνώνυμα: *μπερντέ*, *ντουλό*, *όποια*, *τουλά* (βλ. λέξεις).

τουβαέλω, ή· μαντίλα (βλ. τό *τουβάλι*).

τουβάλι, τό· μαντίλι· βεβαίως από τό ιταλικό *toaglia* (=τραπεζομάντιλο), με σημασιολογικήν επίδραση από τό *to-agliolo* (=πετσέτα).

τουλά, τά· χρήματα, κέρματα, ψιλά· άπαντάται στον κληθοντικό· άγνωστου έτύμου· συνώνυμα: *μπερντέ*, *ντουλό*, *όποια*, *τουά* (βλ. λήμματα).

τούλα, ή· σιωπή, σιγή· άγνωστου έτύμου· ταυτόσημα: *μόκολα*, *μούκα-σταφυλίτης* (βλ. λήμματα).

τουλόσα, ή· δικτατορία· από τό *τούλα* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τό *μουκοσταφυλιάρα*.

Τουριστόβραχος, ό· ή Ύδρα· όμως συχνά λέγεται και για την Μύκονο, ένίοτε και για τις Σπέτσες· τά τρία νησιά δέν είναι παρά *βράχοι γεμάτοι τουρίστες*.

Τουριστόφακα, ή· ή Άκρόπολη των Άθηνών· που είναι για κάθε *τουρίστα* σωστή *ράκα* (=παγίδα)· συνώνυμο τό *Άσπρό-*

κωλή (βλ. λέξη).

Τουρκοκουτροκέλω, ή ή Σμύρνη· άγνώστου έτιμου.

τουρκόσουπα, ή· καφές· ή έτυμολογία περιτεύει· συνώνυμα : *καημοζούμι*, *καημοτσιφτοζούμι*, *κφέ*, *ύγρόπρεζα* (βλ. λήμματα).

- * **τουρκοσουσούμι**, τό· ρεμπέτικο τραγούδι· από τὰ κοινά *τουρκο* καί *σουσούμα*· συνώνυμο τό *καημομπούρια* (βλ. λήμμα).

- * **τουρκοσουσουμιάρης**, ό· λαϊκός τραγουδιστής (βλ. *τουρκοσουσούμι*).

τουρκοάλ, τό· χονδροειδές κόσμημα· από τό *τουρκος*, μέ πιθανήν επίδραση από τό γαλλικό *turquoise*.

τουρκοφούμα, ή· άργιλές· από τό κοινό *τουρκο*+*φούμα* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τό *μολομαστουρομποζάς*.

τούρλα-σούστα, ή· ζαλάδα· άγνωστης έτυμολογίας.

- * **τουρλολιγούρα**, ή· πρωκτός· από τό *τουρλολιγούρης* (βλ. λήμμα), παρά άντιστρόφως· συνώνυμα: *πούλη*, *φέγι-ντέ-ρόζα*.

- * **τουρλολιγούρης**, ό· παιδεραστής, κολομπαράς· από τό κοινό *τούρλα* (*τούρλωμα*)+*λιγούρα*· ήτοι : αυτός πού *λιγουρεύεται* τό *τούρλωμα*, τόν *τουρλωμένο*· συνώνυμα : *μοντερνόπουρος*, *τεκνοροκανατζής*, *ψυχotraγόπουρος* (βλ. λήμματα).

τουρλού, τό· σαλάτα· από τό τουρκικό *türli* (=άνάμικτο φαγητό).

τουρλουκουλικότεκνο, τό· ζωγράφος (βλ. *τουρλουκουλικώ*).

τουρλουκουλικώ, ή· ζωγραφική, ζωγραφιά· από τό *τουρλού*+*κουλικό* (ήτοι : άνακάτωμα χρωμάτων).

τουρμπάνι, τό· τραύμα· ένδεχομένως έπειδή τό δέσιμο μέ επίδέσμους (ιδίως στό κεφάλι) μοιάζει μέ *τουρμπάνι* (γαλλικό *turban*)· ό τραυματισμός λέγεται *τζας-μπάνι* (βλ. λήμμα).

τουρμπανιάζω· τραυματίζω (βλ. *τουρμπάνι*)· ταυτόσημο τό *τζασμπλαντέρω*.

τουρμπανιασμένος, μετοχή· τραυματισμένος (βλ. *τουρμπανιάζω*).

τουρμπανιαστής, ό· τραυματίας (βλ. *τουρμπάνι*).

τουρμπανόκαρο, τό· άσθενοφόρο αυτοκίνητο (βλ. *τουρμπάνι* καί *καρο*).

τουρμπανόκουτο, τό· φέρετρο· από τό *τουρμπάνι*+*κουτο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμα : *άδικοκούτι*, *τζαστιραχόκουτο*, *τιραχोटζαστόκουτο*, *ντουβντέζα*.

τουρτουά, τό· κόδι· μάλλον από τό γαλλικό *trottoir* (=πεζοδρόμιο)· συνώνυμα : *κανί*, *κανικό* (βλ. λέξεις).

τουρτουαντρέ, ή· περίπατος, βόλτα, κυκλοφορία· σύνθετο από τό *τουρτουά* (βλ. λήμμα)+γαλλικό *entrée* (;).

τουρτουαντρόρουνα, ή· τροχονόμος (βλ. *τουρτουαντρέ*+*ρούνα*).
 τουρτουρού, ή· άνοιξη· μάλλον από τό γνωστό ρήμα *τουρ-
 τουρίζω*· οί λοιπές έποχές του έτους όνομάζονται : *λατσο-
 τέμπα* ή *ξελογιάρα* (=καλοκαίρι), *πάνγαλο* (=φθινόπωρο),
μουζιάρης (=χειμώνας).

τούρ-γαλέ, τό· κερύ· ίσως από τά γαλλικά *tour* (=πύργος)+
halé (=ήλιοκαμένος)· συνώνυμο: *λουτσολάκριμο* (βλ. λέξη).
 τούτα, ή· μικρό πέος· από τό *τουτού* (βλ. λήμμα).

τουταφέ, ό· πανηδονιστής· άκλιτο, βεβαίως από τό γαλλικό
tout à fait.

τουτοτσινάβης, ό· καθηγητής, παντογνώστης· από τό ιταλι-
 κό *tutto* (=όλος)+*τσινάβω* (βλ. λήμμα), ή από τό *τουτοτζι-
 ναβοσύνη*.

τουτοτσιναβοσύνη, ή· παντογνωσία· από τό ιταλικό *tutto*
 (=όλος)+*τζιναβοσύνη* (βλ. λήμμα), παρά από τό *τουτοτζινα-
 βης*.

τουτού, ή· μικρό πέος· ίσως τό ήχομιμητικό *τουτού* νά υποδη-
 λώνει τή μικρή σφυρίχτρα· οί μάγκες λένε *σφυρίχτρα* τό γυ-
 ναικειόν αίδοιον· συνώνυμο του μικρού πέους : *μάμμα*,
μάμμα Μπογιατιού, *σφαίρα*, *τούτα*, *τουτούκα*, *φιστίκι*· για τό
 πέος, έν γένει, βλ. τό λήμμα *σαρμέλα*· τό έν στύσει πέος λέ-
 γεται *φακιρολίπιζα*.

τουτούκα, ή· μικρό πέος· από τό *τουτού* (βλ. λήμμα).

τουφες, οί· ύπνος βαθύς· οί μάγκες *τούφα* λένε τή φυλακή·
 ώστόσο, χρησιμοποιούν και τή λέξη *τουφες*, άκριβώς με
 τήν ίδια σημασία πού έχει ή λέξη μας στην καλιαρνή· εί-
 ναι δύσκολο νά καθορίσεις ποιός από ποιόν δανείστηκε
 τή λέξη, πού, ίσως, προέρχεται από τό ιταλικό *tuffo* (=κα-
 τάδυση).

- * *τραγοκουλομουχλιάζω*· καλογερεύω· από τό *τραγόμουχλος*
 +*κουλό* (βλ. λήμματα).
- * *τραγομουχλοκύπελο*, τό· μοναστήρι· από τό *τραγόμουχλος*+
κοινό κυπέλη (όπως τό *σαρδοκυπέλη*).
- * *τραγόμουχλος*, ό· καλόγερος· από τά κοινά *τράγος*+*μούχλα*,
 κατά τό *τραγοπούρος* (ώς γνωστόν, ό λαός άποκαλεί τους ίε-
 ρεις *τράγους* ή *τραγογένθες*)· ό καλόγερος στην καλιαρνή
 λέγεται και *βακουλοπούρος* στο *σόλο* ή *κηφίνας* (βλ. σχετικά
 λήμματα).
- * *τραγοπουροζουμιάζω*· κάνω άγιασμό· από τό *τραγοπουρό-
 ζουμο* (βλ. λέξη)· ταυτόσημο τό *βακουλομολιάζω* και τό *βου-
 έλω τραγοπουρόζουμο*.
- * *τραγοπουροζουμιασμένως*, μετοχή· ό πού έρραντίσθη με ά-

γιασμό (βλ. *τραγοπουροζουμάζω*)· συνώνυμο τὸ *βακουλομο-
λιασμένος*.

- **τραγοπουρόζουμο**, τό· άγιασμός· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρός* + *ζουμο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *βακουλόμολο*.
- **τραγοπουρός**, ὁ· παπᾶς· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τράγος* + *πουρος* (βλ. λήμμα)· ὁ λαὸς ἀποκαλεῖ *τράγους* τοὺς παπάδες· συνώνυμο τὸ *βακουλοπουρός*, καὶ ἀνάλογο τὸ *συγγενὲς τραγόμουχλος* (=καλόγερος).
- **τραγοπουροσφραγίζω**· βαφτίζω· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρός* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *σφραγίζω*· ταυτόσημο τὸ *βακουλοσταμπάρω*.
- **τραγοπουροσφράγισμα**, τό· βαφτίσια· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρός* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *σφράγισμα*· συνώνυμο τὸ *βακουλόσταμπα*.
- **τραγοπουρότσαρδο**, τό· ἐκκλησία· ἀπὸ τὸ *τραγοπουρός* + *τσαρδο* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ *βακουλί*.
τρατάρης, ὁ· γκαρσόνι· ὄχι ἀπὸ τὴν *τράτα* ποὺ ψαρεύουν, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ γνωστὸ *τρατάρω* (Ἰταλικά *trattare* = κερνῶ).
- τραχανάς**, ὁ· γερομπισμίκης· ἀπὸ τὸ γνωστὸ (*γερο*) *τραχανάς*· τὰ καλιὰ χρόνια οἱ γέροι ἦτανε φαφούτηδες (κι οὔτε εἶχαν τὴν οἰκονομικὴ ἀντοχὴ νὰ περάσουν τεχνητὴ μασέλα) καὶ γιαντὸ ἔτρωγαν ὄλο σοῦπες καὶ παπάρες.
- τρελοσόκ**, τό· ψυχρὸ ντούς· ἀπὸ τὸ *τρελός* + *σόκ* (ἀγγλικά *sock* = δυνατὸ χτύπημα) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
- **τρεμόζουμο**, τό· σπέρμα (ἀκριβέστερον : *ζουμί* ποὺ *τρέμει*)· συνώνυμα: *λαχανιαζόζουμο*, *μπουλικουμέ*, *φλόκι*, *κουραβελτόζουμο*, *τεκνοσαρμελόζουμο*, *τεκνοκαλλιεργίστρα* (βλ. λήμματα).
- **τριβοχουχού**, ἡ· κολλητήρι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τρίβω* + ἡχομιμητικὸ *χοῦ-χοῦ* (ἐνδεχομένως ἐκφράζει τὸ *λαχάνιασμα*).
- τριούμφης**, ὁ· κακὸς ἀδελφός· μᾶλλον (ἄγνωστον διατι) ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ *trionfo* (=θρίαμβος).
- **τριχομπερντάδικο**, τό· ὕφασματοπωλεῖο (βλ. τὸ *τριχομπερντές*).
- **τριχομπερντές**, τό· ὕφασμα· ἴσως ἀπὸ τὸ *τρίχα* + *μπερντές* (τουρκικά *perde*) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.
- τριχόντιλο**, τό· ἐξαγωγή ὀδόντος· ἀπὸ τὸ *τριχο*(ς) + *ντίλι* (βλ. λήμμα).
- τροκάνα**, ἡ· ἄμυαλη· ἀγνώστου ἐτύμου.
- τροκάνω**, ἡ· ἄμυαλη· ἄλλος τύπος τοῦ *τροκάνα* (βλ. λέξη).
- τρόκι**, τό· αὐτοκίνητο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *τροχός*, κατὰ τὸ λαϊκὸ *ρόδα* [= (ἰδιωτικὸ) αὐτοκίνητο].
- τροκομακίνα**, ἡ· βαρὺ φορτηγὸ αὐτοκίνητο· ἀπὸ τὸ *τρόκι* [(βλ. λέξη) ἢ κοινὸ *τροχός*] + *μακίνα* (Ἰταλικά *machine*).
- τροκονταβίλα**, ἡ· ἀφετηρία αὐτοκινήτων· ἀπὸ τὸ *τρόκι* +

νταβέλω (βλ. λήμματα).

τρόμπα, ή ένεση με ναρκωτικό· ίσως γιατί ή σύριγγε δέν είναι παρά μιá *τρόμπα*: συνώνυμα: *νταμρόκλωσμα*, *χτύπα* (βλ. λήμματα, καθώς και σχετικά *άβέλω* *τρόμπα*, *βουέλω* *χτύπος*, *καρφιάζομαι*, *τζέκσα*).

τρομπιές, οί· παλινδρομικές κινήσεις του έπιβήτορος κατά την συνουσίαν· από τό κοινό *τρομπιά* < *τρόμπα* (ιταλικά *tromba*=άντλία): άπαντάται στον πληθυντικό, καθώς και τό συνώνυμό του *καυλοκοινήματα* (βλ. λήμμα).

- * **τροτάρω**: ταξιθεύω· από τό Ιταλικό *trottare* (=περπατώ γρήγορα): συνώνυμο τό *μαρινάρω* (βλ. λήμμα).

τρυποντουλού, ή· δεκάρα (άκριβέστερον: τρύπιο νόμισμα): από τό κοινό *τρύπα*+*ντουλό* (βλ. λήμμα).

τσαί, σύνδεσμος· και· παραπλανητική αντίγραφη της κρητικής προφοράς του συνδέσμου *καί* (βλ. λέξη).

τσαϊνοφλοκιάζω: μελανιάζω (βλ. *τσαϊνόφλοκο*).

τσαϊνόφλοκο, τό· μελάνη· από τό άγγλικό *China*+*φλοκο* (ήτοι: ύγρό της Κίνας).

τσαϊνοφλοκόκουτο, τό· μελανοδοχείο (βλ. *τσαϊνόφλοκο* και *κουτο*).

τσαλτσάλω: πλησιάζω· μάλλον ήχομημητικής προελεύσεως.

τσαουσότεκνο, τό· λοχίας· από τό κοινό *τσαούσης* (τουρκικά *çavuş*=λοχίας)+*τεκνο* (βλ. λήμμα).

τσαπέλα, ή· ξεχειλωμένη, κωλοτσιτωμένη· από τό κοινό *τσαπέλα*.

τσαρδί, τό· σπίτι, κατοικία· από τό κοινό *τσαρδί* < *τσαρδάκι* (τουρκικά *çardak*=καλύβι): και οί μάγκες λένε τό σπίτι *τσαρδί*.

τσαρδί της καμπανίας, τό· Έπαυλη (άκριβέστερον: σπίτι στην έξοχή): συνώνυμα: *καράτσαρδο*, *φλορότσαρδο* (βλ. λήμματα)

τσαρδο· πρώτο ή τελευταίο συνθετικό πολλών λέξεων της καλιαρνητής· σημαίνει σπίτι, κατοικία (βλ. *τσαρδί*).

τσαρδοκοπί, τό· διαμέρισμα· από τό *τσαρδο*+κοινό *κοπή*(:), όποτε ή λέξη μας θα σημαίνει: κομάτι του σπιτιού.

τσαρδόκουκος, ό· έργένης· από τό *τσαρδο*+κοινό *κούκος* (δηλαδή: ό κουκος του σπιτιού): συνώνυμα: *σολοντάπης*, *σολότεκνο* (βλ. λήμματα).

τσαρδοκύρης, ό· ιδιοκτήτης· από τό *τσαρδο* (βλ. λήμμα)+κοινό *κύρης*, με ένδεχόμενη επίδραση του *νοικοκύρης*.

τσαρδοκυπέλι, ή· γειτονιά· από τό *τσαρδο*+κοινό *κυπέλι*, κατά τό *τραγομουχλοκύπελο* (βλ. λήμμα).

τσαρδοντανιά, ή· σεισμός (ἀκριβέστερον : νάζια τῶν σπιτιῶν, κουτανιά τῶν σπιτιῶν)· ἀπό τὸ τσαρδο+ντανιά (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τὸ τσαρδοταρακούνημα.

τσαρδοπεργαμηνή, ή· κάρτ-ντὲ-βιζίτ, ἐπισκεπτήριο· ἀπὸ τὸ τσαρδο+κοινὸ περγαμηνή· συνώνυμο: καρτελοπρεζεντά, πρεσβευτοῦ, χαρτοπρεσβευτοῦ (βλ. λήμματα).

τσαρδοκληβιάς, ὁ· ἐργάτης οἰκοδομῶν, μπετατζής· ἀπὸ τὸ τσαρδο+κοινὸ πληβείος.

τσαρδοσπασίμπα, ή· ἐξωση· ἀπὸ τὸ τσαρδο+σπασίμπα (βλ. λήμματα).

τσαρδόσπλαχνα, τό· ὑπόγειο· ἀπὸ τὸ τσαρδο+κοινὸ σπλάχνο.
τσαρδόστικα, ή· διευθунση, ἀντρέσα· ἀπὸ τὸ τσαρδο (βλ. λήμμα)+μάγκικο στέκι(;).

τσαρδοταρακούνημα, τό· σεισμός· σύνθετο ἀπὸ τὸ τσαρδο+κοινὸ ταρακούνημα· συνώνυμο τὸ τσαρδοντανιά (βλ. λέξη).

τσαρδοτερμίτης, ὁ· ἀρχιτέκτων· ἀπὸ τὸ τσαρδο+γνωστὸ τερμίτης (γαλλικὰ *termite*=εἶδος μεγάλου μερμηγκιοῦ, ποὺ χτίζει περίτεχνες φωλιές).

τσαρδοτερμιτοῦ, ή· πολυκατοικία (βλ. τσαρδοτερμίτης).

τσαρδοτζουράδικο, τό· ἀποχωρητήριο σπιτιοῦ (κι ὄχι δημόσιο)· ἀπὸ τὸ τσαρδο+τζουρό (βλ. λήμματα).

τσαρδόφατσα, ἐπίρρημα· ἀπέναντι· ἀπὸ τὸ τσαρδο+κοινὸ φάτσα (βενετικὸ *fasza*=ὄψη).

τσαρδοφατσού, ή· γειτόνισσα (βλ. τσαρδόφατσα).

τσαρδοχορχόρα, ή· πυρκαϊά (βλ. τσαρδο καὶ χορχόρα).

τσάρουκας, ὁ· λάρυγγας· ἀπὸ τὸ γνωστὸ παλαιότερο συνώνυμο τσαρούχι<τουρκικὸ *çarik*· ἀκόμη καὶ σήμερα λέμε : *ή γλώσσα μου εἶναι τσαρούχι*.

τσαρουκιάζω· πνίγω, καρυδώνω (βλ. τσάρουκας).

τσαρουκσόκ, τό· λόξυγγας· ἀπὸ τὸ τσάρουκας+γνωστὸ σόκ (ἀγγλικὰ *sock*=δυνατὸ χτύπημα).

τσαρουκού, ή· λαρύγγι· ἄλλος τύπος τοῦ τσάρουκας (βλ. λέξη).

τσέτουλα, ή· πίστωση, βερεσέ· οἱ μάγκες λένε τσέτουλα [βενετικὸ *ceitoia*<λατινικὸ *schedula* (=χαρτάκι)] τὸν λογαριασμό στὴν ταβέρνα· ἐπίσης, κατὰ τοὺς μάγκες, τσέτουλας εἶναι ἐκεῖνος ποὺ ἀποφεύγει νὰ πληρώνει τὸ λογαριασμό στὴν ταβέρνα.

τσιγκανορομβία, ή· ντέφι· ποὺ εἶναι ἡ ρομβία τῶν τσιγκάνων, ή, ἀπὸ τὸ ὅτι οἱ τσιγκάνοι συνοδεύουν μὲ τὸ ντέφι τὴν ρομβία· ὡς γνωστὸν, ρομβία εἶναι ἡ λατέρνα (σύμφωνα μὲ λαογραφικὴ ἀνάγνωση τῆς φήμας POMBIA).

τσιακτσίνω, ή ραπτομηχανή· μάλλον από τόν ήχο τσίκ-τσίκ· συνώνυμα : νασσοκολλητού, νασσοτσιακτσίνω (βλ. λήμματα).

- * τσιμεντόμπουνο, τό· παραθυράκι· από τό κοινό τσιμέντο (Ιταλικά *cemento* = σκυροκονίαμα) καί, ένδεχομένως, από τήν μπουλιά (βενετικό *bugna*).

τσιπιασμένος, επίθετο· ζαρομένος, συρρικνωμένος· μάλλον από τήν γνωστή τσίπα.

τσίπρο, τό· φτωχό, εύτελές· μάλλον από τό άγγλικό *cheap* (=φτηνός).

τσιτοτεντού, ή· μακρουλή· ένδεχομένως από τά ταυτόσημα γνωστά ρήματα τσιτώνω + τεντώνω.

τσιτοχάους, τό· χαμόγελο· άκλιτο, από τό κοινό ρήμα τσιτώνω + χάους (βλ. λήμμα).

τσιτώνω· τεντώνω· από τό γνωστό ρήμα τσιτώνω.

τσιφουτιάρης, επίθετο· παράξενος, στριμένος· από τό κοινό τσιφούτης (τουρκικά *çifti* = έβρατος).

- * τσίχλα, ή· λάστιχο· προφανώς από τήν γνωστή μαστίχα *τσίκλα* (Ισπανικά *chicle*), λόγω τής ελαστικότητός της.

- * τσιχλατέλειωτη, ή· τροχός, ρόδα· από τό τσίκλα + κοινό άτέλειωτη (ήτοι : άτέρμων έξ ελαστικού).

τσολάκι, τό· θρασύς καί κακοντυμένος νέος (βλ. τσόλι).

τσόλι, τό· θρασύς νεαρός, τσόγλανος· από τό κοινό τσόλι (τουρκικά *çul*).

τσουλουκάνι, τό· παιδάκι· άγνώστου έτύμου.

τσουλουκάνω, ή· έγκυος· ίσως γιατί μες στην κοιλιά της κρύβει ένα τσουλουκάνι (βλ. λήμμα).

τσουρνέβω· κλέβω· από τό τσουρνό (βλ. λέξη).

τσουρνεμένη βιργινία, ή· διακορευμένη (έπί λέξει : κλεμένη παρθενιά).

τσουρνεμένος, μετοχή· κλεμένος (βλ. τσουρνέβω).

τσουρνέω· κλέβω (βλ. τό τσουρνέβω).

τσουρνό, τό· κλέψιμο· ειδικότερον, κλοπή του πορτοφολιού παιδεραστού, κατά τήν διάρκεια τής συνουσίας, από τό φίλο του κίναιδου, που είναι κρυμένος κάτω από τό κρεβάτι· άγνώστου έτύμου.

τσουρνοκαρότεκνο, τό· κλέπτης αυτοκινήτων (βλ. τσουρνό, *καρο*, *τεκνο*).

τσουρνόκοτα, ή· άλεπού· επειδή τσουρνέβει κότας· λέγεται όμως καί *πονηροντόγκα* (βλ. λέξη).

τσουρνολέτρα, ή· τράπουλα· από τό τσουρνό + λέτρα (τουτέστιν : κλεφτόχαρτα).

τσουτσάκης, επίθετο· κοντός· μάλλον από τὸ κοινὸ *τσουτσέκι* ἢ ἀπὸ τὸ *τσούτσης* (βλ. λήμμα).

τσουτσεκιάζω· συμμαζεύομαι· προφανῶς ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσουτσέκι* (τουρκικὰ *eñce* σημαίνει νάνος), ἢ ἀπὸ τὸ *τσούτσης* (βλ. λήμμα).

τσουτσεκιασμένος, μετοχή· συμμαζεμένος (βλ. *τσουτσεκιάζω*).

τσουτσέκω, ἢ ζαρωμένη, σταφιδιασμένη, κοντή (βλ. *τσουτσάκης*).

τσούτσης, ὁ· νάνος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσούτσης* (τουρκικὰ *eñce*).

τσουχτροκλάκα, ἢ· μαστίγιο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *τσούχτρα* < τζούζω + ἤχος κλάκ (ἀφοῦ τὸ μαστίγιο εἶναι μιὰ *τσούχτρα* ποῦ κάνει κλάκ).

τόμβος, ὁ· φυλακή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *τόμβος*· ἐπειδὴ στή φυλακή εἶναι σὰ νὰ σὲ θάβουν ζωντανό· οἱ διαρρηκτες μὲ τὴ λέξη *τάφος* ἐννοοῦν τὸ χρηματοκιβώτιο· συνώνυμα: *λεβεντόμαντρα*, *χούμση* (βλ. λήμματα).

τυμβωρύχος, ὁ· δραπέτης· γιατί ὅπως ὁ ἀληθινὸς τυμβωρύχος ἀνοίγει τὸν τάφο, ἔτσι κι ὁ δραπέτης ἀνοίγει τὸν *τύμβο* (βλ. λέξη).

τυρού, ἢ· σελήνη· ἀσφαλῶς λόγω ὁμοιότητος μὲ κεφάλι *τυριοῦ*· ὁ ἥλιος λέγεται *λούτσης* ἢ *χότσολος* (βλ. λέξεις).

Υ

ὕγρόπρεζα, ἢ· καφές· ἐπειδὴ γιὰ τοὺς θεριακλήδες εἶναι σωστή *ὕγρη πρέζα*· συνώνυμα: *καημοζούμι*, *καημοτσιφτοζούμι*, *πέφ*, *τουρκόσουπα* (βλ. λήμματα).

- * *ὕγροτεκνιάζω*· χύνω· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ὕγρῶ* + *τεκνω* (βλ. λήμμα), ἴσως γιατί στὴν λαϊκὴ γλώσσα τὸ ρῆμα χύνω ἔχει καὶ τὴ σημασία τοῦ ἐκσπερματώνω (βλ. καὶ τὴ λέξη *τεκνοκαλλιεργίστρα*).

- * *ὕγροτεκνού*, ἢ· χυμένη (βλ. τὸ *ὕγροτεκνιάζω*).

ὕπομόνα, ἢ· πασατέμπο, σπόρια· ἀπὸ τὴν *ὕπομονή*, ποῦ χρειάζεται γιὰ νὰ τὰ τσακίζεις.

ὕψόμετρο, τό· βλάχος, ἐπαρχιώτης· ἀπὸ τὸ κοινὸ *ὕψόμετρο*, ἀφοῦ οἱ πλεον ἄξεστοι ἐπαρχιώτες εἶναι ὄρεσίβιοι· συνώνυμο: *κατσικαδερό* (βλ. λέξη).

ὕψομετροῦ, ἢ· ἐπαρχιώτης κίναϊδος· ἀπὸ τὸ *ὕψόμετρο*· συνώνυμα: *βλαχοντάνα* καὶ *γιδοτεκνοσυντήρητη* (βλ. λήμματα)· ὡστόσο, ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς διάφορους κίναϊδους.

- φαινοπαρτούζα**, ή· πολιτικό κόμμα· από τὸ *φαινώ* + *παρτούζα* (βλ. λήμματα), ἦτοι : ὁμάς ἰδεῶν.
- φαινοϊζασμπερντές**, ὁ· ἰδεολόγος, ἰδεαλιστής· ἀπὸ τὸ *φαινώ* + *τζασ* + *μπερντέ* (βλ. λήμματα), δηλαδή : αὐτὸς ποὺ γιὰ τὶς ἰδέες διώχνει (ἢ πετάει) τὰ λεφτά.
- φαινω**, ή· ἰδέα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φαινός*· συνήθως μιὰν ἐξυκνη πρόταση τὴ λέμε *φαινή ἰδέα*.
- * **φακιροπίτζα**, ή· πέος ἐν στύσει· γιατί τότε κάπως μοιάζει μὲ τὴν *πίτζα* τῶν *φακίρηδων*· τὸ πέος, καί, εἰδικῶς, τὸ μικρὸ πέος ἔχει ἀρκετὰ συνώνυμα (βλ. *σαρμέλα*, *μπάμα*, *σφαίρα*, *τουτοῦ* κ.τ.λ.).
- * **φακιροπιτιάζω**· καυλώνω (βλ. *φακιροπίτζα*)· τὸ ἴδιο σημαίνουν τὰ : *ἀβέλω ντέζι*, *βουέλω φακιροπίτζα*, *ντεζάρω*, *χορχοριάζω* (βλ. λήμματα).
- φακιρού**, ή· τρομερὰ φιλάργυρη· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *φακίρης* (ἀραβικὰ *faqir* = φτωχός), ἀγνωστον διατί· συνώνυμα : *καρακουκούης*, *πεκούλης* κ.ἄ.
- φαλλού**, ή· μπαστούνι· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φαλλός*, βεβαίως λόγῳ ὁμοιότητος· ἡ ἀρχιερατικὴ πατερίτσα λέγεται *φιδομπαστούνα* ἢ *βακουλοφαλλός* (βλ. λήμματα).
- φамπρικάρω**· ἐπαγγέλομαι ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ ῥήμα *fabbricare* (= κατασκευάζω).
- φамπρικατζής**, ὁ· ἐπαγγελματίας (βλ. τὸ *φампpικάρω*)· ὁ ἄνευ ἐπαγγέλματος λέγεται *ἀφάμπρικος* (βλ. λήμμα).
- φампpικοπαρτούζης**, ὁ· μέτοχος ἐπιχειρήσεως· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φάμπρικα* + *παρτούζα* > *παρτουζάρης* (βλ. λήμματα).
- φампpικοπαρτουζιάζω**· εἶμαι μέτοχος σὲ ἐπιχείρηση (βλ. τὸ *φампpικοπαρτούζης*).
- φαρίσω**, ή· ὑποκρίτρια· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φαρισαῖος*.
- * **φάσα**, ή· γυναίκα· ἀγνώστου ἐτύμου· ἡ *φάσα*, φς γνωστόν, εἶναι ἓνα ὁμορφο πουλί· στὴν ἰταλικὴ *faia* σημαίνει νεραίδα.
- φασαμέντα**, τὰ· ματογιάλια· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικὸ ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *face-à-main*· συνώνυμο τὸ *γιασόνια*.
- φαστοσιδερόκαρο**, τὸ· ταχεία ἀμαξοστοιχία· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *fast* (= ταχύς) + *σιδερόκαρο* (βλ. λήμμα)· ταυτόσημα : *ἀτμοκάζανο*, *καγκελοφούς-φούς*, *σιδερόκαρο*, *σιδερομόλ*, *σιδερομόλ τοῦ Λούη*, *φούς-φούς*.
- φατίκα-σεμεσάρ**, ή· ἰδιαίτερη ἐργασία· ἴσως ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ *fauca* (= μύθος, σκληρὴ δουλιὰ) + γαλλικὰ (*ce*) *message* (= ἐντολή, παραγγελία).

- φάτσα, ή· πρόσωπο, δψη· από τὸ κοινὸ φάτσα (βενετικὸ *fazza*=δψη).
- * φατσοφουσούνα, ή· μύτη (ἀκριβέστερον : ή φουσούνα τῆς φάτσας)· συνώνυμο τὸ *καγκουρή* καὶ σχετικὸ τὸ *φουσουνόφλοκο* (βλ. λήμματα).
  - * φαφλατοθαλασσοσκατάς, ὁ· κρητικὸς· σύνθετο ἀπὸ τὰ γνωστὰ *φαφλατάς*, *θάλασσα*, *σκατάς*· συνώνυμα : *βρακοκοπέλι*, *μουσαντοπαλικαρότεκνο*· ή Κρήτη λέγεται *Μουσσαντοπαλικαρόν* (βλ. σχετικὰ λήμματα).
φέγι, τὸ φύλλο· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ συνώνυμο *feuille*.
φέγι νιέ ρόζα, τὸ· πρωκτός· ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *feuille de rose*, πού, μεταφορικῶς, σημαίνει ἀκριβῶς τὸ ἴδιον· συνώνυμα : *πούλη*, *τουρλολιγούρα* (βλ. λήμματα).
φελαχομπλακοσκίνης, ὁ· ἀράπης, νέγρος (ἀκριβέστερον : ὁ *φελάχος* μὲ τὸ μαυρο δέρμα)· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φελάχος* (τουρκικὰ *fellâh*=γεωργός, ἀράπης) + *μπλακοσκίνης* (βλ. λήμμα).
  - * φερένιος, ἐπίθετο· σιδερένιος· ἀπὸ τὸ *φέρο* (βλ. λήμμα).
φερμάτος, ἐπίθετο· κλειστός· γαλλιστὶ *fermé*.
  - * φέρο, τὸ· σίδηρος, σίδηρο· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ συνώνυμο *ferro*.
φεςάς, ὁ· τορκος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φέσι* (τουρκικὰ *fes*).
φесоβακουλή, ή· τζαμί· ἀπὸ τὸ *φεςάς*+*βακουλή* (βλ. λέξεις).
φесоβακουλόκαυκο, τὸ· μιναρές· ἀπὸ τὸ *φесоβακουλή*+κοινὸ *καυκι* (ή *καύκαλο*).
- φιβρόμπλια*, ή· ἀσπιρίνη, ἀντιπυρετικὸ (ἀκριβέστερον : χάπι γιὰ τὸν πυρετό)· ἀπὸ τὸ *φίβρος* (βλ. λέξη)+κοινὸ *μπιλια*.
φίβρος, ὁ· πυρετός· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ συνώνυμο *febbre* (γαλλιστὶ *fièvre* καὶ ἀγγλιστὶ *fever*)· ταυτόσημο τὸ *χορχορομπλάντης*· ή ὑποθερμία λέγεται *ντάρα-φίβρα* (βλ. λήμματα).
φιγιόζο, τὸ· σημειωματάριο, μπλοκάκι· ἀπὸ τὸ *φέγι* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τὸ *κοντρολιέρης*.
φίγκρο, τὸ· δάχτυλο· στὰ ἀγγλικά *finger*.
φίγκροσκριβίω, ή· δακτυλογράφος· ἀπὸ τὸ *φίγκρο*+*σκριβίω* (βλ. λέξεις).
- φιδομπαστούνα*, ή· ἀρχιερατικὴ πατερίσσα (πού εἶναι μιὰ *μπαστούνα* πού καταλήγει σὲ δυὸ *φίδια*)· τὸ ἀπλὸ *μπαστούνη* λέγεται *φαλλοῦ*, ἐνῶ ή ποιμαντορικὴ ράβδος ὀνομάζεται καὶ *βακουλοφαλλός* (βλ. λέξεις).
- φιέλληνας*, ὁ· εὐγενικὸς κίναϊδος· γιατί οἱ γνωστοὶ μας *Φιέλληνες* εἶχαν εὐγενῆ αἰσθήματα· συνώνυμο τὸ *μπάιρον* (βλ. λήμμα)· ὡστόσο, ἀκόμη 40 λέξεις τῆς καλιαρντῆς χαρακτηρίζουν τοὺς διάφορους κίναϊδους.
- φινετζάρης*, ὁ· μνηστήρας· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ *fidanzato* (=μνη-

στευμένος· συνώνυμο τὸ χαρτομένος (βλ. λέξη).

φινετζαρίσματα, τὰ ἄρραβῶνες (βλ. τὸ φινετζάρομα).

φινετζάρομαι· ἄρραβωνιάζομαι· στὰ ἰταλικά *fidanzare*· ταυτόσημο τὸ χαρτόνομαι (βλ. λήμμα).

- φιντέλης, ὁ· σκύλος· μᾶλλον ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *fidèle* (=πιστός), παρὰ ἀπὸ τὸ ἰταλικὸ συνώνυμο *fedele*· συνώνυμο : γουγουλάκης, γουγούμης, λουσαγμάν (βλ. λέξεις).

φιόγκος, ὁ· κίναϊδος ποῦ παρουσιάζεται ὡς ἐπιβήτωρ (βλ. ἀβέλω φιόγκο, δαντελιάζω φιόγκο, δένω φιόγκο)· ἀπὸ τὸ κοινὸ φιόγκος (ἰταλικά *fiocco*), κατὰ τὸ λαϊκὸ τζιτζιφιόγκος· γιὰ τοὺς κάθε λογῆς κίναϊδους ἢ καλιαρντῆ διαθέτει τουλάχιστον 40 λέξεις-χαρακτηρισμοὺς.

φιορόδωμα, τὸ· χόρτο, γρασιδί, χορταρικὸ· ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ *φιόρε* < ἰταλικά *fiore* (=λουλούδι)+κοινὸ *δῶμα* (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ δαπέδου).

φιοροντουτούκι, τὸ· μπατιρόσπορα· ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ *φιόρε* < ἰταλικά *fiore* (=ἄνθος)+κοινὸ *ντουτούκα* < τουρκικὸ *düdük* (=φλογέρα)· εἰδικῶς γιὰ τὴν χρῆση τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ στὴν καλιαρντῆ βλ. τὰ λήμματα *ντουτούκλόκο* καὶ *σκληροντουτούκο*.

φιοροφαρύγγω, ἡ· εὐκάλυπτος· ἀπὸ τὸ ἑπτανησιακὸ *φιόρε* < ἰταλικά *fiore* (=ἄνθος)+κοινὸ *φάρυγγας*.

φιοφιόρι, τὸ· πιέτα· μᾶλλον ἠχομηθητικῆς προελεύσεως· ἀνάλογο τὸ φουρφούρι τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς.

φιστίκι, τὸ· μικρὸ πέος· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φιστίκι* (τουρκικὰ *fistik*), λόγῳ ὁμοιότητος· τὸ ἴδιο σημαίνουν οἱ λέξεις : *μπάμια*, *μπάμια Μπογιατίου*, *σφαίρα*, *τοτού*· γιὰ τὸ πέος, γενικῶς, βλ. τὴ λέξη *σαρμέλα*· τὸ ἐν στύσει πέος ὀνομάζεται *φακιροπίτζα*, καὶ τὸ ἀληθινὸ φιστίκι *σκληροντουτούκα* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

φλοκάρω· ἐκσπερματώνω· ἀπὸ τὸ *φλόκι*· συνώνυμο : *ἀβέλω φλόκια*, *βουέλω λαχανιαζόζουμο*, *βουέλω τρεμόζουμο*, *μπουλκουμάρω*, *τζασάρω φλόκια* (βλ. λήμματα).

φλόκι, τὸ· σπέρμα· ἀγνώστου ἐτύμου· πάντως σὲ ὀρισμένες περιοχὲς μας *φλόκα* λένε τὸ ἐφηβαῖον, γιὰτὶ θυμίζει *φλοκάτη* (λατινικὸ *floccus* < ἄρομονικὸ *floc*)· συνώνυμο : *κουραβελοζόζουμο*, *λαχανιαζόζουμο*, *μπουλκουμέ*, *πουρκουμέ*, *σαρμελόζουμο*, *τεκνοκαλλιεργιάτρα*, *τρεμόζουμο* (βλ. λήμματα).

- *φλόκια-ρομανόφ*, τὰ· ρούσικη σαλάτα· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικὸ· ἀπὸ τὸ *φλόκι*+ἑπώνυμο *Ρομανόφ*· συνώνυμο : *κουμονίς-τουρλοῦ* (βλ. λήμμα).

φλόκι τοῦ χάους, τὸ· σάλιο (ἐπὶ λέξει : σπέρμα τοῦ στόμα-

τος)· ανάλογο τὸ *ρελιά τοῦ χάους*· συνώνυμο τὸ *ροσόλι*.

φλοκο· πρῶτο ἢ τελευταῖο συνθετικό λέξεων τῆς καλιαρντῆς γιὰ τὴν σημασία βλ. τὸ *φλόκι*.

- * **φλοκοντορβάρες**, οἱ ὄρχεις· ἀπαντᾶται στὸν πληθυντικό· πιθανώτατα ἀπὸ τὸ *φλοκο*+κοινὸ *ντουρβάς* (τουρκικὰ *torba* =σακούλι, ὄσχεον)· συνώνυμα: *μπαλά*, *μπελέ* ἢ *πελέ*.
φλοκοχαλεμαντού, ἡ γαρνιτούρα φαγητοῦ (βλ. *φλοκο* καὶ *χαλεμαντέ*).

φλόρι, τὸ λουλουδί· ἀπὸ τὸ ἰσπανικὸ *flor* ἢ τὸ γαλλικὸ *fleur*.

φλόρι, τὸ πάτωμα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *floor*.

φλοριάζω· ἀνθίζω· ἀπὸ τὸ *φλόρι* (βλ. λήμμα).

φλοριασμένος, μετοχή· ἀνθισμένος (βλ. *φλοριάζω*).

φλορο· συνθετικό λέξεων τῆς καλιαρντῆς, σχετιζομένων μὲ τὰ ἄνθη (βλ. τὸ λήμμα *φλόρι*).

φλορόκουτο, τὸ ἀνθοδοχεῖο, γλάστρα (βλ. *φλορο*+*κουτο*).

φλορόματσο, τὸ ἀνθοδέσμη· ἀπὸ τὸ *φλορο*+κοινὸ *μάτσο* (ἰταλικὰ *mazzo*)· συνώνυμο τὸ *φλοροπακέτο* (βλ. λέξη).

φλοροπακέτο, τὸ ἀνθοδέσμη· ἀπὸ τὸ *φλορο*+κοινὸ *πακέτο* (ἰταλικὰ *pacco*>*pacchetto*) ἢ κατάληξη θυμίζει τὴν λέξη *μπουκέτο*· συνώνυμο τὸ *φλορόματσο* (βλ. λέξη).

φλορόσφηννα, ἡ ἀγκάθι· ἀπὸ τὸ *φλορο*+*σφηννα* (βλ. λήμματα).

φλοροσφηνιάζω· ἀγκυλώνω (βλ. *φλορόσφηννα*).

φλορότσαρδο, τὸ ἑπαυλῆ· ἀπὸ τὸ *φλορο*+*τσαρδο* (ἤτοι: σπίτι μὲ λουλουδία)· συνώνυμα: *καράτσαρδο*, *τσαρδί* τῆς *καμπανίας* (βλ. λήμματα).

φλουέντζα, ἡ γρίπη· στὴν ἀγγλικὴ *influenza*· τὸ συνάχι λέγεται *μουςαντοφλουέντζα*, κατὰ τὸ *ὠχρομπλάντα*>*μουςαντωχρομπλάντα* (βλ. λήμματα).

φλουεντζιάζω· εἶμαι γριπιασμένος, πέφτω ἀπὸ γρίπη (βλ. τὸ *φλουέντζα*).

φλουεντζιασμένος, μετοχή· γριπιασμένος (βλ. *φλουέντζα*>*φλουεντζιάζω*).

φλουσκουνιάζω· ἀναπνέω· ἀπὸ τὸ *φλουσκουνοῦ* (βλ. λέξη).

φλουσκουνοσπηλιά, ἡ φυματίωση· ἀπὸ τὸ *φλουσκουνοῦ* (βλ. λέξη)+κοινὸ *σπηλιά*· ἐνθυμοῦ τὰ *σπήλαια* τῆς φυματίωσης.

φλουσκουνοῦ, ἡ ἀναπνοή· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φλησκοῦνι*, ἴσως λόγω ὁμοιότητος μὲ τὴν λέξη *φουσόνα*.

φόλα, ἡ κακάσχημη· ἀπὸ τὴ γνωστὴ *φόλα* ποῦ δίνουν στὰ σκυλιά.

φόλτο, τὸ λάθος· ἀπὸ τὸ ἰσπανικὸ *falla*.

- * **φόρια**· βλ. τὸ λήμμα *βουέλω φόρια*.

φούλα, ἡ χοντρή πόρνη· πιθανῶς ἀπὸ τὸ ὄνομα *Φούλα*, ποῦ ἐχρησιμοποιήθη ἀντὶ τοῦ ὀνόματος *Κάστρω* (ἀμφότερες γνωστές ἀπὸ τὴν δολοφονία τοῦ Ἀθανασόπουλου, τὸ 1931).

φούλ-καγκουρὸσαλο, τὸ φτάρνισμα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φούλ* (ἀγγλικὸ *ful*) + *καγκουρὸσαλο* (βλ. λήμμα).

- **φούμα**, ἡ ρουφηξιὰ τσιγάρου· ἀπὸ τὸ μάγκικο *φούμα* > *φούμες* < *φουμάρω* < Ἰταλικά *fumare* (=καπνίζω).

φουρκετόδρομος, ὁ ἵππὸδρομος· ἀπὸ τὸ *φουρκετώνω* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *δρόμος*.

φουρκετώνω ἱπεύω· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φουρκέτα* (Ἰταλικά *forchetta* = πιρουνί), ἴσως διότι ὅταν ἱπεύεις ἀνοίγεις τὰ σκέλη σου σὰν *φουρκέτα*.

φούσι, τὸ φῶς· παραποίηση τῆς λέξεως *φῶς*· συνώνυμα: *ἠλιόγαζα*, *λούτσι*, *σόγι* (βλ. λέξεις).

φουσκάρω ντουφεκίζω· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο Ἰταλικὸ *fucilare*, ἢ ἀπὸ τὸ *φούσκο* (βλ. λέξη).

φούσκο, τὸ ντουφέκι, ἐκτέλεση· ἔτσι ἀκριβῶς καὶ στὴν κοινὴ νεοελληνικῇ.

- **φουσοκαπότα**, ἡ πολυέλαιος· ἀπὸ τὸ *φούσι* + κοινὸ *καπότα* (Ἰταλικά *carrota*)· συνώνυμο τὸ *μπούτ-λουτσολάκριμος* (βλ. λέξη).

φούστρυπα, ἡ πρίζα· ἀπὸ τὸ *φούσι* + κοινὸ *τρύπα*.

φούς-φούς, τὸ ἀμαξοστοιχία· καταφανῶς ἠχομιμητικὴ λέξη· ταυτόσημα: *ἀτμοκάζανο*, *καγκέλοφονός-φούς*, *σιδερόκαρο*, *σιδερομόλ*, *φαστοσιδερόκαρο* (βλ. λέξεις).

φούς-φούς καφάσι, τὸ σιδηροδρομικὸς σταθμὸς· ἀπὸ τὸ *φούς-φούς* + κοινὸ *καφάσι* (τουρκικὰ *kafes* = κλουβί, κιγκλίδωμα).

φούτι, τὸ φαγητό· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *food* (=τροφή)· συνώνυμα: *χάλ*, *χαλεμαντέ*, *χαλέματα* (βλ. λήμματα).

φουτούρι, τὸ μέλλον· ἀπὸ τὸ Ἰταλικὸ συνώνυμο *futuro*· συνώνυμο τὸ *μαντότεμπο*· τὸ παρελθόν λέγεται *πλατάχρονος* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

φραγκολουμπινίστικα, τὰ ἢ γλῶσσα τῶν κιναιδῶν (δηλαδὴ τὰ καλιαρντά)· συνώνυμα: *καλιαρντή*, *λατινικά*, *λουμπινίστικα* κ.ἄ. (βλ. σχετικὰ λήμματα καὶ πρόλογο).

φρανσή, ἡ κίμαιδος· ἴσως ἀπὸ τὸ γαλλικὸ *français*· ἡ καλιαρντὴ διαθέτει περισσότερα ἀπὸ 40 σχετικὰ συνώνυμα.

φρέζα, ἡ ψάρι (βλ. *φρίζα*, *φρίσο*).

φρέσκο, τὸ δροσιὰ· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *φρέσκο* (Ἰταλικά *fresco*).

φρεσκοτάμπακο, τὸ τσιγάρο μέντας (βλ. *φρέσκο* καὶ *ταμπάκο*).

φρεσκοχλωρού, ἡ μέντα· ἀπὸ τὸ *φρέσκο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *χλωρή*.

φρεσόκαρνο, τό· μπόν-φιλέ· από τό *φρίσο*+*κάρνο* (βλ. λήμματα), δηλαδή πρόκειται γιά μετάφραση τῆς γνωστῆς λέξεως *φαρονέφρι*.

φρίζα, ἡ· ψάρι· από τό τουρκικό *frisa* (=γένος ἰχθύων) συνώνυμο : *φρίζα*, *φρίσο* (βλ. λέξεις).

φρίζα-σουμπλιμέ, ἡ· ψάρι-σούπα, ψαρόσουπα· από τό *φρίζα*+*σουμπλιμέ* (βλ. λήμματα).

φρίντα, ἡ· φωτιά· ἀγνώστου ἐτύμου (στά ἀγγλικά *fried* σημαίνει τηγανιστός, καί τό ἰταλικό *freddo* θά πεί ψυχρός) συνώνυμο : *κέντα*, *χορχόρα* (βλ. λέξεις).

φρίσο· συνθετικό λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει *ψάρι* (βλ. *φρίσο*).

φρίσο, τό· ψάρι· νεότερος τύπος τοῦ *φρίζα* (βλ. λέξη).

φρισοκάχι, τό· ταραμάς, ἀβγοτάραχο· από τό *φρίσο*+*καχνούλι*<*κακνή* (βλ. λήμματα)· συνώνυμο τό *φρισοτεκνού*.

φρισόσφηνά, ἡ· καμάκι· από τό *φρίσο*+*σφήνα* (βλ. λέξεις).

φρισοσφηνάρης, ὁ· ξιφίας (βλ. *φρισόσφηνά*).

φρισοσφηνιάζω· καμακώνω (βλ. *φρισόσφηνά*).

φρισοτεκνού, ἡ· ταραμάς· από τό *φρίσο*+*τεκνο*· συνώνυμο τό *φρισοκάχι* (βλ. λήμματα).

φρίτζο, τό· ψυγεῖο· από τὴν γνωστότατη μάρκα ψυγείων *Frigidaire* (ἐξ οὗ τό *frig*), μέ ἐνδεχόμενη ἐπίδραση ἀπό τό ἰταλικό *frigo*, ἢ, τό ἀγγλικό *frigit*.

φρομάζι, τό· τυρί· από τό γαλλικό συνώνυμο *fromage*, χωρὶς νά ἀποκλείεται κάποια ἐπίδραση ἀπό τό ἰταλικό *formaggio*.

φροσαροπουρή, ἡ· μέγαιρα· από τό ὄνομα τῆς θρυλικῆς μέγαιρας τῶν *Δύο ὄρφανῶν*+*πουρή* (βλ. λήμμα)· ἡ Frossard ἔγινε πασίγνωστη ἀπό ἀλλεπάλληλες μεταφράσεις τοῦ βιβλίου τοῦ Α. D' Ennery.

φρουτοσουκρού, ἡ· μαρμελάδα· από τό κοινὸ *φροῦτο* (ἰταλικά *frutto*)+*σοόκρα* (βλ. λήμμα).

φσί-φσόλ, τό· συνουσία· καταφανῶς ἠχομητικῆς προελεύσεως, μέ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ πασίγνωστου ἐπὶ Κατοχῆς, γερμανικοῦ *ficki-ficki* (argot τῶν στρατιωτῶν)· συνώνυμο : *κουραβάλιασμα*, *κουραβέλια*, *κουραβελοτόσημο*, *σαρμελοχαμόγελο*.

φτεριάζω· πετῶ· από τό κοινὸ *φτερό*.

φτερό, τό· σημηνίτης· από τό κοινὸ *φτερό*, ἐπειδὴ *πετάει*.

φτεροηρακλωμαρινῶ, ἡ· ἀεροσυνοδός (βλ. *φτερό*, *ἡρακλιά*, *μαρινάρο*, *φτερομαρινάρο*).

φτεροκαπάκης, ὁ· ἰταλός· από τό *φτερό* πού ἔχουν στό καπάκι (=καπέλο) οἱ στρατιῶτες ἐπιλέκτων μονάδων τοῦ ἰτα-

λικού στρατού (*bersaglieri* κ. α.)· συνώνυμο τὸ *ζυμαροσωληνᾶς* (βλ. λέξη).

πτερομαρινάρω· ταξιδεύω μὲ ἀεροπλάνο (βλ. *πτερό* καὶ *μαρινάρω*)· *μολομαρινάρω* θὰ πεῖ ταξιδεύω διὰ θαλάσσης.

πτεροντράβης, ὁ· πιλότος· ἀπὸ τὸ *πτερό*+*ντράβης*, κατὰ τὸ *καροντράβης*· συνώνυμο τὸ *σίκ-πτερό* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

- * **πτηνογερακίνες**, οἱ· χειροπέδες· ἀπὸ τὸ κοινὸ *πτηνός*+*Γερακίνα* (τοῦ γνωστοῦ τραγουδιοῦ, ἢ ὁποῖα, βεβαίως, θὰ φοροῦσε χρυσὰ βραχιόλια)· ἐξάλλου τὸ βραχιόλι στὴν ντούρα λιάρντα ὀνομάζεται *γεράκω*, ἐνῶ οἱ χειροπέδες εἶναι γνωστὲς καὶ ὡς *κροταλιάρες* (βλ. σχετικὰ λήμματα).

- * **φουσινόφλοκο**, τὸ· συνάχι ἀπὸ τὸ κοινὸ *φουσούνα*+*φλοκο* (βλ. τὸ σχετικὸ *φατσοφουσούνα*)· συνώνυμα : *καγκού-σιρόπι*, *μουσαντοφλουέντζα*, *σκουλαμεντόσημο* (βλ. λήμματα).

φωνοκουσκούς, τὸ· τηλέφωνο· ἀπὸ τὸ κοινὸ *φωνή*+*κουσκούσι* (βλ. λέξη)· στὴν καλιαρντὴ *μπενάβω κούς-κούς*, ἢ *ρανταρομπουάβω*, σημαίνει τηλεφώνω.

φωνοκουσκούς-κομαντάρης, ὁ· διευθυντὴς τοῦ ΟΤΕ (βλ. σχετικὰ λήμματα).

φωνοκουσκουσόλιετρα, ἡ· λογαριασμός τηλεφώνου (βλ. *φωνοκουσκός* καὶ *λέτρα*).

φωνοκουσκουσόλιστα, ἡ· τηλεφωνικὸς κατάλογος· ἀπὸ τὸ *φωνοκουσκός*+κοινὸ *λίστα* (ἰταλικά *lista*=κατάλογος), κατὰ τὸ *χαλεμαντόλιστα* (βλ. λήμμα).

φωνοκουσκουστέκνο, τὸ· τηλεφωνητὴς (βλ. *φωνοκουσκός* καὶ *τεκνο*).

φωτογένεια, ἡ· διαγραφή τοῦ πέους ὑπὸ τὰ ἐνδύματα· ἡ ἐτυμολογία καθίσταται περιττὴ· συνώνυμα : *μπαγκάζι*, *πακέτο* (βλ. λήμματα).

X

χαβουζιάζω· βυθίζομαι, ἀποκαρώνομαι· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χαβούζα* (τουρκικὸ *hanuz* =δεξαμενὴ).

χαβουζοκουκούλα, ἡ· μιζοπάρθενη· ἀγνώστου ἐτύμου (ἀπὸ τὰ κοινὰ *χαβούζα*+*κουκούλα*);).

χαϊμαλί, τὸ· περιδέραιο· ἀπὸ τὸ γνωστὸ *χαϊμαλί* (τουρκικὸ *hamail*? ἢ *hamayli* ἢ *hamail*).

χάλ, τὸ· φαγητό· ἄκλιτο, ἀγνώστου ἐτύμου (ἴσως ἀπὸ τὸ *χάλω* ἢ ἀντιστρόφως)· συνώνυμα : *φούτι*, *χαλεμαντέ*, *χαλέματα* (βλ. λήμματα).

χαλαμπού, ή· δρεξη· από τό χάλ ή χάλω (βλ. λήμματα)· τό -μπου, κάπως, υπενθυμίζει τήν κοινή μπουκιά.

* χαλιάστρα, ή· ζημιά, απώλεια· από τό κοινό χαλιάστρα < χαλιών· στήν καλιαρνήτη χαλιάστρα σημαίνει τραπεζαρία.

χάλε κουλά! νά φάς σκατά! (βλ. λήμματα χάλω και κουλιά).
χαλεμαντέ, τό· φαγητό· άκλιτο· μάλλον από τό συνώνυμο χαλέματα (βλ. λήμμα), μέ ψευτοξενική κατάληξη· συνώνυμο : φούτι, χάλ, χαλέματα.

χαλεμαντόλιστα, ή· κατάλογος έστιατορίου (φαγητών)· από τό χαλεμαντέ + γνωστό λίστα (ιταλικά *lista* = κατάλογος), όπως τό φωνοκουσκουσόλιστα (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τό κουλουμπουρόπρουφα.

χαλεμαντοπρήζω· μπουκώνω· ήτοι : πρήζω μέ χαλεμαντέ (= φαγητά)· συγγενές τό χαλομπουκώνω (βλ. λήμμα).

χαλεμαντότσαρδο, τό· μπακάλικο· από τό χαλεμαντέ + τσαρδο· τό έστιατόριο λέγεται χαλότσαρδο (βλ. σχετικά λήμματα).

χαλέματα, τά· φαγητά· άπαντάται στον πληθυντικό· από τό χάλω· συνώνυμα: φούτι, χάλ, χαλεμαντέ (βλ. λήμματα).

χαλεματόμπομπα, ή· κονσέρβα· άφού είναι μιá μπόμπα μέ χαλέματα (= φαγητά).

χαλιάρω· πέφτω· μάλλον από τό κοινό χαλί (τουρκικά *halı*), παρά από τό ιταλικό *calare* (= κατεβαίνω, δύω).

χαλιάστρα, ή· τραπεζαρία· γιατί εκει χάλουν (= τρώνε).

χαλογκαμέλα, ή· σακίδιο τροφίμων· από τό χάλω + κοινό γκαμήλα (άρχαία κάμηλος < σιμιτικά *gamal*).

χαλομούσουρο, τό· τραπεζομάντιλο· από τό χάλω + μούσουρο (βλ. λέξεις).

χαλομπούκιασμα, τό· υπερσιτισμός· από τό χάλ ή χάλω + κοινό μπούκωμα < μπουκώνω (ιταλικά *bocca* = στόμα), ή, από τό χαλομπουκώνω (βλ. λήμμα).

χαλομπουκού, ή· φίμωτρο (βλ. χαλομπούκιασμα).

χαλομπουκώνω· υπερσιτίζω· από τό χάλ + κοινό μπουκώνω (βλ. τά σχετικά χαλεμαντοπρήζω και χαλομπούκιασμα).

χαλοντουρβάς, ό· στομάχι· από τό χάλ + κοινό ντουρβάς (τουρκικά *torba*)· συνώνυμο τό χαλόσακος (βλ. λήμμα)· άνάλογο τό λαϊκό σκατοσακούλα.

χαλόσακος, ό· στομάχι· από τό χάλ + κοινό σάκος· συνώνυμο τό χαλοντουρβάς (βλ. λήμμα)· άνάλογο τό λαϊκό σκατοσακούλα.

χαλοσπόρι, τό· σκόρος· από τά κοινά χαλί (τουρκικά *halı*) + σπόρι.

χαλότσαρδο, τό· έστιατόριο· από τό χάλ + τσαρδο· τό μπα-

κάλικο λέγεται *χαλεμαντόσαρδο* (βλ. λήμματα).

χάλω, τρώω άγνώστου έτόμου (ίσως από τó χάλ ή αντίστροφήως).

χαμαλόκαρνα, ή· μύς· από τó κοινό *χαμάλης* (τουρκικά *hamal*) + *κάρνο* (βλ. λήμμα).

χαμαλομουσκούλης, επίθετο· μωδής· από τά κοινά *χαμάλης* (τουρκικά *hamal* = βαστάζος) + *μούσκουλο* (ιταλικά *muscolo* = μύς).

χάος, τό· στόμα· ίσως γιατί από τó στόμα (μέ άρκετή φαντασία και χιοθμορ) άρχίζει τó *χάος* (βλ. και λήμμα *χάους*).

χάους, τό· στόμα· άκλιτο· παραπλανητικός τύπος τού *χάος*, ένθυμίζων (άκουστικώς) τó γερμανικό *haus* (= σπίτι), ή τó ταυτόσημο και όμόηχο άγγλικό *house*.

χάους-κλύσμα, τό· γκαζόζα, σόδα· και αντίθετως τó κλύσμα λέγεται *γκαζόζα* (βλ. λήμμα).

χάους-σπηλιά, επίθετο· φαφούτης· από τó *χάους* (βλ. λήμμα + κοινό *σπηλιά*· σχετικό τó *κεραυνός*).

χαραμόλιο, τό· καντήλι· γιατί καιεί τó *δλιο χαράμι* από τó κοινό *χαράμι* (τουρκικά *haram* = άθέμιτο, έδικο) + *δλιο*.

χαρτοκληρού, ή· λαχειό· από τó *χαρτί* + *κλήρος* τής κοινής νεοελληνικής.

χαρτόματα, τά· προξενιό· από τó *χαρτόνομαι* (βλ. λήμμα)· άπαντάται μόνο στον πληθυντικό.

χαρτομένος, μετοχή· άρραβωνιασμένος· από τά *χαρτιά* (= προικοσύμφωνο) πού κάνανε τά παλιά χρόνια πρδ τής μηνστείας· συνώνυμο τó *φινετζάρης* (βλ. λέξη).

χαρτόνομαι· άρραβωνιάζομαι· για τήν έτυμολογία βλ. τó λήμμα *χαρτομένος*· ταυτόσημο τó *φινετζάρομαι*.

χαρτοπρεσβευτού, ή· κάρτ-ντε-βιζιτ (άκριβέστερον : χάρτινος πρεσβευτής, χάρτινος εκπρόσωπος)· συνώνυμα : *καρτελοπρεζεντά*, *πρεσβευτού*, *τσαρδοπεργαμνή* (βλ. λέξεις).

χαρτόματα, τά· προξενιό (βλ. *χαρτόματα*).

χαρτωμένος, μετοχή· άρραβωνιασμένος (βλ. *χαρτομένος*).

χαρτώνομαι· άρραβωνιάζομαι (βλ. *χαρτόνομαι*).

- * *χασικλορεβίθω*, ή· κομπολόι· από τά γνωστά *χασικλής* και *ρεβίθι*· συνώνυμα : *κηφηνόσβεωλο*, *μπεγκλέ*, *σκυλόσβωλο* (βλ. λήμματα).

χασομπαλτάς, ό· δικηγόρος· οί μάγκες χρησιμοποιοϋν τήν όμοια και ταυτόσημη λέξη *χασοδίκης* (βλ. *μπαλτάς*).

χαφτό, τό· μέρος· από τó κοινό *χάφτω* (;).

χελωνόμπουρο, τό· μπαγλαμάς· από τó κοινό *χελώνα* + *μπουρο* (βλ. λήμμα)· τó ήχειον τού μπαγλαμά έχει μέγεθος και

σχήμα χελώνας· ἐξάλλου, κάποτε, ἔκαναν μπαγλαμάδες μὲ καύκαλα χελώνας· ὁ μπαγλαμάς λέγεται καὶ *καημοχέλωνο* ἢ *χουμαουκαημού*, ἐνῶ τὸ μπουζούκι εἶναι γνωστὸ ὡς *καημόκουτο*.

χιονής, ἐπίθετο· λευκός· βεβαίως ἀπὸ τὸ χρώμα τοῦ *χιονιοῦ*.
χιόνικος, ἐπίθετο· λευκός, ἄσπρος (βλ. *χιονής*).

χιονομπούλουκο, τὸ· λευκὴ φυλὴ· ἀπὸ τὸ *χιονής* + κοινὸ *μπουλούκι* (τουρκικὸ *böyük*)· συνώνυμο τὸ *χιονοῦ-κουστοδία* (βλ. λήμμα).

χιονοῦ, ἡ· λευκὴ (θηλυκὸ τοῦ *χιονής*).

χιονοῦ-κουστοδία, ἡ· ἡ λευκὴ φυλὴ· ἀπὸ τὸ *χιονοῦ* καὶ τὸ κοινὸ *κουστοδία* (λατινικὸ-ἰταλικὸ *custodia*)· συνώνυμο τὸ *χιονομπούλουκο* (βλ. λήμμα).

χιτλερόπουλο, τὸ· χήνα, πάπια· ἀπὸ τὸ ὄνομα *Χίτλερ* + *πουλί*· συνειρημὸς μὲ τὸ ναζιστικὸ *βῆμα τῆς χήνας*.

χλαμπάζι, τὸ· φούσκωμα, πρήξιμο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ κοινὸ *χλαμπάτζα* (ἢ *κλαπάτσα*).

χλαμπαζοτός, ἐπίθετο· πρησμένος (βλ. *χλαμπάζι*).

χλαμπάζω· φουσκώνω, πρήζομαι (βλ. τὸ *χλαμπάζι*).

χλαμπαζωτός, ἐπίθετο· πρησμένος (βλ. *χλαμπαζοτός*).

χλάπα, ἡ· ἄνεμος· ἴσως γιὰτὶ προκαλεῖ *χλαπαταγή*.

χόλι, τὸ· *χόλ*, προθάλαμος, αἴθουσα· ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ *hall*.

χόνσικα, ἡ· τουαλέτα· ἀγνώστου ἐτύμου.

χόρσι, τὸ· ἄλογο· βεβαίως ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ συνώνυμο *horse*.

χορτομπίγα, ἡ· χασίσι· ἀπὸ τὰ κοινὰ *χόρτο* (ἔτσι λένε οἱ μάγκες τὸ χασίσι) + *μπίγα* (=γερανός), ἦτοι : τὸ χόρτο ποὺ σὲ σηκώνει· συνώνυμα : *νταμίρα*, *νταμρότριά*, *ρίγανη* (βλ. λέξεις).

χορτομπιγάς, ὁ· χασικλῆς· ἀπὸ τὸ *χορτομπίγα* (βλ. λέξη)· συνώνυμα : *κασκαουτοπουρός*, *νταμρατζής*.

χορχόρα, ἡ· φωτιά· ποὺ ὅταν καίει κάνει *χόρ-χόρ*· συνώνυμα : *κέντα*, *φρίντα* (βλ. λέξεις).

χορχοριάζω· καίγομαι, φλέγομαι ἀπὸ πόθο, καυλώνω· ἀπὸ τὸ *χορχόρα* (βλ. λήμμα)· καὶ τὰ ρήματα *ἀβέλω* ντεζί, *βουέλω φακιροπίτζα*, *ντεζάρω* καὶ *φακιροπιιάζω* σημαίνουν διεγείρομαι σεξουαλικῶς.

χορχοριάρης, ἐπίθετο· καυλιάρης (βλ. τὸ *χορχοριάζω*).

χορχορο· συνθετικὸ λέξεων τῆς καλιαρντῆς· σημαίνει φωτιά, θερμότητα (βλ. τὸ λήμμα *χορχόρα*).

χορχομεταλλοῦ, ἡ· γκαζιέρα· ἀπὸ τὸ *χορχορο* (βλ. λήμμα) + κοινὸ *μέταλλο*.

χορχορομπλάντης, ὁ· πυρετός (ἀκριβέστερον : φλεγόμενο αἱ-

μα)· συνώνυμο : *φίβρος*· ή υποθερμία λέγεται *ντάρα-φίβρα* (βλ. λήμματα).

χορχορότεκνο, τό· πυροσβέστης· από τό *χορχορο* + *τεκνο* (βλ. λήμματα).

χορχοροτζασμολιάζω· ιδρώνω από την πολλή ζέστη· από τό *χορχορο* + *τζασμολιάζω* (βλ. λήμματα).

χορχορότριμα, τό· μπαχαρικό· από τό *χορχορο* + κοινό *τρίμα*· συνώνυμο τό *ήρακλόπρικο* (βλ. λήμμα).

χορχορόφουχτα, ή· μαγκάλι· από τό *χορχορο* (βλ. λήμμα) + κοινό *φούχτα*.

χότσολος, ό· ήλιος· ίσως από τό άγγλικό *hot* (=ζεστός) + ιταλικό *sole* (=ήλιος)· συνώνυμο τό *λούτσης*· ή σελήνη λέγεται *τορού* (βλ. λήμματα).

χούμς, ή· φυλακή· άκλιτο· παραπλανητικός τύπος του *χούμση* (βλ. λήμμα)· συνώνυμα: *λεβεντόμαντρα*, *τύμβος*.

χούμση, ή· φυλακή· από τό κοινό *χάψη* (τουρκικά *hapis* = φυλάκιση, φυλακή)· συνώνυμο τό *λεβεντόμαντρα* (βλ. λέξη).

χουμισιάζω· φυλακίζω (βλ. τό *χούμση*).

χουμισιασμένος, μετοχή· φυλακισμένος· από τό *χουμισιάζω* (βλ. λήμμα)· συνώνυμο τό *άπολιασμένος*.

χουμσόβιβη δαντέλα, ή· ισόβια δεσμά (βλ. *χούμση*, *βίβα*, *δαντέλα*).

- * **χουμσοκαημού**, ή· μπαγλαμάς· από τό *χούμση* (βλ. λέξη) + κοινό *καημός*, γιατί ό μπαγλαμάς ήταν τό κατ' έξοχήν όργανο τής φυλακής και του τεκέ, όπου έλεγαν τά περίφημα *μουρμούρικα* ρεμπέτικα τραγούδια· συνώνυμα: *καημοχέλωνο*, *χελωνόμπορο*· τό μπουζούκι ονομάζεται στην καλιαρνή *καημόκουτο* (βλ. σχετικά λήμματα).

χουμσοκούτι, τό· κελί· από τό *χούμση* + *κούτι* (βλ. λήμματα).

χούμς-ρεβί, ή· άστυνομικός έλεγχος· από τό *χούμς* (βλ. λέξη) + γαλλικό *revue* (=έπιθεώρηση).

χουρχουρουτζού, ή· χωρατατζού, έλαφριά· μάλλον ήχομηθητικής προελεύσεως.

χουσάρω· κρύβω· άγνώστου έτύμου· ταυτόσημο τό *άβέλω χούς* (βλ. λήμμα).

χούς, τό· κρυφό μέρος· άγνώστου έτύμου (βλ. τό *χουσάρω*).

χούσια, τά· γέλια· άπαντάται μόνο στον πληθυντικό· άγνώστου έτύμου (βλ. τό *χουσιιάζω*).

χουσιιάζω· γελώ· άγνώστου έτύμου (βλ. τό *χούσια*).

χουσιαστός, επίθετο· γελαστός (βλ. *χούσια*).

- * **χουτούτοπος**, ό· εκείνο τό μέρος· από τό *χουτου*(;) + κοινό *τόπος*.

χοιχούλα, ἡ· θερμοφώρα· μᾶλλον ἠχοιμητικῆς καταγωγῆς, μὲ πιθανὴν ἐπίδραση τοῦ γνωστοῦ ρήματος *χοιχουλίω* (*χοιχούλισμα*).

χοιχλόπρεια, ἡ· θερμόμετρο· μᾶλλον ἀπὸ τὸ *κόχλα*+*πρεια* (βλ. λήμματα).

χριστομόλ, τό· ξίδι· ἀπὸ τὸ *Χριστός*+*μολ* (βλ. λήμμα), ἀφοῦ μὲ ξίδι καὶ χολή ἐπότισαν τὸν Ἰησοῦ· συνώνυμο τὸ *μολόμουχλο* (βλ. λέξη).

χριστόφορος, ὁ· παιδεραστής, κολομπαράς· οἱ κίναδοι ἀποκαλοῦν συνήθως τοὺς παιδεραστῆς *κολόμβους* (βλ. λήμμα)· ἐδῶ χρησιμοποιεῖται τὸ μέρος ἀντὶ τοῦ ὄλου (*Χριστόφορος Κολόμβος*), μὲ σιφῶς παραπλανητικὴ πρόθεσις.

χρυσοσπυρομόλα, ἡ· πορτοκαλάδα· ἀπὸ τὸ *χρυσοσπυροῦ*+*μόλα* (βλ. λέξεις).

χρυσοσπυροῦ, ἡ· πορτοκαλιά· ἀπὸ τὸ *χρυσὸ*+*σπυρὶ* τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς· τὸ λεμόνι (κι ἡ λεμονιά) λέγεται *ξισοσπυροῦ* (βλ. λέξη).

- * **χτύπα**, ἡ· ἔνεση μὲ ναρκωτικὸ· ἀπὸ τὸ κοινὸ ρῆμα *χτυπῶ*· οἱ πρεζάκηδες λένε *χτυπῶ βελόνα*· συνώνυμο : *νταμπρόκλισμα* καὶ *τρόμπα*· ἡ σκέτη ἔνεση ὀνομάζεται *σουρσουροῦ* ἢ *τζέσσα* (βλ. λήμματα, καθὼς καὶ τὰ σχετικὰ *ἀβέλω* *τρόμπα*, *βουέλω* *χτύπες*, *καρφιάζομαι*).

χωρατοράμπα, ἡ· ἐπιθεώρηση πίστεως· ἀπὸ τὸ κοινὸ *χωρατὸ*+*ράμπα* (βλ. λήμματα).

Ψ

ψακί, τό· δηλητήριον· ἀπὸ τὸ κυπριακὸ συνώνυμο *ψακί* (προφέρεται *ψατζί*), ἢ, τὸ κοινὸ συνώνυμο *ψιακή*· ταυτόσημα : *τζαστιραχοσεκέρι*, *τζαστιραχόσολο* (βλ. λήμματα).

ψακιάζω· δηλητηριάζω· ἀπὸ τὸ ταυτόσημο κυπριακὸ *ψακιάζω* (ἀκούγεται *ψατζιάζω*), ἢ, ἀπὸ τὸ κοινὸ *ψιακώνω* (=φαρμακώνω)· ταυτόσημο τὸ *τζαστιραχοσολιάζω* (βλ. λήμμα).

ψακιοῦ, τό· κακὴ εἶδησις, ἄσχημο μαντάτο· ἴσως ἀπὸ τὸ *ψακί* (βλ. λήμμα), ἀφοῦ κάθε κακὸ μαντάτο μᾶς φαρμακώνει.

ψαμιασμένος, μετοχὴ· ξαναμένος, καμένος (βλ. τὸ *ψαμώνω*).

ψαμιασμένος μουσαντοτουρτουαρέζ, ὁ· ἀναστενάρης (βλ. *ψαμιασμένος*, *μουσαντο*, *τουρτουά*).

ψαμός, ἐπίθετο· ξαναμένος (βλ. *ψαμιασμένος*).

ψαμοσκελοῦ, ἡ· καυλιάρη· ἀπὸ τὸ *ψαμός*+κοινὸ *σκέλη*.

ψαμώνω· ἀνάβω, κορώνω· ἀγνώστου ἐτύμου.

ψιλομπερντές, ό· φιλοδώρημα, χαρτζιλίκι· από τό κοινό *ψιλός*+*μπερντέ* (βλ. λήμμα).

ψιλοπελέ, τό· στραγάλι· από τό κοινό *ψιλός*+*πελέ* (βλ. λήμμα), ήτοι : μικρός όρχις· είναι άκλιτο.

ψιλορουχού, ή· κλωστή· από τό *ψιλό*+*ρουχο* τής κοινής νεοελληνικής· συνώνυμο τό *νισεστόρελο* (βλ. λήμμα).

ψιλοτελοριάζω· μαντάρω· από τό κοινό *ψιλός*+*τελοριάζω* (βλ. λήμμα).

ψιλοτελορού, ή· μανταρίστρα· από τό κοινό *ψιλός*+*τελάρα* (βλ. λέξη).

ψοφοκουκούλα, ή· μασωλεϊο· από τά γνωστά *ψόφος*+*κουκούλα* (ύπό τήν έννοιαν τοῦ καλύματος ή καί τοῦ τροῦλου).

- * **ψυχοτραγόπουρος**, ό· παιδεραστής, κολομπάρας· από τό κοινό *ψυχή*+*τραγοπούρος* (βλ. λήμμα)· όμοιο καί ταυτόσημο τό *ψυχοπαάς* τοῦ ρεμπέτικου ιδιώματος· συνώνυμα : *κολόμβος*, *μοντερνόπουρος*, *τεκνοροκανατζής*, *τουρλολιγούρης*, *χριστόφορος* (βλ. λέξεις).

- * **ψωλάραγμα**, τό· γυναικειόν αϊδοϊόν· από τά λαϊκά *ψωλή*+*άραγμα*<*άράζω*, καθισταμένης πάσης περαιτέρω έπεξηγήσεως έντελώς περιτιτής· συνώνυμα : *καυλομαξίλαρο*, *μουτζό* (βλ. λήμματα).

ψωλοβρόντι, τό· μαλακία· γιατί ό *μαλάκας βροντάει* τήν *ψωλή* του· ένθυμοῦ τό λαϊκό συνώνυμο *ψωλοκοπάνισμα* οί κί-ναιδοι συνηθέστερον άποκαλοῦν τήν *μαλακία* ντάν (βλ. λέξη).

ψωλογουδούπα, ή· καλαπόδι· ένδεχομένως από τά γνωστά *ψωλή*+*γουδί*, λόγω όμοιότητας.

ψωραδερφή, ή· λαϊκός κίναϊδος· από τό κοινό *ψώρα*+*ά-δελφή* (βλ. λήμμα)· τουλάχιστον 40 άλλα συνώνυμα χαρακτηρίζουν τούς κάθε λογής όμοφυλόφιλους.

Ω

-ω, κατάληξη θηλυκων οὔσιαστικων και επιθέτων· οί κί-ναιδοι τήν χρησιμοποιοῦν κατά κόρον, γιά νά προσδώσουν λαϊκόν τόνο στην όμιλία τους.

ώχρομπλάντα, ή· λευχαιμία· από τό κοινό *ώχρος*+*μπλάντι* (ήτοι : λευκό αίμα)· ή άναιμία λέγεται *μουσαντωχρομπλάντα*, κατά τό *φλουέντζα*>*μουσαντοφλουέντζα* (βλ. λήμματα).

Σημειώσεις του συγγραφέως

- § Σ' αυτό τὸ βιβλίον ἔχουν καταγραφῆναι κάπου τρεῖς χιλιάδες λέξεις τῆς καλιαρντῆς, ἀπὸ τις ὁποῖες περίπου τὸ ἕν δέκατον ἀνήκει στὴν ντούρα λιάρντα. Οἱ συνεχιζόμενες ἔρευνες τοῦ συγγραφέως δὲν φαίνεται ὅτι θὰ ἀλλοιώσουν τὸν προαναφερθέντα ποσοτικὸν συσχετισμό.
- § Γενικῶς μπορεῖ νὰ πει κανεὶς ὅτι τὰ καλιαρντὰ ἀνεπτύχθησαν μαζὶ μὲ τις μεγάλες πόλεις τῆς νέας Ἑλλάδος. Ὡστόσο, ὄχι λίγες λέξεις τῆς καλιαρντῆς μᾶς δίνουν τὴν ἡλικία τους μὲ ἱκανοποιητικὴ χρονολογικὴ προσέγγιση. Τὰ λήμματα *βιακοψαλιδοῦ*, *κρυσταλλοσινοῦ* καὶ *δχτάρης* ἀποτελοῦν κατάλληλα καὶ πειστικὰ παραδείγματα.
- § Ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὸ παρὸν λεξικόν ἢ ἐπιγραμματικότης τῶν λέξεων τῆς καλιαρντῆς εἶναι ἐκπληκτικὴ. Πρὸς ἐπίρρωσιν ἕπαρκει ἡ παραπομπὴ τοῦ ἀναγνώστη στὰ λήμματα *ἄφαντος*, *βαβέλω*, *Γκοντοκόντρα*, *καβγαδοκουτοῦ*, *μαχμουρλόκαρο* κ.ἄ.
- § Οἱ ὁμοφυλόφιλοι συνήθως χρησιμοποιοῦν οὐσιαστικὰ καὶ ἐπίθετα θηλυκοῦ γένους, ὅπου ἀρέσκονται νὰ δίνουν ψευτολαϊκὰς (*καραπλατοῦ*, *λοῦμπω*), ἢ ψευτοξενικὰς (*ροσολι-*

μαντῆ) καταλήξεις. Ἐξάλλου οἱ ξενόφερτες λέξεις τῆς καλιαρντῆς ἀποκοτῶν, μόλις πολιτογραφηθοῦν, ἑλληνικὲς καταλήξεις (π.χ. cloche > κλοσσόνι).

§ Ὅταν κουβεντιάσουν οἱ μάγκες βασικῶς χρησιμοποιοῦν τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ, ὅπου οἱ λέξεις τοῦ ρεμπέτικου γλωσσικοῦ ἰδιώματος εἶναι ἐμβόλιμες. Ἀντίθετα ὁ ὁμοφυλόφιλος μπορεῖ νὰ ὀμιλεῖ μὲ ἄνεση, δίχως νὰ καταφεύγει στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ. Γιατί τὰ καλιαρντά εἶναι σχεδὸν μιὰ ὀλοκληρωμένη γλώσσα. Ἄν καὶ σ' αὐτὸ τὸ λεξικὸ περιελήφθησαν μόνο δύο σύνδεσμοι (καί, νὰ) κι ἓνα μόριο (θὰ) τῆς κοινῆς νεοελληνικῆς, οἱ κίναϊδοι, μὲ μεγάλη φειδῶ, δανεῖζονται καὶ τὰ ἄρθρα τῆς γλώσσας μας, καὶ τὸ ὅταν, καὶ τὸ γιατί, ἢ ἄλλα μικροστολίδια τῆς καθομιλουμένης.

§ Στὴν καλιαρντῆ συχνότερα ἓνα ρῆμα παράγεται ἀπὸ ἓνα ὄνομα, παρὰ ἀντιστρόφως. Στὸ ἀνά χειρας λεξικὸ τὰ ρήματα μπῆκαν μόνο στὴν ἐνεργητικὴ, ἔστω κι ἂν εἶχαν καὶ μέση φωνή. Οἱ μετοχὲς σχεδὸν πάντα εἶναι τοῦ παρακειμένου καὶ ὑποδοῦνται τὰ ἐπίθετα.

§ Μεταξὺ ἄλλων στὴν καλιαρντῆ ἔχουμε ἰδιαιτέρως λέξεις γιὰ ὀρισμένα ζῶα [ἀγελάδα, ἄλεπού, ἄλογο, ἀρκούδα, βάτραχος, βδέλα, γάτα, ἐλέφαντας, καρχαρίας, κατσίκα, κοριός, κουνούπι, λαγός, λιοντάρι, λύκος, μαρίδα, μέλισσα, μερμήγκι, μοσχάρι, μονόψειρα, μπαρμποῦνι, μύγα, νυχτερίδα, ξιφίας, πάπια, σκνίπα, σκόρος, σκύλος, ταῦρος, χήνα καὶ χταπόδι (ἐξ ὧν ἢ ἄλεπού, ὁ βάτραχος, ἢ μύγα καὶ ὁ σκύλος διαθέτουν πλείονα τοῦ ἑνὸς συνώνυμα)], γιὰ ἐλάχιστα φυτὰ ἢ ἄνθη, γιὰ δέκα χρώματα (πράσινο, κόκκινο, μαῦρο, μόβ, κίτρινο, μπλέ, καφετί, γαλάζιο, μπλε-ρουαγιάλ, λευκό), γιὰ μερικὲς εἰδικότητες ἰατρῶν (ὀδοντογιατρός, ψυχίατρος, χειρουργός, στρατιωτικὸς ἰατρός), καὶ, γιὰ τοὺς κοντινότερους συγγενεῖς (μητέρα, πατέρας, ἀδελφός, ξάδελφος, θεῖος, γιαγιά), ἐξαιρουμένων τῶν συζύγων καὶ τῶν παιδιῶν καὶ τῶν κουμπάρων.

§ Στὴν καλιαρντῆ συχνὰ τὰ ἐπίθετα ἔχουν μόνον θηλυκὸ γένος, ποὺ χρησιμοποιεῖται καὶ ἀντὶ ἀρσενικοῦ (βλ. κρόφω). Τὸ φαινόμενο γνωστὸ ἀπὸ τὴν κοινὴ νεοελληνικὴ.

Οἱ ὁμοφυλόφιλοι, σὺν ὠραιοπαθεῖς ποὺ εἶναι, ἔχουν ἀφθονὲς λέξεις γιὰ τὴν ὁμορφιά ἢ τὴν ἀσχήμια τῶν ἀνθρώπων. Ἀκόμη ἔχουν λέξεις γιὰ κάθε λογῆς σακατλίκι — γιὰ κουτσούς, στραβούς, κουλοχέρηδες, κουλοπόδαρους, καμπούρηδες, κουφούς, ἀλλήθωρους.

Είναι ιδιάζουσα ή σκληρότης τῶν κιναιδῶν ἔναντι τῶν γέροντων, ἢ ἀναδιδομένη ἀπό τις σχετικῆς λέξεις (βλ. *σκελοσάλιαγκας, πουροζελές* κ.ά.).

§ Κάτι χαρακτηριστικό: ἡ καλιαρντή, ἐνῶ ἔχει τόσα συνώνυμα γιά τὰ αἰδοῖα καί τή σεξουαλική πράξη, δέν διαθέτει λέξη πού νά σημαίνει ἡδονή. Ἡ λέξη *σὸλ* δηλώνει τήν γλύκα — γενικῶς τήν γλύκα.

§ Πολλά φαγητά ἔχουνε στήν καλιαρντή τό ὄνομά τους (*ἀμπελομπομπίτσες, σωλήνες* κ.τ.λ.). Κι αὐτό δέν εἶναι ἀπλῶς τύπος. Οἱ κιναιδοί, στίς δικές τους ταβέρνες, ζητοῦν τό φαγητό πού ἐπιθυμοῦν στή γλώσσα τους. Καί βέβαια τό γκαρσόνι ξαναλέει φωναχτά στόν κάπελα τήν παραγγελία. Τό ἀκρόαμα, ἀλλά καί θέαμα, συχνά εἶναι ἀλλόκοτο καί συναρπαστικό.

§ Ἡ καλιαρντή διαθέτει ιδιαίτερες λέξεις γιά τις ἐξῆς ἀρρώστιας: σύφιλη, βλεννόρροια, φοματίωση, γρίπη, συνάχι, ἀναιμία, λευχαιμία, χολέρα καί λέπρα. Καί γιά τὰ μέταλλα: χρυσάφι, πλατίνα, σίδηρο καί ἀλουμίνιο. Ἀκόμη στήν καλιαρντή συναντοῦμε μόνον ὀρισμένα τοπωνύμια, ἢ ἐθνικά ὀνόματα. Ἔτσι ἀπό τις ξένες πρωτεύουσες ἀναφέρονται στό παρὸν λεξικό, μέ ιδιαίτερα λήμματα, τό Παρίσι καί τό Λονδίνο. Ἐπίσης, ἡ καλιαρντή διαθέτει λέξεις γιά ὄλες τις χῶρες τῆς Ἑλλάδος (Θράκη, Θεσσαλία κ.τ.λ.), γιά κάθε λογῆς ρομό (π.χ. κρητικό ἢ ρουμελιώτη), γιά λίγα καίρια σημεῖα τῶν Ἀθηνῶν (Ὀμόνοια, Φιλοπάππου κ.ά.), καί γιά τὰ σημαντικότερα τουριστικά κέντρα (π.χ. Ὑδρα). Συνήθως κάθε σχετική ὀνομασία περικλείει κι ἕναν εὐστοχο χαρακτηρισμό (βλ. *Ξεροσκατοῦ, Τζιναβότοπος* κ.τ.λ.).

§ Εἶναι πολὺ φυσικό οἱ ὁμοφυλόφιλοι νά λαμβάνουν ψευδώνυμο. Ὡστε ἡ καλιαρντή διαθέτει καί κύρια ὀνόματα. Αὐτά τὰ ὀνόματα, ὅπως κάθε λέξη τῆς καλιαρντῆς, εἶναι πεποιημένα. Ἀλλά ἀπ' αὐτά τὰ δίνουν οἱ ἴδιοι οἱ κιναιδοί στόν ἑαυτό τους κι ἄλλα τοῦς τὰ κολλᾶνε σάν παρατσούκλια. Συνήθως, τό κάθε τέτιο ὄνομα (μονολεκτικό ἢ περιφραστικό) δημιουργεῖ συνειρημό μέ τόν κάτοχο καί τις ιδιότητές του, μέ ἀποτέλεσμα νά ἀναπολεῖ κανεῖς, εὐθύς, τό περί οὗ ὁ λόγος πρόσωπο. Εἶναι μάταιο τό νά συλλέξεις πολλά ὀνόματα συγχρόνων κιναιδῶν. Πάντως τὰ ὀνόματα, πού ἐνδεικτικῶς ἀκολουθοῦν, εἶναι ἀληθινά καί ἀνήκουν σέ ἀληθινά πρόσωπα, πού ζοῦν ἢ ἀπεβίωσαν:

Τασία ἢ τζιλβελού, Μόνικα καί Μανολία (τοῦς ἔσφαξαν οἱ

ἑλαστίτες), *Τσιρτσιριντώ*, *Ἰντοάλα*, *Τάνια ἢ καλντερίμω*, *Γεωργία ἢ κουτσή*, *Λουίζα ἢ σαρδέλα*, *Ὀδύσσεια ἢ σεκερτζού*, *Ὀμηρία ἢ βρώμη* (ἐπειδὴ ἐργάζεται στὸν Ἰππόδρομο), *Ἀντριάνα ἢ ψωμού*, *Μανολία ἢ κρι-κρι* (γιατὶ εἶναι κρητικὸς), *Χειλού*, *Φιλιά*, *Ντίνα ἢ οὔχου* (γιατὶ κολλάει σὰν τὴν κόλλα UHU), *Ντάκα ἢ σουτιενού*, *Κημόπουτσα*, *Τσερμπινιώ ἢ ἀδάμαστη*, *Κουμουντούρου ἢ ζωγράφω*, *Σαμουέλα ἢ Μόνα-Δίξα*, *Σουσάμω ἢ ποζού*, *Μαντούκα*, *Λυδία*, *Γαϊτάνα*, *Ἀντώνη ἢ νοσοκόμα*, *Σιμονέτα* (ἀπεβίωσεν), *Πιερέτ-πομπέ*, *Χριστίνα ἢ κλασμένη*, *Ἀντουάν ἢ μοδίστρα*, *Κουδούνω*, *Φιλημονία*, *Χαδέλενα ἢ τζασλού*, *Ντόλα ἢ σαμάρτζω*, *Ἀρτίστα τοῦ βωβοῦ*, *Τσεβή ἢ Παρασκευοπούλου*, *Φόνισσα* (τὸ ἀληθινὸ τοῦ ἐπώνυμο εἶναι Πακαδιαμάντης), *Γαλανού*, *Δελενάρδενα*, *Μικρὰ Κατίνα Νέξερ*, *Πιερέτ ἢ πολιτίσσα* (πρὸς ἀντιδιαστολήν, λόγῳ τῆς *Πιερέτ-πομπέ*), *Πετρόβνα ἢ σφυρηλατημένη* (εἶναι πολὺ χοντρή), *Μεζίκω ἢ καμπούρα*, *Χαριτάκενα ἢ πλακομούνα* (ἐπειδὴ εἶναι παντρεμένος), *Ζαζού τὸ ρουκετόξυλο* (γιατὶ εἶναι πανύψηλος), *Ζανού ἢ Κόκου*, *Κιτσού*, *Ππίνα ἢ σούφρα*, *Γιαννούλα ἢ Βεϊζαδέ*, *Τζούλια ἢ ἀνεμοπάνη* (γιατὶ ἐργάζεται σὲ πλυντήριο ξενοδοχείου), *Ἀφρόδω ἢ λογίστρια*, *Ζωζώ ἢ κουμπότρυπα* (ἔχει πολὺ μικρὰ μάτια), *Σολωνίτσα*, *Μπελίντα*, *Λαπίτσα*, *Γεωργία ἢ ροχάλω* (εἶναι καμαριέρης σὲ ξενοδοχεῖο, ἄρα μαζεθεὶ τὰ πτυελοδοχεῖα), *Κούλα*, *Ἄντα*, *Πασουμιά*, *Γωγώ ἢ νεκραναστημένη* (ἔχει κάνει ἀπόπειρα αὐτοκτονίας), *Φλέρα*, *Παντέλω ἢ ἀκρίδα*, *Ἄλμπαρέζενα*, *Γιούλικα ἢ σπειροχαίτη* (γιατὶ ἔχει κυλῶσπυρα), *Κάστρω*, *Καστρινιά*, *Ἀντουανέτα ἢ σφουγγάρω* (εἶναι μέγας πότης), *Σαφῶ* (γιατὶ κατάγεται ἀπὸ τὴ Μυτιλήνη), *Δωροθεά ἢ ΟΥΛΕΝ* (γιατὶ μένει στὸν Μαραθῶνα), *Μάτα*, *Ψαρονία ἢ φυματικιά*, *Μιχάκα*, *Φαράχ*, *Νακώ*, *Χουχού*, *Ναριμάν*, *Τζοάνα ἢ πιπέξα*, *Κολέτ Μανσό*, *Κολέτ Μπεμπέ* (ἄλλος αὐτός), *Ἀλκινόη*, *Γιουφέμα ἢ στρίγλα*, *Μισινέξα*, *Γωγώ ἢ τρανζίστορ*, *Ἐόκα* (ἀπὸ τὴν Ε.Ο.Κ.Α.), *Ρουντή*, *Ρόμπι*, *Τσικίτα*, *Ἀγγέλα ἢ σκατὸ* (εἶναι βοηθὸς μικροβιολόγου), *Ἀντριάνα ἢ ἀστατη*, *Κανέλω ἢ καυλιάρω*, *Ζοζερίνα Μπέκερ*, *Νιρβανού ἢ ἀλογομάτα*, *Γιοβάνκα ἢ τσερκέξα*, *Κερκέφω*, *Τζὸ ἢ γιατρίνα* (ὑπῆρξε φοιτητὴς ἰατρικῆς), *Μιχάλα*, *Νικολέτα ἢ τσιμπουκλού*, *Μιράντα*, *Βεράντα*, *Ἀντριάνα ἢ τσιμπλιάρα*, *Κολέτ ἢ ἀσώματη* (εἶναι πολὺ ἀδύνατη), *Ζωζώ*, *Τεό*, *Τζό*, *Βασίλω ἢ κρητικιά*, *Νίκη*, *Πετρονία*, *Βασίλω ἢ κολουριωτίτσα* (τὸν ἐσκότωσαν πρὸ ὀλίγων ἐτῶν), *Τορπίλα* (εἶναι στρουμπουλός), *Πετρόβνα*, *Ραμασόφ ἢ ἀχαλή*, *Βιολάντω ἢ μπόμπα* (γιατὶ εἶναι χοντρός), *Μαργκό*, *Ζὰν ντ' Ἄρκ* (γιατὶ ἔκαψε τὸ

σπίτι του από έρωτικήν αντίζηλια), *Εύγενία ή πλοιάρχου*, *Γκρέτα*, *Πατετσιά*, *Πατρίκα ή σαλονικιά*, *Ντάλα*, *Σωφρονία ή μπουκάλα*, *Ζουμπουρλίκα (άπεβίωσε)*, *Σταυριανή ή κλιανιάρα*, *Τιτίκα ή καλόγρια*, *Τζοκόντα ή άπτικω*, *Παντέλω ή νόφη του Θερμαϊκού*, *Μαμά ή φουρνάρόξυλο (είναι πανύψηλος)*, *Προκοπίτσα ή σουλτάνα (άπεβίωσε)*, *Προκόπω ή άγέραστη (άπεβίωσε)*, *Ζωζώ ή μπουρδοφαφλατού*, *Άλεξία ή γκαστρομένη*, *Λαμπρινή ή άμίλητη (τέως ύπουργός)*, *Ψωψώ*, *Τουραντώ*, *Άρχόντω*, *Βαγγελιώ ή χασμένη (τέως ύπουργός)*, *Ντοντώ*, *Άχερουσία*, *Κωστάνς ή τρόμπα (τέως πολιτικός)*, *Μονοκοτυλήδοιο*, *Τόνια ή άσήκατη (είρωνικά, γιατί είναι πετσι και κόκκαλο)*, *Νταπαρισμένη*, *Πετρονία ή ψηλομούτα*, *Χαρούλα*, *Γκιγκίτσα*, *Ζιγκοάλα*, *Ντελισιόζα*, *Σουλτάνα*, *Βουγιουκλάκη*, *Άλκινόνη*, *Γεωργία ή τζερεμού (άπεβίωσε)*, *Κλοκλό*, *Τζίνα ή κουρέλω*, *Κόμισσα*, *Χτικιάρα (είναι χοντρός)*, *Νενέ*, *Τζιτζίκα*, *Δούγκρα*, *Άθηναία ή ξεροκέφαλη*, *Πετρονία ή άλόγα*, *Τζόρτζα ή ντιλάια*, *Πέρλα*, *Τάκα ή πλακосуζετσού (σχετίζεται με εταιρία δίσκων)*, *Γαρέζνα*, *Παναγιώτα ή τάμ-τάμ*, *Κουέσκα*, *Όθονία*, *Μίκενα*, *Ζερμέν*, *Μπριζίτ ή Νικολσον*, *Σίτσα*, *Μίρκα ή γουδιώτισσα (γιατί κάθεται στο Γουδί) κ.ά.*

§ Οί κίναιδοι άσχολούνται κατά κόρον με τό κουτσομπολιό. Καί καβγαδίζουν μεταξύ των σάν γυναίκες. Σπάνια έρχονται στα χέρια. Συνήθως έκτρέπονται σε ύβρεις ή κατάρες. Καί συνήθως (για να τους άντιλαμβάνονται οί παριστάμενοι) αϊτές οί κατάρες καί οί βρισιές εκφέρονται στην κοινή νεοελληνική. Ό άναγνώστης μπορεί να θεωρήσει τυκικές (άν όχι τυποποιημένες) τίς κατάρες καί τίς ύβριστικές εκφράσεις ή προσφωνήσεις, που έπονται :

- * *Νά άβέλεις πιασμαντό σε σερμελιά καί μουτζό να γίνεται !*
- * *Πού να άβέλεις την πούλη σου σε γύψο καί να βουλώσεις !*
- * *Νά σταυρώσεις τεκνό καί ναίνα ρούνα !*
- * *Νά πάρεις πακέτο καί να σου βγει μπάμια !*
- * *Νά έρωτευτείς τεκνό καί να την άβέλει φιστίκι !*
- * *Άπ' τό μπαρό να σουρομαδήσεις καί να γίνεις βούρλο !*
- * *Πού να σε ξεπουπουλιάσει τό τεκνό στο ντούπ !*
- * *Μωρή, άντισυνταγματικά (...)* !
- * *Μωρή, ξεκωλιάρα πριγκίπισσα (...)* !
- * *Πού να σε ιδώ πρωταγωνίστρια στού Συγγρού !*
- * *Πού να άβέλει, με σίκ, τό πούλμαν της χαράς καί να σε τζάσει στο ρουνάδικο για ρεβί. Ξεκωλιάρα !*
- * *Πού να ρετάρει ή πούλη σου καί να μην κλείνει με τίποτα !*
- * *Πού να σου γίνει ή ψωλή από πάγο καί να μην τολμάς να γα-*

μήσεις για να μη λιώσει!

- * Που να σε δώ στο Γκάζι και να κάνεις τσιμπούκι σε σκύλους!
- * Που να σε ρημάξει το τεκνό στο ξύλο και να κοιμάσαι σε καρότσι!
- * Που να σε τζάσει το κρέας από πάνω σου, μωρή, και να μείνεις κόκκαλο και να κροταλῶς τὸν κατήφορο σὰν φίδι!
- * Που να δώ τὴ φάσα σου στὴ σειρά τῶν δωρητῶν στὴ «Σωτηρία»!
- * Που να ψαρέψεις τὴ νύχτα τεκνό και να σοῦ βγεῖ καταλάνος!
- * Που να ἄρθει να σοῦ κάνει βίζιτα τὸ τεκνό και να σοῦ κουβαλήσει και τὸ φορτηγὸ!
- * Να τζάσει τὸ παγκρό σου και να γίνεις πιὸ λαμπρὴ ἀπ' τὴ φεγγάρα!
- * Που να σαφρακιᾶσεις και να σοῦ τζάσουν τὰ ντίλια και να καταντήσεις σὰν πουρὴ χελώνα!
- * Που να σε θάψουνε και να μὴ λιώνει ὁ κῶλος σου, κουφάλα, ἀπ' τὸ κακὸ ποῦ μοῦκανες!
- * Που να σοῦ κρεμαστοῦν τὰ καριόλια σὰν τσαμπιὰ σταφύλια!
- * Που να ζητᾶς ψωλὴ και να μὴ βρίσκεις οὔτε δάχτυλο!
- * Που να βρουκολακιᾶσεις και να ρουφῶς, ἀντὶ γιὰ αἷμα, φλόκια!
- * Που να τραβήξεις ταραχὴ ἀπ' τὸ τεκνό σου, ποῦ ἡ ταραχὴ τοῦ Πεπέ νᾶναι χᾶδι!
- * Που να σε ἰδῶ δούλα στοῦ μπορντέλο τῆς Μπρίλης!
- * Που να σε δῶ, μωρή, ντεζιασμένη γιὰ τεκνό και να μὴ βρίσκεις, και να πιπλᾶς καπότες!
- * Καὶ τὰ σκουλήκια, μωρή, ποῦ θὰ σε φάνε, κι αὐτὰ μὲ φιόγκο θᾶναι και θὰ κουιόνται!
- * Ἄπ' τὸ ντούπ, ποῦ θὰ σοῦ ἀβέλουν στὴ ρούνα, να γίνεις ἄλλη τὴση!

§ Οἱ κίναϊδοι ἔχουν και παροιμίες ἢ παροιμῶδεις ἐκφράσεις. Ὄταν ἡ κουβέντα διεξάγεται στὴν καλιαρντὴ τότε και ἡ παροιμία στὴν ἴδια γλώσσα λέγεται (παράδειγμα: τζάκατα δικέλει ντούμα χορχόρα ἀβέλεις τ' ἄχατα, ἦτοι: ὅπου βλέπεις καπνὸ περίμενε και φωτιά). Κι ὅταν ἡ συζήτηση γίνεται στὴν κοινὴ νεοελληνικὴ τότε και ἡ παροιμία, ἢ τὸ ρητὸ, ἐξακοντίζεται νεοελληνιστὶ (παράδειγμα: ὁ κῶλος εἶναι τὸ μουνὶ τοῦ μέλλοντος).

§ Ἡ καλιαρντὴ προφανῶς εἶναι γλώσσα κατάλληλη και γιὰ τὴν ποίηση. Οἱ ὁμοφυλόφιλοι σκαρώνουν διάφορα στιχοურγήματα, ποῦ τὰ τραγουδοῦν στὶς ταβέρνες τους, ἐπάνω στὸν σκοπὸ τραγουδιῶν τῆς μόδας. Μάλιστα, ὅσα ταιριάξουν, σηκώνονται και τὰ χορεύουν ρομαντὸ - κιλιμπέ, κρατῶν-

τας στά χέρια τζίλια ή ποτηράκια, πού δίνουν γλυκύτατον ήχο. Ίδου έξι παραδείγματα τέτοιων στιχουργημάτων :

- * *Βρέ, πώς μπατηρήσαμε
πώς σαρανταρίσαμε
ή Ζορζέτ και ή 'Αντώνα,
ή Ζηνοβία ή πατρόνα,
ή Ζωζή, ή Τζό ή μπρίο,
συριανά κουλά κι οί δύο,
κι ή Βασίλω, βρέ μαράζι,
σάν τή βάζει δέν τή βγάζει.*
- * *"Αν είν' ή πούλη σου στενή κι ή σερμελιά μεγάλη
πάρε σαπούνι συριανό και βάλτης στο κεφάλι (κ.τ.λ.).*
- * *Βιολετέρα, Βιολετέρα,
πήρε ή πούλη σου άέρα
Βιολετέρα, Βιολετέρα,
τό μουτζό είναι χολέρα,
Βιολετέρα μου γλυκιά.*
- * *Βαλέντσια, ήρθε τώρα νέα μόδα και καινούργια μηχανή
Βαλέντσια, μία-είκοσι ό κώλος και πενήντα τό μονή.*
- * *Μί' άδερφή πάντα έλπίζει,
μές στά τζουρά όταν γυρίζει,
νά ντίκ καμία σερμελιά
ντεσαποτέ μέ πουτ μπαλά (κ.τ.λ.).*
- * *Πω-πω-πώ εύκαιρία
ψηφίστε Μανολία
νάχει ό δρόμος δυό τζουρά
άντι για ύπουργεία,
για να πηγαίνουν οί άδερφές
νά δικέλουν σερμελιές
και ν' άβέλουν τίς μπαρές.*

§ Ίδιαίτερο ένδιαφέρον παρουσιάζουν οί λέξεις οί χρησιμο-ποιούμενες ως μονογενή επίθετα (βλ. *μπαλόμπα*). Όσο για τά γλωσσικά πάθη, πού κάνουν άγνώριστες και τίς πιό γνω-στές λέξεις (π.χ. *τί κάνς;*), στους ειδικευμένους φιλόλογους έναπόκειται κάθε φροντίδα για την έντόπιση και την τεχνική περιγραφή αυτών άκριβώς των γλωσσικών παθών, πού, άλλωστε, από πλευράς αιτιολογήσεως είναι προσπελάσιμα.

§ Όσο κι άν φαίνεται παράξενο θανάσιμο μίσος χωρίζει τους κίναιδους από τους κολομπαράδες. Τουτό διαφαίνεται σε όρισμένες λέξεις της καλιαρντής, άναφερόμενες στους δεύ-τερους. Είναι δε γνωστό ότι ποτέ δέν συνέρχονται οί κίνα-δοί μέ τους παιδεραστές. Τέλος, οί κίναδοί άποφεύγουν έπι-

μελῶς τὴν χρῆση τῆς λέξεως *πούστης*, καὶ τῶν παραγῶγων τῆς. Ὁ κανὼν ἔχει μίαν ἐξαίρεση (βλ. *πουστόμαγκας*).

- § Τὸ περιβόητο γαϊτανάκι ἔκανε τὴν ἐμφάνισή του, κάθε χρόνο, τὶς Κυριακὲς τῆς Ἀποκριᾶς καὶ τὴν Καθαρὴν Δευτέρα, στὰ *κούλουμα*, ποὺ οἱ παλιοὶ ἀθηναῖοι γιορτάζανε στὶς Κολόνες. Ἐκεῖ μαζεύονταν οἱ μασκαράδες, καὶ τὰ *ρόπαλα*, καὶ οἱ ξυλοποδαράδες, καὶ τὸ καροθέατρο τοῦ Θεοδοσίου, κι ὁ Μπαλαφάρας, καὶ τὸ *γαϊδουράκι*. Αὐτὰ συνέβαιναν ὡς τὰ χρόνια τοῦ μεσοπολέμου. Σ' ὅλη τὴν Ἀθήνα ὑπῆρχε ἓνα γαϊτανάκι. Τὸ συγκροτοῦσαν ὁμοφυλόφιλοι καὶ τὸ συνόδευε μία ὑποτυπώδης ὀρχήστρα — κλαρίνο, τρόμπα, νταούλι. Ἐνας κουβάλαγε τὸ κοντάρι καὶ τῶσθινη, ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ χορέψουν. Ὁ κονταροφόρος ἦτανε ντυμένος παλιάτσος. Οἱ χορευτὲς δὲν ξεπερνοῦσαν τοὺς εἴκοσι· οἱ μισοὶ ντυμένοι μὲ ἀντρικὲς σπανιόλικες φορεσιῆς (μάλιες κ.τ.λ.) κι οἱ ἄλλοι μισοὶ ντυμένοι σὰν σαντζέζες τοῦ καμπαρέ, παρίσταναν τὰ ζευγάρια. Τὰ κοστούμια ἦτανε νοικιασμένα.

Τὸ γαϊτανάκι δὲν ἔμενε κολλημένο στὶς Κολόνες. Ξεκινῶντας ἀπ' αὐτοῦ ἔπαιρνε σβάρνα τὶς γειτονιῆς καὶ ὄλο τὸ συγκρότημα, μαζί μὲ τὴ *μαρίδα* ποὺ ἀκολουθοῦσε, ἔσθινη τὸ κοντάρι του σὲ κάθε σταυροδρόμι ἢ ἀλάνα. Τότε ὁ καθένας χορευτῆς ἔπαινε μὲ τὰ δυὸ του χέρια μίαν ἀπὸ τὶς πολύχρωμες κορδέλες, ποὺ ἦταν κρεμασμένες ἀπὸ τὴν κορφή τοῦ κονταριοῦ, κι ἄρχιζε τὸν χορό, ἕως ὅτου ὅλες οἱ κορδέλες τυλιχθοῦν περίτεχνα γύρω στὸ κοντάρι. Καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο γινότανε τὸ *ξετύλιγμα*. Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα οἱ μουσικοὶ ἔπαιζαν ἀλέγγρα κομμάτια (συνήθως, πόλκα στὸ τύλιγμα καὶ μαζούρκα στὸ *ξετύλιγμα*), ἐνῶ διάφοροι παλιάτσοι μαζεῦανε κέρματα σὲ τενεκάκια, ποὺ τὰ βροντοῦσαν μὲ θεαματικὲς θεατρinίστικες κινήσεις. Ὁ κοσμάκης τὸ ἀγαποῦσε τὸ γαϊτανάκι. Ὅλοι ἔδιναν πενηνταράκια καὶ φραγκοδίφραγκα. Τὰ λεφτὰ πέφτανε βροχὴ ἀπὸ τὰ παράθυρα, κι ἄς ἦτανε οἱ καιροὶ χαλεποὶ. Ἀκούγονταν καὶ πολλὰ ἐξυπνα πειράγματα. Συχνὰ δὲ οἱ χορευτὲς ἔπαιναν τὸ τραγούδι (ντέφια δὲν κρατοῦσαν) κι ἔλεγαν τὸν καλαματιανό :

*Τρεῖς ἀδερφάδες εἴμασιαν, τρεῖς μωσχοθυγατέρες
τὴ μὰ τὴν πῆρε ὁ θεός, τὴν ἄλλην ὁ θανάσης,
τὴν τρίτη τὴν καλύτερη τὴ μάζεψε ἡ κλοῦβα.*

Ὅσπου νὰ βραδιάσει, τὸ γαϊτανάκι ἔφερνε βόλτα τὸ Σύνταγμα καὶ τὴν Πλάκα καὶ τοῦ Ψειρῆ, καὶ συχνὰ κατέβαινε στὸν Πειραιᾶ, γιὰ νὰ καταλήξει, ἀργὰ τὴ νύχτα, σὲ κάποια ταβέρνα, ὅπου οἱ χορευτὲς καὶ οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ παλιάτσοι

μοιραζότανε τὰ κέρδη. Ἡ, ἔπαιρναν τὸ συμφωνημένο μεροκάματο, ὅταν κάποιος ψωροεπιχειρηματίας εἶχεν ἀναλάβει τὸ γαϊτανάκι.

Αὐτὰ συνέβαιναν μὲ τὸ γαϊτανάκι, ποῦ ἦτανε ἡ μόνη ἀνοιχτὴ δημόσια ἐκδήλωση τῶν ὁμοφυλοφίλων, καί, ποῦ, ἐνίοτε, τὸ ἀπαγόρευε ἡ ἀστυνομία. Τὸ γαϊτανάκι παρουσιάζονταν μόνον στὴν πρωτεύουσα, κάποτε-κάποτε καὶ στὴν Θεσσαλονίκη.

- § Τὰ συνώνυμα εἶναι ἕνας παράγων καὶ μία δύναμη τῆς καλιαρντῆς. Ἐν συνεχείᾳ παρουσιάζεται ἕνας στατιστικὸς πίνακας συνωνύμων (κατηρτίσθη μὲ ἀρκετὸν κόπο), ἐκ τοῦ ὁποίου ὁ ἀναγνώστης δύναται νὰ ἀντλήσει τὰ συμπεράσματά του. Πάντως, ἡ ἔννοια τοῦ κιναιίδου (γενικῶς) ἔρχεται στὴν κορυφὴ τοῦ πίνακος μὲ κάπου 45 συνώνυμα.
- * Τὰ καλιαρντὰ (ὡς γλώσσα) διαθέτουν περισσότερα ἀπὸ δέκα συνώνυμα, ἐνῶ γιὰ τὸ σπέρμα καὶ τὸ ρῆμα φεύγω (ἢ ξεροεύγω) ὑπάρχουν ἀνά ὀκτὼ συνώνυμα.
  - * Ἐπτὰ συνώνυμα ἔχουν οἱ λέξεις: ἀμαξοστοιχία (τρένο), κουτσομπολεύω, παιδεραστής.
  - * Ἀπὸ ἑξὶ συνώνυμα ἔχουν οἱ λέξεις: ἀφοδεύω, ἀφροδίσια νοσήματα (γενικῶς), βάζω χέρι, βυζί, δάκρυα, ἐκσπερματώνω, λεσβία, πλοῖο (γενικῶς).
  - * Ἀπὸ πέντε συνώνυμα ἔχουν οἱ λέξεις: αἰδοιολειχία, ἐμμηνα (ἢ ἔχω ἐμμηνα), ζάπλουτος, καφές, καυλώνω, μαῦρος, μικρὸ πέος, πεθαίνω, πόρνη, στρατιώτης (γενικῶς), ὑδρόγειος, φέρετρο, φιλῶ, χάδι (ἔρωτικό), χρῆμα, ψέμα.
  - * Μὲ τέσσερα συνώνυμα εἶναι προικισμένες οἱ λέξεις: ἀποκρουστικὸς, ξερνώ, διευθυντής, ἐπισκεπτήριο (κάρτ-ντέ-βιζίτ), κλαίω, κλύσμα, κοιμᾶμαι, κομπολόι, κρεβάτι, μαλακία, ὀμιλῶ (ἢ λέω), ὄρχεις, οἶκος ἀνοχῆς, πεθαίνω, πέρδομαι, ραδιόφωνο, σκύλος, συνάχι, συνουσία, τρυφερὸς ἐραστής, τραγωδία, φῶς, χασίσι.
  - * Τρία συνώνυμα διαθέτουν οἱ λέξεις: ἀδελφός, ἀδιαφορῶ γιὰ σένα, αἰδοῖον (γυναικεῖον), ἄμφια (ἢ ράσα), ἀναπτῆρας, ἄρμα μάχης (ἢ τεθωρακισμένο), ἀστυνομικὴ κλήση, βλέπω, βρωμιά, δαγκώνω, δίσκος μουσικῆς, ἔνεση μὲ ναρκοτικά, ἐπαυλῆ, ἐπεξηγῶ, ἐργένης, ζαχαροπλαστεῖο, θάλασσα, καλόγερος, κάνω ἀγιασμό, κάνω ἔνεση ναρκοτικοῦ, καπνίζω, καταπίνω τὸν καπνὸ, κεράσι, κινηματογράφος, κλείνω, κόκκαλο, κομμουνιστής, κρητικὸς, μύξα, μπαγλαμάς, ὄγκος ποῦ δημιουργεῖ τὸ ἀντρικὸν μόριον κάτω ἀπὸ τὸ πανταλόνι, ὀδοντοστοιχία, πιέζω, πληρώνω, πῶδι, πορδὴ, πρωθυπουργός,

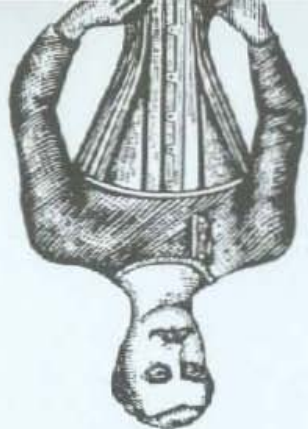
πρακτός, ραπτομηχανή, σιωπή, σπίρτα, συνουσιάζομαι με κίναϊδο πού ενόμιζα επιβήτορα, στρατιώτης (ειδικώς), υπαιθρος, φαρμακόνω, φυλακή, φωτογραφία, φωτιά, χασικλής, χαφιές.

- * Τέλος, ανά δύο συνώνυμα έχουν οι λέξεις ή περιφράσεις : άγαλμα, άγαπητός, άγιασμός, άγοραστής, άγοράζω, άδελφός (συγγενής), άδιάβροχο, αίμα, αίματα διακορεύσεως, άκκίζομαι, άκούω, Άκρόπολη, άλεπού, άλεύρι, άλλος, άνεμιστήρας, άπόδειξη ένοικίου, άργιλές, άρραβωνιάζομαι, άρτοποιείον, άρτοποιός, άστυνομία άμέσου δράσεως, άφτί, βαρέλι, βάτραχος, βαφτίσια, βαφτίζω, βενζίνη, βιτριόλι, βραχιόλια, βροχή, βρώμα, γέννα, γεννώ, γιαγιά, γλείψιμο, γλύκισμα, γλώσσα, γρατσουνώ, γράφω, γρήγορα, δαγκαματιά, δένω, δεσπότης, διαζύγιο, δικαστής, δικάζομαι, δικτατορία, δίψα, διψώ, δηλητηριάζω, δροσίζομαι (άπό άνεμιστήρα), δώρο, έκκλησία, έλέφας, ένδυμα, ένεση, έξήγηση, έξωτερικό (άλλοδαπή), έπαρχιώτης, έπιπλο, έπιστολή (γενικώς), έπιστολή έξωτερικού, έπιστολή έσωτερικού, έχω βρώμικο πέος, ζάχαρη, ζαχαροπλάστης, ζάρια, ζωντανός, ήλιος, Ήπειρος, ήμεδαπή, θάβω, θέατρο σκιών, θεός, Ήσους, Ιταλός, ίσοφαρίζω, καθρέφτης, καλοκαίρι, κάνω κλύσμα, καύλα, καφενείο, κέντημα, κερί, κεφάλι, κλείνω, κλύσμα, κοροϊδεύω, κουρτίνα, κουφός, κρύβω, λογαριασμός ήλεκτρικού, λαϊκή τραγουδίστρια, Λονδίνο, λαουτζίκος, λέπρα, μακρινός, μαντίλι, μαξιλάρι, ματογιάλια, μεγάλος, μέλι, μέλλον, μέντιουμ, μεσημέρι, μήνυση, μνηστήρ, μοτοσικλέτα, μπαλκόνι, μπαμπούρια, παρμπούτι, παχαρικά, μπίρα, μπλόκο, μπόχα, μύγα, μύτη, ναύτης, νερό, νόχι, νυχιά, ντολμαδάκια, ντομάτα, ξίδι, ξύλο (ώς ύλικό), όδοντογλυφίδα, όδοστρωτήρας, όμιλία, όύρητήρια, όύρω, όχι, παιδάκι, παπάζ, παράθυρο, περιττώματα, περούκα, πετσέτα, πιλότος (άεροπλάνου), κιτζάμες, πλένομαι, πληρώνω, ποδήλατο, πόρτα, ποτήρι, προδίδω, προσεύχομαι, πρόστιμο, προφυλακτικό, πυρετός, ραφείο, ρεμπέτικα τραγούδια, ρολόι, ρουμελιώτης, ρούσικη σαλάτα, ροχαλητό, ρουχο, σάλιο, σαπούνι, σεισμός, σεξουελικές κινήσεις, σημειωματάριο, σήμερα, σιωπή, σπίρτο, Στάδιο, σταυρός, στηθόδεσμος, σχολείο, ταξιδεύω με πλοίο, ταμπέλης, τηλεγράφημα, τηλεφωνώ, τηλεόραση, τί ώρα έχεις(;), τραγωδία, ύπουργός, φαίνεται τό πέος μου, φίδι (χωριστά όνόματα έχει ή νεροφίδα και ό βόας), φιλάργυρος, φορω ματογιάλια, φυλακισμένος, χαϊδεύω, χαμάμ, Χάρος, χρυσάφι, χτενίζομαι, χωροφύλαξ, ψυχή, ψω-

μί, ὄραϊος.

- § Στην καλιαρντή δὲν βρίσκουμε λέξη ποῦ νά σημαίνει ἀντρικό βυζί, ἐνῶ τὸ γυναικεῖο βυζί διαθέτει ἔξι (ὄλα εἰρωνικά) συνώνυμα. Οἱ ὁμοφυλόφιλοι ἔχουνε στή γλώσσα τους λέξεις γιὰ ὄλες τίς ἐποχές τοῦ ἔτους — εἰδικῶς γιὰ τὸ καλοκαίρι δύο συνώνυμα. Πάμπολλες λέξεις τῆς καλιαρντῆς γιὰ τὰ σεξουαλικά ὄργανα, τὸν θάνατο, τὴν ἐκκλησία. Ὅρισμένες προθέσεις (νάκα, ντόπα κ.ἄ.). Ὁ θεός, ὁ Ἰησοῦς κι ὁ Χάρος τονίζουν τὴν παρουσία τους μὲ δύο συνώνυμα ἕκαστος.
- § Γιὰ κάποια συγκεκριμένα συνώνυμα (ντάπ κ.τ.λ.) δὲν ἐχρησιμοποιήθη ὁ δημοφιλῆς, ὅσο καὶ ἀνόητος, ὄρος ἀβνανισμός. Γιατί ὁ Ἄβνάν κάθε ἄλλο παρά μαλακιζότανε.

στόν Γιώργο Σαββίδη,
πού όταν όλοι έλούφαζαν
αυτός μέ ύποστήριζε σθεναρώς.

πούστης νταής γίνεται·
πούστης μέ φιλότιμο δέ γίνεται.
(μάγκικη παροιμία)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ.

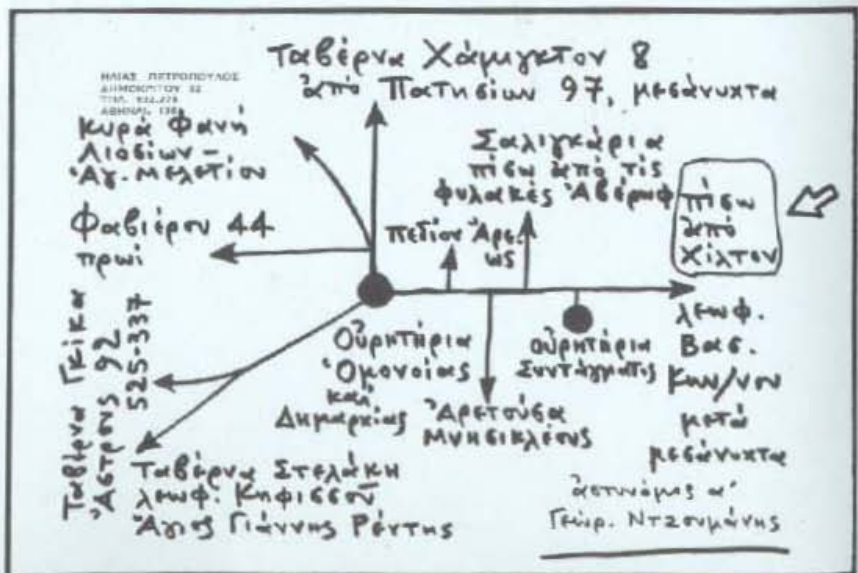
Κάθε βιβλίο έχει τήν ιστορία του. Θά σās αφηγηθῶ, ξερά-ξερά, τήν φανερή καί κρυφή ιστορία τῶν *Καλιαρντῶν*. Θά προσπαθῆσω νάμαι ψύχραιμος καί εὐκρινής.

Πρωτόμαθα τήν ὑπαρξη τῆς κρυφῆς γλώσσας τῶν ὁμοφυλοφίλων ὅταν ἤμουνα γυμνασιόπαιδο. Δηλαδή, ἔμαθα πεντέξι λέξεις (*κουραβέλα / ἀδέλω / πούλη* κτλ.) καί θυμάμαι, πολύ καλά, πῶς οἱ συμμαθητές μου ἀποκαλοῦσαν αὐτή τή γλώσσα *λουμπινίστικα*. Τόν Ὀκτώβριο τοῦ '44 ἐσκότωσαν τόν πατέρα μου. Ἦμουν ἀναγκασμένος, ἐγκαταλείποντας τό σχολεῖο, νά δουλέψω. Ἔπιασα δουλιά σάν ἐργάτης ὁδοποιίας. Τή μέρα πού ἐγύρισε στήν Ἀθήνα ὁ Νίκος Ζαχαριάδης, κοσκίνιζα ρύζι στή δημοσιά Θεσσαλονίκης-Σερῶν, ἐκεῖ κάπου στά ὑψώματα τοῦ Λαχανά. Τότε, ξανάκουσα ἀπό τούς ἐργάτες τίς *λουμπινίστικες* λέξεις πού ἤξερα, καθῶς καί μερικές ἄλλες. Τήν πρωτοχρονιά τοῦ '46 διορίστηκα φύλακας στό μεγάλο πάρκο τῆς Θεσσαλονίκης, ὅπου ἐδούλευσα ὡς τόν Σεπτέμβριο τοῦ '49, πηγαίνοντας παράλληλα σέ νυχτερινό γυμνάσιο. Τόν Σεπτέμβριο τοῦ '49 πήρα μετάθεση γιά τήν Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης, ἀλλά λίγες μέρες ἀργότερα μέ ἀπόλυσαν ὡς κομμουνιστή.

Σήμερα, καταλαβαίνω πεντακάθαρα ὅτι αὐτό τό μεγάλο πάρκο τῆς Θεσσαλονίκης (καί τά πέριξ του) ὑπῆρξε γιά μένα ἕνα Μεγάλο Πανεπιστήμιο. Ἐκεῖ, ἔκανα παρέα μέ σαλταδόρους, αἱμπατζήδες, πουτάνες, χασίκλες, νταβατζήδες, πούστηδες, κλεφτρόνια καί παπατζήδες. Ἐκεῖ, πρωτάκουσα τή γλυκιά μυρωδιά τοῦ χασισιοῦ – δυστυχῶς, ποτέ μου δέν ἐφούμαρα χασίσι. Ἐκεῖ, ἔμαθα καλά τά ρεμπέτικα τραγούδια, ἂν καί ἡ σπουδή τους εἶχε ἀρχίσει μέσ στό σπίτι μας. Ἐκεῖ, ἀρχισα νά ἀποτυπώνω τήν *καλιαρντή*. Εἶχα γιά δάσκαλο ἕναν εὐγενέστατο ὁμοφυλόφιλο, τόν Μένη (ἢ, *Ζουμπουρλίκα*), τέως καί μετέπειτα ἀρχιμανδρῆτη, νῦν συχωρεμένο. Ἄν θυμάμαι καλά, θά εἶχα ἀποστηθίσει καμιά πενηνταριά λέξεις. Αὐτό ἦταν ὅλο. Ἐπί εἴκοσι χρόνια δέν ξανάπιασα στό στόμα μου τά *λουμπινίστικα*. Δέν λογα-

Ξαφνικά, τό καλοκαίρι του '68, πέφτω μέ τά μούτρα στην καταγραφή των καλιαρντών. Δούλεψα, σάν τρελός, ως τίς 7-6-1969, όποτε συνελήφθην για τά Ρεμπέτικα τραγούδια. Την ήμέρα της συλήψεώς μου είναι ήδη έτοιμα: ό πρόλογος των Καλιαρντών, κάπου τρείς χιλιάδες λήμματα του λεξικού, και σχεδόν όλες οι τελικές παρατηρήσεις. 'Αλλά όφείλω νά τονίσω ότι, τό '69, τά περίπου έτοιμα Καλιαρντά δέν είναι παρά ένα έρμηνευτικό λεξικό. Μέσ στην φυλακή άποφάσισα νά έργαστώ και επί της έτυμολογίας των λέξεων πού είχα μαζέψει. Αύτή ή δουλειά έγινε, τό '70, στην φυλακή της Κασάνδρας. Τότε έκανα και τίς σχετικές ταξινομήσεις / συγκρίσεις των συνονύμων. Τά συνόνυμα μου κόστισαν τρείς μήνες έργασίας.

Γιά την περισυλογή των τριών χιλιάδων λέξεων χρειάστηκε νά δουλέψω κάπου ένα χρόνο. Πρώτα-πρώτα, έντόπισα τά στέκια όπου συχνάζουν οι άδερφές. Κάθε νύχτα, ίεροορφίως, έκανα μιά μικρή έκστρατεία. "Άλλοτε βρισκόμουνα σέ κάποιο ταβερνάκι πλάι στά σφαγεία της Κηφισιάς, άλλοτε στό διαβόητο ΣΟΥ-ΜΟΥ της 'Ιερής 'Οδοϋ (πρίν τή γέφυρα του Αιγάλεω), άλλοτε στην Μπόνα Λέγκω της Καλλιπόλης Πειραιώς (στό τέρμα των λεωφορειών). "Όταν πιά έβανσα τά δρια της έρευνάς μου, δάζοντας στην τσέπη μου τό παρακάτω σημείωμα / διάγραμμα,

ματος Ἡθῶν. Τότε διοικητὴς τοῦ Τμήματος Ἡθῶν ἦτο ὁ ἀστυνόμος Γεώργιος Ντζουμάνης. Εἶχε πιά ξεσπάσει τὸ σκάνδαλο μὲ τὰ *Ρεμπέτικα τραγούδια*. Ὡστόσο, ὁ ἀστυνόμος Ντζουμάνης ὑπῆρξε μαζί μου ἐξαιρετικῶς εὐγενής, ἀλλὰ καὶ ἐξαιρετικῶς φειδωλός. Τοῦ ἐζήτησα νὰ βοηθήσει τὴν ἐργασία μου. Ὁ ἄξων τῶν ἀπαντήσεών του ἦτο: δὲν ὑπάρχουν ὁμοφυλόφιλοι στὴν Ἑλλάδα > κάτι λίγοι κίναδοι, πού γύριζαν στοὺς δρόμους, ἔχουν νοικοκυρευτεῖ καὶ δουλεύουν ὡς ὑπηρέτες πορνῶν > καλὰ θὰ κάνετε, κύριε Πετρόπουλε, νὰ μὴ γράφετε τέτια βιβλία, διότι φέροντε εἰς δύσκολον θέσιν τὴν ἐθνικὴν κυδέρνησιν.

Ἄς μὴ τό ξεχνάμε· εἴμαστε στὰ 1968.

Κατάλαβα ὅτι ἀπὸ τὴν ἀστυνομία δὲν θὰ θγάλω τίποτα. Εὐχαρίστησα τὸν ἀστυνόμο Ντζουμάνη καὶ γύρισα νὰ φύγω, ἀκολουθούμενος ἀπὸ κάποιον ἀρχιφύλακα πού, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς συνομιλίας, στεκότανε δίπλα μου. Στὸν προθάλαμο τοῦ ἀστυνομίου, αὐτός ὁ ἀρχιφύλακας μὲ σταμάτησε καὶ μοῦ ἔδωσε κάμποσες σπουδαίες πληροφορίες γύρο ἀπὸ τὰ στέκια τῶν κιναιδῶν.

Σιγά-σιγά, μὲ πείσμα, μὲ ἀλεπουδιές, μὲ καραγκιοζιλίκια, μὲ λύσα, χώθηκα στὴν κατάκλειστη κάστα τῶν πούστηδων. Εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ μπεῖς μέσα σ' αὐτὴ τὴ φάρα. Μόνον ἢ κάστα τῶν πρεζάκηδων εἶναι πιό κλειστή ἀπὸ τὴν κάστα τῶν πούστηδων. Γιαυτό, ἔδημοσίευσα μὲ μεγάλη περηφάνια, στὰ *Ρεμπέτικα τραγούδια*, δύο-τρία *μουρμούρικα* πού κατάφερα νὰ ἀποσπάσω ἀπὸ τοὺς πρεζάκηδες. Ὁ ἀδαῆς δὲν νιώθει τὰ λόγια μου· μὰ ὁ ἐπαγγελματίας λαογράφος καταλαβαίνει πολὺ καλὰ τί λέω. Ὁ μάγκας, ἢ πουτάνα, ὁ χασικλῆς, ὁ πούστης, δαγκώνουν. Γιὰ νὰ τοὺς προσεγγίσω ἔπρεπε νὰ ἀνακαλύψω μιά καινούργια μεθοδολογία. Ὡπως ἀποδεικνύεται, ἡ μεθοδολογία μου ὑπῆρξε ἀποτελεσματικὴ.

Βγήκα ἀπὸ τὴν φυλακὴ τὸν Φεβρουάριο τοῦ '71. Εἶχα μαζί μου τὸ χειρόγραφο τῶν *Καλιαρντῶν*. Μόλις ἔφτασα στὴν Ἀθήνα, κατευθύνθηκα στὸν βιβλιοδότη Γιώργο Σιδέρη. Αὐτός ὁ καλὸς ἄνθρωπος μοῦ εἶχε κρύψει καὶ διαφυλάξει χίλια ἀντίτυπα τῶν *Ρεμπέτικων τραγουδιῶν*. Σηκώθηκα καὶ πήγα στὸν βιβλιέμπορο Γιάνη Χιωτέλη. Τοῦ μίλησα γιὰ τὰ χίλια ἀντίτυπα. Δίχως πολλὰ κουβέντες, μοῦ ἔσκασε στὸ χέρι ἑκατὸ ζωντανὰ χιλιάρικα. Μὲ τὴν μεσολάβηση τῆς

μεταφράστριας Ἀγγέλας Βερικοκάκη, βρήκα μιά κυρία πού ἄρχισε νά δακτυλογραφεῖ τά *Καλιαρντά*. Τό Πάσχα τοῦ '71 ξεκίνησε ἡ στοιχειοθεσία τοῦ λεξικοῦ στό τυπογραφεῖο τοῦ Κλαπάκη, τέρμα Ἀχαρνῶν. Ἀγόρασα πέντε τόνους χαρτί, δίνοντας 55.000 δραχμές (ναί, τό χαρτί εἶχε ἔντεκα δραχμές τό κιλό!), καί τό κουβάλησα στό τυπογραφεῖο. Τόν Ἰούνιο τά δέκα χιλιάδες ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου ἦσαν ἔτοιμα. Ἔδοσα στόν Κλαπάκη κάπου 40.000 δραχμές. Μόνος μου ἔκανα τή σελιδοποίηση καί τίς διορθώσεις τοῦ βιβλίου. Στό τυπογραφεῖο ἐπήγαινα, δύο φορές τή μέρα, μέ ταξί. Συνολικῶς, ἐπλήρωσα στό ταξί 13.000 δραχμές. Γιά νά ζήσω ἐγώ καί γιά νά πληρώσω τήν δακτυλογράφο, ἐπούλησα τά τελευταία διακόσια ἀντίτυπα τῶν *Ρεμπέτικων τραγουδιῶν* πού εἶχα κρυμένα κάτω ἀπό τό κρεβάτι μου. Στό τέλος, δέν μποροῦσα νά πληρώσω τήν βιβλιοδεσία. Ἀπό τή δύσκολη θέση μ' ἔβγαλε ὁ ἐκδότης Στρατής Φιλιππότης, δανείζοντάς μου 15.000 δραχμές. Τήν ἴδια διακριτικότητα ἔδειξε ἀπέναντί μου καί ὁ συνθέτης Μίμης Πλέσας, πού μέ εἰδοποίησε νά περάσω ἀπ' τό σπίτι του γιά νά πάρω ὅσα λεφτά θέλω. Προσέτι, ὁ Βασίλης Τσιτσάνης μοῦ ἔδωσε πέντε χιλιάρικα. Μοῦ εἶναι ἀδύνατο νά ξεχάσω αὐτές τίς γενναϊόψυχες χειρονομίες. Καί ἐδῶ πρέπει νά ἀναφέρω ὅτι, ὁ τοιγχογράφος Κώστας Χαλκιοπούλος, πού ἔκανε τά κλισέ τοῦ λεξικοῦ, δέν δέχτηκε νά πληρωθεῖ. Καί, ἐπιπλέον ἀγόρασε ἀπό τοῦ Κολλάρου εἴκοσι ἀντίτυπα τοῦ βιβλίου. Ἴδού γιατί εἶμαι αἰσιόδοξος...

Κανείς εκδότης δέν ἤθελε τὰ *Ρεμπέτικα τραγούδια*.

Κανείς εκδότης δέν ἤθελε νά θγάλει τὰ *Καλιαρντά*.

Οἱ ἀνύπαρκτες εκδόσεις *Δίγαμμα* – πού φιγουράρουν πάνω στό ἐξώφυλλο τοῦ λεξικοῦ μου – εἶναι δικό μου παραμῦθι. Τή μέρα πού ἔβγαλα στά βιβλιοπωλεία τὰ *Καλιαρντά* εἶχε ἀποφασιστεῖ καί ἡ φυλάκισή μου. Εἶμαι ἀπολύτως δεδαιωμένος πώς, ἡ δίωξή μου γιά τὰ *Καλιαρντά* δέν ξεκίνησε ἀπό τήν εἰσαγγελία. Οὔτε ἀπό τήν Γενική Ἀσφάλεια. Ἡ ποινική δίωξή μου ξεκίνησε ἀπό τήν ΓΔΕΑ, καί, πιθανότατα, ὁ ἀνθρωπος πού ἔκανε τό σχετικό ραπόρτο εἶναι ἐκείνο τό κομπλεξικό καθίκι (τέως κατετάμιος τοῦ ΕΛΑΣ) πού κυκλοφορεῖ ἀπό βιβλιοπωλείο σέ βιβλιοπωλείο, τσακάροντας ὅλα τὰ ἐπιλήψιμα βιβλία καί στέλνοντας τό ἄλλο πρῶτον ἕναν στρατιώτη νά ἀγοράσει τρία ἀντίτυπα ἐκάστου προσημειωθέντος ἐντύπου.

Γιά τὰ *Καλιαρντά* ἔγινε μιά καί μοναδική δίκη, στίς 8-5-1972. Μοῦ ἔθυροκόλλησαν τό σχετικό κλητήριον θέσπισμα στίς 24-3-1972. Οἱ κατηγορίες ἦσαν:

1. περιῦθρισις δημοσίας ἀρχῆς, τουτέστιν περιῦθρισις τοῦ πρῶτουπουργοῦ, τοῦ ὑπουργοῦ συντονισμοῦ, τοῦ ὑπουργείου δημοσίας τάξεως, τῶν ἀστυνομικῶν καί δικαστικῶν ἀρχῶν,
2. περιῦθρισις τοῦ βασιλικοῦ ἐμβλήματος,
3. κακόβουλος περιῦθρισις τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας,
4. κυκλοφορία ἀσέμνων δημοσιευμάτων.

Μάρτυρες κατηγορίας ὑπῆρξαν ὁ ἀστυνομικός Σπυρίδων Γκότσης καί οἱ καθηγητές Ἐμμανουήλ Μηλιαράκης καί Γεώργιος Ροδίτης.

Προσπάθησα νά προετοιμάσω τήν ἀμυνά μου. Ἦδη, στίς 14-3-1972, εἶχα καταθέσει στόν ἀστυνόμο Καλογερόπουλο, τῆς Γενικῆς Ἀσφάλειας, τήν ἐξῆς γραπτή ἀπολογία:

Ἀρνοῦμαι καί ἀποκρούω τήν κατηγορία.

Οἱ κατηγοροί μου, προφανῶς ἐξ ἀγνῶν καί ἀνιδιοτελῶν σκέψεων ἐλαυνόμενοι, ἀγνοοῦν τά συνήθη πλαίσια ἐντός τῶν ὁποίων, παντοῦ καί ἐπὶ χιλιετιῶν, ἐργάζονται οἱ ἐπιστήμονες καί οἱ καλλιτέχναι.

Εἰδικώτερον, διά τὰ *Καλιαρντά* ἔχω νά παρατηρήσω ὅτι:

1. Δέν ἀποτελοῦν δημούργημα μου, ἀλλά ἀποτέπωσιν τμήματος τοῦ κοινωνικοῦ περιβάλλοντος.
2. Ἀπό ἐτῶν ἐργάζομαι διά τήν προώθησιν τῆς νεοελληνικῆς λαογραφίας καί δὴ τῆς ἀστικῆς τοιαύτης.

3. Δέν ἀποτελοῦν μετέωρον λεξικόν ἀλλά τμήμα εὐρείας λεξιθηρικῆς καί γλωσσολογικῆς ἐρεύνης μου, διαλαμβανούσης ἕτερα τέσσερα λεξικά. Ἐντός τοῦ ἔτους θά θέσω εἰς κυκλοφορίαν τό Ὑπο-λεξικόν, ἦτοι τό γλωσσάριον τοῦ ὑποκόσμου.
4. Αἱ εἴκοσι-δύο δάναυσοι καί χυδαῖαι λέξεις, δι' ἃς κατηγοροῦμαι, ἀποτελοῦν πενιχρόν ποσοστόν δι' ἓν λεξικόν τριῶν χιλιάδων λέξεων.
5. Παρόμοια λεξικά κυκλοφοροῦν εἰς τήν ξένην κατά ἑκατοντάδας. Εἰς τήν ἀλλοδαπὴν γίνονται ἀντικείμενον ἐνδελεχοῦς κριτικῆς καί οὐχί ποιητικῆς διώξεως.

Στὴν δίκη τῶν *Καλιαρντῶν* εἶχα μιά στρατιά μαρτύρων ὑπερασπίσεως: τόν καθηγητὴ Γ.Π. Σαβδίδη, τόν φιλόλογο Στέφανο Κουμανούδη, τόν λογοτέχνη Δημήτρη Ποταμίανο, τόν κριτικὸν Γιάνη Μπακογιανόπουλο, τόν ποιητὴ Δημήτρη Ἄναλι, τόν συγγραφέα Πάρη Τακόπουλο, τόν νῦν καθηγητὴ Ἀλέξανδρο Λαγόπουλο, τόν δημοσιογράφον Λευτέρη Παπαδόπουλο, τόν γλύπτη Θύμιο Πανουργιά, τόν μεταφραστὴ Νίκο Γερμανάκο, τόν γραφίστα Ἀνακρέοντα Καναβάκη, τόν μακαρίτη τυπογράφον Μάνο Φρουζάκη, τόν μουσικὸν Νίκο Αὐγέρη, τόν συγγραφέα Γιάνη Σακελαρίδη, τὴν μεταφράστρια Ἀγγέλα Βερικοκάκη, τόν φωτογράφον Γιάνη Σκουρογιάνη, τόν ἠθοποιὸν Κώστα Καραγιώργη, τόν δημοσιογράφον Γιώργον Κοντογιάνη, τόν συνθέτη Γιάνη Μαρκόπουλο καί ἴσως μερικοὺς ἄλλους. Φυσικά, τό δικαστήριον ἀρνήθηκε νά ἀκούσει ὄλους τοὺς μάρτυρες μου. Καί ἐδῶ πρέπει νά σημειώσω ὅτι, προσεφέρθησαν νά καταθέσουν ὡς μάρτυρες ὑπερασπίσεως πολλοὶ ἄλλοι, ὅπως ὁ Ρένος Ἀποστολίδης, ἡ ἠγλύπτρια Ναταλία Μελά. Ἀναγκάστηκα νά ἀρνηθῶ τὴν προσφορά τοῦ Ρένου, γιατί ὀρισμένοι μάρτυρες ὑπερασπίσεως μέ ἀπειλήσαν μέ ἀποχώρησιν. Σήμερον, χαρακτηρίζω τὴν τοτινὴν στάση μου ἔναντι τοῦ Ρένου σάν καθαρὴν πταμπεσιά.

Συνήγορός μου ἦτο ὁ Διονύσης Μπουλούκος (τό νά ἔχεις, τό '72, δικηγόρον τόν Μπουλούκο ἰσοδυναμοῦσε μέ αὐτοκτονία). Ὁ μάρτυρας κατηγορίας ἀστυνόμος Γκότσης κατέθεσε μέ σεμνότητα. Μάλιστα, λίγο πρὶν ἀρχίσῃ ἡ δίκη, ἐνῶ συνομιλοῦσα μέ τόν Σαβδίδη, μέ πλησίασε καί μέ συμβούλευσε νά ἀποπέμψω τόν Μπουλούκο. Τοῦ ἀπάντησα ὅτι ἔχω ἄλλον δικηγόρον κι ὅτι ὁ Μπουλούκος ἤρθε χατιρικῶς, γιατί εἴμαστε παιδικοὶ φίλοι. Ἀμέσως, ἐνημέρωσα ἀπ' αὐτοῦ τόν Μπουλούκο πού, ἀστραπιαίως, ἔφερε ἕναν ἄγνωστόν μου δικηγόρον, στοῦ ὁποίου τό ὄνομα κόψαμε τό σχετικὸν διπλότυπο. Ἔτσι ὁ Μπουλούκος ἐμφανίστηκε ὡς συνήγορος Νο 2, ἂν καί αὐτός, καί μόνον αὐτός, ἐκράτησε ὄλο τό δά-

ρος της δικαστικής άμυνας. Πρέπει νά πῶς ὅτι, μέ τόν Διονύση δέν εἶμασταν παιδικοί φίλοι. Εἶχαμε γνωριστεί στήν φυλακή Ἐδέροφ, τό καλοκαίρι τοῦ '69. Γίναμε φίλοι ἀνταλλάσσοντας βιβλία καί πολιτικές ιδέες. Ἐπίσης, πρέπει νά προσθέσω ὅτι ὁ Μπουλούκος εἶναι ὁ μόνος πολιτικός κρατούμενος πού ἔνωσε πῶς μέσ στή φυλακή ἐπιτελοῦσα ἔργον. Καί πάντα του μέ παρακολουθοῦσε μέ ἀγάπη.

Ξαναγυρίζω στή δίκη. Ὅπως ἀντιθέτως πρὸς τόν ἀστυνόμο Γκότση, οἱ ἄλλοι δύο μάρτυρες κατηγορίας (Μηλιαράκης καί Ροδίτης) κατέθεσαν ἐναντίον μου μέ φανατισμό. Ἡ ἀστυνομία ξέρει ἄριστα τή δουλιὰ της.

Ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου (ὄνόματι Παναγιώτης Θεοδωρόπουλος) ὑπῆρξεν ἄψογος καί φρόντισε νά ἐπιβάλλει μίαν ἐφέσιμη ποινή. Ἀλλά, παράλληλα, ἀπήλαξε τήν στρατιωτική κυβέρνηση ἀπό τό ὄνειδος μᾶς ἀνόητης καταδίκης. Θέλω νά πῶ ὅτι, ξεχνώντας τό κατηγορητήριον, μέ κατεδίκασε ὡς πορνογράφον. Ἐτοί ἡ δίκη τῶν *Καλιαρντῶν* ξεκίνησε σάν μιά τυπικά πολιτική δίκη καί κατέληξε σέ μιά σκατούλα.

Ἡ δίκη τέλειωσε τά μεσάνυχτα. Ὁ ἀρμόδιος χωροφύλακας μέ πήγε στήν γραματεία, ὅπου – ἀφοῦ μοῦ πήρανε γιά χιμοστή φορά τά δακτυλικά ἀποτυπώματα – ἔκανα τά δέοντα γιά νά τό στρίψω. Ὡστόσο, ὁ εἰσαγγελεύς ὑπηρεσίας εἶχε ἔξαφανιστεῖ, ἢ κρυβότανε. Ὁ γραματικός ἔδωσε ἐντολή νά μέ πάνε στό Μεταγωγῶν. Τότε ὁ Μπουλούκος πάτησε κάτι ἀγοριοφωνάρες. Στό λεπτό ἀνευρέθη ὁ κύριος εἰσαγγελεύς, ὅστις καί μέ ἄφησε ἐλεύθερον. Γύρισα στό σπιτάκι μου καί κοιμήθηκα. Ἀπ' αὐτή τή βραδιά χρονολογεῖται τό καψόνι πού κρατᾶει ὡς τά σήμερα.

Μέ τόν Διονύση Μπουλούκο εἶχαμε πολλές διαφωνίες. Ὁ Διονύσης πιστεύει στό λειτούργημα τοῦ δικηγόρου. Μά ἐγώ δέν πιστεύω ὅτι ὁ δικηγόρος ἔχει πολλές δυνατότητες. Οἱ δύο δικονομίες δέν εἶναι παρά δύο χειροπέδες. Πάντως, καταθέσαμε μίαν ἔφεση. Ἀλλά, δέν παρουσιάστηκα σέ καμιά δικάσιμο. Τό παιχνίδι αὐτό κράτησε ὡς τίς 13-12-1972. Ἐκείνη τήν ἡμέρα παρουσιάστηκα *αὐθορμητῶς* στόν εἰσαγγελέα πού, κατάπληκτος φυσικά, ἔδωσε ἐντολή φυλακίσεως. Διάφοροι ἀνόητοι – ἐν οἷς καί λογοτέχνες – εἶπαν πῶς τάχα γουστάρωζα νά ξαναμπῶ στήν φυλακή κτλ. κτλ. κτλ. Κανένας, ὁμως, ἀπ' αὐτούς τοὺς ἀνόητους δέν ἐσκέφτηκε ἄν ἄντεχα ἄλλο, ψυχικῶς καί οικονομικῶς. Οἱ ἐμπειρίες, πού εἶχα ἀποκομίσει κατά τήν πρώτη φυλάκισή μου, ἐπίδε-

12 δαιώνονταν. Οί περισσότεροι φίλοι έλούφαζαν. Μόνον ένας φίλος, ό Γιώργος Ίωάννου, μου έστειλε μιά έπιταγή. Δέν όμιλώ μέ πικρία. Έτσι είναι πλασμένος ό άνθρωπος. Βγήκα από τήν φυλακή - λόγω άνηκέστου θλάθης - στις 6-8-1973. Έκτοτε, ή υπόθεση μένει ξεκρέμαστη. Δέν προτίθεται νά επανέλθω στήν φυλακή. Έλπίζω πώς, επιτέλους, κάποιος ξύπνιος πολιτικός θά είσηγηθεί τήν άμνήστευση όλων των άδικημάτων τύπου που διέπραξα κατά τήν διάρκεια τής δικτατορίας. Ούδεις έτερος θά ευεργετηθεί από μιά τέτια άμνήστευση. Βλέπετε, ό κύριος Μητσοτάκης τσίμπησε τήν σχετική χάρη (για τό δικό του άδίκημα τύπου) από τό χέρι του Γεωργίου Παπαδοπούλου. Δέν συμβαίνει νά όνομάζομαι Μητσοτάκης.

ΤΙ ΤΡΑΒΑΕΙ ΕΝΑΣ ΤΡΕΛΙΑΡΗΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ.

Δέν έχω τήν τιμή νά άνήκω στήν Λαογραφική (ή, στήν Γλωσσολογική) Έταιρία. Μεταχειρίζομαι τά βιβλία μου σάν χειροβομβίδες. Έκσφενδονίζω ένα βιβλίο και άναμένω τά αποτελέσματα. Διαλέγω, προσεχτικά, τήν ήμερομηνία έκδόσεως των βιβλίων μου. Μερικά βιβλία μου εκυκλοφόρησαν ένα μήνα μετά τήν δακτυλογράφησή τους, ενώ κάμποσα άλλα περιμένουν τή σειρά τους εδώ και χρόνια. Έγραψα τό Έγχειρίδιον του Καλού Κλέφτη τό 1975-1976. Δέν τό στείλα για στοιχειοθεσία παρά στις 10-10-1978. Έκυκλοφόρησε έναν χρόνο αργότερα, όταν πιά έπέισθην ότι ή Ελλάδα δέν θά άπαλαγεί από τον φασιστικό νόμο περί τύπου. Ωστε, ενεργώ μέ σύνεση.

Μόλις τό βιβλίο εκδοθεί δέν άνήκει πιά στον συγγραφέα του. Σε κάθε βιβλίο επιφυλάσσεται μιά συγκεκριμένη ύποδοχή. Η άδιαφορία άποτελεί τον θανάσιμο κίνδυνο έκάστου βιβλίου. Η συνωμοσία σιωπής είναι κάτι άλλο. Μιά τέτια συνωμοσία σιωπής ύπέστησαν τό Άξιον έστί του Έλύτη και τό Τρίτο στεφάνι του Ταχσή (βεβαίως μιλάω για τίς πρώτες εκδόσεις). Άν τό εκδοθέν βιβλίο παρουσιάζει κάποιο ένδιαφέρον ό συγγραφέας του δέχεται μιά ριπή (καλών, ή, κακών) πιέσεων. Σ' αυτή τήν περίπτωση ή συμπεριφορά των τρίτων έναντι του βιβλίου (άρα, του συγγραφέως) παρουσιάζει μιάν άφάνταστη ποικιλία. Έκτός από τήν τυχόν κρατικήν αντίδραση (λογοκρισία, μήνυση, κατάσχεση και τά τοιαύτα), υπάρχουν τά γραπτά σχόλια (ήτοι: κριτικές, άρθρα έφημερίδων, επιστολές συναδέλφων), καθώς και τό κουτσομπολιό. Στήν περίπτωση των λαογραφι-

των βιβλίων δέν ύφίστατο καν αναγνωστικό κοινό. Ἐπέ-
ρωτο νά γίνω ἡ Ἄλίκη Βουγιουκλάκη τῆς λαογραφίας
ας.

Ἐνῶριζα ἐκ τῶν προτέρων τί μέ περιμένει μέ τό λεξικό μου.
αὐτό, ὅταν ὁ Κώστας Μποσταντζόγλου ἔκανε τή μακέτα
των *Καλιαρντῶν*, τόν παρακάλεσα νά βάλει ἀνάποδα τόν
τίτλο τοῦ βιβλίου, ὥστε νά διαβάζεται μόνον μέ τήν δοήθια
αθρέφτη. Τότε ἐτύπωσα καί ἀρκετές ἀφισούλες, σχεδια-
μένες ἀπό τόν Ἀνακρέοντα Καναδάκη. Τίς μοίρασα, αὐ-
τοπροσώπως, σέ πάμπολλα βιβλιοπωλεῖα. Κανείς βιβλιοπώ-
ης δέν ἀνήρησε τήν ἀφίσα τῶν *Καλιαρντῶν*. Τό ἴδιο εἶχα
ἀθεῖ, τό '68, μέ τήν ἀφίσα τῶν *Ρεμπέτικων τραγουδιῶν*.
αὐτό ἦταν τό κλίμα τῆς ἐποχῆς. Καί ἴσως γιαντό δέν
πάρχουν σχόλια καί κριτικές γιά τά *Καλιαρντά*. Μά ὁ κα-
ῶν ἔχει μίαν ἐξαίρεση: ὁ Κίμπον Φριαρ ἐδημοσίευσε, τόν
Οκτώβριο τοῦ '72, μιά θερμή κριτική στήν ἀμερικάνικη
πιθεώρηση *Books Abroad*. Ὁ Κίμπον Φριαρ εἶναι ὁ πρῶτος
οὔ μίλησε γιά τά *Καλιαρντά*. Ἄλλά, πρέπει νά προσθέσω
αἰ τό ὅτι, ὁ Ἀλέκος Σακελάριος ἔγραψε τό χρονογράφημα
Καλιαρντά (δλέπε: *Ἐλεύθερος κόσμος*, 7-3-1972), δίχως νά
γάλει ἄχνα γιά τό λεξικό μου. Τό χρονογράφημα τοῦ
Ἀλέκου Σακελάριου παρουσιάζει κάποιο ἐτυμολογικό ἐν-
αφέρον, γιαντό καί τό ἀναδημοσιεύω ἐδῶ:

ἄλος ἀναγνώστης, πού διάβασε τά σχετικά μέ τίς ἀπορίες τοῦ ἐπιστο-
γράφου μου κ. Γεωργίτση, γιά μερικές ἀκατανόητες ἐκ πρώτης
ὄψεως λέξεις πού μεταπηδήσανε ἀπό τήν «ἀογκά» στήν καθημερινή

ΜΑΙΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΛΙΑΡΝΤΑ

ΑΚ

μας κουβέντα, μέ ρωτάει αν ξέρω από πού προέρχεται ή λέξις «πουρός» – πού, στό λεξιλόγιο του υποκόσμου, σημαίνει «γέρος» – κι' αν έχει καμμιά σχέση μέ τήν λέξι «πουριτανισμός». Έ, λοιπόν, όχι. Ό «πουρός» δέν έχει καμμιά σχέση μέ τόν «πουριτανό» καί τόν «πουριτανισμό». Πρόκειται για μιά λέξι πού προέρχεται από μιά χυδαία διάλεκτο – στή... διάλεκτό της ή διάλεκτος αυτή λέγεται «καλιαρντά» – τήν όποία χρησιμοποίησαν οι χυδαιότεροι των θηλυπρεπών, για να μη καταλαβαίνουν οι άλλοι τί λένε μεταξύ τους. Τήν διάλεκτο αυτή τήν πήσαν από τους Τσιγγάνους καί, όπως μου έλεγε κάποτε ένας σοφός

211
μου φίλος, πρόκειται για μιὰ παραφθορά μιᾶς Ἰνδικῆς διαλέκτου, πού τὴν φέρανε μαζί τους οἱ Ταιγγάνοι ἀπὸ τὴν μακρινή τους πατρίδα. Τὰ «καλιαρντά» περάσανε, ὅπως ἦταν φυσικό, στὸν ὑπόκοσμο κι ἐκεῖ ἀποκτήσανε ἑλληνικὲς καταλήξεις: ὁ πουρός, ἡ πουρή, τὸ πουρό. Δηλαδή ὁ γέρος, ἡ γριά, τὸ γεροντάκι. Τὸ «τσουρνό», πού σημαίνει «κλοπή», ἔχει καὶ τὸ...ρῆμα του: τσουρνεύω, ἔτσουρνεψα, θά τσουρνεψῶ κλπ. «Μπενάβω» σημαίνει «μιλῶ». «Τζινάβω» σημαίνει «καταλαβαίνω». Μπενάβω, μπενάβεις, λοιπόν καὶ τζινάβω, τζινάβεις. Ἄλλο ἐν χρήσει ρῆμα, τὸ «δικέλω», πού σημαίνει «δλέπω». Κι ἀπὸ τὸ «δικέλω» παράγονται τὰ «δικελτά», πού σημαίνουνε τὰ «γυαλιά». Ὅταν ἓνας κάτοχος, λοιπόν, τῆς «καλιαρντικῆς» θέλει νά πῃ σ' ἓναν ἄλλον, χωρὶς νά τὸν καταλάβουνε οἱ τρίτοι, τὴν φράσι: «Κοίτα τὸν γέρο πού δὲν καταλαβαίνει τί λέμε», θά τοῦ πῇ: «Δίκελε τὸν πουρό, πού δὲν τζινάβει τί μπενάβουμε».

Ὅταν ἀκούσετε ἀνθρώπους τοῦ ὑποκόσμου νά μιλᾶνε γρήγορα τὴν χυδαία αὐτὴ διάλεκτο, ἔστω κι' ἂν ἀκόμη ἔτυχε νά ξέρετε μερικές λέξεις, εἶναι ἀδύνατον νά καταλάβετε τίποτα. Πρόκειται γιὰ μιὰ, ἂς ποῦμε «γλώσσα», πού δὲν μοιάζει μὲ καμμιά ἄλλη γλώσσα τοῦ κόσμου καὶ πού εἶναι βέβαιο ὅτι, ἔτσι ὅπως διαμορφώθηκε δὲν θά μπορούσανε πιά νά τὴν καταλάβουνε οὔτε κι' ἐκεῖνοι ἀπὸ τοὺς ὁποίους προέρχεται. Συμβαίνει, δηλαδή, μὲ τὰ «καλιαρντά», ὅτι συμβαίνει καὶ μὲ τ' ἀρδανίτικα. Οἱ Ἄλβανοί, πού ἐπὶ Ἄλῃ Πασᾶ, ἐγκατασταθῆκανε σὲ ὠρισμένες περιοχές τῆς Ἑλλάδος, ἐπιβάλανε κατὰ κάποιον τρόπο, καὶ τὴν γλώσσα τους. Αὐτὴ ὁμῶς ἡ γλώσσα – τὰ «ἀρδανίτικα» πού λέμε – ἔπαθε τέτοια φθορά μέσα στὸν ἐνάμιση περίπου αἰῶνα τῆς ζωῆς της στὸν ἑλληνικὸ χώρο, πού σήμερα ἂν κανένας, πού ξέρει τ' ἀρδανίτικα, προσπαθῆση νά μιλήσῃ μ' ἓναν Ἄλβανό, εἶναι βέβαιο ὅτι δὲν θά θγάλλῃ ἄκρη.

Μ' ἓνα πῆδημα βρισκόμαστε στὰ 1976.

Τότε μπήκε στὸ *Bulletin analytique de bibliographie Hellénique*, τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν, μιὰ ὀλοσέλιδη κριτικὴ τοῦ Ν. Coutouzis (;).

Τὴν ἐπόμενη χρονιά ἡ Héléne Ioannidi ἐδημοσίευσε στὴν γαλικὴ ψυχαναλυτικὴ ἐπιθεώρηση *Topique* (τεύχος 20, Ὀκτώβριος 1977) τὴν μελέτη τῆς *Caliarda la langue secrète des homosexuels grecs*. Πρόκειται γιὰ ἓνα διεξοδικό κείμενο τριάντα-πέντε σελίδων. Λίγο ἀργότερα ἔχουμε τὴν μελέτη *The Greek Gays Have a Word for It* τοῦ Dr Steve A. Demakopoulos, πού φιλοξενήθηκε στὴν πρωτοποριακὴ ἀμερικάνικη ἐπιθεώρηση *Maledicta / The International Journal of Verbal Aggression* (τόμος II, τεύχος 1+2, 1978). Κι ἐδῶ, αὐτὸ πού ξεκαθαρίζει – μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου – ὁ Dr Steve A. Demakopoulos εἶναι τὸ ὅτι, τὰ Καλιαρντά προηγήθηκαν τοῦ διάσημου ἀντίστοιχου ἀμερικάνικου λεξικοῦ *The Queens' Vernacular* τοῦ Bruce Rodgers, πού θγήκε στὰ τέλη τοῦ '72. Θά ἤθελα πάρα πολὺ νά ξαναδημοσιεύσω σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπετρον, τὰ κείμενα τῆς Héléne

216 Ioannidi και του Steve A. Demakopoulos, αλλά οι ξένοι δέν άστειεύονται μέ τά προβλήματα του copyright.

Τόν 'Οκτώβριο του '78 τό περιοδικό 'Ο πολίτης (τεύχος 21) παρουσίασε μία μελέτη γιά τήν γλώσσα τών δημοφυλοφίλων του Νίκου Παπαγιάνη. Δυστυχώς, δέν μπορώ νά καταγράψω ύπευθύνως τόν τίτλο αύτης τής έργασίας, γιατί παρουσιάζει τίσ έξής τρεις μορφές:

Τά καλλιαρντά (έτσι είναι στό έξώφυλλο του περιοδικού),

Τά καλλιαρντά, γλωσσικό ιδίωμα τών φιλομοφύλων (έτσι άναγράφεται στό περιεχόμενα του περιοδικού),

Τό γλωσσικό ιδίωμα τών φιλομοφύλων (όπως είναι στην σελίδα 62 του τεύχους).

Έκτός από τό ότι γράφω τήν λέξη *καλλιαρντά* μέ ένα λάμδα, θά ήθελα νά παρατηρήσω έδώ ότι, τό κείμενο του Νίκου Παπαγιάνη έσυνοδεύετο από μάν ήλίθια είκονογράφηση, έρήμην του συγγραφέως (έλπίζω).

Ίδού τό κείμενο του Νίκου Παπαγιάνη:

Τί είναι ψυχική άρρώστια.

Τά ψυχιατρικά βιβλία και έγχειρίδια, άφιερώνουν ξεχωριστό κεφάλαιο σέ ομάδα καταστάσεων, πού καλύπτουν μέ τό γενικό όρο «ψυχανωμαλίες ή διαταραχές τής προσωπικότητας ή ψυχοπαθητικές διαταραχές». Περιλαμβάνουν σ' αυτό άνομοιογενείς καταστάσεις, όπως τίσ τοξικομανίες, τόν άλκοολισμό και τίσ σεξουαλικές παρεκκλίσεις.

Φυσικά ιδιαίτερη έκταση δίνεται στό θέμα τής φιλομοφιλίας.

Είναι όμως ή φιλομοφιλία άρρώστια;

Και τί είναι άρρώστια και μάλιστα ψυχική;

Χωρίς ύπερβολή, ή ψυχιατρική είναι άκόμη έπιστήμη στό σπάργα. Χώρος γεμάτος άμφισβητήσεις και άνακατατάξεις. Τί είναι ψυχική ύγεια και τί ψυχική νόσος, είναι δύσκολο κανείς νά πεί. Τά όρια άνάμεσα τους άσαφοποιούνται και άλληλοεπικαλύπτονται (Στεφανής, 1974).

Πολύ άδρά, διαταραχή στίς ψυχικές λειτουργίες συνιστά τήν ψυχική νόσο. Στην κλινική είκόνα ή διαταραχή αύτή βρίσκει έκφραση στην συμπεριφορά. Έτσι, ή ψυχοπαθολογία μορφοποιείται από σημάδια και συμπτώματα διαταραχών τής συμπεριφοράς. Θεωρείται διαταραχή τής συμπεριφοράς κάθε παρέκκλιση συναλλακτική ένδο-ή έξωατομική πού προκαλεί ένόχληση ή δυσφορία ή αντίδραση ξενισμού, γιατί ξεφεύγει από τό πλαίσιο τών παραδεκτών τύπων γιά τό συγκεκριμένο τόπο και χρόνο. Παράμετροι όπως ή συχνότητα, τό μέγεθος, τό έπίκαιρο ή άνεπίκαιρο είναι άποφασιστικές γιά τήν όριοθέτηση. Οι ψυχοπαθολογικές έκδηλώσεις διαφοροποιούνται και έξατομικεύονται άνάλογα μέ τήν άρχικά, γενετικά καθορισμένη, βιολογική δομή, τίσ ψυχοτραυματικές έμπειρίες, τούς άμυντικούς μηχανισμούς και τά προσαρμοστικά τεχνάσματα, πού διαμορφώθηκαν μέσα στό δεδομένο κοινωνικο-πολιτιστικό περιβάλλον. 'Ο,τι ξεφεύγει από τή μέση συμπεριφορά είναι παθολογικό. 'Ο,τι άπορρίπτεται ή κοινή παραδοχή είναι νοσηρό. 'Ο ύποκειμενικός

Τελευταία ψυχίατροι με κοινωνικό προσανατολισμό, πού δέν τούς κανοποιοῦσαν διὰ αὐτά, προσπάθησαν νά ὀρίσουν τήν ψυχική ὑγεία μέ δάση ἀτομικά χαρακτηριστικά, ὅπως ἡ ἱκανότητα προσσαρμογῆς, ἡ ἀπεπλάνωση, ἡ ἐπίγνωση σκοποῦ τῆς ζωῆς, ἡ ἀποδοχή τοῦ κοινωνικοῦ ὁλοῦ, ἡ ἀντοχή στίς ψυχολογικές συνθήκες.

Ἄλλοι προχώρησαν περισσότερο σέ κατάλογο χαρακτηριστικῶν ἰδιοτήτων πού τό θυμικό τους ἰσοζύγιο προσδιορίζει τήν ψυχική ἰσορροπία. Οἱ ἰδιότητες αὐτές εἶναι ἡ αἰσιοδοξία καί ἀπαισιοδοξία, ἡ ἐξάρτηση καί ἀνεξαρτησία, ἡ ὀργάνωση καί συστηματικότητα, ἡ περιέργεια, ἡ ταυτότητα φύλου, ἡ συναγωνιστικότητα, ἡ συνεργατικότητα καί συμβατικότητα, ἡ σχέση μέ τήν ἐξουσία, ἡ ἔκφραση καί ὁ ἔλεγχος τῶν συννήσεων, ἡ ἱκανότητα γιά διαπροσωπικές σχέσεις, ἡ ἱκανοποίηση, τό συναίσθημα ἀσφάλειας, ἡ αὐτοεκτίμηση, ἡ ἀποφασιστικότητα.

Ἡ ψυχοδυναμική σχολή συναρτᾷ τήν ψυχική ὑγεία μέ τήν ἰσχὺ τοῦ ἐγώ. Φυσιολογικό εἶναι τό ἄτομο πού ἐναρμονίζει τίς προεγωγικές ἐνρμήσεις μέ τίς ὑπερεγωγικές ἀπαγορεύσεις.

Οἱ συμπεριφεριολόγοι δέν ἀποδέχονται νοσολογικές ὀντότητες ἀλλά δέχονται συμπεριφορές ἀπροσάρμοστες ἀναφορικά μέ τό κοινωνικό περιβάλλον τῆς συγκεκριμένης στιγμῆς πού πρέπει νά διορθωθοῦν.

Τέλος οἱ ὑπαρξιστές τῆς ἀντιψυχιατρικῆς σχολῆς ἀπορρίπτουν κατηγορηματικά τή θέση ὅτι ὑπάρχει ψυχική νόσος καί ὅπου ἐμφανίζεται ὁ χαρακτηρισμός, τόν θεωροῦν σάν τήν ἔκφραση βίας τῆς ἴδιας τῆς ψυχιατρικῆς στό μέτρο πού ὁ κλάδος αὐτός ἀντικαθρεφτίζει καί συμπυκνώνει σ' αὐτούς πού ἔχουν ὑποδειχθεῖ σάν ἄρρωστοι τήν ὑπουλη βία τῆς κοινωνίας (Κοῦτερ, 1974).

Πολλοί ἐλπίζουν ὅτι θά φτάσει μέρα, πού μία αἱματολογική ἢ ἰστική βιοχημική ἢ ἄλλη ἐξέταση θά δείχνει ὅτι τό συγκεκριμένο ἄτομο, πάσχει ἀπό τή συγκεκριμένη ἀρρώστια. Μέχρι τότε, ὅμως, θά πρέπει μέ περίσκεψη νά χρησιμοποιεῖ κανεῖς ἐτικέτες γιὰ τό ἐρώτημα τί εἶναι ψυχική ἀρρώστια παραμένει ἀνοικτό.

Εἶναι ἡ φιλομοφιλία ἀρρώστια;

Γιὰ τόν σύγχρονο ψυχίατρο ὁ φιλομόφυλος εἶναι ἀρρωστος γιὰτί ἐμφανίζει συμπεριφορά πού ξεφεύγει ἀπό τό μέσο ὄρο καί γιὰτί ἡ συμπεριφορά αὐτή εἶναι ἐνοχλητική γιά τό περιβάλλον του.

Οἱ συμπεριφεριολόγοι μάλιστα ἀνέπτυξαν ξεχωριστές μεθόδους γιά τήν θεραπεία του. Οἱ φιλομόφυλοι, λένε, ἔμαθαν νά εἶναι φιλομόφυλοι γιὰτί συνδυάσανε κάποτε τή φιλομοφυλική ἐμπειρία μέ τήν ἥδονή. Ἐμεῖς θά ἀντιστρέψουμε αὐτή τή σχέση καί θά συνδυάσουμε τή φιλομοφυλική ἐμπειρία μέ τόν πόνο. Ἔτσι παίρνουν τόν «ἀρρωστο» καί τοῦ δίνουν ἠλεκτρικά ἐρεθίσματα τήν ὥρα πού προβάλλουν οἰάτις μέ φιλομοφυλικά θέματα. Ἡ μέθοδος ἔγινε εὐρύτερα γνωστή ἀπό τό φίλμ «Κουρδιστό πορτοκάλι».

Εἶναι φανερό ὅτι μιά τέτοια μορφή θεραπείας δέν διαφέρει ἀπ' τήν τιμωρία καί τόν ἐξευτελισμό. Τό τραγικό εἶναι ὅτι αὐτή τή φασιστική μεθοδολογία ἐπέτρεψε ὁ ὀρθολογισμός, πρὸς χάρη τῆς ἐπιστήμης μεταβάλλοντας τό γιὰτρό σέ δήμο.

Ἐνας παραλογισμός πού θέλει νά λείπει ὅτι κάνει τό καλό, κάνοντας κακό.

Ἡ ἐρωτική ἐλευθεριότητα, πού δέσποζε στήν Πλατωνική κουλτούρα ἀσημονεῖται καί ἀντικαθίσταται ἀπό μιά στενὸκαρδη καί μεροληπτική

218 ήθική, πού διαχωρίζει τον Ερωτα σέ λογικό και παράλογο, σέ θεμιτό και άθέμιτο. Ο τελευταίος πρέπει νά καταδικαστεί και νά τιμωρηθεί. Η ψυχιατρική, έκφραστής και φορέας τών κοινωνικών, πολιτιστικών, ήθικών και θρησκευτικών Ιδεών και αντιλήψεων πού επικρατούν, θά αναλάβει αυτό τό ρόλο. Άνίκανη νά αντιμετωπίση προβλήματα, πού γενήθηκαν από τό ίδιο σύστημα αξιών πού τή γέννησε, θά περιοριστεί σέ όρισμούς και άφορισμούς.

Φυσικά υπάρχουν περιπτώσεις, όπου ύποσημαίνεται όρμονική ή γοναδική ή βιολογική ή άλλη άνωμαλία άνιχνεύσιμη. Περιπτώσεις δηλαδή όπου ύπολειτουργούν οι γεννητικοί άδένες ή ύπάρχει διαπλαστική ή χρωμοσωμακή ή άλλη δλάβη και όπου ή φιλομοφυλία φαίνεται άμεσα έξαρτημένη και φυσική συνέπεια τής διαμαρτίας. Όμως οι περιπτώσεις αυτές άποτελούν μειοψηφία. Στην πλειοψηφία ούδεμία όργανική δλάβη διαπιστώνεται, τουλάχιστον μέ τά μέσα πού διαθέτουμε σήμερα κι' αυτή ή πλειοψηφία είναι πού μετριέται σαν ψυχοπαθολογικά δλαμένη και γίνεται άντικείμενο μελέτης και σωφρονιστικής φροντίδας.

Ίστορική άναδρομή.

Γνωρίζουμε καλά, πόσο κοινωνικοί, οικονομικοί, πολιτισμικοί, θρησκευτικοί άκόμη και νομικοί, ποινικοί παράγοντες ύπαισέρχονται και καθορίζουν άνάλογα μέ τό χρόνο και τόν τόπο τί είναι φυσιολογικό και τί άφύσικο στή σεξουαλική συμπεριφορά του άνθρώπου.

Η φιλομοφυλία είναι καθολικό και παγκόσμιο φαινόμενο. Παλιά όσο και ή άνθρωπότητα. Ίδιαίτερα ένδημηκή στή Μεσογειακή λεκάνη, αλλά και στή Ίνδια, τήν Κίνα και τά νησιά του Ειρηνικού.

Ναοί όπως τής Ίσιδας στή Ρώμη και τήν Αίγυπτο, ήταν άντρα φιλομοφυλικών έρώτων (West, 1968).

Στήν Παλαιά Διαθήκη αναφέρονται περιπτώσεις φιλομοφυλίας. Η λέξη σοδομομός προέρχεται από τά Σόδομα, τήν άμαρτωλή πόλη πού ο Θεός κατέστρεψε για τήν άκολασία της.

Στήν κλασική Ελλάδα, ή φιλομοφυλία ύμνήθηκε και λατρεύτηκε εύλαβικά. Άριστουργήματα, όπως τό Συμπόσιο του Πλάτωνα, γράφτηκαν γι' αυτή.

Στους Ρωμαϊκούς χρόνους άπορομαντικοποιείται, θά λέγαμε, και άπομυθοποιείται. Μεταβάλλεται σέ προσφιλή ένασχόληση, πού πλουτίζει τήν ποικιλία τών Ρωμαϊκών διασκεδάσεων.

Όυτε ο Θεός, μέ τίς δέκα έντολές, ούτε ο Χριστός μίλησαν για τήν φιλομοφυλία. Βέβαια ο Χριστιανισμός μέ τήν άυστηρή ήθική του και τό ένδιαφέρον του για τήν άγνότητα του σώματος και τής ψυχής, δημιούργησε νέες άπαγορεύσεις, πού δαθμαία θεσμοποιήθηκαν σέ κοινωνικά ταμπού. Όσοτόσο στό Βυζάντιο, ή φιλομοφυλία φαίνεται ότι ήταν έξαιρετικά διαδεδομένη. Γι' αυτό ή πολιτεία προσπάθησε νά τήν περιορίσει μέ άυστηρές ποινές, πού έφταναν τήν ποινή του θανάτου διά ξίφος.

Στους νεώτερους χρόνους έχουμε πλειάδα από διάσημους και άσημους φιλομόφυλους, πού ο Βερλαίν θέλει νά όνομάζει έκλεκτούς, αλλά ή αλήθεια είναι ότι ανάμεσά τους θά βρει κανείς όλη τή γκάμα τής νοημοσύνης από τήν ήλιθιότητα μέχρι τήν μεγαλοφυία, όπως ακριβώς συμβαίνει στή ζωή.

Στίς μέρες μας, ή φιλομοφυλία πού όσο κρατούσε ή Άναγέννηση, άπολάμβανε τήν έλευθερία του λόγου και τήν καλλιτεχνική δημιουργικότητα, θά περάσει όριστικά στό χώρο του άπαγορευμένου, του χυ-

δαίου και του πρόστουχου, κουβαλώντας τις παλιές καταδικές μας αποθηκαιοποιημένης σοδομίας. 'Από δω και πέρα νέες σχέσεις καθιερώνονται ανάμεσα στον έρωτα και τον παραλογισμό. 'Υπάρχει ένας έρωτας λογικός και ένας έρωτας παράλογος. 'Η φιλομοφυλία ανήκει στο δεύτερο (Φουκώ, 1964).

Φυσικά αυτά συμβαίνουν στον πολιτισμό μας. 'Όμως σε πολλές πρωτόγονες κοινότητες ή φιλομοφυλία είναι θεσμός. Σχεδόν όλοι οι νέοι περνούν από ένα στάδιο φιλομοφυλικής κατήχησης πριν άντρωθούν και αποκτήσουν δική τους οικογένεια.

'Αν λάβουμε δέ υπόψη και τη σεξουαλική συμπεριφορά των ζώων, που βρίθκει φιλομοφυλικών πράξεων και όπου ή φιλομοφυλία άσκειται άνεξάρτητα από την ύπαρξη του θηλυκού, αλλά ποτέ κατ' αποκλειστικότητα, τότε εύλογα δημιουργείται τό έρώτημα γιατί νά υπάρχουν αποκλειστικοί φιλομόφυλοι σήμερα και ποιά ή συμμετοχή των κοινωνικών παραγόντων στη διαμόρφωση της αποκλειστικής φιλομοφυλίας.

'Η κοινωνική θέση.

'Η αναβίωση του ενδιαφέροντος για τον Παυλώφ και τά έξαρτημένα άνταντακλαστικά προκάλεσε σειρά πειραμάτων με άποτέλεσμα έξαιρετικά πολύτιμες πληροφορίες. 'Ετσι γνωρίζουμε ότι μπορούμε νά μεταβάλλουμε την έτεροσεξουαλική συμπεριφορά των πιθήκων σε όμοσεξουαλική, εάν χρησιμούμε ήλεκτρικά έρεθίσματα κάθε φορά πού οι πίθηκοι άσκούν έτεροσεξουαλική δραστηριότητα. 'Επίσης εάν απομακρύνουμε τά μικρά πιθηκάκια απ' τή μητέρα τους, τους πρώτους μήνες της ζωής, δημιουργούμε σοβαρά προβλήματα συμπεριφοράς, όπως άπόσυρση, απομονωτισμό, έτεροσεξουαλική άδεξιότητα και άυνανισμό.

Αϊτά επιβεβαιώνουν και πειραματικά την ψυχαναλυτική άποκάλυψη ότι οι πρώιμες έμπειρίες είναι αποφασιστικές για τή φυσιολογική εξέλιξη και ότι δύσκολα μπορούν νά άποσβεστούν στάσεις πού υίοθηθήκαν σε μία ώρισιμένη φάση ανάπτυξης, έστω και κάτω από ειδικές συνθήκες. Για μερικούς έρευνητές αυτό είναι άδύνατο.

Και νά, πού είναι τουλάχιστον άντιφατική και άξιοπεριεργη ή κοινωνική τοποθέτηση άνέναντι στο πρόβλημα. 'Απ' τή μία συμπονούμε και συμπαραστεκόμαστε στο παιδάκι πού διάστηκε από κάποιον ενήλικα, απ' τήν άλλη άπορρίπτουμε και καταδικάζουμε τό φιλομόφυλο, ξεχνώντας ότι ό σημερινός φιλομόφυλος είναι τό χτεσινό παιδάκι. Λησιμονούμε πόσες ταπεινώσεις και έξευτελισμούς πέρασε, πόσες τύψεις και πόσο άγχος του έπιφόρτισε τό άύστηρό ύπεργώ του, πού φυσικά δέν είναι άλλο απ' τή φωνή των γονιών του και σε επέκταση της κοινωνίας, μέσα του.

Θά διώσει όδυνηρά επώδυνη τήν εποχή των μαχών και θά «όμνύει» νά άρχίσει μία καλύτερη ζωή. 'Η σύγκρουση θά είναι διαλυτική. Τό άποτέλεσμα προδικασμένο. Θά καταδικαστεί στην αποκλειστική φιλομοφυλία. Θά τήν επιβάλλει ή ένοχή του. Είναι ό άποδιοπομπάιος τράγος πού έπισύρει τή γενική κατακραυγή, τήν άποδοκιμασία και τό χλευασμό. 'Αντιμέτωπος σε μία κοινωνία, πού θά ήθελε πολύ νά τον είχε έξαφανίσει. Ούτε νά μιλά κανείς γι' αυτόν είναι άξιοπρεπές. Είναι φρόνιμο νά κλείνουμε τά μάτια, άκόμη και τό στόμα αυτών πού τά έχουν άνοικτά.

'Ο 'Ηλίας Πετρόπουλος δικάστηκε και καταδικάστηκε σε πέντε μήνες φυλακή γιατί κατέγραψε τά καλιαρντά, τό γλωσσικό ιδίωμα των φιλο-

μοφύλων. Ἡ καταδίκη του ἀποκτᾶ χαρακτήρα συμβολικό. Εἶναι καταδίκη τῆς ἀλήθειας πού θίγει τὴν ἠθική τῶν μικροαστῶν.

Ὁ φιλομόφυλος εἶναι ἐπικίνδυνος. Εἶναι σῶμα ξένο, παρείσακτο, πού πρέπει νά ἀπομονωθεῖ. Ἡ ἀπομόνωση θάρθει. Θά τὴν ἐπιζητήσει ὁ ἴδιος γιὰ νά ἐπιζηήσει. Θά εἶναι ἡ ἦττα του καί ὁ θρίαμβός του. Θά δημιουργήσει τό γκέτο ὅπου ὅλα εἶναι παράξενα καί διαφοροτικά. Θά ταμπουρωθεῖ καί θά ὀχυρωθεῖ. Θά χύσει ὅλη τὴ χολή, τὴν ἀπδία καί τὸ μίσος, πού συσπῶρευσε χρόνια. Τώρα πιά δέν μπορεῖ κανεὶς νά τὸν βλάψει, ὅσο χυδαιότερα καί ἐμετικότερα συμπεριφέρεται τόσο ἐπιβάλλει τὴν ὑπεροχή του, ὅσο χαμέρπει τόσο ἐπικρατεῖ. Τό ἀμυντικό του σύστημα ἄρτια ὀργανωμένο, θά τὸν προστατεύσει ἀπὸ κάθε ἐπιβουλῆ.

Τὰ καλιαρντά, μηχανισμός ἀμυνας.

Ἐνα ἀπὸ τὰ βασικά στοιχεῖα αὐτοῦ τοῦ συστήματος εἶναι τὸ γλωσσικό του ἰδίωμα, πού εἶναι γνωστό σάν καλιαρντά, ἢ καλιαρντὴ ἢ λιάρντω ἢ μὲ ἄλλα συνώνυμα καί πού παρακάτω θά ἀναλύσουμε.

Τί νά ἐκφράζει τὸ ἰδίωμα τοῦτο; Γιατί γεννήθηκε; Πῶς συντηρεῖται; Τί ἀποκαλύπτει; Νά μερικά ἀπ' τὰ ἐρωτήματα πού θά μᾶς ἀπασχολήσουν ἐδῶ καί πού μὲ ἀπασχόλησαν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πού ἐμαθα ἀπ' τὸ βιβλίο τοῦ Ἡλία Πετρόπουλου ὅτι ὑπάρχει ἓνα τέτοιο ἰδίωμα.

Ἄκριθῶς δέν πρόκειται γιὰ ἰδίωμα. Εἶναι μᾶλλον μιὰ γλώσσα ὀλοκληρωμένη, πού περιέχει τρεῖς χιλιάδες λέξεις περίπου καί πού χωρίζεται σέ δυὸ ἐπίπεδα, τὴν ἀπλή καλιαρντὴ καί τὴ λιάρντω ἢ ντούρα λιάρντα πού χρησιμοποιοῦν οἱ λόγοι, οἱ ἰδιαίτερα μνημένοι. Ἀκολουθεῖ τὴ γραμματική καί τὸ συντακτικό τῆς νεοελληνικῆς γλώσσας, ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν ἰδιαίτερότητά της.

Ὅλες οἱ μειονότητες ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὰ στοιχεῖα πού θά τοὺς ἐπιτρέψουν νά ὑπάρχουν νά ξεχωρίζουν. Εἶναι ζήτημα ταυτότητας. Ἡ γλώσσα προστατεύει. Εἶναι δική τους, μοναδική καί ἀδιαπέραστη. Ὅπως τὰ ρούχα τους ἢ τὰ φερσίματά τους. Αὐτὴ εἶναι μιὰ ἀπὸ τίς σημαντικότερες λειτουργίες πού ἐπιτελεῖ. Στά στενά δρομάκια τοῦ Μεταξουργείου ἢ τοῦ Κολωνοῦ ἢ στὰ κακόφημα μπάρ, ἢ γλώσσα προσδιορίζει τὰ ὄρια καί καθορίζει τὴν κοινότητα. Προδιαγράφει τὴν ἀσφάλεια καί ἐπισημαίνει τὸν κίνδυνο. Ἡ ἐρώτηση «μπενάβεις τὰ καλιαρντά;» πού σημαίνει ὀμιλεῖς τὰ καλιαρντά, εἶναι τὸ σύνθημα καί ἡ ἀπάντηση «τζινάβω καί μπενάβω» (= καταλαβαίνω καί ὀμιλῶ), εἶναι τὸ παρασύνθημα, πού κατοχυρώνει τὴν ἀσφάλεια τοῦ στρατοπέδου.

Πῶς δημιουργήθηκε ἡ καλιαρντὴ γλώσσα δέν εἶναι γνωστό. Μποροῦμε νά ὑποθέσουμε ὅτι συνειδητοί καί ἀσυνειδητοί μηχανισμοὶ συμβάλανε στὴ διαμόρφωσή της. Ἡ ἀνάγκη ἐντυπωσιασμοῦ, ἐπίδειξης, εὐφυλολογίας, χαριεντολογίας, ἐκκεντριζοῦ, παρέκκλισης τοῦ λόγου πρὸς τὸ εὐτράπελο, εὐκολα ἐπισημαίνονται ἀλλὰ δέν δικαιολογοῦν τὴν ὑπαρξή της. Ἀκόμη καί ὅταν προβάλλονται δέν ἀποτελοῦν παρά κάλυψη καί ἀπόκρυψη βαθύτερα ἀποθημένων ὀρμῶν καί διαθέσεων.

Ἡ ἱκανοποίηση ἀναγκῶν πού σχετίζονται μὲ προαϊμότερα στάδια ψυχοσεξουαλικῆς ἐξέλιξης, μὲ μαγικό καί ἀρχαϊκό τρόπο, καθὼς καί ἡ διαφύλαξη τῆς ὀμάδας καί, σέ ἐπέκταση, τοῦ ἀτόμου μέσα σ' αὐτή, φαίνεται ὅτι ἀποτελοῦν βασικά κίνητρα γιὰ τὴ δημιουργία τῶν καλιαρντῶν.

Μιὰ γλωσσολογικὴ μελέτη θά εἶχε πολλὰ νά ἀνακαλύψει καί νά προσθέσει. Ἀπὸ τὴν ἄποψη αὐτὴ εἶναι πολὺτιμη ἢ συνεισφορά τῆς

Ψυχοδυναμικά στοιχεία.

Από ψυχολογική σκοπιά διαφαίνεται ή παλινδρόμηση στην παιδική ή αλύτερα στη βρεφική ηλικία, όπου κυριαρχοϋν τά στοματικά καί πρωτικά χαρακτηριστικά.

Στοιχεία μέ διαφορετική σήμανση συλλέγονται μέ βάση τήν άρχή της δονής από ένα άνώριμο καί άσθενικό έγώ, πού τά θέλει όλα δικά του. Ιαλλιεργοϋνται καί έπεξεργάζονται στά μυστικά έργαστήρια του ύπουνείδητου καί δίνονται φιλτραρισμένα στην κατανάλωση.

Άπλοι φθόγγοι, γλυκές φωνούλες, άφθονα λάμδα, εθκολα γράμματα πιβάλλονται στη δομή της γλώσσας. Τά ρήματα κλειδιά της καλιαρτής, πού είναι άγνωστης έτυμολογίας, όπως άδέλω, βουέλω, πιθανόν εολεκτικά παιγνιδίσματα πάνω στο ρήμα θέλω, ή δικέλω, κουέλω, έλω παραλλαγές καί παραφθορές γλυκων άκουσμάτων, έχω τήν έντύωση ότι εκφράζουν αυτήν τήν επιθυμία επιστροφής. Η ίδια επιθυμία ιαφαίνεται στη νοηματική ποικιλία τών ρημάτων βουέλω καί άδέλω, οϋ χρησιμοποιοϋνται για να εκφράσουν διαμετρικά αντίθετες κατατάσεις όπως δίνω, παίρνω, δάζω, θγάζω αλλά καί έχω, κάνω, επιθυώ, θέλω. Στην πρωταρχική έννοιολογική επαναγωγή, οι λέξεις εκφράζουν επιθυμία καί σε επέκταση θέληση.

Δίνω ή παίρνω, θγάζω ή δάζω, κάνω ή έχω όταν έγώ θέλω καί επιθυώ. Ένας άκρατος εγωϊσμός πού συναρτά τήν υπό εκτέλεση πράξη έ τό βαθμό Ικανοποίησης πού μπορεί να προσφέρει. Ακόμη, για τήν έντύωση αυτή συνηγορεί τό γεγονός ότι ή γλώσσα άποφεύγει συστηματικά τά άρθρα, τά γένη, τούς συνδέσμους καί όλα τά μεταγενέστερα τολίδια. Είναι δηλαδή μία γλώσσα αρχαϊκή, πού μιλάει περισσότερο έ εικόνες, όπως ακριβώς εκφράζεται τό παιδί ή τό όνειρο. Οι άντωνυμίες συγχωνεύονται επίσης. Για παράδειγμα ή άντωνυμία άποκατέ ύποαθιστά όλα τά γένη καί τούς αριθμούς, δηλαδή τά αυτός, αυτή, αυτό, ύτά. Τά έγώ, έσύ, παραφθείρονται σε έμάντες, έσάντες. Από τά γένη τικρατεί τό θηλυκό. Αυτό άποτελεί ένδεχομένως συνάρτηση τών ταυτοποίησεων του φιλομόφυλου καί παράλληλα ύποδηλοι τό δεσμό μέ τή άνα καί τό ρόλο της στη ζωή του.

Είναι κοινή ψυχαναλυτική παρατήρηση ότι οι περισσότερες περιπτώσεις φιλομοφυλίας προέρχονται από μητέρα ύπερπροστατευτική καί δυναμική πού είναι ή κυριαρχική μορφή στην οίκογένεια. Η μητέρα αυτή ατορθώνει για ένα διάστημα να άποσπάσει καί να προσηλώσει επάνω της τή σεξουαλική libido του παιδιού. Έτσι ταυτοποιημένοι μέ τή γυναίκα οι φιλομόφυλοι γίνονται οι ίδιοι σεξουαλικό αντικείμενο του υτου τους. Ξεκινώντας δηλαδή από τό ναρκισσιισμό, άναζητοϋν σεξουαλικά αντικείμενα ίδια μ' αυτούς ή καλύτερα ίδια μέ τό ιδανικό του ώ, πού θέλουν να τούς αγαποϋν όπως τούς αγαποϋσε ή μητέρα τους όπως αγαποϋν οι ίδιοι τόν έαυτό τους (Φρόντ, 1961).

Η γυναίκα άπομακρύνεται καί περιβάλλεται μέ είρωνεία, περιφρόηση καί μίσος. Αυτό γιατί πιθανόν διακινεί τά αιμομκτικά συναισθήματα καί άναδιώνει τήν παλιά σχέση μέ τή μητέρα. Μία σχέση άπόλυτα ταγορευμένη καί γι' αυτό άπωθημένη. Έτσι άφού κάθε γυναίκα είναι μητέρα, είναι επικίνδυνη καί άπροσπέλαστη. Τά συναισθήματα για

222 άσφάλεια αντιστρέφονται άσπε νά μήν άναγνωρίζονται. Τό κοινό ση-
μείο άνάμεσα στους παθητικούς και ένεργητικούς φιλομόφυλους είναι
τό μίσος του γιά τή γυναίκα. Τήν όνομάζουν ήρακλεία και παράταιρη,
τό στήθος της κατοικανό ή γαλαφουσκού και τό γεννητικό της όργανο
μουτζό, άπό τή μούτζα και τήν κατάρα. Στήν καθομιλουμένη, άπό σε-
μνοτυφία και «λεπτότητα» αντί γιά τή λέξη πέος, χρησιμοποιείται ή
λέξη πουλί. Η συμβολική μεταφορά είναι προφανής. Στά καλιαρντά, ή
άναζήτηση του χαμένου όργάνου και ή έπαναφορά τής λειτουργικής
του ίκανότητας, ύποσημαίνεται άπό τή μεταφορά του πρωκτού στή
θέση του πέους. Τό πουλί άλλάζει γένος και τόνο, γίνεται πούλη και
προσδιορίζει τόν πρωκτό.

Η λέξη τεκνό σημαίνει άγόρι, νεαρός, μικρός· συνήθως νεαρός έρα-
στής. Κατά τόν Πετρόπουλο προέρχεται άπό «τό τεκνό πού έχει κάθε
γέροντας καλόγηρος». Παράλληλα όμως, άποτελεί παροξύτονο παρά-
γωγο τής λέξης τέκνο και συγκοπή του ρήματος τεκνοποιώ. Έτσι ή μη-
τρική στοργή και τριφερότητα περνά στή θεώρηση του νεαρού έπιθή-
τορα.

Ένώπιος ένωπιος.

Υπάρχουν σαράντα πέντε συνώνυμα γιά τή λέξη φιλομόφυλος. Πολλά
καυτερά και χαιρέκακα. Ο Ουάιλντ κάπου έγραφε ότι άντιπαθούμε
τούς άνθρώπους πού έχουν τά ίδια έλαττώματα μέ μäs. Άποφεύγεται
συστηματικά ή κοινή λέξη πούστης. Η άναφορά γιά κάθε συγκεκριμένο
φιλομόφυλο είναι χαρακτηριστική και έπιγραμματική. Έτσι έχουμε
άνέμη και άνεμόμυλος, άρτίστα του βουδου, λατέρνα και μέ πολλή εί-
ρωνεία λαΐδη. Έπιτάφιος είναι ό φιλομόφυλος πού συνοδεύεται άπό
όμάδα ώραιών και καλοντυμένων νέων. (Στους ίατρικούς κύκλους, έπι-
τάφιος χαρακτηρίζεται ή κουστωδία του καθηγητή ή διευθυντή κλινικής
μέ τούς έπιμελητές, βοηθούς και λοιπούς κομπάρσους πού θγαίνουν
μπουλουκοειδώς γιά ίατρική έπίσκεψη, έτσι πού νά ύποβάλλεται ή έν-
τύπωση φανταχτερής, μεγαλόπρεπης και ύψηλης έπιστήμης).

Κάθε φιλομόφυλος έπιλέγει τό δικό του όνομα άποδέχεται τό όνομα
πού οι άλλοι του έδωσαν σάν παρατσούκλι. Η άναβάπτιστη έκφράζει
άρνηση τής προκατασκευασμένης πραγματικότητας, άπόρριψη τής πα-
τρικής σηματοδότησης και εκδίκηση διά τής προσβολής. Τό όνομα
πλέον δέν άποτελεί τεκμήριο ενός προδιαγραφμένου ρόλου, αλλά έπί-
δοση διαπιστευτηρίων ενός έπιλεγμένου τρόπου ζωής. Δέν είναι ό
Γιάννης, ένας άσημαντος, άλλοτριωμένος νομοταγής άνθρωπάκος, αλλά
ή Ζάν Ντ' Άρχ μέ όλον τόν ήρωισμό και τήν άυταπάρνηση πού σέ
φантаστωπικό έπίπεδο διαθέτει. Στήν πράξη έβαλε φωτιά στό σπίτι του
φίλου του άπό έρωτική άντιζηλία.

Τά όνόματα είναι μονολεκτικά, όταν έπαρκούν νά καθορίσουν άκρι-
βώς τήν ταυτότητα. Πέριλα, ύπάρχει μόνο μία, όπως Φιλιά, Άλκινόη,
Μαργκώ, Όθωνία, Τουραντώ. Μοιραία όνόματα, μακρινοί άπόχηαι
ένός άλλου όνειρικού κόσμου. Φαράχ, Μάτα, Λυδία, Ναριμάν, Σουλτά-
να.

Συνήθως όμως σχηματίζονται περιφραστικά ώστε νά δημιουργείται ό
κατάλληλος συνειρμός πού άναπαρασταίνει τό συγκεκριμένο πρόσωπο,
τό μοναδικό και άνεπανάληπτο. Τασία ή τζιλδελού, άπό τό Τουρκικό
tcilve, ό παιγνιδιάρης και έρωτύλος «πού άν άπ' τήν τιμή και τήν ύπό-
ληψί του έθεσε άνεξαρτήτως τής καθαρής σαρκός του τήν καθαρή ήδο-

νή». Ὁμηρία ἢ θρώμη, γιατί ἐργάζεται στον ἱππόδρομο, Μανολία ἢ κρέ-κρέ γιατί εἶναι κρητικός, Πιερέτ ἢ πολίτισσα σέ ἀνταδιαστολή μέ τήν Πιερέτ - Πομπέ.

ἽΟ κοινωνικός περίγυρος.

ἽΟ κοινωνικός περίγυρος τῶν καλιαρντῶν προσδιορίζεται πολλαπλά. Φαίνεται ὅτι καλύπτει ὀλόκληρο τό φάσμα τῶν κοινωνικῶν διαφορῶν καί τοποθετήσεων. ἽΗ φιλομοφυλία εἶναι ἀταξική, ἀλλά οἱ φιλομόφυλοι ἀνήκουν σέ τάξεις. Πολλές λέξεις προσδιορίζουν τήν ταξική τους προέλευση. Δέν ψωνίζει βέβαια ὀποιοσδήποτε ἀπό τοῦ Τιραχοστόου (Πετρίδη) ἢ τοῦ Τιραχοσέδα (Σεβαστάκη) οὔτε ἐνδιαφέρουν τά μαντοσουσιάσματα τῆς ράμπας (οἱ θεατρικές ζυμώσεις) πολλούς. ἽΗ συγχώνευση καί ἀφομοίωση πληθῶρα ξενικῶν λέξεων ἀγγλικῶν, γαλλικῶν, ἱταλικῶν, τουρκικῶν ἀκόμη καί ἀρθανίτικων δείχνει ὅτι ἢ καλιαρντή φτιάχτηκε σέ μεγάλη ἔκταση ἀπό μορφωμένους καί καλλιεργημένους φιλομόφυλους. ἽΗ χρονολογική διαμόρφωση ἀρκετῶν λέξεων μπορεἶ νά προσδιοριστεἶ ἱκανοποιητικά ὀπως ὀλακοφαλιδού = λογοκρισία, κρουσταλοσινού = τηλεόραση (Πετρόπουλος, 1971).

Λίγες οἱ κοινές λέξεις μέ τούς μάγκες. Πρώτη ἢ νταμίρα καί τά παράγωγά της, νταμρατζής, νταμράδικο, νταμρόκλυσμα = ἢ ἔνεση ναρκωτικῶ. Τσαρδί εἶναι τό σπίτι καί τσαρδό πρώτο ἢ τελευταἶο συνθετικό πολλῶν λέξεων μέ πἶ ἔνδιαφέρουσες τίς λέξεις τσαρδοπληθιάς = ἐργάτης οἰκοδομῶν, τσαρδοτεριμτού = ἢ πολυκατοικία καί τσαρδόστικα = ἢ διεύθυνση (τσαρδί+στέκι).

Οἱ περισσότεροι ἀπό τούς οἰκους ἀνοχῆς πού λειτουργοῦν στήν ἽΑθήνα χρησιμοποιοῦν φιλομόφυλους γιά ὕπηρετικό προσωπικό. Ἵτσι δέν ἐκπλήσσει τό γεγονός ὅτι ὕπάρχουν δέκα πέντε περίπου συνώνυμα σχετικά μέ τήν ἔννοια τοῦ ἀντρικῶ γεννητικῶ ὀργάνου, ὀκτώ γιά τῆ λέξη σπέρμα, ἔπτά γιά τόν παιδεραστή, ἔξη γιά τῆ λεσβία, τά ἀφροδίσια νοσήματα καί γιά τά ρήματα ἀφοδεῦω καί ἔκπερματώνω, πέντε γιά τήν πόρνη τήν αἰδοιολεχία, τήν ἔμμηνο ρύση, τῆ σεξουαλικῆ διεγερση, τό στρατιώτη. Τέσσερις γιά τίς λέξεις κλύσμα, κρεβάτι, ἀνανισμός, ὀρχεις, οἰκος ἀνοχῆς, πέρδομαι, συνουσία, τρυφερός ἔραστής, χασίσι, τρία γιά τό αἰδοἶο, τήν ἔνεση ναρκωτικῶν, τόν πρωκτό, τῆ φυλακή, τό χασικλή, τό χασιέ καί δύο γιά πληθῶρα συναφῶν λέξεων καί ἔκφράσεων καθοριστικῶν τοῦ χώρου πού κινεἶται καί λειτουργεἶ ὀ φιλομόφυλος πού μιλά τά καλιαρντά.

ἽΗ πολιτική ἔνός ἀπολιτικῶ.

ἽΗ κριτική διάθεση τοῦ φιλομόφυλου σέ θέματα ἢθικῆς ἢ κοινωνικῆς ἢ θρησκευτικῆς ἢ πολιτικῆς τάξης διαφαίνεται στή γλώσσα του. Παρουσιάζεται ἀπολιτικός, ἀτίθασος, ἀχαλίνωτος, ἀναρχικός. ώστίσο γνωρίζει πολιτική, ἀκόμη καί ἱστορία. Γνωρίζει τό Ροδεσπιέρο· ἔπομένως ὀ δημοκράτης εἶναι ροδεσπάκης καί ὀ κομμουνιστής ροζοροδεσπάκης, ὀ πρωθυπουργός πρωτονταβάς, τό στέμμα ρενοκαθίκι, ὀ βασιλιάς γκράν-ρενοκαθικιομένος.

ἽΗ θρησκευτικῆ του τοποθέτηση δέν εἶναι ἰδιαίτερα εὔσεβῆς πρέπει νά ὀμολογήσουμε. Βακουλή σημαίνει ἔκκλησία· πιθανόν ἀπό τίς ξενικές λέξεις ἀββάς = πατάς καί κουλές = πύργος. Τά παράγωγα πλέον ἔρχονται μόνα τους. Τά ἀμφια λέγονται βακουλοκαραγκιόζες· ἢ μετάληψη βακουλοκέρασμα· ὀ ἀρχιεπίσκοπος βακουλονταβάς ἢ βακουλον-

224 ταδατζής. Ὁ Θεός λέγεται πολὺ περιπαικτικὰ ἀφαντος ἀλλὰ καὶ γκόντης, ἀπ' ὅπου προέρχονται τὰ παράγωγα γκοντοαφίονα = θρησκεία, γκοντοδιακονιάρια = προσευχή.

Οἱ παραλληλισμοὶ εἶναι ἐπιτυχημένοι καὶ ἐνίοτε ἐνδεικτικοὶ τῆς συναισθηματικῆς διαμόρφωσης καὶ τοποθέτησης ἀπέναντι σὲ πράγματα καὶ καταστάσεις. Καιάδας πᾶει νὰ πεῖ οἶκος ἀνοχῆς, κελεμπία = προφυλακτικό, ζαλίστρα ἢ καθγαδοκουτού = ραδιόφωνο, τεμπέλδοτεκο = καφενεῖο. Εἰρωνεῖα, χλευασμός καὶ περιφρόνηση. Ὁ φιλομόφυλος προσφέρει διὰ τοῦ προσφέρανε. Ὁ γάμος γίνεται προικοκουσκουσου, ὁ ἀστυνόμος γιούδας, τὸ Ὑπουργεῖο Δημοσίας τάξης γιουδάδικο. Ὑπεροπτικά ἢ κουκουβάγια ἀνάγεται σὲ γλαυῆ γιὰ νὰ χαρακτηρίσει τὸν χαφιέ, τὸν καταδότη. Γυροδιακονεῖω σημαίνει κἀνω ἔρανο καί, μὲ πολλὴ εἰρωνεῖα, δωρεὰ τὸ πρόστιμο. Ματωιάρης ὁ ἔφορος (πού εἶναι ματωμένος). Σαῖλακούμπας ὁ τοιγγούνης καὶ σαῖλακούμπα ἢ ἀποταμίευση ἀπὸ τὸν Σάυλωκ τοῦ Ἐμποροῦ τῆς Βενετίας, γιὰ νὰ ἐπιδείξει ὁ φιλομόφυλος καὶ τίς Σαιξπηρικές του γνώσεις.

Φωτογένεια χαρακτηρίζεται ἡ διαγραφή τῶν ἀντρικῶν γεννητικῶν ὀργάνων κάτω ἀπὸ τὰ ἐνδύματα, ἐνῶ σερμελιά ἢ σεμελιά τὸ πέος πιθανόν σύνθετη λέξη ἀπὸ συγχώνευση τῆς πρόθεσης σὲ μὲ τὸ συμβολικὸ δέντρο πού παράγει μέλι, τῆ μελιά. Καὶ γιὰ νὰ γίνῃ πειστικότερη ἢ συμβολικὴ διάρθρωση τῆς καιλιαρντῆς γλώσσας ἀναφέρω τῇ λέξει διδοσέρμελο πού σημαίνει ζωντανὸ πέος, δηλαδὴ φίδι. Ἐτοι ἀκριβῶς ὅπως στὸν ὄνειρικὸ συμβολισμό, φίδια, μαχαίρια, ὄπλα καὶ ἄλλα αἰχμηρὰ καὶ διατρητικὰ ἀντικείμενα ὑποκαθιστοῦν τὸ ἀντρικὸ γεννητικὸ μόριο.

Ἡ παρωδία ὀνομάτων εἶναι συνήθης. Ὁ ἀναγραμματισμὸς ἐπίσης ἢ Ἀκρόπολι γίνεται ἀσπρόκωλη, τὸ μαξιλάρι ξαλιμάρι. Συνειρμικὲς παρετυμολογίαι καὶ ἠχομμητικὲς λέξεις συμπληρώνουν τὸ λεξιλόγιον. Τὸ Καβούρι λέγεται Ἀγιοσαββατιάτικο, προφανῶς ἀπὸ τῆ συνειρμικῆ στῆ λέξει καρκίνος λέξει Ἄγιος Σάββας. Ὁ πλαστοουργὸς δέβαια ἤξερε ὅτι τὸ καβούρι λέγεται καρκίνος, ὅπως ἤξερε τὴν ὀνομασίαν τῆς θαλάμου τοῦ πέους γιὰ νὰ τὴν ὀνομάσει βελανίδι. Ἡ φωτιά λέγεται χορχόρα κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἤχου πού προκαλεῖ, ἢ ραπτομηχανή τοικτοίνω καὶ τὸ οὔρο τζουρό, ὅπως σίγουρα θὰ ἦταν οἱ λέξεις σὲ μιά πρωτόγονη γλώσσα. Ὁ σύνδεσμος καί, γίνεται τσαί. Παλιοὶ ἀγαπημένοι ἤχοι ὅπως, τζάζ, τζούς, τσοῦς, γίνονται πρῶτα συνθετικὰ πολλῶν λέξεων. Ὅλα θυμίζουν τὰ κορακίστικα, τῇ γλώσσᾳ πού χρησιμοποιοῦν τὰ παιδιά. Κελαῖδίσματα σ' ἓνα χωρὸ φαντασίας καὶ ὄνειρου, πού ἡ συγκρότησίν τους σὲ γλωσσικὸ σχῆμα εἶναι φτιαχτή, ψεύτικη καὶ ἐγκεφαλικὴ.

Ἄντι ἐπιλόγου.

Οἱ ψυχαναλυτικὲς παρατηρήσεις νευρωτικῶν ἀλλὰ καὶ φυσιολογικῶν ἀτόμων, πού ἔγιναν γιὰ διδακτικούς ἢ ἄλλους λόγους, ἔδειξαν πόσο διαδεδομέναι καὶ κοινές εἶναι οἱ τάσεις, πού στῆν πρωταρχικῆ τους μορφή ἀποκλιόμεναι διαστροφικῆς. Σχεδὸν πάντοτε, θρῖσκουμε μιά ὑποκατάστατη σημεῖολογία, ἔτσι πού νὰ μπορούμε νὰ ποῦμε διὰ τὴ νεύρωση ἀποτελεῖ τὸ ἀρνητικὸ τῆς σεξουαλικῆς παρέκκλισης. Ἡ σεξουαλικὴ διαφοροποίησις τοῦ φιλομόφυλου παρουσιάζεται σάν ἀποτέλεσμα ἀπόθησης ἢ μόνωσης στῆ διαδικασίαν τῆς ὀρίμανσης. Ὁ φιλομόφυλος ἔγινε φιλομόφυλος ἀποφεύγοντας τὴν τρέλα. Ἡ παρέκκλισις τοῦ ἐνοστικτοῦ σὲ σχέση μὲ τὸ ἀντικείμενον, ἀφοῦ ὁ σκοπὸς παραμένει ἴδιος, ξεκινᾷ ἀπὸ μιά σειρά ἐπίκτητες διαθέσεις, πού ἡ ἀνάπτυξή τους καὶ ἡ τροποποίησις

τους επιτυγχάνεται μέσα από διαδικασίες κοινωνικοπολιτισμικές.

Αναμφίβολα τὰ καλιαρντά είναι μιά φτιαχτή γλώσσα. Σκληρή, κυνική και εύτράτελη. Πίσω όμως από την τεχνητή κυνικότητα και προκλητικότητα κρύβεται πόνος και ευαισθησία που δεν τολμά να φανερωθεί. Κρύβεται ή ανάγκη και τό δικαίωμα να υπάρχει και να ζει ό φιλομόφυλος όπως αυτός όρίζει και επιθυμεί. Κρύβεται ακόμη ή επαναγωγή σέ άδολους χρόνους, όπου ή άσχήμα και ή βρωμιά δεν έχουν θέση.

Η φιλομοφυλική στάση καθορίζεται από τούτη την επαναγωγή και τό γλωσσικό ίδίωμα του φιλομόφυλου φαίνεται ότι προσδιορίζεται από την πρωτογενή επιστροφή στις φορτισμένες λιμπιντινικά ερωτικές ζωές.

Όσο θά υπάρχει ή κοινωνική διάρθρωση που γνωρίζουμε και τό λεξιλόγιό μας θά περιέχει λέξεις άισχρές σαν την λέξη κίναδος, για να χαρακτηρίσει τούς φιλομόφυλους, τὰ καλιαρντά θά υπάρχουν και θά μιλιούνται. Τό μίσος, ή άηδία, ή περιφρόνηση ή ό οίκτιος, επιστρέφονται.

Βέβαια οί παραπάνω σημειώσεις πολύ απέχουν από τό να εξαντλούν τό θέμα. Νομίζω όμως, ότι δίνουν έρεθίσματα για συζήτηση και έρευνα, πάνω σ' ένα πρόβλημα κοινωνικό, τόσο παράξενο όσο και παρεξηγημένο.

Δέν θά μπώ στά χωράφια της κοινωνιολογίας και της ψυχολογίας. Στέκω σταθερά στά πλαίσια του μή - ψυχολογικού φολκλόρ. Έπιτρέπεται στόν λαογράφο ή κάποια πρωτογενής κρίση. Ό λαογράφος που κρίνει δευτερογενώς τὰ εύρήματά του πεθαίνει πολύ νωρίς. Όλες οί δευτερογενείς κρίσεις του Νικολάου Πολίτη άπεδείχθησαν άχρηστες. Δέν θά σχολιάσω τό κείμενο του γιατρού Νίκου Παπαγιάνη. Μά πρέπει να συμπεριλάβω έδώ την σχετική έπιστολή που έστειλε στόν Πολίτη (τεύχος 23, Δεκέμβριος 1978), από την Θεσσαλονίκη, ό φοιτητής νομικής Γεώργιος Παπαδόπουλος. Τό όνοματεπώνυμο του φοιτητή προκάλεσε μερικά φτηνά και βρόμικα σχόλια. Άς είναι. Ίδού ή έπιστολή:

Ἄγαθητέ «Πολίτη»

Θά μού ἐπιτρέψει τό περιοδικό σας νά διαφωνήσω μέ τόν κ. Νίκο Παπαγιάννη, ὁ ὁποῖος στό τεύχος 21 ἐκφράζει ὀρισμένες ἀπόψεις (περισσότερο πληροφορίες) σχετικά μέ τούς φιλομοφύλους. Δέν θά ἀναφερθῶ στό πληροφοριακό σκέλος τοῦ ἀρθρου του, διότι εἶναι κάτι πού δέν μέ ἐνδιαφέρει καθόλου (νομίζω, ἄλλωστε, πώς καί τούς περισσότερους ἀναγνώστες τοῦ περιοδικοῦ σας).

Μέ τά γραπτά του ὁ ἀρθρογράφος ἀφήνει νά ἐννοηθεῖ ὅτι ἡ φιλομοφυλία εἶναι ἓνα συμπαθητικό κοινωνικό φαινόμενο, λόγω τῆς ἀδίκου κοινωνικῆς περιφρονησεως καί ὅτι πρέπει – ἀν ὄχι νά ...ἐπιδιώκεται σέ μιά κοινωνία – τουλάχιστον νά ἀναγνωρίζεται ὡς ἓνα σύνθετος ψυχικὸ σύνδρομο χωρίς νομικούς ἀφορισμούς καί ἠθική ταπείνωση. Θά διαφωνήσω ἐπὶ τό πλεῖστον καί θά συμφωνήσω ἐν μέρει. Εἶναι γεγονός ὅτι ἡ σεξουαλικὴ ἠθικὴ τοῦ λαοῦ μας εἶναι ἀναχρονιστικὴ, ἐπομένως καί ἀντικοινωνικὴ. Στὴν ἐπαρχία – ὅπου μειώνεται τό ποσοστὸ τῶν μορφωμένων – ἐतिकρατοῦν ταμποῦ καί ἀντιλήψεις πανάρχαιες, πράγμα τό ὁποῖο δημιουργεῖ ἀρνητικὴ στάση σέ ὅποιοσδήποτε σεξουαλικὴ «περιπέτειες». Πρόκειται δηλαδή – καί ὄχι μόνο στὴν ἐπαρχία ἀλλὰ καί στὰ ἄστικά κέντρα – γιὰ μιά τοποθέτηση τοῦ λαοῦ μας πού δέν λαμβάνει ὑπόψη τὰ σύγχρονα σεξουαλικὰ δεδομένα, ἀλλὰ ἐκ προοιμίου ἀπορρίπτει δογματικά κάθε «νεωτερισμό», ἀκριβῶς ἐπειδὴ εἶναι ἔξω ἀπὸ τὴν κουλτούρα του, ἔξω ἀπὸ τὰ πλαίσια σκέψης του, ἐπειδὴ θεωρεῖται ἀνήθικος δάσει τῆς δικῆς του σεξουαλικῆς ἠθικῆς. Στό σημεῖο αὐτό συμφωνῶ καί τό τονίζω. Ὑπάρχει, πράγματι, πλήρης ἀγνοία γιὰ τὴ σύγχρονη σεξουαλικὴ ὑποδομὴ στὴν πλειοψηφία τοῦ λαοῦ μας (πολλὰ πρόσφατα ἀλλὰ καί παλαιότερα γεγονότα στὴν ἑλληνικὴ ἐπικράτεια τό ἐπιδεικνύουν.) Ἐπομένως, χρειάζεται μιά εὐρεία πληροφόρηση καί μιά σωστὴ παιδεία σχετικά μέ τὰ θέματα αὐτά, γιὰ νά μὴν ἀπορίπτουμε, τὴν φιλομοφυλία ἐπὶ παραδείγματα, χωρίς νά γνωρίζουμε τὰ αἷτια, πού τὴν γεννοῦν. Γιὰ νά τεκμηριώσω καλύτερα: ἡ πλειοψηφία τοῦ σύγχρονου σουηδικοῦ λαοῦ εἶναι κατὰ τῆς φιλομοφυλίας, ὅπως καί τοῦ ἑλληνικοῦ. Κι ὁμως, ἡ μὲν Ἑλλάδα ἔχει φήμη συντηρητικοῦ κράτους – ὅσον ἀφορᾷ τὰ θέματα αὐτά – ἐνῶ ἡ Σουηδία προοδευτικοῦ. Ἡ διαφορά αὐτὴ ἐγκεῖται στό γεγονός ὅτι οἱ Σουηδοὶ (καί οἱ περισσότεροὶ Εὐρωπαῖοι) ἔχουν ξεπεράσει τὰ ταμποῦ καί τίς σκοριασμένες ἀντιλήψεις, συνέπεια τῆς ὑψηλῆς σεξουαλικῆς παιδείας τους. Παραδέχομαι

21
δτι υπάρχουν ψυχικά αίτια πού ώθούν ένα άτομο στην φιλομοφυλία. Υπάρχουν ψυχικά σύνδρομα ανώμαλα τά όποία κυριαρχούν την ανθρώπινη θέληση και διέπουν τή σεξουαλική συμπεριφορά. Παραδέχομαι δτι όλη αυτή ή άγνοια προέρχεται από τήν θρησκευτική καταπίεση και τήν εκκλησιαστική κατήχηση περί σεξουαλικώς ήθικου και άνήθικου σύμφωνα μέ άναχρονιστικά δεδομένα. Άλλά από τό νά ίσχυρίζομαι δτι: «ή έρωτική έλευθεριότητα πού δέσποζε στην πλατωνική κουλτούρα λησμονιέται και αντικαθίσταται από μία στενόκαρδη και μεροληπτική ήθική πού διαχωρίζει τόν έρωτα σέ λογικό και παράλογο, σέ θεμιτό και άθέμιτο...» άτέχει πολύ. Δέν είναι δυνατόν, στό όνομα τής «έρωτικής έλευθεριότητας», νά δικαιολογούνται υπερβάσεις και άνομήματα τής σεξουαλικής λογικής. Πρώτα πρώτα, πώς άντιλαμβάνεται ό άρθρογράφος τήν «έρωτική έλευθεριότητα»; Τό σπουδαιότερο, πώς τήν άντιλαμβάνεται ή πλειοψηφία τών ανθρώπων; Ό καθένας «διαπρέπει» στή σεξουαλική δραστηριότητα μέ τό άλλο φύλο. Πρέπει νά έρθει σέ έπαφή και μέ όμόφυλό του για νά όνομαστέι «σεξουαλικά άπελευθερωμένος»; Δέν νομίζω. Δέν νομίζω πώς μετά τή σύγκριση του ύγιους σεξουαλισμού μέ τόν άρρωστημένο νά ύπάρξουν οι παραμικρότερες άμφιβολίες περί τής ύπεροχής του πρώτου (παραθέτω τούς όρισμούς μου «ύγιής - άρρωστημένος σεξουαλισμός» στό διαχωρισμό του άρθρογράφου σέ έρωτα λογικό και παράλογο, τόν όποίο δέν θεωρώ σωστό λόγω τής άκραιάς του φύσης). Και φοβούμαι δτι έτσι σκέπτονται οι περισσότεροι άνθρωποι. Όχι μόνο άγρότες ή έργάτες, στους όποιους μπορούμε νά αποδώσουμε τήν επίδραση τής άρνητικής θρησκευτικής σεξουαλικής παιδείας, αλλά νομίζω πώς και πολλοί άστοί σκέπτονται έτσι, πού όπωσδήποτε έχουν μία πλατιά κουλτούρα (ύποτίθεται). Και καταλήγω: σέ όλα τά προβλήματα, τίς θέσεις και άντιθέσεις ύπάρχει μία μέση όδός, μία χρυσή τομή. Έτσι και στή συγκεκριμένη περίπτωση. Ός άνθρωπος πού άντέδρασα στην θρησκευτικο-σεξουαλική παιδεία, δέν άποδοκιμάζω εκ προοιμίου χωρίς νά ξέρω περί τίνος άκριβώς πρόκειται, δέν δογματίζω. Συγχρόνως όμως, ως άνθρωπος πού διέπομαι από λογικές άντιλήψεις περί σεξουαλισμού, κατακρίνω τήν φιλομοφυλία ως άρρωστημένο σεξουαλισμό και ως καρκίνωμα στις σχέσεις τών ανθρώπων.

Προσοχή. Δέν έθιξα επίτηδες τό θέμα αν ή φιλομοφυλία είναι άνήθικη ή όχι, διότι στή σημερινή εποχή άνάμεσα στις πιο ταλαιπωρημένες λέξεις είναι ή λέξη ήθική. Έπομένως, μία και οι ήθικές άξίες τείνουν νά ίσοπεδωθούν και ν' ανατραπούν, δέν σκοπεύω νά πάρω συγκεκριμένη θέση πάνω σ' αυτό τό ζήτημα. Θα τό θεωρούσα άμελεία μου αν δέν έπρεσάμανα ένα άλλο σημείο του άρθρου πού άπαιτεί άντίκρουση. Είναι τό σημείο πού αναφέρεται στην μικροαστική ήθική. Δηλαδή δτι ύπαίτια στό διαχωρισμό έρωτα λογικού και παράλογου (ύσχετα αν δέν παραδέχομαι δτι ύπάρχει τέτοιος άκραιος διαχωρισμός), μέ άποτέλεσμα τήν άπομόνωση τής φιλομοφυλίας ως χυδαίας και άποτροπιασας, είναι ή μικροαστική ήθική. Αν πραγματικά πιστεύετε στην ύπαρξη αυτής τής ταξικής ήθικής, κάνετε κ. Παπαγιάννη μεγάλο λάθος. Διότι ή ήθική δέν καθορίζεται από τίς τάξεις, μέ τίς όποιες μερικοί προσπαθούν άδέξια νά χωρίσουν τήν κοινωνία. Δέν είναι σωστό δτι ή τάξη πού όρίζεται στην έξουσία είναι και ρυθμιστής τών ήθικών άξιών. Η ήθική διαφέρει από τόπο σέ τόπο και είναι προϊόν τής επίδρασης τής θρησκείας και τών ήθών και έθίμων. Ό άνθρωπος διαμορφώνει τίς ήθικές του άξίες

καί ἀντιλήψεις ἀπό τόν περίγυρο του καί ἀπό τό θρησκευτικό δόγμα στό ὁποῖο ἀνήκει. Τό ὅτι δέν εἶναι ὑπεύθυνη ἡ «μικροαστική ἠθική» γίνεται σαφέστερο – ἂν φυσικά ὑποθέσουμε ὅτι πράγματι ὑπάρχει αὐτή – μέ τίς ἐλευθεριότερες ἀπόψεις τῶν ὑποτιθέμενων ἀσπῶν καί μικροαστῶν ἔναντι τῶν ἀγροτῶν καί ἐργατῶν στά θέματα αὐτά. Εἶναι μιά ἀναμφισβήτητη πραγματικότητα ὅτι οἱ πρῶτοι ἀντιμετωπίζουν πιά σωστά τά σεξουαλικά θέματα – χωρίς αὐτό νά σημαίνει ὅτι δημιουργοῦν ἔτσι «δική» τους ἠθική – ὄχι γιά κανέναν ἄλλο λόγο ἀλλά διότι οἱ δεύτεροι εἶναι προσηλωμένοι (ἄθελά τους, δέβαια) σέ μεσαιωνικές ἀντιλήψεις. Ἐπομένως τά αἰτία δέν πρέπει νά ἀναζητοῦνται στήν ὑποτιθέμενη μικροαστική ἠθική, ἀλλά στό θρησκευτικό κατεστημένο πού ἀρνεῖται νά ἐκσυγχρονίσει καί νά ἐκλογικεύσει τίς θέσεις του.

Καί κάτι ἄλλο. Ὅλο αὐτό τό ἄκρατο ἐνδιαφέρον γιά τήν φιλομοφύλια, ἔτσι ὥστε νά γραφεῖ εἰδικό ἄρθρο γιά τή γλώσσα τῶν φιλομοφύλων, ἔρχεται σ' ἀντίθεση μέ τήν ὕλη τοῦ περιοδικοῦ (πού ὁμολογουμένως εἶναι πολύ καλή) καί δημιουργεῖ ὀρισμένες ὑποψίες. Μήπως κανεῖς παράγων ἔχει... μητέρα ὑπερπροστατευτική καί δυναμική πού εἶναι ἡ κυριαρχική μορφή στήν οἰκογένεια;

Στίς 16-12-1977 δημοσιεύτηκε, στήν *Libération* τοῦ Παρισιοῦ, μιά παρουσίαση τῆς μελέτης τῆς Héléne Ioannidi, γραμμένη ἀπό τόν Jean-Luc Hennig. Ὁ χορός τῶν κριτικῶν κλείνει μέ τό ἐκτενές ἄρθρο *Den farlige lexikografen* τοῦ Theodor Kallifatides (βλέπε: *Svenska Dagbladet* τῆς Στοκχόλμης, 16-7-1978), ὅπου ὁ, διάσημος στήν Σουηδία καί περίπου ἄγνωστος στήν Ψωροκώστενα, πεζογράφος μας ὀμιλεῖ γιά τό λουμπινίστικο ἰδίωμα κτλ. Τέλος, καθώς πληροφοροῦμαι ἡ Εὐαγγελία Κούρη ἐτοιμάζει τήν διατριβή *Approche psychanalytique de la langue secrète des homosexuels en Grèce*, ἐνῶ ὁ Steve A. Demakopoulos, γράφει ἕνα ἄρθρο γιά τά συνόνυμα τῆς *καλιαρντῆς*.

Τὰ χτυπήματα τοῦ κράτους ὡς ἓνα σημεῖο ἀντέχονται. Οἱ κριτικές καί τὰ σχόλια τοῦ τύπου δημιουργοῦν στόν συγγραφέα μιὰ προβληματική, πού καλεῖται ὁ ἴδιος νά ἐπιλύσει. Μετά ὑπάρχουν καί οἱ ἐπιστολές τῶν φίλων καί τῶν εἰδικῶν ἐπιστημόνων. Δέν κουβεντιάζω γιά τίς ἐπιστολές μέ τὰ διάφορα *συγχαρητήρια*. Ὅμιλῶ γιά τὰ σκληρά γράματα, ἀδιάφορον ἂν εἶναι ὑπέρ, ἢ ἐναντίον τοῦ βιβλίου. Ὅταν ἔβγαλα τὰ *Καλιαρντά* μου ἔστειλαν ἄπειρα γράματα. Ἀπό τόν σωρό τῶν ἐπιστολῶν θά διαλέξω μόνον δύο. Ὁ λογοτέχνης Γιώργος Ἰωάννου μου ἀπηύθυνε τό παρακάτω γράμα:

Θεσσαλονίκη, 17-6-'71

Φίλε Ἥλια,
ὀφείλω νά σ' εὐχαριστήσω γιά τό βιβλίό σου, τὰ *Καλιαρντά*, τό ὁποῖο ἔλαβα ἀρκετά στραπατσορισμένο. Τό διάβασα ἐπισταμένως. Κατ' ἀρχήν, θρῖσκω τήν ἰδέα τῆς συλλογῆς τοῦ λεξιλογίου αὐτοῦ πραγματικά πρωτότυπη, ὄσο καί τολμηρή. Ἐπίσης δέ καί λαογραφική (κατ' ἀντίθεση πρὸς τὰ Ρεμπέτικα) – μιὰ κι ἔχεις τόση μανία νά ἐπονομασθεῖς λαογράφος. Ὅμως θαρρῶ πῶς ἐπ' οὐδενί λόγῳ τό λεξιλόγιο αὐτό ἔχει τή σημασία πού προσπαθεῖς νά τοῦ δώσεις. Διαφωνῶ σχεδόν ἀπόλυτα μέ πολλά σημεῖα τοῦ προλόγου σου καί μέ ἀρκετά τοῦ ἐπιλόγου. Κι ἐλπίζω ἢ διαφωνία μου αὐτή νά μὴν ἀποδοθεῖ διευκολυντικῶς οὔτε σέ δῆθεν μικροαστισμό μου οὔτε σέ κανέναν ἄλλον προσωπικό λόγο μου. Ἄλλωστε, ἔχω κι ἐγὼ πρὸ πολλοῦ τίς ἀποδεικτικές περγαμινές μου στά ζητήματα αὐτά, καί δέν φοβᾶμαι τέτοιες κατηγορίες.

Πρῶτα πρῶτα ἐκείνο πού μου χτυπάει ὄσχημα εἶναι ἡ μεγάλη ἀγνοια πού διαφαίνεται γύρω ἀπό πολλά θέματα, στόν πρόλογο ἰδίως, καί τὰ ὁποῖα ἐντούτοις ὑποστηρίζονται μέ ἱερὸν μένος. Γιατί τό συνεχές αὐτό μένος, μοῦ εἶναι σχεδόν ἀδύνατο, μολοντί σέ ξέρω, νά τό καταλάβω. Τὰ θέματα αὐτά εἶναι ἐν πρώτοις τὰ λαογραφικά καί κατὰ δεύτερο λόγο, ἄς ποῦμε, τὰ ὁμοσεξουαλικά. Ὑπάρχει τεράστια βιβλιογραφία, Ἥλια, στά λαογραφικά τήν ὁποία ὀλοφάνερα ἀγνοεῖς. Διότι ἂν δέν τήν ἀγνοοῦσες δέν θά ὑπεστήριζες, ὅπως μάλιστα ὑποστηρίζεις, ὅτι εἶσαι ὁ πρῶτος πού καταγίνεται μέ τήν ἀστική λαογραφία. Κι αὐτό εἶναι ἓνα ἀπλό μόνον παράδειγμα. Ὅσο γιά τὰ δεύτερα, τὰ ὁμοσεξουαλικά, ἔχω νά παρατηρήσω μόνον τὰ ἐξῆς: εἶναι ἀνεπίτρεπτον, ἀσυγχώρητα ἀνίερν, νά μπερδεύει κανεὶς τόν Διονύσιω Σολωμό, (θεέ μου, συγχώρε με) μέ τήν Μόνικα... Διότι αὐτό περίπου κανεὶς μέ διάφορους σχολικούς τρόπους. Καί ἐρχόμαστε εἰς τήν «σκολιότητα»: ὁ πρόλόγός σου, ἰδίως, εἶναι ἀπαράδεκτα ἄλλοπρόσαλλος καί τό κυριότερο, ἐξαρχῆς τοποθετημένος στραβά. Θά περίμενε κανεὶς νά ἐξηγεῖς ὠραία καί σεμνά τό γιατί ἡ κατηγορία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν καταφεύγει σ' αὐτή τή συνθηματική γλώσσα καί ἴσως μπορούσες ἀκροθιγῶς νά εἰσέλθεις καί σέ ὀρισμένα συναφή θέματα. Ἀντί γι' αὐτό ἐσύ ἀνακατεῦεις τό πᾶν, μέ σαφέστατη ἐρόθεση σκανδαλισμοῦ τοῦ ἀναγνώστη κυρίως διά λέξεων καί ὄχι διά

230 έννοιών. Καί τί ἐπίδειξε μίσους, καλοσύνης, ἀνοχής ἢ ἀδιαφορίας συνάμα εἶναι αὐτή; Ποιός σου τά ζήτησε, χρυσέ μου Ἥλια, αὐτά τά πράγματα; Ποιός καίγεται νομίζεις γιά νά τά προσφέρεις; κι ὕστερα τί εἶναι ἐκεῖνο μέ τά ψευδώνυμα; Τί πράγματα ἀνήκουστα εἶναι αὐτά; ΔΕΝ ΝΤΡΕΠΕΣΑΙ ΛΙΓΑΚΙ; Τί «τέως ὑπουργός» καί τίς «τέως πολιτικός» γράφεις; Ἦταν ἀνάγκη; Σέ ρωτῶ: ἦταν ἀνάγκη γιά τή μελέτη σου; Δέ συνεχίζω, δέν μπορῶ νά συνεχίσω πιά. Μόνον ὁ Πουρνάρας στόν «Ἐλεύθερο» ἔγραφε παρόμοια πράγματα. Αὐτήν τήν δόξα ἐξήλωσες; Δέν ὑπῆρχε λόγος τότε νά θγάξεις διβλία, μποροῦσες νά ἐκδίδεις καμιά φυλλάδα.

Κρίμα, κρίμα, κρίμα! Μποροῦσες, εἶχες τά προσόντα, νά πάρεις τόν δρόμο τοῦ Θεοῦ. Εἶσαι προικισμένος καί μέ μυαλό καί μέ αἴσθημα. Καί μέ τό παραπάνω. Ἄλλά ἐσύ πήρες τόν δρόμο τοῦ χεισίματος τῶν πάντων. Τότε νά μήν διαμαρτύρεσαι, ὅταν οἱ ἄλλοι σέ χέζουν. Σύνελθε ὅσο εἶναι καιρός. Θυμήσου τόν Ἀλέξανδρο Παπαδιαμάντη, θυμήσου τόν Μωραϊτίδη, τόν Καβάφη, τόν Κόντογλου. Δέν σου λέω γιά τόν Σολωμό – δέν ἔχεις πιά δικαίωμα.

Θά σέ ἀγαπῶ πάντα – τό αἷμα νερό δέ γίνεται. Αὐτό νά μήν τό ξεχνᾷς. Ὅμως ὅσο συνεχίζεις αὐτά τά πράγματα μήν περιμένεις ἀπό μένα – σ' αὐτά – ὑποστήριξη. Ἄλλά μήπως μᾶς ὑπολογίζεις πιά; Ἐσύ βρῆκες ἐκεῖ «φίλους» ἔτοιμους νά σέ χειροκροτήσουν γιά τό κάθε τι, καί βέβαια προσπαθεῖς νά μήν τοὺς ἀποκαρδιώσεις.

Πάντα μέ ἀγάπη
Γιώργος

Δηλαδή εἶχα στείλει τά *Καλιαρντά* στόν Γιώργο Ἰωάννου καί εἰσέπραξα μιά κατραπακιά. Συνέβη ὅμως καί τό ἐντελῶς ἀντίθετο. Κατόπιν παροτρύνσεων τοῦ Ρένου Ἀποστολίδη, εἶχα στείλει ἕνα ἀντίτυπο τοῦ λεξικοῦ καί στόν γλωσσολόγο Βασίλη Φόρη, ὁ ὁποῖός μου ἀπάντησε μέ τήν ἐξῆς ἐπιστολή:

Θεσσαλονίκη 4-7-1971

Ἄγαπητέ μου κ. Πετρόπουλε,

Σᾶς εὐχαριστῶ πάρα πολύ πού μου στείλατε τό πολύτιμο διβλίό σας «Καλιαρντά», κι ἄλλο τόσο γιά τήν ἐγκάρδια ἀφιέρωση.

Νέτα σκέτα, νιώθω λύπη καί ντροπή, πού δέν μπορῶ νά τό παρουσιάσω κριτικά σ' ἕνα περιοδικό ἢ ἐφημερίδα (ἄσχετα ἂν θά βρισκόταν ἐντυπο πού νά καταχώριζε τήν κριτική). Δέ φτάσαμε δυστυχῶς ἀκόμα στό ἐπίπεδο ἐκεῖνο πού νά ἐπιτρέπη ἀνενόχλητα τήν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων γιά τέτοια σπουδαῖα θέματα. Ἄν θέλετε, μου συγχωρεῖτε τή στάση (καί τήν χαρακτηρίζετε ὅπως θέλετε: δειλία κτλ., ὄχι ὅμως σεμνοτυφία).

Ἡ δουλειά σας εἶναι εὐσυνείδητη, παστρική, ἐρευνητική – κι ἄς τή χαρακτηρίζετε ἐρασιτεχνική. Εἶναι καρπός μόχθου καί χρόνου, τῶν δύο ἀγκωναριῶν ὅπου βασίζεται τό καλό ἔργο. Ἡ ἀπιλοφόρητη εἰσαγωγή σας, θαρραλέα καί πειστική, θά συνυπογραφόταν ἀπό κάθε ψυχρόν ἐπιστήμονα, πού βλέπει προσεχτικά τή ζωὴ νά διαβῆναι μπροστά του μέ τά ὅλα της. Γιά τό γλωσσολόγο, πού μέλημά του εἶναι, κατά τήν ταπεινὴ μου γνώμη, ν' ἀποδελτιῶνῃ τά πάντα, τό καθεὶ πού θγαίνει

ἀπό τό στόμα τοῦ ἀνθρώπου – καί τήν ἄχνα ἀκόμα, πού λέει ὁ λόγος – τό βιβλίο σας εἶναι φυσικά ὅ,τι τό τοιμέντο γιά τόν χτίστη: πρώτη ὕλη. Κι ἂν τά σύγχρονα λεξικά δέν ἐνσωματώνουν τά λεξιλόγια αὐτά τά ἐπιμέρους (μαστόρικα, μάγκικα, καλιαρντά κτλ) – στήν ἀνάγκη μέ τά ἀρχικά τῶν λεξικογράφων πού τά κατέγραψαν –, σ' αὐτό δέ φταίει δέ-βαια ὁ κάθε λεξικογράφος, ἀλλά οἱ ἀντιλήψεις τῶν ἀνθρώπων πού δέν πρόκειται ποτέ νά συμτέσουν. Ἄρκει νά σᾶς πῶ ὅτι καλοί φίλοι ἐδῶ, σέ συζήτηση γιά τό τί θά μπορούσε νά μπη σ' ἓνα καλό λεξικό τῆς δημοτικῆς τοῦ 1970, εἶχαν ἀποκλείσει λέξεις ὅπως: μίνι, μάξι, ἀσορτί κτλ. κτλ. Ἄργεϊτε, ἀγαπητέ φίλε, νά κατανοηθῆτε...

Ἄλλη μίαν ἐξομολόγηση σᾶς χρωστῶ. Μέ τήν πολλή μου ἀπασχόληση σ' ἓνα σωρό ὑπηρεσιακές καί προσωπικές ὑποθέσεις, μόνο νά ξεφυλλίσω μπόρεσα τό ἐξαίρετο, καθώς βλέπω, ἔργο σας. Ἄλλά αὐτό δέν εἶναι ἀπό τά βιβλία πού μπαίνουν στό ράφι, διαβασμένα ἢ καί ἀδιάβαστα. Μένει στό τραπέζι, τό σπιτικό, καί θά ἀγοραστῆ καί γιά τό Ἴνστιτοῦτο, γιατί, ἔξω ἀπό ὅποιαδήποτε ἐπιφύλαξη, εἶναι ἀδύνατο νά διανοηθῶ ὅτι μπορεῖ νά λείπη ἀπό τή δουλειά μας. Αὐτό, σᾶς τό λέω ρητά, θά συνέβαινε, κι ἂν ἀκόμα τό ὕλικό τοῦ βιβλίου εἶχε ἀποκλειστικά λεξιλόγιο ἀπό ἐκεῖνο πού ἡ λεξικογραφική σεμνοτυφία τό ἀποκλείει ἀπό τά ἔργα τῆς. Ἄλλά ἐδῶ ὑπάρχει ὕλικό γιά μελέτη ἐνός κόσμου ὁλόκληρου, ὁ ὁποῖος δέν περιορίζεται μόνο στό πάθος του, ἀλλά ἀντιδρᾷ καί σαρκάζει καί εἰρωνεύεται τά πάντα γύρω του. Καί προπάντων: εἶναι ξύπνιος! Αὐτό καί μόνο φτάνει, γιά νά ἀποτελῆ τό βιβλίο σας ἐγχειρίδιο στίς μελέτες μας.

Δύο μικροεπιφυλάξεις ἔχω: 1) Οἱ κίναϊδοι περιωπῆς μιλοῦν ἄραγε τά καλιαρντά; Οἱ παρτεναῖρ τους φυσικά ὄλο καί κάτι θά τοῦς μεταφέρουν, ἀλλά – πῶς νά τό πῶ; – ἅμα δέν «κατεβαίνουν» στήν πιάτσα, στήν ταβέρνα, νά ποῦμε, τῶν ὁμοφυλοφίλων, πῶς μποροῦν νά ζήσουν τή γλώσσα ἢ, καλύτερα, τό λεξιλόγιο; 2) Καθώς παρατηρῶ, πλούσια εἶναι ἡ συμμετοχή τῶν ξένων γλωσσῶν στήν διαμόρφωση τοῦ λεξιλογίου. Οἱ κίναϊδοι τῆς ἐπαρχίας, ἀπό τήν ὅποια λείπει ὁ ἀθηναϊκός ἢ, ἂν θέλετε, κι ὁ σαλονικιός, ἀέρας τῆς ὁποίας γλωσσομάθειας, μποροῦν εὐκολά νά καρπωθοῦν τό ἰδίωμα: Ἰδίως ἀφοῦ τήν ἐπαρχία τήν μαστίζει, ὅπως καί νά τό κάνουμε, ποικίλη ἀγραμματισοσύνη;

Μερικά ἐπιμέρους ποικίλης ὕψης: ἀδέλω βακουλοξεκολλοῦψες (κι ἄλλα συνώνυμα) λέτε «ζητῶ διαζύγιο», κι ἐγώ ρωτῶ στό περιθώριο: «τί... λογιῆς διαζύγιο;» Θέλω νά πῶ: κανονικό ἢ ἀπό τόν παρτεναῖρ;! – ἀδέλω μούσι: τό «ἐκτός ἑαυτοῦ» ἴσως σωστότερο θά 'ταν: «ἐκτός ἑαυτῶν» – ἀτζινάδωτο φέγι: ἐδῶ γράφετε «φύλο» καί «τρίτο φύλο», ἀλλά στό λ. φέγι γράφετε: «φύλλο», σωστά, ἀφοῦ εἶναι τό συνώνυμο feuille· δύο λέξεις χρειάζονταν γιά τό λογοπαίγνιο, ὅπως τό κάνετε ἀλλοῦ – ἀχαλοεθνοκηφῆνας...: τοῦ ἔθνους του (ὁ καθένας) ὄχι τῶν ἐθνῶν – βακουλοσέα: χρειάζονταν ἀναγωγή στό κοινό: τά σέα, «πάρε τά σέα σου καί δρόμο» κτλ. – Γκοντότεκνο: τό Μούς-Τζουσή ἐδῶ γράφεται στό λῆμμα του Μούς-Τσουσή (ἐδῶ ἀποτολμῶ μιά εἰκασία: ἴσως τό μούς νά κρύβη τό μουσιού = monsieur = ὁ Κύριος!...) – καραφουντάν: μήπως σχετίζεται μέ τό συχνό ταραφουντάν, πού δέν ἔχει νόημα παρὰ μέ τό τοπωνύμιο ὀπλα του: «Ἀπό πού εἶσαι; – Βόλος ταραφουντάν» κτλ. – μισογουνού: μήπως μισῶ + γούνα, καί ὄχι μισές; – μολομαστουρομοξάς (καί στό ἄλλο λῆμμα): ναργιλές, ὄχι ἀργιλές – ντιδόρσα: divorce ὄχι divorsee...

Οἱ ἐπιστολές τοῦ Γιώργου Ἰωάννου καί τοῦ Βασίλη Φόρη εἶναι δύο ἀκραία δείγματα καί γιαυτό ἀκριβῶς τά δημοσιεύω. Μέ τόν Βασίλη Φόρη δέν εἶχα καμιάν ἄλλη ἐπαφή – οὔτε πρῖν, οὔτε μετά. Συνελπῶς, ἀγνοῶ τίς νεότερες ἐπί τοῦ θέματος ἰδέες του. Ἡ ἐπιστολή τοῦ Γιώργου Ἰωάννου καταφανῶς τόν ἀδικεῖ. Ἔτσι, εἶμαι ἀναγκασμένος νά ἀναδημοσιεύσω ἀπό τό περιοδικό *ΑΝΤΙ* (τεύχος 126, 26-5-1979) ἕνα κείμενό του, ὅπου ἐκθέτει τίς ἐντελῶς πρόσφατες ἀπόψεις του ἐπί τοῦ ἐν γένει ὁμοφυλοφιλικοῦ ζητήματος. Τό κείμενο φέρει τόν τίτλο *ΤΟ ΑΜΦΙ*. Ἰδοῦ, λοιπόν:

Λένε πῶς ὁ δρόμος γιά τήν κόλαση εἶναι στρωμένος μέ τίς ἀγνότερες προθέσεις τῶν ἐντός αὐτῆς ἐγκλωδισμένων. Κανένας τους δέν τό ἔχε σκοπό νά πάει ἐκεῖ – τό ἀντίθετο μάλιστα – καί ὁμως ἐκεῖ κατέληξε. Καί λένε πῶς τήν κόλαση τοῦ ἀνθρώπου τήν ἀποτελοῦν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι, φυσικά οἱ συνάνθρωποί του. Καί ἀκόμα λένε – τό κραυγάζουν κάποια στιγμή « *Ἐμπρός τῆς γῆς οἱ κολασμένοι!* ». Καί, ἄν ὄχι τίποτε ἄλλο, αἰσθάνονται τουλάχιστο πῶς κι αὐτοί ὑπάρχουν.

Ὅλες οἱ παραπάνω προτάσεις, παρά τή διαφορετική τους προέλευση, δέν εἶναι ἀδύνατο νά συνδεθοῦν μέ μυστικούς δρόμους ἀνάμεσά τους. Οὔτε ὁμως κι αὐτό πού λέγεται γιά τόν δρόμο τόν στρωμένο μέ προθέσεις εἶναι ἀνυπόστατο καί χωρίς σημασία. Βέβαια, ἐμεῖς τώρα παίρνουμε ἀφορμή ἀπό ἕνα περιοδικό, πού ἔχει γιά τίτλο του μιά πρόθεση, καί μιλοῦμε μέσα ἀπό ἕνα ἄλλο περιοδικό, πού ἔχει κι αὐτό, προέχει μάλιστα, γιά τίτλο του μιά κύρια πρόθεση, ὁμως ἐμεῖς ἐννοοῦμε τίς προθέσεις τῆς ψυχῆς τῶν ἀνθρώπων καί ὄχι τίς προθέσεις τῆς γραμματικῆς. Ἀλλά καί οἱ ξερές αὐτές προθέσεις τῆς γραμματικῆς ἐπειδή ἀκριβῶς ἐδῶ χρησιμοποιοῦνται γιά νά ἐκφράσουν πολλά συγχρόνως πράγματα, νά ἐκφράσουν πολυσύνθετες καταστάσεις περισσότερο, νά ἀνακαλέσουν ρήματα, ἐπίθετα καί οὐσιαστικά – πράξεις, ποιότητες καί πράγματα, ὅλα συνδεδεμένα – νά κραυγάζουν μέσα ἀπό τά φύλλα τους γι' αὐτούς ἢ ἐκείνους τῆς γῆς τούς κολασμένους, δέν ἀποτελοῦν οὔτε συνωνυμικό λογοπαίγνιο οὔτε κομπόχτη τονική, μιά κραυγή ἐκκαφαντική μέσα ἀκριβῶς ἀπό τό ἐπίκεντρο τῆς κόλασης ἀνθρώπων καί συνανθρώπων.

Ἐμεῖς ἐδῶ πατώντας πρῶτα στίς προθέσεις καί περνώντας ὕστερα στό «*ΑΜΦΙ*», κινούμαστε ἀνάστροφα, ἀπό τό τέλος πρὸς τήν ἀρχή, ἀπό τό «*Ἐμπρός τῆς γῆς οἱ κολασμένοι*», πού ἀποτελεῖ βέβαια δικαιολογημένη προτροπή μιᾶς διαπιστωμένης πραγματικότητας, ἀλλά πού μόλις τήν καλοσκεφτεῖς παίρνει ἕνα διαφορετικό πλάτος ἀπό αὐτό τό στενό μᾶ ἀληθινό, πού τοῦ ἔδωσε ἡ πολιτική ἐπανάληψη καί πού ὄλοι μας ἔχουμε συνηθίσει. Γιατί τῆς γῆς αὐτῆς οἱ κολασμένοι δέν εἶναι μονάχα οἱ ἀάπτηχοι, οἱ καταρρακωμένοι, οἱ βουτηγμένοι στίς συνέπειες τῆς

δυστυχίας της οικονομικής, και οι όποιοι έχουν επιτέλους, μπορούν να έχουν, μία ελπίδα ή ένα αποκούμπι ιδεολογικό, μά κυρίως είναι εκείνοι οι άλλοι, που χωρίς να φταίνει, χωρίς να το επιζητήσουν ποτέ, χωρίς καλά καλά να το έχουν συνειδητοποιήσει, βάδισαν φορτωμένοι προθέσεις καλές τό δρόμο που όφειλαν προς τους άλλους, όποτε βρέθηκαν έγκλωβισμένοι όριστικά και για πάντα μέσα στην άνυπόφορη κόλαση τους. Είναι ένα είδος τιμητικών καλεσμένων αυτοί, με ιδιαίτερες τιμές και κολαστικές περιποιήσεις, βασανιστήρια έκλεπτυσμένα και άτελείωτα, και όχι από τά γύρω τους άτομα μονάχα με τά όποια έπεδίωξαν ίσως κάποια συνάφεια, ούτε μόνο από τους σοκαρισμένους συγγενείς και γνωστούς, αλλά από τις κοινωνίες σχεδόν όλες, τις πολιτείες σχεδόν όλες, τά πολιτεύματα και τά καθεστώτα σχεδόν όλα, ιδίως αυτά τά προοδευτικώς βαρύγδουπα. Βέβαια, συχνά ή ιδιότητα αυτή της φυσιολογικής έρωτικής μειοψηφίας δέν τους έμποδίζει να άνήκουν και στην κατηγορία - όχι μειοψηφία αυτή - των οικονομικά έξαθλιωμένων, όποτε πιά φτάνουμε ίσως στον πάτο της Κόλασης.

Ή τελευταία αυτή είναι μάλλον ή χειρότερη, ή μά άπ' τις χειρότερες τέλος πάντων, περίπτωση, γιατί προκαλεί, στους πιο προχωρημένους δέβαια, σύγχυση, ιδεολογική, όδυνηρή άμφιταλάντευση και συχνά άδυναμία πολιτικού και κοινωνικού προσανατολισμού. Έκει που καλλιεργείται περισσότερο ή υπόσχεση της κοινωνικής δικαιοσύνης, εκεί που υποδόσκει όλοένα ή άπειλή του για λόγους έρωτικούς κολασμού· εκεί όκούγονται οι έγκλεισμοί σε άσυλα, οι νευρολογικές θεραπείες, οι εκβιαστικές άνοχές, οι έξαφανίσεις από τό προσκήνιο, ό τρόμος και ή στέρηση κάθε έρωτικής πραγματοποίησης. Πώς είναι δυνατό λοιπόν να είναι κανείς μ' αυτούς που υπόσχονται να τον «άναμορφώσουν» με τους παραπάνω ή και άλλους τρόπους, να τον έξαφανίσουν από τό προσκήνιο της δράσης και της ζωής, μόνο και μόνο επειδή του έτυχε να άνήκει σε μίαν έρωτική μειοψηφία; Άλλά και πώς είναι δυνατό, με έλαφριά καρδιά, να είναι ενάντιά τους, όταν πραγματικά βλέπει ότι εκεί είναι οι πιο πολλοί όμοιοί του, εκεί οι δικοί του, εκεί ή θέση του, εκεί παρακολουθούνται τά δίκαιά του με άγώνα και ζέση, εκεί είναι αυτοί που όπωσδήποτε τον καταλαβαίνουν. Έχει πιά άφομοιώσει τό δίδαγμα καλά. Είναι άνόητο να μη δοηθās την πολιτική παρτίδα που εκφράζει την τάξη σου και τά συμφέροντά της, ή, τό χειρότερο, να είσαι και αντίθετός της. Όμως γι' αυτό άκριδώς τό δίδαγμα και δέν του είναι εύκολο ή δυνατό να τους άκολουθήσει. Γιατί ή τάξη του γι' αυτόν δέν είναι μόνον οι άλλοι προλετάριοι, αλλά, και ίσως πολύ περισσότερο, δικοί του είναι αυτοί, οι της έρωτικής μειοψηφίας, που χωρίς βέβαια να τους θεωρεί καθόλου τέλειους, τους θεωρεί να υποφέρουν διπλά, τριπλά, και δεκαπλά, και είναι υποχρεωμένος να μήν τους σκάδει τον λάκκο, ούτε και να προδίνει τον έαυτό του, βέβαια. Μου φαίνεται, πώς αυτή τή διακύμανση τή βλέπω καθαρά και μέσα σε πολλά κείμενα του περιοδικού «ΑΜΦΙ». Άναγκάζονται να ψέγουν ή να καταγγέλλουν κάτι που κατά βάθος τό συμπαθούνε. Κάτι που σε άλλη περίπτωση θά άποτελοῦσε την κανονική τοποθέτησή τους. Άλλά πώς μπορεί να γίνει αυτό, ύστερα από τά μηνύματα, τις μαρτυρίες και τις έντυπώσεις που καταφτάνουν από Έκει; Πρέπει να 'ναι κανείς όλότελα χωρίς πολιτική πρακτική αίσθηση ή άναίσθητος και άνόητος, για να συμβαδίζει άτροφύλαχτα με κάτι που άπειλεί να τον βάλει στην καραντίνα και στην άναμόρφωση, όταν τό μπορέσει. Έκείνο όμως που

234 προκαλεί εντύπωση είναι πώς οι τόσοι και τόσοι άλλοι, Ξυπνοι, ευαίσθητοι και καλλιεργημένοι, άνθρωποι, πού είναι ταγμένοι εκεί από ανάγκη ή δίψα δικαιοσύνης και πού, κατά τύχη, ανήκουν στην έρωτική πλειοψηφία, πώς ανέχονται αυτές τις ολέθριες διακρίσεις και κατατρογμούς.

Έχω την εντύπωση πώς ανάμεσα στους δημοφιλόφιλους, πού ως γνωστό είναι ιδιαίτερα Ξυπνοι, και διαισθητικοί άνθρωποι, θά υπάρχουν πάρα πολλοί, και μάλιστα οι καλύτεροι, πού βρίσκονται πολιτικά ή κομματικά άστεγοι, γιατί ούτε την παχυλότητα, την υποκρισία και την αδιαφορία, των άστικων κηρυγμάτων μπορούν να άνεχθούν, ούτε όμως τη δλοσυρότητα, την απειλή και την πουριτανική δεδαιότητα της άριστερας μπορούν να χειροκροτούν. Και ως μνή τους μέμφεται κανείς γι' αυτό. Αυτοί οι τελευταίοι τους ξμαθαν να σκέφτονται και να ψηφίζουν έτσι.

Ή Κόλαση λοιπόν για τους δημοφιλόφιλους είναι εντυπωσιακά πολυσύνθετη. Αρχινάει από την Κόλαση τή θρησκευτική - ή αλήθεια, ότι ο Χριστιανισμός δέν τους δίνει διακεκριμένη κολαστική θέση - περνάει από την κόλαση της ανθρώπινης ιδιότητας και τελικής μοίρας και αποκει και πέρα μπλέκεται μέσα στις άπειρες διακρίσεις και σπρωξιές των συνανθρώπων, χλευασμούς, προπηλακισμούς, διωγμούς, κυνηγημούς, αϊφνιδιασμούς, έκδισμούς, ξυλοδαρμούς, ληστεμούς, έναρτισμούς, - πρώην κατοτοπόλης αποδείχτηκε ο προτελευταίος και πλέον έναρτος έμπνευστής των αλήστων εκείνων «έπιχειρήσεων άρετης» - άμοιβαδικούς νομοσχεδισμούς, πού έπίτηδες αφήνονται επικρεμόμενα για να χρησιμεύσουν στην κατάλληλη στιγμή ανάλογα με τις ανάγκες της ήθικολογικής δημαγωγίας. Και ακόμα εκείνες οι δήθεν αποκαλύψεις, τά μεγαλοποιημένα σκάνδαλα από τον κίτρινο Τύπο, ιδίως όταν βρίσκονται σε συνδυασμό με τό επάγγελμα τό ιερατικό, πράγμα πού ίκανοποιεί βαθειά όχι μόνο τον κυκλοφοριακό κίτρινοισμό αλλά και τον ελαφρό άριστρισμό - άγώνα κατά του σκοταδισμού και της υποκρισίας, σου λέει ο άλλος... 'Αλλά μήπως και τό ιερατείο δέν κάνει τά ανάλογα; 'Αφήνω πιά τί γίνεται, αν σημειωθεί και κανένας φόνος. Μπορεί να σφάζονται κάθε μέρα οι υπόλοιποι, να δέρονται, να σκοτώνονται και να άλληλοληστεύονται, να άλληλοεξοντώνονται, σε συνδυασμούς και συμπλέγματα άπίστευτα: γυναίκες τους άντρες τους, πατεράδες τά παιδιά, παιδιά τους γονιούς, γονιοί τά μωρά, άδελφοί τις άδελφές, πεθερές τους γαμπρούς, γαμπροί τά πεθερικά, έραστές τις έρωμένες τους, επιβάτες τους ταξιτζήδες, άστυφύλακες τις άγαπημένες, και χίλια δυό άλλα με τρόπους και έφευρετικότητες ασύλληπτες.... Και όμως όλα αυτά, και άπειρα άλλα χειρότερα, θεωρούνται όχι περίπου αλλά άπόλυτα κανονικά κοινωνικά φαινόμενα, συμβάντα της ρουτίνας. Και ούτε πάει ή σκέψη κανενός - και πολύ σωστά - σε έκτακτα μέτρα και νομοσχεδία. Όταν όμως ξεσπάσει κανένα σκάνδαλο μέσα στην έρωτική μειοψηφία, κάποια έκτακτη άπασχόληση, κανένα έγκλημα, εις βάρος της μειοψηφίας αυτής βέβαια, αλλά σε χρέωση και πάλι δική της, τότε σηκώνονται στο ποδάρι. «Φρίκη, φρίκη!» λένε με άπειρο φαρισαισμό. Και τό φινάλε: «Πρέπει να παρθούν μέτρα!» Έδώ ήτανε τό μυστικό... 'Όλα αυτά, πού άπλως, άμυδρότατα, σικισγραφούμε, έχουν ως άποτέλεσμα την πραγματική φθορά, σε έξοργιστικό βαθμό ένίοτε, των έρωτικά

μειοψηφούντων άτιμων. Μετά σέ μιάνέτοια κατάσταση - και άπειρώς βαρύτερη, γιά πολλές έπαρχιακές ίδιως περιπτώσεις - είναι έπόμενο γιά νά έπιζησουν, αλλά και γιά νά ζησουν, νά προσαρμοζονται άενάως. Νά αναπτύσουν πονηριές στραφταλιστές, καμουφλαρίσματα κομμοτραγικά, έτοιμότητες άπίθανες, θρασύτητες έκπληκτικές, ξεγλυστορήματα όνομαστά, αλλά και έργατικότητες και προκοπές, άθλους δημοουργικότητας. Κατά δάθος, είναι ή αλήθεια, θέλουν και τό «μπράδο» τών καταπιεστών τους, γιατί ύστερα από τόσα και τόσα είναι έπόμενο νά νιώθουν μπουκωμένοι από ένοχές.

Και τό κακό είναι πώς σπανίζει ή άνοιχτή ύποστήριξη. Πώς νά τολμήσουν οί δικαιοτέροι νά ύποστηρίξουν, έφόσον είναι δέδαιο πώς άργά ή γρήγορα τά σκάγια θά πάρουν κι αυτούς; Η αλήθεια είναι πώς τελευταία οί συμπαραστάσεις δλο και πληθύνονται. Και όχι μονάχα από άτομα μά και από οργανωμένες ομάδες, πού νοιάζονται πραγματικά γιά τά ανθρώπινα δικαιώματα. Και κόμματα άκόμα, μικρά και συμπαθή, δγήκαν και πήραν μέ τίς νεολαίες τους θέση τολμηρή και ανθρώπινη. Δέν είναι λίγο αυτό. Κι όλα τούτα χάρη στό «ΑΜΦΙ», τό σοβαρό και άξιο κάθε σεβασμού περιοδικό, πού έκφράζει αυτή τή στιγμή τίς σχετικές άπόψεις.

Τό έγχείρημα ήθελε μεγάλη τόλμη. Και τά παιδιά αυτά τό έτόλμησαν. Τό περιοδικό περιέχει ένημέρωση, άρθρα έπιστημονικά, λογοτεχνία, γιά τή διαφώτιση όλων μας πάνω στην όλότελα φυσιολογική αυτή περίπτωση, πού ή άμάθεια και ή άδυσσαλέα κακότητα, ίσως και ζηλοφθονία, τήν έχουν αναγάγει σέ άρρώστια φανταστική, όχι μονάχα άνίατη αλλά και κολλητική γιά τούς περισσότερο βλάκες.

Ο άγώνας αυτός γιά τήν άτελευθέρωση και τά ανθρώπινα δικαιώματα τών όμοφυλοφίλων δέν είναι μεμονωμένο κοινωνικό φαινόμενο. Έντάσσεται μέσα στά φαινόμενα και τά μηνύματα τών καιρών. Μέσα σ' αυτό τό ρεύμα τού νέου άνθρωπισμού και άναγέννησης πού ζούμε και πού έδωσε κουράγιο νά ξεκουνηθούν στον καιρό μας πολλές βαριές ταφόπετρες τής άνθρωπότητας, πολλές δλοσυρές άύθεντίες και καταστάσεις φαινομενικά άτράνταχτες.

Τό ρεύμα αυτό διατρέχει κυρίως τήν πολιτική ραχοκοκαλιά, τά παγκόσμια κινήματα, και άδιόρατα τά μεταπλάθει. Μά και ό άγώνας τών όμοφυλοφίλων πολιτικός σέ τελευταία άνάλυση είναι. Η ίδιαιτερη κόλασή τους προερχόταν - και προέρχεται - από τή στάση πού λάβαιναν τά διάφορα πολιτικά κόμματα και συστήματα, πού άρνιόταν πεισματικά νά παραδεχτούν κι αυτή τήν ανθρώπινη ποικιλία. Κι έτσι χειρότερευαν κατά πολύ τήν κατάσταση. Τό περίεργο είναι ότι ιδιαίτερα τά προλεταριακά καθεστώτα κράτησαν απόλυτα έχθρική και άκρως άντεπιστημονική στάση. Τά ίδια και χειρότερα είχε κάνει ό Χίτλερ. Διαμαρτύρεται τό ΑΚΟΕ (Άπελευθερωτικό Κίνημα Όμοφυλοφίλων Έλλάδας) γιά τήν τόση παρασιώπηση τών μαζικών έγκλημάτων τού Χίτλερ έναντίον τών όμοφυλοφίλων. Βέβαια, τρομερά και άνήκουστα τά μαρτύρια και οί θυσιασμοί τών Έβραίων, και όλοι τά έχουν άκουστά, αλλά μήπως ή όμοφυλόφιλη μειονότητα έπαθε λιγότερα αυτή; Και μήπως αυτό δέν είναι ρατσισμός τής πιό έλεεινής μορφής; γιατί λοιπόν εξακολουθεί τόσον αίδιμόνως νά παρασιωπάται; Άποδεικνύεται πώς ή περίπτωση τών Έβραίων δέν ήταν ή χειρότερη, έφόσον αυτοί τουλάχιστον δρηκαν τόση δικαίωση και θρηνήθηκαν τόσο πολύ. Οί όμοφυλό-

φιλοι μόνον στις πολύ σχολαστικές εκθέσεις για τὰ στρατόπεδα αναφέρονται κάτω. Έχει κανείς την εντύπωση, πώς εάν ὁ Χίτλερ ἔκαιγε μόνον αὐτούς, σήμερα δὲν θὰ ὑπῆρχε θέμα χιτλερικοῦ ἀπανθρωπισμοῦ. «Καλά τοὺς ἔκανε!» θὰ ἔλεγαν πολλοί, ἴσως καὶ ἐπιστήμονες ἀκόμα. Αὐτοὶ δηλαδή πού ξέρουν κάτι περισσότερο γι' αὐτὸ πού λέμε μοῖρα. Δὲν εἶναι δουλειά μας νὰ ὑποδείξουμε τρόπους γιὰ τὴ διεξαγωγή τοῦ σκληροῦ καὶ ἀνίσου αὐτοῦ ἀγώνα. Ἴσως λιγότερη θεωρητικότητα καὶ περισσότερη πρακτικὴ καὶ νομικὴ καθοδήγηση πάνω σὲ συγκεκριμένα προβλήματα θὰ βοηθοῦσε. Πάντως, ἐμεῖς θέλουμε νὰ ἐκφράσουμε καὶ θαυμασμό καὶ ἀγάπη. Γιὰ τὴν τόλμη καὶ τὸ μόχθο.

Τὸ «ΑΜΦΙ» θὰ μείνει στὴν ἱστορία τοῦ ἀγώνα γιὰ τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα στὸν τόπο μας. Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα συναποκομίσαμε διαβάζοντας τὸ τελευταῖο ἐξαιρετὸ τεύχος του.

Καὶ ὁ Γιώργος Ἰωάννου, καὶ ὁ Βασίλης Φόρης, καὶ οἱ ἄλλοι γνωστοὶ μου ἐπιστολογράφοι, ἔπραξαν τὸ καθήκον τους. Ἐκεῖνοι πού δὲν ἔπραξαν τὸ καθήκον τους εἶναι οἱ χιλιάδες ἀγνωστοὶ μου ἀναγνώστες τῶν *Καλιαρντῶν*. Στὴ σελίδα 16 τοῦ λεξικοῦ μου ὑπῆρχε μιὰ ἐκκλησιὴ πρὸς τοὺς ἀναγνώστες. Μέσα σὲ ἐνιά χρόνια δὲν ἔλαβα παρὰ μιὰν ἐπιστολή. Ἐντωμεταξύ, τὸ κουτσομπολιό ἔβραζε. Στὴν ἀρχή, εἶπανε πὼς ἡ καλιαρντὴ εἶναι μιὰ ἀνύπαρκτη γλῶσσα. Ἀπὸ τὴν ἀδανιὰ μὲ ἔσωσαν κάποιοι γνωστότατοι ἠθοποιοί, πού τυχαίνει νὰ μιλάνε τὴν καλιαρντὴ, καὶ, πού διαβεβαίωσαν τοὺς κουτσομπόληδες πὼς πράγματι ὑφίσταται αὐτὸ τὸ παρδαλό ἰδίωμα. Μερικοὶ ἄλλοι ἐνοχλήθηκαν, ὅπως ἰδιαιτέρως, ἀπὸ τὴν φράση: ὁ συγγραφεὺς δὲν εἶναι ὁμοφυλόφιλος. Ἄς μὴν παριστάνουν τὸν βλάκα. Δὲν χρειαζόταν νὰ ἐπιδείξω τὴν σεξουαλικὴ μου ταυτότητα. Ὡστόσο, ἔκρινα ἀπαραίτητο νὰ πῶ, μὲ ἕμεσο τρόπο, ὅτι – ὄντας μὴ ὁμοφυλόφιλος – κουράστηκα πολὺ γιὰ νὰ συλλέξω τίς τρεῖς χιλιάδες λέξεις τοῦ λεξικοῦ μου. Γιατί, ἂν ἤμουν ὁμοφυλόφιλος, αὐτὸ τὸ ἐγχείρημα θὰ τέλειωνε μὲ ἐξαιρετικὴν εὐκολία. Γιὰ νὰ γίνει κατανοητὸς ὁ ἰσχυρισμὸς μου θὰ ἀναφέρω ὅτι, οἱ C. Couroune / P. Fontanie / J. P. Lénêque (καὶ οἱ τρεῖς ὁμοφυλόφιλοι) ἐδημοσίευσαν, δουλεύοντας καὶ οἱ τρεῖς μαζί, τὸ *Glossaire des homosexualites* (Παρίσι, Σεπτέμβριος 1978), ὅπου περιλαμβάνονται λιγότερες ἀπὸ διακόσιες λέξεις. Σημειωτέον ὅτι, αὐτὸ τὸ πενιχρὸ λεξικάκι κυκλοφορεῖ μυστηριωδῶς καὶ τιμᾶται ἑκατὸν-πεντήκοντα γαλικά φράγκα.

Οἱ ὅποιες ἐπιστολὲς καὶ τὸ δηλητηριώδες κουτσομπολιό μου προκαλοῦσαν (τὸ ὁμολογῶ) φοβερὸς ψυχικὸς κραδασμούς. Πιεζόμουν, ἐπίσης, κι ἀπὸ ὑβριστικὰ τηλεφωνήματα πού, φυσικά, ἦσαν ἀνόνομα. Παρόμοια τηλεφωνή-

τα έγιναν και στους διευθυντές μερικών κεντρικών δι-
 κιοπωλείων. Η προφορική καταπίεση έφτανε μέχρι της, εκ-
 έρους φίλων και γνωστών, ύποβολής άδιακρίτων έρωτή-
 εων. Μάλιστα, κάμποσοι ένοχλητικότατοι γνωστοί προσ-
 αθούσαν να με ψυχαναλύσουν εκ του προχείρου. Ο λαου-
 ζίκος, συνήθως, ταυτίζει τό διβλίό με τόν συγγραφέα του.
 Η συνταγή είναι απλή: αφού γράφεις για τά ρεμπέτικα
 είσαι χασικλής, αφού γράφεις για τά λουμπινίστικα είσαι
 ουστάρα, αφού γράφεις έρωτικά ποιήματα είσαι μουνά-
 ιας, αφού γράφεις για τάφους είσαι κρυπτο-νεκρόφιλος
 κτλ. κτλ.

(Πάρχει και ή αντίθετη στάση· του τυφλού θαυμασμού.
 Ιόλις προχτές, ό Ίκαρος Μπαμπασάκης (Ίδεοδρόμο, 17-
 2-1979) έγραψε: *ό ήρωας Ήλιás Πετρόπουλος συνεχίζει
 ήν παράδοσή του να διώκεται άπ' τούς λογοκριτάς.* Δέν
 ιστεύω στους ήρωες. Ξέρω τί δέν είμαι. Πληροφορώ τόν
 καρό μου ότι ό ήρωάς του είναι δειλότατος· σχεδόν χέ-
 της. Δέν μου μένει παρά να συνεχίσω. Έπιθάλω σέ μένα
 ήν δημοσίευση τών έρευνών μου. Θά γράφω όλο και χει-
 ότερα διβλία. Δέν θά πνίζω τά διβλία μου. Δέν γενήθηκε
 κόμα ό εισαγγελέας πού θά ανακόψει τήν πορεία ενός
 μετανόητου συγγραφέα. Μέ κάθε κατάσχεση διβλίου μου
 άνω τήν μάχη, αλλά κερδίζω τόν πόλεμο.

νά τελειώσω τήν παράγραφο παραθέτοντας τήν μά – και
 οναδική – έπιστολή άναγνώστου πού έχω λάβει ως τώρα:

‘Αθήναι, Κυριακή 4 Ίουλίου 1976

Ξιότιμε Κύριε

ατρέψτε εις ένα έπιστήμονα, καθηγητή φιλόλογο, στού όποιου τά χέ-
 α έπεσε τό λεξικό σας Καΐαρινά, να σάς συγχαρή για τό κατορθώ-
 κ, αλλά και για τόν ήχηζότατο κόλαφο, πού δώσατε κατά πρόσωπον
 μάς, τούς βολεμένους μικροαστούς. Ακόμη συγχωρήστε μου τήν
 ταισχύνη τής άνωνυμίας. Μέ δέρνουν και μένα οι μικροαστικές προ-
 ψεις, τή στιγμή πού σεις έσφραγίσατε μέ διωγμούς και φυλακές τίς
 οραλιστικές, και για τούτο πανελεύθερες, άρχές σας.

αταποκρινόμενος στην παράκληση τής σελίδος 16 και ύποθέτοντας
 θά επανεκδώσετε τό λεξικό σας σε τρίτη βελτιωμένη και όχι φωτο-
 πωμένη έκδοση, σάς γράφω φιλολογική κριτική τής προμετωπίδος
 ου έσω έξωφύλλου, σελ. 5).

ό στίχο 4 και ως τζιθανωτά. Υποθέτω ότι είναι αναγραμματισμός,
 ν όποιον δέν έπρόσεξε ό διορθωτής. Γράφε: τζιναθωτά.

ς τό: έρασιτεχνική γλωσσολογική, πρόσθετες και λαογραφική έρευνα.
 αρακάτω: Έρμηνευτικόν και έν πολλοίς έτυμολογικόν λεξικόν, συγ-
 αφέν προς χρήσιν παρά τών φιλολόγων κλπ. Λάθος συντακτικόν.
 χι προς χρήσιν παρά τών, αλλά προς χρήσιν τών κλπ. Η πρόθεσις

παρά ξεοδελιστέα.

Όσον αφορά εις τούς κύκλους τῶν ἀνθρώπων, διά τούς ὁποίους τό λεξικόν συνεγράφη, μέ ἐκπλήττει τό γεγονός ὅτι παραλείψατε τρεῖς ἢ μᾶλλον τέσσερες κύκλους, οἱ ὅποιοι λέγεται ὅτι κατ' ἐξοχήν βλέπουν πρὸς τήν ἀνωμαλίαν. Τούς κύκλους διπλωματῶν (ὁ Ροζέ Πεϋριφίττι τά γράφει ἀποκαλυπτικά), κληρικῶν παντός βαθμοῦ, ἰδίᾳ δέ τοῦ ἀνωτάτου, ἠθοποιῶν καί καλλιτεχνῶν.

Ἄλλά καί ἡ σειρά, στήν ὁποίαν θέτετε τούς κύκλους χρήζει ἀναμορφώσεως. Ἐγώ θά ἔθετα τούς κύκλους καθ' ἑμάδας, ὡς ἐξῆς: ἐπιστήμονας, ἀμέσως ἐνδιαφερομένους, προσφέροντας ὑπηρεσίας, ἐνδιαφερομένους πρὸς θεραπείαν, ἐνδιαφερομένους ἕνεκα πολυπραγμοσύνης. Ἐτοι θά ἔγραφα:

ἀκαδημαϊκῶν, φιλολόγων, γλωσσολόγων, λεξικογράφων, ψυχολόγων, κοινωνιολόγων, θεολόγων, λαογράφων, κληρικῶν παντός βαθμοῦ, ἠθοποιῶν, καλλιτεχνῶν, λογοτεχνῶν, διπλωματῶν, λοκατζήδων, εὐζώνων, ναυτῶν τε καί πεζοναυτῶν, πυροσβεστῶν, ἀστυνομικῶν, πληροφοριοδοτῶν τοῦπικλῆν χαφιέδων, φιλανθρώπων, ψυχιάτρων, ἔξομολόγων, σνομπάκηδων, ἀγροσχόλων, φιλοπεριέργων καί γενικώτερον ἄλλοκότων ἀνθρώπων.

Προσέξτε, ὄχι περιέργων, ἀλλά φιλοπεριερίργων. Αὕτη εἶναι ἡ ὀρθή χρῆσις τῆς λέξεως. Περιέργος ἴσον ὁ κινῶν τήν περιέργειαν (παθητική σημασία), φιλοπεριέργος εἶναι ὁ βλέπων πρὸς τήν περιέργειαν (ἐνεργητική σημασία, αὕτη πού σᾶς χρειάζεται νά δηλώσετε).

Καταλήγοντας σᾶς ἐκφράζω τόν θαυμασμόν μου γιά τόν πρωτότυπο καί ρηξικέλευθο πρόλογό σας. Πυκνότετος, γεμάτος ἀφορισμούς, ἀλήθειες συγκλονιστικές. Καί τίς εἶπατε μέσα σέ ἑπτὰ σελίδες. Ἄν ἦταν στή θέση σας κανένας ἀπό τούς συνηθισμένους κοινωνιολόγους ἢ φιλοσοφικούς στοχαστάς, θά ἔγραφε, γι' αὐτά ὄλα, κανένα δίτομο ἀνιαρό σύγγραμμα, ὅπου μέσα στήν ἀκατάσχετη φλυαρία, τό οὐσιώδες θά ξέφτιζε καί θά χανόταν.

Ἄν στήν μελλοντική ἔκδοσι γράψετε κανένα ἐπίλογο γιά τή συμβολή τῶν ἀναγνωστῶν στήν νέα ἔκδοσι τοῦ λεξικοῦ σας καί ἂν σημειώσετε κάτι γιά τήν συμβολή τοῦ ἀγνώστου φιλόλογου στήν τελική διαμόρφωσι τῆς προμετωπίδας τοῦ ἔργου σας, θά τό θεωρήσω ὡς ἐπιθυμίαν προσωπικῆς γνωριμίας καί θά ἀνταποκριθῶ.

Μέ φιλική διάθεσι
Καθηγητής φιλόλογος.

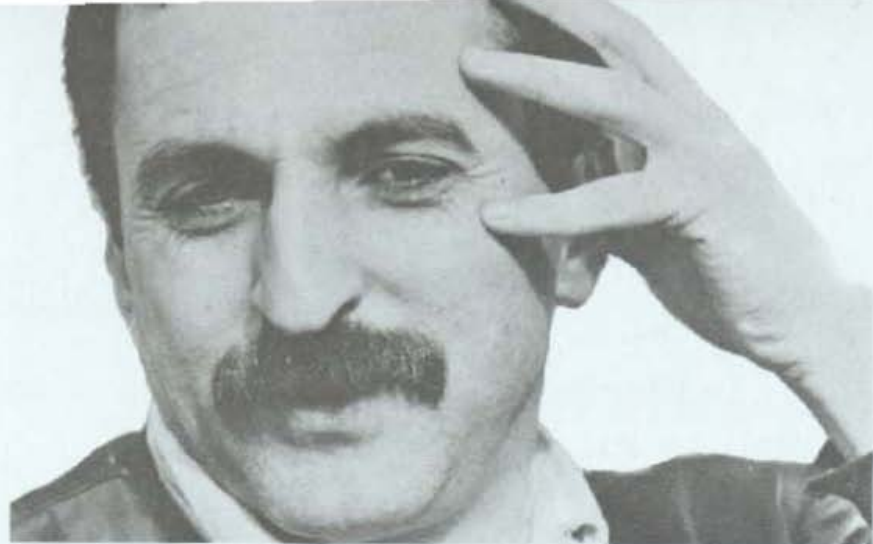

ΔΙΑΦΟΡΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΑ.

Είναι φυσικό. Σήμερα βλέπω διαφορετικά τό πρόβλημα της καλιαρντής. Δέν πρόκειται νά ξαναγράψω αυτό τό λεξικό. Ὁ ρόλος τῶν *Καλιαρντιῶν* παίχτηκε τό συγκεκριμένο ἔτος 1971. Ἡ φιλολογική-γλωσσολογική κριτική βρήκε καμιά δεκαριά λάθη ἔτυμολογήσεως. Εἶναι μιά κοντόφθαλμη ἀντιμετώπιση τοῦ λεξικοῦ μου. Ἡ κριτική τῆς στρατιωτικῆς κυβερνήσεως ὑπῆρξε πιό καθαρή καί πιό εὐστοχη: τά *Καλιαρντά* εἶναι ὀχληρό βιβλίο. Τήν ἴδια γνώμη ἔχω κι ἐγώ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἕνα βιβλίο εἶναι ἰσχυρότερο ἀπό κάθε κυβέρνηση – καί δῆ, κωλοκυβέρνηση ἀμερικάνικης ἀποικίας.

Σήμερα θά τό πῶ ἀνοιχτά. Δέν μπορεῖς νά πολεμήσεις τίς (μονίμως δεξιές) ἑλληνικές κυβερνήσεις παρὰ μέ ὄπλα μῆ – πολιτικά. Δέν εἶμαι γραμένος σέ κανένα κόμμα. Ἐκ διαισθήσεως, ξεκίνησα πρῖν δέκα χρόνια ἕναν πόλεμο γελοιοποιήσεως, τῆς φασιστικῆς νοοτροπίας πού διέπει κάθε μορφή κοινωνικοῦ βίου ἐν Ἑλλάδι. Μετά τά *Ρεμπέτικα τραγούδια* ξεπέταξα τά *Καλιαρντά*, καί, ἐσχάτως, τό *Ἐγχειρίδιον τοῦ Καλοῦ Κλέφτη*. Ἐνδιαμέσως, ἔδινα μιά παράλληλη μάχη. Ἐνεγράφην ὡς ἄθεος στό δελτίο τῆς ἀπογραφῆς πληθυσμοῦ τῆς 14-3-1971 (ὄπερ δέν ἀναφέρεται στά ἀπατεωνίστικα βιβλία τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας). Ζήτησα καί ἔλαβα στίς 17-1-1972 (μετά ἀπό πολύμηνο καψόνι) καινούργια ἀστυνομική ταυτότητα μέ τήν ἔνδειξη ἄθεος. Ἐξανάγκασα τόν δήμαρχο ἀθηναίων νά τροποποιήσει τήν ἐγγραφή μου στά δημοτολόγια. Ξεκίνησα μίαν ἐπικίνδυνη ἱστορία μέ τόν ὑπουργό δικαιοσύνης ἀξιότιμο κύριο Τσουκαλά, ὅταν ἀπήτησα ἀδεια γάμου, ὡς ἄθεος, βάσει τοῦ ἰσχύοντος συντάγματος. Ὁ καθγάς αὐτός (παρουσίαζε

τεράστιο νομικό ενδιαφέρον) ἐτράδηξε ὡς τό Συμβούλιον Ἐπικρατείας, πού ἀπέριψε γιά τυπικούς λόγους τήν προσφυγή μου. Ἀρχισα, τόν Ὀκτώβριο τοῦ '72, τίς βραδιές ρεμπέτικου τραγουδιοῦ, στό Κύταρο, ὅπου ἀκούστηκαν μόνον μουρμούρικα τοῦ τεκέ καί τῆς φυλακῆς κι ἄλλα ἀναρχίζοντα ρεμπέτικα (τότε εἶναι πού πρωτοτραγούδησε ὁ Μιχάλης Γενίτσαρης τό Ὅσοι γινοῦν πρωθυπουργοί ὄλοι τους θά πεθάνουν). Μέ αἴτησή μου στήν Ἀστυνομική Διεύθυνση ζήτησα ἄδεια ἰδρύσεως Λέσχης Ἀθέων (ἀκόμα περιμένω ἀπάντηση). Καί ἐνῶ ἐτοιμαζόμουνα νά περάσω σέ ἄλλης μορφῆς ἐνέργειες (μήνυση κατά ΔΕΗ γιά ἀντισυνταγματική καί γκαγκστερική συνείσπραξη φόρου ραδιοφωνίας, μήνυση κατά τοῦ ναοῦ ἀγίου Διονυσίου διά παράβασιν κοινῆς ἡσυχίας διά κωδωνοκρουσιῶν, παρόμοια μήνυση κατά τοῦ Γενικοῦ Ἐπιτελείου Στρατοῦ γιά τούς ἐκ τοῦ Λυκαθητοῦ κανονιοβολισμούς, μηνυτήριος ἀναφορά γιά τήν περίπτωση Νιάρχου πού βῶα, γκρέμισμα τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Τρούμαν μέ συνεργασία ἄλλων καλλιτεχνῶν κτλ. κτλ.) ἐξαναγκάστηκα νά μπῶ στήν φυλακή. Λίγο ἀργότερα (τό Πάσχα τοῦ '73) ἀρνήθηκα νά δοκιστῶ ἐπί τοῦ ἱεροῦ εὐαγγελίου σέ κάποια δίκη τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης.

Αὐτά δέν τάκανα γιά νά σκανδαλίσω τούς γραϊκύλους. Ἀπλῶς, ἤθελα νά καταδείξω ἴστους δούλους ὅτι ἀκόμα καί οἱ ἰσχύοντες φασιστικοί νόμοι παρουσιάζουν πολλά ἐκμεταλλεύσιμα ρήγματα καί περιθώρια. Ὅθεν, ἡ ἐκδοση τῶν *Καλιαρντῶν* ὑπήρξε μιά αὐτόχρονημα πολι-

κή πράξη. Ἡ ἐκδοσις τῶν *Καλιαρντῶν* ἐγινε κάτω ἀπὸ
σμενέστατες συνθήκες. Ἡ ἐκδοσις τῶν *Καλιαρντῶν* δὲν
εἶχε τὸ προηγούμενό της. Τὸ 1971, ἐνεργούσα ἐν πλήρει
νειδίῃ. Ἔτσι ἀκριδῶς ἐνήργησα καὶ τὸ 1979. Καθὼς
εἰδείχθη, στὴν Ἑλλάδα ὁ φασισμὸς παραμένει ἄγριος καὶ
οὐρυτος.

Ἄκαινούργια στοιχειοθεσία τῶν *Καλιαρντῶν* θὰ κόστιζε
νάκριθα. Τὸ πρῶτο μέρος αὐτοῦ τοῦ βιβλίου εἶναι φωτο-
πωμένο. Στὸ *Ἐπίμετρον*, δηλαδή ἐδῶ, προσθέτω λίγες
ρθώσεις καὶ ὀρισμένα συμπληρώματα. Τὸ '68 μέ βοή-
σε πολὺ στὴ σύνταξη τοῦ λεξικοῦ μου ἓνα ὁμοφυλόφιλος:
Πέρλα. Στίς 10-6-1971 ξανάρχισα τὴ δουλιὰ πάνω στὴν
λιαρντῆ. Ὡς τὸν Δεκέμβριον τοῦ '72 εἶχα μάσει μερικὲς
ῶμα λέξεις καὶ λίγα ὀνόματα.
τ' ἀρχὴν, παραθέτω κατωτέρω τίς λέξεις πού συγκέν-
ωσα αὐτὴν τὴν ἐποχὴ:

ἀδέλω πλούτς· εἶμαι εὐτυχής· ἀπὸ τὸ ἀδέλω (βλέπε λέξη) +
λαϊκὸ (πλάτς-) πλούτς· καθὼς μέ διαβεβαίωσαν, ἡ περι-
φραση αὐτὴ ἀποτελεῖ μεταφορὰ ἀπὸ τὴν γνωστὴ λαϊκὴ ἐκ-
φραση *πλέω εἰς πείλαγῃ εὐτυχίας*.

ἀδέλω πλούτς ταμπάκο· μαστουρώνω· γιὰ τὴν ἐτυμολογία
βλέπε: *ἀδέλω / ἀδέλω πλούτς / ταμπάκο*.

ἀδερφομένα· αὐτὸς πού βοηθᾷ καὶ ἀγαπᾷ τίς ἀδερφές·
βλέπε καὶ τὴν λέξη *τζίναβοχειροκρότης*.

ἀμνομπαρότσαρδο· νοσοκομεῖο· βλέπε τὴν λέξη *μαρό-
τσαρδο*· τὸ πρῶτο συνθετικὸ ἀρνώστου ἐτύμου (ἐκτός κι ἂν
εἶναι ἀπὸ τὸ *ἀμνα*).

ἀφρίτης· πάστα· θεβαίως, ἀπὸ τὴν κοινὴ λέξη *ἀφρός*.

καλιαρντό· χασίσι· βλέπε τὴν λέξη *καλιαρντός* καὶ τὰ συν-
ὄνυμα *νταμίρα / νταμρόσπυρα / ῥίγανη / χορτομπίγα*.

καλιαρντό μπαφμάν· μπόχα, πορδὴ· βλέπε τὰ ταυτόσημα
*ἀδέλω ῥέλο / ἀδέλω ῥέτα / ἀεραντερίζω / θουέλω μπουμ-
πούνι*.

καραμπινές· μεγάλη πουστάρα· ἀπὸ τὸ γνωστὸ ἐπιτατικὸ
καρα- καὶ τὸ κοινὸ *μπινές*.

κοσόβολο· εἰκοσάδραχμο· ἀπὸ τὰ κοινὰ *εἴκοσι* + *ὀβολός*·
οἱ μάγκες λένε τὰ λεφτὰ *δβολα*.

κοφτερά· δόντια· γιατί, θεβαίως, εἶναι *κοφτερά* καὶ *κό-
δουν*.

λάμνω· γαμῶ· ἀπὸ τὸ κοινὸ *λάμνω* (= *κοιτηλατῶ*).

λουτροκαμπινές· ὁμοφυλόφιλος ἰδιοκτήτης διαμερίσματος·
ἀπὸ τὸ κοινὸ *λουτροκαμπινές*, λέξη πού ἐλάνσαραν οἱ ἐργο-
λάβοι καὶ οἱ μικρὲς ἀγγελίες (ἀγοραπωλήσεων διαμερισμά-
των).

μουρζαβλός· ἀποχαυνωμένος, μαλάκας· λέξη δανεισμένη
ἀπὸ τὴν ἀργιῶ τοῦ ὑποκόσμου, ὅπου ἔχει τὴν ἴδια σημασία·

άλλη μιά από τις σπάνιες περιπτώσεις δανεισμού λέξεων μεταξύ καλιαρντής και μάγκικης άργκό.

μπόλ-μπόλ· ή λέξη *μπούμπούλ* (βλέπε τό σχετικό λήμμα), μέ διπλή κωδικοποίηση.

μπούμπούλ· άηδόνι· από τό τουρκικό *bülbül* (=άηδόνι), δίχως νά ξεχνάμε ότι ή ίδια λέξη άποτελεί σύνηθες άνεπίσημο χαϊδευτικό κύριο όνομα άγοριών σχεδόν σ' όλους τούς άραβικούς λαούς.

νεροχύτης· κίναϊδος ύπηρέτης μοτορντέλου· από τό κοινό *νεροχύτης*, μεθ' ίκανής δόσεως δηλητηρίου· γιά τούς νεροχύτες μιλάω στό βιβλίο μου *Τό μοτορντέλο*.

ντάμντελαρί· άδερφή πού ψωνίζεται στό δρόμο· ή λέξη *ντάμντελαρί* προφέρεται μονοκοπανιάς και διαθέτει δύο τόνους, αλλά ή άνάλυσή της (ντάμ ντέ λά ρί) μās μεταφέρει στην γαλική γλώσσα (*dame de la rue*).

ντελόγο· άμέσως· από τό ταυτόσημο *ντελόγο* της όρεινης Κρήτης· βλέπε και τήν λέξη *δελόγκα*.

νηφοκουκούλα· τουρκικός καφές· από τά κοινά *νήφη* + *κουκούλα*, δίχως νά ξερούμε τό γιατί (νά θυμηθώ τό *νηφοκοκκόζωμον* της *Βαβυλωνίας*;· βλέπε και τά συνόνυμα: *καημοζούμι* / *καημοτσιφτοζούμι* / *πφέ* / *τουρκόσουπα* / *ύγρόπρεζα*.

ξεκολήθρα· άγριοπουστάρα· δεβαίως, από τό άργκοτικό *ξεκολιάρα* μέ τήν παραπλανητική κατάληξη -ήθρα.

παπί· Έγγραφο, πιστοποιητικό· δεβαίως, από τό γερμαναράδικο *παρία!* (*parier*) της Κατοχής και τά αντίστοιχα και ταυτόσημα άλλων ευρωπαϊκών γλωσσών, μέ διπλή κωδικοποίηση.

παρθήκαμε· τυποποιημένη έκφραση πού σημαίνει: *μέ γάμησε*· τήν μεταχειρίζονται μόνον οι παθητικοί όμοφυλόφιλοι· ή χρήση του ρήματος στον πληθυντικό (άντί του γνωστού: *τόν πήρα!*) μετατοπίζει ένα μέρος των ευθυνών στον επιδιήτορα· από τό κοινό ρήμα *παίρνω*.

παρφούκαμε· ή τυποποιημένη έκφραση *παρθήκαμε* (βλέπε λήμμα), μέ διπλή κωδικοποίηση.

πριβάτος· ιδιωτικός· μάλλον από τό ταυτόσημο έπτανησιακό *πριβάτος*, παρά από τό Ιταλικό *privato*· βλέπε και τά λήμματα: *πριβέτος* / *πριβος*.

σαπό· βάλανος πέους· μάλλον από τό γαλικό *chapeau* (=καπέλο).

σουγλάρω· ξεσάκιζω στον πούτσο, ξεπατώνω στό γαμίσι· από τό κοινό *σούγλα* (*σούβλα*).

τζιναδοστάσιο· στέκι πούστηδων, επίκεντρο θηλυπρεπών· από τό πρώτο συνθετικό *τζιναδο*· (βλέπε σχετικό λήμμα) + κοινό δεύτερο συνθετικό -*στάσιο*, κατά τό γνωστό *πορνοστάσιο*.

τσιφ-χαφιές· διοικητής άστυνομικού τμήματος, έπικεφαλής κουστοδίας, άστυνόμος, υπεύθυνος ενός *έκατό*· από τό άγκλικό *chief* (= άρχηγός, πρώτος) + κοινό *χαφιές* (< τουρκικό *hafiyе*).

φρύγα· ζέστη, κάψα· μάλλον από τό *φρύγομαι* (βλέπε λήμμα).

Τά παρατσούκλια πού κατέγραψα, τότε, εἶναι ἐλάχιστα: *Τάκα ἢ ἀγρία* (τόν λένε Τάκη καί εἶναι ἀγριομούρης), *Κορέα*, *Φεσκούιτα*, *Ἀλόμα*, *Μπαλόν* (γιατί εἶναι χοντρός).

Κατά διαβολική σύμπτωση, μίαν ὥραία μέρα τοῦ '73 βλέπω τήν Πέρλα νά ἀριθάρει στόν Κορυδαλό, ὡς κατάδικος. ἤξερε σέ ποιά πτέρυγα τῆς φυλακῆς θρίσκομαι καί ἤρθε κατευθείαν ἐκεῖ – σεινάμενη καί λιγάμενη – πρός μέγαλον σκανδαλισμόν τῶν πολιτικῶν κρατουμένων. Μισοῦσα τόν ψευτοπουριτανισμό τῶν πολιτικῶν κρατουμένων, πού, ἄθελά τους, μέ κοιτάγανε λοξά ὁσάκις μίλαγα μέ τίς τραβε-στί. Δίχως νά χάσω καιρό, ἄρχισα τή δουλιὰ μέ τήν Πέρλα. Πρώτα-πρώτα, ἔκανα ἀρκετές παραπειστικές ἐρωτήσεις-παγίδες γιά νά ἰδῶ ἂν ἦσαν ἀληθινές (κι ἂν ἀκόμα ζούσαν) διάφορες λέξεις πού συμπεριλαμβάνονταν στά *Καλιαρντά*. Ἐμεινα ἀπολύτως ἱκανοποιημένος ἀπό τίς ἀπαντήσεις. Στίς 28-5-1973, ξεσαχνίζοντας τήν Πέρλα ὀλημερίς, κατάφερα νά καταρτίσω τό παρακάτω συμπληρωματικό γλωσσάριο:

ἀδέλω μπουμπούλες· πυροβολῶ· ἀπό τό ρήμα-κλειδί *ἀδέλω* + τό μᾶλλον ἠχομημη(τικό) *μπουμπούλες*· βλέπε καί τὰ λήμματα: *μπούμπονλο* / *μπουμποῦνι*.

ἀδέλω χουχούλες· κρυώνω· ἀπό τό ρήμα-κλειδί *ἀδέλω* + ἠχομημητικό *χουχούλες* (< κοινό *χουχουλίζω*)· βλέπε καί τό λήμμα: *χουχούλα*.

ἀλταφινός· ψηλός· Ἴσως ἀπό τὰ Ἰταλικά *alto*+*fino*.

ἀτζεμάκης· πέρσης· ἀπό τό κοινό *ἀτζέμης* (< τουρκικό *acet*).

βοτσιάζω· φωνάζω· ἀπό τό ἰταλικό *voce* (=φωνή).

γελιδόφλοκο· γάλα· ἀπό τό κοινό *ἀγελάδα* + δεύτερο συνθετικό *-φλοκο*.

γκουρούμα· ἀρκούδα· ἀγνώστου ἐτύμου.

γκουρουμωτός· δασίτριχος· ἀπό τό *γκουρούμα* (βλέπε λέ-ξη).

γράνταμπότα· ἡ Ἰταλία· γιατί, δεδαίως, μοιάζει μέ μιά μεγάλη μπότα.

γκρανταμποτάκι· Ἰταλός· ἀπό τόν *γράνταμπότα* (βλέπε λέ-ξη).

γκροσοβοτσιάζω· ὀρῶμαι· ἀπό τό πρώτο συνθετικό *γκροσο* + *βοτσιάζω* (βλέπε λέξεις).

*δέλα· ἐμετός· ἀγνώστου ἐτύμου.

καγκελοκλόκι· μπρασελές ρολογιού· ἀπό τό πρώτο συνθε-τικό *καγκελο-* καί τό *κλόκι* (βλέπε λέξεις).

καγκελοσφιλάτισο· καλώδιο· από τό πρώτο συνθετικό *καγκελο-*· και τό *σφιλάτσι* (βλέπε *λήμματα*).

καλιαρντόπρεσα· ανάκριση· από τό πρώτο συνθετικό *καλιαρντο-*· και τό δεύτερο συνθετικό *-πρεσα*.

καλιαρντοπρεσιάσας· ανακριτής· βλέπε τό *καλιαρντόπρεσα*.

καμακούλα· πιρουνί· από τό κοινό *καμάκι*· ως γνωστόν, για κάθε λαίμαργο λέμε: *είναι μεγάλο καμάκι!*

καμπινιάρω· κλείνω, θουλώνω· ίσως από τό Ιταλικό *cabina*.

καμόγκριφα· τά νύχια τῶν ποδιῶν· από τό *κανί* (*κανικό*) + *γκρίφι* (βλέπε λέξεις).

***καρκαμπινιάζω**· γλυκοκοιτάζω, ζαχαρώνω· άγνωστού ετύμου (χωρίς νά ξεχνῶ τά *κουρκομπίνια*).

καρνοσφιλάτισο· νεύρο· από τό πρώτο συνθετικό *καρνο-*· και τό *σφιλάτσι* (βλέπε λέξεις).

καρόφλοκο· δενζίνη· από τά συνθετικά *καρο*+*φλοκο*, κατά τό ταυτόσημο *καροζούμι*.

***καταχάσ**· άπέναντι· άγνωστού ετύμου.

κατινά· κάτω· μάλλον από τόν μη έντοπισθέντα τύπο *κατινός* (< κοινό *κάτω*), κατά τό γνωστό *ιστινός*.

κατινότσαρδα· μπουρδέλο· ίσως γιατί τά μπουρδέλα στεγάζονται, συνήθως, σέ *κατινά τσαρδιά*· μέ διπλή κωδικοποίηση (*Κατίνα*).

κατινό-χάους· ύπόγειο· γιατί είναι *μά τρύπα κάτω*.

κερεκοκρυστάλλω· φωτογραφία· άγνωστού ετύμου· βλέπε τά συνώνυμα *κάρτ-καλιάρσι* / *λουτσόφατσα* / *νεκροχαρτού*, και τό άνάλογης άρχής *κρυσταλλοσινού*.

κερικεντάρω· άνάβω· από τό *κερικεντέ* (βλέπε λέξη).

***κεσιτόνα**· έρώτηση· μάλλον από τό γαλικό *question*.

κλειδοκάμπουρο· όπλο· ίσως από τά κοινά *κλειδί*+*καμπούρα*.

κλόκα· ώρα· από τό άγγλικό *clock* (= ρολόι τοίχου).

κοιλοροτόφι· κουτάλι· ίσως από τά κοινά *κοιλιά* (ή, *κοίλο*) + *ρουφά*.

κοκαλονερούλα· βαζάκι· μάλλον από τά κοινά *κόκαλο*+*νερό*.

κοκμάν· *κοκαϊνη*· μάλλον από τό *κόκα*+*παραπλανητική κατάληξη* -*μαν*.

κομανσάρω· ξεκινῶ· μάλλον από τό γαλικό *commencer*.

κουμούσα· θήκη· άγνωστού ετύμου.

κουμουσουκούλια· φισεκλία· άγνωστής ετυμολογίας.

κουραντερό· εύαερο· μάλλον από τό *κουραντόρο*.

κουραντόρο· ρεύμα· ίσως από τό γαλικό *courant d' air*.

κροσμπούκι· συμπλήρωμα διβλίου· σύνθετη λέξη· για τό δεύτερο συνθετικό βλέπε τήν λέξη *μπούκι*.

κρυσταλλομπουρού· τηλεόραση· από τό κοινό *κρυστάλλο* + δεύτερο συνθετικό *-μπουρο*· βλέπε τά συνώνυμα *άντίκρω* και *κρυσταλλοσινού*.

κωλομπουλάρω· τουμπάρω· από τό κοινό *κώλος* + *μπούλα* (βλέπε λέξη).

λερατζάρω· διαβάζω, μελετώ· ίσως από τό Ιταλικό *leggere*, μέ διπλή κωδικοποίηση (λέρα).

*λίστρα· ξυράφι· άγνωστης έτυμολογίας, έκτός άν σχετίζεται μέ τό κοινό *γλίστρα*, ή, τό Ιταλικό *lisciare*.

μέλα· πέος· μάλλον από τό σερμέλα· βλέπε τά συνώνυμα: μελίτσα / σαρμελιά / σεμελιά / σερμέλα / σφαίρα / λάρα / μπάμια / τουτού / φακιρολίπιζα / φιστίκι.

μελίτσα· πέος· ύποκοριστικό του μέλα (βλέπε λέξη).

μολυδιάζω· σοβαρεύομαι· από τό κοινό μολύδι.

μολυδιάρης· σοβαρός, κατηφής· από τό μολυδιάζω.

μουσαντομάκινα· ξεγέλασμα, άπάτη· από τό πρώτο συνθετικό μουσαντο- και τό κοινό μάκινα, πού τό ξανασυναντάμε στην λέξη μακινوديπλόροδα.

μπαρόμπιλο· χάπι· από τό μπαρός + κοινό μπίλια (:).

μπατέρια· λίπη· από τό άγγλικό *butter*.

μπερεμπεδάκι· άρνί· άγνωστης έτυμολογίας.

*μπούμα· πατάτα· άγνωστης έτυμολογίας.

μπουμπουλιάζω· πυροβολώ· βλέπε τό ταυτόσημο *άδέλω* *μπουμπούλες*.

μπουριμπουνάκης· πυροβολητής· άγνώστου έτύμου.

μπουριμπουναριστός· τρανταχτός· άγνώστου έτύμου· πάντως, της ίδιας άρχής μέ τίς λέξεις *μπουριμπουνάκης / μπουριμπουνάρω*.

μπουριμπουνάρω· βομβαρδίζω· άγνώστου έτύμου· της ίδιας άρχής μέ τίς λέξεις *μπουριμπουνάκης / μπουριμπουναριστός*· δέν αποκλείεται καταγωγή από τά κοινά *μπουρί* + *μπουνιά* (άφού μία κανονιά δέν είναι παρά μία *μπουνιά μέσα από ένα μπουρί*).

ντεζοτριμού· κοκαΐνη· από τό πρώτο συνθετικό ντεζο- κατά τό νταμιρότριμα (βλέπε λέξη).

ντιλομαγιάστρα· όδοντόδουρτσα· από τό πρώτο συνθετικό ντιλο- και τό μακιάστρα (:).

ξερομπουρού· ·μεγάφωνο· άφού τό ραδιόφωνο λέγεται *μπουρόκοντο*, τό άκορντεόν *μπουροξεχείλω* και ό δίσκος μουσικής *μπουρόπιτα*.

ότουρνάρω· κάθομαι· από τό τουρκικό *otur*· βλέπε και τό ταυτόσημο *ότάρω*.

περιμπενέδες· όρεκτικά· ίσως από τά κοινά *περί* + *μινέδες*· δηλαδή, ίσως πρόκειται για διπλή κωδικοποίηση του κοινού και πασίγνωστου *μινελίκια*.

πιλάρι· μαξιλάρι· ίσως από τό άγγλικό *pillow*· βλέπε και τά συνώνυμα: *ξαλιμάρι / πιλότα*.

πιλάρω· άκουμπώ σέ μαξιλάρι, χρησιμοποιώ μαξιλάρι κατά την συνουσία· από τό *πιλάρι* (βλέπε λέξη).

πισελοκάσελο· κρεβάτι· από τό πρώτο συνθετικό *πισελο-* (βλέπε *λήμμα*) και τό κοινό *κασέλα*, κατά τό γνωστότατο *ντιδανοκασέλα*.

πισελοκουλουμπουριάζω· πεθαίνω· από τό πρώτο συνθετικό *πισελο-* και τό *κονλουμπουριάζω* (βλέπε *λήμματα*)·

γιά τήν ἀκριβεία, τό ρήμα μας σημαίνει: *μέ καταδροχθίζει* ὁ ἕπνος· συνόνομα: *ἀδικοκουτιάζομαι / κοκκαλοβιδιάζομαι / μορτάρω / μπισελογυψιάζω / τζάζω* τά τιραχά.

πισελόφλοκο· ὑπνωτικό, ναρκωτικό· ἀπό τά συνθετικά *πισελο-* καί *-φλοκο* (βλέπε *λήμματα*).

πρεπέλια· λαστιχένια παπούτσια, ἀθλητικά παπούτσια· ἴσως ἐπειδή *πρέπουν*.

σακροῦ· εἰκόνομα· ἀπό τό γαλλικό *sacré*.

***σαλμουδέλες**· ἀηδίες, σαχλαμάρες· ἰταλικῆς ἀρχῆς (<ψαλμοῦδία).

σολνταμπάκολο· πολεμικό σκάφος· κατά τά: *σολντατόκνκιο / σολντοντοτόρης* κτλ. (βλέπε σχετικά *λήμματα*, καθώς καί τά *σολντάτης / μπάκολο*).

σουλμαδάρω· δάφω· ἀπό τό *σουλμάς* (βλέπε λέξη).

σουλμαδότεκνο· μπογιατζής· ἀπό τό *σουλμάς* + *τεκνο*.

σουλμάς· χρώμα, μπογιά· μάλλον ἀπό τό *σουρμές* (<τουρκικό *sürme*).

Σπειροχαιτόπουρος· ὁ Γεώργιος Παπαδόπουλος· ἀπό τό κοινό *σπειροχαιτή* + τελευταῖο συνθετικό *-πουρος*· εἶναι κατάλληλη ἡ στιγμή γιά νά δόσω τήν ἄλλη ἔτυμολογία τῆς λέξεως *μισοκοτότεκνο*, πού, θεβαίως, τό 1971 ἦταν ἀδύνατο νά τήν δημοσιεύσω· σύμφωνα, λοιπόν, μ' αὐτή τήν ἔτυμολογία ἡ λέξη *μισοκοτότεκνο* σημαίνει: *ἄνθρωπος τοῦ Παπαδόπουλου* – ἀφοῦ εἶναι γνωστά τά *μισοκότα Παπαδοπούλου!*

σταγονάκης· σωσίας· ἀπό τό κοινό *σταγόνα* + κατάληξη *-ακης*, ἀπό τήν γνωστή ἔκφραση: *μοιάζουν σάν δυό σταγόνες νερό*.

σταμποδοξούλα· σημαία, λάβαρο· ἀπό τό ταυτόσημο *στάμπα* + (κοινό) *δόξα* + κατάληξη *-ούλα*.

σφιλάτσι· σχοινί, σπάγκος· ἰταλικῆς ἀρχῆς.

σφιλατσιάζω· δένω· βλέπε τήν λέξη *σφιλάτσι*.

σφραγιδιάζω· δένομαι μέ μόνιμο ἔραστή· θεβαίως, ἀπό τό κοινό *σφραγίδα*.

ταρίχα· κατεψυγμένο (κρέας, ἥ, ψάρι)· πιθανότατα, διότι εἶναι *ταριχευμένο*.

τζάζ-μπιλιάζω· γρουσουζεύω· βλέπε τήν λέξη: *τζάζ-μπιλό*.

τζάζ-μπιλό· γρουσουζής, ἄτυχος· ἀγνώστου ἐτύμου (βλέπε τήν λέξη *μπιλό-ντελό*).

τζάρε· πεντακοσάρι, χαρτονόμισμα τῶν πεντακοσίων δραχμῶν· μάλλον, ἀπό τήν ἀντίστοιχη γύφτικη λέξη πού σημαίνει: *πράσινο*· τά πεντακοσάρικα εἶναι, ὡς γνωστόν, *πράσινα*· ἀνάλογα τά ἀργκοτικά *καφετί* (χιλιάρικο) καί *κόκινο* (κατοστάρικο).

τζαρές· δουλιά, τζίρος· ἀπό τό κοινό (καί, μετέπειτα, ἀργκοτικό) *τζαρές* (< τουρκικό *çare*).

τζαρόμπαλο· πεντακοσάρι· βλέπε τό συνόνυμό του *τζάρε* καί τό συνθετικό *μπαλο*.

τζαροσέρμελα· κολοκυθάκια· ἀπό τό μῆ ἐντοπισθέν συνθετικό *τζαρο-* (<τζάρε, μέ τήν σημασία: *πράσινος*) + *σερμελιά*, κατά τό *βιθοσέρμελο*.

Τζάς-Τζουσής· ὁ Χίτλερ· ἀπὸ τὸ πρῶτο συνθετικό τζασ-καί τὸ Τζουσής, κατὰ τὸ Μούσ-Τζουσής (καὶ ὄχι Μούσ-Τσουσής, πού ἐδημοσίευσά στὴν πρώτην ἐκδόσιν τῶν Καλιαρντῶν).

***τζελατιάζω**· ζαρώνω· μάλλον ἰταλικῆς ἀρχῆς, διότι ὀποιος κρυώνει ζαρώνει.

***τζούρντα**· ματιά· ἀγνώστου ἐτύμου.

***τζουρντάρω**· κοιτάζω· ἀπὸ τὸ τζούρντα (βλέπε λέξη).

Τρικαγιόρι· ἡ Ἁγία Τριάδα· προφανῶς, ἐπειδὴ εἶναι τρεῖς καγιόρι (βλέπε λέξη: καγιόρος).

φαρνιαζώ· ἀφρίζω· ἀγνώστου ἐτύμου· ἐκτός ἂν εἶναι ἀπὸ τὸ φαρί.

φαρνιασμένος· ἔξαλλος· ἀπὸ τὸ φαρνιαζώ (βλέπε λήμμα).

φαρμερή χούμση· ἀγροτική φυλακή· τὸ φαρμερή πιθανότατα ἀπὸ τὸ κοινὸ φάρμα· βλέπε καὶ τὴν λέξη χούμση.

***χιονούλα-μόλ**· παγωμένο νερό· ἀπὸ τὸ κοινὸ χιόνι καὶ τὸ μόλ (βλέπε λέξη)· ἄς σημειωθεῖ ὅτι, ἡ κοινὴ λέξη χιόνι πέρασε στὴν καλιαρντὴ μὲ τὴν σημασίαν τοῦ λευκός (βλέπε: χιονής / χιονικός / χιονομπούλοικο / χιονοῦ / χιονοῦ-κουστοδία) καὶ τώρα εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ἔχει τὴν σημασίαν παγωμένος.

χορσίπαγκρο· ἀλογότριχα· ἀπὸ τὸ χόρσι + συνθετικὸ παγκρο.

χουστόσαρδο· ὑπόγειο· ἴσως γιατί τὸ ὑπόγειο εἶναι χουστόσαρδί.

χτίκω· χουσή λίρα· ἀπὸ τὸ κοινὸ χτικίω γιατί ἡ λίρα εἶναι κίτρινη σάν χτικιάρης· καὶ ἴσως γιατί χτικιάζεις ὥσπου νά ἀποχτήσεις λίρες.

Στὴν φυλακὴ τοῦ Κορυδαλοῦ, ἐπίσης μάζεψα κάτι λίγα ὀνόματα: Γιώργα ἢ γιδού / Γκόλφω / Ζανέτα ἢ ἀθηναία / Ζανέτα ἢ πατρινιά / Χάρλον / Φατμέ / Λίντα ἢ Βαβαῖτενα / Λάουρα / Ταιντσιλά / Χού-χού / Ἐμνέ ἢ κομοτινιώτισα / Τζοβάνα ἢ πειραιώτισα / Κόμπρα ἢ πειραιώτισα / Ρομπέρτα ἢ πειραιώτισα.

Εἶναι κατάλληλη ἡ στιγμή γιὰ νά ἀναφέρω μίαν εἰδικὴ κατηγορίαν ὁμοφυλοφίλων – ἦσαν οἱ λεγόμενοι *πουστόμαγκες* – πού ἔχει ἐκλείψει πρό πολλοῦ. Ὁ *πουστόμαγκας* ἦτο κι αὐτός παθητικὸς ὁμοφυλόφιλος, ἀλλὰ ταυτοχρόνως λίαν επιθετικὸς. Ὁ *πουστόμαγκας* δέν εἶχε θηλυπρεπές φέροσιμον, ἔκανε παρέα μὲ μάγκες, καί, ὡσάκις χρειαζότανε, τράβαγε μαχαίρι. Ἐπρεπε νάχεις ἀρκετὸ κουράγιο γιὰ νά βρῶσις ἕναν *πουστόμαγκα*. Ὁ *πουστόμαγκας* σχετίζεται περισσότερο μὲ τὸν ὑπόκοσμον, παρά μὲ τοὺς κιναιδούς. Καί πρέπει νά ὀ ἐπαναλάβω: οἱ πούστηδες δέν μποροῦν νά μποῦν μὲς στὴν φάρα τῆς μαγκιάς.

248 Στό Μεταξουργείο έζησαν, προπολεμικῶς, μερικοί ξακουστοί πουστόμαγκες. Στά Ρεμπέτικα τραγούδια δημοσιεύω μιά φωτογραφία τῆς Μητοίας. Ἡ Μητοία υπήρξε ὁ γνωστότερος πουστόμαγκας τῆς Θεσσαλονίκης. Καί φαίνεται πῶς ἡ περίφημη Μανολία ἦταν, ἐπίσης, πουστόμαγκας. Δέν ξέρω ἄλλα ὀνόματα ἀπό πουστόμαγκες.

Μές στήν φυλακή ἔμαθα καί μερικά πούστικα τραγουδάκια. Ὅλα τους εἶναι παρωδίες διαφόρων σουξέ. Τό παρακάτω τραγουδάκι βασίζεται στήν μελωδία κάποιας ράσμιας, πού ἦτανε τῆς μόδας πρὶν τριάντα χρόνια:

*Πουρή, πουρή, πουρή, πουρή, λατού,
καλιά, καλιά, καλιάρντο σερμελιό,
πουρή, πουρή, πουρή, πουρή, λατού,
ἀπ' τήν πού, ἀπ' τήν πού, ἀπ' τήν πούλη κι ἀπ' τό
μουτζό.*

*Ἀπ' τήν πούλη κουραδέλτες τῶν ἐλλήνων τά τεκνά·
καληνύχτα, Χατζηδάκη, χαιρετίσματα πολλά.*

Τό τραγούδι γιά τήν πλατεία Ὁμονοίας (δίσκος τῆς ἴδιας ἐποχῆς μέ τήν Σοφία Βέμπο) ἔδωσε τήν ἐξῆς παρωδία:

*Μία πλατεία πουρή ἀπό χρόνια,
μία πλάς μπουτ κεντρική,
εἶν' τῶν ἀδερφῶν ἡ Ὁμόνοια,
πούν' πλατεία τζιναθωτή.*

*Σέ κάθε γωνία
καί μιά γνωριμία·
ἡ κατέ τό τεκνό τό δικέλει
καί μέ σίκ τή σερμέλα ἀδέλει.*

«Βουζανιώ», «Στεριά»,
τό φλόκι για κρέμα·
μές στά δυό καφενεΐα πάνε οὔλοι
πού ἀδέλουν σερμελιά ἀπ' τήν πούλη.

Μπαλαμό, τεκνουδάκι, νταβάς,
νά ἡ Ὀμόνοια πλάς!

Μά πρίν ξημερώσει
καθεμά θά τρουπώσει
σέ ότέλ, σέ τσαρδί, ἢ παγκάκι,
ἄν ὑπάρχουν ντουλά στό τσαντάκι.

Πλατεΐα κοκέτα,
τεκνά μέ πακέτα,
πρεζαντέ για μπαρές ἀφθονΐα
καί πουρές ἀπό τήν ἐπαρχΐα.

Δυό μέτρα πιό κάτω,
πολύ όρεξάτο,
παρφέν ἕνα γύρο σκορπίζει
τό τζουρό πού μέ χάρη μυρίζει.

Οἱ λουμπίνες δέν κατατρύχονται ἀπό μικροαστικούς ἐν-
δοιασμούς· ἀπό τό δηκτικό τους πνεύμα δέν γλιτώνει κα-
νεΐς. Ἰδοῦ ἡ παρωδΐα τοῦ δημοφιλοῦς ποιήματος τοῦ Σεφέ-
ρη, πού ἐκυκλοφόρησε σέ δίσκο, πρίν δέκα-πέντε χρόνια,
μέ μουσική τοῦ Μίκη Θεοδωράκη:

Στό περιγιάλι τό κρυφό,
διαβάζοντας Σεφέρη,
τῆς ἄθελα τό περιστέρι,
μά τό μουτζό γλυφό.

Πάνω στήν ἄμο τήν ξανθή
τῆς δίκελα τό δέλτα·
μέ νόμπελ τέτια κουραδέλτα
πρέπει νά θραβευτεΐ.

Μέ φούρκα καί μέ βογγητό
καί πιασμαντέ μέ πάθος,
μόνο πού πήρα κατά λάθος
τήν πούλη για μουτζό.

250 Καθώς θά αντιλήφθηκε ὁ ἀναγνώστης, στά τραγουδάκια αὐτά χρησιμοποιεῖται ἡ λαϊκὴ γλῶσσα, διανθισμένη μὲ λίγες εὐκολονόητες λέξεις τῆς καλιαρντῆς. Δηλαδή, ὡς πρὸς τὰ τραγουδάκια ἰσχύουν ὅσα εἶπα γιὰ τίς κατάρεις.

Πρέπει νά προσθέσω ὅτι, οἱ πούστηδες ἀγαποῦν πολὺ τὰ παπαδίστικα κόλπα. Ἀποφεύγω νά δημοσιεύσω ἐδῶ μίαν ὀλόκληρη λειτουργία γάμου στὴν καλιαρντῆ, γιατί εἶναι περισσότερο τοῦ δέοντος προκλητικὴ. Τέτιες λειτουργίες χρησιμοποιοῦνται στοὺς ψευτογάμους πού συνάπτονται μεταξύ πούστηδων καὶ τεκνῶν, καί, ὅπου ἀκολουθεῖται πιστά τὸ σχετικὸ τυπικόν. Ὅσο γιὰ τὰ προαναφερθέντα τραγουδάκια, τὰ λένε στά πάρτι πού κάνουν οἱ ἀδερφές, ἢ, στίς ταβέρνες πού συχνάζουν. Σημειωτέον ὅτι, οἱ πούστηδες τῆς Θεσσαλονίκης ἔκαναν, γύρο στίς ἀποκριές, ἓνα μεγάλο ἐτήσιο γλέντι. Αὐτὸ τὸ γλέντι γινότανε, συνήθως, στὴν ταβέρνα *Γλάρος* τῆς ὁδοῦ Ἀποστόλου Παύλου, ἐκεῖ δίπλα στὴν *Καμάρα*. Τὸ ἀδελφάτο, μὲ ἔγκριση τῆς Γενικῆς Ἀσφάλειας, ἐνοίκιαζε τὸν *Γλάρο* καί, ἐν συνεχείᾳ, μοίραζε σχετικὲς προσκλήσεις, πού γινότουσαν ἀνάρπαστες. Στὸ τέλος, ἡ κοσμικότης ἐσκότωσε κι αὐτὴν τὴν ἐκδήλωση. Θά προσθέσω ὅτι, ἓνα τέτιο γλέντι δέν ἦταν κάτι τὸ πρωτοφανές γιὰ τὴν Θεσσαλονίκη. Ἀνάλογο ὑπῆρξε καί τὸ γλέντι τῶν *λεχριτῶν*, πού γινότανε κάθε χρόνο στὴν *Ταβέρνα τῶν Λεχριτῶν*, καί, ἀργότερα, στὸν *Παρθενώνα*, ἢ, στοῦ *Μπούκη*.

Πολλὰ ἔχω ἀκούσει γιὰ τὰ *Καλιαρντά* μου. Κανένας δέν εἶχε καταλάβει τὸ βασικόν: τὰ *Καλιαρντά* εἶναι τὸ πρῶτο λεξικὸ τοῦ εἴδους του. Αὐτό, καθὼς εἶπα, καθορίστηκε, διὰ παραθέσεως χρονολογιῶν, ἀπὸ τὸν Steve A. Demakopoulos. Σήμερα, ἀντιμετωπίζω, τὰ *Καλιαρντά*, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἔκταση τῆς καλιαρντῆς, σάν λεξικὸ μερικῆς ἀξίας. Αὐτὸ τὸ λέω γιατί (ἐνῶ ὄφειλα) δέν ἐφρόντισα νά ἐξαντλήσω τὰ ὅρια τοῦ θέματός μου. Νιώθω, ἐξ ἐνστίκτου, ὅτι ἡ καλιαρντῆ διαθέτει κάπου πέντε χιλιάδες λέξεις. Ἀπὸ καθαρὴ τεμπελιά κι ἀπ' τὸν φόβο μου μὴ μὲ προκάνει κάνας ἄλλος (τὸ μυστικὸ τῆς δουλιᾶς μου εἶχε διαρεῦσει) δέν ἐμερίμνησα ὥστε νά καταγράψω τὸ μέγιστον μέρος αὐτοῦ τοῦ ιδιώματος. Ξαφνικὰ ἐνίωσα ἀνοήτως ἱκανοποιημένος μὲ τίς τρεῖς χιλιάδες λέξεις καί ἔσπευσα νά δημοσιεύσω ἓνα κολοδό λεξικόν. Ντρέπομαι πού τὸ ὁμολογῶ.

Πάντοτε ὀμιλῶ γιὰ τὴν περίοδο 1968-1971. Ἡ καλιαρντῆ εἶναι μιά ἀργκὸ. Κάθε ἀργκὸ τρέχει σάν ποτάμι. Γιαυτό

χρονολογῶ, μέ ελιμονή, τὰ μικρὰ νεότερα λεξιλόγια τῆς καλιαρντῆς πού κατέστρωσα μετά τό 1971. Γιαυτό ἀποδίδω μίαν, αὐστηρῶς ἱστορική, σημασία στό μάγκικο γλωσσάριο τοῦ Πέτρου Πικροῦ. Τώρα πιά ἡ καλιαρντή θά ἀπόχτησε καινούργιες λέξεις, μά ἐπ' αὐτοῦ δηλώνω ἀναρμοδιότητα. Ἄς συνεχίσουν τή δουλιὰ οἱ κοπρίτες τῶν πανεπιστημίων μας.

Η ΑΥΤΟΚΡΙΤΙΚΗ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ.

Οἱ ἔτυμολογικές αἰτιάσεις κατά τῶν *Καλιαρντῶν*, καθῶς ἤδη τό εἶπα, δέν ὑπερβαίνουν τίς δέκα περιπτώσεις. Ὁ Ἄλέκος Σακελάριος βρῖσκει ὅτι πολλές λέξεις τῆς καλιαρντῆς προέρχονται ἀπό τά γύφτικα. Ὁ Βασίλης Φόρης προτείνει τήν ἔτυμολογία: μούς < μουσιού (κα δχι μούς < μούς < μούσι). Ὁ Βασίλης Φόρης ἴσως ἔχει δίκιο. Ἐπίσης, ὁ ἴδιος ἔτυμολογεῖ τό *καραφουντάν* ἀπ' τό *ταραφουντάν*, καί, τό *μισογουνού* ἀπ' τό *μισῶ+γούνα*. Δέν ξέρω τί νά πῶ πάνω σ' αὐτές τίς δυό λέξεις.

Ἡ *Hélène Ioannidi* φρονεῖ ὅτι, οἱ πουτάνες μιλάνε καλιαρντά. Αὐτό εἶναι χοντρό λάθος. Γενικῶς, ἡ *Hélène Ioannidi* ἀντιμετωπίζει τό φαινόμενο τῆς γλώσσας-ὀμιλίας (μέ τίς χάρες του καί μέ τά καρκινώματά του) σάν φιλόλογος· τουτέστιν, δέν αἰσθάνεται τή γλώσσα-ὀμιλία. Χώρα πού εἶναι ἀπελπιστικά ριζωμένη στούς Πολίτηδες καί στούς Τριανταφυλλίδηδες, ὡς πρός τά θεωρητικά προβλήματα. Δέν εἶναι τῆς ὥρας νά μιλήσω γιά τό ρεμπετολογικό σκέλος τῆς μελέτης τῆς *Hélène Ioannidi*. Εἰδικότερα, ὡς πρός τήν καλιαρντή, ἡ *Hélène Ioannidi* βρῖσκει πῶς: ἡ λέξη *κουραβέλια* ἀνάγεται στό τοιγκάνικο *kuràna* / ἡ λέξη *τσουρνό* στό τοιγκάνικο *tchoréla* / τό ρῆμα *ἀδέλω* στό τοιγκάνικο *avéla*. Ἡ *Hélène Ioannidi* ἔχει ἀπολύτως δίκιο. Προσέτι, ἡ *Hélène Ioannidi* φρονεῖ ὅτι: ἡ λέξη *μόλ* σχετίζεται περισσότερο μέ τό ντόρτικο-τοιγκάνικο *μόλ* / *mol* (*mul*), καί, ὅτι ἡ λέξη *κακνή* βγαίνει, ἐπίσης, ἀπό τά ντόρτικα-τοιγκάνικα. Στέκω, ἐδῶ, διστακτικός. Ἡ *Hélène Ioannidi* θέτει τήν καλιαρντή μέσ στό γενικότερο πλαίσιο τῶν συνθηματικῶν γλωσσῶν, κάνοντας ἐπί τούτω μιά σχετική περίληψη, σχεδόν παρόμοια μέ τήν περίληψη πού ἤδη εἶχε κάνει ὁ καθηγητής Νίκος Μουτσόπουλος. Ἡ *Hélène Ioannidi* ἔχει τήν γνώμη ὅτι, ἡ καλιαρντή διαφέρει μέ κάποιον τρόπο καί σέ κάποιο βαθμό ἀπό τίς ἄλλες παραδοσιακές μυστικές γλώσσες. Νομίζω πῶς, ἡ διαφορὰ εἶναι οὐσιαστικῆς (γιά νά μὴν πῶ:

ριζικής) σημασίας. Τά καλιαρντά είναι πλαστή γλώσσα· είναι πεποιημένη γλώσσα. Κι αυτό δέν θά πάψω νά τό τονίζω, άσχέτως άν ή καλιαρντή υπόκειται στους κανόνες όλων τών μυστικών γλωσσών.

Τό 1977, ό καθηγητής Gordon M. Messing έδημοσίευσε στό *Byzantine and Modern Greek Studies* (Oxford) τήν μελέτη του *Influence of Greek on the Speech of a Greek Gypsy Community*, όπου υποδεικνύει πώς οί λέξεις *πουρή* / *λατσός* είναι τοιγκάνικης άρχής. Για τήν λέξη *πουρή* (*πουρός*) διατηρώ τίς έπιφυλάξεις μου. Ός πρός τήν λέξη *λατσός* ήδη γράφω στό λεξικό μου: *μάλλον πρόκειται περί γύφτικης λέξεως*. Ό καθηγητής Gordon M. Messing, δι' έπιστολής του, μου επέστησε τήν προσοχήν επί τυχόν άλλων τοιγκάνικων επιδράσεων πάνω στην καλιαρντή. Τίς ίδιες μικροπαρατηρήσεις μου έκαναν, δι' έπιστολών, ό Dr Reinhold Aman, ό Bruce Rodgers καί ό Dr Steve A. Demakopoulos. Ό Bruce Rodgers ξέρει τοιγκάνικα. Όσο για τόν Gordon M. Messing είναι ξακουστός σπεσιαλίστας.

Άνοιγω μιά παράγραφο για τά τοιγκάνικα.

Ξέρω εκ πείρας, ότι αρκετές τοιγκάνικες λέξεις έχουν περάσει στά έλληνικά (κρυφά, ή, φανερά) ιδιώματα. Άντιμετωπίζω τά τοιγκάνικα – καθώς καί τά άρβανίτικα – μέ δέος. Καί όταν είναι νά έξιχνιάσω κατιτίς, πού έτυμολογικώς άνάγεται στά τοιγκάνικα, κυριολεκτικώς πανικοβάλομαι. Προσέτι, στή φυλακή έδούλεψα επί τής έτυμολογίας τής καλιαρντής ούσιαστικώς δίχως λεξικά. Γιατί, θεδαίως, δέν ήσανε λεξικά εκείνα τά κωλοσφούγγια πού κατάφερα νά μπάσω στό κελί μου. Στην φυλακή δέν είχα δικαίωμα νά κατέχω ούτε τά *Ρεμπέτικά* μου τραγούδια. Άς είναι.

Άργότερα, ξαναπλησίασα τά τοιγκάνικα. Μά όταν είδα τά τεράστια έτυμολογικά προβλήματα τής *ρομανό* ένιωσα ότι ποτέ μου δέν πρέπει νά εισέλθω σ' αυτή τή γλώσσα, γιατί – άπλούστατα – δέν θά προλάβω νά τήν μάθω. Άλλωστε, για ποιάν *ρομανό* κουθεντιάζουμε;

Διάβασα τό δμορφο βιβλίο *The Gypsies* (Νέα Ύόρκη, 1967) του Jan Yooors. Έκει, είδα ότι ή λέξη *baro* σημαίνει: *μεγάλος*. Άλλά, είδα κι άλλες λέξεις πού δέν κατάφερα νά τίς συναντήσω στά είδικά λεξικά.

Στό γνωστό λεξικό του George Borrow (1905) έντόπισα τίς λέξεις: *bal* / *boro* / *mutzi* (*mutzior*) / *na*, πού, ένδεχομένως, σχετίζονται μέ τήν καλιαρντή.

ἀδέλω ὀψιόν μπερντέ· πρέπει νά θυμηθοῦμε καί τό γαλικό *option*.

θακουλή· πλάι στήν δημοσιευμένη ἔτυμολογική ἐκδοχή, ὑπενθυμίζω τήν κοινή λέξη *δάκλα* (=μπαστοῦνι) καί τό βενετσιάνικο *bagolo* (=μπορντέλο).

γκόντης· στήν κρυφή γλώσσα τῶν μαστόρων ὁ νοικοκύρης λεγότανε *γκότ*, ἀλλά αὐτό δέν σημαίνει τίποτα.

δελόγκα· μάλλον ἀπό τό κρητικό *ντελόγο* (=ἀμέσως).

ἐμάντες· πιθανότατη ἐπίδραση τοῦ τοιγκάνικου *made* (=σέ μένα), ὁπότεν καί τό ρουμάνικο ἀργκοτικό *mandea* (=ἐμένα, φιλαράκος).

κηπί-κατάκι· ἡ λέξη *κηπί* δέν βλέπω νάχει σχέση μέ τό γαλικό *κέρι* (=πληήκιο).

λατσός· ὁ Gordon M. Messing ἐπιβεβαιώνει τήν δειλή μου ἔτυμολογία.

μάτα· κοντά στό ἰταλικό *matta* (=τρελή), νά προστεθεῖ καί τό τοιγκάνικο *matto* (=μεθυσμένος).

μόλ· ὑπενθυμίζω τήν ἀποψη τῆς Héléne Ioannidi ὅτι εἶναι τοιγκάνικης ἀρχῆς, ἀλλά διστάζω νά τό ἀποδεχθῶ· ἡ λέξη *mol* στήν ρουμάνικη ἀργκό σημαίνει: κρασί.

Μούς-Τσουσής· διάβαζε: *Μούς-Τζουσής*.

μπαλός / μπαρός· μάλλον ἀπό τό τοιγκάνικο *baro* (=μεγάλος)· ἡ λέξη *μπαρός* στά κουδαρίτικα σημαίνει: νοικοκύρης· βλέπε καί τίς ρουμάνικες ἀργκοτικές λέξεις *baroi* (=ψηλός, τοιγκάνος), *baron* (=πέος), καί, *barosan* (=δαρῆς, μεγάλος, πλούσιος).

μπισκοτότεκνο· ἀπό τά *μπισκότα Παπαδοπούλου* (καταλήγοντας ἔτσι στό ὄνομα *Γεώργιος Παπαδόπουλος*).

μπούτ· ἡ λέξη *ἄκτη* νά διαβαστεῖ *ἄκη*.

ντεβέλω· δέν ξέρω ἄν ὑπάρχει κάποια σχέση μέ τά τοιγκάνικα *devia / devel* (=θεός).

ντίκ· ἡ λέξη, καί τά παράγωγά της, ἀπό τό τοιγκάνικο *dik* (=κοίτα), σύμφωνα μέ ὑπόδειξη τοῦ Steve A. Demakopoulos.

ντούρα λιάρντα· δέν νομίζω ὅτι αὐτό τό *ντούρα* προήλθε ἀπό τό τοιγκάνικο *dur* (=μακριά), ὁπότε ἡ ἔκφραση θά ἐσήμαινε: *μακρινή καλιαρνή*.

ὀτάρω· βλέπε καί τό νεότερο *ὀτουρνάρω*.

πελέ· μάλλον ἀπό τό τοιγκάνικο *pele* (=ὄρχις).

πούλη· πιθανότατα ἀπό τό τοιγκάνικο *bul* (=πίσω, πεινός, αἰδοῖον)· στήν ρουμάνικη ἀργκό συναντάμε μιά σειρά λέξεων πού προήλθαν, ἐπίσης, ἀπό τό τοιγκάνικο *bul* καί πού ἀναφέρονται, κυρίως, στοῦς παιδευαστές.

πουρός· στήν ρουμάνικη ἀργκό ὑπάρχουν οἱ λέξεις *purii* (=πατέρας) καί *purie* (=μητέρα) πού ἀποδίδονται, ἀντιστοίχως, στά τοιγκάνικα *puru / puri*.

ρέλο· μάλλον ἀπό τά ταυτόσημα τοιγκάνικα *ril / rila*, ὁπό-

254 **θεν** και τὰ ρουμάνικα ἀργκοτικά *ril* (= πορδή) και *rila* (= πέος).

ρομανάς· θυμήσου, δεδαίως, και τὸ τσιγάνικο ἔθνονυμικὸ *rom*.

ρούνα· δὲν ξέρω ἂν ὑφίσταται κάποια ἔτυμολογική σχέση με τὴν κοινή λέξη *ρουνιά* (= ὕδρορρόη).

τεκνό· δὲν νομίζω πὼς ἡ λέξη αὐτὴ ξεκίνησε ἀπὸ τὸ ταυτόσημο τσιγάνικο *tikno* (<ἑλληνικὸ τέκνο).

τουλά· πιθανότατα ἀπὸ τὸ τσιγάνικο *tuilo* (= χοντρος), ἀφοῦ οἱ μάγκες λένε: *σέ βλέπω χοντρο* (= βλέπω νάχεις πολλὰ λεφτά).

τουτού· ἡ ὀνοματοποιία αὐτὴ συναντάται και στὴν ρουμάνικη ἀργκό (*tuitu* = πέος), ὅπου, ἐπίσης, χρησιμοποιεῖται και ἡ ταυτόσημη λέξη *ciuciú* (*τσιουτσιού*;·) – ἀμφότερες, πιθανῶς, τουρκικῆς ἢ τσιγάνικης ἀρχῆς.

τσουρνεύω· τσιγάνικης ἀρχῆς (*tsor*-)· ἡ λέξη πέρασε και στὴν ρουμάνικη ἀργκό.

φλόρι· δὲν βλέπω ἔτυμολογικὴν ἐπίδραση ἀπὸ τὸ ταυτόσημο τσιγάνικο *flure*.

φρέζα / φρίζα· πιθανὴ ἔτυμολογικὴ ἐπίδραση ἀπὸ τὸ κρητικὸ *φρίσα* (=καπνιστὴ φέγκα) και τὸ κοινὸ *φρίσα / θρίσα* (=σαρδελίτσα, ψαράκι).

χάλ / χάλω· αὐτὲς οἱ δυὸ λέξεις, καθὼς και τὰ παράγωγα, τσιγάνικης ἀρχῆς· τῆς ἴδιας ἀρχῆς και τὸ ρουμάνικο ἀργκοτικὸ *halí* (= τρώω).

Ἐντείνοντας τὴν αὐτοκριτικὴ μου, θέλω νὰ προσθέσω ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς παραπάνω ἀδικοιολόγητες ἐπιπολαιότητές μου (πού ἀπεκάλυψαν ἄλλοι, ἢ ἐγὼ ὁ ἴδιος), θεωρῶ μέγα και κύριο μειονέκτημα τῶν *Καλιαρντῶν* τὸ γεγονὸς πὼς εἶναι ἓνα βιβλίο γραμμένο ἀπὸ τὰ ἔξω. Αὐτὸ μπόρεσα, αὐτὸ ἔκανα. Καὶ μακάρι νάμουνα ἢ Μπέττυ – ἢ ὅποιος ἄλλος ξεσκιωμένος πούστης – ὥστε νὰ γράψω μιά πολεμικὴ (ἀπὸ τὰ μέσα) ὑπὲρ τῆς φάρας μου και ἐναντίον τῶν ἠθικολόγων.

Μιά και τόφερε ἡ κουθέντα, θά πῶ ὅτι ἐδιάδασα, μέ μεγάλη προσοχὴ και σεβασμὸ τὴν αὐτοβιογραφία τοῦ Περικλῆ Βακαλίδη, πού ὡς τραβεστί φέρει τὸ ὄνομα Μπέττυ.

Ἄπ' αὐτὸ τὸ βιβλίο ξεκλέβω τὶς λέξεις και ἐκφράσεις: *λωλέτζω / κυριλέ / κωλάδικο / μ' ἔπαινε / κάναμε γκαδέ / κομπλάριζα / ἐγχειρισμένη / χειρουργημένη / σεμνοκαυλωμένη / χαζοχαρούμενος / γαμισοδουλιές / τζόδενο / σόρτ-τάιμ / πού μέ εἶχε δέσει / τὴν ξεπέταξε / μέ εἶχε κράξει / τὸ κρά και τὸ κρού / μωρή, κονσαθά ντουζούρ; / φίφας / εἶχε πολλὰ θούξου-μούξου / τὸν ἐκδήλωσα! / ἔκανε μάτι / ὁ δικός της / φέρθηκε πολὺ κύριος / εἶχα φερθεῖ πολὺ κυρία / φτωχοαγαπητικέ! / παπάρι / μηχανόβιος / ἀλητόβιος*

/ φόλα / γκέι / δέ δίνει ούτ' πυρετό στον διπλανό της! / 25
 πατάτες μπλούμ / ἀλητόφατσα / θρομόπουστας / παλιόπου-
 στας / ξετσιμπουκιάζει τούς φαντάρους / ξεκωλιάρης -καί-
 τά ὀνόματα: Παναγιώτα / Λευτέρω / Σωτήρω / Μανόν /
 Λίντα / Χάρλοου / Τσιντσιλά / Σαλώμη / Τσικίτα / Μισι-
 νέζα / Τερέζα ἢ θεσσαλονικιά / Τερέζα ἢ ἀθηναία / Καλό-
 γρια / Ράκελ Γονέλς / Λάσκαρη / Βασίλω / Ζανό / Σίμ-
 περγκ / Χέλγκα / Φερεόλ / Τζεραλντίν / Γκρέτα / Μπεκρού
 / Σουζάνα / Κόμπρα / Μπιάνκα / Λόρεν / Μινέλι / ἢ
 Ντόλι ἀπ' τὴν Ἀλεξανδρούπολη / Βανέσα / Κοκό / Βίκη /
 Ντιάνα / Φοντέν / Μπέλα / Ντενέβ / Σεμίραμις / Σαρίτα /
 Ὀμφάλη / Σάρον / Μόνικα / Λέα ἢ θεσσαλονικιά / Ζανέτα
 / Καρολίνα / Λόρα / Ἀγκοστίνα / Λέλα.

Πάνω στό ἀνάκατο λεξιλόγιο τῆς Μπέττυ θά παρατη-
 ροῦσα τά ἑξῆς:

Ἡ λέξη *λωλέτζω* ξεκινάει, θεδαίως, ἀπό τό κοινό *λωλή*. Τό
 ἐπίρημα *κυριλέ* εἶναι ἀργκοτικό, μέ ψευτογαλική κατάληξη
 (προέρχεται ἀπό τό κύριος < κυριλίκι < κυριλίδικα). Τό
κωλάδικο εἶναι, ἐπίσης ἀργκοτικό. Ἡ ἔκφραση μ' ἔπαιρνε
 (=μέ γαμούσε) ἀνήκει στήν ἐξωτερική καλιαρντή, ὅπου
 ἀνήκει καί ἡ ἔκφραση *κάναμε γκαδέ* (=ζητιανεύαμε). Τό
 ῥήμα *κομπλάρω* (<κόμπλεξ) ἀνήκει στήν κολωνακιώτικη-
 κουλτουριάρικη ἀργκό. Ἀποκεῖ παίρνει ἡ Μπέττυ καί τίς
 λέξεις: *σεμνοκαυλωμένη / χαζοχαρούμενος / φόλα*. Οἱ λέ-
 ξεις *ἐγχειρισμένη / χειρουργημένη* εἶναι ταυτόσημες καί
 προέρχονται κι αὐτές ἀπό τὴν ἐξωτερική καλιαρντή. Οἱ λέ-
 ξεις *γαμισοδουλιές / ἔκανε μάτι / φέρθηκε πολύ κύριος*
 (καί τό ἀνάλογό του: *εἶχα φερθεῖ πολύ κυρία*) / *ἀλητόφα-*
τσα / θρομόπουστας / παλιόπουστας / ξεκωλιάρης / παπάρι
 ἀνήκουν στήν ἀργκό τοῦ ὑποκόσμου. Τό *πατάτες μπλούμ* τό
 χρησιμοποιοῦν οἱ φυλακισμένοι (καί οἱ φαντάροι). Τό *πού*
μέ εἶχε δέσει τό λένε οἱ νταβατζήδες καί οἱ κατάδικοι. Τῆ
 λέξη *τζόβενο* τὴν μεταχειρίζονται οἱ ναυτικοί. Οἱ ἐκφρά-
 σεις: *σόρτ-τάιμ / τὴν ξεπέταξε / μέ εἶχε κράξει / τό κρά καί*
τό κρού / εἶχε πολλά σουξου-μούξου / τόν ἐκδήλωσα! / ξε-
τσιμπουκιάζει τούς φαντάρους / φτωχογαλητικέ! ἀνήκουν
 στήν ἐξωτερική καλιαρντή. Ἡ ἐρώτηση *μωρή, κονσαβά*
ντουζούρ; εἶναι, θεδαίως, αὐθεντικά καλιαρντά. Τά *μηχα-*
νόδιος / ἀλητόδιος κατά τά γνωστά *καφενόδιος / μπουρδε-*
λόδιος. Τὴν παροιμιώδη ἔκφραση *δέ δίνει οὔτε πυρετό στον*
διπλανό της! (πού μοῦ θυμίζει τό *δέ δίνει οὔτε τοῦ ἀγγέλου*
του νερό!) πρώτη μου φορὰ τὴ συναντῶ. Ἐπίσης, πρώτη

φορά συναντῶ τὴ λέξη *φάρας* πού δέν ξέρω τί ἀκριβῶς σημαίνει. Τέλος, ἡ λέξη *γκέι* (<gay) παραμένει, εἰσέτι, ἀναφομοίωτη· μέ ραγδαία, ὥστόσο, τάση νά καθιερωθεῖ καί στή γλώσσα μας. Ἐπ' εὐκαιρία, ὑποδεικνύω τό ἄρθρο *On the Etymology of Gay* τοῦ Reinhold Aman (*Maledicta*, III-2, 1979).

Καθὼς ἀποδεικνύεται ἀπὸ τὴν μικρὴν αὐτὴ ἐπιλογή λέξεων / ἐκφράσεων τοῦ Περικλῆ Βακαλίδη, στήν *Μπέττυ* χρησιμοποιεῖται ἓνα γλωσσικό κράμα: κοινή λαϊκὴ + ἀργκό + κουλτουριάρικα + καλιαρντά (εἴτε αὐθεντικά, εἴτε τοῦ ἐξωτερικοῦ ἰδιώματος). Γιὰ τὰ εἰδικὰ ζητήματα τῆς ἀμφοτερόπλευρης γλωσσικῆς διατηρήσεως μεταξύ ἀργκό καί καλιαρντῆς θά ξαναμιλήσω στό *Greek Hypo-lexikon*. Ἡ ἀργκό τῆς φάρας εἶναι μιά γλώσσα τοῦ θυθοῦ. Ἐνῶ στήν καλιαρντῆ ἐκάστη λέξη ἔχει τὴν σταθερὴν σημασία της, στήν ἀργκό μας συχνότατα οἱ λέξεις ἔχουν πολλαπλὴ φόρτιση ἐντάσεως καί σημασίας. Αὐτό, σὺν τοῖς ἄλλοις, δαίχνει τίς λανθάνουσες δυνατότητες αὐτοσχέδιου συντακτικοῦ πλάσμου. Καθὼς φανερώνει καί ἡ τυπικὴ ἀργκοτικὴ ἐκφραση *φέρθηκε πολὺ κύριος*, ὁ σολοικισμὸς, ταχτικότητα, ἀποβαίνει ρυθμιστικὸς παράγων περαιτέρω γλωσσικῶν ἐξελίξεων. Δέν μπορῶ νά δῶ ἀλλιῶς τὰ ἑλληνικά τῆς ἑλληνιστικῆς ἐποχῆς παρά σάν ἓναν ὠκεανὸ σολοικισμῶν. Ἡ καλιαρντῆ εἶναι μιά διαγώνιος γλώσσα. Ἐξ ἀπόψεως φορᾶς, ὑπερίπταται τῆς ἀργκό τῆς φάρας ἢ κολωνακιώτικη-κουλτουριάρικη ἀργκό. Ἡ ἀργκό τῆς φάρας ξεκινάει ἀπὸ τὰ πόδια. Ἡ ἀργκό τῶν κουλτουριάρηδων κατέρχεται ἀπὸ τό κεφάλι. Σημεῖα ἐπαφῆς / μείξεως δέν ἀποκλείονται. Ἡ παλιὰ μάγκικη λέξη *γκόμενα* ἀπέληξε στήν φόρμα *γκόμενα* παρέχοντας καί τὴν λέξη *γκόμενος*. Ἡ κολωνακιώτικη-κουλτουριάρικη ἀργκό ἐγένησε τό ρῆμα *γκομενιάζω*. Εἶναι ἡ ἴδια κουλτουριάρικη ἀργκό πού ἐδημιούργησε τίς λέξεις: *πουτσίζω* / *χαζοπουτάνα* / *χαζοχαρούμενος* / *λεβεντομαλάκας* / *νοικοκυροπουτάνα* / *ἀρχοντομούνα* / *ἀκριβοπουτάνα* / *βλαχοεραστής* κτλ. κτλ. Ὅλο αὐτό σέ ἓνα πλαίσιο παραδοσιακῆς νομοτέλειας. Ἀρκεῖ νά παραθέσουμε πλάι στήν λέξη *νοικοκυροπουτάνα* τό ἑπτανησιώτικο *πουτανοκυρία* (καί δίπλα στή λέξη *ἀρχοντομούνα* τό πασίγνωστο *κλαψομούνα*) γιὰ νά γίνει πιστευτὸς ὁ ἰσχυρισμὸς μου. Μά αὐτὰ τὰ θέματα θά τὰ θίξω κάπου ἄλλου.

Ὁ κατάλογος ὀνομάτων, πού σάρωσα χάρις στήν *Μπέττυ*, ἐπιβεβαιώνει ὅσα εἶχα πει πρό δεκαετίας. Ἐξᾴλλον, μόλις

προχτές, έμασα στό Παρίσι κάμποσα άλλα όνόματα: *Τόνια ή αίγυπτία* (ή *Γκρέτα Γκάρμπο*, ή *λούκ*) / *Σταυρούλα ή θασίτσια* (ή *κονσουλάτ*) / *Καρολίνα ή καριτά* / *Ζωζώ ή μπατακλάν* / *Σουλτάνα ή χανούμσα* / *Άντόνα ή Μαρία Κάλας* (γιατί φαντάζεται πώς τραγουδάει ύπέροχα) / *Πινέζα* (γιατί είναι κοντοστούπης) / *Γιολάντα ή άγία Παρασκευή* / *Καισαρίνα ή φαλακρού* (ή *ποστιτζού* – γιατί φοράει ποστίς) / *Βασίλω ή μπίλι-μπό*.

Ή προσπάθειά μου νά μάσω όνόματα όμοφυλοφίλων ένόηλησε διάφορες εύαίσθητες ψυχές. Έτσι, ό λογοτεχνίσκος Λουκάς Θεοδωρακόπουλος, στό θρασιδίειλο βιβλίό του *Ό Καιάδας* (1976), έχει τήν έξής περικοπή

Θά μπορούσα νά τό χαρίσω στόν έξαιρετο λαογράφο τών «Καλιαρντών» γιά νά τό βάλει σάν ένα παραπάνω κόσμημα στό έντιμο και προπαντός έπιστημονικό του βιβλίό γιά τούς «κίναιδους» – τί θαύμα άμεροληψίας και κοινωνιολογικής έμβρίθειας εκείνος ό πρόλογος! –, έξασφαλίζοντας έτσι, επώνυμα βέβαια, τήν άθινασία στόν συγγραφέα του και περισσότερο γέλιο στούς άναγνώστες τής «πραγματείας» του άπ' όσο τούς προσφέρουν οι τελευταίες της σελίδες (γιά τίς όποιες άλλωστε και άγοράζεται: κάτι ξέρει ό κύριος λαογράφος από σκανδαλοθηρία), μέ όλα εκείνα τά τόσο άποκαλυπτικά και διαφωτιστικά «καλλιτεχνικά ψευδώνυμα» τών δόλιων ανθρώπων πού έπεσαν στά νύχια του.

Άποκάλεσα θρασιδίειλο τό σχεδόν άσήμαντο βιβλίό του Λουκά Θεοδωρακόπουλου, γιατί τό έδγαλε όταν ό Λαδάς ήταν πιά στήν φυλακή. Όσο γιά τό περιεχόμενο του άνωτέρω άποσπάσματος, άπλώς, μου φέρνει στό νού τήν παροιμία: *πλέχουν οι δάρκες, πλέχουν κι οι κουράδες!*

Μέ τόν όρο *έξωτερική καλιαρντή* καθορίζω εκείνο τό φτωχό λεξιλόγιο πού χρησιμοποιούν οι άδερφές όταν μιλάνε τήν γλώσσα μας, άκριδώς γιά νά τήν χρωματίσουν όπως αύτοί οι ίδιοι επιθυμούν. Δέν μπορώ, τώρα, νά καταρτίσω ένα γλωσσάριο τής *έξωτερικής καλιαρντής*.

Δέν θέλω νά μιλήσω περί συνθηματικών γλωσσών. Είπα κάμποσα στήν μελέτη μου *Υπόκοσμος και καταγκιόξης και σκοπεύω νά επανέλθω στό *Greek Hypo-lexikon*. Θά επαναλάβω ότι, δέν μου άρέσει ό όρος *συνθηματική γλώσσα*. Ό όρος *κρυφή γλώσσα* είναι κάπως καλύτερος. Προτιμώ τόν όρον *άργκό*.*

Θεωρώ μισοτελειωμένη τή δουλιά πού έγινε, ως τά σήμερα, πάνω σ' όλες τίς νεοελληνικές άργκό. Ό ίδιος ό Μανόλης Τριανταφυλλίδης όμολογεί ότι, *μά γενικότερη συνθετική εργασία πού έτοίμαζε δέν πρόφτασε νά δη τό φως τής δημοσιότητας* και ότι, οι όποιες δημοσιευμένες έργασιούλες

δέν αποτελούν, θεβαίως λύση. Έτσι, φτάνουμε στον γόρδιο δεσμό: στό τρομερό δίλημα του έπιστημονικού ήθους.

Άς τό πώ ξεκάθαρα. Ό Μανόλης Τριανταφυλλίδης (καί οί σύν αὐτῷ) ήξεραν θαυμάσια τήν ὑπαρξη τής καλιαρντής, ὅσο καί τής ἀργκό τοῦ ὑποκόσμου. Ό Μανόλης Τριανταφυλλίδης (καί οί διάδοχοί του) ἐμάζψαν, μετ' ἀμφιβόλου σοβαρότητος, κάτι ψωρολεξιλόγια, ἀφήνοντας κατά μέρος, ἀπό ἀσυγχώρητη δειλία, τίς σπουδαιότερες καί μεγαλύτερες ἀργκό μας. Άλλωστε, τά σημαντικότερα ἐπαγγελματικά κρυφά λεξιλόγια είχαν μαζευτεῖ ἀνεξάρτητα ἀπό τόν Τριανταφυλλίδη. Ό Μανόλης Τριανταφυλλίδης ἐπαιξε ἕνα ἄτιμο παιχνίδι. Τουλάχιστον, ὁ Στίλπων Κυριακίδης εἶχε πει πῶς θεωρεῖ τό ὄλον θέμα ἐντελῶς ἀμελέτητο καί εἶχε δηλώσει ἄγνοιαν καί ἀναρμοδιότητα. Δυστυχῶς, ή ἴδια κατάσταση ἐπικρατεῖ μέχρι σήμερα στούς πανεπιστημιακούς κύκλους. Ἡ τρομοκρατημένη Καλ. Παπαθανάση-Μουσιοπούλου, στήν μελέτη της *Συνθηματικές γλώσσες / Ἐθνολογικές καί κοινωνικές ἐπιπτώσεις* (δημοσιευμένη, τό 1977, στά Πρακτικά τοῦ Α' Συμποσίου Γλωσσολογίας τοῦ Βορειοελλαδικοῦ Χώρου), μόλις καί τολμάει νά ἀναφέρει τή λέξη *καλιαρντά*. Ἡ φουκαριάρα, ἀφού τρέμει γιά τόν μισθουλάκο της, γιατί δέν ἀσχολεῖται μέ τήν μαγειρική;

Χάρις στήν μνήμη τοῦ Ρένου Ἀποστολίδη, διαθέτουμε μία στροφή ἑνός ποιήματος τοῦ Λαπαθιώτη. Φαίνεται ὅτι, ὁ σεβάσιμος Ἡρακλῆς Ἀποστολίδης κάτεχε ἕνα αὐτόγραφο τοῦ ποιητή μέ ὀλόκληρο τό ποίημα, μά μέχρι τώρα δέν βρέθηκε αὐτό τό χειρόγραφο. Ἴδου ή διασωθεῖσα στροφή:

*...Ζινόντας τ' ἀπονίδονο λαβῖνι
κι ἀπονιδόντας ἐρομιδαλιό
σινέρωσα τό δέρο τοῦ χαβῖνι
κον' ἄλικο δομένικο λαρό!...*

Δέν ξέρουμε τί ακριβῶς συμβαίνει μ' αὐτό τό ποίημα τοῦ Λαπαθιώτη. Εἶναι κορακίστικα; Εἶναι ὑπέρ-ντούρα λιάρ-ντα; Εἶναι ἀνάποδα; Εἶναι μιά σκέτη προσωπική γλωσσοπλασία;

Ἐκτός ἀπό τό ποίημα τοῦ Λαπαθιώτη ὑπάρχει καί μιά στροφή τοῦ Μαρίνου Σιγούρου, πού ἴσως προέρχεται ἀπό γύφτικο τραγούδι:

*Ἄνασί ματώ ἡ ζωή μας
ντόρτικη ἡ πόλησή μας
καί γιά κάθε μπαλαμό
παίζω τό σουμνάλ πεχλό.*

ΕΛΕΙΨΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.

Τά *Καλιαρντά* εἶναι λειψό διβλίο.

Δέν κάνω ὑπαινιγμό μόνον γιά τό γραπτό μέρος τῶν περιεχομένων. Ὅταν ἐτοίμαζα τήν πρώτη ἔκδοση, εἶχα καταλήξει στήν ἀπόφαση νάχουν τά *Καλιαρντά* τετράγωνο σχῆμα καί μιά *τσέπη* στή μέσα μεριά τοῦ ὀπισθόφυλλου, ὅπου θά ἔχωνα ἓνα δισκάκι 45 στροφῶν. Τότε, ὁ γραφίστας Ἄνακρέων Καναδάκης μοῦ εἶχε δώσει πολύτιμες τεχνικές συμβουλές. Στό δισκάκι αὐτό θά εἶχα φωνογραφημένες καλιαρντές συνομιλίες, εἰπωμένες ἀπό διάφορες ἀδερφές, ὥστε νά καλύψω τό ἀπαράδεκτο φωνολογικό κενό τοῦ λεξικοῦ. Εἶχα βρεῖ, λοιπόν, αὐτουνοῦς πού θά μιλάγανε γιά τήν ἠχοληψία, ἀλλά σκόνταψα στήν ἄρνηση τῆς μονοπωλιακῆς ἐταιρίας πού τυπώνει τούς δίσκους. Οἱ ἄνθρωποι μοῦ ζητάγανε ἄδεια τῆς λογοκρισίας. Κι ἐγώ δέν εἶχα ἄδεια τῆς λογοκρισίας. Τό σχέδιο ἐναυάγησε.

Ἐσχάτως, ἐπανήλθα στήν ἀρχική ἰδέα τοῦ δίσκου, μιά ξανασκόνταψα στήν φασιστική λογοκρισία τῆς καραμαλικῆς ψευτοδημοκρατίας. Πέρσι τήν ἀνοιξη ὁ στιχουργός Κ. Παναγιωτόπουλος κι ὁ συνθέτης Κ. Σφέτσας ἐζήτησαν ἄδεια ἀπό τήν λογοκρισία γιά νά *χτυπήσουν* σέ δίσκο τό ἐξῆς τραγουδάκι

*Ἰμάντες ἡ Παγώνα,
Παγώνα ἡ μπαροτάτη,
βασίλισσα γοργόνα,
χούντα δεσποινοτάτη.*

*Μέ σίκ τόν θρόνο ἀδέλω,
μέ σίκ τεκνό δικέλω,*

καί δίπλα μου μιά ρένα
μέ στέμα σάν και μένα.

Θά τζάσω και θά διώξω
τίς λούγκρες κατσικέ,
γιατ' είμαι μέσα κι ὄξω
δεξιά και προβατέ.

Κι ἐγώ ἡ λιμπερτά,
κόρη τζάς-μπάν και σβέλτα,
πρώτη στά δικελτά,
πρώτη στήν κουραβέλτα.

Τιμή μου και μοντζό μου
τά μπούκουλα τοῦ δρόμου!
Τεκνά γιά μένα οὔρες
και μόκολα οἱ πουρές.

Μισῶ τίς προδατέ
π' ἀθέλοννε μπερντέ
καί μένω ἀποκατέ,
λατσή καί κατσικέ.

Φυσικά, οί κωλόγεροι τῆς λογοκρισίας ἀπεσθωλόθησαν καί ἔκοψαν τόν δίσκο. Γιατί, στό κάτω-κάτω, ἂν τόν ἀφηναν νά κυκλοφορήσει, κανεῖς δέν ξέρει πού θά καταλήγαμε. Ἀκόμα καί ὁ Τζόν Στάκας θά ζήτηγε νά φτιάξει δίσκο μέ τό τραγουδάκι *Ἡ Σιμωνή, ἡ Σιμωνή, πού τῆς σκίσαν τό μουνί*, πού τό τραγουδάει στό μαγαζί του, ἐδῶ καί δεκαετίες.

Μιά ἄλλη κεφαλαιώδης ἔλειψη τῶν *Καλιαρντῶν* προέρχεται ἀπό τήν καθολικήν ἀπουσία φωτογραφιῶν μέ τυπικές, ἢ τυποποιημένες, ἀδερφίστικες χειρονομίες. Αὐτή τή φορά δημοσιεύω μερικές τέτιες φωτογραφίες, ὑποσχόμενος νά διεξέλθω τό θέμα κάπου ἄλλου.

Φαντάζομαι νά κατάλαβε λιγάκι, ὁ ἀναγνώστης μου τίς δυσκολίες πού ἀντιμετωπίζουν οἱ συγγραφεῖς.

Πιστεύω ὅτι, οἱ συγγραφεῖς πρέπει νά σκέφτονται ἐλεύθερα καί νά ἐκφράζονται ἐλεύθερα. Δέν εἶμαι ὑπέρ τῆς βελτιώσεως τοῦ ἰσχύοντος νόμου περί τύπου. Εἶμαι ὑπέρ τῆς καταργήσεως ὅλων τῶν νόμων περί τύπου.

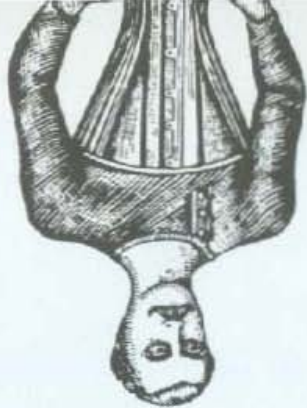
Τό τρένο ξεκίνησε πιά.

Coye-La-Forêt, Ἰανουάριος 1980.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	7
Λεξικόν	15
Σημειώσεις του συγγραφέως	181
Σημειώσεις του αναγνώστη	195
*Επίμετρον.	
*Η ιστορία ενός βιβλίου	205
Τό πανηγύρι αρχίζει	209
ή δίκη της 8-5-1972	210
Τί τραβάει ένας τρελιάρης συγγραφέας	212
τό χρονογράφημα του *Αλέκου Σακελάριου	213
ή μελέτη του Νίκου Παπαγιάνη	216
μιά επιστολή ενός φοιτητή	226
*Επιστολές και άνονυμα τηλεφωνήματα	229
ή επιστολή του Γιώργου *Ιωάννου	229
ή επιστολή του Βασίλη Φόρη	230
ένα άρθρο του Γιώργου *Ιωάννου	232
μιά επιστολή ενός καθηγητή	237
Διάφορα συμπληρώματα	239
τό γλωσσάριο του 1971-1972	241
τό γλωσσάριο της 28-5-1973	243
λίγα καλιαρντά τραγουδάκια	248
*Η αυτοκριτική είναι απαραίτητη	251
έτσι διορθώνω τό κυρίως λεξικό μου	253
σχόλια πάνω στην <i>Μπίτνι</i>	254
*Ελείψεις και προοπτικές	259
ή λογοκρισία κόβει ένε τραγούδι	259

Τὰ Καλιαρντά
τοῦ Ἡλία Πετρόπουλου
ἐπανεκδόθηκαν,
τὸ καλοκαίρι τοῦ 1993,
ἀπὸ τὴν Νεφέλη,
μὲ τὴν φροντίδα
τοῦ συγγραφέα.